SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 07.04.2014

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 3

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 4

3 § Eron myöntäminen Sami Haavistolle opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen ... 5

4 § Marja- Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston pääoman korotus ... 7

5 § Strategisten päämäärien mittareiden raportti ... 8

Strategisten päämäärien mittareiden raportti 31.12.2013 ... 10

6 § Lausunto valtiovarainministeriölle selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta ... 13

Vantaan kaupungin lausunto valtiovarainministeriölle selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta ... 15

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujan valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ... 18

7 § Kunnan asukkaiden tekemät aloitteet 2013 ... 87

Luettelo kaikista kunnan asukkaiden tekemistä aloitteista vuonna 2013 ... 88

8 § Vuoden 2013 henkilöstökertomus ... 93

Henkilöstökertomus 2013 ... 95

9 § Vastaus valtuutettu Sirpa Kauppisen ja usean muun (29) valtuutetun valtuustoaloitteeseen avoimuuden parantamiseksi Vantaan kaupungin konsernissa ... 127

Äänestyspöytäkirja, kaupunginvaltuuston kokous 7.4.2014 § 9 ... 131

10 § Asemakaavamuutos / kumoaminen 002219, 25 Myllymäki ... 132

Asemakaavamuutos / kumoamisen selostus 25.11.2013 Asemakaavamuutos / kumoaminen 002219, 25. Myllymäki ... 134

11 § Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö ... 146

Asemakaavaselostus 30.9.2013, 24.2.2014 tarkistettu, osa 1 / Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö ... 153

Asemakaavaselostus 30.9.2013, 24.2.2014 tarkistettu, osa 2 / Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö ... 214

Lausunnot ja vastineet 24.2.2014 / Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö ... 227

Esisopimus määräalan kaupasta / Axel Sandellin ja Greta Sandellin jakamattomat kuolinpesät ... 230

Yhteistoimintasopimus Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) toteuttamiseksi, 31.3.2014 ... 237

12 § Asemakaavanmuutos 002136, 63 Viertola, Osmankäämintie 5-7 ... 250

Asemakaavamuutosselostus 24.2.2014 / Asemakaavanmuutos 002136, 63 Viertola, Osmankäämintie 5-7 ... 253

Muistutukset ja vastineet 24.2.2014 / Asemakaavanmuutos 002136, 63 Viertola, Osmankäämintie 5-7 ... 292

Vastineiden antaminen lausuntoihin 24.2.2014 / Asemakaavanmuutos 002136, 63 Viertola, Osmankäämintie 5-7 ... 296

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 07.04.2014

Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta / Slotline Oy, 6.3.2014 ... 299

Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta / Kiinteistö Oy Karanlahti, 5.3.2014 ... 308

13 § Asemakaavamuutos 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit ... 317

Asemakaavamuutosselostus 24.2.2014 / Asemakaavamuutos 002142, 61. Tikkurila / Kielotien seniorit ... 320

Vastineiden antaminen lausuntoihin 24.2.2014 / Asemakaavamuutos 002142, 61. Tikkurila / Kielotien seniorit ... 347

Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Tikkurilan Liikekeskus Oy, 10.3.2014 ... 351

14 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 402800 sekä maanalainen asemakaava 402800ma sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9 ... 356

Asemakaavaselostus 10.3.2014 / Asemakaava ja asemakaavamuutos 402800 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9 ... 361

Lausunnot ja vastineet 10.3.2014 / Asemakaava ja asemakaavamuutos 402800 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9 ... 417

Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja SLO Oy, 11.3.2014 ... 421

15 § Asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6 ... 426

Asemakaavamuutosselostus 10.3.2014 / Asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6 ... 430

Muistutus ja vastine 10.3.2014/ Asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6 ... 456

Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalo, 12.3.2014 ... 457

Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Helsingin Osuuskauppa Elanto, 12.3.2014 ... 462

Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Neilikkatie 8, 12.3.2014 ... 467

16 § Asemakaavamuutos 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus ... 472

Asemakaavaselostus 10.3.2014 / Asemakaavamuutos 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus ... 475

Lausunnot ja vastineet 10.3.2014 / Asemakaavamuutos 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus ... 506

17 § Tilintarkastajan valinta kausiksi 2014-2016 ... 509

Pisteytystaulukko, tarjoajat 2014-2016 ... 512

Tarjousten vertailu, tilintarkastus 2014-2016 ... 513

Tarjouspyyntö, Vantaan kaupungin tilintarkastuspalvelujen hankinta tilivuosille 2014-2016 ... 521

18 § Kokouksen päättäminen ... 527

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus ... 528

Muutoksenhakuohje 2. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa ... 530

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa ... 531

Muutoksenhakuohje 4. Valituskielto ... 534

Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 7.4.2014, klo 18.00 – 21.20
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Jäsenet**	**Läsnä**
Lindtman Antti, puheenjohtaja	x	Lehmuskallio Paula	x
Heinimäki Heikki, I varapuheenjohtaja	-	Leppänen Janne	x
Kostilainen Anniina, II varapuheenjohtaja	x	Letto Pirkko	x
Faysal Abdi	x	Malmi Juha	x
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo	x	Multala Sari	-
Ansalehto-Salmi Irja	x	Mäkinen Tapani	x
Aura Anssi	x	Mölsä Jukka	x
Auvinen Timo	x	Nieminen Johannes	x
Bruun Susanna	x	Niemi-Saari Mari	x
Eerola Antero	-	Niikko Mika	klo 18.00 – 20.10
Eklund Tarja	klo 18.00 – 19.45	Niinistö Jaakko	x
Hako Jukka	x	Norrena Vaula	x
Hirvaskoski Johannes	x	Norres Lasse	x
Huhta Jaana	x	Orlando Carita	x
Hurri Maija	x	Orpana Anitta	x
Härmälä Göran	x	Porthén Jari	x
Juurikkala Timo	x	Puha Seija	x
Jääskeläinen Jouko	x	Päivinen Tiina-Maaria	x
Jääskeläinen Pietari	klo 18.00 – 19.30	Rannikko Ulla	-
Kaira Lauri	x	Rokkanen Sakari	x
Karén Timo	x	Rosbäck Heidi	x
Karlsson Patrik	x	Sainio Jari	x
Kassila Eva-Christina	-	Sajaniemi Ulla	x
Kaukola Ulla	x	Saramo Jussi	x
Kauppinen Sirpa	x	Sillanpää Minttu	x
Kiljunen Kimmo	klo 18.15 – 20.50	Simonen Juha	x
Koivuniemi Petri	x	Sodhi Ranbir	x
Kortesalmi Marilla	x	Tenhunen Juha	x
Kyyrö Marja	x	Tyystjärvi Kati	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x	Vahtera Pauli	-
Kärki Niilo	-	Wallenius Arja	-
Laakso Päivi	x	Weckman Markku	x
Laakso Sari	-	Virta Raija	klo 18.40 - 21.20
		Åstrand Riikka	x
Varajäsenet			
Aittakallio Matti	klo 19.45 – 21.20	Koivuniemi Jarkko	klo 18.00 – 18.40
Alén Sini		Kärkkäinen Hannu	klo 19.30 – 21.20
Fjäder Tuire		Mäkilaine Kirsi	klo 20.15 – 21.20
Herranen Jouni		Mäntynen Taisto	
Hirvonen Juha		Salminvuo Mia	
Hyttinen Eila		Suonperä Kaarina	klo 18.30 – 21.20
Jääskeläinen Jari			
Karhunen Sanna	klo 18.00 – 18.30		
Kaupunginhallituksen jäsenet		**Läsnä**	
Kokko Hannu		x	
Holopainen Matti		x	
Kotila Pirkko		**-**	
Niemelä Arja		x	
Näätsaari Sinikka		**-**	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Nuorisovaltuuston varaedustaja**	
Duy Ngo	x		

Muut osallistujat	Läsnä
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja	x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja	x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	x
Nikulainen Juha-Veikko, apulaiskaupunginjohtaja	x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja	x
Nygren Heidi, apulaiskaupunginjohtajan vs.	x
Ormio Hanna, hallintojohtaja	-
Marjamaa Patrik, talousjohtaja	x
Rainio Päivi, viestintäpäällikkö	x
Ketelimäki Kai, kaupunginlakimies	x
Björksten Jenni, kansliasihteeri	x
Lyly Laura , pöytäkirjanpitäjä	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Antti Lindtman

Pöytäkirjanpitäjä Laura Lyly

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.4.2014, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa

Anniina Kostilainen Marja Kyyrö

Pykälät 3 ja 17, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 16.4.2014 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin ilmoitustaululla, yhteispalvelupisteissä ja internetsivuilla 28.3.2014 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 1

Esitys:
a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:
Puheenjohtaja totesi, että valtuutetut Christina Kassila, Sari Laakso, Sari Multala, Ulla Rannikko, Heikki Heinimäki, Arja Wallenius, Niilo Kärki, Raija Virta, Pauli Vahtera ja Antero Eerola olivat pyytäneet vapautusta valtuuston tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai henkilökohtaisen syyn vuoksi. Puheenjohtaja totesi esteet lailliseksi.

Estyneiden tilalla valtuutettuina tässä kokouksessa olivat samassa järjestyksessä varajäsenet Eila Hyttinen, Sini Alén, Mia Salminvuo, Taisto Mäntynen, Sanna Karhunen, Juha Hirvonen, Jouni Herranen, Jarkko Koivuniemi, Tuire Fjäder ja Jari Jääskeläinen.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla oli yhteensä 66 valtuutettua

Päätös:
Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset kaupunginvaltuuston kokoonpanossa
- §:n 2 aikana klo 18.15 valtuutettu Kimmo Kiljunen otti paikkansa, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 5 aikana klo 18.30 varavaltuutettu Kaarina Suonperä tuli Heikki Heinimäen tilalle ja varavaltuutettu Sanna Karhunen poistui, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 8 aikana klo 18.40 valtuutettu Raija Virta otti paikkansa ja varavaltuutettu Jarkko Koivuniemi poistui, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 8 aikana klo 19.30 valtuutettu Pietari Jääskeläinen poistui ja varajäsen Hannu Kärkkäinen tuli hänen tilalleen, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 8 aikana klo 19.45 valtuutettu Tarja Eklund poistui ja varajäsen Matti Aittakallio tuli hänen tilalleen, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 9 aikana klo 20.15 valtuutettu Mika Niiko poistui ja hänen tilalleen saapui varajäsen Kirsi Mäkilaine, minkä jälkeen läsnä oli 67 valtuutettua.
- §:n 11 aikana klo 20.50. valtuutettu Kimmo Kiljunen poistui, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

2 § **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 2

Esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 14.4.2014 klo 17.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kirjaamossa (Asematie 7) keskiviikkona 16.4.2014 klo 13.00 - 15.00.

Päätös:
Päätettiin
a) valita Anniina Kostilainen ja Marja Kyyrö pöytäkirjan tarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 14.4.2014 klo 17.00, ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävillä kirjaamossa (Asematie 7) keskiviikkona 16.4.2014 klo 13.00-15.00.

3 § **Eron myöntäminen Sami Haavistolle opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen**

155/00.00.01.00/2013
KN/LP

Sami Haavisto on 20.2.2014 päivätyllä kirjeellä pyytänyt eroa opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.1.2013 § 11 valinnut opetuslautakuntaan toimikaudeksi 2013–2016 seuraavat henkilöt:

jäsenet	**henkilökohtaiset varajäsenet**	
Paula Lehmuskallio (puheenjohtaja)	Birgitta Herranen	
Jari Sainio (varapuheenjohtaja)	Seppo Turkka	
Seppo Airaksinen	Reijo Liimatainen	
Kirsi Suvensalmi	Hannele Halonen	
Ranbir Sodhi	Kaarlo Kähärä	
Anette Karlsson	Helvi Salminen	
Jarkko Koivuniemi	Jari Ahokas	
Marilla Kortesalmi	Rebekka Nylund	
Janne Leppänen	Timo Nyyssönen	
Carita Haga	Runa Martikainen	
Niilo Kärki	Sami Haavisto	
Ulla Sajaniemi		Pirjo Vilenius (kv 3.3.2014 § 5)
Jori Nummelin		Reino Holappa
Vaula Norrena		Sari Laakso
Riikka Åstrand		Inkeri Ruokonen
Jari Jääskeläinen	Arja Saunamäki	
Soili Haverinen	Carolina Tuhkanen	

Tasa-arvolain mukaan toimielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %:a.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi ero Sami Haavistolle opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) toimitettavaksi opetuslautakunnan jäsen Niilo Kärjen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013–2016.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) myöntää ero Sami Haavistolle opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) toimittaa opetuslautakunnan jäsen Niilo Kärjen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013–2016.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Päätettiin
a) Myöntää Sami Haavistolle ero opetuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) valita opetuslautakunnan jäsen Niilo Kärjen henkilökohtaiseksi varajäseneksi Markku Naumanen jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013–2016.
Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Muutoksenhakuohje**:** 1. Valitusosoitus

4 § Marja- Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston pääoman korotus

VD/2083/02.01.00.04/2014
KN/J-VN/LM-H/RN/MS/PM/PH

Kaupunginvaltuusto päätti 5.3.2007 § 13 perustaa Marja-Vantaa rahaston, jonka tarkoituksena on rahoittaa Marja-Vantaan suunnittelualueen kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2011 § 11 muuttaa rahaston nimeksi Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tarkoituksena on rahaston varoin rahoittaa Kivistön (aiemmin Marja-Vantaan) sekä Vantaan keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuoden 2013 lopussa rahaston käytettävissä olevat rahavarat olivat n. 9,9 milj. euroa. Rahastosta maksetaan asuntomessut Vantaalla 2015 -projektin toimintamenot ja Kivistön alueen kehittämisen asiantuntijamenoja, yhteensä n. 0,5 milj. euroa vuodessa. Pääosa rahaston varojen käytöstä kohdistuu erikseen päätettäviin keskustojen kehittämishankkeisiin ja maanhankintaan tavoitteena edistää keskustojen uudistamista. Tulevien vuosien hankkeiden toteuttamisen turvaamiseksi rahastoa on pääomitettava. Merkittävin vireillä oleva rahaston varoin rahoitettava rakentamishanke on Kivistön keskustan Safiirinaukion kannen rakentaminen (Kh 15.4.2013 § 25). Kannen kustannusarvio on 6,3 milj. euroa.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 13 hyväksymän maapoliittisen linjauksen mukaan rahastoa on tarkoitus ylläpitää maanmyyntituloilla ja rahastoon voidaan siirtää budjetoidun maanmyyntivoiton ylittäviä tuloja. Vuoden 2013 talousarviossa oli budjetoitu 30 milj. euron maanmyyntivoitto, jota kertyi runsaat 34 milj. euroa. Rahastoa voidaan näin ollen pääomittaa 4 milj. eurolla.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle korotettavaksi Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston peruspääomaa 4 000 000,00 eurolla Vantaan kaupungin tilikauden 2013 ylijäämäisestä tuloksesta tilikauden 2014 kirjanpidossa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään korottaa Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston peruspääomaa 4 000 000,00 eurolla Vantaan kaupungin tilikauden 2013 ylijäämäisestä tuloksesta tilikauden 2014 kirjanpidossa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
apulaiskaupunginjohtaja Juha-Veikko Nikulainen, puh. 09 839 29019, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

5 § Strategisten päämäärien mittareiden raportti

VD/2109/02.01.02.04/2014
KN/PM/JV/PH

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2013 valtuustokauden 2013–2016 strategian. Strategisten päämäärien mittareista raportoidaan 31.12.2013 ja 31.12.2015 tarkasteluajankohtien mukaisesti. Strategian toteutumisen väliarviointi tehdään vuoden 2014 lopun tilanteesta ja kokonaisarviointi tehdään vuoden 2016 lopun tilanteen mukaisesti.

Vuoden 2013 lopun raportissa talouden tasapainottamista koskevien mittareiden arvot ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan. Vuosikate oli 108 milj. euroa, verotulot kasvoivat 58,2 milj. euroa, toimintakate kasvoi 18,5 milj. euroa ja rahoituskulut laskivat 5,8 milj. euroa. Verotulojen kasvu kattoi näin ollen toimintakatteen kasvun. Rahoituskulut laskivat kasvaneesta velkamäärästä huolimatta. Kaupunkitasolla talousarvion mukaiset toimintakulut kasvoivat vuonna 2013 vuodesta 2012 noin 2,2 prosentilla. Kaupunkitasolla toimintakulut kasvoivat vuonna 2013 vuodesta 2012 noin 2,2 prosentilla. Lainamäärä oli vuoden 2013 lopussa 963 milj. euroa (ulkoiset lainat).

Asukaskohtaiset kunnallisverotulot vuonna 2013 olivat 4 412 euroa (v. 2012: 4 175 euroa), jossa oli kasvua 5,7 % edellisvuodesta. Yhteisöveron jako-osuus kasvoi vuonna 2013 edellisvuodesta ollen 4,88 %. Maanmyyntivoittoja vuonna 2013 kaupunki sai 34,3 milj. euroa.

Kaupunkirakenteen eheytymisen mittareista saatiin pääsääntöisesti myönteisiä tuloksia. Ennusteen mukaan Kehä III valmistuu 2016 ja kehärata otetaan käyttöön heinäkuussa 2015. Tikkurilaan on valmistunut lisää liityntäpysäköintipaikkoja ja kehäradan uusien asemien liityntäpysäköintipaikkojen suunnittelu on käynnissä. Kehäradan varren uusien asemanseutujen (Kivistö, Leinelä, Vehkala, Aviapolis) kaavat ovat vireillä. Tosin kaavoitusohjelman toteutuminen on ollut arvioitua hitaampaa.

Investointiohjelma toteutui siten, että kunnallisteknisissä hankkeissa ylitettiin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman taso noin 2,4 milj. eurolla, mutta toisaalta toimitilainvestointien toimintakulut alittivat budjetoidun n. 5 milj. euroa. Toimitilojen määrää pystyttiin vähentämään 3,24 % edellisvuodesta.

Asuntotuotantotavoite oli MAL-sopimuksen mukaisesti 2 000 asuntoa. Vuoden 2013 asuntotuotannon toteuma oli 1 675 asuntoa.

Kaupungin elinvoiman vahvistumista kuvaavien mittarien arvojen kehitys oli kahdensuuntainen. Kaupungin elinvoimaohjelma oli valmistumassa vuodenvaihteessa ja sen luottamuselinkäsittely siirtyi vuoden 2014 puolelle. Työpaikkaomavaraisuus kasvoi hieman ja oli 105 % vuoden lopussa. Työelämää tukevat joustavat päivähoitopalvelut toteutuivat suunnitellusti. Perusopetuksen päättäneistä 98,3 % sijoittui jatkokoulutukseen syyslukukauden alkuun mennessä.

Elinvoimaa mitataan myös työttömyyden kehityksellä. Se ei vuodenvaihteen tilanteessa ollut edennyt tavoitteen mukaisesti, vaikka Vantaa onkin panostanut erityisesti alle 25-vuotiaiden työttömien sekä pitkäaikaistyöttömien palveluihin. Toisaalta kuitenkin työttömyyden kasvu Vantaalla oli hieman maltillisempaa kuin lähikunnissa. Vantaalla työttömien määrä kasvoi vuodessa 20,4 %, Espoossa 31,8 % ja Helsingissä 23,3 %. Työttömyysaste oli joulukuun lopussa 10,5 %, joten työttömyys kasvoi vuodessa 1,6 prosenttiyksikköä.

Nuorisotyöttömyys on noussut Vantaalla selvästi hitaammin kuin Espoossa ja Helsingissä. Vantaalla nuorten työttömien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 32,2 %, kun Espoossa kasvua oli 57,1 % ja Helsingissä 33,5 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä Vantaalla oli vuoden 2013 lopussa 10,9 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Samaan aikaan pitkäaikaistyöttömyys kasvoi Espoossa 71,4 % ja Helsingissä 40,1 %.

Palveluja uudistettiin ja kehitettiin yhteistyössä asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa (palvelumuotoilu). Sähköisten palvelujen toimenpideohjelma laadittiin. Kaupungin palvelujen järjestämiselle aiheuttaa haasteita se, että vantaalaisten sairastavuus lisääntyi hieman edellisvuodesta, mutta tilanne sairastavuuden osalta on edelleen maan keskiarvoa parempi.

Henkilöstöä ja johtamista koskevien mittareiden tietoja saadaan pääsääntöisesti vasta syksyllä 2014, jolloin toteutetaan seuraava laaja henkilöstökysely (Kunta10). Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti kasvoi 0,1 prosenttiyksiköllä vuoden aikana.

Valtuustokauden strategiaan sisältyvistä ohjelmista raportoitiin myös 31.12.2013 ajankohdan mukaisesti. Raportti strategisten päämäärien mittareista sekä ohjelmista on esityslistan liitteenä.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi strategisten päämäärien mittareiden raportti tiedoksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 5

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi strategisten päämäärien mittareiden raportti
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että **Keskustan valtuustoryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon valtuutettu Anssi Aura yhtyi:

”Asuntorakentamisen laatua ja hintaa koskevaa strategista päämäärää ei voida mitata määrällisillä kriteereillä. Laatuun ja määrään liittyvät mittarit valmistellaan ensi tilassa ja tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.”

Liite:
1 Strategisten päämäärien mittareiden raportti 31.12.2013

Muutoksenhakuohje: 4.1. Valituskielto

Lisätiedot:
talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 839 28542, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Strategisten päämäärien mittareiden raportti 31.12.2013

Strat. pää-määrä nro	Strateginen päämäärä	Mittari	Lähtötaso 31.12.2012	Tavoitetaso 31.12.2016	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet vuonna 2013	Mittarin tilanne 31.12.2013	Tilanne-arvio väreinä	Värien merkitys: **Vihreä:** kehityssuunta positiivinen **Keltainen:** arviointi ei vielä mahdollista **Punainen:** kehityssuunta negatiivinen
Kaupungin talous tasapainossa									
1.	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Vuosikate	Vuonna 2012 vuosikate 64,7 milj. euroa	Vuoden 2016 lopussa vuosikate kattaa nettoinvestoinnit	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Vuoden 2013 vuosikate oli 108 milj. euroa (kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhteensä)		
		Verotulojen kasvu – toimintakatteen ja rahoituskulujen kasvu	(tarkastelu vuosittain)	Verotulojen kasvu kattaa toimintakatteen ja rahoituskulujen kasvun	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Verotulot kasvoivat 58,2 milj. euroa, toimintakate kasvoi 18,5 milj. euroa ja rahoituskulut laskivat 5,8 milj. euroa. Verotulojen kasvu kattoi näin ollen toimintakatteen kasvun. Rahoituskulut laskivat kasvaneesta velkamäärästä huolimatta.		
		Toimintakulujen vertailukelpoinen kasvuprosentti	(tarkastelu vuosittain)	Toimintakulujen kasvu kaupunkitasolla enintään TVO:n mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Kaupunkitasolla talousarvion mukaiset toimintakulut kasvoivat vuonna 2013 vuodesta 2012 noin 2,2 prosentilla.		
2.	Velkaantumiskehitys saadaan hallintaan	Pitkäaikaisen velan määrä	Vuoden 2012 lopussa kaupungin pitkäaikaisen velan määrä noin 925 milj. euroa	Tavoitetaso TS 2013 - 2016:n mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Lainamäärä 31.12.2013: 963 milj. euroa (ulkoiset lainat).		
3.	Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan	Maanmyyntitulot strategiakaudella kasvavat maapoliittisen ohjelman mukaisesti	Maanmyyntivoittojen budjetittaso 30 milj. euroa	Maanmyyntivoitot vuosina 2013 – 2016 yhteensä vähintään 120 milj. euroa	Juha-Veikko Nikulainen	Maapoliittinen linjausten mukainen tulostavoite 30 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitto vuonna 2013 34,3 M€		
		Elinkeinopoliittiset toimenpiteet tulopohjan vahvistamiseksi	Vantaan yhteisöveron jako-osuus vuonna 2012 oli 4,6 prosenttia	Kaupungin yhteisöveron jako-osuus kasvaa joka vuosi strategiakaudella 2013 – 2016	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat, Jose Valanta Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Aktiivinen elinkeino- ja työllisyyspolitiikka, elinvoimaohjelman valmistelu	Yhteisöveron jako-osuus vuonna 2013 oli 4,88 %. Jako-osuus kasvoi edellisvuodesta.		
		Asukaskohtaiset kunnallisverotulot vuodessa	(tarkastelu vuosittain)	Asukaskohtaiset kunnallisverotulot kasvavat nopeimmin pääkaupunkiseudulla strategiakaudella 2013 – 2016	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Aktiivinen elinkeino- ja työllisyyspolitiikka, asuntopolitiikka	Asukaskohtaiset kunnallisverotulot vuonna 2013 olivat 4 412 euroa (v. 2012: 4 175 euroa). Asukaskohtaiset kunnallisverotulot kasvoivat 5,7 %:lla edellisvuodesta.		
4.	Kumppanuuksien hyödyntäminen	Rakentuminen ja tontinmyynti tehostuvat	Kivistön asemakaavat voimaan	Kivistön maanmyyntivoitot 8 milj. euroa/vuosi ja puolet keskusta-alueesta rakennettu tai rakenteilla	Juha-Veikko Nikulainen	Kivistöstä ensimmäiset tontit myydään ja kunnallistekninen rakentaminen alkaa	Maanmyyntivoitto Kivistön ensimmäisestä tontista 734 578 euroa, kunnallistekniikka rakenteilla ja talonrakentaminen alkaa 2014 keväällä		
Kaupunkirakenne eheytyy									
5.	Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatukäytäviin	Asukasmäärän kehittyminen 1000 metrin vyöhykkeellä asemista/joukkoliikenteen runkovyöhykkeellä	92 300/120 000	99 000/126 000	Juha-Veikko Nikulainen	Asemakaavojen toteuttaminen	Väestömäärä kasvanut 1200 hengellä		
		Kasvihuonekaasupäästöt	Asukaskohtaiset päästöt: 6,5 t CO2-ekv kokonaispäästöt: 1,335 milj. t CO2-ekv (v. 2012)	Vuotuinen väheneminen kokonais- ja asukaskohtaisissa päästöissä jatkuu	Juha-Veikko Nikulainen	Toimialan valtuustokaudelle hyväksytyn ympäristöohjelman toimenpiteet tukevat tavoitteen toteutumista.	Vuoden 2013 tiedot ovat käytössä vasta kesällä 2014		
		Asemien liityntäpysäköintipaikat	1530	2600	Juha-Veikko Nikulainen	Tikkurilaan on valmistunut lisää paikkoja ja Kehäradan uusien asemien liityntäpysäköintipaikkojen suunnittelu on käynnissä.	Kehäradan uusista asemista Kivistön on suunnitteilla 450 uutta liityntäpysäköintipaikkaa ja Vehkalaan 500 paikkaa. Leinelän asemalle on jo valmistunut n. 60 liityntäpysäköintipaikkaa, ja lisää paikkoja pyritään saamaan tämän jo valmistuneen alueen länsipuolelle. Tikkurilan tilanne "elää" rakennustyömaiden takia.		
		Kivistön, Leinelän sekä Vehkalan, Aviapoliksen asemaseutujen rakentuminen	Kaavoitusohjelma	Kaavoitusohjelman toteutuminen	Juha-Veikko Nikulainen	Kaavat ovat vireillä	Kaavoitusohjelman toteutuminen arvioitua hitaampaa		
		Kehä III ja Kehärata valmistuvat 2015	Rakentaminen käynnissä	Hankkeet valmistuneet	Juha-Veikko Nikulainen	Rakentaminen käynnissä.	Ennusteen mukaan Kehälli valmistuu 2016 ja kehärata otetaan käyttöön heinäkuussa 2015		
6.	Keskustat ovat eläviä, uudistuvia ja turvallisia	Keskustojen valmistuvien kaavojen kerrosala/vuosi	100 000 k-m2/v	100 000 k-m2/v	Juha-Veikko Nikulainen	KV:ssä hyväksytyt kaavat	106,500		
		Pyöräteiden pituus yhteensä	685 km	710 km	Juha-Veikko Nikulainen	2013 rakennettiin uusia kevyenliikenteenväyliä (jkk+pp) yht. noin 7 km	Uusia kevyenliikenteen väyliä rakennettiin yhteensä noin 7 km, eli tavoitteen mukaisesti.		
		Arkkitehtuuristrategian päivitys	Päivityksen valmistelu	Arkkitehtuuristrategian päivitys valmis	Juha-Veikko Nikulainen	Päivityksen aloitus ja ohjelmointi	Päivitys aloitettu ja ohjelmoitu		
7.	Investointiohjelma vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheytymistä	Investointiohjelman toteutuminen	TVO:n taso	TVO:n taso	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Juha-Veikko Nikulainen	**Kunnallisteknikka**- TVO-taso ylitettiin kunnallisteknisissä hankkeissa yht. noin 2,4 milj. eurolla lähinnä Kehä III:n sekä urheilu- ja puistojen rakentamisessa. Syksyn 2013 sää oli rakentamisen kannalta edullinen vuoden loppuun saakka, joten hankkeet etenivät tavanomaista sujuvammin. Osa lisäkustannuksista johtuu tarpeellisista lisä- ja muutostöistä.	**Kunnallisteknikassa** hankeissa ylitys yht. noin 2,4 milj. euroa. **Toimitilainvestointien** toimintakulut alittivat budjetoidun n. 5M€.		
		Kaupungin toimitilamäärä, m2	884 192 m2	Toimitilamäärä kasvaa enintään 0,5 prosenttia vuodessa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Juha-Veikko Nikulainen	Toimitilojen määrää on pystytty vähentämään.	Toimitiloja määrä on 855 585,2 m2 , eli toimitiloja on pystytty vähentämään 3,24%:ia.		
8.	Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista	Asuntojen määrä (MAL-sopimus)	Toteutunut uusi tuotanto	Sopimusten mukainen	Juha-Veikko Nikulainen	Tavoite sopimuksen mukaisesti 2000 asuntoa	Toteutui 1 675 asuntoa		
Kaupungin elinvoima vahvistuu									
9.	Uudistuva elinkeino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.	Työttömyysaste	I)oulukuu 2012) Työttömyysaste 8,9 %	Työttömyysaste 6,9 %	Heidi Nygren, Jose Valanta Raportointivastuu: Heidi Nygren	- työllisyyspalvelujen keskeisimmät asiakasryhmät ovat pitkäaikaistyöttömät ja alle 25-vuotiaat työttömät, joita ohjataan eri palveluissa ja projekteissa työhön, koulutukseen ja tarvittaessa muihin palveluihin - kuntouttavalla työtoiminnalla parannetaan asiakkaisden työllistymisedellytyksiä, v. 2013 asiakasmäärä kasvoi 30 % - toteutettiin kuntakokeiluhanke Työraide pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi, asiakkaita oli v. 2013 noin 1 100 - jatkettiin Petra-projektia alle 25-vuotiaiden työttömien ohjaamiseksi, asiakkaita oli v. 2013 n. 1 700 - avattiin työvalmennustalo Koutsi Tuupakassa - muut projektit ja hankkeet - palkkatukityöllistettiin kunnalle 237 työtöntä	Joulukuussa 2013 Vantaan työttömyysaste oli 10,5 %, Helsingissä 10,3 % ja Espoossa 8,4 %. Vantaan työttömyysaste nousi vuodessa 1,6 prosenttiyksikköä. Joulukuun 2013 lopussa Vantaalla oli 11 642 työtöntä työnhakijaa, mikä on 20,4 % (1 976 hlöä) enemmän kuin edellisenä vuonna. Työttömyyden kasvu Vantaalla oli hieman maltillisempaa kuin lähikunnissa. Espoossa työttömien määrä kasvoi vuodessa 31,8 % ja Helsingissä 23,3 %.		
		Työllisyysaste (15-64 v)	70.5 %	73.0 %	Heidi Nygren, Jose Valanta Raportointivastuu: Heidi Nygren	- kaikkia työllisyyspalvelujen toimintoja ja palveluja kehitettiin aktiivisesti ja tiivistettiin yrityshteistyötä, jotta entistä useampi asiakas työllistyisi avoimille työmarkkinoille	Q4/2013 työllisyysaste 72,4 %		
		Vieraskielisten työllisyysaste (15-64 v)	57,4 % (2011)	60.0 %	Heidi Nygren	- aloitettiin maahanmuuttajille suunnattu Töihin Suomessa -hanke - kuntouttavassa työtoiminnassa on maahanmuuttajille omia työhönvalmentajia	57,7% (2012)		
		Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	Alle 25-vuotiaita työttömiä 914 hlöä	Alle 25-vuotiaita työttömiä enintään 500 hlöä	Heidi Nygren, Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Heidi Nygren	- Petra - nuoret työhön ja kouluun -projekti ja sen jatkoprojekti Petra - nuoret uusille urille -projekti - myönnettiin 204 kesätyöpaikkaa 15-18-vuotiaiden nuorten kesätyöllistymisen tukemiseksi - perustettiin kuntouttavaan työtoimintaan ns. nuorten starttiryhmiä	Nuorisotyöttömyys on noussut Vantaalla selvästi hitaammin kuin Espoossa ja Helsingissä. Joulukuun 2013 lopussa Vantaalla oli 1 209 alle 25-vuotiasta työtöntä nuorta. Nuorten työttömien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 32,2 %, kun Espoossa kasvua oli 57,1 % ja Helsingissä 33,5 %.		
		Alle 25-vuotiaiden virta yli 3 kk työttömyyteen	Alle 25-vuotiaiden virta yli 3 kk työttömyyteen 16,5 %	Alle 25-vuotiaiden virta yli 3 kk työttömyyteen 13,0 %	Heidi Nygren, Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Heidi Nygren	- toteutettiin Petra - nuoret työhön ja kouluun -projekti ja sen jatkoprojekti Petra - nuoret uusille urille -projekti - perustettiin kuntouttavaan työtoimintaan ns. nuorten starttiryhmiä	Joulukuussa 2013 alle 25-vuotiaiden virta yli 3 kk työttömyyteen 23,1 %		
		Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä	Yli 50-v. työttömiä 3 406 hlöä	Yli 50-v. työttömiä enintään 2 900 hlöä	Heidi Nygren	- osallistuttiin Kokemus esiin 50+ -yhteisprojektiin	Joulukuussa 2013 yli 50-vuotiaita työttömiä 3 885 hlöä		
		Pitkäaikaistyöttömien määrä	Pitkäaikaistyöttömiä 2 635 hlöä	Pitkäaikaistyöttömiä enintään 2 000 hlöä	Heidi Nygren	- toteutettiin pitkäaikaistyöttömyyden hoidon Työraide-kuntakokeiluhanketta	Vantaalla oli vuoden 2013 lopussa 2 922 pitkäaikaistyötöntä. Määrä oli 10,9 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Samaan aikaan pitkäaikaistyöttömyys kasvoi Espoossa 71,4 % ja Helsingissä 40,1 %.		
		Työelämää tukevat joustavat päivähoitopalvelut	Päivähoitopaikka työllistymistilanteessa 2 vkon kuluessa Hoitopaikkatakuu käytössä	Päivähoitopaikka työllistymistilanteessa 2 vkon kuluessa Joustava hoitopaikkatakuu käytössä	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Sole Askola-Vehviläinen Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Sole Askola-Vehviläinen	Vuodelle 2014 asetettiin tavoitteeksi, että kerhotoiminnassa olevalle lapselle järjestetään vanhempien työllistyessä kokopäivähoitopaikka viikossa. Käytössä hoitopaikkatakuu, joka mahdollistaa päivähoitopaikan säilymisen samassa päiväkodissa vähintään kahden kuukauden päivähoidon keskeytyksen jälkeen.	Tavoitetaso toteutui. Päivähoitopaikkatakuulla olevien lasten määrä oli keskimäärin 590 lasta/kk, mikä oli 369 lasta enemmän kuin vuonna 2012.		
		Korkean jalostusarvon työpaikkojen sijoittuminen Vantaalle (keskeiset uudet Vantaalle sijoittuneet uudet yritykset työpaikkamäärineen)	Nykytila	Määritellään elinkeino- ja työllisyyspoliittisen ohjelman yhteydessä	Jose Valanta	Elinvoimaohjelman valmistelu käynnissä	Elinvoimaohjelma valmistumassa (tilanne 31.12.2013)		
		Työpaikkaomavaraisuus.	Työpaikkaomavaraisuus 104,4 %	Työpaikkaomavaraisuus 107,0 %	Jose Valanta		105%		
10.	Kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana paranee ja asukkaat tuntevat oman kylänsä ja sitä kautta Vantaan kotikaupunkiyhteen	Kaupunkipalvelututkimuksen asuinkuntaindeksi	3.4	Vähintään 3,7	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat, Jose Valanta Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Osallisuusmallin toteuttaminen, kuntalaisten osallistuminen palvelujen kehittämiseen	Kaupunkipalvelututkimus toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2016.		
		Kaupunkikuvan uudistuminen/ M-brain julkisuustutkimuksen seuranta	Myönteisen ja neutraalin julkisuuden osuus kokonaisjulkisuudesta 88 %	Myönteisen ja neutraalin julkisuuden osuus kokonaisjulkisuudesta 90 %	Jose Valanta	Negatiivisen julkisuuden osuus on kasvanut	77%		
11.	Asukkaiden turvallisuus vahvistuu	Onnettomuuksien ja väkivallan vuoksi sairaalahoitoon joutuneiden vantaalaisten määrä 10 000 asukasta kohti	145 hlöä (v. 2011)	Alle 140 hlöä	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: valmiuspäällikkö	Onnettomuuksien ja väkivallan seurauksena sairaalahoitoon joutuneiden vantaalaisten määrä 10000 asukasta kohti 145 hlöä/2011: Lopullinen tilastotieto edelleen lähtötasolla. Ennakkotietojen mukaan sairaalaan joutuneiden loukkaantuneiden hoitopäivien määrä laskenut. Vuoden 2013 lokakuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi turvallisuusyhteistyötä ohjaavan Vantaan turvallisuussuunnitelman 2013 – 2016. Turvallisuusyhteistyöverkosto on järjestänyt lukuisia tilaisuuksia turvallisuusaiheita kaupunginosissa, järjestänyt järjestöjen turvallisuusillan ja tuottanut valistusaineistoa turvallisuudesta. Asuinalueiden koettu turvallisuus: Tutkimustiedot lähtötasolla, kaupunkien turvallisuustutkimuksen uudet tiedot tulevat loppuvuoden aikana. Viestinnällä ja tilaisuuksilla turvallisuudesta mielialaan kaupunginosien turvallisuudesta vaikutettu.		
		Aikuisten alkoholin liikakäyttö (Audit-C –mittari)	39,3 % (M), 24,9 % (N)	Aikuisten alkoholin liikakäyttö vähenee	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: sosiaali- ja terveystoimi	Sosiaali- ja terveystoimessa on edistetty tavoitteen saavuttamista mm. seuraavin toimin: - Toimiala laatinut työntekijöiden käyttöön intraan päihteiden teemasivut mm. päihteiden käytön puheeksiotosta ja hoitoprosessista - Asiakkaiden päihteiden käytön kirjaamiskäytännöistä sovittu (Audit). - Ennalta ehkäisevän päihdetyön yksikkö järjestänyt puheeksiottokoulutuksia eri työntekijäryhmille. Audit verkkokoulutus toteutetaan.	- THL ei toistanut kyselyä v. 2013, seuraava kysely v. 2014. - viimeisin tieto lähtötason tieto		

		Asuinalueiden koettu turvallisuus (ATH/THL)	85,7 % (M), 84,3 % (N)	Asuinalueen turvallisuuteen tyytyväisten osuus kasvaa	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: sosiaali- ja terveystoimi	- Toimialalta on osallistuttu kaupungin alueellisiin Hyry-ryhmiin, joissa on ratkottu alueen ongelmia monialaisessa yhteistyöryhmässä. - Kehityvammaisten turvallisuutta lisätty asumisohjaajien avulla - Perhepalveluissa turvallisuutta lisätään ns. välillisesti esim. asunnottomuutta vähentämällä ja kadulla näkyvien ongelmien vähentämiseksi (esim. päihde- ja mielenterveyshaasteet).	THL ei toistanut kyselyä v. 2013, seuraava kysely v. 2014	
12.	Vantaan tulevaisuutta rakennetaan yhdessä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa	Osallisuusmalli	Osallisuusmalli valmis	Osallisuusmalli näkyy arjessa kaupunkitasoisesti ja sen toteutumista seurataan	Heidi Nygren	Osallisuusmalli hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013 § 10. Mallin toimeenpanosuunnitelman luonnos esiteltiin kaupungin johtoryhmälle joulukuussa, mistä se palautettiin valmisteluun kuntalaispalveluihin. Mallin yhtenä toimenpiteenä olevaan kaupungin sisäiseen osallisuusverkostoon nimettiin toimialojen edustajia. Verkosto piti ensimmäisen kokouksen joulukuussa. Kuntalaispalvelut valmistelee osallisuusverkoston tuella esitystä kaupunkitasoisista osallisuuden mittareista.	Mittareita valmistellaan	
		Kuntavaalien äänestysprosentti	Äänestysprosentti kuntavaaleissa 2012 51 %	Äänestysprosentti kuntavaaleissa 2016 nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Hanna Ormio			
13.	Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat	Korkeakoulututkinnon suorittaneiden %-osuus.	18.2 %	21.0 %	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Koulutustarjonta	Vuoden 2013 tieto on saatavissa vasta vuoden 2014 lopulla. Viime vuosina korkeakouluasteen suorittaneiden määrä on kasvanut 0,5 prosenttiyksikön vuosivauhdilla.	
		Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen päässeiden %-osuus.	Jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka	Jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Paula Ylöstalo-Kuronen	Vantaan kaupungille myönnettiin lisää 380 ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisluvan mukaista opiskelupaikkaa, jotka otetaan käyttöön 2014-2016. Variassa järjestettiin ensi kertaa myös syksyn yhteishaku, jossa valittiin 91 opiskelijaa tammikuussa 2014 alkaviin koulutusohjelmiin.	98,3 % perusopetuksen päättäneistä sijoittui jatkokoulutukseen syyslukukauden alkuun mennessä.	
		Perusopetuksen jälkeisten tutkinnon suorittaneiden %-osuus 20-29 vuotiaista	75 %:lla (v. 2010) on perusopetuksen jälkeinen tutkinto	79 %:lla on perusopetuksen jälkeinen tutkinto	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Paula Ylöstalo-Kuronen	Variassa käynnistyi ilman ammatillista koulutusta tai tutkintoa olevien 20–29-vuotiaiden nuorten aikuisten osaamisohjelma. Osaamisohjelmassa aloitti syksyllä 45 nuorta.	31.12.2013 tieto ei toimialalla tiedossa 11.2.2014.	
14.	Vantaan kilpailukyky vahvistuu osana kuntauudistusta	Metropolialueen toimiva kuntarakenne ja metropolihallinto Vantaan kannalta	Nykytilanne	Metropolialuetta koskevat ratkaisut tehty Vantaalla valtakunnallisesti määritettyjen aikataulujen mukaisesti	Kaupunginjohtaja	Vantaa on osallistunut aktiivisesti metropolihallintoa ja kuntarakennetta koskeviin valmisteilu- ja seurantatyöryhmiin. Kaupunki on antanut pyydettyjä lausuntoja ja ilmoituksia erilaisiin kyselyihin metropolirataikaisuun ja kuntauudistukseen liittyen.	Metropolihallinnon valmistelu ja 9 kunnan erityinen kuntajakoselvitys ovat käynnistyneet.	
Palvelut uudistuvat								
15.	Vantaalaisten aktiivisuus, vastuullisuus ja oman elämän hallinta vahvistuvat oikea-aikaisella neuvonnalla ja palveluohjauksella	Kelan sairastavuusindeksi	Vantaan sairastavuusindeksi 89,0 (v. 2011)	Vantaalaisten Kelan sairastavuusindeksillä mitattu sairastavuus vähenee vuosittain	Jukka T. Salminen	Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuuden tavoitteena on väestön terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen. Tapoja auttaa väestöä elintapamuutoksissa, hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja omahoidon toteuttamisessa kehitetään jatkuvasti. V. 2013 valmisteltiin mm. väestön omahoitoa tukevaa sähköistä portaalia, perustettiin terveyden edistämisen työryhmä Terho. Savuton Vantaa -ohjelma hyväksyttiin valtuustossa. Terveysasemilla on järjestetty mm. elämänhallintaryhmiä, joiden tavoitteena on tukea väestön elintapamuutoksia (mm. liikunta, ravitsemus, päihteet).	Vantaalaisten sairastavuus hieman lisääntynyt edellisvuodesta indeksin ollessa v. 2012 89,5, mutta tilanne sairastavuuden osalta on edelleen maan keskiarvoa (indeksi=100) parempi.	
		Vantaalaisten hyvinvoinnin kehitys sähköisen hyvinvointikertomuksen perusteella	Viimeisimmän hyvinvointikertomuksen keskeiset hyvinvointi-indikaattorit	Vantaalaisten hyvinvointi edistyy keskeisillä hv-indikaattoreilla mitattuna vuosittain	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Jukka T. Salminen	Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuuden jatkuva kehittäminen väestön tarpeisiin vastaamiseksi ja ennakoimiseksi, rakenteiden tarkoituksenmukainen uudistaminen ja ehkäisevän työotteen painottaminen mm. kaupunkitasoisessa ohjelmatyössä tukevat osaltaan väestön hyvinvoinnin edistämistä.	- Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden osuus 0 - 17 -vuotiaista 8,8 % (v. 2012 9,6 %), osuus vähentynyt - Omassa kodissa asuvien 75 v. täyttäneiden osuus 91,9 v. 2013 (v. 2012 91,9 %); osuus ennallaan - päivittäin tupakoivien aikuisten osuus väestöstä v. 2012 (viimeisin tieto) 18,4 % (M), 13,5 % (N) - erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutetut 40-vuotiaat v. 2012 (viimeisin tieto), % vastaavanikäisistä 8,1 % - päihdehuollon avopalvelujen asiakkuudet/1000 asukasta v. 2012 (viimeisin tieto): 9,6	
16.		Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitetyt palvelut ja niiden järjestämistavat (palvelumuotoilu)	Nykytilanne	Raportoidaan uudet asiakkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitetyt palvelut	Apulaiskaupungin-johtajat	Soster: Mielenterveyspalveluissa kehitetty Arkeen voimaa -pitkäaikaissairaiden vertaisryhmätoimintaa sekä pilotoitu kokomusasiantuntijuutta vertaistukena tavoitteena estää mielenterveysongelmien vaikeutuminen. Hoitotarvikejakelun sähköisen tilaamisen kehittämisessä asiakkaita mukana. Alkuissosiaalityössä on kehitetty sosiaalisaemilla asiakasraatitoimintaa ja asumispalveluissa asiakkaan äänellä vertaisarviointia. Psykososiaaliset palveluissa toteutettu vanhempien toiveiden mukaisesti vanhempien ryhmiä psykologeilla, perheneuvoloissa ja koulukuraattoreilla sekä kehitetty koulukuraattoritoimintaa Facebooklin. Lastensuojelun Viertolan vastaanottokodissa toteutettu vanhempia voimaannuttavia vanhempainryhmiä. Päihdepalveluissa asiakkaita toimii tukihenkilöinä sekä ryhmissä, leireillä ja kuntoutumiskursseilla ohjaajina tai alustajina. Erilaisissa päihdehuollon asiakasryhmissä järjestetään ryhmän toiminnan tai palvelujen kehittämiseen tähtäävä kokouksia sekä järjestetty vertaistoimijakoulutuksia. - Vammaispalvelujen uudessa yksilökeskeisissä työotteessa asiakas ja omaiset ovat enemmän mukana luomassa ja suunnittelmassa palveluja. - Seniorifoorumi, jossa oli työpajat Viksun palvelupaussalheista ja ylimmän johdon kyselytunti, useita muita pienempiä kuntalaistilaisuuksia, joissa alheena mm. vanhuspalvelulain vaikutukset Vantaalla. Seniorien uutiskirje aloitettiin. Sivi: Palvelumuotoilua on käytetty toimialalla. Meneillään on useita toimenpiteitä palvelumuotoilua hyödyntäen.	Soster: Mittarin tilanteen raportointi ohessa toimenpiteiden kohdalla Sivi: Useita palvelumuotoilutoimenpiteitä käynnissä.	
17.		Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	Toimialojen asiakastyytyväisyyskyselyt	Nykytilanne	Asiakastyytyväisyys paranee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Sosiaali- ja terveystoimen laaja asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kahden vuoden välein, v. 2013 kyselyä ei tehty.	V. 2012 asiakastyytyväisyyskyselyn kouluarvosanojen keskiarvo oli 8,72.
			Asukastyytyväisyyskyselyt ja palvelukyky	Nykytilanne	Asukastyytyväisyys paranee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Sosiaali- ja terveystoimen palveluja koskevat asukaskyselyt sisältyvät kaupungissa keskitetysti laadittaviin palvelukyselyihin.	Kaupunkipalvelututkimus tehdään kerran valtuustokaudessa, seuraavan kerran 2016.
			Asukaskohtainen toimintakatteen muutos%	Tarkastelu vuosittain	Alle yleisen hintakehityksen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos vuonna 2013 oli 0,9 %. VM:n ennuste vuoden 2013 peruspalvelujen hintaindeksimuutoksesta on 1,8 %. Näin ollen asukaskohtainen toimintakatteen muutos oli alle yleisen hintakehityksen.
			Palvelukustannukset Kuusikkokuntien ja Kuntaliiton suurten kuntien vertailussa	Nykytilanne	Vantaa on kustannustehokkain keskeisten palvelujen osalta	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Soster: Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla tuottavuusohjelma hyväksyttiin keskikuussa 2013, ja ohjelman toteuttamista on jatkettu. Sivi: Sivistystoimen kaikilla tulosalueilla laaditaan Kuusikko-kuntien vertailuja.	Soster: Vuoden 2013 lopussa käytössä v. 2012 tilinpäätöstiedot - Lastensuojelu: kokonaiskust. 1 004 €/0 - 17 v. asukas (Kuusikon ka 1 102 €). Vantaa sijoitus vertailussa 3/6. - Vanhuspalvelut: 75 v. täytt. sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaiskustannukset 11 190 €/vastaavanikäinen väestö (Kuusikko 12 625 €), (ikävakioitu). Vantaa 2/6. - Perusth:n avoterveydenhuolto 306 €/asukas, suurten kuntien mediaani 306 € (ikävakioitu), Vantaa 5/11 - Erikoissairaanhoito: 988 €/asukas, suurten kuntien mediaani 1080 € (ikävakioitu). Vantaa 2/11. Sivi: 31.12.2013 tieto ei toimialalla tiedossa 11.2.2014. (Vuoden 2012 osalta Vantaa on kustannustehokkain Kuusikkokunta lukiokoulutuksessa ja toiseksi kustannustehokkain varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.)	
18.		Monituottajuus lisää asiakkaan valinnanvapautta	Toimialojen monituottajamallit palvelutuotannossa lisääntyvät.	Nykytilanne	Uusien asiakkaan valinnanvapautta lisäävien monituottajamallien käyttö palvelutuotannossa kasvaa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja toteutataan yhteistyössä yksityisen sektorin, kuntayhtyminen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuoden 2013 lopussa toimialalla oli käytössä neljä palvelusetelliratkaisua. Vanhus- ja vammaispalveluissa on 8/2013 nimetty työryhmä, jonka tehtävä on kuvata asiakkaan valinnanvapauden mahdollistava toimintamalli ja arvioida sen soveltuvuus eri toiminnoissa. Tähän mennessä tehty nykytilan kuvaus.		
19.		Lisätään sähköistä asiointia ja itsepalveluja	Laaditaan sähköisten palvelujen toimenpideohjelma	Ohjelmavalmistelu käynnistyy 2013 alussa	Ohjelma valmistuu vuoden 2013 lopussa	Martti Lipponen Raportointivastuu: Antti Ylä-Jarkko	Sähköisten palveluiden toimenpideohjelma hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 16.12.2013.	Mittareita valmistellaan
			Toimialojen sähköinen asiointi ja itsepalvelut	Arvio sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen käytöstä, määrä/toimiala 31.12.2012	Määritellyissä palveluissa sähköisten palvelujen osuus kasvaa vähintään kolmanneksella	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Soster: Vuoden 2013 aikana otettiin käyttöön sähköinen ajanvaraus (osin asteittain) useissa terveydenhuollon toimipisteissä. Vanhus- ja vammaispalveluissa toteutettiin etähoitokokeilu kotihoidossa, omaishoidontuessa sekä kehitysvammahuollossa. Perhepalveluissa etähoito-/viedoyhteyskokeilu lastensuojelussa ja päihdehuollossa sekä asiointitiliä lastensuojelun perhehoidossa.	Soster: Toimiala on käynnistänyt työn sähköisen asioinnin käytön määrien seuraamiseksi keskeisten palvelujen osalta. Vuoden 2013 lopun tiedot eivät vielä saatavilla.	
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta								
20.		Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta	Huonot vaikutusmahdollisuudet muutoksiin (Kunta10)	38%	28%	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutetaan syksyllä 2014. Vuoden 2013 aikana on nostettu esiin kehittämisaihiot toimenpiteineen.	
			Päätöksenteon oikeudenmukaisuus (Kunta10)	3.23	3.3	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutetaan syksyllä 2014. Vuoden 2013 aikana on nostettu esiin kehittämisaihiot toimenpiteineen.	
21.		Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen	Sosiaalinen pääoma (Kunta10)	3.78	3.8 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutetaan syksyllä 2014. Vuoden 2013 aikana on nostettu esiin kehittämisaihiot toimenpiteineen.	
			Työnantajan suositteleminen (Kunta10)	70.2 %	75%	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutetaan syksyllä 2014. Vuoden 2013 aikana on nostettu esiin kehittämisaihiot toimenpiteineen.	
			Sairauspoissaoloprosentti	4.34	3.54	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Vuoden 2013 toteutuma oli 4,44. Esimiesten tukea parannettiin ja HR-järjestelmää esimiesten tueksi määriteltiin. Järjestelmä tulee käyttöön ennen kesää 2014.	4.44
			Oppilaitosyhteistyön malli	Satunnaista	Merkittävillä ammatti-aloilla systemaattista	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Vuoden 2013 aikana on laadittu puitesopimusluonnokset harjoitteluyhteistyölle Diakin, Metropolian ja Laurean kanssa. Neuvotteut ovat kesken. Sosterin ja Metropolian yhteistyö useissa ammattiryhmissä pilotoitiin.	Systematiikkaa on alettu parantamaan.	

Valtuustokauden 2013 - 2016 strategiaan sisältyvien ohjelmien raportointi

	Ohjelma	Raportointivastuu	Ohjelman tilanne 31.12.2013
1.	Elinkeino- ja työllisyyspoliittinen ohjelma, eli elinvoimaohjelma	Jose Valanta	Ohjelma valmistumassa, käsittely 10.2.2014 kaupunginhallituksessa ja 3.3.2014 kaupunginvaltuustossa.

2.	Kaupunkitasoiset palvelulinjaukset	Patrik Marjamaa	Kaupunkitasoiset linjaukset on valmisteltu vuoden 2013 aikana, ja niiden käsittely kaupungin johtoryhmässä on käynnissä. (tilanne 31.12.2013)
3.	Tietohallinto-ohjelma	konsas	Kaupunginhallitus hyväksyi tietohallinto-ohjelma 2014 - 2017 18.11.2013 kokouksessa. Ensimmäiset toimenpiteet valmistuivat 12/2013. Ensimmäisiä toimenpiteitä olivat "yhdenpäätelaitteen politiikasta luopuminen", älypuhelinten hankintaoikeus toimialoille.
4.	Monikulttuurisuusohjelma	konsas	Ohjelman valmistuminen siirtyi vuodelle 2014 ja ohjelman voimassaolo vuosiksi 2014-2017. Ohjelma on KH:n käsittelyssä 10.2.2014 ja jäi pöydälle.
5.	Kaupungin ympäristöohjelma valtuustokaudelle 2013 - 2016	mato	Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 7.10.2013.
6.	Turvallisuussuunnitelma	kaupunginkanslia	Vantaan turvallisuussuunnitelma 2013-2016 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.10.2013 § 9.
7.	Vantaan kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma 2017 - 2020	sivi	Ohjelma päivitetään 2016.
8.	Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma	mato	Apoli-työn käynnistyminen 17.12.2013 Vernissa, työ ohjelmoitu, yhteistyöryhmät käynnistyneet, kumppanit hankittu
9.	Lasten ja nuorten Vantaa II	sivi	Toimintaohjelma on päivitetty. Lasten ja nuorten Vantaan käsittely 2013: Toimialojen johtoryhmissä 2013 huhtikuun aikana. Vapaa-ajan lautakunnassa 23.4.2013, KH 10.6.2013 ja KV 26.8.2013.
10.	Vammaispoliittinen ohjelma WAMPO - Tilaa kaikille 2012 - 2016	soster	Jokaisen keihäänkärkiryhmän osalta toimenpiteiden toteutusvaihe käynnissä. Kaupunginvaltuuston iltakoulussa Wampoa esitelty 25.4.2013.
11.	Maapoliittiset linjaukset	mato	Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 17.12.2012. Noudatetaan kattavasti.
12.	Asunto-ohjelma	mato	Kaupunginhallitus 2.3.2009. Noudatetaan.
13.	HYVIS (Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma)	sivi	Vantaan lastensuojelusuunnitelma päivitettiin Vantaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi (HYVIS). Suunnitelma (2013 - 2016) hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013. Suunnitelma sisältää viisi hyvää tekoa, jotka edistävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvää arkea. Suunnitelma on tehty ja sitä toteutetaan yhteistyössä kaupungin toimialojen, kumppaneiden ja kuntalaisten kanssa. Työtä ohjaa Hyvinvointityöryhmä.
14.	VIKSU (Ikääntymispoliittinen ohjelma)	soster	Kaikkien palvelulupausryhmien työssä on edetty. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.12.2013 olleessa kokouksessaan Vantaan ikääntymispoliittisen ohjelman vanhuspalvelulain tarkoittamaksi suunnitelmaksi ikääntyneiden väestön tukemiseksi.
15.	AHVO (Työikäisten hyvinvointiohjelma)	hyry	Vantaan työikäisten hyvinvointiohjelma 2013-2016 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013 11§. Ohjelman toimeenpano tapahtuu olemassa olevissa rakenteissa ja kukin toimiala vastaa omalta osaltaan ohjelman toteuttamisesta. Kaupungin hyvinvointityöryhmä seuraa ohjelman toteutumista vuosittain ja raportoi tuloksista kaupungin johtoryhmälle.
16.	Vantaan kaupungin osallisuusmalli	konsas	Osallisuusmalli hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013 § 10. Mallin toimeenpanosuunnitelman luonnos esiteltiin kaupungin johtoryhmälle joulukuussa, mistä se palautettiin valmisteluun kuntalaispalveluihin. Mallin yhtenä toimenpiteenä olevaan kaupungin sisäiseen osallisuusverkostoon nimettiin toimialojen edustajia. Verkosto piti ensimmäisen kokouksen joulukuussa.
17.	Kaksikielisyysohjelma	konsas	Kaksikielisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 28.1.2013 § 8. Kaupunginjohtaja nimesi 13.6.2013 jäsenet kaksikielisyysohjelman työryhmään. Työryhmä kokoontui kaksi kertaa syksyllä 2013. Työryhmä koordinoi kaupungin ruotsinkielistä palvelua kaupunkitasoisesti, käsittelee ohjelman esittämiä toimenpiteitä teemoittain ja raportoi vuosittain toiminnastaan kaupunginhallitukselle.

6 § **Lausunto valtiovarainministeriölle selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta**

VD/1087/03.00.00/2014
KN/PM/PO/PH

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään erityisesti huomiota:

- ehdotettuihin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen kestoon ja porrastukseen

Valtiovarainministeriö lähetti 17.12.2013 kunnille kommentoitavaksi selvitysmiehen tarkennetut uudistusesitykset ja kriteerit kuntakohtaisine laskelmineen. Kunnilta pyydettiin silloin lausuntoa mm. laskentakriteerien määrästä ja sisällöstä, siirtymäkauden pituudesta ja ylipäätään järjestelmäuudistuksen tarpeesta. Kaupunginjohtaja vastasi tähän epäviralliseen kyselyyn selvitysmiehen uudistusesityksiä tukien.

Lausuntopyynnön liitteenä ovat seuraavat asiakirjat:
- Luonnos hallituksen esitykseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamiseksi
- Yhteenvetomuistio kuntien kommenteista selvitysmiehen alustavasta esityksestä kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi
- Kuntakohtaiset ja kuntatyypeittäiset laskelmat vuoden 2014 tasossa
- THL:n tutkimusraportti ”Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijät ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen”
- VATTin raportti ikärakenteen huomioimiseksi päivähoidon sekä esi- ja perusopetuksen huomioimisen osalta

Lausuntopyyntö liitteineen on luettavissa valtiovarainministeriön sivuilla (www.vm.fi – hankkeet – kuntauudistus - valtionosuusuudistus).

Lausunnot on pyydetty toimittamaan valtiovarainministeriöön viimeistään 4.4.2014 klo 16 mennessä sähköpostitse. Lausunnon antamiselle ei ole saatu lisäaikaa.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa valtiovarainministeriölle valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
2 Vantaan kaupungin lausunto valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta

3 hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhakuohje: 4.1. Valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Kari Nenonen, puh. 09 839 22101, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Kunta- ja aluehallinto-osastolle

Viite: Lausuntopyyntö selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta, VM064:01/2012 (VM 4.2.2014)

Vantaan kaupunginhallitus 17.3.2014:

VANTAAN KAUPUNGIN LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

Vantaan kaupunki pitää välttämättömänä uudistaa nykyistä perusteiltaan vanhentunutta ja epäoikeudenmukaista kuntien valtionosuusjärjestelmää. Nykyinen järjestelmä kohtelee kaltoin ikärakenteeltaan nuoria ja syntyvyyden kautta kasvavia kuntia ja kaupunkiseutuja, joihin Vantaakin lukeutuu. Selvitysmiehen linjaukset ja ehdotus uudeksi järjestelmäksi perustuvat ikärakenteen kustannuspainojen osalta Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) selvityksiin, jotka pohjautuvat Tilastokeskuksen (TK) kokoamiin kuntien toiminta- ja taloustilaston tilinpäätöstietoihin ja sairastavuuden osalta THL:n tutkimuksiin.

Selvitysmiehen ehdotus uudeksi kuntien valtionosuusjärjestelmäksi täyttää hyvin nykyisen hallituksen ohjelmassaan uudistukselle asettamat yksinkertaisuuden ja selkeyden, kannustavuuden ja kuntaliitosneutraalisuuden tavoitteet. Uudistus toteutetaan valtio-kunta-suhteessa kustannusneutraalisti. Uudistuksen kuntakohtaisia vaikutuksia lievennetään 5 vuoden siirtymäkaudella. Vantaa pitää 5 vuoden siirtymäaikaa riittävänä. Kuntien talouden kannalta erityisen merkittävä on ehdotus valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistamisesta vuosittain. Myös kustannustason nousua korvaava indeksitarkistus vuosittain täysimääräisenä on tärkeää.

Uusi järjestelmä on perusteiltaan vanhaa kannustavampi laskennallisuuden lisääntymisen kautta ja perustuen koko maan kuntien keskiarvoon. Vantaa ja muutkin kunnat, joka tuottavat peruspalvelunsa kustannustehokkaasti, hyötyvät tästä laskennallisuudesta. Vantaalaiset lukiot toimivat yksikköhinnoiltaan jopa valtionosuuksien oppilaskohtaista hintaa pienemmillä kustannuksilla. Työpaikkaomavaraisuus kriteerinä kannustaa kuntia aktiiviseen elinkeinopolitiikkaan. Myös valtionosuuksien tasausjärjestelmä kannustaa tasauslisää saavia kuntia parantamaan tulopohjaansa 80-prosenttisen tasauksen myötä.

Kriteereistä ja laskentaperusteista

Uudistuksen merkittävin osa on uusi yhtenäiseen ja kattavaan ikäryhmittelyyn perustuva laskennallisten kustannusten järjestelmä, joka pohjautuu em. tutkimuksiin ja kuntien toiminta- ja taloustilastoon (TK). Vantaa pitää välttämättömänä uudistaa ikäryhmittäiset laskennalliset kustannukset ajantasaisiksi ja todelliseen kustannusrakenteeseen perustuviksi.

Vantaa on kritisoinut nykyisen järjestelmän sairastavuuskerrointa sen kapea-alaisuuden ja tilastollisen epäluotettavuuden (erityisesti väestöltään pienet kunnat) takia. Uudessa esityksessä sairastavuuden painoarvo kasvaa 2,5-kertaiseksi ja määrittely pohjautuu laaja-alaisesti erityiskorvattaviin yleisiin kansantauteihin ja sairastavuusluokituksen osalta KELA:n tilastoihin. Myös työkyvyttömyys säilyy tekijänä sairastavuuskerrointa määriteltäessä. Vaikka Vantaan suhteellinen osuus sairastavuuden kautta tulevista laskennallisista kustannuksista ei kasvakaan nykyisestä, pitää kaupunki uutta sairastavuusmäärittelyä perusteltuna.

Kannustavuuden suhteen voidaan esittää kysymys valtionosuusjärjestelmän roolista ennaltaehkäisevän terveydenhuoltotyön ja kuntoutuksen tukemisessa kansansairauksien ja työkyvyttömyyden ehkäisemiseksi ja erikoiskorvattavien lääkemenojen vähentämiseksi.

Selvitysmiehen ehdotuksessa työttömyys huomioitaisiin erityistekijänä kunnan työttömyysasteeseen pohjautuvana kertoimena; nykyjärjestelmä muodostuu 50/50 työttömien määrän ja työttömyysasteen pohjalta. Uusi menetelmä on Vantaan kannalta nykyistä epäedullisempi.

Kaupunkiseutujen kannalta oikeudenmukaisempi olisi työttömien määrään perustuva laskenta täydennettynä pitkäaikaistyöttömien osuudella työttömistä. Tämä kuvastaisi oikeammin työttömyydestä kunnille tulevaa palvelu- ja menorasitetta erityisesti ottaen huomioon työmarkkinatuen rahoitusvastuun ja työttömyyden hoitovastuun siirtyessä kunnille vuoden 2015 alusta. Työttömyyden painoarvo kustannuslaskennassa on myös hieman pienentynyt eikä tämä ole linjassa kuntien lisääntyvien vastuiden kanssa.

Vieraskielisyyskriteeri ehdotetaan koskemaan koko väestöä ja sen laskennalliset kustannukset kasvavat nykyisestä noin 45 milj. eurosta lähes 480 milj. euroon uudessa järjestelmässä. Tämä on erityisen merkittävä muutos pääkaupunkiseudun kunnille, johon valtaosa vieraskielisestä väestöstä sijoittuu. Valmistavan opetuksen valtionosuus tulee säilyä vähintään nykyisellään esi- ja perusopetusikäisillä.

Vantaa pitää selvitysmiehen ehdotusta koulutustausta-kriteeriksi perusteltuna huomioiden koulutuksellisten erojen periytyvyyden ja alueelliset erot koulutustasossa. Kriteeriin varattua euromäärää voidaan pitää vaatimattomana koulutukselliset erot huomioiden.

Asukastiheydellä ja saaristo-tekijällä ei ole kokonaisuuden ja Vantaan kannalta olennaista merkitystä. Asukastiheyden painoarvo hieman pienenee ja saariston vastaavasti kasvaa. Toisaalla valtionosuusjärjestelmän lisäosissa syrjäisyyden laskennalliset kustannukset kolminkertaistuvat nykyisestä.

Lisäosat

Työpaikkaomavaraisuus uutena lisäosana muodostaa kunnille elinkeinopoliittisesti kannustavan osan ehdotuksessa. Työpaikkaomavaraisuuteen on varattu järjestelmässä 200 milj. euroa ja toisaalta järjestelmästä poistuu taajamarakennekorotus uuden järjestelmän myötä. Vantaa antaa tukensa selvitysmiehen ehdotukselle.

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmässä siirretään 700 miljoonaa euroa verotuloihin perustuvaan valtionosuuksien tasaukseen ja siirto rahoitetaan korottamalla vastaavasti kuntien asukaskohtaista rahoitusosuutta. Tasauksen laskentaa muutetaan siten, että tasausraja on 100 prosenttia ja tasauslisä kattaa 80 prosenttia tasausrajan alituksesta. Tasausvähennys on 30 prosenttia lisättynä tasausrajan ylittävän osan luonnollinen logaritmi. Ehdotus voimalaitosten kiinteistöveron huomioimisesta 50 prosenttisesti (25 miljoonaa euroa vuositasolla) on järjestelmää sekoittava ja epäjohdonmukainen. Vantaa kannattaa nykyistä periaatetta pitää kiinteistövero kokonaan erossa verotuloihin perustuvasta valtionosuuksien tasauksesta.

Muuta

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen nykyisin sisältyvät yleisen kulttuuritoimen ja taiteen perusopetuksen rahoitus ehdotetaan siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta ehdotetaan siirrettäväksi valtionosuus ja valtionavustukset oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä valtionosuus ja valtionavustukset yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin peruspalvelujen valtionosuuteen. Ehdotukset ovat valtionosuusjärjestelmää selkeyttäviä.

Vantaan kaupunki korostaa valtionosuusjärjestelmän uudistamisen välttämättömyyttä ja kiireellisyyttä. Uudistus voidaan toteuttaa esitetyssä muodossa ilman sidonnaisuutta muuhun kuntauudistustyöhön. Valtionosuusjärjestelmän tulee pysyä jatkossakin ajantasaisena osana kuntien talouden ohjausjärjestelmää. Tulevan kehittämistyön tavoitteeksi tulee asettaa yhteen yhtenäiseen valtionosuusjärjestelmään siirtyminen.

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen taloudelliset vaikutukset 2014 tasolla:

Uuden järjestelmän määräytyminen 1 000 euroa	Kunnat	Vantaa % -osuus	
205 312 asukasta			3,8
Ikärakenne	17 459 728	633 664	3,6
Sairastavuus	6 296 915	168 671	2,7
Työttömyysaste	473 148		
Kaksikielisyys	90 822		
Vieraskielisyys	478 677		
Asukastiheys	186 173		
Saaristo	14 319		
Koulutustausta	160 004		
Muut lask. kust. yhteensä*		76 846	
Laskennalliset kustannukset yhteensä	25 159 786	878 980	3,5
Kuntien rahoitusosuus	18 442 102	701 420	3,8
Valtionosuus	6 717 684		
Lisäosat	309 050	8 360	2,7
Syrjäisyys	103 279		
Saamelaisten kotiseutualue	3 564		
Työpaikkaomavaraisuus	202 207		
Verotuloihin perustuva vo-tasaus	671 478	-46 258	
Harkinnanvarainen vo-korotus	20 000		
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset	892 308		
Peruspalvelujen valtionosuus yhteensä	8 611 918	162 200	1,9
Nykyinen valtionosuus	8 611 918	135 557	1,6
Erotus		26 642	

Vantaan osuus koko maan väestöstä on 3,8 prosenttia vuoden 2014 valtionosuuslaskelmassa ja kaupunki saisi peruspalvelujen valtionosuudesta 1,9 prosenttia selvitysmiehen ehdotuksen pohjalta laskettuna. Nykyisen järjestelmän mukainen prosenttiosuus on 1,6 vuonna 2014. Väestön ikärakenteen pohjalta laskennalliset kustannukset ovat 3,6 prosenttia koko maahan suhteutettuna eli lähellä väestöosuutta. Sairastavuuden pohjalta uudellakin määrittelyllä kaupungin osuus laskennallisista kustannuksista on vain 2,7 prosenttia. Laskennallisista kustannuksista yhteensä Vantaan osuus on 3,5 prosenttia koko maan kustannuksista.

Lisäosien kohdalla Vantaan osuus on myös 2,7 prosenttia koko maasta ja koostuu käytännössä kokonaan työpaikkaomavaraisuudesta. Syrjäisyys ja saamelaisten kotiseutualue eivät kosketa Vantaata. Harkinnanvaraisen korotuksen rahoitus otetaan järjestelmän sisältä asukaskohtaisesti nykyisen järjestelmän tapaan ja valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset säilyvät myös järjestelmässä ennallaan.

Vantaa saisi selvitysmiehen ehdotuksen pohjalta kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta verotulojen perusteella tehtävä valtionosuuksien tasaus huomioiden 1,9 prosenttia, kun vastaava prosenttiosuus on nykyisen järjestelmän mukaan 1,6 prosenttia. Euromääräisesti peruspalvelujen valtionosuus kasvaisi vuoden 2014 tasossa 26,6 miljoonalla eurolla, joka toteutuisi Vantaan osalta porrastetusti vuosina 2015-2017.

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia valtionosuuden määräytymisperusteiden uudistamiseksi.

Valtionosuusjärjestelmästä ehdotetaan poistettaviksi nykyiset erilliset valtionosuusperusteet, jotka koskevat yleisen osan määräytymisperusteita, sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia, esi- ja perusopetuksen, yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita. Samalla määräytymisperusteiden lukumäärää ehdotetaan vähennettäväksi ja poistettavaksi päällekkäisyyksiä sekä määräytymisperusteiden porrasteisuus, josta on aiheutunut esteitä kuntien yhdistämistilanteissa.

Uuden järjestelmän peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset perustuvat keskeisesti ikäryhmittäisiin kustannuksiin ja sairastavuuteen. Ikäryhmitys pohjautuu pääosin nykyisiin ikäluokituksiin. Uudessa järjestelmässä ehdotetaan kuitenkin otettavaksi käyttöön uusi 16—18-vuotiaiden ikäryhmä. Sairastavuuskertoimen osatekijöitä olisivat terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuolto. Terveydenhuollossa sairastavuuskertoimen kustannustekijöinä otettaisiin huomioon keskeiset erityiskorvattavat sairaudet, joista kullekin määritetään niiden yleisyyden ja hoitokustannusten perusteella erilliset painokertoimet. Lisäksi terveydenhuollon kustannustekijänä käytetään alle 55-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkeläisten painokerrointa. Vanhustenhuollon kustannustekijöinä sairastavuuskertoimessa otettaisiin huomioon vanhusikäluokille tyypilliset erityiskorvattavat sairaudet, joille kullekin määritetään niiden yleisyyden ja hoitokustannusten perusteella erilliset painokertoimet. Sairastavuuskertoimen sosiaalihuollon kustannustekijänä otetaan huomioon pelkästään alle 55-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkeläisten painokerroin. Sairastavuuden painoa valtionosuusperusteena ehdotetaan korotettavaksi ja ikärakenteen painoa pienennettäväksi. Muina laskennallisina valtionosuusperusteina ehdotetaan otettavaksi käyttöön työttömyyskerroin, vieraskielisyyskerroin, kaksikielisyys, saaristoisuus, asukastiheyskerroin ja koulutustaustakerroin.

Kriteerien toisena osana ehdotetaan, että valtionosuusperusteena käytettäisiin saamelaisten kotiseutualueen kunnan, syrjäisyyden ja työpaikkaomavaraisuuden lisäosien määräytymisperusteita.

Sekä laskennallisille kustannuksille että lisäosien määräytymisperusteille vahvistettaisiin vuosittain perushinnat valtioneuvoston asetuksella.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen tasausraja 100 prosenttiin. Tasauslisäksi ehdotetaan 80 prosenttia tasausrajan ja kunnan asukaskohtaisen laskennallisen verotulon erotuksesta. Tasausvähennystä ehdotetaan alennettavaksi niin, se olisi 30 prosenttia tasausrajan ylittävästä euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmilla, joka muunnetaan prosenttiyksiköiksi. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa ehdotetaan lisäksi otettavaksi uutena huomioon 50 prosenttia voimalaitosten kiinteistöverosta. Tasaus koskisi vain kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain mukaista valtionosuutta eikä tasaus koskisi muiden hallinnonalojen valtionosuuksia ja -avustuksia.

Tehtäväkohtaisista valtionosuuden määräytymisperusteita luopumisen vuoksi myös kotikuntakorvauksia koskeviin säännöksiin ehdotetaan vastaavat muutokset.

Esityksessä ehdotetaan valtionosuusjärjestelmän uudistuksesta johtuville kuntakohtaisille muutoksille ja kotikuntakorvausten muutoksille viiden vuoden siirtymäaikaa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta

2

SISÄLLYS

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudella ja siihen kuuluvalla verotuloihin perustuvalla valtionosuuksien tasauksella pyritään turvaamaan kuntien mahdollisuudet järjestää riittävän yhtenäiset peruspalvelut eri osissa maata kohtuullisella vero- ja maksutasolla. Kuntien harkinnanvaraisella valtionosuuden korotuksella pyritään huolehtimaan siitä, että vaikeimmassakin taloudellisessa asemassa olevat kunnat pystyvät suoriutumaan peruspalveluiden tuottamisesta ja näiden kuntien talouden tasapainoa voidaan parantaa.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmä uudistetaan osana kuntarakenneuudistusta. Järjestelmää yksinkertaistetaan ja selkeytetään. Järjestelmän kannustavuutta parannetaan. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on, että perusopetuksen rahoitus jatkossa perustuisi nykyistä enemmän perusopetuksen toimintaympäristöä kuvaaviin indikaattoreihin, esimerkiksi kunnan maahanmuuttajien väestöosuuteen, aikuisväestön koulutustasoon sekä työttömyysasteeseen.

Hallitusohjelman mukaan kuntauudistusta ohjaavassa lainsäädännössä otetaan käyttöön kuntauudistusta edistäviä välineitä. Tavoitteena on muun muassa poistaa lainsäädännöstä sekä kuntatalouden rahoitusjärjestelmästä kuntaliitoksia vaikeuttavia tekijöitä.

Valtiovarainministeriön asettaman selvitysmiehen toimeksiannon mukaan valtionosuusperusteiden uudistamisessa tuli tarkastella muun muassa perusteiden läpinäkyvyyttä, lukumäärää, päällekkäisyyksiä, korvaustarpeita, ajanmukaisuutta ja soveltuvuutta kuntarakenteen ja palvelutarpeiden muutoksessa. Tavoitteeksi asetettiin uudistaa kuntien valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelmassa linjatulla tavalla siten, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 2015 alusta.

Lähtökohtana on, että valtion ja kuntien välinen kustannustenjako ei muutu valtionosuusuudistuksen johdosta.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan sekä hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän linjaukset

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän linjaukset touko- ja kesäkuu vuonna 2013

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (Halke) linjasi valtionosuusuudistusta kaksi kertaa touko- ja kesäkuussa vuonna 2013.

Toukokuun linjausten perusteella:
- järjestelmän painopistettä siirretään kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen;
- järjestelmää yksinkertaistetaan vähentämällä merkittävästi laskentakriteerejä ja poistamalla niistä päällekkäisyyksiä;
- jatkossakin valtionosuudet perustuvat merkittävästi kunnan väestön ikärakenteeseen ja sairastavuuteen sekä niitä koskevat kriteerit uudistetaan ottamalla niihin uudet ajantasaiset sisällöt;
- poistetaan määräytymistekijöistä porrastukset ja siten lisätään järjestelmän kuntaliitosneutraalisuutta;
- vieraskielisten määräytymisperuste laajennetaan koskemaan koko väestöä;
- parannetaan järjestelmän kannustavuutta tulojen tasauksessa ja poistamalla määräytymisperusteiden porrastukset sekä korvaamalla taajamarakennekriteeri työpaikkaomavaraisuudella;
- säilytetään kustannustenjaon tarkistus osana järjestelmää ja tavoitteena siirtyä nykyistä tiheämpään kustannustenjaon tarkistukseen;
- uusi järjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2015;
- kuntien välisten muutosten lieventämiseksi varaudutaan siirtymäaikaan

Halke linjasi kesäkuussa 2013, että toisen asteen koulutuksen rahoitusta ei siirretä osaksi niin sanottua yhden putken valtionosuuksia. Toisen asteen koulutuksen rahoitus myönnetään edelleen hallitusohjelman mukaisesti koulutuksen järjestäjille.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaukset 30.10.2013:

Valtionosuusjärjestelmän selkeyden ja hallittavuuden vuoksi siirretään seuraavat valtionavustukset kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen:
- valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin
- valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin

Voimalaitoksista yhteiskunnalle aiheutuvat vaikutukset koskevat laajempaa kuntajoukkoa kuin pelkästään voimalaitoksen sijaintikuntaa. Sen vuoksi ei ole perusteltua, että pelkästään voimalaitoksen sijaintikunta hyötyy laitoksesta korkeina kiinteistöverotuloina. Valtiovarainministeriön vero-osasto sekä kunta- ja aluehallinto-osasto valmistelevat yhteistyössä esityksen tavasta, jolla voimalaitoksista saatava kiinteistövero huomioitaisiin verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaus 28.11.2013:

Kunnan omarahoitusosuus ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin poistetaan vuoden 2015 alusta lukien. Kunnan omarahoitusosuutta muiden toimintojen käyttökustannuksiin korotetaan vastaavasti siten, että ammattikorkeakouluista siirtyvä kuntien omarahoitusosuus kohdistetaan kuntien peruspalveluihin ja toiselle asteelle siten, että kuntien peruspalveluihin kohdistetaan 36 § siirrettävästä summasta ja toiselle asteelle 64 % siirrettävästä summasta. Toisen asteen koulutuksen valtionrahoituksen säästöt toteutetaan siten, että valtionosuusprosentin pienentäminen ei lisää säästöjen vaikutusta koulutuksen järjestäjien rahoitukseen. Tämän takaamiseksi säädetään, että toisen asteen koulutuksen yksikköhintoihin jatkossa tehtävissä muutoksissa omarahoitusosuus olisi sama kuin nykyisinkin (58,11 %) lukuun ottamatta osana rakennepoliittista ohjelmaa sovittavia 2. asteen koulutusta koskevia toimenpiteitä, joiden käsittelystä tehdään erillisratkaisu.

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän linjaus 3.12.2013

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä hyväksyi valtionosuusuudistuksen kriteerit ja pääpiirteet.

Selvitysmies Arno Miettisen alustava ehdotus ja kuntakohtaiset koelaskelmat lähetetään kuntiin lyhyelle kuulemiskierrokselle, jonka aikana pyydetään kuntien kannanottoja muun muassa käytettyihin kriteereihin, laskentaperusteisiin sekä valtionosuusjärjestelmän uudistukseen tarvittavaan siirtymäaikaan.

Selvitysmies tekee lopullisen ehdotuksensa valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi kuntakuulemisen jälkeen tammikuussa.

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän käsittely 12.12.2013

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä käsitteli alustavasti valtionosuusuudistuksen siirtymäaikaa. Lopullisesta siirtymäajan pituudesta päätetään kuntien kuulemisen jälkeen hallituksen esityksen yhteydessä.

Ministerityöryhmän arvion mukaan valtionosuusuudistuksen kunnittaisessa muutoksessa käytetään vähintään viiden vuoden siirtymäaikaa, jonka aikana kuntakohtainen vuosimuutos rajoitetaan euroa asukasta kohti esimerkiksi seuraavasti:

1 vuosi: 50 euroa/as
2 vuosi: 50 euroa/as (ja kokonaismuutos 100 euroa/as)
3 vuosi: 80 euroa/as (ja kokonaismuutos 180 euroa/as)
4 vuosi: 80 euroa/as (ja kokonaismuutos 260 euroa/as)
5 vuosi: 120 euroa/as (ja kokonaismuutos 380 euroa/as)

Valtionosuusjärjestelmän kehittämisen taustaksi tilatut tutkimukset ja selvitykset

Uudistuksen taustaksi valtionvarainministeriö tilasi Valtion taloudelliselta tutkimuskeskukselta (VATT) tutkimushankkeen, jonka tarkoituksena oli selvittää väestön ikärakenteen merkitystä valtionosuusjärjestelmässä sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä esi- ja perusopetukssa.

VATT:n saama tehtävänanto oli kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa pyrittiin arvioimaan nykyistä valtionosuusjärjestelmää ikärakenteen huomioimisen näkökulmasta. Toisessa osassa tarkoituksena oli esittää arvio

uusiksi ikäryhmäpainoiksi järjestelmässä, jossa sama ikäryhmäjaottelu koskisi sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä esi- ja perusopetusta.

Edellä mainitun lisäksi valtionosuusuudistuksen selvitysmies tilasi Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta (THL) tutkimuksen, jonka tavoitteena oli:

1.Selvittää ja laskea ikäryhmätekijöiden painot yhtenäistetyn ikäryhmäjaottelun mukaan:

0 – 6-vuotiaat
7 – 12-vuotiaat
13 – 15-vuotiaat
16 – 18-vuotiaat
19 – 64-vuotiaat
65 – 74-vuotiaat
75 – 84-vuotiaat
85 vuotta täyttäneet

Tarvittaessa 16 – 18-vuotiaiden ikäryhmä tulee olla yhdisteltävissä ikäryhmäksi 16 – 64-vuotiaat.

2.Tehdä ehdotus uusiksi terveyden- ja vanhustenhuollon valtionosuuskriteereiksi niin, että se koostuu kahdesta osata: yhtenäistetyn ikäryhmäjaottelun mukaisista kustannuspainoista sekä sairastavuutta ja sosioekonomisia tekijöitä koskevista kustannuspainoista.

3.Kehittää kunnan ylläpitämien sosiaalihuollon palveluiden ikä- ja muut tarvekriteerit samalla tavoin kuin terveyden- ja vanhustenhuollossa. Tarkastelun kohteena ovat lastensuojelu, toimeentulotuki, sosiaalityö sekä vammais-, mielenterveys- ja päihdepalvelut.

2 Nykytila

2.1 Kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän rakenne

Voimassa oleva valtionosuusjärjestelmä perustuu vuoden 1993 alusta toteutettuun uudistukseen, jossa siirryttiin tehtäväkohtaisista, todellisiin kustannuksiin perustuvista valtionosuuksista laskennallisiin kustannuksiin perustuviin yleiskatteellisiin valtionosuuksiin. Uudistuksen myötä kunnat ja muut valtionrahoituksen saajat saivat oikeuden päättää valtionosuuksien kohdentamisesta eri käyttötarkoituksiin, eivätkä valtionosuuksien laskentaperusteet enää oikeudellisesti sitoneet valtionosuuksien käyttöä. Valtionosuuksien laskennallisuus merkitsi myös sitä, että eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta kunnat eivät enää omilla päätöksillään voineet vaikuttaa valtionosuuksiensa määrään, mikä lisäsi kuntien kustannustietoisuutta.

Vuosina 1996—1997 valtionosuusjärjestelmään tehtiin merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. Kuntien kantokykyluokituksesta luovuttiin ja se korvattiin kuntien verotuloihin perustuvalla valtionosuuksien tasauksella. Aiemmista kuntakohtaisista valtionosuusprosenteista siirryttiin järjestelmään, jossa yksittäisen kunnan valtionosuus määräytyy siten, että valtionosuuksien perusteena käytettävien laskennallisten kustannusten ja yksikköhintojen perusteella lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus. Omarahoitusosuus asukasta kohden on kaikissa kunnissa yhtä suuri. Valtionosuusprosentti määrittelee valtion ja kuntien välistä kustannustenjakoa peruspalveluiden rahoituksessa koko maan, ei yksittäisen kunnan tasolla.

Vuonna 2010 tuli voimaan laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009). Tällä lailla muutettiin valtionosuusjärjestelmää niin, että valtionosuuksien budjetointi, lainsäädäntö ja hallinnointi koottiin pääosin valtiovarainministeriön hallinnonalalle sen sijaan, että ne aiemmin jakautuivat kolmelle hallinnonalalle. Esi- ja perusopetuksen määräytymisperusteet muutettiin oppilaspohjaisesta asukasperusteisiksi sekä otettiin käyttöön esi- ja perusopetukseen liittyvä kotikuntakorvausjärjestelmä. Samoin otettiin käyttöön erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan erillinen lisäosa pysyväksi tarkoitettuna järjestelmämuutoksena. Vuoden 2010 alusta siirryttiin myös yhteiseen valtionosuusprosenttiin kunnan peruspalvelujen valtionosuuden piiriin kuuluvissa tehtävissä sen sijaan, että aiemmin yleisessä valtionosuudessa, sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä opetus- ja kulttuuritoimessa oli kussakin erisuuruinen valtionosuusprosentti. Laissa säädettiin myös erillisen harkinnanvaraisen rahoitusavustusmäärärahan sijasta otettavaksi käyttöön harkinnanvarainen valtionosuuden korotus niin, että maksettavat korotukset vähennetään tasasuuruisesti asukasta kohden kaikkien kuntien valtionosuuksista.

ɒ

Valtio ja kunnat osallistuvat kunnallisten palveluiden rahoitukseen kuntien valtionosuusjärjestelmän mukaisesti. Valtionosuusprosentti kuvaa järjestelmässä vain osuuksia, jolla valtio ja kunnat rahoittavat palveluita koko maan tasolla. Valtionosuusprosentti ei siten kuvaa valtion osallistumista yksittäisen kunnan peruspalveluiden rahoitukseen.

Kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostuu kahden hallinnonalan lainsäädännön kokonaisuudesta. Valtiovarainministeriön hallinnoiman kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain (1704/2009) ohella säädettiin vuoden 2010 alusta voimaan tullut uusi laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuuslakia sovelletaan kuntien tehtäviin, joista säädetään 33:ssa sosiaali- ja terveydenhuoltoa, esi- ja perusopetusta sekä eräitä muita toimintoja koskevassa laissa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta suurin osa muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, päivähoidon, yleisten kirjastojen, kuntien yleisen kulttuuritoimen sekä taiteen perusopetuksen laskennallisen perusteen ja kunnan omarahoitusosuuden erotuksesta. Kunnan itse rahoitettava osuus laskennallisista kustannuksista on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri nykyisten valtionosuusperusteiden mukaisesti. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuus sisältää yleisen osan, verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen, erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat, valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset sekä valtionosuusjärjestelmän tasauksen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta hallinnoi valtiovarainministeriö. Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta voidaan myöntää harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vaikeassa taloustilanteessa oleville kunnille. Korotuksen kokonaismäärä päätetään vuosittain.

Valtionosuusrahoitus, joka määräytyy joko valtiovarainministeriön tai opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman valtionosuusjärjestelmän mukaisesti, on kunnalle yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa. Kunta päättää rahoituksen käytöstä itse.

Kuva 1. Valtionrahoituksen kokonaisuus, valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima rahoitus.

ȣ

Taulukkoon 1 on koottu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaiset vuoden 2014 valtionosuudet.

	1000 euroa
Yleinen osa	274 090
Sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen ja kulttuuritoimen rahoitus	7 439 727
Laskennalliset kustannukset	25 159 770
• sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset	20 659 675
• esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen ja kulttuuritoimen laskennalliset kustannukset	4 500 095
Kuntien rahoitusosuus	17 720 043
Muut:	
Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat	34 960
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-49 561
Harkinnan valtionosuuden korotus (enintään)	20 000
Kotikuntaa vailla olevien 6 – 15-vuotiaiden kotikuntakorvaukset (valtio korvaa)	2 386
Yksityisten opetuksen järjestäjien ja yliopistojen arvonlisävero	5 156
Valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset	892 308
Järjestelmämuutoksen tasaus	497
YHTEENSÄ	**8 619 563**

Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisten kustannusten ja määräytymisperusteiden lähtökohtana on perushinta, joka vahvistetaan valtioneuvoston asetuksella vuosittain. Laskennallisten kustannusten perusteella laskettaviin perushintoihin tehdään vuosittain kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutosten edellyttämät korotukset. Laskennalliset kustannukset tarkistetaan kustannustenjaon tarkistuksen perusteella joka neljäs vuosi. Kustannustenjaon tarkistus perustuu valtakunnallisesti toteutuneisiin käyttökustannuksiin.

Vastaavasti esi- ja perusopetukselle, yleisille kirjastoille, taiteen perusopetukselle ja yleiselle kulttuuritoimelle vahvistetaan vuosittain perushinta valtioneuvoston asetuksella. Niihin perushintoihin, jotka lasketaan laskennallisten kustannusten perusteella, tehdään vuosittain kustannustason ja toiminnan laadun ja laajuuden muutosten edellyttämät korotukset. Näiden tehtävien laskennalliset

kustannukset tarkistetaan kustannustenjaon tarkistuksen perusteella joka neljäs vuosi. Kustannustenjaon tarkistus perustuu valtakunnallisesti toteutuneisiin käyttökustannuksiin.

Kunnan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella tasataan kuntien verotulopohjassa olevia eroja. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muutoksella (1510/2011) tasausjärjestelmää muutettiin vuoden 2012 alusta niin, että kiinteistöveroa ei enää lueta verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen verotulopohjaan.

Valtiovarainministeriö vastaa kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain mukaisesta yleisen osan, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä esi- ja perusopetuksen valtionosuuksista. Näin ollen lakia sovelletaan 1§:n mukaan käyttökustannuksiin myönnettävään valtionosuuteen sellaisiin kuntien tehtäviin, joista säädetään:

1) perusopetuslaissa (628/1998);
2) lasten päivähoidosta annetussa laissa (36/1973);
3) perhehoitajalaissa (312/1992);
4) ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetussa laissa (980/2012)
5) omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005);
6) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996);
7) kansanterveyslaissa (66/1972);
8) erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989);
9) terveydenhuoltolaissa (1326/2010);
10) sosiaalihuoltolaissa (710/1982);
11) toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997);
12) elatustukilaissa (580/2008);
13) lastensuojelulaissa (417/2007);
14) kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977);
15) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/1987);
16) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001);
17) mielenterveyslaissa (1116/1990);
18) päihdehuoltolaissa (41/1986);
19) tartuntatautilaissa (583/1986);
20) terveydensuojelulaissa (763/1994);
21) elintarvikelaissa (23/2006);
22) kuntien ympäristösuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986);
23) kemikaalilaissa (744/1989);
24) lääkelain (395/1987) 8 luvussa;
25) kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011);
26) sosiaalisesta luototuksesta annetussa laissa (1133/2002);
27) raittiustyölaissa (828/1982);
28) tupakkalaissa (693/1976);
29) eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009);
30) kirjastolaissa (904/1998);
31) kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa (728/1992);
32) taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998); sekä
33) oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain soveltamisalan ulkopuolelle on kuitenkin rajattu seuraavien säännösten mukaiset tehtävät, joihin myönnettävään käyttökustannusten valtionosuuteen sovelletaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia:

1) perusopetuslain 8 a luvussa tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta;
2) perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitettu maahanmuuttajille järjestettävä perusopetukseen valmistava opetus;
3) perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettu lisäopetus;
4) perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettu muille kuin oppivelvollisille järjestettävä perusopetus;
5) perusopetuksen järjestäminen sisäoppilaitosmuotoisesti;
6) taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu opetustuntien määrään perustuva opetus;
7) kirjastolain 4 §:ssä tarkoitettu maakunta- ja keskuskirjastotoiminta;
8) rahoitus, joka myönnetään perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun pidennettyyn oppivelvollisuuteen perustuvan opetuksen käyttökustannuksiin ikäluokkaan perustuvan valtionosuuden lisäksi;
9) rahoitus, joka myönnetään sisäoppilaitosmuodossa ja koulukodissa järjestettävän opetuksen käyttökustannuksiin ikäluokkaan perustuvan valtionosuuden lisäksi; sekä
10) ulkomailla järjestetty esi- ja perusopetus.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty sellaiset perusopetuslaissa säädetyt toiminnot, joita järjestää vain osa opetuksen järjestäjistä. Suurin osa opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituslain mukaisesti rahoitettavista toiminnoista on myös kunnille vapaaehtoisia. Rahoitus myönnetään toteutuneiden oppilasmäärien tai suoritteiden perusteella suoraan järjestäjälle. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaan perusopetuksen lisäopetuksen, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen, muille kuin oppivelvollisille järjestettävän perusopetuksen ja yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen myönnettävä rahoitus on sidottu laissa säädetyin kertoimin kotikuntakorvauksen perusosaan. Ulkomailla järjestettävän perusopetuksen rahoitus, pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvista perusopetuksen oppilaista myönnettävä korotus ja koulukotiopetusta saavista oppilaista yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle myönnettävä lisärahoitus on puolestaan sidottu perusopetuksen perushintaan opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituslaissa säädetyillä kertoimilla.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään myös yksityisten perusopetuksen järjestäjien harkinnanvaraisista valtionavustuksista sekä muista valtionavustuksista, taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisista valtionavustuksista, kunnalle kirjastolain 4 §:ssä tarkoitettuun keskuskirjasto- ja maakuntakirjastotehtävään tai muuhun erityiseen tehtävään sekä kehittämis- ja kokeilutoimintaan myönnettävistä valtionavustuksista ja kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain mukaisista valtionavustuksista. Lisäksi opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituslaissa säädetään valtionavustusten myöntämisestä perusopetuksen, yleisten kirjastojen, kuntien kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen perustamishankkeisiin ja lasten päivähoidon kehittämis- ja perustamishankkeisiin kunnille ja kuntayhtymille.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia ei sovelleta seuraavien säännösten tarkoittamien toimintojen valtionrahoitukseen:

1) sosiaalisesta luototuksesta annetussa laissa tarkoitettu sosiaalisen luototuksen luottopääoma ja luottotappio;

2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 20 §:ssä tarkoitettu kunnallinen lisä;

3) toimeentulotuesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu perustoimeentulotuki;

4) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 24 §:n perusteella maksettava valtion korvausta vastaava osuus; sekä

5) terveydenhuollon opetuksen ja tutkimuksen järjestäminen siltä osin kuin siitä maksetaan terveydenhuoltolain 59—63 §:n perusteella valtion korvausta.

Esi- ja perusopetuksen valtionosuuksien muututtua pääosin asukasperusteisiksi vuoden 2010 alusta otettiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin myös säännökset oppilaan kotikunnan maksamasta korvauksesta (kotikuntakorvaus) toiselle kunnalle ja kuntayhtymälle sekä perusopetuslain 7 §:ssä tarkoitetulle opetuksen järjestäjälle sekä yliopistolle ja valtiolle, jos ne järjestävät oppilaalle esi- ja perusopetusta.

2.2 Valtionosuusperusteet ja kunnan valtionosuuden laskenta

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 5 §:ssä säädetään, miten kunnan peruspalvelujen valtionosuus lasketaan ja mistä tekijöistä eli valtionosuusperusteista se koostuu. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskemisen perusteina käytetään:

yleisen osan määräytymisperusteita;

sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia;

esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia;

taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita; sekä

erityisen harvan asutuksen kunnan, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteita.

Laskennallisten kustannukset tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaisiksi kustannustenjaon tarkistuksessa, joka suoritetaan neljän vuoden välein.

Yleisen osan ja erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosan määräytymisperusteet eivät perustu kuntien laskennallisiin kustannuksiin, eikä niitä oteta huomioon kustannustenjaon tarkistuksessa. Näiden lisäksi taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoi-

men rahoitusta ei oteta huomioon tarkistuksessa huolimatta siitä, että sisältyvät peruspalvelujen laskennallisiin kustannuksiin.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan kunnalle myönnetään yksi euromääräinen valtionosuus, jonka laskenta koostuu eri osista. Euromäärä saadaan, kun kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteiden perusteella lasketut laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja niistä vähennetään kunnan omarahoitusosuus. Summaan lisätään kunnan yleinen osa ja erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat ja valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset.

Laskennan tuloksena saatuun kunnan valtionosuuteen kohdistetaan verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa keskitetysti kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaiset valtionosuudet ja kotikuntakorvaukset. Myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaiset valtionosuudet sekä muun rahoituksen kunnille ja opetuksen järjestäjille maksaa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus.

2.3 Yleisen osan määräytymisperusteet

Yleisen osan euromäärä kunnalle lasketaan kertomalla yleisen osan perushinta kunnan asukasmäärällä. Vuodelle 2014 vahvistettu yleisen osan perushinta on 33,55 euroa asukasta kohti. Niillä kunnilla, joilla on peruste johonkin tai joihinkin perushinnan korotuksiin (saaristo-, syrjäisyys-, taajamarakenne- ja kielikorotus sekä asukasmäärän muutokseen perustuva korotus), korotukset lisätään yleisen osan perushintaan ja summa kerrotaan kunnan asukasmäärällä. Perushintaa tarkistetaan tarvittaessa vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Saaristo- ja syrjäisyyskorotukset ovat vaihtoehtoisia korotuksia. Kunnan yleisen osan laskennassa otetaan huomioon kahdesta edellä mainitusta se korotus, joka on kunnalle edullisempi. Saaristoosakunnalle perushintaa korotetaan sekä saaristo- että syrjäisyyskorotuksella.

Taulukko 2. Yleinen osa vuonna 2014, euroa

Määräytymisperuste	Valtionosuus, euroa	%-osuus	Kuntia
Perushinnan mukainen osuus	181 108 704	66,08	304
Saaristokorotus	11 159 401	4,07	46
Syrjäisyyskorotus	36 184 044	13,20	57
Taajamarakennekorotus	35 731 616	13,04	23
Kielikorotus	5 777 162	2,11	34
Asukasmäärän muutokseen perustuva korotus	4 129 392	1,51	13
YLEINEN OSA, YHTEENSÄ	274 090 319	100,00	

Saaristokorotus

Saaristokorotuksen tarkoituksena on korvata kunnan saaristoisuudesta aiheutuvia lisäkustannuksia. Vuonna 2014 saaristokorotusta saa 46 kuntaa yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Lain 7 §:n mukaan saaristokunnille, joiden väestöstä vähintään puolet asuu ilman kiinteää kulkuyhteyttä mantereeseen, yleisen osan perushintaa korotetaan euromäärällä, joka on yleisen osan perushinta seitsenkertaisena.

Muille saaristokunnille korotus on yleisen osan perushinta nelinkertaisena.

Pykälässä säädetään myös korotuksesta niille saaristo-osakunnille, joissa kunnan saaristo-osissa asuvien määrä on poikkeuksellisen korkea. Korotusta saavat kunnat, joiden saaristo-osissa asuu vähintään 1 200 asukasta. Näissä kunnissa korotus on kunnan yleisen osan perushinnan suuruinen. Muissa saaristo-osakunnissa saaristokorotus on saaristossa asuvien osuuden ja yleisen osan perushinnan tulo kerrottuna luvulla 1,5.

Syrjäisyyskorotus

Säännöksen tarkoituksena on korvata harvaan asutuille kunnille asutusrakenteesta aiheutuvia lisäkustannuksia.

Lain 8 §:n mukaan kunta, jonka paikallisen ja seudullisen väestöpohjan perusteella määräytyvä syrjäisyysluku on 1,50 tai suurempi, saa syrjäisyyskorotuksena asukasta kohden euromäärän, joka on yleisen osuuden perushinta kuusinkertaisena. Kunta, jonka syrjäisyysluku on 1,00—1,49, saa asukasta kohden korotuksena euromäärän, joka on yleisen osan perushinta viisinkertaisena. Lisäksi kunnan, jonka syrjäisyysluku on 0,50—0,99, perushintaa korotetaan syrjäisyyskorotuksella, joka on yleisen osan perushinta kolminkertaisena.

Kaikkein harvimmin asutuille kunnille syrjäisyyskorotus on yleisen osan perushinta yhdeksänkertaisena, jos kunnan asukastiheys maaneliökilometriä kohden on varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa enintään 0,5.

Syrjäisyysluvun määräytymisperusteista, syrjäisyyskorotukseen oikeutetuista kunnista sekä näiden kuntien syrjäisyysluvuista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Vuonna 2014 syrjäisyyskorotusta saa 57 kuntaa, joiden saama korotus on yhteensä 36,2 miljoonaa euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 8 §:ssä tarkoitettu syrjäisyysluku muodostuu kahden väestöpohjaindeksin summasta, joiden kummankin minimiarvo on 0.

Ensimmäinen väestöpohjaindeksi (paikallinen väestöpohjaindeksi) mittaa väestön määrää 25 kilometrin etäisyydellä ja toinen (seudullinen väestöpohjaindeksi) 50 kilometrin etäisyydellä kunnan väestöllisestä keskipisteestä. Kunnan väestöllinen keskipiste on kunnan laskennallinen väestön painopiste, joka lasketaan pinta-alaltaan yhden neliökilometrin suuruisista ruuduista käyttäen painomuuttujana kunkin asutun ruudun väestömäärää ja sijaintimuuttujana ruudun keskipisteen koordinaatteja.. Paikallinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 15 000:sta enintään 25 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 15 000:lla. Seudullinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 60 000:sta enintään 50 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 60 000:lla. Indeksit lasketaan Tilastokeskuksen viiden vuoden välein tarkistamasta tilastosta, joka koskee väestön jakautumista yhden neliökilometrin kokoisille alueille.

Taajamarakennekorotus

Taajamarakennekorotuksen tarkoituksena on korvata kunnalle taajama-asteisuudesta aiheutuvia lisäkustannuksia. Vuonna 2014 taajamarakennekorotusta saa 23 kuntaa yhteensä 35,7 miljoonaa euroa.

Lain 9 §:n mukaan taajamarakennekorotukseen ovat oikeutettuja kunnat, joiden taajamaväestön määrä on vähintään 40 000 asukasta. Taajamarakennekorotus lasketaan kertomalla taajamassa asuvan väestön osuuden ja yleisen osan perushinnan tulo taajamassa asuvien määrään perustuvilla porrastetuilla kertoimilla. Kerroin on 0,75, jos taajamassa asuvan väestön määrä on 40 000—99 999, 0,7 taajamaväestön ollessa 100 000—199 999 ja 0,01 taajamaväestön ollessa 200 000 tai enemmän.

Taajamassa asuvan väestön määränä käytetään varainhoitovuotta edeltävänä vuonna käytettävissä olevaa Tilastokeskuksen viimeisintä tilastoa.

Kielikorotus

Korotuksen tarkoituksena on korvata kunnille kaksikielisistä ja saamenkielisistä palveluista aiheutuvia lisäkustannuksia. Vuonna 2014 kielikorotusta saa 34 kuntaa yhteensä 5,8 miljoonaa euroa.

Lain 10 §:n mukaan kaksikieliselle kunnalle ja saamelaisten kotiseutualueen kunnalle yleisen osan perushintaa korotetaan euromäärällä, joka on yleisen osan perushinta kerrottuna luvulla 0,10.

Asukasmäärän muutokseen perustuva korotus

Korotuksen tarkoituksena on korvata erityisen voimakkaan väestömäärän muutoksen aiheuttamia vaikutuksia kunnan talouteen. Vuonna 2014 asukasmäärän muutokseen perustuvaa korotusta saa 13 kuntaa yhteensä 4,1 miljoonaa euroa.

Lain 11 §:n mukaan asukasmäärän muutokseen perustuvaa korotusta saavat kunnat, joiden asukasmäärän muutos kolmena varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneenä vuonna on ollut yhteensä vähintään kuusi prosenttia. Näille kunnille yleisen osan perushintaa korotetaan asukasta kohden euromäärällä, joka on yleisen osan perushinta kerrottuna luvulla 1,39. Asukasluvun muutoksena otetaan huomioon kuolleisuus, syntyvyys ja muuttoliike. Korotus koskee sekä väestöä menettäviä että väestölisäystä saavia kuntia.

2.4 Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset

Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisten kustannuksien perusteena ovat ikäluokkapohjaiset perushinnat. Sosiaalihuollossa perusteena ovat lisäksi työttömyyden, lastensuojelun sekä vammaisuuden perushinnat ja alle 7-vuotiaiden osalta otetaan huomioon kunnan päivähoitokerroin, joka perustuu kunnan palvelu- ja jalostusaloilla työskentelevien osuuteen kunnan työllisestä työvoimasta. Terveydenhuollon laskennallisiin kustannuksiin vaikuttaa alle 55-vuotiaiden työkyvyttömien määrään perustuva sairastavuuskerroin. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteenlaskettuihin laskennallisiin kustannuksiin vaikuttaa syrjäisyyskerroin.

Edellä mainitut määräytymistekijät kuvaavat kunnan palvelutarvetta tai sellaisia olosuhdetekijöitä, jotka vaikuttavat palvelujen tuotantokustannuksiin.

Kunnan lopulliset sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset muodostuvat laskemalla yhteen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset ja kertomalla summa mahdollisella kunnan syrjäisyyskertoimella. Kaikkiaan 60 kuntaa täyttää syrjäisyyskertoimen edellytykset.

Taulukko 3. Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset vuonna 2014

Määräytymisperuste	Laskennalliset kustannukset, euroa	%-osuus
Sosiaalihuolto	9 902 991 036	47,9
Terveydenhuolto	10 664 444 554	51,6
Syrjäisyystekijä	92 239 494	0,5
Sosiaali- ja terveydenhuolto, yhteensä	20 659 675 084	100,0

2.4.1 Sosiaalihuollon laskennalliset kustannukset

Sosiaalihuollon laskennallisten kustannukset perustuvat pääosin ikäluokittain määräytyvien perushintojen pohjalta laskettuihin kustannuksiin. Muiden laskennallisten kustannusten osuus on pienempi, joskin työttömyyden, lastensuojelun, vammaisuuden tai syrjäisyyden perusteella määräytyvillä laskennallisilla kustannuksilla voi olla olennainen merkitys yksittäisen kunnan kannalta.

Taulukko 4. Sosiaalihuollon laskennalliset kustannukset määräytymistekijöittäin vuonna 2014

Määräytymisperuste	Laskennalliset kustannukset, euroa	%-osuus
0-6-v.	3 089 422 144	31,2
7-64-v,	1 355 743 721	13,7
65-74 v.	571 642 388	5,8
75-84 v.	1 990 179 344	20,1
85 v. täyttäneet	2 047 391 142	20,7
Työttömien määrä	163 472 529	1,7
Työttömien osuus	321 220 422	3,2
Lastensuojelu	268 965 483	2,7
Vammaisuus	94 953 863	1,0
Sosiaalihuolto, yhteensä	9 902 991 036	100,0

Kunnan sosiaalihuollon laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla ikäluokittain perushinnat kunnan asianomaiseen ikäluokkaan kuuluvien asukkaiden määrällä. Kunnan 0—6-vuotiaiden osalta saatu ikäluokittainen tulo kerrotaan lisäksi päivähoitokertoimella. Näin saatuun summaan lisätään kunnan työttömien määrän, työttömien osuuden, vammaisuuden ja lastensuojelun perusteella määritellyt laskennalliset kustannukset.

Taulukko 5. Sosiaalihuollon ikäluokat ja niille vuodelle 2014 vahvistetut perushinnat

0—6 –vuotiaat
7—64 –vuotiaat
65—74 –vuotiaat
75—84 –vuotiaat
85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat

Päivähoitokerroin

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 4 lukua muutettiin (982 /2012) teknisesti niin, että varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle vuoden 2013 alusta. Siirrosta huolimatta valtionosuuksien laskennallisten kustannusten määräytymisperusteet 0 - 6-vuotiaiden ikäluokalle säilytettiin sosiaalihuollon määräytymisperusteiden mukaisina sen vuoksi, että esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset määräytyvät eri tavoin ja niiden käyttö olisi vaikuttanut yksittäisten kuntien saamien valtionosuuksien määriin.

Lasten päivähoitopalvelujen tarve otetaan huomioon käyttämällä 0—6-vuotiaiden ikäluokan laskennallisten kustannusten määräytymisperusteena päivähoitokerrointa.

Kunnan päivähoitokerroin lasketaan lain16§:n mukaan jakamalla sen palvelu- ja jalostusaloilla toimivan työllisen työvoiman osuus koko maan vastaavalla osuudella. Saadulla kertoimella kerrotaan kunnan 0 – 6-vuotiaiden ikäluokan asukasluvun ja ikäluokan perushinnan tulo. Tiedot elinkeinorakenteesta määräytyvät Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta. Kerrointa määriteltäessä käytetään kolme vuotta ennen toimintavuo-

den alkua alkavan vuoden työssäkäyntitietoja.

Työttömyyskerroin

Sosiaalihuollossa kunnan laskennallisten kustannusten laskennassa työttömyys otetaan huomioon kahdella tavalla: kunnan työttömien osuutena työvoimasta ja kunnan työttömien määrän perusteella. Molemmille on määrätty oma perushintansa: työttömyyskertoimen valtioneuvoston asetuksella vahvistettu perushinta vuodelle 2014 on 59,01 euroa/asukas ja työttömien määrän perushinta 647,07 euroa/asukas.

Työttömyyden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset saadaan lain17 §:n mukaan kertomalla asukasta kohden määritelty työttömyyskertoimen perushinta kunnan asukkaiden määrällä ja kunnan työttömyyskertoimella sekä lisäämällä näin saatuun tuloon kunnan työttömien määrän perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset.

Työttömyysasteen mukaan määräytyvä työttömyyskerroin määräytyy suhteuttamalla kunnan työttömyysprosentti koko maan työttömyysprosenttiin. Kerrointa laskettaessa käytetään kaksi vuotta ennen toimintavuotta alkavan vuoden keskimääräistä työttömyysprosenttia. Työttömyystietoina käytetään työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietoja. Tiedosto sisältää kunnittain työvoiman ja työttömien työnhakijoiden määrän. Kunnan työttömien määränä käytetään tilastossa olevaa kunnan keskimääräistä työttömien määrää.

Kunnan työttömien määrän perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla kunnan työttömien määrä asukasta kohden määritellyllä työttömien määrän perushinnalla.

Lastensuojelukerroin

Sosiaalihuollossa lastensuojelun tarpeen perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset perustuvat huostaanottojen määrään. Nämä laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla kunnan asukasta kohden määritelty lastensuojelun perushinta kunnan asukkaiden määrällä ja lastensuojelukertoimella. Valtioneuvoston asetuksella vahvistettu lastensuojelun perushinta vuodelle 2014 on 49,72 euroa/asukas.

Kerrointa laskettaessa lain18§:n mukaan kunnan huostaanottojen määränä on kaksi, jos huostaanottoja on ollut enintään neljä. Näin sen vuoksi, että lastensuojelutilastoista on saatavissa huostaanottojen lukumäärää koskevat tiedot yksityisyyden suojan vuoksi vain silloin, kun kunnassa olisi huostaanottoja vähintään viisi vuodessa. Lastensuojelukertoimen pohjana ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lastensuojelutilastosta tiedot kunnassa tehtyjen, lastensuojelulain (417/2007) mukaisten lasten huostaanottojen määrästä. Kerrointa määriteltäessä käytetään kaksi vuotta ennen varainhoitovuotta alkavan vuoden huostaanottotietoja.

Vammaiskerroin

Kunnassa asuvien vaikeavammaisten henkilöiden palveluista kunnalle aiheutuvat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset otetaan huomioon niin, että sosiaalihuollossa vammaisten henkilöiden määrään perustuvat laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla vammaisuuden perushinta kunnan asukkaiden määrällä ja vammaiskertoimella. Valtioneuvoston asetuksella vahvistettu vammaisia koskeva perushinta vuodelle 2014 on 17,59 euroa/asukas.

Vammaiskerroin lasketaan lain19§:n mukaan jakamalla kunnassa vammaisetuisuuksista annetun lain (570/2007) 7—9 §:ssä tarkoitettua alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea saavien sekä vammaisuuden perusteella laitoshoidossa olevien yhteismäärä kunnan asukasmäärällä sekä jakamalla saatu osamäärä koko maan vastaavalla osamäärällä. Vammaistukia ja eläkettä saavan hoitotukea saavien henkilöiden määrää laskettaessa ei oteta huomioon ruokavaliokorvausta saaneita henkilöitä.

Kerrointa määriteltäessä käytetään Kansaneläkelaitoksen varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden tietoja.

2.4.2 Terveydenhuollon laskennalliset kustannukset

Terveydenhuollon laskennalliset kustannukset koostuvat ikäluokkien sekä sairasta-

vuuden perusteella laskettavista kustannuksista.

Terveydenhuollon laskennalliset kustannukset perustuvat suurimmalta osin ikäluokittain määräytyvien perushintojen pohjalta laskettuihin kustannuksiin. Sairastavuuden osuus on runsas viidennes terveydenhuollon laskennallisista kustannuksista. Terveydenhuollon laskennalliset kustannukset saadaan laskemalla yhteen ikäluokkiin ja sairastavuuteen perustuvat laskennalliset kustannukset.

Ikäluokkiin perustuvat laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla terveydenhuollon ikäluokittaiset perushinnat asianomaisiin ikäluokkiin kuuluvien kunnan asukkaiden määrillä.

Taulukko 6. Terveydenhuollon laskennalliset kustannukset määräytymistekijöittäin vuonna 2014

Määräytymisperuste	Laskennalliset kustannukset, euroa	%-osuus
0-6-v.	397 063 959	3,7
7-64-v,	4 035 882 883	37,8
65-74 v.	1 348 393 297	12,6
75-84 v.	1 514 557 503	14,2
85 v. täyttäneet	984 902 611	9,2
Sairastavuus	2 383 644 301	22,4
Sosiaalihuolto, yhteensä	10 664 444 554	100,0

Kunnan terveydenhuollon laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla ikäluokittain perushinnat kunnan asianomaiseen ikäluokkaan kuuluvien asukkaiden määrällä. Näin saatuun summaan lisätään sairastavuuden perusteella määritellyt laskennalliset kustannukset.

Taulukko 7. Terveydenhuollon vuodelle 2014 vahvistetut perushinnat

0—6 –vuotiaat	940,05 eur./asukas
7—64 –vuotiaat	1 018,36 eur./asukas
65—74 –vuotiaat	2 398,41 eur./asukas
75—84 –vuotiaat	4 622,50 eur./asukas
85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat	8 701,40 eur./asukas

Sairastavuuskerroin

Sairastavuuden perusteella määräytyvät kustannukset lasketaan kertomalla erikseen asukasta kohden määritelty sairastavuuden perushinta, kunnan asukasluvulla ja sairastavuuskertoimella. Sairastavuuden perushinta on 437,69 euroa asukasta kohti vuonna 2014.

Sairastavuuskerroin lasketaan (20§) työkyvyttömyyseläkkeellä olevien alle 55-vuotiaiden ikä- ja sukupuolivakioidun lukumäärän perusteella. Jos kunnan alle 55-vuotiaiden ikä- ja sukupuolivakioitu työkyvyttömyyseläkeläisten määrä suhteessa 16—54-vuotiaisiin asukkaisiin on sama kuin koko maassa, kerroin on yksi. Jos kunnassa työkyvyttömyyseläkkeellä olevien ja 16—54-

vuotiaiden lukumäärän suhde ylittää koko maan keskiarvon, korotetaan kerrointa, ja jos suhde alittaa koko maan keskiarvon, alennetaan kerrointa siten, että kerroin vastaa kunnan ja koko maan eroa. Kerrointa määriteltäessä käytetään neljä vuotta ennen toimintavuotta alkavan kolmivuotisjakson työkyvyttömyystietoja. Tiedot työkyvyttömyyseläkeläisten määrästä määräytyvät Eläketurvakeskuksen tilastoista. Suhdeluvun laskemista varten tarvittava ikä- ja sukupuoliryhmittäinen väestötieto määräytyvät Tilastokeskuksen väestötilastoista.

2.4.3 Sosiaali- ja terveydenhuollon syrjäisyyskerroin

Sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettävä syrjäisyyskerroin määritellään samojen syrjäisyyslukujen perusteella, joita käytetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 8§:n tarkoittaman yleisen osan syrjäisyyskorotuksen perusteina. Valtioneuvosto päättää asetuksella kuntien syrjäisyysluvun viiden vuoden välein. Syrjäisyyslukuihin perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon syrjäisyyskertoimet on säädetty kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 15§:ssä seuraavasti:

Taulukko 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon syrjäisyyskerroin

Syrjäisyysluku	Syrjäisyyskerroin
0,50—0,99	1,05
1,00—1,49	1,08
vähintään 1,50	1,17

Jos saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun saaristokunnan asukkaista vähintään puolet asui toimintavuotta edeltävän vuoden alussa ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen, on tällaisen kunnan syrjäisyyskerroin 1,10. Jos kunta olisi kuitenkin oikeutettu korkeampaan syrjäisyyskertoimeen muilla perusteilla, kunnan syrjäisyyskerroin määritellään sen mukaan, kumpi niistä on sille edullisempi.

2.5 Esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet

Kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten pohjana on esi- ja perusopetuksen perushinta. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäluokan perusteella määräytyvistä laskennallisista kustannuksista, jota korotetaan kuuden määräytymistekijän perusteella. Viimeksi mainitut kuvaavat kunnan palvelutarvetta tai sellaisia olosuhdetekijöitä, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämiskustannuksiin. Esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten korotustekijöitä ovat asukastiheys, 13—15-vuotiaiden osuus kunnan asukasmäärästä, kaksikielisyys, ruotsinkielisyys, vieraskielisyys ja saaristoisuus.

Kunnan lopulliset esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset muodostuvat laskemalla yhteen esi- ja perusopetuksen ikäluokan perusteella määräytyvä laskennallinen kustannus ja korotustekijöiden perusteella laskettu laskennallinen kustannus.

Taulukko 9. Esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset vuonna 2014

Määräytymisperuste	Laskennalliset kustannukset, euroa	%-osuus
Ikäluokan perusteella määräytyvä	3 404 910 587	82,4
Korotustekijät	725 906 455	17,6
Esi- ja perusopetus, yhteensä	4 130 817 042	100,0

2.5.1 Esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset

Kunnan esi- ja perusopetuksessa laskennalliset kustannukset määräytyvät 6—15-vuotiaiden määrän perusteella. Vuodelle 2014 esi- ja perusopetuksen perushinta on 7 632,29 euroa.

Lain 22§:n mukaan kunnan esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla esi- ja perusopetuksen perushinta luvulla 0,77, lisäämällä tuloon esi- ja perusopetuksen perushintaan tehtävät korotukset ja kertomalla näin saatu euromäärä kunnan 6—15-vuotiaiden määrällä. Kunnan 6-vuotiaiden määrä otetaan huomioon kertomalla perushinta luvulla 0,91.

Esi- ja perusopetuksen perushintaan tehtävät korotukset lasketaan erikseen kunnan asukastiheyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden sekä 13—15-vuotiaiden, ruotsinkielisten 6-15-vuotiaiden ja vieraskielisten 6—15-vuotiaiden asukkaiden osuuden perusteella.

Asukastiheyskorotus

Kunnan asukastiheyden ollessa alle 40 esi- ja perusopetuksen perushintaa korotetaan kertoimella, joka saadaan luvun 0,1 ja asukastiheyden korotustekijän tulona. Asukastiheyden korotustekijä saadaan luvun 40 luonnollisen logaritmin ja kunnan asukastiheyden luonnollisen logaritmin erotuksena.

Toisen asukastiheyttä koskevan säännöksen mukaan kunnille, joiden asukastiheys on alle 4, esi- ja perusopetuksen perushintaa korotetaan kertoimella, joka saadaan asukastiheyden korotustekijän ja luvun 0,017 tulona. Jos kunnan asukastiheys on yli 3 mutta alle 4, edellä saatu tulo kerrotaan luvun 4 ja kunnan asukastiheyden erotuksella.

Muut korotustekijät

Esi- ja perusopetuksen perushintaa korotetaan lisäksi euromäärällä, joka saadaan kertomalla perushinta seuraavien korotusten summalla:

- kaksikielisen kunnan osalta luvulla 0,04;
- kunnalle, joissa vähintään puolet asukkaista asuu ilman kiinteää tieyhteyttä manereeseen, luvulla 0,25 sekä muille saaristokunnille luvulla 0,06;
- 13—15-vuotiaiden osuuden perusteella kertoimella, joka saadaan jakamalla kunnan 13—15-vuotiaiden määrä kunnan 6—15-vuotiaiden määrällä ja kertomalla osamäärä luvulla 0,30;
- ruotsinkielisyyden osalta kertoimella, joka saadaan jakamalla ruotsinkielisten 6—15-vuotiaiden asukkaiden määrä kunnan 6—15-vuotiaiden määrällä ja kertomalla osamäärä luvulla 0,12; sekä
- kunnan vieraskielisyyden osalta kertoimella, joka saadaan jakamalla vieraskielisten 6—15-vuotiaiden asukkaiden määrä kunnan 6—15-vuotiaiden määrällä ja kertomalla osamäärä luvulla 0,2.

Taulukko 10. Esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset määräytymistekijöittäin vuonna 2014

Määräytymisperuste	Laskennalliset kustannukset, euroa	%-osuus
Ikäluokat	397 063 959	82,4
Asukastiheys	4 035 882 883	4,8
13-15-vuotiaat	1 348 393 297	9,7
Kaksikielisyys	1 514 557 503	1,3
Saaristo	984 902 611	0,04
Ruotsinkielisyys	2 383 644 301	0,7
Vieraskielisyys	44 942 878	1,1
Esi- ja perusopetus, yhteensä	4 130 817 042	100,0

2.5.2 Yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset

Lain 23 §:n mukaan yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset perustuvat yleisten kirjastojen perushintaan ja asutusrakenteeseen liittyviin korotuksiin. Kunnan yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla kunnan asukasmäärä yleisten kirjastojen perushinnalla. Vuonna 2014 vahvistettu perushinta oli 63,12 euroa.

Saaristokunnille ja kunnille, joiden asukastiheys on enintään kaksi, perushintaa korotetaan 20 prosentilla. Kunnille, joiden asukastiheys on yli kaksi mutta enintään viisi, perushintaa korotetaan 10 prosentilla.

2.5.3 Taiteen perusopetuksen määräytymisperusteet

Taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n mukaan ainoastaan sellainen kunta, joka järjestää taiteen perusopetusta, saa valtionosuutta kunnan asukasmäärän mukaan. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 24 §:n mukaan taiteen perusopetuksen määräytymisperusteet lasketaan kertomalla taiteen perusopetuksen perushinta kunnan asukasmäärällä. Vuonna 2014 perushinta oli 1,40 euroa.

2.5.4 Yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet

Yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet lasketaan 25 §:n mukaan kertomalla yleisen kulttuuritoimen perushinta kunnan asukasmäärällä. Yleisen kulttuuritoimen perushinta säädetään valtioneuvoston asetuksella valtion talousarvion rajoissa. Vuonna 2014 yleisen kulttuuritoimen perushinta oli 3,50 euroa.

2.6 Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat

Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat on sidottu valtionosuuden yleisen osan perushintaan. Lisäosat rahoitetaan vähentämällä vastaava euromäärä asukasta kohden samansuuruisena kaikilta kunnilta. Näitä lisäosia saavia kuntia on vuonna 2014 kaikkiaan 31. Osa kunnista on oikeutettu kahteen lisäosaan.

Taulukko 11. Lisäosien määrä ja lisäosia saavat kunnat

	Milj. euroa	Kuntia
Erityisen harvan asutuksen lisäosa	26,5	23
Saaristokunnan lisäosa	5,0	8
Saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosa	3,5	4

Erityisen harvan asutuksen lisäosa

Erityisen harvan asutuksen lisäosa on lain 26 §:ssä porrastettu kunnan asukastiheyden perusteella. Se määräytyy yleisen osan perushinnan perusteella ja lisäosa lasketaan kunnalle muiden valtionosuuksien määräytymisperusteiden lisäksi.

Lisäosan euromäärä lasketaan kertomalla 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun yleisen osan perushinnan ja kunnan asukasmäärän tulo kunnan asukastiheyden perusteella määräytyvällä kertoimella seuraavasti:

Asukastiheys	Kerroin
alle 0,50	12
0,50—1,49	10
1,50—1,99	7

Vuoden 2011 lopun asukasmäärän ja kunnan maapinta-alan perusteella laskettu asukastiheys oli alle 0,5 seuraavissa kunnissa: Savukoski, Enontekiö, Utsjoki ja Inari. Seuraavien kuntien asukastiheys oli vähintään 0,5 mutta alle 1,50: Pelkosenniemi, Kittilä, Salla, Sodankylä, Muonio, Ranua, Puolanka, Posio. Kolari, Pudasjärven, Rautavaaran, Suomussalmen, Utajärven, Lestijärven, Ristijärven, Taivalkosken, Lestijärven, Hyrynsalmen ja Kuhmon asukastiheys oli vähintään 1,50 mutta alle 2.

Vuonna 2014 erityisen harvan asutuksen lisäosaa maksetaan 26,5 milj. euroa.

Saaristokunnan lisäosa

Saaristokunnan lisäosa määräytyy yleisen osan perushinnan perusteella ja se lasketaan kunnalle muiden valtionosuuksien määräytymisperusteiden lisäksi. Saaristokunnalle, jonka asukkaista vähintään puolet asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen, lisäosa on 5 kertaa yleisen osan perushinta kerrottuna asukasmäärällä. Muille saaristokunnille lisäosa on 4 kertaa yleisen osan perushinta kerrottuna asukasmäärällä.

Vuonna 2014 saaristokunnan lisäosaa saa 8 kuntaa yhteensä 5,0milj. euroa: Hailuoto, Maalahti, Enonkoski, Puumala, Sulkava, Kustavi, Kemiönsaari ja Länsi-Turunmaa. Ainoastaan Hailuodon kunnalle lisäosa lasketaan kertoimella 5.

Saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosa

Saamelaisten kotiseutualueen kunnille, eli Utsjoen, Enontekiön, Inarin ja Sodankylän kunnille, myönnetään saamenkielisten osuuden perusteella erityistä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosaa. Tämä lisäosa lasketaan kunnalle muiden valtionosuuksien

määräytymisperusteiden, erityisen harvan asutuksen ja saaristokunnan lisäosan lisäksi. Tämän lisäosan euromäärä saadaan kertomalla kunkin kunnan erityisen harvan asutuksen lisäosa saamenkielisten osuutta väestöstä osoittavalla kertoimella. Saamenkielisten osuuden perusteella kunnat porrastetaan neljään luokkaan, joilla on eri kertoimet. Lain 4 §:n määritelmän mukaan saamenkielisellä tarkoitettaan henkilöä, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmään äidinkielekseen saamen kielen.

Jos saamelaisten osuus on yli 30 prosenttia kunnan asukkaista, kerroin on 2,3. Tällaisia kuntia on vain Utsjoki, jossa vuoden 2007 lopussa saamenkielisiä oli 45,92 prosenttia väestöstä. Jos saamenkielisten osuus on 7—30 prosenttia, kerroin on 1,2. Kyseinen säännös koskee Enontekiön kuntaa. Jos saamenkielisten osuus väestöstä on vähintään 3 prosenttia mutta alle seitsemän prosenttia, kuten Inarin kunnassa, kerroin on 0,3. Jos saamenkielisten osuus on alle 3 prosenttia mutta yli 0,5 prosenttia, kerroin on 0,2. Säännös koskee Sodankylän kuntaa.

Vuonna 2014 tätä lisää maksetaan 4 kunnalle yhteensä 3,5 milj. euroa.

2.7 2.7 Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus

Kuntien verotuloihin perustuvalla valtionosuuksien tasauksella tasataan kuntien tulopohjassa olevia eroja, jotta turvattaisiin kaikille kunnille taloudelliset edellytykset järjestää asukkailleen yhdenvertaiset peruspalvelut kohtuullisella kunnallisverorasituksella ja maksutasolla.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29§:n mukaisessa verotuloihin perustuvassa valtionosuuksien tasausjärjestelmässä jokaiselle kunnalle turvataan asukasta kohden laskennallinen verotulo, joka on 91,86 prosenttia maan keskimääräisestä verotulosta asukasta kohden (tasausraja). Laskennallisen verotulon euromäärä asukasta kohden saadaan jakamalla kaikkien kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä.

Kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Kiinteistöveroa ei ole vuodesta 2012 alkaen otettu huomioon tasausrajaa laskettaessa. Mainitut tasauslisät ja -vähennykset otetaan huomioon maksettaessa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisia valtionosuuksia. Tasauslisiä ja -vähennyksiä ei kohdisteta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisiin valtionosuuksiin eikä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonaloilla myönnettäviin valtionavustuksiin.

Kunnat, joiden asukasta kohden laskettu verotulo alittaa mainitun tasausrajan, saavat valtionosuuteen tasauslisää tasausrajan ja kunnan asukasta kohden lasketun verotulon erotuksen mukaisen määrän. Kunnan valtionosuuteen tehdään puolestaan tasausvähennys, jos kunnan asukasta kohden lasketut verotulot ylittävät tasausrajan. Tasausvähennys on 37 prosenttia kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon ja tasausrajan erotuksesta.

Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauslaskelmassa tasauslisien ja tasausvähennysten yhteissumma koko maan tasolla ei ole samansuuruinen. Tämän vuoksi, jos kunnille yhteensä maksettavat tasauslisät ovat suuremmat kuin kuntien valtionosuuksiin tehtävät tasausvähennykset, vähennetään kuntien valtionosuudesta tätä erotusta vastaava euromäärä. Jos taas kuntien valtionosuuteen yhteensä tehtävät tasausvähennykset ovat suuremmat kuin kunnille maksettavat tasauslisät, lisätään kuntien valtionosuuteen vastaavasti tätä erotusta vastaava määrä. Näillä perusteilla tehtävä valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus tapahtuu puhtaasti kuntien välisenä ja on valtio-kuntasuhteessa kustannusneutraali.

Pykälän 4 momentissa säädetään tasauslisien ja tasausvähennysten erotuksen laskennasta silloin, kun kunnat yhdistyvät varainhoitovuonna ja niille maksetaan kuntajakolain (1196/1997) mukaista korvausta valtionosuuksien vähentymisestä. Sen mukaan kuntien varainhoitovuoden alussa tapahtuvasta yhdistymisestä johtuvia korvauksia valtionosuuden vähennyksistä ei oteta huomioon laskettaessa edellä sanottua tasauslisien ja tasausvähennysten erotusta kuntien valtionosuuden kokonaismitoituksessa. Säännöksen tarkoitus on poistaa kuntajaon muutoksien

vaikutus laskettaessa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasauksen tasauslisien ja tasausvähennysten erotusta.

Kuntajakolain mukaan kuntien yhdistymisen perusteella toteutuva valtionosuuksien vähennys kompensoidaan yhdistyville kunnille täysimääräisesti viiden vuoden aikana. Tämä tulee ottaa huomioon laskettaessa verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vuosittaista muutosta. Muutoin sama muutos huomioitaisiin uudelleen laskettaessa verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta. Vertailulaskelmassa varainhoitovuoden tasaus lasketaan edellisen vuoden kuntajaon mukaisesti, mutta perusteena ovat varainhoitovuoden tasauksen pohjana olevat verotiedot.

Taulukko 12. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vuosina 2010 – 2014 (sisältäen kuntaliitostapaukset), euroa

	2011	2012	2013	2014
Tasausvähennykset	-820 588 641	-795 672 752	-827 369 498	-844 206 358
Tasauslisät	803 351 424	760 564 556	779 616 848	794 645 246
Tasaus, netto	-17 237 217	-35 108 196	-47 752 650	-49 561 112

2.8 Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus

Kunnan valtionosuutta voidaan 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Taloudellisen tuen tarpeeseen vaikuttavina seikkoina otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Suunnitelma tulee liittää valtionosuuden korotusta koskevaan hakemukseen. Valtionosuuden korotuksen myöntämiselle ja käytölle voidaan asettaa myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos suunnitelmaa tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Valtiovarainministeriö on asettanut korotuksen myöntämiselle ja käytölle seuraavat ehdot:

1) Jos kunnalle on asetettu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:ssä tarkoitettu arviointiryhmä, kunta toteuttaa arviointiryhmän esityksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytysten turvaamiseksi.

2) Korotus ei aiheuta vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävallassa olevien käyttö- tai investointimenojen lisäystä.

3) Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin. Lisäksi valtiovarainministeriö on viime vuosina linjannut, että korotusta voi saada enintään kolmena vuotena peräkkäin. Tästä on poikettu vain erityisen painavasta syystä. Tällaisena on pidetty pääasiassa talouden poikkeuksellisen heikkoa tilannetta, johon kunnalla ei ole ollut mahdollisuutta itse vaikuttaa.

Kunnat ovat harkinnanvaraista korotusta koskevissa hakemuksissaan perustelleet sen tarvetta muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon, erityisesti erikoissairaanhoidon, suurella kasvulla, verotulojen vähäisyydellä ja niiden alenemisella, välttämättömillä korjausinvestoinneilla (esimerkiksi home- ja kosteusongelmien vuoksi), valtionosuusjärjestelmän kohdentumisongelmilla, epäedulliselle väestörakenteella ja väestön määrän suurella muutoksella.

Korotusta myönnettäessä on kunnan kokonaistaloudellista tilaa arvioitu kuntien tilinpäätöstietojen perusteella. Yhtenäisten tilinpäätöstietojen käyttämisellä korotuksen pääasiallisena tarveharkinnan tietolähteenä varmistetaan kuntien mahdollisimman tasapuolinen käsittely.

Korotuksen tarveharkinnassa huomioidaan tilinpäätöstietojen lisäksi kuntien hakemusten yhteydessä toimittama aineisto sekä muut paikalliset erityisolosuhteet. Paikallisten erityisolosuhteiden ja kuluvan vuoden talouteen vaikuttavien tekijöiden huomioimista korotuksen tarveharkinnassa on käytetty, kun erityisperuste on todennettavissa taloudellisilla tunnusluvuilla. Viime vuosina erityisolosuhteiksi on katsottu muun muassa merkittävät valtionosuusmuutokset sekä muutokset kuntien veropohjassa, esimerkiksi äkillisten työpaikkamenetysten seurauksena. Harkinnanvaraisella korotuksella pystytään reagoimaan verotulojen laskuun verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta nopeammin, koska tasauksessa on kahden vuoden viive.

Vuoden 2014 talousarvioon on varattu 20 miljoonaa euroa harkinnanvaraisiin korotuksiin. Vuonna 2013 harkinnanvaraisia korotuksia myönnettiin 20 miljoonaa euroa ja korotusta sai 29 kuntaa. Maakunnittain tarkasteltuna edellä mainituista 29 kunnasta lukumääräisesti eniten saajia oli Varsinais-Suomessa (4), Etelä-Pohjanmaalla (4), Pirkanmaalla (3), Keski-Pohjanmaalla (3), Pohjois-Pohjanmaalla (3). Kanta-Hämeessä, Etelä-Karjalassa, Etelä-Savossa, Pohjanmaalla ja Kainuussa ei yksikään hakenut korotusta.

Harkinnanvaraiset valtionosuuden korotukset ovat kohdistuneet pääasiassa asukasluvultaan pieniin sekä syrjäisiin kuntiin. Vuosina 2003—2013 yhteensä vain 10 kuntaa on saanut harkinnanvaraista korotusta vähintään kuusi kertaa. Nämä kunnat ovat kaikki alle 7 000 asukkaan kuntia. Kaikkiaan 156 kuntaa 304:stä eli enemmistö kunnista ei ole saanut kertaakaan avustusta vuosina 2003—2013.

Myönnettyjen harkinnanvaraisten valtionosuuden korotusten yhteismäärää vähentää kaikille kunnille maksettavaa valtionosuutta, koska harkinnanvaraiselle valtionosuudelle ei ole erillistä määrärahaa, vaan se on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuusmäärärahaa. Vähennys kohdistetaan kaikille kunnille asukasta kohden yhtä suurena. Vuonna 2014 vähennys on 0,93 euroa asukasta kohti.

2.9 Muut valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset

Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosia koskeva vähennys

Erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien perusteella kaikille kunnille maksettavia valtionosuuksia vähennetään 31§:n mukaan näiden lisäosien yhteismäärää vastaavalla euromäärällä vuosittain. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Vuonna 2014 vähennys on 6,48 euroa asukasta kohden.

Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen

Lain 32§:ssä säädetään rahoituksen järjestämisestä uudelle, kulttuuri- ja opetustoimen rahoituslaissa tarkoitetulle yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle toiminnan aloittamiseen. Rahoituksesta säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 17 §:ssä. Tarkoituksena on taata yksityisen opetuksen järjestäjän toiminnan rahoitus aloittamisvuonna ja sitä seuraavana vuonna, jolloin järjestäjä ei ole vielä oikeutettu kotikuntakorvaukseen. Jotta rahoitus olisi neutraali valtio-kuntasuhteessa, vastaava määrä vähennetään kunnille maksettavista valtionosuuksista. Vähennys on asukasta kohden yhtä suuri kaikille kunnille. Opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokassa momentilla 29.10.30 ”Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin” on vuosittain varattu määrärahaa uusien opetuksen järjestäjien toiminnan aloittamiseen ja vuosiluokkakohtaiseen laajenemiseen. Määrärahan tarve vaihtelee vuosittain sen mukaan, kuinka monta perusopetuksen järjestämislupaa valtioneuvosto kyseisenä varainhoitovuonna myöntää ja miten edellisinä vuosina luvan saaneet laajentavat toimintansa lupiensa rajoissa.

Järjestelmämuutoksen tasaus

Vuonna 2010 voimaan tullut valtionosuusjärjestelmän uudistus toteutettiin myös kuntien välillä kustannusneutraalisti. Tämän vuoksi 33§:ssä säädettiin, että kunkin kunnan uuden järjestelmän mukaisia valtionosuuksia sekä esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksia verrataan valtionosuuksiin, jotka kunta olisi saanut aikaisemmin voimassa olleessa järjestelmässä. Uuden ja vanhan järjestelmän erotus lisätään kunnan valtionosuuteen tai vähennetään kunnan valtionosuudesta ja otetaan pysyvästi huomioon muutoshetken suuruisena euromääränä maksettaessa kuntien valtionosuuksia tulevina vuosina.

Tasauksessa ei otettu huomioon erityisen harvan asutuksen, saaristoisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnille saamenkielisen väestön osuuden perusteella maksettavia valtionosuuden lisäosia eikä kunnille myönnettäviä harkinnanvaraisia valtionosuuden korotuksia.

Työmarkkinatuen ja toimeentulotuen huomioon ottaminen valtionosuudessa

Vuonna 2010 voimaan tulleen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 34§:ssä otetaan huomioon vuoden 2006 alusta toteutettu työmarkkinatuen ja toimeentulotuen rahoitusuudistus. Pykälä turvaa sanotun rahoitusuudistuksen kustannusneutraalisuuden toteutumisen kaikille kunnille niin, että uudistuksen kuntakohtaiset vaikutukset korvataan joko lisäämällä tai vähentämällä niiden valtionosuutta. Kompensaatiota koskevat laskelmat on tehty vuoden 2005 kustannustasossa niillä tiedoilla, jotka olivat työmarkkinatukea ja valtionosuutta koskevien päätösten perusteena vuonna 2003.

Kompensaatiota laskettaessa verrataan työmarkkinatuen ja toimeentulotuen uudesta rahoitusmallista kunnalle aiheutuvaa nettomenoa kunnalle perustoimeentulotuesta vuonna 2003 laskennallisesti aiheutuneisiin nettomenoihin valtionosuuden jälkeen lisättynä sillä valtionosuuden lisäyksellä, joka kunnalle olisi mainittuna vuonna tullut, jos verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen tasausraja olisi silloin ollut 90 prosentin sijasta 91 prosenttia ja kunnan valtionosuus sosiaali- ja terveydenhuoltoon olisi ollut 0,56 prosenttiyksikköä tuolloin voimassa ollutta valtionosuusprosenttia korkeampi.

Kuntakohtaista kompensaatiota laskettaessa kunnalle perustoimeentulotuesta aiheutuneena menona pidetään menoa, joka on 90 prosenttia kunnalle toimeentulotuesta aiheutuneista kokonaismenoista vuonna 2003.

Veroperustemuutosten huomioon ottaminen valtionosuudessa

Kuntien verotuloja vähentäviä veroperusteiden muutoksia on toteutettu muuttamalla kuntien veropohjaa sekä lisäämällä ja korottamalla kunnallisverotukseen kohdistuvia verovähennyksiä. Näiden toimenpiteiden kunnille aiheuttamia menetyksiä on korvattu kunnille eri vuosina eri tavoin.

Ansiotulojen verotusta on kevennetty sekä valtion tuloveroasteikon ja valtionverotuksen vähennysten muutoksin että lisäämällä ja korottamalla kunnallisverotuksen vähennyksiä. Alhaisilla tulotasoilla veronkevennykset on mahdollista toteuttaa vain kunnallisverotuksessa, koska valtionverotus ei koske pienimpiä tuloryhmiä. Kunnallisverotuksessa taloudelliselta merkitykseltään suurimmat muutokset ovat kohdistuneet ansio- ja eläketulovähennyksiin.

Hallitusohjelmien linjausten mukaisesti vähennykset kuntien veropohjassa tai verotulokertymässä on korvattu kunnille täysimääräisesti vuodesta 2003 alkaen. Vuosina 2003 — 2009 veromenetyksiä kompensoitiin valtionosuusjärjestelmässä pääasiallisesti nostamalla sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuusprosenttia. Kuntakohtaisesti valtionosuuksien korotus oli asukaskohtaisesti tasasuuruinen.

Vuoden 2010 valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa päädyttiin jatkamaan veroperustemuutosten kompensointia kunnille osana valtionosuusjärjestelmää, koska vaihtoehtoisia menetelmiä korvata veroperustemuutoksista aiheutuvat kuntien verotulomenetykset tai lisäykset suoraan verojärjestelmän sisällä ei ole pidetty käyttökelpoisina.

Yhteisöverokannan muutoksista aiheutuneita verotulomuutoksia on korvattu kunnille myös korottamalla kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta. Näin meneteltiin vuoden 2005 alusta. Toisaalta kunnille on maksettu määräaikaista korotettua yhteisöveron jako-

osuutta vuoden 2008 taloudellisesta taantumasta lähtien.

Vuosina 2010 – 2014 veromenetykset on kompensoitu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35§:n mukaisesti kunnan peruspalvelujen valtionosuutta korottamalla. Valtionosuuden korotus ei kuitenkaan kuntakohtaisesti vastaa kunnille aiheutuvia verotulojen menetyksiä. Joillakin kunnilla valtionosuuskompensaatio muodostuu verotulojen menetyksiä suuremmaksi, kun taas toisilla verotulojen menetykset voivat olla huomattavastikin valtionosuuksien kautta saatavia kompensaatioita suuremmat. Tämän vuoksi pykälässä säädetään näiden muutoksien kuntien välisestä tasauksesta. Tasaus suoritetaan siten, että minkään kunnan tulot eivät muutu veroperustemuutosten vaikutuksesta.

Vastaavasti veroperustemuutosten aiheuttama kunnallisverojen lisäys otetaan lain mukaan huomioon valtionosuuden vähennyksenä.

Määräaikaiset valtionosuuden vähennykset ja lisäykset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 36§:ään on koottu sekä kuntien valtionosuuteen tehtävät määräaikaiset vähennykset että lisäykset. Pykälän luonteesta johtuen sen sisältöä on lain voimassaoloaikana muutettu vuosittain.

Valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmien kehittämiskustannusten rahoittamiseksi valtionosuuteen on tehty vuodesta 2007 lähtien Suomen Kuntaliiton kanssa sovittu euromääräinen vähennys asukasta kohti. Vähennyksen suuruus on vaihdellut. Pykälän nykyisen 1 momentin mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosina 2014–2017 vuosittain 1,57 euroa asukasta kohden (noin 8,5 miljoonaa euroa) valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi. KuntaIT on käyttänyt määrärahan muun muassa kuntien informaatioteknologiaan kohdennettuihin, kuntien tietovarantojen hyväksikäytön edellytyksiä parantaviin kehittämishankkeisiin sekä tietoteknisten palveluiden järjestämiseen.

Kuntien valtionosuudesta on vähennetty asukaskohtaisesti samansuuruisin euromäärin myös kuntien osuus viranomaisverkon rahoittamisesta. Hanke on päättynyt, eikä valtionosuuksia ole käytetty tähän tarkoitukseen vuoden 2010 jälkeen.

Pykälän 3 ja 4 momenteissa säädetään valtionosuuden lisäyksistä, jotka perustuvat elatustukilain (580/2008) mukaisiin elatustuen takautumissaataviin ja takaisinperintään elatusvelvollisilta. Elatustukiuudistukseen liittyen kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen on lisätty vuosina 2011—2014 kaksi kolmasosaa siitä määrästä, jonka Kansaneläkelaitos saa perittyä kunnan elatustuen takaisinperintänä.

Elatustuen toimeenpano siirtyi Kansaneläkelaitokselle huhtikuussa 2009, jonka jälkeen se on huolehtinut elatustuen maksamisesta ja elatusavun perimisestä elatusvelvollisilta. Elatustukilain mukaan Kansaneläkelaitoksen maksaessa elatustukea elatusavun maksamisen laiminlyönnin takia, sille siirtyy oikeus (takautumissaatava) elatusapuun siltä osin kuin se vastaa maksettua elatustukea. Koska suurin osa takautumissaatavista koski ennen tehtävän Kansaneläkelaitokselle siirtymistä syntyneitä saatavia, elatustukilain 44 §:n mukaan kunnille korvattiin tästä aiheutuneita menetyksiä vuosittain viiden vuoden ajan. Samoin vuosina 2009-2014 kunnille korvattiin kaksi kolmasosaa määrästä, jonka Kansaneläkelaitos on perinyt takaisinperintänä elatusvelvollisilta.

Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta on vähennetty 0,19 euroa asukasta kohden vuonna 2010 julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) tarkoittaman yhteispalvelun rahoittamiseksi.

Vuonna 2013 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennettiin 0,37 euroa asukasta kohden kuntien yhdistymiseen liittyvien esiselvitysten ja metropolialuealuetta koskevien esiselvitysten rahoittamiseksi.

Uusia kohteita, joiden rahoittamiseksi kuntien valtionosuuksia vähennetään vuonna 2014, ovat kuntien pelastustoimen ja ensihoidon tietojärjestelmän yhdistäminen turvallisuusverkkoon (0,28 euroa/asukas), opiskelijavalintajärjestelmä (0,53 euroa/asukas) ja lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminta (4,10 euroa/asukas).

2.10 Jäteveron tuottoa vastaava valtionosuuden lisäys

Vuoden 2014 alusta kuntien peruspalvelujen valtionosuuslakiin lisättiin uusi 35 a §. Sen mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen lisätään jäteveron tuottoa vastaava euromäärä, joka on tällä hetkellä 70 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä lisäys maksetaan kaikille kunnille samansuuruisena 12,97 euroa asukasta kohden.

2.11 Kotikuntakorvaus

Kotikuntakorvauksen maksuvelvollisuus

Koska esi- ja perusopetuksen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan oppilasikäluokan perusteella, lain 37§:ssä säädetään esi- ja perusopetuksen järjestäjän oikeudesta saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta silloin, kun oppilas saa opetusta muualla kuin omassa kunnassaan (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä peruskoulussa). Kotikuntakorvausoikeus määräytyy sen mukaan, missä oppilas saa esi- ja perusopetusta varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa. Kotikuntakorvausjärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden oppilaitoksen valintaan.

Jos opetuksen järjestäjän toiminta siirtyy varainhoitovuonna toiselle opetuksen järjestäjälle, uudella opetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus samoin perustein kuin sillä, jonka toimintaa opetuksen järjestäjä tosiasiallisesti jatkaa.

Kotikuntakorvaukset otetaan huomioon valtionosuuksien maksamisen yhteydessä keskitetysti. Kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien tulee tämän vuoksi toimittaa valtiovarainministeriölle tiedot kotikuntakorvaukseen oikeuttavien oppilaiden määrästä, iästä sekä kotikunnista. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa kotikuntakorvaukset kunnille ja muille opetuksen järjestäjille valtionosuuksien maksamisen yhteydessä.

Kotikuntakorvauksen määräytyminen

Kotikuntakorvaus määräytyy kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten perusteella erikseen 6-, 7—12- ja 13—15-vuotiaille.

Kotikuntakorvauksen perusosa lasketaan jakamalla kunnan esi- ja perusopetuksen laskennalliset kustannukset kunnan painotetulla 6—15-vuotiaiden määrällä. Kunnan painotettu 6—15-vuotiaiden määrä saadaan kertomalla kunnan 6-vuotiaiden määrä luvulla 0,91, 7—12-vuotiaiden määrä luvulla 1,0, 13—15-vuotiaiden määrä luvulla 1,35 ja laskemalla näin saadut tulot yhteen.

Oppilaan iän mukainen kotikuntakorvaus saadaan kertomalla kotikuntakorvauksen perusosa seuraavasti:

Ikä	Kerroin
6-vuotias	0,91
7-12-vuotias	1,00
13-15-vuotias	1,35

Opetuksen järjestäjien kotikuntakorvaus on porrastettu. Perusopetuksen järjestäjän kotikuntakorvauksen suuruus määräytyy oppilaan kotikunnan laskennallisten kustannusten perusteella. Jos yksityinen opetuksen järjestäjä on saanut opetuksen järjestämisluvan heinäkuun 31 päivän 1998 jälkeen, opetuksen järjestäjän kotikuntakorvaus on 90 prosenttia edellä tarkoitetusta kotikuntakorvauksesta. Vähennys perustuu siihen, että kunnalla on perusopetuslain mukaan yksityistä opetuksen järjestäjää laajempi vastuu perusopetuksen järjestämisestä muun muassa siten, että kunnilla on oltava valmius osoittaa koulupaikka jokaiselle sen alueella olevalle oppivelvolliselle.

Jotta kotikuntakorvaus olisi kuntien tiedossa, valtiovarainministeriö päättää kunkin kunnan kotikuntakorvauksen perusosan euromäärästä varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Pykälässä säädetty kotikuntakorvauksen määräytymistapa tai maksuvelvollisuus ei ole kuitenkaan pakottava säännös. Kunnat voivat sopia keskenään tai muun opetuksen järjestäjän kanssa kotikuntakorvauksesta toisin kuin 37 §:ssä säädetään.

Kotikuntaa vailla olevan kotikuntakorvaus

Lain 39§:n mukaan valtio on velvollinen suorittamaan opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen, jos oppilaalla ei ole kotikuntaa Suomessa. Kotikuntakorvauksen peruste määräytyy sen kunnan mukaan, jossa opetuksen järjestäjän opetus pääasiassa järjestetään.

Yksityiselle koulutuksen järjestäjälle, jolle on määrätty erityiseksi koulutustehtäväksi järjestää perusopetusta muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, kotikuntakorvaus niistä oppilaista, joilla ei ole kotikuntaa Suomessa, on 57 prosenttia 1 momentissa tarkoitetusta kotikuntakorvauksesta.

Kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnan ollessa Ahvenanmaan maakunnassa

Jos oppilaalla on kotikunta Ahvenmaan maakunnassa sijaitsevassa kunnassa, kotikuntakorvauksen maksaa 40§:n mukaan valtio. Kotikuntakorvauksen peruste määräytyy sen kunnan mukaan, jossa opetuksen järjestäjän opetus pääasiassa järjestetään. Säännös vastaa Ahvenmaan maakunnan ja opetus- ja kulttuuriministeriön tekemää sopimusta.

Sairaalaopetuksen, koulukotiopetuksen ja lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan kotikuntakorvaus.

Näissä tapauksissa kotikuntakorvaus määräytyy lain 41§:n mukaan hoitopäivää tai koulun työpäivää kohden laskettujen keskimääräisten todellisten kustannusten perusteella. Keskimääräistä kotikuntakorvausta laskettaessa otetaan huomioon vähennyksenä opetuksen järjestäjän saamat kotikuntakorvaukset sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen koulukotikorvaus, lisäopetuksen rahoitus ja pidennetyn oppivelvollisuuden rahoituksen korotus. Koulukotien kotikuntakorvaus ei ole osa lastensuojelun kustannuksia. Näitä kotikuntakorvauksia ei oteta huomioon maksettaessa kotikuntakorvauksia keskitetysti valtiovarainministeriön keräämien tietojen perusteella.

Kunnat voivat keskenään tai muun opetuksen järjestäjän kanssa sopia kotikuntakorvauksesta toisin kuin 41§:ssä säädetään.

2.12 Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjako

Valtionosuusperusteista säätäminen

Valtionosuustehtävien perushinnoista säädetään 54 §:n mukaan vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Perushintaa säädettäessä otetaan huomioon valtionosuustehtävien laadussa ja laajuudessa tapahtuneet muutokset, kustannustason muutokset, varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden toteutuneen kustannustason arvioidun muutoksen mahdollinen korjaus sekä mahdollisen kustannustenjaon tarkistuksen vaikutukset. Pykälässä tarkoitetut perushinnat ovat:

1) yleisen osan perushinta;
2) sosiaalihuollon ikäluokkapohjaiset perushinnat;
3) työttömyyskertoimen perushinta;
4) työttömien määrän perushinta;
5) lastensuojelun perushinta;
6) vammaisia koskeva perushinta;
7) terveydenhuollon ikäluokkapohjaiset perushinnat;
8) sairastavuuden perushinta;
9) esi- ja perusopetuksen perushinta;
10) yleisten kirjastojen perushinta;
11) taiteen perusopetuksen perushinta; sekä
12) yleisen kulttuuritoimen perushinta.

Samassa asetuksessa taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen perushinta säädetään valtion talousarvion rajoissa.

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjaston, taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen tehtävillä on sama yhteinen valtionosuusprosentti, josta säädetään 55 §:ssä. Valtionosuusprosenttia muutetaan kustannustenjaon tarkistuksen perusteella määrävuosin sekä kuntien tehtävien laadun tai laajuuden muutoksen perusteella.

Vuosina 2012—2015 valtionosuusprosenttia on päätetty alentaa myös valtiontalouden tasapainotussyistä. Vuonna 2014 valtionosuusprosentti on 29,57 ja kuntien omarahoitusosuus 70,43 prosenttia.

Laissa säädetty valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa koko maan tasolla, eikä yksittäisten kuntien saamaa valtionosuutta.

Laissa on kaksi poikkeusta yllä mainitusta valtionosuusprosentista. Valtionosuusprosentti kunnille vuodesta 2010 lähtien annettavissa uusissa ja laajentuvissa valtionosuustehtävissä on 50 prosenttia. Lisäksi ikääntyvän väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien valtionosuusprosentiksi on säädetty 54,3.

Kunnan omarahoitusosuus

Kunnan omarahoitusosuus on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Kunnan omarahoitusosuus asukasta kohden saadaan vähentämällä kaikkien kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennallisten kustannusten sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen laskennallisten määräytymisperusteiden yhteismäärästä valtionosuusprosentin mukainen osuus ja jakamalla näin saatu euromäärä maan asukasmäärällä. Vuonna 2014 kuntien omarahoitusosuus on 3 282,60 euroa asukasta kohti.

Valtionosuustehtävän ja kustannustentason muutos

Vuosittain peruspalvelujen valtionosuuksien perushinnoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Perushintojen määräytymisessä otetaan 57 §:n mukaisesti huomioon valtionosuustehtävien laadun ja laajuuden muutokset ja uudet valtionosuustehtävät, jos ne aiheutuvat valtionosuustehtävää koskevasta laista tai asetuksesta sekä lakiin tai asetukseen perustuvasta viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta.

Perushintoja tarkistetaan vuosittain hintaindeksillä, josta säädetään erikseen tarkemmin asetuksella. Hintaindeksi perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen käyttömenoilla painotettuun kustannustason muutokseen. Tilastokeskus laskee hintaindeksin asetuksessa säädetyllä tavalla.

Kustannustenjaon tarkistaminen

Valtion ja kuntien välisessä kustannustenjaon tarkistuksessa tarkistetaan 58 §:n mukaisesti ensinnäkin laskennallisten kustannusten ja toteutuneiden kustannusten vastaavuus. Jos laskennalliset kustannukset eroavat toteutuneista kustannuksista, perushinnat ja rahoitus tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaisiksi ja valtionosuusprosentti määritetään kokonaisarvioinnin pohjalta. Kustannustenjaon tarkistus suoritetaan joka neljäs vuosi.

Kustannustenjaon tarkistusmenettely koostuu kahdesta osasta: peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevien laskennallisten kustannusten ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain esi- ja perusopetuksen järjestämiseen liittyvän rahoituksen tarkistamisesta sekä valtionosuusprosentista säätämisestä. Laskennalliset kustannukset sekä rahoitus tarkistetaan vastaamaan toteutuneita kustannuksia sekä valtionosuusprosentti määritetään kokonaisarvioinnin perusteella.

Kustannustenjaon tarkistus koskee sosiaali- ja terveydenhuollon perushintoja, esi- ja perusopetuksen perushintaa sekä yleisten kirjastojen perushintaa. Lisäksi tarkistus koskee opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen lisäopetuksen, pidennetyn oppivelvollisuuden, sisäoppilaitosmuotoisen ja koulukodissa järjestettävän perusopetuksen rahoitusta.

Valtionosuusprosentin määritys tapahtuu kokonaisarvioinnin pohjalta ja siinä otetaan huomioon useita eri tekijöitä, kuten rahoituksen riittävyys lakisääteisten kunnallisten palveluiden järjestämiseen, määrittelyhetkellä voimassa oleva valtionosuusprosentti, palveluiden kehittämistarpeet, peruspalvelujen kustannuskehitykseen vaikuttaneet tekijät, valtion toimenpiteiden johdosta muuttuneet kuntien kustannukset tai rahoitus, vallitseva valtion ja kuntien taloudellinen tilanne sekä tulevien vuosien näkymät ja haasteet. Edellinen kustannustenjaon tarkistus on suoritettu vuonna 2012.

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

Lain 59 §:ssä määritetään tarkemmin kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset. Kustannustenjaon tarkistuksessa käytetään perusteena Tilastokeskuksen kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastoista saamia sekä opetus- ja kulttuuriministeriön esi- ja perusopetuksesta keräämiä kustannustietoja. Tarkistuksessa käytetään varainhoitovuotta edeltäneen kolmannen vuoden lopullisia tietoja toteutuneista kustannuksista.

Kustannustenjaon tarkistus koskee lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia lukuun ottamatta niitä tehtäviä, jotka ovat nykyisinkin kustannustenjaon tarkistuksen ulkopuolella. Kustannustenjaon piiriin kuuluvien valtionosuustehtävien kustannukset ovat 13, 14, 22 ja 23 §:ssä tarkoitettujen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennallisten kustannusten perusteena olevia kustannuksia.

Kustannustenjaon ulkopuolella ovat taiteen perusopetus, kuntien kulttuuritoiminta, aamu- ja iltapäivätoiminta, maahanmuuttajien valmistava opetus, opetustuntimäärään perustuva taiteen perusopetus, kotihoidontuen kunnallinen lisä, perustoimeentulotuen kustannukset sekä osittain terveydenhuollon opetuksen ja tutkimuksen ja kuntouttavan työtoiminnan kustannukset.

Kustannustenjaon tarkistus ei koske sellaisia valtionosuusperusteita, joiden pohjana ei ole laskennallisia kustannuksia eli yleistä osaa, taiteen perusopetuksen, yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita eikä harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosaa.

Käyttökustannuksina ei oteta huomioon sellaisia perustamishankkeiden kustannuksia, joiden kokonaiskustannukset ylittävät opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 32 §:n perusteella säädetyn tai sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetussa laissa perustamishankkeille säädetyn vähimmäisneuromäärän. Opetustoimen perustamishankkeita koskevan rahoituksen muuttuminen avustuksiksi ei vaikuta siten kustannuspohjaan. Oppilaitosten ja kirjastojen perustamishankkeisiin voidaan myöntää avustuksia hankkeille, joiden kokonaiskustannukset ovat vähintään 400 000 euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa voidaan myöntää avustusta perustamishankkeille, joiden kokonaiskustannukset ovat vähintään 300 000 euroa. Siltä osin kuin hankkeen kokonaiskustannukset alittavat mainitun euromäärän, kustannukset voidaan ottaa nykyiseen tapaan huomioon käyttökustannuksina.

Käyttökustannuksena ei oteta huomioon myöskään maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuvia kustannuksia, tavaran ja palvelujen hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa, lainojen hoitokustannuksia, korkoja eikä laskennallisia poistoja. Kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin tai talousarvioon perustuvaa rahoitusta esimerkiksi avustuksina, ei katsota kustannustenjaon piiriin kuuluviksi käyttökustannuksiksi. Säännöksellä vältetään valtion kaksinkertainen rahoitus samaan tehtävään.

Sellainen valtionavustus, joka edellyttää kunnan rahoitusosuutta, otetaan tarkistuksessa huomioon niin, että tehtävää koskevat kustannukset otetaan kokonaan pois kustannustenjaon piiristä. Tällaisia ovat esimerkiksi toiminnan kehittämishankkeet. Muiden harkinnanvaraisten avustuksien myöntämisen lähtökohta on, ettei valtionosuustehtävien käyttökustannuksiin myönnetä avustusta, vaan pysyvää toimintaa rahoitetaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Jos toimintaa tuetaan avustuksella esimerkiksi siksi, että näin voidaan kohdentaa rahoitusta tarkemmin, avustus vähennetään nettomääräisenä. Jos avustus on harkinnanvarainen eikä edellytä kunnan osuutta, avustus otetaan huomioon poistamalla se käyttökustannuksista avustuksen suuruisena. Tällaisia ovat muun muassa yksityisille opetuksen järjestäjille myönnettävät harkinnanvaraiset avustukset ja avustukset ryhmäkoon pienentämiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tai muita valtionosuustehtävien asiakasmaksuja, ei oteta huomioon kustannustenjaon tarkistuksessa, vaan käyttökustannukset otetaan huomioon bruttoperiaatteen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon hallintokustannukset ovat kokonaisuudessaan mukana kustannustenjaon tarkistuksessa käyttökustannuksina, mutta opetus- ja kirjastotoimen hallintokustannuksina otetaan huomioon vain rehtoreiden, oppilaitoskohtaisten johtokunti-

en sekä opetus- ja kirjastotoimesta vastaavan lautakunnan kustannukset 59 §:ssä säädetyllä laskumenetelmällä.

Käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

2.13 Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely ja yhteistoiminta-avustus

Arviointimenettely ja sen ehdot

Alun perin säännös erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelystä sisältyi kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta annetun lain (169/2007) 9 §:ään. Tämä niin sanottu kriisikuntasäännös siirrettiin sisällöltään muuttumattomana kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:ään vuoden 2011 alusta lähtien. Sen mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimiin palveluiden edellytysten turvaamiseksi, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommat ja ne ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet valtioneuvoston asetuksella säädetyt raja-arvot.

Selvitys tehdään arviointiryhmässä, jonka jäsenistä yhden nimeää valtiovarainministeriö ja yhden asianomainen kunta. Lisäksi ministeriö nimeää kuntaa kuultuaan arviointiryhmän puheenjohtajaksi mainituista tahoista riippumattoman henkilön. Arviointiryhmä tekee ehdotuksen kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Kunnanvaltuuston on käsiteltävä arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös ministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Lain mukaan ministeriö tekee arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten ja kunnanvaltuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntajakolaissa tarkoitetun erityisen kuntajakoselvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi. Vuonna 2013 annetulla kuntarakennelain (1698/2009) 18 § 3 momentin muutoksella valtioneuvostolle säädettiin lisäksi toimivalta päättää kriisikunnan liittämisestä eräissä tapauksissa vastoin kunnanvaltuuston kantaa.

Valtioneuvoston asetuksella (205/2011) kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista säädetään kunnan arviointimenettelyn aloittamisesta, jos sen taseen kertynyt alijäämä on vähintään 1 000 euroa asukasta kohti ja edellisenä vuotena vähintään 500 euroa asukasta kohti.

Arviointimenettelyn käynnistämisen vaihtoehtoiset raja-arvot, joista jokaisen tulee täyttyä kahtena peräkkäisenä vuotena, ovat seuraavat:

1) Vuosikate ilman harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta on negatiivinen

2) Lainakanta ylittää maan keskiarvon vähintään 50 prosenttia;

3) Taseessa on kertynyttä alijäämää;

4) Tuloveroprosentti on vähintään 0.5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin koko maan painotettu keskiarvo;

5) Kunnan omavaraisuusaste on alle 50 prosenttia; sekä

6) Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 prosenttia.

Arviointimenettelyä koskevan säännöksen voimaantulon eli vuoden 2007 jälkeen arviointi on tehty yhteensä 30 kunnassa. Raja-arvot on täyttänyt yhteensä 45 kuntaa. Arviointia ei ole kuitenkaan käynnistetty tai se on keskeytetty, mikäli kunta on tehnyt yhdistymispäätöksen. Näitä kuntia on yhteensä 15. Toisaalta yhdistymistä ratkaisuna rajoittaa se, että talousvaikeudet ovat alueellisia ja koskevat yleensä myös arviointimenettelyn kohteena olevan kunnan naapurikuntia.

Arviointimenettelyssä palvelujen edellytysten turvaamiseen on tähdätty laatimalla kunnalle arviointiryhmän esityksenä talouden tasapainotusohjelma, johon kunnat ovat valtuuston päätöksellä sitoutuneet. Koska arviointikriteerit täyttävät kunnat ovat erityisissä taloudellisissa vaikeuksissa, niitä on useissa tapauksissa myös arviointiprosessissa tuettu myöntämällä peruspalvelujen valtionosuuden korotusta. Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan se, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasa-

painottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä.

Yhteistoiminta-avustus

Yhteistoiminta-avustuksesta on säädetty 67 §:ssä määräaikaisena vuosille 2010—2012. Tätä avustusta myönnettiin käytännössä kunta- ja palvelurakenneuudistuksen tavoitteita tukevaan kuntien väliseen palveluprosessien ja -tuotannon kehittämiseen ja tehostamiseen. Tuettavalta kehittämistoiminnalta edellytettiin, että se on valtakunnan tasolla merkittävää. Yhteistoiminta-avustuksena on säädöksen voimassaoloaikana jaettu vuosittain noin miljoona euroa yhteensä 14 hankkeelle. Avustuksia ei ole myönnetty vuoden 2012 jälkeen.

2.14 Pohjoismainen vertailu

Yleistä

Valtionosuuksien tarkoituksena kaikissa pohjoismaisissa järjestelmissä on turvata se, että kunta pystyy järjestämään asukkailleen samantasoiset palvelut riippumatta esimerkiksi asukkaan tulotasosta tai niistä objektiivisista rakenteellisista tekijöistä, jotka vaikuttavat kunnan kustannuksiin ja joihin kunta ei itse välttämättä voi vaikuttaa. Tällaisia tekijöitä ovat mm. asukaskohtainen verotulo, väestön ikärakenne ja kunnan rakenteelliset ominaisuudet kuten pinta- ala, asukastiheys ja asutusrakenne.

Pohjoismaiden valtionosuusjärjestelmillä on yhteisiä rakenteellisia piirteitä. Samankaltaisuuden taustalla ovat pääosin samansisältöinen kuntien laaja tehtäväkenttä, perusteiltaan samantyyppinen tulorakenne ja omaan verotusoikeuteen perustuva laaja itsehallinto.

Suomen erityispiirre Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan verrattuna on paikallisen ja alueellisen hallinnon yksiportaisuus. Vain kunnanvaltuustot valitaan suorilla vaaleilla. Muissa pohjoismaissa osa kuntien tehtävistä hoidetaan maakuntatasolla. Ruotsissa maakunnalla on myös verotusoikeus.

Yksityiskohdissa ja perusteiden lukumäärässä järjestelmillä on eroja. Yhteistä ovat mekanismit, joissa tasoitetaan sekä palvelujen tuotantokustannuksia että kuntien omien verotulojen eroista johtuvia verotulojen ja valtionosuuksien yhteismäärän eroja.

Keskeisimmät kustannusten tasauksen perusteet ovat ikärakenne, sosioekonomiset tekijät sekä maantieteeseen ja asutusrakenteeseen liittyvät perusteet. Niitä täydentävät muut erityisperusteet, joiden lukumäärä kuvaa myös maan järjestelmän yksinkertaisuutta ja läpinäkyvyyttä.

Verotulojen eroja tasoitetaan vertaamalla kunnan laskennallisia verotuloja koko maan keskimäärään ja sen perusteella määriteltyyn tasausrajaan. Kunnan tasausprosentti määrittelee valtionosuuksiin tehtävän lisäyksen tai vähennyksen määrän. Vuosittainen verotulon muutos lisää tai vähentää valtionosuutta. Tasausprosentit ja tasausrajat vaihtelevat maittain.

Sekä tulojen että kustannusten tasaukset voivat olla kunta- valtiosuhteessa neutraaleja eli ne eivät muuta valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Valtionosuusperusteiden määrä ei näytä olevan sidoksissa esimerkiksi kuntien lukumäärään tai kuntarakenteeseen eikä tapoihin kuntien välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi.

Esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa maakuntia käsitellään valtionosuuksien saajina yleensä samoin periaattein kuin kuntia. Valtionosuuskriteeri lasketaan kunnan sijasta maakuntakohtaisena tai myös maakunta voi olla verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen piirissä.

Valtionosuusjärjestelmien erojen taustalla ovat muutkin tulorakenne-erot, esimerkiksi Ruotsissa ja Tanskassa omien verotulojen osuus kokonaistuloista on yli puolet, Suomessa noin puolet. Ruotsissa kuntien verotulot koostuvat pääosin palkkatuloista, yhteisöveron ja kiinteistöveron veronsaaja on valtio. Poikkeuksen muodostaa asuntojen kiinteistövero, jonka veronsaaja on Ruotsissa ollut vuodesta 2008 lähtien kunta.

Tulojen tasaustarve riippuu mm. kuntien omien verotulojen vaihteluvälin suuruudesta ja verotulojen merkityksestä koko tulorahoituksessa. Kaikissa maissa on ollut tai on harkinnanvarainen tuki talousvaikeuksissa oleville kunnille. Ruotsissa tämän tyyppisestä tuesta luovuttiin vuonna 2007. Kuntien perimät maksut eivät vaikuta valtionosuuksiin.

Kustannusten tasaukseen perustuvat valtionosuudet ovat laskennallisia ja perustuvat

keskimääriin, eivät kunnan todellisiin menoihin tehtävän hoitamisessa. Suomessa on tasasuuruinen kunnan omarahoitusosuus. Valtionosuus muodostuu vähentämällä kunnan laskennallisista peruspalvelumenoista kaikissa kunnissa asukaskohtaisesti yhtä suuri kunnan rahoitusosuus.

Kunnat voivat yleensä päättää laajemmin menotasostaan kuin tuloistaan, esimerkiksi Suomessa tulojen sääntelyn keskeisin keino on käytännössä vain veroprosenteista päättäminen. Toisaalta menotasoa sääntelee palvelujen kysyntä sekä kuntien tehtäviä ja velvoitteita koskeva lainsäädäntö.

Voidaan arvioida, että kustannuksia koskeva tasaus on tulotasausta alttiimpi menokasvulle, ja voi siten lisätä tehottomuutta. Lisäksi kustannusten tasaus on yleensä tulojen tasausta monimutkaisempi, lukuisiin tekijöihin perustuva ja heikosti läpinäkyvä. Käytännössä molempia järjestelmiä tarvitaan. Kustannusten tasauksen monimutkaisuus lisää esimerkiksi tilastoviivettä laskentatiedoissa. Yleinen sääntö on kahden vuoden tilastoviive. Sitä on vaikea lyhentää monimutkaistamatta laskentaa.

Edelleen voidaan arvioida, että mitä vähemmän kustannusten tasausperusteita on, sen tehokkaampi järjestelmä on. Toisaalta tällöin perusteiden kuntakohtainen osuvuus heikkenee. Tämä voi johtaa laajaan kunnallisveroprosenttien vaihteluväliin, jos kunta ei voi itse vaikuttaa palvelujen kysyntään ja kustannuksiin. Kustannusten hallittavuus riippuu kuitenkin aina sekä järjestelmän rakenteesta että kunnan omista päätöksistä.

Muuhun Eurooppaan verrattuna kaikissa Pohjoismaissa paikallishallinnon menot suhteessa bruttokansantuotteeseen ovat suhteellisen korkeat, erityisesti Ruotsissa ja Tanskassa. Norjassa osuutta alentaa sairaaloiden kuuluminen valtion vastuulle.

Ruotsi

Ruotsissa on kaksiportainen paikallishallinto, 290 kuntaa ja 20 maakuntaa. Maakunnat vastaavat terveyden- ja sairaanhoidosta, kunnat sosiaalipalveluista ja opetuksesta. Maakuntia kohdellaan valtionosuusjärjestelmässä samoin kuin kuntia, siten maakuntakohtaiset kriteerit lisäävät tai vähentävät valtionosuuksia.

Viimeisin laaja järjestelmän uudistus on tehty vuoden 2005 alusta, sitä on myöhemmin osin muutettu, siirtymäkausi säädettiin vuosille 2005—2010.

Järjestelmä koostuu tulontasauksesta, kustannustentasauksesta, rakenneavustuksesta, siirtymätasauksesta ja säätelytuesta. Suurin osa, vuonna 2013 noin 88 miljardia kruunua käytetään tulontasaukseen, toiseksi suurin osa, lähes 9 miljardia kruunua kustannustentasaukseen, muihin eriin käytetään kuhunkin hieman yli 2 miljardia kruunua.

Valtio rahoittaa pääosin tulontasauksen, joka on kunnissa ja maakunnissa perusteiltaan samanlainen. Kustannusten tasaus rahoitetaan kuntien kesken.

Koska noin 70 % kuntien ja maakuntien kustannuksista rahoitetaan kunnallisverolla, tulontasauksella on olennainen merkitys. Ilman tasausta veroprosenttien vaihteluväli kunnissa olisi ollut 12—26.

Tulojen tasauksessa ns. tasausraja on 115 % koko maan keskimääräisestä laskennallisesta verotulosta. Tämä raja on ulotettu vuoden 2012 alusta koskemaan myös maakuntia, joiden tasauksessa otetaan huomioon alueelliset veropohjaerot. Tasaus on kunnan oman laskennallisen veropohjan ja tasausrajan erotus. Niin sanottu tasausvähennysprosentti on sekä kunnille että maakunnille 85 %. Tasausvähennys kohdistuu kuntiin ja maakuntiin, joiden veropohja ylittää 115 % maan keskimääräisestä laskennallisesta verotulosta. Kunnilla, joille myönnetään tasauslisää, prosenttiraja on 95 koko maan keskimääräisestä laskennallisesta verotulosta, maakunnilla prosenttiraja on 90 %.

Koska tasausvähennykset ovat vain pieni osa tasauslisistä, valtio rahoittaa suurimman osan tasauksesta. Tasausvähennys kohdistui siirtymävaiheessa kolmeentoista kuntaan ja yhteen maakuntaan.

Kustannusten tasauksen tarkoituksena on tasoittaa rakenteellisia tarve- ja kustannuseroja sekä kuntien että maakuntien välillä. Tavoitteena ei ole tasata eroja, jotka liittyvät valittuun palvelutasoon, laatuun, maksujen tasoon tai tehokkuuteen.

Kustannusten tasausperusteita on seuraavissa tehtäväluokissa: lasten iltapäivätoiminta, esiopetus ja peruskoulu, lukiot, yksilö- ja perhehuolto, ulkomaalaistaustaiset lapset ja nuoret, vanhustenhuolto, väestönmuutos,

asutusrakenne, palkkakustannukset, maakuntien terveyden ja - sairaanhoito sekä palkkakustannukset.

Vertailu perustuu niin sanottuun standardikustannukseen. Tällöin verrataan kunnan tai maakunnan laskennallista kustannusta vastaavaan keskimäärään, erotus kompensoidaan tai peritään valtiolle nollasummaperiaatteella. Näin ollen maksetut tasauslisät ovat perittävien tasausvähennysten suuruiset koko maan tasolla. Kustannusten tasausjärjestelmään kuuluu myös joukkoliikenne.

Kustannusten tasauksen kriteerejä ovat mm: ikäryhmät, esikoululaisten määrä, kotihoidossa olevien lasten määrä, verokertymä, työssäkäyvien tai vähintään 28 tuntia viikossa opiskelevien äitien ja isien osuus, taajamissa asuvien määrä, 7-15 ikäisten osuus, 7 —15 ikäisten Ruotsin, Norjan tai Tanskan ulkopuolella syntyneiden osuus, pienten koulujen lisäkustannus, koulukyydit, 16 -18 ikäisten osuus, päivittäisten matkojen lisäkustannus, opetusaloittaiset yksikköhintaerot, yksinhuoltajaperheissä asuvien 0—12 ikäisten osuus, huostaan otettujen 15—17 ikäisten osuus, pohjoismaiden tai EU:n ulkopuolella syntyneiden 16—19 ikäisten osuus, työttömyyskorvausta vailla olevien työttömien osuus, 18—44 ikäisten naispuolisten yksinhuoltajien osuus, 25—64 ikäisten miesten osuus, sukupuoli eri ikäryhmissä, etninen tausta, vanhusten kotipalvelu harvaan asutuilla alueilla, väestönmuutos, asutusrakenne, ilmastotekijä, lämmityskustannukset, palkkauskustannusten erot, terveyden- ja sairaanhoidon yhdeksän sairausryhmää, harva asutusrakenne, joukkoliikenne, harvan asutuksen asukkaiden osuus ja työperäinen pendelöinti kuntarajan yli.

Rakenneavustus perustuu elinkeinoelämän ja työllisyyden edistämiseen tai heikkoon väestökehitykseen ja sitä myönnetään myös muutamille maakunnille. Avustus on irrotettu kustannusten tasausjärjestelmästä.

Sääntelytuen tarkoituksena on kontrolloida valtionosuuksien kokonaismuutosta. Muutokset johtuvat erityisesti kuntien verotuloista, jotka ovat tulontasauksen pohjana ja joiden kehitystä ei ennalta tiedetä. Tukeen tarvittava rahamäärä saadaan laskemalla maksetut valtionosuudet ja valtion hyväksi laskettavat valtionosuusvähennykset yhteen. Erotus, etumerkistä riippuen, joko peritään tasasuuruisena kunnilta ja maakunnilta tai maksetaan niille.

Parlamentaarinen komitea jätti keväällä 2011 ehdotuksen järjestelmän uudistamiseksi. Ehdotus koskee pääasiassa kustannusten tasausta, mutta komitea on ehdottanut myös eräitä muita muutoksia, jotka koskevat muun muassa tulojen tasausta. Valtiovarainministeriö on joulukuussa 2012 esittänyt tasausvähennysprosentin alentamista 60 prosenttiin niiltä kunnilta ja maakunnilta, joiden valtionosuutta vähennetään tulontasauksen perusteella. Hallituksen tarkoituksena on syyskuussa 2013 laatia esitys, joka pohjautuu parlamentaarisen komitean ja valtiovarainministeriön esityksiin, voimaatuloajankohtana vuoden 2014 alku.

Norja

Norjassa on 428 kuntaa ja 19 maakuntaa. Merkittävä hallinnollinen muutos tehtiin 2002, jolloin keskussairaalat siirrettiin valtiolle, muutoin kuntien tehtävät ovat suunnilleen samat kuin Suomessa. Vuonna 2012 kunnille säädettiin osittaista rahoitusvastuuta erikoissairaanhoidossa. Oslo on kunta, jolla on myös maakunnallisia tehtäviä. Kunnilla on oikeus verottaa tuloja, varallisuutta ja kiinteistöjä. Kuntien yhteisövero- osuudesta luovuttiin 2009. Maakunnat voivat periä vain kunnallisveroa. Esimerkiksi vuodelle 2009 kunnille säädettiin veroprosenttikatoksi 15.45 %. Kaikki kunnat perivät kunnallisveroa maksimiprosentin mukaan. Katto säädetään vuosittain.

Kuntien tuloista noin 37 % on valtionosuuksia. Niistä noin 80 % on yleistä valtionosuutta, pieni osa on korvamerkittyjä, esimerkiksi päivähoidossa, vanhustenhuollossa, vammaishuollossa ja maahanmuuttajiin liittyvässä rahoituksessa.

Kuntalaissa on kuntiin kohdistuvaa yksityiskohtaista säätelyä koskien mm. budjetointia, raportointia ja kirjanpitoa. Kuntien tulee esimerkiksi kattaa mahdollinen alijäämä kahdessa vuodessa.

Sekä tuloja että kustannuksia tasataan. Tuloissa tasausprosentti on 60, tasausraja 100 % koko maan keskimääräisestä laskennallisesta verotulosta, maakunnan tasausprosentti on 90 ja tasausraja 120 %. Valtio maksaa tasauslisän tai vähentää tasausvähennyksen valti-

onosuuksista. Tasauksessa on mukana tulovero, varallisuusvero ja luonnonvaravero, joka peritään voimalaitoksilta. Kustannustentasaus on Ruotsin tapaan kuntien välistä.

Yleisessä valtionosuudessa otetaan huomioon sekä kuntien rakenne- ja kustannuseroja että omien verotulojen ero maan keskimäärästä. Valtionosuus koostuu seitsemästä osatekijästä: asukaskohtainen osuus, kahdelle alueelle (pohjoiseen ja etelään) suunnatut erityistuet, pienten kuntien tuki, pääkaupunkiseudun tuki, harkinnanvarainen tuki ja poikkeuksellisen väestönkasvun tuki.

Kustannusten tasauksessa ovat mukana hallinto, peruskoulu, terveys - ja sosiaalipalvelut, maatalous ja ympäristönsuojelu. Tilastoviive on kaksi vuotta. Kustannuksiin lasketaan nettomenot ilman poistoja ja arvonlisäveron kompensaatiota. Yksikköhintojen laskenta perustuu yhdeksääntoista kriteeriin, mm. hallintokustannusten perushinta, kuuteen luokkaan jaettu ikäryhmäjaottelu, yksin asuvat ja eronneet, työttömät 16—59 ikäiset, laskennallinen matkustusaika/asukas kuntakeskukseen, vyöhykkeittäin määritelty matkaetäisyys kahdella eri tavalla, kuolleisuus, naimattomat yli 67 ikäiset, maahanmuuttajat, psyykkisesti toimintavammaiset yli tai alle 16 ikäiset, suurkaupunkitekijä ja maanviljelytekijä. Merkittävimmät painot ovat ikäryhmäluokilla 6—15 ja 80—89. Kunnan ikäluokkia verrataan maan keskimäärään. Yli 89 ikäisillä on oma kustannusluokka.

Myös maakuntien kustannuksia mitataan pääasiassa ikäryhmäperustein, erityisesti 6-18 ikäiset. Maakunnat vastaavat nykyisin pääasiassa keskiasteen koulutuksesta. Muita kriteereitä maakunnille ovat mm. linjaliikenne meritse, harvaan asutulla seudulla asuvat, pinta- ala, suurkaupunkitekijä, saarissa asuvat, teiden ylläpito- ja rakennuskustannukset sekä hakeutuminen ammattiopintoihin.

Kunnille maksetaan myös yhdistymistukea. Tarkoitus on rajoittaa maksatusta asteittain viiteen vuoteen. Tuki määräytyy yhdistymisvuotta edeltävän vuoden valtionosuuksien perusteella vuosittain samansuuruisena. Vuonna 2009 avustusta sai viisi kuntaa.

Järjestelmäuudistuksista aiheutuneita valtionosuusmuutoksia on tasattu siirtymäjärjestelyin. Vuodesta 2009 on ollut käytössä menettely, jossa äkilliset valtionosuusvähennykset rajataan ennalta määrättyyn asukasta kohti laskettuun rajaan. Järjestely rahoitetaan tasasuuruisella asukaskohtaisella osuudella kaikilta kunnilta.

Tanska

Vuoden 2007 alusta toteutettiin kuntauudistus, jossa kuntien määrä supistui 98:aan aiemman 271 kunnan sijasta. Maakunnat vastaavat sairaanhoidosta, mutta niillä ei ole verotusoikeutta kuten Ruotsissa. Kuntien tulot koostuvat pääasiassa tuloverosta ja kiinteistöverosta. Keskimääräinen tuloveroprosentti on noin 25.

Valtionosuus- ja tasausjärjestelmässä on neljä osaa: yleinen valtionosuus, kaikille kunnille myönnettävä tasaus, pääkaupunkiseudun kuntien tasaus ja pääkaupunkiseudun ulkopuolella oleville epäedullisten olosuhteiden kunnille myönnettävä tasaus. Kaikille kunnille myönnettävän tasauksen osuus järjestelmässä on lähes kaksi kolmannesta, hieman yli viidennes jaetaan asukaslukujen suhteessa ja loput epäedullisten olosuhteiden kunnille. Lisäksi on säännös, jonka tarkoituksena on estää ns. ylikompensaatio.

Vuonna 2009 valtionosuus- ja tasausjärjestelmässä oli yhteensä 63 mrd. kruunua. Tästä 41.5 mrd. kruunua käytettiin tasauksiin kaikille kunnille ja 4,2 mrd. kruunua epäedullisten olosuhteiden tukeen pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Loput 17.3 mrd. käytettiin asukaskohtaiseen valtionosuuteen.

Kaikille kunnille myönnettävä tasaus lasketaan ns. rakenteellisen ali/ ylijäämän perusteella. Se määritellään erona, joka muodostuu kunnan laskennallisesta menotarpeesta ja verotuloista. Verotulot määritellään keskimääräisen verotulon perusteella.

Jos kunnalla on rakenteellista alijäämää, se saa tasauksena 58 % laskennallisesta alijäämästä. Rakenteellisesta ylijäämästä kunta maksaa, eli sen valtionosuudesta vähennetään 58 % ylijäämästä. Rakenteellisen ylijäämän kuntia oli vuonna 2009 yhteensä yksitoista, näistä pääkaupunkiseudulla kymmenen. Tasaukseen käytettiin alijäämäisille kunnille 41 mrd. kruunua ja edellä mainitut tasausvähennykset olivat 2.5 mrd. kruunua. Tasausvähennys on kattosäännön perusteella rajoitettu enintään 92 prosenttiin täydestä määrästä.

Ikäryhmäkustannukset tasausta varten lasketaan vuoden 2013 alusta viidentoista ikäluokan perusteella. Ikäryhmille määritellään kustannus, esimerkiksi 85 vuotta täyttäneiden kustannus oli vuonna 2009 noin 116 000 kruunua ja 20—24 ikäisten 14 600 kruunua.

Ikäryhmien lisäksi lasketaan ns. sosioekonomiset kustannukset 14 tarvekriteerin perusteella. Ne ovat: 20—59 ikäiset työttömät; 25—49 ikäiset ilman ammattikoulutusta; vuokra- asunnot; psykiatriset potilaat, joilla on diagnoosi; tietyn asumismuodon perheet; lapset matalan koulutustason perheissä; yksiasuvat 65 vuotta täyttäneet; matalan tulotason asukkaat; työvoiman ulkopuolella olevat vajaatyökykyiset, maahanmuuttajat ja perheiden yhdistämisen seurauksena maahan muuttaneet, lyhyt eliniänodote sekä väestön väheneminen. Ikäryhmäkustannuksilla on näissä kriteereissä merkittävin paino. Myös asumismuodolla sekä matalalla koulutus- ja tulotasolla on huomattava paino.

Kustannukset lasketaan jakamalla kriteerin täyttävä väestömäärä koko maan vastaavalla luvulla ja kertomalla tämä kriteerin painolla. Painotetut kriteerit summataan ja summa jaetaan kunnan suhteellisella osuudella koko maan väestöstä. Näin saadaan kunnan sosioekonominen indeksi.

Pääkaupunkiseudun tasaus on näiden 34 kunnan välistä, perusteet ovat pääasiassa samat kuin koko maan tasausjärjestelmässä. Joillakin painoilla on kuitenkin koko maan luvusta poikkeava arvo. Rakenteellisen alitai ylijäämän tasausprosentti on 27, kun se on koko maassa 58 %.

Epäedullisten olosuhteiden tuki, jota myönnetään pääkaupunkiseudun ulkopuolella, perustuu rakenteelliseen alijäämään. Tukea myönnetään, mikäli alijäämä ylittää 25 % maan keskimääräisestä alijäämästä. Tuki asukasta kohti on 32 % siitä osuudesta, jolla raja ylittyy. Tuen maksaa valtio ja sitä sai vuonna 2009 yhteensä 60 kuntaa. Pääkaupunkiseudun ulkopuolisia kuntia oli 64, eli lähes kaikki kriteerin piiriin kuuluvat kunnat saivat tukea.

Harkinnanvaraisen tuen kriteereitä ovat mm. korkeat kustannukset, väestön väheneminen ja korkea veroprosentti. Pieni osa tästä tuesta on kiintiöity pääkaupunkiseudulle, perusteena erityiset talousongelmat. Lisäksi maksetaan kunnille tukea EU- projekteihin osallistumisesta, vanhustenhuoltoon, saaristo- olosuhteisiin, maahanmuuttoon ja pakolaisten vastaanottoon sekä matalan yritysverotulon kunnille. Viimeksi mainittu tuki vähennetään korkean yritysverotulon kunnilta.

2.15 Nykytilan arviointi

Useita nykyisen valtionosuusjärjestelmän ominaisuuksista ja määräytymistekijöistä on arvosteltu eri näkökohdista.

Laskentaa on pidetty monimutkaisena. Laskennassa käytettyjen määräytymisperusteiden määrää pidetään suurena ja niihin sisältyvää päällekkäisyyttä ongelmaisena. Tämä ongelma korostui vuoden 2010 uudistuksen yhteydessä, kun hallinnonalakohtaiset valtionosuudet yhdistettiin ja järjestelmään jäi päällekkäisiä kertoimia. Näiltä osin valtionosuusjärjestelmä on jäänyt uudistamatta ja siitä on tullut sen vuoksi vanhentunut. Tästä syystä sen kriteerien tarkoituksenmukaisuus ja oikea kohdentuvuus ovat heikentyneet merkittävästi.

Valtionosuusjärjestelmän tulisi olla lähtökohtaisesti kuntaliitosneutraali, jotta siitä ei aiheutuisi estettä mahdollisille kuntaliitoksille. Nykyisen valtionosuusjärjestelmän yksi heikkous on myös se, että se ei kannusta kuntia riittävästi tehokkaampaan toimintaan. Kunnat ovat lisäksi arvostelleet nykyisen kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kaksijakoisuutta, jossa valtionosuuden laskenta ja määräytymisperusteet yhtäältä yleisessä valtionosuudessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksissa sekä toisaalta opetus- ja kulttuuritehtävien valtionosuuksissa poikkeavat toisistaan.

Jäljempänä tarkastellaan keskeisimpiä muutostarpeita, joita on esitetty valtionosuuden laskentaperusteena olevia yksittäisiä laskentatekijöitä kohtaan.

Nykyisin sairastavuuskerroin lasketaan kunnan työkyvyttömien 16—54-vuotiaiden väestöosuuteen perustuen. Kriteerin muuttaminen on ollut esillä jo useassa aikaisemmassa uudistustyössä. Jo vuoden 2010 valtionosuusuudistuksen yhteydessä muun muassa VATT esitti THL:n tutkimukseen perustuen sairastavuuden määrittämistä eri sairauksien määriin perustuvalla tarveindeksillä.

Nykyjärjestelmän päivähoitokerroin lasketaan kunnan jalostus- ja palvelualoilla työs-

kentelevän väestön työvoimaosuuteen perustuen. Tällöin alkutuotannon työvoima ei ole mukana tarvelaskelmassa. Päivähoitokertoimesta katsotaan voitavan luopua, koska päivähoito on nykyisin subjektiivinen oikeus.

Työttömyys otetaan voimassa olevassa laissa huomioon kahdella tavalla, sekä kunnan työttömien määrään että työvoimaosuuteen perustuen. Olisi perusteltua yhdistää työttömyystekijät tai korvata ne uudella valtionosuuskriteerillä.

Nykyisin saavutettavuus otetaan huomioon usealla osittain keskenään päällekkäisellä kriteerillä: asukastiheydellä, saaristoisuudella, syrjäisyystekijällä ja saaristo-osissa asuvan väestön määrään perustuen. Päällekkäisyyksien poistamisen ohella tavoitteena on yhtenäisen korotusperusteen luominen koko järjestelmään.

Maahanmuuttajataustaisen väestön 6—15-vuotiaiden ikäryhmäosuus otetaan huomioon vieraskielisen esi- ja perusopetuksen laskennallista kustannusta määrättäessä. Sen sijaan vieraskielisen väestön muiden ikäryhmien palvelutarpeista aiheutuvia kuntien lisäkustannuksia ei nykyjärjestelmässä oteta huomioon. Maahanmuuttajien väestöosuus on huomattavan suuri erityisesti suurimmissa kaupungeissa sekä valtion raja-alueilla. Maahanmuuttajista kunnille syntyviä kustannuksia on pyritty arvioimaan aiemmissa uudistuksissa, mutta valtionosuusjärjestelmään sopivaa kriteeriä ei ole pystytty kehittämään esimerkiksi tilastointiongelmien vuoksi.

Eräs ongelma on myös valtionosuuden yleinen osa, joka on luonteeltaan valtionosuusjärjestelmän lisäosa. Se ei perustu konkreettisten tehtävien laskennallisiin kustannuksiin. Järjestelmän lisäosat eroavat peruspalveluiden valtionosuuksista myös siinä, etteivät kunnat maksa niihin omarahoitusosuutta. Näistä syistä erillinen yleinen osa ja lisäosat olisi tarkoituksenmukaista yhdistää muuhun valtionosuuden laskennalliseen perusteeseen tai yksinkertaistaa nykyisiä perusteita oleellisesti.

Neljän vuoden välein suoritettavaa valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus on ongelmallinen erityisesti siksi, että se on aiheuttanut ”rahoituspiikin” kuntien tuloihin. Tulojen kasvun myötä kunnilla on taipumus lisätä menojaan ja paineet menojen pysymiseksi uudella, korkeammalla tasolla ovat suuret. Tarkistuksesta luopuminen kokonaan taas edellyttäisi uusien ja laajenevien tehtävien kokonaiskustannusten nykyistä tarkempaa arviointia. Toteutetut kustannustenjaon tarkistukset osoittavat, ettei tässä ole kovin hyvin onnistuttu. Kustannukset ovat yleensä 4-vuotisjaksolla nousseet selvästi lainsäädäntövaiheessa tehtyjä arvioita enemmän ja edellyttäneet jälkikäteen valtiolta kunnille maksettavaa huomattavaa korjauserää. Tähän ovat tosin vaikuttaneet myös esimerkiksi uusien ja laajentuvien tehtävien liian alhaset kustannusvaikutusarviot. Vuoden 2012 talousarvion yhteydessä toteutettu kustannustenjaon tarkistus oli valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonaloilla yhteensä noin 426 miljoonaa euroa. Näistä syistä kustannustenjaon tarkistus esitetään muutettavaksi vuosittain tapahtuvaksi.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Esityksen tavoitteet

Uudistuksen tavoitteena on taloudelliseen toimintaan sekä tehokkaaseen palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen kannustava rahoitusmalli. Järjestelmän tulee tasata ensisijaisesti tarve- ja olosuhdetekijöistä johtuvia kuntien välisiä kustannuseroja, ei esimerkiksi erilaisesta palvelutarjonnasta syntyviä eroja. Valtionosuuskriteereiden tulee olla sellaisia, joihin kunta ei voi omilla toimillaan vaikuttaa.

Esityksen tavoitteena on muuttaa valtionosuusjärjestelmän perusrakennetta yksinkertaisemmaksi ja siirtää painotusta kustannus- ja tarve-erojen tasauksesta tulopohjan tasaukseen. Nykyjärjestelmässä euromääräinen painotus on kustannus- ja tarve-erojen tasauksessa. Tulopohjan tasaus sen sijaan on kuntien välinen sekä kuntien ja valtion suhteessa kustannusneutraali. Tavoitteena on edelleen, että valtionosuusjärjestelmän uudistus on kokonaisuutena valtion ja kuntien välillä kustannusneutraali.

Kustannuserojen tasauksen ja tulopohjan tasauksen suhteen muuttaminen valtionosuusjärjestelmässä tarkoittaa kuntien tulopohjan tasauksen painoarvon lisäämistä.

Esimerkiksi Ruotsissa valtionosuusjärjestelmän pääpaino on tulopohjan tasauksessa. Tavoitteen mukaisesti uudistuksessa siirrettäisiin valtionosuuksia kustannusten tasauksesta verotuloihin perustuvaan valtionosuuksien tasaukseen. Tämä siirto antaa mahdollisuuden verotuloihin perustuvaan valtionosuuksien tasausjärjestelmään kuuluvien tasausrajan ja tasausvähennyksen tai tasauslisän prosenttirajojen muuttamisen siten, että kuntien yhdistymistilanteissa valtionosuuksien muutos (menetys) jäisi nykyistä vähäisemmäksi. Uudistuksella helpotettaisiin näin ollen myös hallituksen tavoitetta kuntaliitosten lisäämiseksi.

Kuntien tulopohjan painoarvon lisäämistä koskevan tavoitteen kannalta on tarkoituksenmukaista nostaa verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen tasausraja 100 prosenttiin kaikkien kuntien laskennallisten verotulojen keskiarvosta asukasta kohden. Uudistetun järjestelmän tavoitteena on myös kannustavuuden parantaminen. Kannustavuutta edistää tasauslisän asettaminen 80 prosenttiin. Tällöin kunta, jonka laskennalliset verotulot jäävät alle maan vastaavan keskiarvon, saa valtionosuuden tasauslisänä 80 prosenttia oman laskennallisen verotulonsa ja valtakunnallisen keskiarvon erotuksesta, eikä koko erotusta. Uudistetussa järjestelmässä on tavoitteena, että tasauslisää saavalle kunnalle, jonka verotulopohja kasvaa, jää hyödyksi 20 prosenttia tästä kasvusta. Voimassa olevassa järjestelmässä tasauslisä aleni koko verotulojen kasvun määrällä. Kannustavuutta verotulopohjan lisäämiseen tavoitellaan myös niin, että järjestelmään kuuluva tasausvähennys alennetaan 30 prosenttiin lisättynä tasausrajan ylittävän osan luonnollisella logaritmilla. Tämän johdosta kunnille, joiden valtionosuuksista vähennetään tasausvähennystä, jää hyödyksi nykyistä järjestelmää suurempi osa verotulopohjan kasvusta. Mainituilla perusteilla tavoitteena on noin 700 miljoonan euron siirto kustannusten tasauksesta tulopohjan tasaukseen.

Nykyjärjestelmässä on noin 50 erilaista määräytymiskriteeriä ja osa niistä on päällekkäisiä. Kriteerien vähentäminen, päällekkäisyyksien poistaminen ja laskennan yksinkertaistaminen on siten keskeinen tavoite. Järjestelmän yksinkertaistamiseksi ja selkeyttämiseksi on tavoitteena luopua valtionosuusjärjestelmän nykyisistä sektorikohtaisista laskennallisista kustannuksista ja muodostaa uusi kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste. Tämä koskee erityisesti nykyisen kolmen ikäryhmityksen (esi- ja perusopetus, sosiaalihuolto ja terveydenhuolto) yhdistämistä yhdeksi yhtenäistetyksi ikäryhmittelyksi.

Tavoitteena on mahdollisimman pitkälle perusteiden neutraalisuus kuntajaon muutoksissa. Tämän vuoksi pyritään uudistamaan niitä laskentaperusteita, jotka nykyisellään aiheuttavat suurimpia muutoksia liitoskuntien valtionosuuksiin. Erityistä huomiota kiinnitetään eri kriteerien sisältämiin porrastuksiin, jotka aiheuttavat muutoksia yhdistyneiden kuntien valtionosuuksiin. Tällainen on esimerkiksi nykyinen syrjäisyyskorotus. Näiden lisäksi nykyinen verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus aiheuttaa valtionosuusmenetyksiä liitostilanteissa.

Rahoitusjärjestelmän ja valtionosuusperusteiden uudistuksessa on tavoitteena myös varmistaa niiden toimivuus muuttuvassa kunta- ja palvelurakenteessa. Kuntakoon kasvattaminen mahdollistaa järjestelmän oleellisen yksinkertaistamisen.

Tavoitteena on lisäksi vähentää sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alojen välisiä järjestelmäeroja. Sosiaali- ja terveysministeriön alalta poistettiin vuodesta 2004 alkaen valtionavustukset erilaisiin perustamiskustannuksiin. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista siirtää eräät opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan perustamiskustannusten avustukset kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Keskeiset ehdotetut muutokset nykytilaan verrattuna ovat:

- valtionosuuksien määräytymisperusteiden lukumäärän pieneneminen ja päällekkäisyyksien poistaminen;
- määräytymisperusteiden sisällön yksinkertaistaminen ja uusiminen sekä pääosin portaiden poistaminen;
- laskennallisiin kustannuksiin sisältyvien kustannuserien painoarvojen muuttuminen;

- verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen muuttaminen;
- lisäosien ja yleisen osan yhdistäminen sekä esitys uusiksi lisäosiksi.

Ehdotetun uuden järjestelmän perusrakenne on:
- laskennalliset kustannukset;
- kuntienomarahoitusosuus;
- laskennallinen peruspalvelujen valtionosuus;
-lisäosat;
- verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus;
- muut valtionosuuksiin tehtävät lisäykset ja vähennykset, ja
- siirtymätasaukset.

Kunnan valtionosuus määräytyisi ikärakenteen, sairastavuuden, asukastiheyden, työttömyysasteen, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden ja koulutustaustan mukaan. Laskennallisten kustannusten ja määräytymisperusteiden lähtökohtana olisi perushinta, joka vahvistettaisiin asetuksella vuosittain kustannustenjaon perustella. Lisäosien perushinnat vahvistettaisiin asetuksella vuosittain.

Taulukko 13

Laskennalliset kustannukset:	Ikärakenne	Sairastavuus	Työttömyys-aste	Kaksi-kielisyys	Vieras-kielisyys	As.tiheys	Saaristo	Koulutus-tausta	Muut	Yht.
Nykyjärjestelmä	20 740 089 579	2 383 644 301	484 692 951	52 903 790	44 942 878	197 218 167	2 270 479	0	1 254 008 019	25 159 770 164
UUSI MALLI	17 459 728 411	6 296 914 823	473 148 264	90 821 992	478 677 305	186 172 701	14 319 165	160 003 652	0	25 159 786 313
Suhteelliset osuudet, %	**Ikärakenne**	**Sairastavuus**	**Työttömyys-aste**	**Kaksi-kielisyys**	**Vieras-kielisyys**	**As.tiheys**	**Saaristo**	**Koulutus-tausta**	**Muut**	
Nykyjärjestelmä	82,4 %	9,5 %	1,9 %	0,2 %	0,2 %	0,8 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	100,0 %
UUSI MALLI	69,4 %	25,0 %	1,9 %	0,4 %	1,9 %	0,7 %	0,1 %	0,6 %	0,0 %	100,0 %

Esityksessä ehdotetaan, että ikärakenteen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon määräytymisperusteet uudistetaan THL:n ja VATT:n tutkimusten perusteella. Niiden pohjalta ehdotetaan myös ikäryhmien painot ja uusi sairastavuuskerroin.

Ehdotettu uusi sairastavuuskriteeri muodostuu terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöistä ja niihin sisältyvistä kustannustekijöistä. Kullekin kustannustekijälle on annettu tutkimuksella oma paino tekijän yleisyyden ja sen aiheuttaman kustannuksen perusteella. Terveydenhuollon ja vanhustenhuollon kustannukset lasketaan yleisimpien kansantautien ja työkyvyttömyyden perusteella. Sosiaalihuollossa kustannusta selittävänä tekijänä on pelkästään työkyvyttömyys.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ikäryhmien ja sairastavuuden painoarvoihin kustannuseroja selittävinä tekijöinä ehdotetaan tuntuvaa muutosta suhteessa nykyisiin painoihin. Ikärakenteen paino-osuutta kaikista laskennallisista kustannuksista, mukaan lukien esi- ja perusopetus, päivähoito ja muut olosuhdetekijät, ehdotetaan alennettavaksi noin 70 prosenttiin, kun sen paino on nykyisin noin 82 prosenttia. Sairastavuuden paino ehdotetaan korotettavaksi noin 2,5-kertaiseksi nykyjärjestelmään verrattuna. Ehdotetuilla muutoksilla on suurehkoja kuntakohtaisia vaikutuksia.

Sairastavuuskriteerin muodostaminen

Ehdotus sairastavuuskriteerin muodostamisesta perustuu THL:n yksilötason tilastoaineistoon, jonka pohjana ovat erityiskorvattavat yleiset kansantaudit ja sairausluokitukset KELA:n tilastoista.

Taulukko. Ehdotetut terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon painotetut kertoimet (lähde: THL):

	Terveydenhuolto (55,6 % menoista)	Vanhustenhuolto (22,1 % menoista)	Sosiaalihuolto (22,3 % menoista)
Ikäluokat			
0-5v.	0,70	-	0,62
6v.	0,50	-	0,78
7-12v.	0,66	-	1,41
13-15v.	0,89	-	3,99
16-18v.	0,80	-	3,80
19-64v.	0,47	-	0,29
65-74v.	0,74	0,01	0,91
75-84v.	1,14	0,51	1,72
85v.+	1,65	3,03	3,96
Sairastavuus			-
Diabetes			-
Epilepsia	0,56	0,25	-
Psykoosit	0,98	1,24	-
Reuma	6,63	2,50	-
Keuhkoastma	0,84	-	-
Verenpainetaudit	0,47	-	-
Sepelvaltimotauti	0,38	-	-
Crohnin tauti	0,72	-	-
Dementia	0,79	-	-
Syövät	0,71	4,49	-
Neurologiset taudit	1,10	-	-
Sydämen rytmihäiriöt	1,12	1,62	
		0,46	
Työkyvyttömyys	3,59	-	12,03
Alle 55-vuotiaat työkyvyttömyyseläkeläiset			

Painoarvoltaan merkittävimpänä määräytymistekijänä ehdotetaan säilytettäväksi kunnan ikärakenne. Nykyisen järjestelmän kolmesta eri ikäryhmityksestä (esi- ja perusopetus, terveydenhuolto ja sosiaalihuolto) ehdotetaan siirryttäväksi yhteen ikärakenneluokitukseen. Uuden ikärakenneluokituksen painot ja hinnat ehdotetaan otettavaksi käyttöön THL:n ja VATT:n tutkimusten ja selvitysten mukaisina. Niiden perusteella ehdotetaan peruspalvelujen laskennallisten kustannusten perushinnat määrättäviksi erikseen seuraaville ikäluokille:

1) 0—5-vuotiaat;
2) 6—vuotiaat;

3) 7—12-vuotiaat:
4) 13—15-vuotiaat:
5) 16—18-vuotiaat;
6) 19—64-vuotiaat:
7) 65—74-vuotiaat;
8) 75—84-vuotiaat;
9) 85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat.

Määräytymistekijöistä asukastiheys, työttömyysaste ja saaristoisuus sisältyvät nykyiseen järjestelmään, tosin sisällöltään erilaisina. Kaksikielisyyskriteeriin ehdotetaan yhdistettäväksi nykyisin käytössä oleva esi- ja perusopetuksen ruotsinkielisyyskorotus. Vieraskielisyyskriteeri ehdotetaan uudessa järjestelmässä koskemaan koko väestöä. Nykyisessä järjestelmässä vieraskielisyys on huomioitu vain esi- ja perusopetuksen ikäryhmissä.

Kokonaan uutena määräytymiskriteerinä uuteen valtionosuusjärjestelmään ehdotetaan koulutustaustatekijää. OKM:n teettämässä tutkimuksessa on todettu, että esi- ja perusopetuksessa vanhempien koulutustaustalla on merkittävä vaikutus oppimistuloksiin. Koulutustaustakriteerissä ehdotetaan otettavaksi huomioon ilman tutkintoa olevien 30—54-vuotiaiden osuus vastaavasta ikäluokasta kunnissa.

Nykyinen yleinen osa ja lisäosat esitetään korvattavaksi uudistuksessa kolmella lisäosalla: syrjäisyys, saamelaisten kotiseutualueen kunnat, työpaikkaomavaraisuus. Yleinen osa ehdotetaan siis lakkautettavaksi. Ehdotetut lisäosat eivät kuulu peruspalvelujen laskennallisiin kustannuksiin eli kunnilla ei ole niihin omarahoitusosuutta. Lisäosien kokonaismäärä on ehdotuksen mukaan vuoden 2014 tasossa 309 milj. euroa.

Saamelaisten kotiseutualueen kunnalle myönnettävä lisäosa ehdotetaan säilytettäväksi myös uudessa järjestelmässä. Nykyisen järjestelmän syrjäisyyslisät ehdotetaan koottavaksi yhteen uuden järjestelmän syrjäisyyden lisäosaan. Tämän lisäksi kokonaan uudeksi lisäosan perusteeksi ehdotetaan työpaikkaomavaraisuutta.

Esityksessä ehdotetaan tulopohjan tasauksen painon korottamista nykyjärjestelmään verrattuna. Tämä toteutettaisiin siirtämällä kustannusten tasauksesta noin 700 miljoonaa euroa verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen. Verotuloihin perustuvassa tasauksessa tasausrajaa ehdotetaan nostettavaksi nykyisestä 91,86 prosentista 100 prosenttiin. Tasausrajan alapuolella olevat kunnat saisivat uudessa järjestelmässä tasauslisää 80 % tasausrajan ja kunnan oman asukaskohtaisen laskennallisen verotulon erotuksesta. Esityksessä tasausvähennys on 30 prosenttia tasausrajan ylittävästä asukaskohtaisesta euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmilla. Tällöin järjestelmään tulee tasausrajan alapuolelle 20 % kannustavuus ja yläpuolelle liukuva progressiivisuus.

Valtionosuusjärjestelmän muutoksen vaikutukset ehdotetaan tasattavaksi kuntien välillä valtio-kunta suhteessa neutraalilla tavalla. Viiden vuoden siirtymäaikana kunnan vuoden 2014 valtionosuuksia verrataan niihin valtionosuuksiin, joita kunta olisi saanut uusien valtionosuuden määräytymistekijöiden mukaan laskettuna. Siirtymäajan vuosittaiset muutokset voivat olla enintään 50 euroa vuonna 2015, 50 euroa vuonna 2016, 80 euroa vuonna 2017, 80 euroa vuonna 2018 ja 120 euroa vuonna 2019. Edellä mainitut euromäärät merkitsevät muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Viiden vuoden kuluttua kokonaismuutos olisi 380 euroa asukasta kohti lähtökohtatilanteeseen verrattuna. Kuudentena vuonna järjestelmän voimaan tulemisesta se olisi täysimääräisesti voimassa.

Vastaavasti nykyisin kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleisen kulttuuritoimen ja taiteen perusopetuksen rahoitus ehdotetaan siirrettäväksi peruspalvelujen valtionosuudesta opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle.

Valtionosuusjärjestelmän selkeyden ja hallittavuuden vuoksi ehdotetaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan päätöksen mukaisesti siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta valtionosuus ja -avustukset oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä valtionosuus ja –avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Yleistä

Esityksen vaikutuksia tarkastellaan vertaamalla voimassa olevan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisia ja ehdotetun uuden valtionosuusjärjestelmän mukaisia valtionosuuksia niin, että laskelmissa käytetään myönnettyjen valtionosuuksien määriä vuoden 2014 tasossa. Vuoden 2015 lopullisia valtionosuustietoja ei ole mahdollista käyttää, koska niitä koskevat yksityiskohtaiset esitykset tehdään vasta talousarviolaeissa syksyllä 2014. Lisäksi lopulliset laskelmat vuoden 2015 valtionosuuksista valmistuvat vasta joulukuussa 2014. Vuonna 2015 toteutuvia, tiedossa olevia valtionosuuksiin vaikuttavia muutoksia tarkastellaan kuitenkin tämän luvun lopussa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muutosesityksen perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset vuodelle 2014 ovat noin 25,2 mrd. euroa ja lain perusteella maksetaan valtionosuuksia noin 8,6 mrd. euroa. Kuntien omarahoitusosuus on noin 18,4 mrd. euroa. Esityksen mukaiset laskennalliset kustannukset ja lisäosat jakaantuvat koko maassa vuoden 2014 tasolla seuraavasti:

Taulukko 14. Uuden järjestelmän mukainen kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuoden 2014 tasolla

Uusien järjestelmän määräytymistekijät	**Määräytymistekijät, 1000 euroa**	**Perushinnat, euroa/asukas**
Laskennalliset kustannukset		
Ikärakenne	17 459 728	
0 – 5-vuotiaat		8 705,58
6-vuotiaat		9 025,65
7 – 12-vuotiaat		7 372,30
13 – 15-vuotiaat		12 633,70
16 – 18-vuotiaat		3 933,07
19 – 64-vuotiaat		1005,05
65 – 74-vuotiaat		1 948,65
75 – 84-vuotiaat		5 208,37
yli 84-vuotiaat		17 453,45
Sairastavuus	6 296 915	1 166,49
Työttömyysaste	473 148	86,92
Kaksikielisyys	90 822	268,00
Vieraskielisyys	478 677	1 882,50
Asukastiheys	186 173	37,87
Saaristo	14 319	368,87
Koulutustausta	160 004	407,38
Yhteensä	**25 159 786**	

Kuntien rahoitusosuus	**18 442 102**	**3 416,36**
Valtionosuus	**6 717 684**	
Lisäosat		
Syrjäisyys	**103 279**	**205,88**
Saamelaisten kotiseutualue	**3 564**	**2 615,00**
Työpaikkaomavaraisuus	**202 207**	**65,86**
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, netto	**671 478**	
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	**20 000**	
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset	**892 308**	
Kuntien peruspalvelujen valtionosuus, yhteensä	**8 611 018**	

Järjestelmäuudistuksessa toteutuvat muutokset

Valtionosuusuudistuksessa järjestelmää yksinkertaistetaan määräytymistekijöitä ja niiden päällekkäisyyksiä vähentämällä. Nykyisessä järjestelmässä on kolme erillistä ikärakenneluokitusta sosiaalihuollon ja terveydenhuollon sekä esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten määrittelyssä. Hallituksen esityksen mukaisesti esitetään siirtymistä yhteen ikärakenneluokitukseen. Se perustuu pääosin nykyiseen jaotteluun, mutta laskentaperusteisiin on lisätty uutena 16—18-vuotiaiden ikäluokka.

Palvelujen saavutettavuutta kuvaavien tekijöiden päällekkäisyyksiä on poistettu. Uuteen valtionosuusjärjestelmään esitetään yhdistetyt kriteerit syrjäisyyden, saaristoisuuden ja asukastiheyden huomioimiseksi. Uuden valtionosuusjärjestelmän laskentaperusteista on pyritty poistamaan porrastuksia, jotka aiheuttavat muutoksia yhdistyvien kuntien valtionosuuksiin. Syrjäisyyslisään esitetään kuitenkin yhtä porrasta, jotta eräiden syrjäisimpien kuntien menetykset eivät olisi liian suuria siirryttäessä uuteen valtionosuusjärjestelmään.

Kaksikielisyyskriteeri yhdistetään yhdeksi määräytymistekijäksi ja sen mitoituksessa otetaan huomioon myös nykyisen järjestelmän ruotsinkielisyyskorotus. Kaksikielisyyslisän määrä on lähtökohtaisesti hieman suurempi kuin yhteenlasketut kaksikielisyys- ja ruotsinkielisyyskorotukset ovat nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä.

Työttömyysaste ja työttömien määrä yhdistetään työttömyyden aiheuttamia kustannuksia kuvaavaksi työttömyysastekriteeriksi. Laskennallinen kustannus pysyy nykyisellä tasolla.

Nykyisessä järjestelmässä erillisiä määräytymistekijöitä on lähes 50 kpl. Uudistetussa laskennallisiin kustannuksiin perustuvassa järjestelmässä olisi kahdeksan määräytymistekijää, minkä lisäksi järjestelmää täydentää kolme lisäosaa.

Uusina tekijöinä olisivat koulutustaustakerroin ja työpaikkaomavaraisuus. Koulutustaustakertoimella pyritään hallitusohjelman

mukaisesti osaltaan huomioimaan perusopetuksen toimintaympäristön erilaisuus kunnissa. Sen kustannusvaikutus järjestelmässä on lähtökohtatilanteessa 160 milj. euroa. Työpaikkaomavaraisuuden tarkoituksena on kannustaa kuntia aktiivisuuteen omassa elinkeinopolitiikassaan. Se myös huomioi erityisesti keskusseutujen erityiskustannukset palvelujen, esimerkiksi infrastruktuuri- ja liikenneinvestoinneissa. Työpaikkaomavaraisuuden kustannusvaikutus on noin 200 milj. euroa.

Vieraskielisyyden aiheuttamat kustannukset ovat lisääntyneet huomattavasti viime vuosien aikana. Aikaisemmin vieraskielisyys otettiin huomioon vain esi- ja perusopetuksen laskennallisissa kustannuksissa. Nyt esitetään määrittelyn laajentamista siten, että kustannuksissa huomioidaan kunnan koko vieraskielisen väestön aiheuttamat palvelutarpeet. Nykyjärjestelmässä vieraskielisyyden aiheuttamat kustannukset otetaan huomioon noin 40 miljoonan euron osuudella. Uudessa järjestelmässä kriteeri laajenisi koskemaan koko väestöä ja laskennallinen kustannus olisi noin 470 milj. euroa.

Edellä mainituilla määräytymistekijöiden muutoksilla on varsin suuria vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Suurin muutos toteutuu, kun ikärakenteen ja sairastavuuden painoja esitetään muutettavaksi. Tämä muutos perustuu VATT:n ja THL:n tekemiin tutkimuksiin, jotka valtiovarainministeriö on tilannut järjestelmän kehittämiseksi. Nykyiset sairastavuuden ja ikäryhmien laskentaperusteet perustuvat 1990-luvun alun tilastoihin ja tutkimuksiin.

Voimassa olevassa valtionosuusjärjestelmässä ikärakenteen paino kustannustentasauksessa on noin 82 % ja sairastavuuden 10 % kokonaiskustannuksista. Nykyiseen valtionosuusjärjestelmään sisältyy oletus, että ikä selittää pääosan palvelujen kustannuksista. Tutkijoiden uusimpien selvitysten mukaan iän paino on kuitenkin pienempi ja kustannusten muodostumisessa tulee nykyistä enemmän ottaa huomioon sairastavuuden aiheuttamat kustannukset. Tutkijoiden selvitysten perusteella sairastavuuden paino tulisi nostaa noin 25,0 prosenttiin laskennallisista kustannuksista ja vastaavasti ikärakenteen painoa pienentää 69,4 prosenttiin.

Hallituksen esitykseen sisältyy esitys tulojen tasauksen painon lisäämisestä valtionosuusjärjestelmässä. Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tasapainon säilyttämiseksi tasaukseen siirrettävä noin 700 milj. euron lisäys katetaan pienentämällä kustannustentasaukseen käytettävää euromäärää vastaavasti. Käytännössä tämä toteutetaan nostamalla kuntien omarahoitusosuutta asukaskohtaisesti yhtä suurella osuudella kaikissa kunnissa. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa ehdotetaan huomioitavaksi ydinvoimalaitosten, voimalaitosten ja pienvoimalaitosten kiinteistövero. Tasaukseen ei kuitenkaan lisättäisi koko veron määrää, vaan hallituksen esitykseen sisältyy ehdotus voimalaitosten laskennallisen kiinteistöveron huomioiminen 50 %:n osuudella.

Taulukko 15. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vuoden 2014 tasossa (uudet perusteet), euroa

Tasauslisät	Tasausvähennykset	Netto
1 246 908 908	-575 431 021	671 477 886

Valtionosuusjärjestelmä perustuu laskennallisiin kustannuksiin, mikä kannustaa kuntia taloudelliseen toimintaan. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä kannustavuutta pyritään lisäämään muutoinkin. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuksien tasauksessa kannustavuuselementti ulotetaan myös kuntiin, joiden laskennalliset verotulot ovat tasausrajan alapuolella. Nykyjärjestelmässä näissä kunnissa veropohjan laajentamisen aiheuttama verotulokasvu ei hyödytä kuntaa tasauslisän pienentyessä vastaavasti. Jatkossa kunta saa osan mahdollisen veropohjan laajenemisen hyödystä itselleen. Hallituksen esityksen perusteella verotulokasvusta jää kunnan eduksi 20 prosenttia. Tämän lisäksi uuteen

työpaikkaomavaraisuuskriteeriin sisältyy kannustavuuselementti, jonka tarkoituksena on edistää kuntien aktiivisuutta omassa elinkeinopolitiikassaan. Sen perusteella kunta hyötyy työpaikkojen määrän lisääntymisestä myös valtionosuusjärjestelmässä.

Uudessa valtionosuusjärjestelmässä kuntaliitoksen esteitä vähennetään purkamalla pääosin eri määräytymistekijöiden porrastukset. Tämän vuoksi kuntien yhdistymisistä johtuvat valtionosuusmenetykset ovat nykyistä vähäisemmät. Kuntarakennelain (1698/2009) mukaan kuntien yhdistymisistä johtuvat valtionosuuksien vähennykset korvataan kunnille täysimääräisesti vuoteen 2019 saakka.

Taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen rahoituksen siirto opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoitukseen on suuruudeltaan yhteensä noin 26 miljoonaa euroa.

Siirtymätasaus

Valtionosuusjärjestelmän uudistuminen merkitsee varsin suuria muutoksia yksittäisten kuntien valtionosuuksiin. Tätä muutosta lievennetään 5 vuoden siirtymäkaudella. Siirtymätasaus, jossa vertailun lähtökohta on kunnan vuoden 2014 valtionosuus, esitetään mitoitettavaksi seuraavasti:

Muutos vuonna 2015	+/- 50 euroa/as
Muutos vuonna 2016	+/- 100 euroa/as
Muutos vuonna 2017	+/- 180 euroa/as
Muutos vuonna 2018	+/- 260 euroa/as
Muutos vuonna 2019	+/- 380 euroa/as

Järjestelmä on täysimääräisesti voimassa vuodesta 2020 lähtien.

Taulukko16. Siirtymätasaukset koko maan tasolla vuosittain 2015 – 2019, milj. euroa

Vuosi	Tasausvähennys	Tasauslisä	Netto
2015	-116,5	149,7	33,2
2016	-49,2	88,5	39,2
2017	-11,8	34,3	22,5
2018	-1,3	17,1	15,8
2019	0	5,6	5,6

Siirtymäkauden aikana tasauslisät ovat suurempia kuin tasausvähennykset eli kunnille on maksettava tasauslisiä nettomääräisesti 5,6—39,2 milj. euroa vuosina 2015—2019. Koska valtionosuusuudistuksen tulee olla kustannusneutraali valtion ja kuntien välillä, vastaava euromäärä vähennetään kaikilta kunnilta asukasmääräisesti yhtä suurella osuudella. Vähennykset ovat suurimmat siirtymäkauden kahtena ensimmäisenä vuonna ja ne pienenevät kauden loppua kohti. Valtionosuusjärjestelmä on täysimääräisesti voimassa kuudentena vuonna sen voimaantulemisesta eli vuonna 2020, tällöin myös valtionosuuden vähentämisen tarve siirtymätasauksiin lakkaa.

Kotikuntakorvausten todellisiin kustannuksiin perustuvassa laskentatavassa käytetään VATT:n selvityksen mukaisia ikäryhmittäisiä painoja. Niiden mukaan 6 –vuotiaiden ikäluokan paino laskee 0,91:stä 0,61:een. Vastaavasti 13 – 15 –vuotiaiden ikäluokan paino kasvaa 1,35:stä 1,60:een. Myös kotikuntakorvauksille esitetään viiden vuoden siirtymäaikaan.

Vuodesta 2015 lähtien valtionosuuksiin vaikuttavat muutokset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksiin kohdistetaan lähivuosina vähennyksiä, joista on tehty jo erilliset päätökset. Kevään 2012 kehyspäätökseen sisältyy 250 milj. euron vähennys vuodelle 2015. Lisäksi vuoden 2013 kehyspäätökseen sisältyy 175 milj. euron vähennys vuodelle 2015, 215 milj. euron vähennys vuodelle 2016 ja 265 milj. euron vähennys vuodelle 2017. Yhteensä vuosina 2012 – 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuus vähenee noin 1,4 mrd. euroa vuo-

teen 2011 verrattuna eli noin 260 euroa asukasta kohti kunnittain.

Hallitusohjelman mukaisesti vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta siirretään vuoden 2015 alussa kokonaan valtiolle. Vuoden 2015 tasolla kunnilta valtiolle siirrettävä määräraha on noin 453 milj. euroa. Valtionosuusuudistuksen yhteydessä on tehty päätös menettelystä kuntien rahoitusosuuden siirtämiseksi ammattikorkeakoulujen rahoitukseen. Tämän päätöksen mukaisesti kunnan omarahoitusosuutta muiden toimintojen käyttökustannuksiin korotetaan vastaavasti siten, että ammattikorkeakouluista poistuva kuntien omarahoitusosuus kohdistetaan kuntien peruspalvelujen ja toisen asteen rahoitukseen. Siirrettävästä summasta kuntien peruspalveluihin kohdistetaan 36 % ja toiselle asteelle 64 %. Tämän perusteella kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta tehdään vuoden 2015 tasolla noin163 miljoonan euron vähennys. Tämä toteutetaan korottamalla kaikkien kuntien omarahoitusosuutta noin 30 euroa asukasta kohti.

Valtionosuusuudistuksen yhteydessä on linjattu myös, että järjestelmän selkeyden ja hallittavuuden vuoksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta siirretään peruspalvelujen valtionosuuksiin valionosuus- ja avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä valtionosuus ja –avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin. Vuoden 2014 tasolla siirrettävä määräraha on yhteensä 14,5 milj. euroa.

Kevään 2013 kehyspäätökseen sisältyy päätös kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen pienentämisestä 10 milj. eurolla. Vuodesta 2015 lähtien korotus on 10 milj. euroa. Edellä mainittu päätös merkitsee peruspalvelujen valtionosuuden pienentymistä vastaavalla osuudella. Harkinnanvaraisen korotuksen vähennys toteutetaan alentamalla vastaavalla osuudella valtionosuusprosenttia.

Hallitusohjelmaan perustuen sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen varattiin 145 miljoonan euron määräraha, jota on myöhemmin pienennetty 15 milj. eurolla. Loppuosa palvelujen kehittämiseen tarkoitetusta valtionosuudesta maksetaan vuonna 2015.

Taulukko 17. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen vuonna 2015, valtionosuuden lisäys vuoteen 2014 verrattuna (milj. euroa)

Oppilas- ja opiskeluhuollon kehittäminen (valtionosuus vuositasolla 13,1 milj. euroa)	4,65
Vanhuspalvelulain toimeenpano (valtionosuus vuositasolla 82 milj. euroa)	27,5
Lastensuojelun kehittäminen	10,0
Itsemääräämisoikeuslainsäädännön toimeenpano	1,5
Muu sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen	13,4
- josta	
Lastenhuolto	2,0
Turvakotipalvelut	2,0
Lapsiperheiden kotipalvelu	7,0
Omatyöntekijätoiminta	2,4

Vuodesta 2015 lähtien toteutuvat muutokset eivät sisälly tähän hallituksen esitykseen. Niitä koskevat muutokset tehdään lakiin erikseen kunkin talousarviovuoden osalta.

4.2 Vaikutukset kunnittain, kuntaryhmittäin ja alueellisesti

Järjestelmämuutoksen toteutuvia euromääräisiä muutoksia on arvioitu kunnittain, kuntaryhmittäin ja maakunnittain.

Taulukko 18. Vaikutukset kunnittain

Muutos, euroa/as	Kuntien lukumäärä	Miljoonaa, euroa
Lisäys		
300 -	2	1,3
200 – 299	9	35,0
100 – 199	35	101,6
0 – 99	62	109,3
Yhteensä	114	247,3
Vähennys		
0 – 99	84	-67,1
100 – 199	56	-104,3
200 – 299	28	-33,6
300 -	28	-43,3
Yhteensä	190	248,3

Noin puolet kunnittaisista muutoksista on pieniä, alle 100 euron menetyksiä tai lisäyksiä asukasta kohti. Yhteensä 31 kunnan menetys ja yhden kunnan lisäys on yli 300 euroa asukasta kohti.

Taulukko 19. Vaikutukset kuntakoon mukaan

	Muutos, milj. euroa	Muutos, euroa/as
Kuntakoko		
Alle 6 000	-43,7	-89
6 001 – 10 000	-38,7	-90
10 001 – 20 000	-14,6	-22
20 001 – 40 000	10,1	12
40 001 – 100 000	11,6	12
Yli 100 000	74,2	37
YHTEENSÄ	1,0	0

Kuntakokoryhmittäin lisäykset painottuvat suurimpiin, yli 100 000 asukkaan kuntiin. Vähennykset ovat suurimmat alle 10 000 asukkaan kunnissa.

Taulukko 20. Vaikutukset maakunnittain

	Muutos, milj. euroa	Muutos, euroa/as
Maakunta		
Uusimaa	62,8	40
Varsinais-Suomi	-57,5	-123
Satakunta	-40,6	-180
Kanta-Häme	-15,2	-87
Pirkanmaa	-32,2	-65
Päijät-Häme	3,0	15
Kymenlaakso	13,2	73
Etelä-Karjala	-5,2	-40
Etelä-Savo	5,2	34
Pohjois-Savo	28,3	114
Pohjois-Karjala	10,1	61
Keski-Suomi	3,3	12
Etelä-Pohjanmaa	12,8	66
Pohjanmaa	-4,6	-26
Keski-Pohjanmaa	5,0	73
Pohjois-Pohjanmaa	21,8	54
Kainuu	-0,4	-4
Lappi	-10,8	-59
YHTEENSÄ	1,0	0

Valtionosuudet lisääntyisivät uudistuksessa yhteensä kymmenessä maakunnassa. Suurin lisäys on Keski-Pohjanmaalla, 114 euroa asukasta kohti. Kahdeksassa maakunnassa yhteenlasketut valtionosuudet pienenisivät, suurimmillaan -180 euroa/asukas Satakunnassa.

4.3 Ympäristö-, sukupuoli- ja yritysvaikutukset

Esityksellä ei ole ympäristö- ja sukupuolivaikutuksia.

Valtionosuuksiin ei vaikuta se, miten kunta järjestää palvelut. Sen sijaan valtionosuusjärjestelmä kannustaa kuntia kehittämään yritystoiminnan edellytyksiä. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa kannustinvaikutus ulottuu myös tasausrajan alapuolella oleviin kuntiin, kun kunnat saavat osan veropohjan laajentumisen hyödyistä itselleen. Toisaalta työpaikkaomavaraisuuskriteeriin liittyy kannustavuuselementti, jonka perusteella kunta hyötyy työpaikkojen lisääntymisestä alueellaan.

4.4 Vaikutukset valtion ja kuntien hallintoon

Esityksellä ei ole vaikutuksia kuntien tai valtion hallintoon.

5 ASIAN VALMISTELU

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain uudistamista on valmisteltu valtiovarainministeriön kunta - ja aluehallintoosastolla. Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen asetti 28.6.2012 valtionosuusjär-

jestelmän uudistuksen selvitysmieheksi Arno Miettisen toimikaudelle 1.6.2012—1.3.2014. Selvitysmiehen tueksi nimitettiin tukiryhmä, asiantuntija- ja laskentaryhmä, joiden toimikausi päättyi 31.12.2013.

Laskenta- ja asiantuntijaryhmään nimettiin jäsenet valtiovarainministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä Suomen Kuntaliitosta. Tukiryhmässä olivat edustettuina edellä mainittujen tahojen lisäksi jäsenet Valtion taloudellisesta tutkimuskeskuksesta sekä neljästä kunnasta.

Asiantuntija- ja laskentaryhmä kokoontui 7 kertaa ja tukiryhmä 5 kertaa. Tämän lisäksi Kuntauudistuksen ohjausryhmä käsitteli valtionosuusuudistusta 3 kertaa. Lain valmistelua varten perustettiin myös valtionosuusuudistuksen lakiryhmä, joka kokoontui 4 kertaa.

Hallinnon- ja aluekehityksen ministerityöryhmä on käsitellyt kokouksissaan valtionosuusuudistusta 15 kertaa ja talouspoliittinen ministerivaliokunta 2 kertaa.

Uudistuksen valmistelua varten selvitysmies on tilannut seuraavat selvitykset:

1.Valtion taloudelliselta tutkimuskeskuksen (VATT/2012) selvitys kuntien valtionosuusjärjestelmässä käytettyjen ikäryhmätekijöiden euromääräisistä painoista nykyisen järjestelmän mukaisesti (sektoreittain, kolme ryhmää) sekä valtiovarainministeriön esittämän yhtenäistetyn ikäryhmäjaottelun mukaan (yksi ryhmä sisältäen kaikki laskennalliseen valtionosuuspohjaan kuuluvat tehtävät). Selvityksen laajuutta supistettiin myöhemmin koskemaan päivähoito- sekä esi- ja perusopetusikäluokkien kustannuspainoja, koska THL: kanssa tehtiin erillinen sopimus. VATT:n raportti Ikärakenteen huomioimisesta valtionosuusjärjestelmässä päivähoidon sekä esi- ja perusopetuksen osalta valmistui 16.9.2013.

2. Tilastokeskuksen selvitys uuden saavutettavuuskriteerin kehittämiseksi, jossa tavoitteena oli yhdistää nykyiset syrjäisyys- ja asukastiheystekijät. Selvitystyön aikana Tilastokeskus teki laskelmia asutusrakennetta, palvelurakennetta ja asukkaiden asiointimatkoja koskien. Tilastokeskuksen työn pohjalta arvioitiin, että esitettävät indikaattorit eivät paranna saavutettavuuden mittaamista nykyisiin kriteereihin verrattuna. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä esitetään säilytettäväksi nykyinen syrjäisyystekijä ja asukastiheys kuvattaessa palvelutarpeen muodostumista syrjäisissä ja harvaan asutuissa kunnissa.

3. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tutkimus, jonka tavoitteena oli selvittää ja laskea ikäryhmätekijöiden painot yhtenäistetyn ikäryhmäjaottelun mukaan:

0 — 6-vuotiaat
7—12-vuotiaat
13—15-vuotiaat
16—18-vuotiaat
19—64-vuotiaat
65—74-vuotiaat
75—84-vuotiaat
85 vuotta täyttäneet

Toiseksi tavoitteeksi esitettiin myös, että tarvittaessa 16—18-vuotiaiden ikäryhmä tulee olla yhdisteltävissä ikäryhmäksi 16—64-vuotiaat.

THL:n tuli lisäksi tehdä ehdotus uusiksi terveyden- ja vanhustenhuollon valtionosuuskriteereiksi siten, että kriteeri koostuisi kahdesta osata: yhtenäistetyn ikäryhmäjaottelun mukaisista kustannuspainoista sekä sairastavuutta ja sosioekonomisia tekijöitä koskevista kustannuspainoista.

Neljänneksi tavoitteeksi esitettiin kehittää kunnan ylläpitämien sosiaalihuollon palveluiden ikä- ja muut tarvekriteerit samalla tavoin kuin terveyden- ja vanhustenhuollossa. Tarkastelun kohteena olivat lastensuojelu, toimeentulotuki, sosiaalityö sekä vammais-, mielenterveys- ja päihdepalvelut.

Selvitysmies julkaisi valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskevat alustavat linjauksensa 12.2.2013.

Alustavasta ehdotuksesta valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi on järjestetty kommentointikierros kunnille 17.12.2013—17.1.2014. Kunnilta pyydettiin näkemyksiä selvitysmiehen alustavaan esitykseen uuden valtionosuusjärjestelmän kriteereiksi ja laskentamalliksi. Samassa yhteydessä kuntien arvioitavaksi toimitettiin alustavat kuntakohtaiset laskelmat valtionosuuksien muutoksesta vuoden 2013 valtionosuustasolla, koska vuoden 2014 valtiontasolla lukuja ei ollut vielä käytettävissä.

Selvitysmiehen lopullisesta esityksestä lähetettiin 4.2.2014 viralliset lausuntopyynnöt kunnille, ministeriöille, Suomen Kuntaliitolle ja muille sidosryhmille. Ruotsinkieliset lau-

suntopyynnöt toimitettiin käännösten valmistuttua x.2.2014. Lausunnoista…

6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ

Valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen liittyvä hallituksen esitys annetaan erikseen tämän lain muutosesityksenä talousarviolakien yhteydessä.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely ehdotetaan siirrettäväksi kuntalakiin, jonka muuttamisesta on tarkoitus antaa erillinen hallituksen esitys niin, että siirto tulisi voimaan 1.1.2015.

Taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen laskennallisten kustannusten siirtämisestä osaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain rahoitusta on tarkoitus yhdistää tähän hallituksen esitykseen niin, että siirto tulisi voimaan 1.1.2015.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1 luku **Yleiset säännökset**

1 § *Soveltamisala.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan kumottavaksi 31 ja 32 kohdat sen vuoksi, että tämä rahoitus siirrettäisiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle.

4 § *Määritelmät.* Valtionosuusperusteiden muuttaminen edellyttää yhden nykyisen määritelmän poistamista sekä kahden uuden määritelmän ottamista lakiin.

Koska saaristo-osakuntaa ei esityksen mukaan enää käytettäisi valtionosuuden määräytymisperusteena, pykälän 1 momentin 7 kohta ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä määriteltäisiin uutena käyttöön otettavan työpaikkaomavaraisuuden käsitteen sisältö. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain määriteltäisiin Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston perusteella.

Uuden koulutustaustakertoimen käyttöön ottaminen valtionosuuden määräytymisperusteena edellyttää, että koulutustaustan käsite määritellään yksiselitteisesti. Tämän vuoksi pykälän 1 momentin 11 kohdaksi esitetään lisättäväksi tätä koskeva uusi määritelmä. Väestön koulutustaustatiedot saataisiin Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta.

2 luku **Kunnan peruspalvelujen valtionosuus**

5 § *Kunnan peruspalvelujen valtionosuus.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, miten kunnan peruspalvelujen valtionosuus lasketaan ja mistä laskentatekijöistä se koostuu. Näitä laskentatekijöitä kutsutaan valtionosuusperusteiksi.

Pykälän 1 momenttia esitetään muutettavaksi niin, että sen 1 kohdassa käytettäisiin vain yhtä valtionosuusperustetta, peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia. Laskennalliset kustannukset ovat noin 25,2 mrd. euroa vuoden 2014 tasolla. Ne muodostuvat 1 §:n 1 ja 2 momentissa mainitun yli 30 lain mukaisten tehtävien aiheuttamista laskennallisista kustannuksista. Ehdotuksen mukaan uudesta valtionosuusjärjestelmästä poistuisivat aiemmat erilliset 1—4 kohtien mukaiset valtionosuusperusteet, jotka voimassa olevassa laissa koskevat yleisen osan määräytymisperusteita, sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia, esi- ja perusopetuksen, yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita. Pykälän 1 momentin 2 kohtaa esitetään muutettavaksi niin, että valtionosuusperusteena käytettäisiin saamelaisten kotiseutualueen kunnan, syrjäisyyden ja työpaikkaomavaraisuuden lisäosien määräytymisperusteita. Näistä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosa on samannimisenä käytössä voimassa olevan lain 28 §:n 5 kohdassa, mutta sen sisältö esitetään jäljempänä 28 §:ssä muutettavaksi uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteita vastaavaksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, miten kunnan valtionosuus määräytyisi uusien valtionosuusperusteiden mukaisesti. Kunnalle myönnettäisiin valtionosuutena euromäärä, joka saadaan, kun 6—13 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään kunnan omarahoitusosuus (55 §). Näin saatuun euromäärään lisätään mahdollinen saamelaisten kotiseutualueen kunnan, syrjäisyyden sekä työpaikkaomavaraisuuden lisäosa. Pykälän 2 momentissa muutettaisiin myös viittaukset teknisesti vastaamaan muuttuvia pykäliä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kunnalle i

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kunnalle i

VOS i

= LASKENNALLISET KUSTANNUKSET $_i$ - OMARAHOITUSOSUUS $_i$ + LISÄOSAT $_i$

missä
LASKENNALLISETKUSTANNUKSET $_i$

= LASKKUST $_i$ IKÄL + LASKKUST $_i$ SAIR + LASKKUST $_i$ TYÖT + LASKKUST$_i$ VIERK + LASK KUST $_i$ KAKSIK + LASKKUST $_i$ SAARIST + LASKKUST $_i$ ASTIH + LASKKUST $_i$ KOULTAUST

LASKKUST $_i$ IKÄL on ikäluokittaiset laskennalliset kustannukset kunnalle i
LASKKUST $_i$ SAIR on sairastavuuden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST $_i$ TYÖT on työttömyyden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST$_i$ VIERK on vieraskielisyyden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST $_i$ KAKSIK on kaksikielisyyden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST $_i$ SAARIST on saaristoisuuden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST $_i$ ASTIH on asukastiheyden laskennalliset kustannukset kunnalle i

LASKKUST $_i$ KOULTAUST on koulutustaustan laskennalliset kustannukset kunnalle i

OMARAHOITUSOSUUS $_i$ on omarahoitusosuus kunnalle i

LISÄOSAT $_i$ on syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat kunnalle i

3 luku **Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset**

Luvun otsikko ehdotetaan muutettavaksi, koska uudessa valtionosuusjärjestelmässä luovuttaisiin erillisistä yleisen osan sekä tehtäväkohtaisista määräytymisperusteista ja otettaisiin käyttöön määräytymisperusteina uudet, 6-13 §:n mukaiset laskennalliset kustannukset.

6 § *Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin laskennallisten kustannusten laskentatapa. Se perustuisi perushintoihin, jotka 54 §:n nojalla säädettäisiin uudessa järjestelmässä vuosittain valtioneuvoston asetuksella kuten nykyisessä voimassa olevassa laissa. Ikäluokittaisten laskennallisten kustannusten summaan lisättäisiin ikäluokkiin sitomattomat, muiden tässä momentissa lueteltujen perusteiden mukaan määritellyt laskennalliset kustannukset, joiden laskentatapa säädettäisiin erikseen 7—13 §:ssä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ne ikäluokat, joille vahvistettaisiin valtioneuvoston asetuksella perushinnat. Kokonaan uutena ikäluokkana käytettäisiin 16—18-vuotiaita. Tämän jälkeen koko väestö olisi ryhmitelty ikäluokkiin, joille vahvistetaan vastaavat perushinnat. Tämä on välttämätöntä, koska teh-

täväkohtaisista määräytymisperusteista ja ikäluokituksesta esitetään luovuttavaksi.

Pykälän 2 momentissa säädetyt ikäluokat olisivat seuraavat:
1) 0—5-vuotiaat;
2) 6—vuotiaat;
3) 7—12-vuotiaat;
4) 13—15-vuotiaat;
5) 16—18-vuotiaat;
6) 19—64-vuotiat;
7) 65—74-vuotiaat;
8) 75—84-vuotiaat;
9) 85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat.

Peruspalvelujen laskennallisten kustannusten ikärakenneosa kunnalle i

*PH 0-5 v. * asukasmäärä i 0-5 v. +*
*PH 6 v. * asukasmäärä i 6 v. +*
*PH 7-12 v. * asukasmäärä i 7-12 v. +*
*PH 13-15 v. * asukasmäärä i 13-15 v. +*
*PH 16-18 v. * asukasmäärä i 16-18 v. +*
*PH 19-64 v. * asukasmäärä i 19-64 v. +*
*PH 65-74 v. * asukasmäärä i 65-74 v. +*
*PH 75-84 v. * asukasmäärä i 75-84 v. +*
*PH 85 v. ja yli * asukasmäärä i 85 v. ja yli*

missä
PH 0-5 v. on 0-5-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 0-5 v. on 0-5-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,
PH 6 v. on 6—vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 6 v on 6-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i ,
PH 7-12 v. on 7—12-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 7-12 v. on 7-12-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,
PH 13-15 v. on 13—15-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 13-17 v. on 13-15-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i ,
PH 16-18 v. on 16-18-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 16-18 v. on 16-18-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,
PH 19-64 v. on 19-64-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 19-64 v. on 19-64-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,
PH 65-74 v. on 65-74-vuotiaiden perushinta,
** asukasmäärä i 65-74 v. on 65-74-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,*
PH 75-84 v. on 75-84-vuotiaiden perushinta,
asukasmäärä i 75-84 v. on 75-84-vuotiaiden lukumäärä kunnassa i,
PH 85 v. ja yli on 85-vuotiaiden ja sitä vanhempien perushinta,
asukasmäärä i 85 v. ja yli on 85-vuotiaiden ja sitä vanhempien lukumäärä kunnassa i.

7 § *Sairastavuuskerroin*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Sairastavuuskertoimen tarkoituksena on korvata terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon kunnalle aiheuttamia kustannuksia. Kullekin kunnalle muodostuu vuosittain kuntakohtainen sairastavuuskerroin. Se kuvaa myös kunnan palvelutarpeita muihin kuntiin verrattuna. Lähtökohtaisesti sairastuvuuden painoksi on määritelty 24 prosenttia. Tämä osuus tulee muuttumaan vuosittain sairastavuuden, ikärakenteen ja muiden määräytymistekijöiden kunnittaisten muutosten johdosta.

Sairastavuuskertoimen terveydenhuollon kustannustekijöinä otettaisiin huomioon 2 momentin mukaan keskeiset Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaiset, erityiskorvattavat sairaudet. Kullekin sairaudelle määritetään niiden yleisyyden ja hoitokustannusten perusteella erilliset painokertoimet. Näiden lisäksi terveydenhuollon kustannustekijänä käytetään alle 55-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkeläisten painokerrointa.

Sairastavuuskertoimen vanhusten huollon kustannustekijöinä otetaan 3 momentin mukaan huomioon vanhusikäluokille tyypillisimmät Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaiset, erityiskorvattavat sairaudet. Kullekin sairaudelle määritetään niiden yleisyyden ja hoitokustannusten perusteella erilliset painokertoimet

Sairastavuuskertoimen sosiaalihuollon kustannustekijänä otetaan 4 momentin mukaan huomioon alle 55—vuotiaiden työkyvyttömyyseläkeläisten painokerroin.

Pykälän 1—4 momentissa tarkoitetuista sairastavuuskertoimen osatekijöiden painoista ja kustannustekijöiden painokertoimista säädettäisiin viiden vuoden välein.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin sairastavuuden perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskentatapa. Sairastavuuden perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin kulloinkin käytettävästä tilastovuodesta ja käytettävien tilastojen lähteestä.

Sairastavuuden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kunnalle i

*= SKi * PHSAIR * asukasmäärä i*

missä
SKi on sairastavuuskerroin kunnalle i,
PHSAIR on sairastavuuden perushinta ja
asukasmäärä i on asukasmäärä kunnassa i

8 § *Työttömyyskerroin.* Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Työttömyyskertoimen tarkoituksena on korvata työttömyydestä kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin uuden työttömyyskertoimen määräytymisperusteesta, jonka perusteella kullekin kunnalle määräytyy kuntakohtainen työttömyyskerroin. Momentissa säädettäisiin myös laskennassa

käytettävästä tietolähteestä ja vuodesta, jonka tietoja kulloinkin käytetään.

Yksittäisen kunnan laskennallisen kustannuksen laskentatavasta työttömyyden perusteella säädettäisiin 2 momentissa. Jos kunnan työttömyys on pienempi kuin maan keskiarvo, työttömyyskerroin muodostuu pienemmäksi kuin 1, jolloin kunnan asukaskohtaiseksi laskennalliseksi kustannukseksi muodostuu valtioneuvoston asetuksella määriteltyä perushintaa pienempi laskennallinen kustannus asukasta kohden. Jos kunnan työttömyys ylittää maan keskiarvon, sen asukaskohtainen laskennallinen kustannus on suurempi kuin asukasta kohden vahvistettu perushinta. Työttömyyskertoimen perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella.

Työttömyyskerroin kunnalle i

$$TTK_i = \frac{työt_i}{työt_{kokomaa}}$$

missä

$työt_i$ *on työttömien osuus työvoimasta kunnassa i,*

$työt_{kokomaa}$ *on työttömien osuus työvoimasta kokomaassa siten, että* $työt_i = \frac{työttömät_i}{työvoima_i}$ *ja* $työt_{kokomaa} = \frac{työttömät_{kokomaa}}{työvoima_{kokomaa}}$

$työttömät_i$ *on työttömien lukumäärä kunnassa i,*

$työvoima_i$ *on työvoimaan kuuluvien (työlliset ja työttömät) lukumäärä kunnassa i,*

$työttömät_{kokomaa}$ *on työttömien lukumäärä koko maassa ja*

$työvoima_{kokomaa}$ *on työvoimaan kuuluvien (työlliset ja työttömät) lukumäärä koko maassa.*

Työttömyyden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kunnalle i

$$= PH^{TYÖTT} * TTK_i * asukasmäärä_i$$

missä

$PH^{TYÖTT}$ *on työttömyyden perushinta,*

TTK_i *on työttömyyskerroin kunnalle i ja*

$asukasmäärä_i$ *on asukasmäärä kunnassa i.*

9 § *Vieraskielisyyskerroin*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Vieraskielisyyskertoimen tarkoituksena on korvata vieraskielisten muuttajien kunnalle aiheuttamia kustannuksia.

Ehdotettu uusi määräytymisperuste, kunnan vieraskielisyyskerroin saataisiin 1 momentin mukaan laskemalla vieraskielisten asukkaiden osuus kunnan asukasmäärästä ja vähentämällä tästä sen kunnan vastaava osuus, jossa vieraskielisten osuus kunnan asukasmäärästä on pienin. Vieraskielisten määrässä ei otettaisi huomioon ruotsin- ja saamenkielisiä asukkaita. Sen sijaan vieraskielisten lukumäärässä otettaisiin huomioon kaikki ikäluokat, kun nykyisessä järjestelmässä vieraskielisyys on otettu huomioon vain esi- ja perusopetuksen valtionosuuden korotuksena.

Pykälän 2 momentissa määritettäisiin vieraskielisyyden perusteella määräytyvä kunnan laskennallisen kustannuksen laskentatapa. Vieraskielisyyskertoimen perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella.

Vieraskielisyyskerroin kunnalle i

$$VKK_i = \frac{vieraskielkm_i}{asukasmäärä_i} \Big/ \frac{vieraskielkm_{pienin}}{asukasmäärä_{pienin}}$$

missä

$vieraskielkm_i$ *on vieraskielisten lukumäärä kunnassa i*

$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i,*

$vieraskielkm_{pienin}$ *on vieraskielisten lukumäärä siinä kunnassa, jossa vieraskielisten osuus asukasmäärästä on pienin*

$asukasmäärä_{pienin}$ *on asukasmäärä siinä kunnassa, jossa vieraskielisten osuus asukasmäärästä on pienin*

Vieraskielisyyden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kunnalle i

$$= PH^{VIERK} * VKK_i * asukasmäärä_i$$

missä

PH^{VIERK} *on vieraskielisyyden perushinta,*

VKK_i *on vieraskielisyyskerroin kunnalle i ja*

$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i.*

10 § *Kaksikielisyys*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Kaksikielisyyden perusteella laskettavien laskennallisten kus-

tannusten tarkoituksena on korvata kaksikielisyydestä kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Pykälässä määriteltäisiin kunnalle kaksikielisyydestä johtuvien laskennallisten kustannusten laskentatapa. Kaksikielisyyden perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella

Kaksikielisyyden käsite määritellään 4 §:ssä kielilain 5 §:n perusteella.

Kaksikielisyyden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kaksikieliselle kunnalle i
$= (PH^{KAKSIK} * asukasmäärä_i * 0{,}07) + (PH^{KASIK} * asukasmäärä_i^{ruotsink} * 0{,}93)$
missä
PH^{KAKSIK} *on kaksikielisyyden perushinta,*
$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i,*
$asukasmäärä_i^{ruotsink}$ *on ruotsinkielisten asukkaiden lukumäärä kunnassa i.*

11 § *Saaristoisuus.* Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Saaristoisuuden perusteella määriteltyjen laskennallisten kustannusten tarkoituksena on korvata saaristo-oloista kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Saaristokunnalle pykälän 1 momentin mukaan määräytyvät laskennalliset kustannukset laskettaisiin kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä. Pykälää sovellettaisiin kuntiin, jotka valtioneuvosto on saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 9 §:n nojalla annetulla asetuksella määritellyt saaristokunniksi.

Pykälän 2 momentin mukaan saaristoisuuden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset saaristokunnassa, jossa vähintään puolet asukkaista asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen, saadaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä ja kertomalla tulo luvulla 3. Saaristoisuuden perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Saaristo-osakunnalle ei määriteltäisi tässä momentissa tarkoitettua laskennallista kustannusta.

Saaristoisuuden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset saaristokunnalle i

$$= \begin{cases} PH^{SAARIST} * asukasmäärä_i, \text{ kun kunta i on saaristokunta,} \\ PH^{SAARIST} * asukasmäärä_i * 3, \text{ kun kunta i on saaristokunta ja } \dfrac{asukasmäärä_i^{ilmantieyht}}{asukasmäärä_i} \geq 0{,}5 \end{cases}$$

missä
$PH^{SAARIST}$ *on saaristoisuuden perushinta,*
$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i ja*
$asukasmäärä_i^{ilmantieyht}$ *on sen väestön määrä kunnassa i, joka asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen.*

4 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lasten päivähoidon laskennalliset kustannukset

Luvun otsikko esitetään kumottavaksi, koska uudessa valtionosuusjärjestelmässä ei enää määriteltäisi tehtäväkohtaisia valtionosuuden määräytymisperusteita.

12 § *Asukastiheyskerroin*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Asukastiheyskertoimen perusteella määriteltyjen laskennallisten kustannusten tarkoituksena on korvata harvasta asutuksesta kunnalle aiheutuvia

kustannuksia. Laskennassa käytettäisiin Tilastokeskuksen yleisiä väestö- ja pinta-alatilastoja.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin uuden asukastiheyskertoimen määräytymisperusteesta, jonka perusteella kullekin kunnalle määräytyy kuntakohtainen asukastiheyskerroin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kunnalle asukastiheyskertoimen perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskentatapa. Kerroin esitetään rajattavaksi korkeintaan 20:een, koska muutoin kuntien väliset erot muodostuisivat perusteettoman suuriksi. Tämän kertoimen perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella.

Asukastiheyskerroin kunnalle i

$$ASTIHK_i = \frac{asukastiheys_{kokomaa}}{asukastiheys_i}$$

missä

asukastiheys $_{kokomaa}$ on koko maan keskimääräinen asukastiheys,

Asukastiheyden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kunnalle i

$$= PH^{ASTIH} * asukasmäärä_i * ASTIHK_i \leq 20$$

missä
PH^{ASTIH} on asukastiheyden perushinta,
asukasmäärä $_i$ on asukkaiden lukumäärä kunnassa i ja
$ASTIHK_i$ on asukastiheyskerroin kunnalle i.

13 § *Koulutustaustakerroin*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Koulutustaustakertoimen perusteella määriteltyjen laskennallisten kustannusten tarkoituksena on korvata oppilaiden vanhempien koulutustaustan eroista kunnalle aiheutuvia palvelutarpeiden eroja.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin uuden koulutustaustakertoimen määräytymisperusteesta, jonka perusteella kullekin kunnalle määräytyy kuntakohtainen koulutustaustakerroin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kunnalle koulutustaustakertoimen perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskentatapa. Tämän kertoimen perushinnasta säädettäisiin 54 §:n nojalla vuosittain valtioneuvoston asetuksella.

Koulutustaustakerroin kunnalle i

$$KOULTAUSTK_i = \frac{ilmantutk_i^{30\text{-}54\ v}}{asukasmäärä_i^{30\text{-}54\ v}} \cdot \frac{ilmantutk\ 30\text{-}54\ v.pienin}{asukasmäärä\ 30\text{-}54\ v.pienin}$$

missä
ilmantutk $_i^{30\text{-}54\ v}$. on ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30-54-vuotiaiden asukkaiden lukumäärä kunnassa i,
asukasmäärä $_i^{30\text{-}54\ v.}$ on 30-54-vuotiaiden asukkaiden lukumäärä kunnassa i,
ilmantutk 30-54 v. pienin on ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30-54-vuotiaiden lukumäärä siinä kunnassa, jossa ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien osuus vastaavasta ikäryhmästä on pienin ja
asukasmäärä 30-54 v.pienin on 30-54-vuotiaiden asukkaiden lukumäärä siinä kunnassa, jossa ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien osuus vastaavasta ikäryhmästä on pienin.

Koulutustaustan perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset kunnalle i

$= PH^{KOULTAUST} * KOULTAUSTK_i * asukasmäärä_i$

missä
$PH^{KOULTAUST}$ *on koulutustaustan perushinta,*
$KOULTAUSTK_i$ *on koulutustaustakerroin kunnalle i ja*
$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i.*

14—20 § esitetään kumottaviksi, koska uudessa valtionosuusjärjestelmässä ei enää määriteltäisi tehtäväkohtaisia määräytymistekijöitä.

21 § *Kertoimien ja määräytymistekijöiden laskenta eräissä tapauksissa*. Pykälä pysyisi sisällöllisesti entisenä, mutta siinä olevat viittaukset kertoimia ja määräytymistekijöitä koskeviin pykäliin muuttuisivat vastaamaan uutta järjestelmää sääntöleviä määräytymistekijöitä.

5 luku **Esi – ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä taiteen- ja perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet**

Luvun otsikko esitetään kumottavaksi, koska uudessa valtionosuusjärjestelmässä ei enää määriteltäisi tehtäväkohtaisia määräytymistekijöitä.

22—25 § esitetään kumottaviksi, koska niissä määriteltyjä tehtäväkohtaisia määräytymistekijöitä ei enää käytettäisi laskennallisten valtionosuuksien määräytymisessä.

6 luku **Syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat**

Luvun otsikko esitetään muutettavaksi vastaamaan uudessa valtionosuusjärjestelmässä käytettäviä lisäosia.

26 § *Syrjäisyyden lisäosa*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Syrjäisyyden lisäosan perusteella määriteltyjen laskennallisten kustannusten tarkoituksena on korvata syrjäisyydestä kunnalle aiheutuvia lisäkustannuksia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kunnan syrjäisyyden lisäosan laskentatapa. Syrjäisyyden lisäosa laskettaisiin valtioneuvoston asetuksella vahvistaman syrjäisyyden lisäosan perushinnan, kunnan syrjäisyysluvun ja sen asukasmäärän tulona. Erittäin syrjäisessä kunnassa, jonka syrjäisyysluku on ilman pyöristystä vähintään 1,5, kunnan lisäosa on kolminkertainen. Voimassa olevasta laista poiketen yhtenä syrjäisyyden lisäosan määräytymisperusteena olisi syrjäisyyden lisäosan perushinta, joka säädettäisiin 54 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella kuten muutkin esitetyn järjestelmän perushinnat.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin valtioneuvostolle valtuutus säätää syrjäisyyden lisäosan laskennassa käytettävän syrjäisyysluvun määräytymisperusteet. Nämä määräytymisperusteet säilyisivät entisinä ja vuonna 2015 sovellettaisiin voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen (1512/2011) 1 §:ää syrjäisyysluvun määräytymisestä. Sen mukaan syrjäisyysluku muodostuu kahden väestöpohjaindeksin summasta, joiden kummankin minimiarvo on 0. Ensimmäinen väestöpohjaindeksi (paikallinen väestöpohjaindeksi) mittaa väestön määrää 25 kilometrin etäisyydellä ja toinen (seudullinen väestöpohjaindeksi) 50 kilometrin etäisyydellä kunnan väestöllisestä keskipisteestä. Kunnan väestöllinen keskipiste on kunnan laskennallinen väestön painopiste, joka lasketaan pinta-alaltaan yhden neliökilometrin suuruisista ruuduista käyttäen painomuuttujana kunkin asutun ruudun väestömäärää ja sijaintimuuttujana ruudun keskipisteen koordinaatteja. Paikallinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 15 000:sta enintään 25 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla ero-

tus 15 000:lla. Seudullinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 60 000:sta enintään 50 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 60 000:lla. Edellä mainitun asetuksen mukaan indeksit lasketaan Tilastokeskuksen viiden vuoden välein tarkistamasta tilastosta, joka koskee väestön jakautumista yhden neliökilometrin kokoisille alueille.

Esitys merkitsisi sitä, että jokaiselle kunnalle määriteltäisiin syrjäisyysluku. Aiempien neljän portaan sijasta käytettäisiin kuntakohtaisia syrjäisyyslukuja ja vain erittäin harvan asutuksen kuntiin sovellettaisiin erillistä syrjäisyyden lisäosan korotusta.

Syrjäisyyden perusteella määräytyvä lisäosa kunnalle i

$$LISÄOSA_i^{syrj} = \begin{cases} PH^{SYRJ} * asukasmäärä_i * syrjluku_i, & kun\ syrjluku_i < 1{,}5, \\ PH^{SYRJ} * asukasmäärä_i * syrjluku_i * 3, & kun\ syrjluku_i \leq 1{,}5 \end{cases}$$

missä
PH^{SYRJ} on syrjäisyyden perushinta,
$asukasmäärä_i$ on asukkaiden lukumäärä kunnassa i ja
$syrjluku_i$ on kunnan i syrjäisyysluku

27 § *Työpaikkaomavaraisuuden lisäosa*. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaa kokonaan muutettavan pykälän sisältöä. Työpaikkaomavaraisuuden lisäosan perusteella määriteltyjen laskennallisten kustannusten tarkoituksena on korvata keskuskunnille kustannuksia, joita niille aiheutuu alueellisten palvelujen tarjonnasta ja työpaikkojen syntymiseen liittyvistä investoinneista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työpaikkaomavaraisuuden lisäosan laskentatapa. Kullekin kunnalle määriteltäisiin työpaikkaomavaraisuuskerroin, joka kerrottaisiin asukasluvulla ja työpaikkaomavaraisuuden perushinnalla. Tämä perushinta säädettäisiin 54 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella kuten muutkin esitetyn järjestelmän perushinnat.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin työpaikkaomavaraisuuskertoimen määräytymisperusteet. Niiden mukaan kunnalla, jonka työpaikkaomavaraisuus on alhaisin, kerroin olisi 0. Vuoden 2012 tilastojen mukaan Pornaisten kunnan työpaikkaomavaraisuusluku olisi 0,412. Sen mukainen kerroin olisi 0. Vastaavasti suurin työpaikkaomavaraisuusluku olisi Harjavallan kaupungilla 1,338 ja sen kerroin olisi 0,926. Työpaikkaomavaraisuutta osoittava luku määritetään kunnassa työssäkäyvien ja kunnan työllisen työvoiman määrän välisenä suhteena.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että työpaikkaomavaraisuuskertoimen kuntakohtaiset laskentatiedot saadaan Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta. Tilaston julkaisuajankohdasta johtuen valtionosuuden laskennassa käytettäisiin työpaikkatietoja varainhoitovuotta 3 vuotta edeltäneen vuoden tietoja.

Työpaikkaomavaraisuuskerroin kunnalle i

$$TYÖPOMVK_i = työpaikkaomv_i - työpaikkaomv_{pienin}$$

missä
$työpaikkaomv_i$ on työpaikkaomavaraisuutta osittava luku kunnassa i ja
$työpaikkaomv_{pienin}$ on sen kunnan työpaikkaomavaraisuutta osoittava luku, jossa työpaikkaomavaraisuus on pienin

Työpaikkaomavaraisuuden perusteella määräytyvä lisäosa kunnalle i

$$LISÄOSA_i^{työpaikkaomv} = PH^{TYÖPAIKKAOMV} * TYÖPAIKKAOMVK_i * asukasmäärä_i$$

missä
$PH^{TYÖPAIKKAOMV}$ *on työpaikkaomavaraisuuden perushinta,*
$TYÖPAIKKAOMVK_i$ *on työpaikkaomavaraisuuskerroin kunnassa i ja*
$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i.*

28 § *Saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosa*. Pykälän otsikko on sama kuin voimassa olevan lain 28 §:ssä, mutta pykälän sisältö esitetään muutettavaksi niin, että se vastaisi uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteita. Näin ollen lisäosassa ei ole porrastuksia. Saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosan tarkoituksena on korvata asianomaisille kunnille saamenkielestä aiheutuvia palvelutarpeita ja lisäkustannuksia. Saamenkielisten määritelmä voimassa olevan lain 4 §:ssä säilyisi muuttumattomana.

Pykälässä säädettäisiin saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosan laskentatapa. Tämän lisäosan perushinta säädettäisiin 54 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella kuten muutkin esitetyn järjestelmän perushinnat. Kunnan saamenkielisten osuudella tarkoitetaan saamenkielisten osuutta kunnan koko väestöstä. Väestötiedot saadaan väestötietojärjestelmästä. Tällä perusteella kukin saamelaisten kotiseutualueen kunta eli Utsjoki, Enontekiö, Inari ja Sodankylä saisivat oman kertoimensa, joka vaihtuisi väestösuhteiden muutoksen mukaisesti. Näin ollen pysyvä porrastus neljään luokkaan poistuisi käytöstä.

Saamelaisten kotiseutualueen lisäosa saamelaisten kotiseutualueen kunnalle i

$$LISÄOSA_i^{saame} = PH^{SAAME} * asukasmäärä_i * \frac{asukasmäärä_i^{saame}}{asukasmäärä_i}$$

missä

PH^{SAAME} *on saamelaisten kotiseutualueen kunnan perushinta,*
$asukasmäärä_i$ *on asukkaiden lukumäärä kunnassa i ja*
$asukasmäärä_i^{saame}$ *on saamenkielisten asukkaiden lukumäärä kunnassa i.*

7 luku Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus sekä valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset

29 § *Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus*. Pykälän 1 momentissa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausjärjestelmää esitetään muutettavaksi niin, että tasausraja olisi 100 prosenttia euromäärästä, joka saadaan jakamalla kaikkien kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä. Voimassa olevassa laissa tasausraja on 91,86 prosenttia. Lisäksi esitetään, että kunta saisi tasauslisää 80 prosenttia tasausrajan ja kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon erotuksesta. Nykyjärjestelmässä kunta saa tasauslisänä 100 prosenttia tasausrajan ja oman laskennallisen verotulonsa erotuksesta. Tasausrajan noston vuoksi nykyistä useampi kunta saisi tasauslisää. Voimassa olevassa järjestelmässä kunta saa tasauslisänä koko tasausrajan ja oman asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulonsa välisen erotuksen. Käytännössä ehdotettavassa järjestelmässä tasauslisää saavan kunnan asukaskohtaisen laskennallisen verotulon kasvaessa ja tasausrajan euromäärän pysyessä muuttumattomana, sen saama tasauslisä ei pienenisi koko ve-

rokasvun määrällä. Toisaalta, jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden alenisi, se ei saisi tasauslisänä koko aleneman määrää.

Pykälän 2 momentissa tasausvähennyksen määräytymistä esitetään muutettavaksi niin, että tasausvähennys olisi 30 prosenttia tasausrajan ylittävästä euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmilla prosenttiyksiköiksi muutettuna. Voimassa olevan lain mukaan tasausvähennys on 37 prosenttia määrästä, joka ylittää nykyisen tasausrajan eli 91.86 prosenttia. Näin ollen tasausvähennys kohdistuisi nykyistä harvempaan kuntaan ja tasausvähennysten määrä vähenisi.

Pykälän 3 ja 4 momentit säilyisivät nykyisinä.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan, että osa voimalaitosten kiinteistöverosta otettaisiin huomioon kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa. Laskennallisessa verotulossa huomioonotettava määrä olisi 50 prosenttia. Muutos vaikuttaisi voimalaitosten sijaintikuntien tasauslisän tai –vähennyksen määrään. Ehdotettu muutos korottaisi samalla tasausrajan euromäärää ja vaikuttaisi kaikkien kuntien tasaukseen.

Järjestelmä säilyisi muuttumattomana siinä suhteessa, että verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus tehdään vain tämän lain mukaan määräytyviin valtionosuuksiin eikä sitä sovelleta muiden ministeriöiden hallinnonaloilla maksettaviin valtionosuuksiin.

31 § esitetään kumottavaksi, koska uudessa valtionosuusjärjestelmässä ei enää käytettäisi lisäosia, joita vastaava valtionosuuden euromäärä vähennettäisiin kaikkien kuntien valtionosuudesta yhtä suurena asukasta kohden. Vuoden 2014 tasossa tämän pykälän perusteella kaikkien kuntien valtionosuutta on vähennetty 6,48 euroa asukasta kohti eli koko maan tasolla vähennys on 34,98 milj. euroa. Pykälän kumoamisen johdosta vastaavaa vähennystä ei enää tehtäisi, vaan valtion ja kuntien välisen kustannusneutraalisuuden säilyttämiseksi vastaava vähennys toteutettaisiin uudessa järjestelmässä alentamalla valtionosuusprosenttia.

33 a § *Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus vuosina 2015—2019*. Koska vuoden 2010 alusta voimaan tulleen valtionosuusjärjestelmän 33 §:ssä säädetty siirtymätasaus jää muuttumattomana edelleen voimaan, esitetään uudessa 33 a §:ssä vuoden 2015 alusta voimaan tulevan järjestelmän kunnille aiheuttamien muutosten tasaamista viidelle vuodelle. Uusien määräytymisperusteiden mukaiset kuntakohtaiset muutokset olisivat näin ollen kokonaan käytännössä vuonna 2020.

Pykälän 1 momentin mukaisesti valtionapuviranomainen vahvistaisi siirtymätasauksen niille kunnille vuodelle 2015, joiden valtionosuuden muutos, lisäys tai vähennys, olisi suurempi kuin 3 momentissa säädetty 50 euroa asukasta kohden. Jos kunnan valtionosuusmuutos olisi pienempi kuin vuodelle 2015 säädettävä määrä, koko muutos toteutettaisiin jo vuonna 2015. Kunnalle vahvistettavan tasauksen määrä muuttuisi portaittain 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kunkin kunnan siirtymätasauksen suuruuden laskentaperuste. Siirtymätasauslaskelma tehdään vuoden 2014 valtionosuuksien tasolla. Laskelmassa kunnan siirtymätasaus laskettaisiin vähentämällä uusin, vuoden 2015 alusta voimaan tulevin määräytymisperustein laskettavien valtionosuuksien yhteismäärästä valtionosuudet, jotka kunnalle on myönnetty valtionosuustehtäviin nyt voimassa olevin määräytymisperustein vuodelle 2014. Kun uuden ja vanhan järjestelmän mukaisessa kuntakohtaisessa vertailulaskelmassa käytettäisiin pohjana vuoden 2014 valtionosuuksien määrärahoja, seuraavien vuosien valtionosuuden tason muutokset eivät vaikuttaisi kuntakohtaiseen tasausmäärään. Vertailuaskelmassa ei otettaisi huomioon harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta eikä kotikuntakorvauksia. Kotikuntakorvauksia koskevasta siirtymätasauksesta esitetään säädettäväksi erikseen 33 b §:ssä, koska kotikuntakorvaukset koskevat myös muita opetuksen järjestäjiä kuin kuntia.

Siirtymätasauksen laskeminen vuoden 2014 tasoisena on perusteltua sen vuoksi, että vuoden 2015 tasoiset valtionosuustiedot olisivat saatavissa vasta joulukuussa vuonna 2014. Tämä vaikeuttaisi kuntien talousarvioprosessia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kullekin vuodelle sovellettava muutoksen tasaussumma vuoteen 2019 saakka. Esimerkiksi Siikajoen valtionosuuslisäys olisi + 302 euroa asukasta kohti, josta se saisi ensimmäise-

nä vuonna 50 euroa asukasta kohti, koska siltä vähennettäisiin laskennallisesta valtionosuudesta siirtymätasauksena 252 euroa asukasta kohti. Koko valtionosuuslisäys kunnalle toteutuisi vuonna 2019.

7 luku Kotikuntakorvaus

38 § *Kotikuntakorvauksen määräytyminen*. Koska esitetyssä valtionosuusjärjestelmässä ei olisi enää tehtäväkohtaisia valtionosuusperusteita, kotikuntakorvausten kustannuspohja perustuisi kaikkien kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien todellisiin esi- ja perusopetuksen yhteenlaskettuihin kustannuksiin nykyisten kotikunnan laskennallisten kustannusten sijasta.

Jatkossa kotikuntakorvaukset ja niiden perushinnat eivät siis määräytyisi enää nykyisen käytännön mukaisesti kuntakohtaisesti, vaan ikäryhmittäisen painojen perusteella koko maan tasolla, joiden perusteista säädetään 1 momentissa. Lisäksi todellisista kustannuksista vähennettäisiin sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannukset, jotta rahoitusta ei näiltä osin maksettaisi kahteen kertaan. Todelliset kustannukset saataisiin vuosittain tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen kautta varainhoitovuotta kolmea vuotta edeltäneillä tiedoilla, jotka korotettaisiin kunnan peruspalvelujen hintaindeksin mukaisin indeksikorotuksin varainhoitovuoden kustannustasoon.

Ikäryhmittäiset 2 momentin mukaiset painokertoimet 6-, 7—12- ja 13—15-vuotiaille muutettaisiin vastaamaan Valtion taloudellisten tutkimuskeskuksen selvityksen (VATT, Raportti ikärakenteen huomioimisesta valtionosuusjärjestelmässä päivähoidon sekä esi- ja perusopetuksen osalta, 16.9.2013) mukaisia painoja.

Pykälän 4 momentissa on suoritettu tekninen momenttiviittauksen muutos.

45 a § *Kotikuntakorvauksen siirtymäjärjestely*. Kotikuntakorvauksen siirtymäjärjestelyistä ehdotetaan säädettäväksi erikseen järjestelmän muista siirtymäsaannoksista, koska sen kohteena ovat muutkin kuin kunnat.

Pykälän 1 momentissa esitettäisiin siirtymäjärjestyksen porrastus viiden vuoden siirtymäajalle.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin kunkin ylläpitäjän siirtymätasauksen yksityiskohtainen laskentatapa. Sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannusosuus vähennettäisiin kotikuntakorvausten laskennallisista kustannuksista, koska vastaava kustannus huomioidaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kustannuksissa.

10 luku Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjako

54 § *Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnoista säätäminen*. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan uuden valtionosuusjärjestelmän rakennetta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden määräytymisperusteiden muuttumisen vuoksi pykälän 1 momentin viittaukset esitetään muutettavaksi niin, että ne viittaavat esitettyihin uusiin määräytymisperusteisiin, joissa käytetään valtioneuvoston asetuksella säädettävää laskennallisten kustannusten tai lisäosien perushintaa. Pykälässä tarkoitetut perushinnat esitetään hallituksen esityksen yleisperusteluihin sisältyvissä taloudellisissa vaikutuksissa.

Pykälän 2 momentin 1—3 kohdat pysyisivät sisällöltään entisinä. Sen sijaan momentin 4 kohtaa esitetään muutettavaksi niin, että valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus suoritettaisiin vuosittain. Voimassa olevan lain mukaan kustannustenjaon tarkistus suoritetaan joka neljäs vuosi.

55 § *Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus*. Valtionosuusprosentti ja vastaavasti kunnan omarahoitusosuus tarkistetaan käytännössä vuosittain. Tämä johtuu toisaalta uusista ja laajenevista tehtävistä, tehtävien siirroista ja toisaalta muista valtion talousarviossa tehtävistä muutoksista kuten säästötoimista.

Valtionosuusprosentin ja kunnan omarahoitusosuuden määräytyminen säilyisivät samana kuin voimassa olevassa laissa. Sen

sijaan pykälän 1 momentissa olevat pykäläviittaukset muutettaisiin niin, että ne vastaavat uuden järjestelmän pykäliä, joissa säädetään valtionosuusperusteista. Momenttiin on kirjoitettu nykyisin voimassa oleva valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuusprosentti. Käytännössä nämä molemmat muuttuvat vuonna 2015 jo yksistään aiemmin päätettyjen valtionosuuksien supistusten vuoksi. Kun mahdolliset tehtävien laajuuden ja laadun muutokset ja velvoitteiden vähennykset vuodelle 2015 selviävät vasta valtion talousarvion yhteydessä, annettaisiin tämän pykälän prosentteja koskevista muutoksista vuodelle 2015 erillinen hallituksen esitys talousarviolaiksi syksyllä 2014. Näiden lisäksi valtionosuusprosenttiin vaikuttavat alentavasti vuodesta 2015 lähtien ammattikorkeakoulurahoituksen siirto valtiolle (163 milj. euroa), lisäosien nykyisen rahoitusosuuden poistaminen (34,98 milj. euroa) sekä verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen siirrettävä rahoitus (noin 705 milj. euroa). Vastaavasti valtionosuusprosenttia korottavat opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalalta siirrettävät valtionosuus ja –avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä valtionosuus ja –avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin. Siirrot ovat yhteensä noin 15 milj. euroa.

56 § *Kunnan omarahoitusosuus.* Pykälä säilyy sisällöltään voimassa olevan lain mukaisena, mutta sen viittaukset valtionosuuden määräytymistä koskeviin pykäliin esitetään muutettavaksi vastaamaan uuden valtionosuusjärjestelmän rakennetta.

Edellä 55 §:n perusteluissa on mainittu päätetyt valtionosuusprosenttiin vaikuttavat muutokset vuonna 2015.

58 § *Kustannustenjaon tarkistaminen.* Pykälä säilyy periaatteiltaan voimassa olevan lain mukaisena.

Pykälän 2 momentti esitetään muutettavaksi siten, että sen viittaukset valtionosuuden määräytymistä koskeviin pykäliin vastaavat uuden valtionosuusjärjestelmän rakennetta.

Pykälän 4 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että 1 momentissa tarkoitetut perushinnat ja rahoitus määrätään uudessa järjestelmässä varainhoitovuosittain nykyisen neljän vuoden välein tehtävän tarkistuksen sijaan.

59 § *Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset*. Pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohdat esitetään kumottaviksi koska niitä koskeva rahoitus on tarkoitus siirtää opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle.

Pykälän 3 momentin 1 kohdan sisältöä on täsmennetty ottamalla huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain muuttaminen laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta. Lisäksi osa opetuskulttuuriministeriön perustamishankerahoituksesta, johon tämän momentin 1 kohdassa viitataan, sisällytettäisiin talouspoliittisen ministerivaliokunnan päätöksen mukaisesti osaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaista rahoitusta.

11 luku **Erinäisiä säännöksiä**

61 § *Valtionosuuden määräytyminen kuntien yhdistyessä*. Pykälän 3 momentti vastaa asiallisesti aiempaa säännöstä ja pykäliin tehdyt muutosviittaukset johtuvat uuden järjestelmän muuttuneista määräytymistekijöistä. Momentin muutos ottaisi huomioon, että uudet laskentatekijät olisivat laskennalliset kustannukset, kertoimet ja lisäosien perusteet.

62 § *Valtionosuuden määräytyminen siirrettäessä kunnan osa toiseen kuntaan.* Uudessa järjestelmässä ei olisi enää työttömien lukumäärän perusteella laskettavaa laskennallista kustannusta. Tämän vuoksi pykälän 3 momentin toinen virke esitetään kumottavaksi.

63 § *Valtionosuuden määräytyminen kunnan alueen jakamistapauksissa.* Uudessa järjestelmässä ei olisi enää työttömien lukumäärän perusteella laskettavaa laskennallista kustannusta. Tämän vuoksi pykälän 5 momentin toinen virke esitetään kumottavaksi.

63 a § *Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely*. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä koskeva pykälä esitetään kumottavaksi, koska asiasta säätäminen on tarkoitus siirtää osaksi kuntalakia vuoden 2015 alusta lukien.

13 luku **Voimaantulo ja siirtymäsäännökset**

66 § *Voimaantulo*. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen valtionosuuden myöntämiseksi sekä kotikuntakorvausten maksamiseksi varainhoitovuodelle 2015. Tämä edellyttää muun muassa valtioneuvoston asetuksen antamista laskennallisten kustannusten ja kertoimien perushinnoista jo vuoden 2014 puolella.

67 § *Yhteistoiminta-avustus*. Pykälä yhteistoiminta-avustuksista esitetään kumottavaksi, koska sen voimassa oloaika on päättynyt vuonna 2012 eikä yhteistoiminta-avustuksia ei ole tämän jälkeen tarkoitus myöntää.

68 § *Perushintojen määräytyminen vuonna 2015*. Pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään asiallisesti aiempaa säännöstä ja pykäliin tehdyt muutosviittaukset johtuvat uuden järjestelmän muuttuneista määräytymistekijöistä.

Pykälän 2 momentissa esitetään, että uuden järjestelmän mukaisesti vuoden 2014 valtionosuustasolla lasketut perushinnat korotettaisiin vuodelle 2015 arvioidun kustannustason muutoksen mukaisesti. Menettely vastaa sisällöllisesti samaa kuin aiemmassa säännöksessä.

Pykälän 3—5 momentit esitetään kumottaviksi, koska uudessa järjestelmässä ei käytettäisi tehtäväkohtaisia laskennallisia kustannuksia.

Pykälän 6 momentissa tehtäisiin tekninen muutos momenttiviittauksessa.

69 § *Kustannustenjaon tarkistus*. Teknisistä syistä johtuen seuraava tarkistus suoritettaisiin vuodelle 2016. Tämän jälkeen tarkistus suoritettaisiin vuosittain sen mukaan kuin edellä 58 §:ssä säädetään.

70 § *Kotikuntakorvauksen määräytyminen vuonna 2015*. Pykälä ehdotetaan kokonaan muutettavaksi, koska siinä säädettäisiin uuden järjestelmän edellyttämästä siirtymävuodesta.

Pykälään esitetään säännökset kotikuntakorvausten kustannuspohjan määräytymisestä vuodelle 2015, koska seuraava kustannustenjaon tarkistus tehdään voimassa olevien säännösten mukaan vasta vuodelle 2016. Vuoden 2015 kotikuntakorvausten kustannuspohjana käytetään vuoden 2014 esi- ja perusopetuksen laskennallisia kustannuksia korotettuna kunnan peruspalvelujen hintaindeksillä vuoden 2015 hintatasoon ja vähennettynä sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannuksilla. Sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannusosuutena käytetään 3,9 prosenttia edellä mainitusta kotikuntakorvausten perusteena olevista esi- ja perusopetuksen laskennallisista kustannuksista.

71 § *Eräiden vähennysten tekeminen vuonna 2010*. Pykälä esitetään kumottavaksi, koska se on ollut tarpeen vain vuonna 2010 voimaan tullutta lakia sovellettaessa.

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 1 §:n 1 momentin 31 ja 32 kohta, 4 luvun otsikko, 14—20 §, 5 luku, 31 §, 36 §:n 3 ja 4 momentti, 63 a ja 67 §, 68 §:n 3—5 momentti, 59 §:n 2 momentin1 ja 2 kohta sekä 70 ja 71 §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun otsikko laissa 982/2012 ja 63 a § laissa 1045/2010,

muutetaan: 4 §:n 1 momentin 7 kohta, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 3 luku, 12, 13 ja 21 §, 6 luku, 29 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 38 §:n 1 ja 2 momentti, 54 §, 55 §:n 1 momentti, 56 §:n 1 momentti, 58 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 59 §:n 3 momentti, 61 §:n 3 momentti, 62 §:n 4 momentti, 63 §:n 5 momentti, 68 §.n 1, 2 ja 6 momentti sekä 69 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 29 §:n 5 momentti laissa 1510/2011, 12 ja 13 § laissa 982/2012 sekä 55 § 1 momentti laissa 1188/2013,

lisätään: 4 §:n 1 momenttiin 12 kohta sekä 33 a ja 45 a §, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan jäljempänä:

— — — — — — — — — — — — — — —

7) työpaikkaomavaraisuudella kunnassa työssäkäyvien määrän ja kunnan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta;

— — — — — — — — — — — — — — —

11) koulutustaustalla tarkoitetaan ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30 – 54-vuotiaiden osuutta vastaavasta ikäluokasta

— — — — — — — — — — — — — —

2 luku

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

5 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskemisen perusteina (*valtionosuusperusteet*) käytetään:

1) 1 §:n 1 j 2 momentissa tarkoitettujen peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia;

2) saamelaisten kotiseutualueen kunnan, syrjäisyyden ja työpaikkaomavaraisuuden lisäosien määräytymisperusteita.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6—13 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 55 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Näin saatuun euromäärään lisätään kunnan 26—28 §:ssä tarkoitetut saamelaisten kotiseutualueen kunnan, syrjäisyyden sekä työpaikkaomavaraisuuden lisäosat.

— — — — — — — — — — — — — —

3 luku

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset

6 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennalliset kustannukset saadaan laskemalla yhteen tulot, jotka saadaan kertomalla ikäluokittaiset perushinnat asianomaisiin ikäluokkiin kuuluvien kunnan asukkaiden määrällä. Näin saatuun summaan lisätään kunnan sairastavuuden, työttömyyden, vieraskieli-

syyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, asukastiheyden ja koulutustaustan perusteella määritellyt laskennalliset kustannukset.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallisten kustannusten perushinnat määrätään erikseen seuraaville ikäluokille:

1) 0—5-vuotiaat;
2) 6—vuotiaat;
3) 7—12-vuotiaat:
4) 13—15-vuotiaat:
5) 16—18-vuotiaat;
6) 19—64-vuotiaat:
7) 65—74-vuotiaat;
8) 75—84-vuotiaat;
9) 85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat.

7 §

Sairastavuuskerroin

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella. Osatekijöiden painot ovat:

Terveydenhuolto	59,77
Vanhustenhuolto	27,44
Sosiaalihuolto	12,89

Terveydenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,56
Epilepsia	0,98
Psykoosit	6,63
Reuma	0,84
Keuhkoastma	0,47
Verenpainetaudit	0,38
Sepelvaltimotauti	0,72
Crohnin tauti	0,79
Dementia	0,71
Syövät	2,89
Neurologiset taudit	1,10
Sydämen rytmihäiriöt	1,12
Työkyvytön, alle 55 v.	3,59

Vanhustenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,25
Epilepsia	1,24
Psykoosit	2,50
Dementia	4,49
Neurologiset taudit	1,62
Sydämen rytmihäiriöt	0,46

Sosiaalihuollon kustannustekijän painokerroin on:

Työkyvytön, alle 55 v.	12,03

Sairastavuuskertoimen osatekijöiden painoista ja niiden kustannustekijöiden painokertoimista säädetään viiden vuoden välein.

Sairastavuuden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset saadaan kertomalla asukasta kohden määritelty sairastavuuskertoimen perushinta kunnan asukasmäärällä ja kunnan sairastavuuskertoimella.

Sairastavuuskerrointa määriteltäessä käytetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Kansaneläkelaitoksen ja Tilastokeskuksen sairastavuustietoja sekä Eläketurvakeskuksen tietoja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määristä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.

8 §

Työttömyyskerroin

Kunnan työttömyyskerroin lasketaan jakamalla kunnan työttömien osuus kunnan työvoimasta koko maan vastaavalla osuudella. Kerrointa laskettaessa käytetään työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietoa varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden työttömien osuudesta työvoimasta.

Työttömyyden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty työttömyyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja työttömyyskertoimella.

9 §

Vieraskielisyyskerroin

Kunnan vieraskielisyyskerroin saadaan laskemalla vieraskielisten asukkaiden osuus kunnan asukasmäärästä ja vähentämällä tästä sen kunnan vastaava osuus, jossa vieraskielisten osuus kunnan asukasmäärästä on koko

maan pienin. Kerrointa laskettaessa käytetään väestötietojärjestelmän tietoja vieraskielisten määrästä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.

Vieraskielisyyden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty vieraskielisyyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja vieraskielisyyskertoimella.

10 §

Kaksikielisyys

Kaksikieliselle kunnalle kaksikielisyyden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty kaksikielisyyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja kertomalla tulo luvulla 0,07. Edellä mainittuun kustannukseen lisätään euromäärä, joka saadaan kertomalla kaksikielisyyden perushinta kunnan ruotsinkielisten asukasmäärällä ja kertomalla tulo luvulla 0,93. Kunnan kaksikielisyydestä säädetään kielilain 5 §:ssä.

11 §

Saaristoisuus

Saaristokunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä.

Saaristokunnalle, jonka asukkaista vähintään puolet asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen, saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä ja kertomalla näin saatu tulo luvulla 3.

12 §

Asukastiheyskerroin

Kunnan asukastiheyskerroin lasketaan jakamalla koko maan keskimääräinen asukastiheys kunnan asukastiheydellä. Kerrointa laskettaessa käytetään väestötietojärjestelmän tietoja asukasmääristä varainhoitovuotta edeltävästä vuodenvaihteesta sekä Tilastokeskuksen kunnittaisia tietoja maapinta-alasta.

Asukastiheyden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty asukastiheyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja asukastiheyskertoimella. Kerroin on enintään 20.

13 §

Koulutustaustakerroin

Kunnan koulutustaustakerroin saadaan laskemalla ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30—54-vuotiaiden asukkaiden osuus kunnan vastaavasta ikäryhmästä ja vähentämällä tästä sen kunnan vastaava osuus, jossa ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30—54-vuotiaiden asukkaiden osuus vastaavasta ikäryhmästä on koko maan pienin. Kerrointa laskettaessa käytetään Tilastokeskuksen koulutustilaston tietoja ilman tutkintoa olevien lukumäärästä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.

Koulutustaustakertoimen perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty koulutustaustakertoimen perushinta kunnan asukasmäärällä ja koulutustaustakertoimella.

21 §

Kertoimien ja määräytymistekijöiden laskenta eräissä tapauksissa

Jos 6–13 §:ssä tarkoitettuja kertoimia ja määräytymistekijöitä laskettaessa ei ole käytettävissä mainituissa pykälissä tarkoitetun ajankohdan mukaisia tietoja, käytetään kertoimien laskennassa viimeisimpiä asianomaisessa pykälässä tarkoitettua ajankohtaa edeltäviä tietoja.

6 luku

Syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat

26 §

Syrjäisyyden lisäosa

Kunnalle myönnetään syrjäisyyden perusteella määräytyvänä lisäosana euromäärä, joka lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty syrjäisyyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja syrjäisyysluvulla. Jos syrjäisyysluku on vähintään 1,5 ilman pyöristystä, kunnan lisäosa on kolminkertainen.

Syrjäisyysluvun määräytymisperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Työpaikkaomavaraisuuden lisäosa

Työpaikkaomavaraisuuden perusteella määräytyvä kunnan lisäosa lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty työpaikkaomavaraisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä ja työpaikkaomavaraisuuskertoimella.

Työpaikkaomavaraisuuskerroin saadaan vähentämällä kunnan työpaikkaomavaraisuutta osoittavasta luvusta sen kunnan vastaava luku, jossa työpaikkaomavaraisuus on pienin.

Työpaikkaomavaraisuutta osoittavana kuntakohtaisena lukuna käytetään Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta saatavia varainhoitovuotta 3 vuotta edeltäneen vuoden tietoja

28 §

Saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosa

Saamelaisten kotiseutualueen kunnalle myönnetään saamenkielisyyden perusteella lisäosana euromäärä, joka lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saamelaisten kotiseutualueen kunnan perushinta kunnan asukasmäärällä ja kunnan saamenkielisten osuudella

29 §

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus

Kunnalle myönnetään verotuloihin perustuvaa valtionosuuden lisäystä (*tasauslisä*), jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden on pienempi kuin euromäärä, joka saadaan jakamalla kaikkien kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä (*tasausraja)*. Kunta saa tasauslisää 80 prosenttia tasausrajan ja kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon erotuksesta.

Jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden ylittää tasausrajan, tehdään kunnan valtionosuuteen tasausvähennys. Tasausvähennys on 30 prosenttia tasausrajan ylittävästä asukaskohtaisesta euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmilla. Luonnollinen logaritmi muunnetaan prosenttiyksiköiksi

— — — — — — — — — — — — — —

Kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisön tuloverosta (*yhteisövero*). Näiden lisäksi laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon 50 prosenttia kiinteistöverolain (654/1992) 14 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen voimalaitosten laskennallisesta kiinteistöverosta. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavista verotuloista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

33 a §

Siirtymätasaus vuosina 2015—2019

Vuodesta 2015 lähtien alusta voimaan tulevasta valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta aiheutuvaa valtionosuuksien kuntakohtaista muutosta tasataan siirtymätasauksella viiden vuoden ajan. Valtionapuviranomainen vahvistaa siirtymätasauksen niille kunnille, joiden 2 momentin mukainen valtionosuuksien muutos ylittää kullekin vuodelle 3 momentissa säädetyn määrän asukasta kohti.

Valtionosuusmuutos lasketaan vähentämällä vuodelle 2014 myönnettävä kunnan valtionosuus niistä valtionosuuksista, jotka kunnalle olisi myönnetty, mikäli tämän lain mukaiset määräytymisperusteet olisivat olleet voimassa vuonna 2014. Vertailulaskelmassa ei oteta huomioon kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:ssä tar-

koitettua harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta eikä 37—39 §:ssä tarkoitettuja kotikuntakorvauksia.

Kunnan valtionosuuksien 2 momentin mukaisesti laskettu muutos asukasta kohti rajataan kuitenkin valtionosuuksiin lisättävällä tai niistä vähennettävällä siirtymätasauksella enintään 50 euroon vuonna 2015, 100 euroon vuonna 2016, 180 euroon vuonna 2017, 260 euroon vuonna 2018 ja 380 euroon vuonna 2019.

38 §

Kotikuntakorvauksen määräytyminen

Kotikuntakorvaus määräytyy kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen todellisten kustannusten perusteella erikseen 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille.

Todelliset kustannukset määräytyvät 59 §:n mukaisesti vähennettynä sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannuksilla.

Kotikuntakorvauksen perusosa lasketaan jakamalla 1 momentissa tarkoitetut kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien yhteenlasketut esi- ja perusopetuksen todelliset kustannukset kuntien painotetulla 6–15-vuotiaiden määrällä. Kuntien painotettu 6–15-vuotiaiden määrä saadaan kertomalla kuntien 6-vuotiaiden määrä luvulla 0,61, 7–12-vuotiaiden määrä luvulla 1 ja 13–15-vuotiaiden määrä luvulla 1,60 ja laskemalla näin saadut tulot yhteen. Oppilaan iän mukaan määräytyvä kotikuntakorvaus saadaan kertomalla kotikuntakorvauksen perusosa seuraavasti:

Ikä	Kerroin
6—vuotias	0,61
7—12-vuotias	1,00
13—15-vuotias	1,60

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos yksityisen opetuksen järjestäjä on saanut perusopetuksen järjestämisluvan heinäkuun 31 päivän 1998 jälkeen, opetuksen järjestäjän kotikuntakorvaus on 90 prosenttia 1—3 momentissa tarkoitetuista kotikuntakorvauksista.

— — — — — — — — — — — — — — —

45 a §

Kotikuntakorvausten siirtymäjärjestely

Valtionapuviranomainen vahvistaa kotikuntakorvauksia koskevan siirtymätasauksen opetuksen järjestäjille.

Siirtymätasaus lasketaan vähentämällä tämän lain mukaisin vuoden 2015 määräytymisperustein laskettavien kotikuntakorvaustulojen määrästä kotikuntakorvaustulot, jotka opetuksen järjestäjälle on myönnetty tämän lain mukaisiin tehtäviin vuoden 2014 tasolla. Siirtymätasaus vahvistetaan opetuksen järjestäjille, joiden kotikuntakorvauksen muutos on suurempi kuin kolme prosenttia kotikuntakorvauksen nettomäärästä. Opetuksen järjestäjälle vahvistettava tasauksen määrä muuttuu portaittain siten, että vuonna 2015 muutos on enintään kolme prosenttia, vuonna 2016 enintään kuusi prosenttia, vuonna 2017 enintään yhdeksän prosenttia, vuonna 2018 enintään 12 prosenttia ja vuonna 2019 enintään 15 prosenttia 3 momentissa mainitusta muutoksesta. Muutos astuu voimaan täysimääräisesti vuonna 2020. Siirtymävähennys tai –lisäys otetaan huomioon kunkin varainhoitovuoden kotikuntakorvauksissa.

Siirtymätasaus lasketaan vähentämällä vuoden 2015 alusta voimaan tullein määräytymisperustein laskettavien kotikuntakorvausten nettomäärästä kotikuntakorvaukset, jotka opetuksen järjestäjälle on myönnetty vuoden 2014 voimassa ollein perustein ja vuoden 2014 laskennallisten kustannusten tasolla vähennettynä sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannuksilla. Sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannusosuutena käytetään 3,9 prosenttia edellä mainitusta kotikuntakorvausten perusteena olevasta esi- ja perusopetuksen laskennallisista kustannuksista..

54 §

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnoista säätäminen

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavaa varainhoitovuotta varten

6—13 §:ssä sekä 26—28 §:ssä tarkoitetut perushinnat.

Perushintaa säädettäessä otetaan huomioon:

— — — — — — — — — — — — — —

4) ne tarkistukset, jotka 58 §:n mukaisesti tehdään vuosittain valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistamiseksi.

55 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Kunnan 6—13 §:ssä tarkoitetut laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 29,57 prosenttia (*valtionosuusprosentti*) ja kuntien omarahoitusosuus on 70,43 prosenttia.

— — — — — — — — — — — — — —

56 §

Kunnan omarahoitusosuus

Kunnan omarahoitusosuus on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Kunnan omarahoitusosuus asukasta kohden saadaan vähentämällä kaikkien kuntien *6-13* §:n mukaisten laskennallisten kustannusten yhteismäärästä siitä 55 §:ssä säädetyn valtionosuusprosentin mukaisesti laskettu osuus ja jakamalla näin saatu euromäärä maan asukasmäärällä.

— — — — — — — — — — — — — —

58 §

Kustannustenjaon tarkistaminen

Valtion ja kuntien välisessä kustannustenjaon tarkistuksessa tarkistetaan 2 momentissa tarkoitetut laskennalliset kustannukset, perushinnat ja rahoitus toteutuneiden kustannusten mukaisiksi sekä 55 §:ssä tarkoitettu valtionosuusprosentti siten kuin jäljempänä tässä pykälässä sekä 59 ja 60 §:ssä säädetään.

Kustannustenjaon tarkistuksessa valtion ja kuntien välillä tarkistetaan valtakunnallisesti yhtenä kokonaisuutena 6 – 13 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteena olevat perushinnat. Lisäksi tarkistetaan seuraava opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukainen rahoitus:

1) 11 §:ssä tarkoitettu rahoitus lisäopetukseen;

2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu rahoitus muille kuin oppivelvolliselle järjestettävään perusopetukseen;

3) 14 §:ssä tarkoitettu rahoitus pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville oppilaille; ja

4) 15 §:ssä tarkoitettu sisäoppilaitoslisä sekä koulukotikorotus.

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetut perushinnat ja rahoitus määrätään sekä 3 momentissa tarkoitettu valtionosuusprosentti säädetään varainhoitovuosittain. Seuraava kustannustenjaon tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 ja sen jälkeen vuosittain.

59 §

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä aiheutuvina käyttökustannuksina ei pidetä kustannustenjaon tarkistuksessa seuraavia kustannuksia:

1) sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja *valtionavustuksesta* annetun lain (733/1992) 20 §:ssä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 36 §:ssä tarkoitetusta perustamishankkeelle säädetyn vähimmäiseuromäärän ylittävästä perustamishankkeesta aiheutuvia kustannuksia;

— — — — — — — — — — — — — —

61 §

Valtionosuuden määräytyminen kuntien yhdistyessä

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 6 §:ssä tarkoitetut laskennalliset kustannukset, 7—13 §:ssä tarkoitetut kertoimet ja 26—28 §:ssä tarkoitetut lisäosat saadaan yhdistämällä asianomaisten kuntien laskennallisten kustannusten, kertoimien ja lisäosien perusteet.

62 §

Valtionosuuden määräytyminen siirrettäessä kunnan osa toiseen kuntaan

— — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

63 §

Valtionosuuden määräytyminen kunnan alueen jakamistapauksissa

— — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

66 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen valtionosuuden myöntämiseksi sekä valtionosuuden ja kotikuntakorvausten maksamiseksi varainhoitovuodelle 2015.

68 §

Perushintojen määräytyminen vuonna 2015

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut perushinnat ja 7—13 §:ssä tarkoitetut määräytymisperusteiden perushinnat sekä 26—28 §:ssä tarkoitetut lisäosien perushinnat vuodelle 2015 säädetään valtioneuvoston asetuksella siten kuin 2 ja 6 momentissa säädetään.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen ikäluokkien perushinnoiksi, 7—13 §:ssä tarkoitettujen sairastavuuskertoimen, työttömyyskertoimen, vieraskielisyyskertoimen, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, asukastiheyskertoimen ja koulutustaustakertoimen perushinnoiksi sekä 26—28 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien perushinnoiksi säädetään vuoden 2014 tasossa lasketut ikäluokkien perushinnat sekä määräytymisperusteiden ja lisäosien perushinnat tarkistettuna vuoden 2015 arvioituun kustannustasoon.

— — — — — — — — — — — — — —

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja perushintoja määrättäessä otetaan huomioon valtionosuustehtävien laadun ja laajuuden muutokset 54 §:ssä säädetyllä tavalla.

69 §

Kustannustenjaon tarkistus

Sen estämättä, mitä 58 §:ssä säädetään kustannustenjaon tarkistuksesta, ensimmäinen tämän lain mukainen kustannustenjaon tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella.

70 §

Kotikuntakorvauksen määräytyminen vuonna 2015

Poiketen siitä, mitä 38 §:ssä säädetään kotikuntakorvausten määräytymisestä, vuoden 2015 kotikuntakorvausten kustannuspohjana käytetään vuoden 2014 esi- ja perusopetuksen valtionosuuksien laskennallisia kustannuksia korotettuna vuoden 2015 kunnan peruspalvelujen hintaindeksillä ja vähennettynä sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannuksilla. Sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannusosuutena käytetään 3,9 prosenttia edellä mainitusta kotikuntakorvausten perusteena olevista esi- ja perusopetuksen laskennallisista kustannuksista.

7 § Kunnan asukkaiden tekemät aloitteet 2013

VD/1179/00.01.02.02/2014
KN/KK/LL

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritetut toimenpiteet.

Jos valtuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia äänioikeutetuista kunnan asukkaista, asia on otettava valtuustossa käsiteltäväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 13. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on antaa vuosittain viimeistään maaliskuussa valtuustolle luettelo kunnan jäsenten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista.

Kaupungille tehtiin vuonna 2013 yhteensä 65 kuntalaisaloitetta. Määrä on laskenut vuodesta 2012, jolloin kuntalaisaloitteita saapui yhteensä 88. Eniten aloitteita tehtiin kuntatekniikan keskuksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, kuten liikenneturvallisuuden parantamisesta ja lähiympäristön viihtyvyydestä ja siisteydestä. Aloiteaiheiden kirjo oli laaja ja varsinaisesti kaupunginvaltuuston toimivaltaan tulkittavia aloitteita oli suhteellisen vähän.

Kuntalain 28 §:ssä tarkoitettuja kuntalaisten valtuustotasoisista aloitteista tehtiin vuonna 2013 seuraavista aiheista:

- Kuntalaisaloite, määrärahojen lisäämiseksi vuoden 2014 talousarvioon Vantaan kaupungin terveyskeskusten toiminnan saamiseksi tyydyttävälle tasolle
- Kuntalaisaloite Fennovoiman ydinvoimalan rahoituksen uudelleen käsittelemiseksi

Edellä mainittuihin aloitteisiin on vastattu toimialojen toimesta.

Luettelo kaikista kuntalaisten vuonna 2013 tekemistä aloitteista löytyy asian liitteenä.

Kaupunginhallitus 3.3.2014 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi tiedoksi edellä mainittu luettelo kuntalain 28 §:ssä tarkoitetuista kuntalaisten vuonna 2013 tekemistä aloitteista.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi edellä mainittu luettelo kuntalain 28 §:ssä tarkoitetuista kuntalaisten vuonna 2013 tekemistä aloitteista.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
4 Luettelo kaikista kuntalaisaloitteista vuonna 2013

Muutoksenhakuohje: 4.1 valituskielto

Lisätiedot: kaupunginlakimies Kai Ketelimäki, puh. 09 839 23816, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Kuntalaisaloitteet vuodelta 2013

Kuntalaki § 28 Aloiteoikeus: Kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritetut toimenpiteet.

Valtuustotasoisia kuntalaisaloitteita:	**2 kpl**
Kuntalaisaloitteita yhteensä 2013:	**65 kpl**

	TOIMIALA	VUOSI	Diaari nro.	asia	kuntalainen	pvm	tila
1	**MATO**	2013	KUNTEK 76/2013	Kuntalaisaloite, nopeusvalvotakameroiden saamiseksi Läntiselle Valkoisenlähteentielle, Vanhalle Tuusulantielle Simonkalliontille ja Tikkurilan keskustan pääväylille, sekä hidastetöyssyjä Ruskeasannan alueelle	Ylikorpi Satu	4.2.2013	Vastattu
2	**SIVI**	2013	KPK 667/2013 *376	Kuntalaisaloite kirjojen lahjoittaminen kirjastotoimelle	Muukkonen Aleksi	4.2.2013	Vastattu
3	**MATO**	2013	TKE 792/2013	Kuntalaisaloite Kuusijärven saunan siivouksen parantamiseksi	Reijo Teräkselä	11.2.2013	Vastattu
4	**SOSTER**	2013	SOSTER 950/2013	Kannanotto kehitysvammaisten ohjaukseen varattava riittävästi koulutettua henkilökuntaa	Kumpukotien vanhempaintoimikunta	18.2.2013	Vastattu
5	**SIVI**	2013	VAP 1009/2013 *747	Kuntalaisaloite Hakunilan ulkoilualueen latujen merkitsemisestä paremmin	Matti Räisänen	28.2.2013	Vastattu
6	**MATO**	2013	KA 1017/2013	Kierrätettävän jätteen kuljetuspalvelu	Jäske Ulla-Maija	21.2.2013	Vireillä
7	**MATO**	2013	KUNTEK 1049/2013	Aloite korkeamman melumuurin rakentamiseksi Norppakujan ja Hyljekujan alueella Lahdenväylän liikennemelun vähentämiseksi	Liia Kaukver ja 11 muuta	25.2.2013	ei kaupungilla/ vastattu

8	**MATO**	2013	KUNTEK 1247/2013	Aloite jalkakäytävän rakentaminen Lehmustie, Vanha Koivukylä	Hattunen Marko	6.3.2013	Vireillä
9	**MATO**	2013	KUNTEK 1367/2013	Esitys Ritvantien leventämishankkeen tarpeellisuuden selvittämisestä sekä säästyneiden varojen osoittamisesta muihin kevyenliikenteen sujuvuuden parantamista edistäviinhankkeisiinesim. Kunnaantien/Tikkurilantien, Palttinatien/Lahdentien risteyksissä	Pertti Oksman	13.3.2013	Vireillä
10	**SIVI**	2013	VAP 1468/2013 *951	Kuntalaisaloite Pähkinärinteen nuorisotalo (Nurkan) toiminnan säilyttämiseksi	Maarit Heikkinen	20.3.2013	Vastattu
11	**SOSTER**	2013	SOSTER 1625/2013	Aloite terveysasemille pitää lisätä henkilökuntaa kaupungin talousvaikeuksista huolimatta	Mauri Tolvanen	2.4.2013	Vastattu
12	**SOSTER**	2013	SOSTER 1626/2013	Terveysasemille soittamisesta pitää poistaa jonotusmaksu esm.lähitaksilla ei ole jonotusmaksua	Mauri Tolvanen	2.4.2013	Vastattu
13	**SIVI**	2013	VAP 1688/2013 *1123	Liikennevalot Korsontien ja Urpilaisentien risteyksessä	Keränen Sylvi	3.4.2013	Vastattu
14	**MATO**	2013	KUNTEK 1701/2013 *1145	Bussipysäkin siirtäminen turvallisempaan paikkaan, koskee Rajatorpantiellä olevaa pysäkkiä V1206 (Pähkinärinteentie)	Helena Ahlberg	4.4.2013	Vireillä
15	**SOSTER**	2013	SOSTER 1709/2013	Kuntalaisaloite kaupunginhallitukselle ja sen yleisjaostolle sekä sosiaali- ja terveyslautakunnalle/palvelutarpeen arviointi	Soile Sillanmäki	4.4.2013	Vastattu
16	**MATO**	2013	KUNTEK 1783/2013	Aloite autoliikenteen rauhottaminen Orvokkitiellä	Lehdokin vanhempainyhdistys ry	27.3.2013	Vastattu
17	**SIVI**	2013	HA 2013/2013 *1371	Adressi, Pähkinärinteen nuorisotilan säilyttämiseksi	Maarit Heikkinen ja 2218 muuta	15.4.2013	Vastattu
18	**MATO**	2013	KUNTEK 2086/2013 *1432	Kuntalaisaloite näkyvyyttä haittaavan sähkökaapin siirtämiseksi Albert Petreliuksen kadun ja Jokiniementien risteyksessä tai liikennevalon saamiseksi risteykseen	Timo Keränen	22.4.2013	Vastattu
19	**SOSTER**	2013	SOSTER 2280/2013	Kuntalaisaloite, että Vantaan kaupunki aloittaisi Helsingin kaupungin tavoin mielenterveyspuolen yöpäivystystoiminnan	Vaikko Kemppainen	29.4.2013	Vastattu
20	**SIVI**	2013	KPK 2447/2013 *1718	Kuntalaisaloite koulu-ja muidenkin tilojen tilapäisvuorojen käyttölupapäätösten lähettämiseksi vain sähköpostitse	Rita Hellgren	6.5.2013	Vastattu

21	**SIVI**	2013	HA 2655/2013 *1927	Kannanotto vantaalaisten varhaisnuoriso- ja nuorisojärjestöjen toimintaedellytysten turvaamiseksi	Vantaan nuorisojärjestöt (Vannu) Ry	17.5.2013	Vastattu
22	**MATO**	2013	KUNTEK 2740/2013 *1870	Aloite hidasteiden saamiseksi Palttinatielle välille Lahdentie Vyyhtitie	Timo Vaaranen	22.5.2013	Vireillä
23	**SIVI**	2013	KPK 2766/2013 *2043	Selvityspyyntö koskien resurssiopettajien palkkausta Vantaalla	Johanna Nuorteva	23.5.2013	Vireillä
24	**SIVI**	2013	VAP 2806/2013 *2074	Aloite kaupungille uusien tilojen vuokraamiseksi Kuulakuja 3 sta Länsimäki Rajakylän alueen järjestöjen käyttöön	Länsimäen ja Rajakylän eläkkeensaajat ym järjestö	24.5.2013	Vireillä
25	**MATO**	2013	KUNTEK 2889/2013 *2172	Aloite roska-astioiden saamiseksi Santaradantien jalankulkioille tarkoiteulle tieosuudelle ja Santaradanpolulle	Pihla Hämäläinen	29.5.2013	Vireillä
26	**MATO**	2013	KA 2898/2013 *2185	Aloite kuorma-autojen pysäköintikielto Ojahaantie 6 kohdalla	Juhani Aspola	30.5.2013	Vireillä
27	**MATO**	2013	KUNTEK 3007/2013 *2316	Kuntalaisaloite hidasteiden saamiseksi Onervantien alkupäähän	Maria Nordberg-Jatkola	5.6.2013	Vastattu
28	**SIVI**	2013	VAP 3049/2013 *2358	Korso-Seura ry:n ehdotus Korson uimahallin vesivoimisteluryhmien maksutavoista	Korso-seura ry, Eija Pere	6.6.2013	Vastattu
29	**KAJO**	2013	HA 3080/2013 *2387	Aloite Vantaan kaupunginjakamiseksi kahtia ja länsiosan liittäminen Helsinkiin	Korhonen-Peräniitty Seija	10.6.2013	Vastattu
30	**MATO**	2013	KUNTEK 3068/2013 *2371	Kuntalaisaloite hidasteiden saamiseksi Koivukylän väylälle ja nopeusrajoituksen laskemiseksi meluhaitan vähentämiseksi	Kalle Lumme	6.6.2013	Vireillä
31	**MATO**	2013	KUNTEK 3089/2013 *2402	Kuntalaislaoite Vantaan kaupungin bussipysäkkien muuttamiseksi lasittomiksi/pleksittömiksi	Aki Mäkipernaa	10.6.2013	Vastattu
32	**SOSTER**	2013	VD/3909/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, määrärahojen lisäämiseksi vuoden 2014 talousarvioon Vantaan kaupungin terveyskeskusten toiminnan saatamiseksi tyydyttävälle tasolle	Hannu Harju + 6	9.9.2013	Vastattu
33	**MATO**	2013	VD/4002/00.01.02.02/2013	Uuden kirkon rakentaminen Tikkurilaan	Anita Ranta	15.9.2013	Vastattu
34	**MATO**	2013	VD/3427/00.01.02.02/2013	Aloite Harmotien asukaspysäköinti	Matti Naumanen	20.8.2013	Vireillä
35	**SIVI**	2013	VD/3992/00.01.02.02/2013	Aloite Pähkinärinteen koulun pihan turvallisuuden parantamiseksi	Pähkinärinteen koulun vanhempainyhdistys	18.9.2013	Vastattu

36	**MATO**	2013	VD/4014/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, pistorasiat bussipysäkille matkapuhelinten latausta varten	Alexandra Mustonen	19.9.2013	Vireillä
37	**MATO**	2013	VD/4017/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, jalkapallohallien lisärakentaminen	Reetta Pöllänen ja Nina Pollari	19.9.2013	Vireillä
38	**MATO**	2013	VD/4018/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, liikennevalojen korjaus Valkoisenlähteentie, Koivukylänväylä, Osmankäämintie risteys,	Vili Toivanen, Henrik Sipilä	19.9.2013	Vireillä
39	**SIVI**	2013	VD/4019/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, Kaikkille 13-18 vuotiaille nuorisokahvila Tikkurilaan keskeiselle paikalle	Jessica Seppälä	19.9.2013	Vireillä
40	**KONSAS**	2013	VD/4024/00.01.02.02/2013	Kuntalaispalvelut, ilmaiskirpputori kuukausittain Tikkurilan kävelykadulle	Ronja Kuusimurto	19.9.2013	Vireillä
41	**MATO**	2013	VD/4027/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, Vantaan alueelle enemmän katuroskakoreja, ehkäisemään kadunvarsien epäsiisteyttä	Kia Rantalainen	19.9.2013	Vireillä
42	**MATO**	2013	VD/4074/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite korotetun suojatien rakentamiseksi että Pakkalaan Keikarinkujan ja Lentoasemantien kohdalle	Lumila Kaisu	20.9.2013	Vireillä
43	**KONSAS**	2013	VD/4099/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite Fennovoiman ydinvoimalan rahoituksen uudelleen käsittelemiseksi	Jukka Lahti	23.9.2013	Vastattu
44	**SIVI**	2013	VD/4110/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite sopimuksen tekemiseksi Helsingin kaupungin kanssa, että yli 70-vuotiaat voisivat käyttää Myllypurossa olevaa ikäihmisille tarkoitettua kuntosalia - vaikka pientä korvausta vastaan	Mailis Kivioja	23.9.2013	Vireillä
45	**SOSTER**	2013	VD/4121/00.01.02.02/2013	Aloite/tarjous raittiuskasvatuspalveluiden tuottamisesta	Pasi Heinonen	24.9.2013	Vastattu
46	**MATO**	2013	VD/4210/00.01.02.02/2013	Kansalaisaloite kävelysillan saamiseksi Vantaanjoen yli koordinaatteihin,leveysaste: 60°16'42.71" P pituusaste: 24°53'2.56"I, sekä siitä ulkoilu-/hiihtoreitin saamiseksi Haltialan ulkoilualueelle.	Tomi Kopisto	26.9.2013	Vireillä
47	**SIVI**	2013	VD/4389/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite kouluille järjestettävistä liikuntakerhoista	Hakulinen Klaus	4.10.2013	Vireillä
48	**MATO**	2013	VD/4561/00.01.02.02/2013	Aloite yhteispalvelupisteen, asukastilan ja nuorisotilan saamiseksi Koivukylän keskustan uuteen liikekeskukseen	Rekolan Seudun vasemmisto ry	14.10.2013	Vireillä
49	**MATO**	2013	VD/4570/00.01.02.02/2013	Aloite/ Salkolantie 23 tonttiliittymän madallus/ uudelleen käsittelypyyntö	Karl-Erik ja Liisa Boman	14.10.2013	Vastattu

50	**MATO**	2013	VD/4599/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite kävelytien rakentamiseksi Sotunkiin (Pohjolantie/Nurmimäentie/Sotungintie Hakunilaan päin)	Jeanette Nilsson-Ollandt	15.10.2013	Vireillä
51	**MATO**	2013	VD/4733/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, palstaviljelyalueiden yleisten järjestyssääntöjen nykyaikaistaminen/Pähkinärinne-seura ry / Lammaslammen viljelypalstat	Lounassalo Jarmo, + useita allekirjoittaneita	21.10.2013	Vastattu
52	**SOSTER**	2013	VD/3435/00.01.02.02/2013	Tiedustelu Vantaan väliaikaismajoituksesta	Päivi Kemppainen	20.8.2013	Vastattu
53	**MATO**	2013	VD/3029/00.01.02.02/2013	Aloite, isojen ajoneuvojen pysäköintipaikkojen puute, koskien lakisääteisiä taukoja.	Anita Paasikontu	23.7.2013	Vireillä
54	**MATO**	2013	VD/3153/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite Kaislatien sulkemiseksi autoilta betoniporsailla	Miia Huhtala	5.8.2013	Vastattu
55	**MATO**	2013	VD/5350/00.01.02.02/2013	Aloite puuttuvien kevyen liikenten väylien rakentamiseksi ja teiden peruskunnon parantamiseksi Hämevaaran alueella	Karlsson Kai	14.11.2013	Vireillä
56	**MATO**	2013	VD/5483/00.01.02.02/2013	Martinlaakson taksiaseman sijainti	Vantaan Taksi Oy	20.11.2013	Vastattu
57	**MATO**	2013	VD/5493/00.01.02.02/2013	Aloite kaupunginhallitukselle puoltaa Tammiston koetilan rakennusten säilyttämistä	Tammiston tilan suojelijat; Risku Niina, Risku Anne, Väliniemi Kimmo	21.11.2013	Vastattu
58	**MATO**	2013	VD/5859/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite Katriinantielle Seutulan koulun kohdalla olevalle suojatielle hidastetöyssy tai korotettu suojatie	Jukka Hero	10.12.2013	siirreetty ELY-keskukselle vastattavaksi
59	**MATO**	2013	VD/5889/00.01.02.02/2013	Martinlaakson aseman uusien pysäköintijärjestelyjen parantaminen	Martinlaakson asukasyhdistys ry	10.12.2013	Vireillä
60	**MATO**	2013	VD/5936/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite koirapuiston saamiseksi Itä-Hakkilan tai Kuninkaanmäen alueelle	Heikkinen Marko	11.12.2013	Vireillä
61	**MATO**	2013	VD/6080/00.01.02.02/2013	Aloite, hidasteiden rakentaminen Särkitien eteläosaan	Koskimäki Markku sekä useat Särkitien asukkaat	18.12.2013	Vireillä
62	**MATO**	2013	VD/6219/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite Matarin täyttömäen maisemointi ja Rekolantien ja Matarin ulkoilureittien valot	Jari Hovinen	27.12.2013	Vireillä
63	**MATO**	2013	VD/6221/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, että luvallisista nuotiopaikoista ilmoitettaisiin Vantaan kaupungin nettisivuilla	Jari Hovinen	27.12.2013	Vireillä
64	**MATO**	2013	VD/6222/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite metsäpuutarhan perustamiseksi puistoalueille ja joutomaille	Jari Hovinen	27.12.2013	Vireillä
65	**MATO**	2013	VD/6223/00.01.02.02/2013	Kuntalaisaloite, parempi rakennuspaikka suunnitellulle Joukontien kevyenliikenteensillalle	Jari Hovinen	27.12.2013	Vastattu

8 § Vuoden 2013 henkilöstökertomus

1746/01.00.02.01/2014
KN/K-ML/LL

Vantaan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2013 on valmistunut. Se kuvaa henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen tilaa, niille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja seuraavia kehittämistoimia. Tiivistelmänä kertomuksesta voi todeta seuraavaa:

Keskiarvoa edustava Vantaan kaupungin työntekijä olisi 46-vuotias nainen, joka työskentelisi vakituisessa palvelussuhteessa sivistystoimen toimialalla. Hänellä olisi takanaan palvelussuhdetta 12,6 vuotta, ja hänen esimiehenään työskentelisi nainen. Eläkkeelle hän jäisi 62,6-vuotiaana.

Esimerkkikuvauksen lisäksi Vantaan kaupungin henkilöstörakenteen kehitystä kuvaavat tunnusluvut henkilöstömäärän ja sairauspoissaolojen kehityksestä. Vuonna 2013 kaupungin palveluksessa oli yhteensä 10 319 henkilöä. Henkilöstömäärä on pysynyt vuodesta 2012 lähes ennallaan. Henkilöstömenojen kasvu oli äärimmäisen kohtuullista eli vain 1,2 %:a edellisvuodesta. Sairauspoissaoloja ei saatu kääntymään laskuun useista kehittämistoimenpiteistä huolimatta. Koko henkilöstön sairauspoissaolot vastaavat 440 henkilötyövuotta ja muodostavat 17,5 miljoonan euron kustannuksen.

Terveysjohtaminen oli vuonna 2013 keskeisin keino sairauspoissaoloihin puuttumiseksi. Henkilöstöasiantuntijat tekivät vierailuja työyksiköihin, ja tapaamisessa pohdittiin keinoja työhyvinvoinnin edistämiseksi ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyksi sekä tuettiin työssäjaksamisen mahdollisuuksia. Lisäksi henkilöstöä ohjattiin kuntoutukseen ja työkykyä ja hyvinvointia ylläpitävän ja kehittävän toiminnan pariin. Työyksiköt kartoittivat keinoja uhka- ja väkivaltatilanteiden vähentämiseksi ja varautuivat tilanteiden ratkaisemiseen. Kaupungilla on ehdoton nollatoleranssi asiakkaista johtuviin uhka- ja väkivaltatilanteisiin.

Ennakoivan rekrytoinnin kehittämiseksi aloitettiin neuvottelut systemaattisen harjoitteluyhteistyön aikaansaamiseksi kolmen ammattikorkeakoulun kanssa. Systemaattisen yhteistyön myötä kaupunki saa työelämän vaatimuksia vastaavia työharjoittelijoita, työelämää hyödyttäviä tutkimustyön tuloksia sekä potentiaalista tulevaisuuden työvoimaa. Sosiaali- ja terveystoimi teki mittavaa kehittämisyhteistyötä erityisesti Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. Lisäksi rekrytoinneissa panostettiin esimiesten valintaan.

Esimiesvalmennusta systematisoitiin johtamisen ja esimiestyön valmennuksen tarjoaman ja toteutuksen kehittämiseksi. Kaupunki tarjoaa kehittymisen polkuja uusien esimiesten valmennuksen, valmennustarjottimen, johtamisen erikoisammattitutkinnon, strategisen esimiesvalmennuksen (TAJUA-valmennus) ja ylimmän johdon valmennusten muodoissa. Systemaattinen esimiesvalmennus sisältää kehittymisen portaat johtamisen eri tasoille. Systemaattisuus tarkoittaa myös sitä, että kaupunki valmentaa esimiehiään oman organisaation johtamistapaan ja -käytänteisiin. Koko henkilöstön yhteenlaskettuja oppimistyöpäiviä oli 30 430 kappaletta, jolloin yhtä työntekijää kohden oli 2,95 koulutuspäivää.

Johtamisen kehittämiseksi toteutettiin johtamisjärjestelmän arviointi. Työhön osallistui kaupungin kaikki tulosalueet, ja arvioinnin teki tai haastatteluun osallistui noin 700 kaupungin työntekijää. Kaupungin vahvuuksia ovat muun muassa tuottavuuden huomiointi toiminnassa, perustehtävien selkeys, ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö sekä kehittymiseen kannustaminen. Kehitettävää sen sijaan on vielä muun muassa organisaatiorajat ylittävässä toiminnassa, tuloskorttityöskentelyssä sekä kannustamisen ja palkitsemisen keinoissa. Jokainen tulosalue poimi tuloksista konkreettiset kehittämistoimenpiteet.

Henkilöstökeskus tuki toimialoja muun muassa johtamisen ja työyhteisöjen kehittämisessä. Henkilöstöasiantuntijat panostivat erityisesti suoraan asiakastyöhön, ja kehittämisen toimenpiteitä suunniteltiin yhteistyössä toimialojen kanssa pidettyjen tulosalueneuvottelujen pohjalta. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin hr-järjestelmien kehitystä ja uudistettiin työterveyshuollon palvelujen käyttöä kustannusten nousun hillitsemiseksi ja palvelutarjoaman säilyttämiseksi.

Kaupunginhallitus 3.3.2014 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi tiedoksi vuoden 2013 henkilöstökertomus.
Käsittely:
Merkittiin, että henkilöstöjohtaja Kirsi-Marja Lievonen selosti asiaa kokouksen alussa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi vuoden 2013 henkilöstökertomus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite
5 Henkilöstökertomus 2013

Muutoksenhakuohje: 4.1 valituskielto

Lisätiedot: henkilöstöjohtaja Kirsi-Marja Lievonen, puh. 040 570 5593, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAA

Henkilöstökertomus 2013

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Osaavan työvoiman varmistaminen 4
Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen 10
Terveys ja hyvinvointi 20
Henkilöstökeskuksen palvelut 25
Tunnusluvut Espoo, Helsinki, Vantaa 28
Sammandrag 30

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Muutos haastaa koko henkilöstön

”Muutosta toteutetaan johtamisen kautta” on yksi kaupungin strategian viidestä painopistealueesta.

Tutkimukset johtamisesta osoittavat, että ne organisaatiot, joissa johtaminen ja johtamiskulttuuri ovat hyvällä tasolla, menestyvät keskimääräistä paremmin. Hyvä johtaminen ei ole miellyttämistä, vaan se on suoraa ja rakentavaa palautteen antamista ja oman esimerkin voimalla toimimista suoraan tilanteessa tai heti sen jälkeen. Tämän vuoksi kaupunkimme strategiassa on painotettu suorituksen johtamista ja valmentavan johtamisen tapoja. Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen on paras tapa tukea kaupungin strategian ja vision toteutusta.

Parhaimmillaan johtaminen ja henkilöstön muutosvalmius takaavat kuntalaiselle hyvät peruspalvelut, vaikka talouden reunaehdot koko ajan kiristyvät. Tämä aika haastaa meitä kaikkia onnistumaan työssämme ja suorittamaan perustehtävämme hyvin – sitoutuneesti. Ilman innovatiivisuutta ja rohkeutta kokeilla uutta emme kuitenkaan saavuta kaupunkitasoisia tavoitteitamme.

Hyvä johtaminen antaa henkilöstölle mahdollisuuden osallistua toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintatapojen kokeilemiseen. Henkilöstöllä on oltava tahto luoda uutta, luopua vanhasta ja ottaa vastuuta muutoksista. Emme voi jäädä entiseen ja vastustaa muutoksia, vaan on säilytettävä innovatiivinen ote työhön, tartuttava palautteeseen ja kehittymisen kohteisiin. Meistä jokaisen oma asenne siis ratkaisee.

Yhdessä hyvällä johtamisella ja työasenteella onnistumme. Onnistuminen on energiaa vapauttavaa!

Kirsi-Marja Lievonen
henkilöstöjohtaja

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Rekrytoinnin vakiintuneita käytäntöjä

Vuonna 2013 tavoitteena oli luoda oppilaitosyhteistyön rakenteita ja kehittää rekrytointiprosessin laatua. Molempiin toiminnan painopisteisiin panostettiin kehittämishankkein, jotka tuottivat vakiintuneita käytäntöjä.

LAADUKAS REKRYTOINTIPROSESSI varmistaa, että kaupungilla työskentelee osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä. Vuonna 2013 Vantaan kaupungilla oli haettavana 2 302 avointa työpaikkaa, joista vakinaisia oli 1 025, määräaikaisia 1 277 ja kesätöitä 313. Työnhakijoita näihin tehtäviin oli yhteensä 34 456.

Rekrytoinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota esimiesten valintaan. Esimiesrekrytoinnin prosessiin liitettiin mukaan rekrytoinnin asiantuntija. Asiantuntija oli mukana hakemusten läpikäynnissä, haastatteluissa ja niiden analysoinnissa sekä jatkoon valinnassa. Henkilöstöpalvelut tuki rekrytoivaa esimiestä työhönoton vaiheissa. Rekrytoinnin tuen työntekijät tarkistivat ja julkaisivat työpaikkailmoituksen. Lisäksi he olivat yhteydessä hakijoihin rekrytoinnin eri vaiheissa ja tarkistivat tarvittavat taustatiedot. Parhaimmillaan työnhakijalla oli hyvin reaaliaikainen tieto rekrytointiprosessin etenemisestä, mikäli rekrytoiva esimies välitti tietoa tukitiimille. Reaaliaikainen yhteydenpito vaikuttaa voimakkaasti myös työnantajakuvaan.

Esimiesrekrytoinneissa käytettiin henkilöarviointia. Arvioinnin tavoitteena on saada päätöksenteon tueksi objektiivista lisätietoa hakijoista ja heidän soveltuvuudestaan tehtävään. Arvioinnin avulla ennakoitiin hakijan menestymistä tehtävässä, selvitettiin osaamista, motivaatiota, työtehtävissä suoriutumista, työhön ja työyhteisöön soveltuvuutta sekä kehittymispotentiaalia. Henkilöarviointi teetettiin 109 hakijalle.

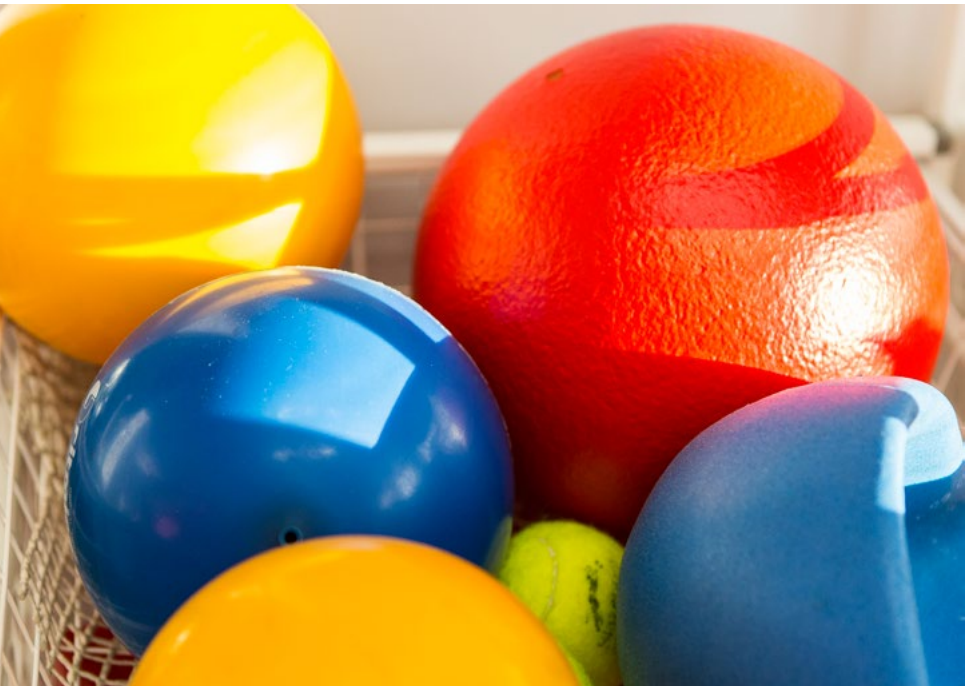

OPPILAITOSYHTEISTYÖ on osa ennakoivaa rekrytointia. Oppilaitosyhteistyön painopistealueena oli opintojen yhteydessä tapahtuva harjoittelu. Ammattikorkeakoulujen Diak, Laurea ja Metropolia kanssa neuvoteltiin kaupunkitasoisesta harjoittelua edistävästä puitesopimuksesta. Sen tavoitteena on lisätä yhteistyön systemaattisuutta. Oppilaitosyhteistyön osana jatkettiin Opinnoista osaajaksi -hankkeen toimintamallin jalkauttamista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla Metropolian kanssa toteutettu Osaamisen ennakointi -hanke vahvisti yhteistyötä hankkeeseen osallistuneiden ammattiryhmien ja koulutusalaryhmien kanssa ja toi opintoja lähemmäs työelämän tarpeita, muun muassa

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

hankkeeseen osallistuneiden ammattiryhmien osalta. Ammattiryhmistä olivat mukana sairaanhoitajat, sosionomit, fysioterapeutit ja toimintaterapeutit. Kaupunki pystyi vaikuttamaan siihen, mitä valmiuksia työelämää aloittelevalta vaaditaan. Kaupunki tarjosi aiempaa suunnitellummin ammattikorkeakoululle kehitysprojektien ja opinnäytetöiden aiheita, ja vastuuhenkilöt vaihtoivat tietoja säännöllisesti. Suhteet koulun lehtorien ja kaupungin eri alojen asiantuntijoiden välillä vakiintuivat.

HENKILÖSTÖ- JA HENKILÖSTÖMENOSUUNNITTELU kytkettiin entistä tiiviimmin osaksi taloussuunnitteluprosessia. Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmien pohjana on talousarvion laadinnan kehys. Henkilöstösuunnitelma toimii pohjana henkilöstörakenteen muutoksille ja yksittäiselle rekrytoinnille. Vakanssien täyttölupamenettelyä jatkettiin. Vuoden lopussa henkilöstösuunnitelmiin liitettiin koulutus- ja kehittämissuunnitelmat ensimmäisen kerran.

OSAAVAN TYÖVOIMAN VARMISTAMISEKSI ja palvelulupauksesta kiinnipitämiseksi aikuissosiaalityössä tehtiin muutos, jossa sosiaalityöntekijän, erityissosiaaliohjaajan ja sosiaaliohjaajan tuli kyetä hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla koulutuksensa ja osaamisensa sekä tuottaa asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Muutoksessa selkiytettiin myös työnkuvia ja rooleja, vahvistettiin yhteisöllistä toimintatapaa ja luotiin työtä tukeva johtamisjärjestelmä. Muutos on valtakunnallisestikin merkittävä.

Kuudelle Vantaan sosiaaliasemalle muotoiltiin tiimimallit, jotka vastasivat parhaiten asiakaskunnan tarpeisiin. Tuloksena 38 sosiaalityöntekijän vakanssista 4 muutettiin erityissosiaaliohjaajan ja 16 sosiaaliohjaajan vakanssiksi. Lisäksi toimeentulotuen käsittelemiseksi perustettiin oma toimeentulotuen käsittelyn eriyttämishanke.

LÄHTIJÖIDEN PALAUTETTA kerättiin sähköisesti sekä palvelussuhteessa että harjoittelussa olleilta. Kyselyyn vastasi 190 työssä ja 66 harjoittelussa ollutta. Työpaikan vaihtajista yli puolet siirtyi muun kunnan palvelukseen ja vajaa puolet yksityiselle sektorille. Lähtijöistä valtaosa oli työskennellyt kaupungilla alle viisi vuotta. Palvelussuhteen päättäneet kokivat hyvänä työyhteisön ilmapiirin, yhteistyön toimivuuden esimiehen kanssa sekä työtehtävien tavoitteiden selkeyden. Lähtöön vaikutti eniten halu uralla etenemiseen ja uusiin haasteisiin. Vastaajista noin viidenneksen lähtöön vaikutti työnantajasta johtuvat syyt. Harjoittelijat pitivät työtehtäviä mielenkiintoisina ja perehdytystä työhön hyvänä.

HENKILÖSTÖN KOKONAISMÄÄRÄ on pysynyt lähestulkoon samana verrattuna vuoteen 2012. Vuonna 2013 kaupungin palveluksessa oli yhteensä 10 319 vakituisessa ja määräaikaisessa palvelussuhteessa olevaa henkilöä. Työllistettyjen määrä on noussut edellisen

Vaihtuvuus

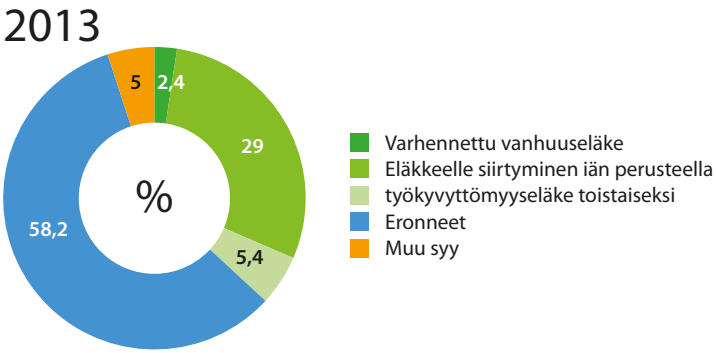

Vaihtuvuuteen vaikuttaa eniten eläkkeelle jäävien lukumäärän vuosittainen vaihtelu. Vuonna 2013 eläkeiän saavutti 177 henkilöä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

vuoden notkahduksen jälkeen 70 henkilöllä. Työllistettyjä vuonna 2013 oli 263 henkilöä.

Henkilöstön määriin eri toimialoilla ovat vaikuttaneet organisaatiomuutokset. Vapaa-ajan ja asukaspalveluiden toimiala lakkautettiin vuoden 2012 lopussa ja henkilöstöä siirrettiin muille toimialoille. Vuoden 2013 alussa muodostettiin uudet toimialat, konserni- ja asukaspalvelut sekä kaupunginjohtajan toimiala.

Henkilöstöstä on naisia 80 prosenttia ja miehiä 20 prosenttia. Vakituisten ja määräaikaisten ikärakenne on pysynyt lähestulkoon samanlaisena verrattuna vuosiin 2012 ja 2011. Suhteellisesti eniten on miehiä ikähaarukassa 50–54 vuotta (15,4 prosenttia) ja naisia ikähaarukassa 45–49 vuotta (14,3 prosenttia).

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n ostetun tilapäisen työvoiman käyttö oli 424 henkilötyövuotta. Seuren käytön kustannukset muodostivat 16,3 miljoonaa euroa.

Työajan jakaantumista voidaan seurata SAP:n henkilöstökapasiteettiraportilla. Raportilta saatujen tietojen mukaan vakituisen henkilöstön teoreettisesta työajasta on tehtyä työaikaa 73 prosenttia. Työajasta on käytetty vuosilomiin 11 prosenttia ja lakisääteisiin vapaisiin 7 prosenttia. Muiden poissaolojen ja sairauslomien osuus on 10 prosenttia. Lähtövaihtuvuus nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten nousuun vaikutti eläkkeelle jääneiden määrä, joka oli 36,8 prosenttia poislähteneistä.

Tavoitteet 2014:

Osana systemaattista oppilaitos-yhteistyötä on käytössä kiinteä harjoitteluyhteistyö vähintään viidellä ammattiryhmällä.

Työnantajan suositteleminen kasvaa.

Henkilöstömäärä toimialoittain

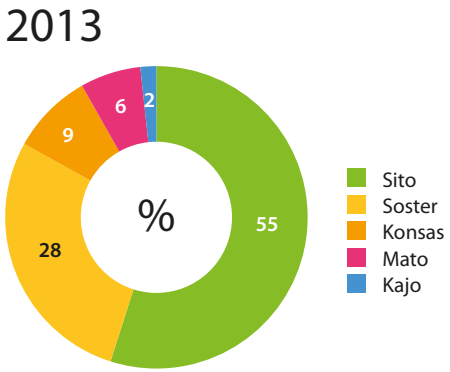

Vuonna 2013 kaupungin palveluksessa oli yhteensä 10 319 työntekijää.

Taulukoissa käytetyt lyhenteet

Sito	Sivistystoimen toimiala
Soster	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Konsas	Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala
Mato	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kajo	Kaupunginjohtajan toimiala

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Oppilaitosyhteistyö auttaa teoriaa kohtaamaan työelämän

Fysioterapian esimies Aira Tillström-Sinkko, Myyrmäen terveysasema

Aira Tillström-Sinkko (oik.) on ollut mukana oppilaitosyhteistyön kehittämisessä. Fysioterapeutti Mervi Salminen on Vantaan kaupungin oppilaitosyhteistyön yhdyshenkilö ammattikorkeakouluihin ja Myyrmäen terveysaseman opiskelijaohjauksesta vastaava.

”Oppilaitosyhteistyön myötä terveysasemamme ovat päässeet kartalle siitä, mitä fysioterapian koulutus on tänä päivänä. Olemme saaneet mahdollisuuden vaikuttaa Metropolia-ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelman sisältöön ja ulottaa opintosisältöjä paremmin työelämän tarpeita vastaaviksi. Yhteistyö on laajentunut uusiin ulottuvuuksiin.

Oppilaitos puolestaan saa enemmän opiskelijoita työelämäjaksoille, ja pystymme jakamaan eri ammattikorkeakoulujen harjoittelijat tasaisemmin kaupungin työpaikkoihin. Otamme Vantaalle vuosittain vähintään 12 Metropolian fysioterapeuttiharjoittelijaa 2–7 viikon työelämäjaksolle. Harjoittelijan vastaanottaminen sitoo työpaikan resursseja, mutta systemaattisen yhteistyön myötä olemme harjaantuneet. Käytössämme on käsikirja opiskelijoiden ohjaamiseen. Harjoittelijoita ohjaavat fysioterapeutit ovat osallistuneet ohjaajan koulutukseen. Työelämäjaksolle tuleva opiskelija puolestaan käy ohjaajansa kanssa läpi tsekkauslistan, mitä työelämän kannalta keskeisiä tietoja kannattaa kerrata ennen harjoittelun aloitusta.

Opiskelijoiden tekemät harjoitus- ja opinnäytetyöt ovat työelämälähtöisiä. Keräämme koulun kanssa pidettäviin seminaareihin Vantaan terveysasemien fysioterapian kannalta hyödyllisiä tutkimusaiheita. Opinnäytetöiden myötä saamme ajankohtaista ja tuoreinta tutkimustietoa meille tärkeästä aiheesta, kuten syvien lihasten tai lihaskalvojen toiminnasta.

Systemaattisen harjoittelijapalautteen myötä olemme muuttaneet käytäntöjä. Työelämäjaksolle tulijaa ei ohjata kylmiltään asiakaspalvelutilanteeseen, vaan ennen ensimmäistä omaa terapiatilannettaan harjoittelija on seuraajana mukana asiakkaan vastaanottotilanteessa.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Henkilöstömäärä sukupuolijakauman mukaan

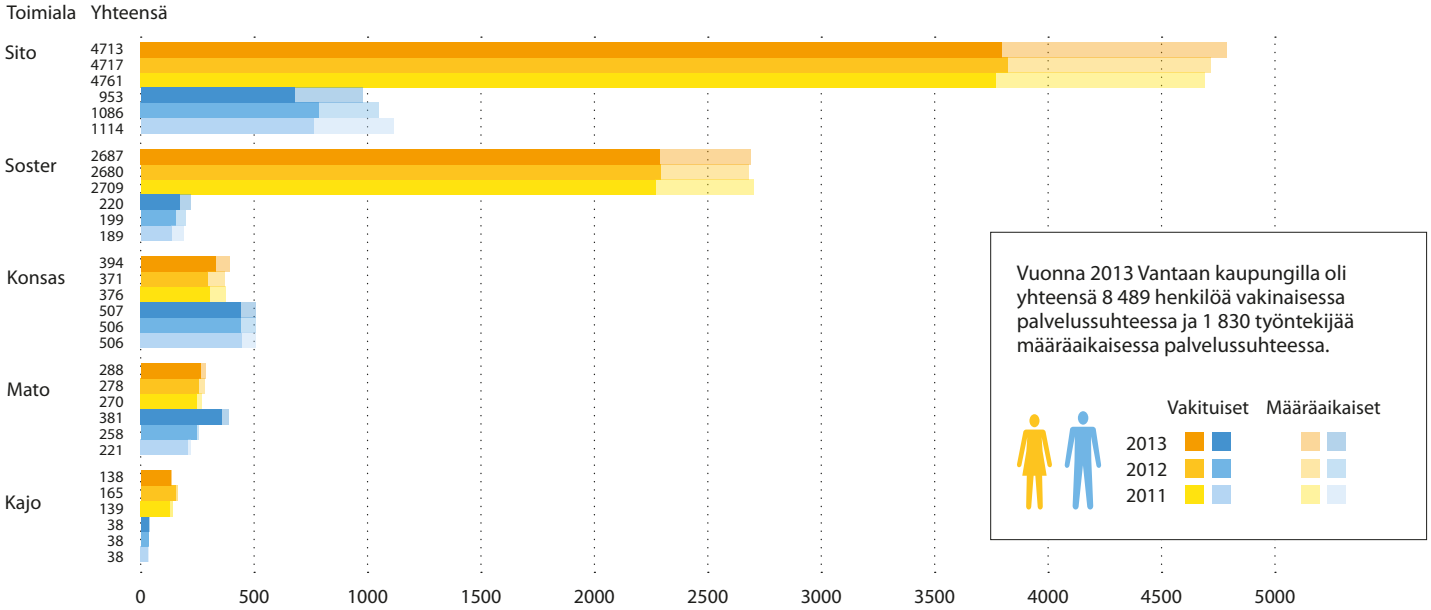

Ikärakenne

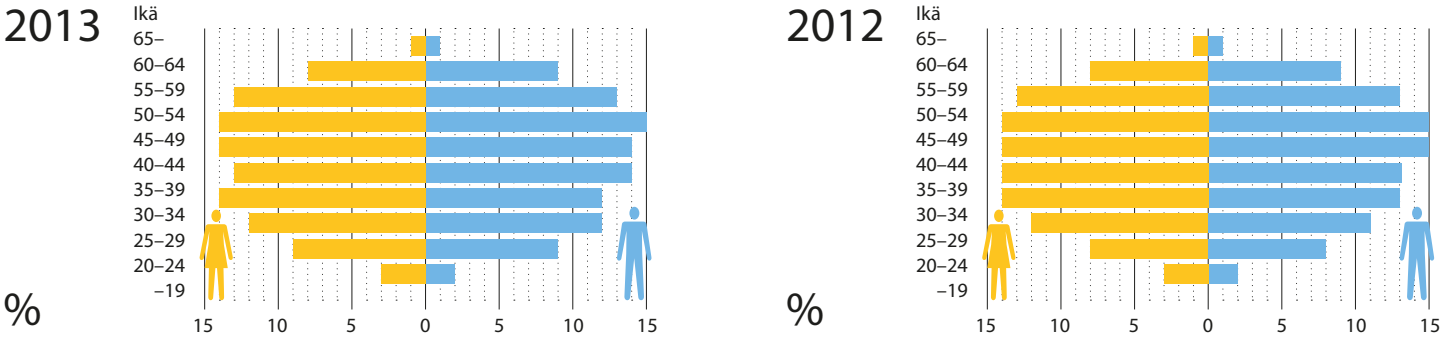

Henkilöstön ikärakenne on tasainen ja se on säilynyt hyvänä tarkastelujakson 2011–2013 ajan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tutkintotasot

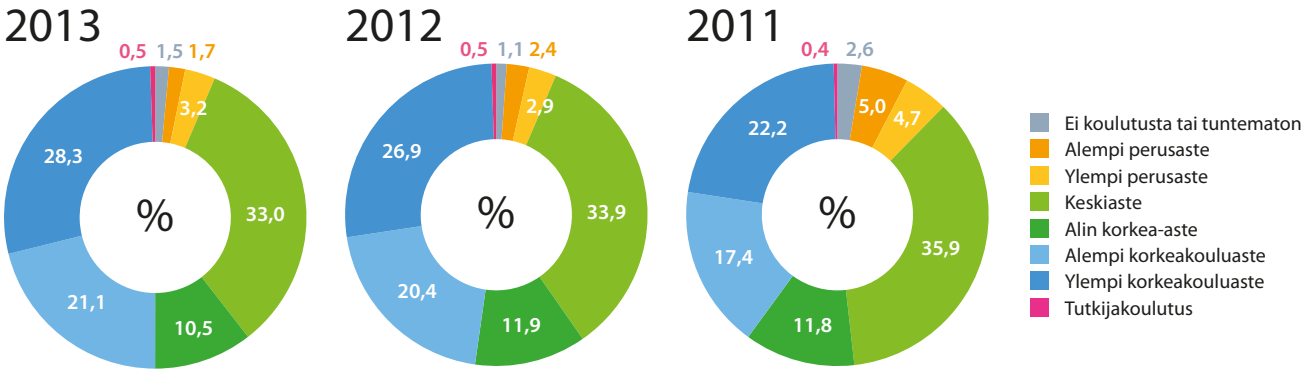

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on vuodesta 2012 noussut 2,1 prosenttiyksikköä.

2011

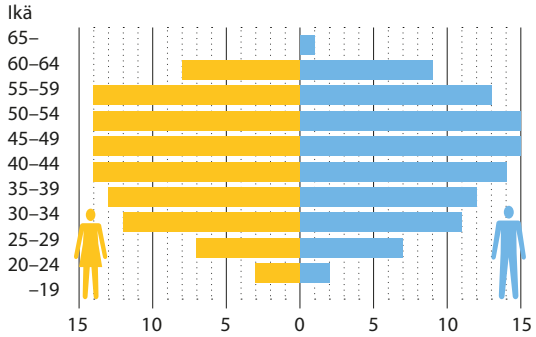

%

Vakituisen henkilöstön työajan jakautuminen

2013

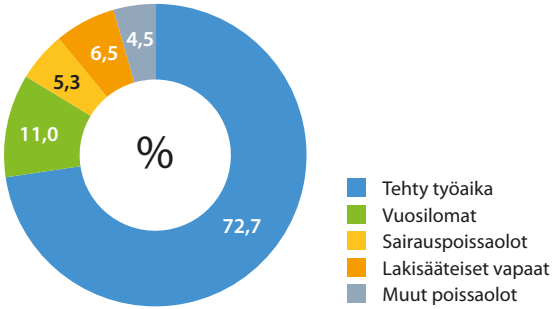

Noin neljännes laskennallisesta työajasta on muuta kuin työn tekemistä.

Osaamista strategiseen johtamiseen

Vuonna 2013 tavoitteena oli luoda systemaattinen esimiesvalmennus, joka tukee esimiehiä ja päälliköitä Vantaan kaupungin talous- ja velkaohjelman läpiviennissä, tuloksellisuuden parantamisessa sekä henkilöstöresurssien tehokkaassa käytössä. Tavoitteena oli myös kuvata tulosalueiden johtamisjärjestelmät ja käynnistää johtamisen kehittäminen analyysin ja kehittämissuunnitelmien pohjalta.

SYSTEMAATTINEN ESIMIESVALMENNUS tarkoittaa Vantaan kaupungilla selkeää ja järjestelmällistä esimiesten valmennuskokonaisuutta. Valmennusten sisällölliset teemat ja menetelmät on myös systematisoitu tukemaan strategian toteutumista. Kokonaisuus sisältää kehittymisen portaat muodostavia valmennuksia, joihin jokainen Vantaan kaupungin esimies voi osallistua.

Johtamistarjotin sisälsi teemallisia valmennuspäiviä HR-järjestelmien käyttöön, työehtosopimusten soveltamiseen, muutoksen johtamiseen, rekrytointiin sekä palvelussuhteen aloittamiseen liittyen. Uusien esimiesten valmennus on vuoden mittainen kaikille uusille esimiehille suunnattu kompetenssin kehittämiseen tähtäävä valmennus, johon liittyy mentorointi. Vuonna 2013 toteutettiin kolme uusien esimiesten valmennusryhmää. Strategisen johtamisen tueksi pilotoitiin strategista esimiesvalmennusta ja päällikkötason esimiehille jatkettiin johtamisen erikoisammattitutkinnon toteutusta yhteistyössä Amiedun kanssa. Lisäksi ylimmälle johdolle toteutettiin kolme valmennus- ja verkostopäivää strategiaan ja hyvien johtamiskäytänteiden jakamiseen liittyen.

ESIMIESCOACHING valittiin Vantaan kaupungin menetelmäksi ohjattuun ja systemaattiseen esimiesten ja esimiesryhmien kehittämiseen työnohjauksen rinnalle. Coaching on valmentavaa johtamista, jossa esimies saa valmiuksia johtamiseen niin, että esimies kehittyy myös yksilönä. Sen tarkoituksena on auttaa johtajaa tai päällikköä ottamaan käyttöön hänellä jo olemassa olevat voimavarat ja taidot, joita hän tarvitsee työnsä tavoitteiden saavuttamiseksi.

JOHTAMISJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN on yksi Vantaan kaupungin strategisista tavoitteista. Konsulttitoimisto KPMG arvioi

Esimiesten määrä ja sukupuolijakauma

2013

	Johto		Ylempi keskijohto		Keskijohto		Esimiehet		Yhteensä	Työntekijöitä / esimies
Sito	0	1	4	5	27	60	21	124	242	22,6
Soster	1	0	4	1	1	21	15	144	187	15,0
Konsas	1	1	3	6	6	10	71	22	120	6,8
Mato	1	0	5	2	13	15	50	21	107	5,5
Kajo	1	0	3	3	4	4	0	10	25	6,1
Yhteensä	4	2	19	17	51	110	157	321	681	14,5

Esimiehistä 66 prosenttia on naisia.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

tulosalueiden johtamisjärjestelmiä vuosina 2012–2013. Arviointiin osallistui haastatteluissa tai kyselyyn vastaamalla noin 700 kaupungin työntekijää.

Tulosalueet ovat poimineet kehittämiskohteistaan konkreettiset kehittämistoimenpiteet. Tavoitteena on, että johtamisjärjestelmän toimivuutta sekä kehittymistä ja toimenpiteiden vaikutusta arvioidaan uudelleen vuonna 2015.

STRATEGIATYÖKALUT laadittiin systemaattisen ja yhtenäisen johtamistyön avuksi johdolle, päälliköille ja esimiehille. Työkalujen avulla strategia ei jää vain kirjatuksi ideaksi, vaan se konkretisoituu käytännön toimintana organisaation eri tasoilla. Strategiatyökalujen avulla esimies määrittelee yhdessä työyhteisönsä kanssa yksikön toiminta-ajatuksen, tavoitteet ja toiminnan tulokset tuleville vuosille sekä tulevan kauden toimenpiteet. Tavoitteet yhdistyvät lopuksi ryhmän ja yksilön tulos- ja kehityskeskusteluihin ja niiden pohjalta laaditaan kehittymissuunnitelma. Työkalut julkaistaan vuoden 2014 toiminnan suunnitteluun intranetissä, esitteenä ja sähköisinä lomakkeina. Tulosalueiden johtajat valmennetaan strategian johtamiseen ja työkalujen käyttöön.

Johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset

KAUPUNGIN VAHVUUKSIA OVAT:

- Tuottavuuden näkökulman huomioiminen toiminnassa
- Perustehtävästä selkeä käsitys
- Ammattitaitoinen henkilöstö, panostus osaamisen varmistamiseen ja johtamisen kehittämiseen
- Luottamus omaan toimintaan, substanssin vankka tuntemus
- Yksilöiden tarpeiden huomioonottaminen työn järjestämisessä
- Pitkät työurat: tunnetaan kollegat ja organisaatio
- Kannustamisen keinoista ammattitaidon ja työn kehittämiseen tähtäävä koulutus
- Vahva yhteisöllisyys tulosalueiden yksiköissä
- Avoin ja keskusteleva johtamiskulttuuri
- Matala organisaatio
- Riittävästi johtamisen foorumeita
- Systemaattinen toiminnan suunnittelu

KEHITETTÄVÄÄ KAUPUNGILLA ON VIELÄ:

- Tulosalue- ja toimialarajojen ylittäminen asiakas- ja palveluprosessien kehittämisessä
- Tuloskorttityöskentelyn laajentaminen
- Talous- ja velkaohjelman vaikutusten ennakointi
- Kehittämistoiminnan johtaminen
- Lähiesimiestyön tukeminen
- Tulos- ja kehityskeskusteluprosessin kehittäminen
- Kannustamisen ja palkitsemisen tavoitteet, keinot ja mallit
- Aineettoman kannustamisen lisääminen
- Johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen
- Tukipalveluiden toiminta
- Sisäinen viestintä
- Kaupungin ja asiakkaan näkökulman korostaminen päätöksenteossa

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

AMMATILLISEN OSAAMISEN KEHITTÄMISEN PROSESSI luotiin tueksi koko henkilöstön koulutusten suunnitteluun ja seurantaan. Vuoden 2014 toimialojen ja tulosalueiden koulutussuunnitelmat on laadittu prosessin mukaisesti henkilöstötietojärjestelmään. Järjestelmään on tehty prosessia varten muutoksia, jotta koulutusten toteutusta voidaan myös seurata. Prosessin laatimisen taustalla on uusi lakisääteinen velvoite henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Koulutusten suunnittelu aloitetaan Vantaan kaupungilla tulos- ja kehityskeskusteluissa laadittavista yksilön kehittymissuunnitelmasta ja ryhmän koulutus- ja kehittämissuunnitelmasta.

OPPIMISPÄIVIÄ oli yhteensä 30 430, joista ulkoisia oli 15 870 ja sisäisiä 14 560. Koulutuspäiviä työntekijää kohden oli 2,95. Luvussa on mukana kaikki vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät. Ulkoisen koulutuksen oppimispäivien määrä laski edellisvuodesta, ja koulutuksissa on painotettu sisäisiin valmennuksiin osallistumista.

Omaehtoisen koulutuksen tukea myönnettiin työntekijöille, jotka kehittävät ammattiin liittyvää osaamista omalla kustannuksellaan. Vuonna 2013 tukea maksettiin 45 000 euroa ja se jaettiin 91:lle tukea hakeneelle.

KÄYTYJEN TULOS- JA KEHITYSKESKUSTELUJEN prosenttiosuus kasvoi edellisestä vuodesta neljä prosenttia. Suurinta toteutuneiden keskustelujen prosenttiosuuden kasvu oli konserni- ja asukaspalvelujen liikelaitoksissa ja sivistystoimessa. Maankäytön-, rakentamisen ja ympäristön toimialalla laskua oli kuusi prosenttia.

TYÖAIKARATKAISUJEN TALOUSVAIKUTUKSIA ja työaikakäytänteitä selvitettiin talous- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Selvitystyön seurauksena kaupungin työaikaohjeistusta tarkennetaan ja kiinnitetään erityistä huomiota palvelutuotannon tarpeista lähtevään työaika- ja työvuorosuunnitteluun. Suunnittelussa huomioidaan myös työaikaautonomian periaatteet, joilla tuetaan työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista.

KAUPUNGIN YHTEISTOIMINTARYHMÄ kokoontui 10 kertaa.

Yhteistoimintaa toteutettiin myös talous- ja velkaohjelman tavoitteiden toteuttamiseen tähtäävissä muutoshankkeissa. Tavoitteena oli kertoa muutoksen tavoitteista sekä näkökulmissa olevista kehittymistarpeista. Neuvotteluissa keskusteltiin keinoista kaupungin palvelujen kehittämiseksi sekä työyhteisöön vaikuttavista ratkaisuista.

Tulos- ja kehityskeskustelut

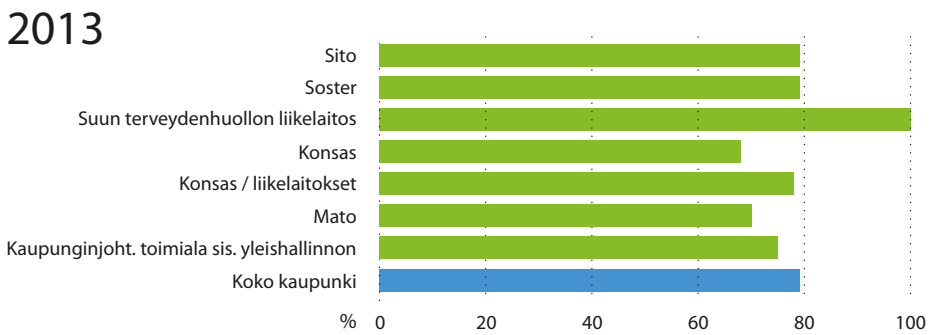

Tulos- ja kehityskeskusteluihin osallistui 79 prosenttia henkilöstöstä. Vuonna 2012 vastaava luku oli 75 prosenttia.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Johtamisen erikoisammattitutkinto tuotti asiakasohjausmallin

Anne Matilaisen mielestä projektijohtamisen erikoisammattitutkinto opetti konkreettisesti verkostotyöskentelyä ja projektimallisen työskentelyn ja johtamisen.

Projektipäällikkö Anne Matilainen, työllisyyspalvelut:

”Aloitin projektijohtamisen erikoisammattitutkinnon, koska ajattelin, että valmennusohjelma voisi vahvistaa projektiosaamistani. Työskentelin silloin uutena projektipäällikkönä nuorten työllistymistä edistävässä Petra-hankkeessa. Olin ollut vasta vähän aikaa töissä Vantaan kaupungilla, ja opiskelut olivat minulle myös verkostoitumismahdollisuus. Olin silloin vielä määräaikaisessa tehtävässä, mutta esimieheni katsoi, että valmennusohjelmaan kannatti osallistua.

Tutkinnon suorittamisen aikana siirryin uusiin tehtäviin. Sain tehtäväkseni käynnistää ja johtaa työllisyyden kuntakokeiluhanketta, jonka tehtävänä on ohjata pitkäaikaistyöttömät vantaalaiset työhön, koulutukseen tai muihin työllistymistä edistäviin palveluihin. Aloitimme toiminnan järjestämisen projektimuotoisesti. Jet-kehitystyöni aihekin liittyi kiinteästi yksikkömme uuteen toimintaan. Pilotoin yksikkömme asiakasohjausmallia, joka sittemmin on vakiintunut käyttöön.

Jetiin osallistuminen on laajin työn ohessa suorittamani valmennus. Se antoi minulle eniten valmiuksia projektipäällikkönä toimimiseen. Ymmärsin uutta verkostojen toimimisesta, erityisesti sen, että johtamiseen liittyy omat haasteensa, kun en toimi verkoston jäsenten linjaesimiehenä ja jäsenet voivat edustaa kokonaan toista organisaatiota. Eri ammattilaisilla on oltava omat roolinsa ja jopa asiakkaat on saatava sitoutumaan verkostona tuotettuun tukeen. Oivalsin, että omalla henkilöstöllä verkoston yhtenä osana on suuri merkitys siihen, miten verkostoyhteistyö kokonaisuutena toimii.

Jos harkitsee yli vuoden mittaisen tutkinnon suorittamista, kannattaa miettiä omaa työ- ja elämäntilannetta. Opiskelu vaatii työntekoa vapaa-ajalla. Se, että aloitin opintojen varrella vielä uuden työn, vei voimavaroja, ja joskus oli hankalaa irrottautua lähipäiville. Esimiehen tuki oli tärkeää, ja kehitysprojektissa minua motivoi se, että vertaisarvioitsijani tunsi työni ja sain häneltä rakentavaa palautetta.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Ilkka Kalo kertoo, että perusopetuksen johto on uudistanut johtamiskäytäntöjään. On muodostettu foorumeita, joissa on tilaa aidolle keskustelulle ennen päätöksentekoa.

Tavoitteet 2014:

Päätöksenteon oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen pääoma kasvavat.

Osaamisen johtamisen uusi toimintamalli on käytössä.

Keskustelemalla parempia päätöksiä

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, sivistystoimi:

”Meillä on tarve kehittää perusopetuksen tulosaluetta, jotta johtaminen pohjautuu kiinteästi kaupungin ja perusopetuksen strategiaan ja jotta organisaatiokulttuuri sekä -rakenne kehittyvät. Kehittämiskohteet ovat nousseet esiin johtamisjärjestelmän arvioinnin myötä.

Olemme halunneet organisaatiokulttuuria ja -rakennetta aikaisempaa osallistavammaksi ja avoimemmaksi. Kulttuurin muutos edellyttää täysin uudenlaisten johtamiskäytäntöjen käyttöönottoa ja johtoryhmätyöskentelyn uudistusta. Koko tulosalueen johto on käynyt läpi johtoryhmätyöskentelyn kehittämiseen tähtäävän valmennuksen työpajoissa, ja itse olen saanut hyvää sparrausta strategiaprosessin toteutukseen coachingin avulla.

Yhteisöllisyyden peruskiviä ovat säännölliset kokouskäytännöt. Aluepäällikkömme kokoavat yhteen rehtorit, ja tavoitteena on, että sivistysviraston asiantuntijat menevät mukaan alueellisiin kokouksiin. Koulujemme johtoryhmät osallistuvat useita kertoja vuodessa koko perusopetuksen kehittämistyöhön. Kaikki 1 500 opettajaa kokoontuu vähintään kerran vuodessa koulutukseen, jossa käsittelemme ajankohtaisia asioita, tänä vuonna arvoja, visiota ja strategiaa.

Lähtökohtana on, että perusopetuksen merkittävien asioiden valmistelussa on riittävä edustus, tarvittaessa koko henkilöstö. Tällaiseen työryhmään liittyy usein alatyöryhmiä, joista jokainen perehtyy oman erityisasiansa ratkaisemiseen. Lähikouluperiaatteen toteuttaminen on esimerkki osallistamalla toteutetusta muutoksesta. Kun työryhmät tuottavat tulosalueen johtoryhmälle näkemyksensä ja ehdotuksensa, saamme hyödynnettyä toimintaperiaatteisiin, kokemukseen ja toimiviin käytäntöihin liittyviä näkökulmia, joita ei muuten pystyttäisi huomioimaan.

Osallistava työskentelytapamme vaikuttaa siihen, miten yksilö muutokseen suhtautuu. Keskustelu vähentää vastakkainasettelua, ja vuorovaikutuksen myötä toisen arvostus paranee. Tavoitteenamme on, että organisaatio hengittää. Se voisi elää vielä paljon paremmin, mutta vauhtiin on päästy.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Eväitä virikkeellisen arjen ja motivoituneen työyhteisön rakentamiseen

Palvelupäällikkö Minna Lahnalampi-Lahtinen, hoiva-asumisen palvelut:

”Vanhus- ja vammaispalvelujen päälliköiden yhteisessä coachingissa saimme valmiuksia kehittää johtamisjärjestelmäämme ja omaa rooliamme johtajina. Hoiva-asumisen esimiesten ja johdon omassa coaching-prosessissa selkeytimme esimiestyön tavoitteita, johtamisen perustehtävää ja työajan hallintaa sekä kokouskäytäntöjä. Opimme näkemään johtamisen kolmesta näkökulmasta: miten kehitän omaa johtamistani, miten huolehdin yhteisöstä ja miten koko Vantaan hoiva-asumisen palveluita saadaan kehitettyä.

Coaching-prosessi on vienyt eteenpäin tulosyksikössämme käynnistynyttä kulttuurin muutoksen hanketta. Sen tavoitteena on luoda hoiva-asumisen palvelut, joissa on motivoitunutta ja sitoutunutta henkilöstöä ja arvostetaan työntekijöiden ammatillisuutta. Asukkailla on virikkeellinen arki ja työyhteisöt houkuttelevat puoleensa parasta mahdollista osaamista.

Muutos on näkynyt niin, että monet asukkaiden palvelun tuottamiseen liittyvät muutokset ovat tuoneet mielekkyyttä hoivatyöhön. Yksiköissä pidetään säännöllisiä hoitoneuvotteluita ja omaisiltoja. Omahoitajat perehtyvät asukkaan elämään haastattelemalla omaisia ja keräämällä jokaisesta asukkaasta tietoa yksilöllisen hoivan järjestämiseksi. Järjestimme vaatehuollon niin, että asukkailla on mahdollisuus pukeutua omiin vaatteisiinsa. Muutimme tilojamme kodinomaiseksi, ja muutostöissä olemme käyttäneet luovasti kaupungin omia työpajoja ja oppilaitoksia.

Työaikojen uudelleen järjestäminen ja esimiesten osallistuminen mahdollistavat asukkaille merkitykselliset tilaisuudet, kuten kaikkien asukkaiden samanaikaisen ulkoilun.

Keräämme työstä palautetta muun muassa omaistyytyväisyyskyselyn avulla. Kehittämisen vaikuttavuudesta kertoo se, että lyhyet sairauspoissaolot ovat vähentyneet. Kaikkiaan negatiivisen kehän katkeaminen on nähtävissä. Stressi ja konfliktitilanteet ovat vähentyneet ja työn mielekkyys työyhteisössä kasvanut.”

Johtamisvalmennus on tukenut Simonkylän vanhustenkeskuksen kulttuurinmuutoksen toteutusta. Tilojen ja toimintatapojen muutoksessa ovat olleet mukana koko henkilöstö, myös virike-toiminnanohjaaja Helena Sallila-Tähtinen (vas.), osastonhoitaja Hanna Pekkarinen ja Minna Lahnalampi-Lahtinen.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Palkitsemista strategisten tavoitteiden saavuttamisesta

Palkkaukseen ja palkitsemiseen liittyen vuoden 2013 tavoitteena oli, että henkilöstöä palkitaan talous- ja velkaohjelman mukaisten toimenpiteiden saavuttamisesta kaupungin palkitsemisjärjestelmän mukaisesti.

PALKKAMENOT nousivat maltillisesti, ollen yhteensä 361,1 miljoonaa euroa. Kasvu tuli kunta-alan palkkaratkaisusta, joka korotti palkkoja keskimäärin 1,46 prosenttia. Luku sisältää työllistetyt. Naisten ja miesten välinen palkkaero on kaventunut. Naisten euro oli keskimäärin 84 senttiä miesten eurosta, ja ero vuodesta 2012 on kaventunut yhden sentin verran.

HENKILÖKOHTAISTA LISÄÄ sai 42 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä. Lisän käyttö on kasvanut vuodesta 2012 noin kaksi prosenttia. Lisän suuruus oli keskimäärin 142 euroa ja lisien kustannusvaikutus palkkamenoihin oli 7,8 miljoonaa euroa.

TULOSPALKKIOITA maksettiin Vantaan työterveyshuollon henkilöstölle 32 700 euroa. Lisäksi ylimmälle johdolle varattiin 160 000 euroa tulospalkkioiden maksuun. Vantaan työterveyshuollon henkilöstön tulospalkkiojärjestelmässä on mukana 18 henkilöä ja ylimmän johdon tulospalkkiojärjestelmässä 42 johtajaa.

Vakituisten, täyttä palkkaa saavien työtekijöiden keskiansio

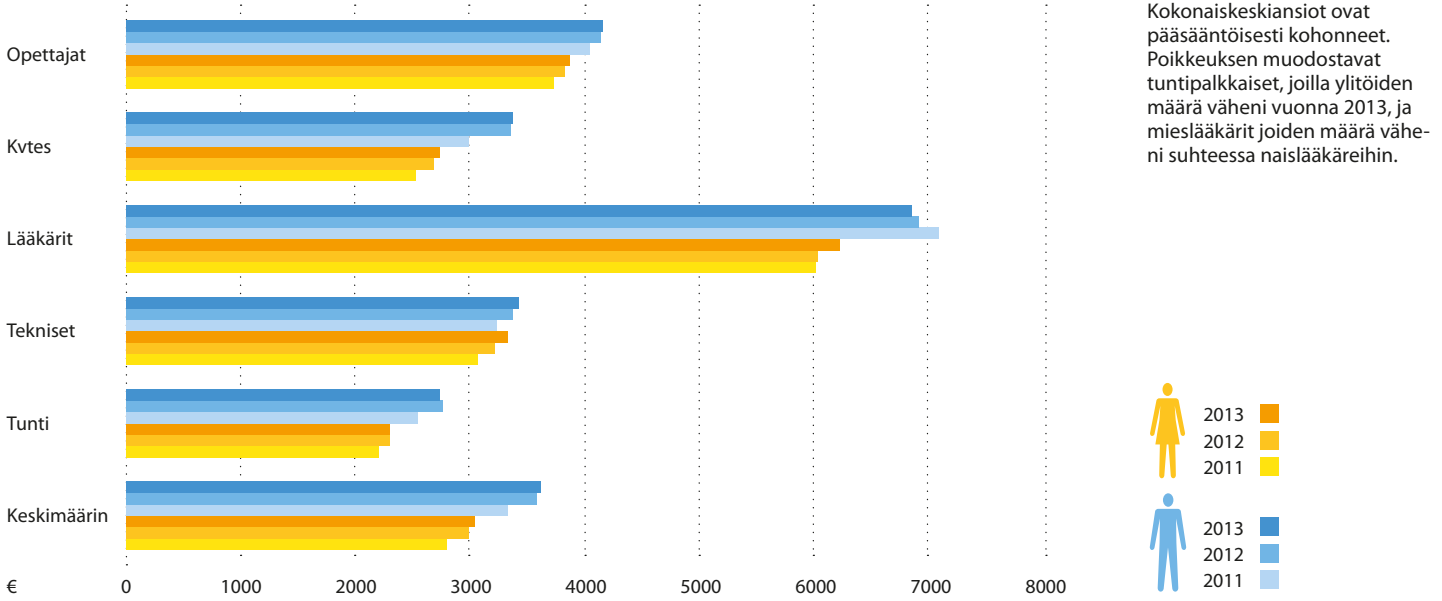

Kokonaiskeskiansiot ovat pääsääntöisesti kohonneet. Poikkeuksen muodostavat tuntipalkkaiset, joilla ylitöiden määrä väheni vuonna 2013, ja mieslääkärit joiden määrä väheni suhteessa naislääkäreihin.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

KANNUSTUSPALKKIOIDEN piirissä vuonna 2013 oli 1 390 työntekijää, joista suurin osa oli sosiaali- ja terveystoimen toimialalla. Palkkio myönnetään ryhmälle tai yksilölle, joka on saavuttanut etukäteen asetetut tavoitteet. Vuoden 2013 kannustuspalkkioiden kustannus oli noin 320 000 euroa, josta on jo maksettu noin 250 000 euroa.

ERIKOISPALKKIO on keino huomioida kertaluontoisesti ja tilannesidonnaisesti oikeasta toiminnasta. Vuonna 2013 kaupunki käytti 225 700 euroa erikoispalkkioihin, ja palkkio myönnettiin 915 työntekijälle. Luku on kokonaiskustannus, joka sisältää verokompensaation sekä sosiaalikustannukset.

Pitkään palveluksessa olleita palkittiin 20, 30 ja 40 vuoden työnteosta Vantaan kaupungilla. Palkkio on yksi ylimääräinen lomaviikko ja lahjakortti, jonka arvo on 250 euroa. Palkkiolomaa piti vuoden 2013 aikana 184 henkilöä.

VALTION KUNNIAMERKKEJÄ myönnettiin kuudelle henkilölle. Kuntaliiton ansiomerkkejä myönnettiin 119 työntekijälle. Ansiomerkkien saajista 83 prosenttia on naisia ja 17 prosenttia miehiä.

50- ja 60-vuotismerkkipäivää viettäneitä ja eläkkeelle lähtijöitä muistettiin lahjalla. Vuonna 2013 lahjoja annettiin 714 henkilölle.

HYVÄ TYÖYHTEISÖ -KILPAILU (ent. Tuloksellinen työyhteisö -kilpailu) jaettiin 13. kerran. Kilpailuun osallistui 17 työyhteisöä. Palkinto myönnettiin Martinlaakson terveysasemalle ja Vantaan aikuisopisto sai kunniamaininnan. Perusteena palkinnon saamiseksi on tuloksellinen työnteko ja henkilöstön työhyvinvointiin vaikuttaneet kehittämistoimenpiteet.

TYÖMATKASETELEITÄ haki vuonna 2013 yhteensä 5 602 henkilöä. Tämä on 795 henkilöä enemmän ja lukumääräisesti 16,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2012. Haettuihin työmatkaseteleihin käytettiin vuonna 2013 Yhteensä 496 880 euroa. Vantaalla työmatkaseteli on kymmenen euron arvoinen maksuväline, jota käytetään kausilippua tai arvoa ostettaessa.

Henklökohtainen lisä

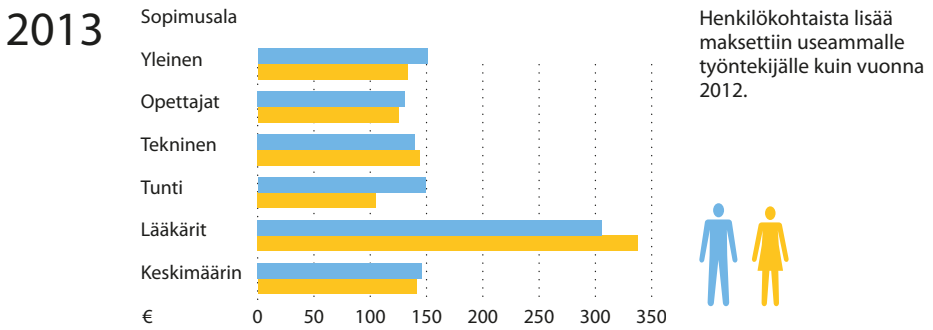

Tilatut työmatkasetelit

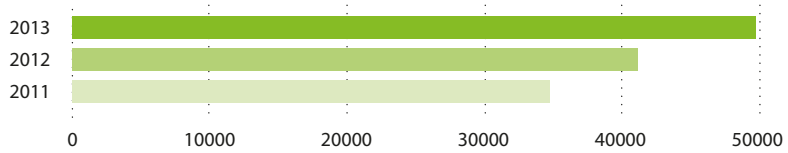

Työmatkaseteleitä voi käyttää Helsingin seudun liikenteen, VR:n tai Matkahuollon matkalippuihin.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Työyhteisön hyvä henki näkyy asiakaspalvelussa

Apulaisylilääkäri Toni Vuori, Martinlaakson terveysasema

Sairaanhoitaja Liisa Lindén on ollut Toni Vuoren kanssa ideoimassa Martinlaakson terveysaseman palveluja sujuvammiksi. ”Muutos ei lähde aina liikkeelle helpoimman kautta, vaan pohdimme, mikä tuottaa hyötyä asiakkaalle ja on lopputuloksena parasta.”

”Meillä Martinlaakson terveysasemalla jokainen työntekijä on valmis suosittelemaan työpaikkaansa ystävälleen Kunta 10 -tutkimuksen mukaan. Hyvästä työnantajamaineesta kertoo se, että olemme saaneet rekrytoitua riittävästi henkilöstöä työvoimapulasta kärsivälle alalle. Tälle vuodelle kaikki lääkärivirat on täytettynä omilla lääkäreillä.

Voitimme Vantaan kaupungin hyvä työyhteisö -kilpailun, jossa palkitaan yksi kaupungin työyksikkö pitkäjänteisestä ja vaikuttavia tuloksia saavuttaneesta työyhteisön kehittämistyöstä. Hyvä kehitys on usean vuoden työn ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön aikaansaannosta.

Toimintamme lähtökohtana ovat asiakas ja työn sujuvuus. Kaikki työntekijät pääsevät osallistumaan toiminnan kehittämiseen ja hyvän asiakaspalvelun tuottamiseen. Aloitimme muun muassa päiväpoliklinikkatoiminnan, jossa asiakkaat pääsevät hoitajan vastaanotolle akuutissa asiassa ilman ajanvarausta. 90 prosenttia asiakkaista pääsee vastaanotolle alle puolessa tunnissa. Hoitajat työskentelevät omahoitajamallilla, jolloin sama hoitaja pitää yhteyttä eniten palveluja tarvitseviin asiakkaisiin.

Puhelinruuhkaa helpottamaan olemme ottaneet käyttöön puhelinpalvelun, jossa hoitajat soittavat etukäteen sovittuna aikana potilaalle. Se saattaa aiheuttaa hoitajille enemmän töiden organisointia, mutta toisaalta asiakkaan asiat saadaan hoidettua yhdellä kertaa ja hoitaja ehtii valmistautumaan asiakaspalvelutilanteeseen. Esimerkiksi laboratoriotulosten kertomisen lisäksi hoitaja voi konsultoida etukäteen lääkäriä. Näin yhdellä puhelinsoitolla hoitaja kertoo asiakkaalle, että hän tarvitsee antibioottikuurin ja tarvittava sähköinen resepti on toimitettu apteekkiin.

Terveysasemalla on kehitetty depressiohoitajamalli, joka on levinnyt valtakunnalliseen käyttöön. Mallin tavoitteena on, että terveysasemat pystyvät tarjoamaan hoitoa masennuksesta kärsiville asiakkaille. Terveyskeskuslääkäreillä ei ole aina riittävästi valmiuksia tällaiseen mielenterveystyöhön ja säännölliseen asiakkaan tapaamiseen, joten loimme mallin, jossa voimme järjestää tukea tarvitseville asiakkaille yksilötapaamisten jakson, ja tehtävään varattiin psykiatrinen sairaanhoitaja.

Töiden sujuvuutta parantaa eri ammattiryhmien välisen hierarkian välttäminen. Martinlaaksossa hoitajat perehdyttävät uuden lääkärin hoitotyöhön ja työskentelyperiaatteisiin. Kaikki meillä ovat samanarvoisia, ja keneltä tahansa voi kysyä apua työtehtäviin. Ovet esimiesten työhuoneisiin ovat auki. Meillä ei ole aikaa toimintaa jäykistäviin kiemuroihin.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tavoite 2014:

Palkitaan TVO:n mukaisten tavoitteiden toteutumisesta.

Erikoispalkkio kannustaa reiluuteen

Talouspalvelukeskuksen johtaja Minna Sevón, konsernipalvelut:

”Palkitsimme viime syksynä reilusta työkaveruudesta erikoispalkkiolla. Palkitsemisen taustalla on Kunta 10 -tutkimuksen tulokset, joiden mukaan talouspalvelukeskuksen työyhteisötaidot ovat laskeneet vuodesta 2008. Esimerkiksi auttamisessa ja huomaavaisuudessa on oleellisesti parantamisen varaa.

Palkitseminen on vain yksi kehittämistoimenpiteistä. Tilanteita on otettu puheeksi. Olemme käyneet läpi koko tulosalueen työyhteisövalmennuksen, jossa loimme yhteiset pelisäännöt. Sovimme, millaisesta toiminnasta kannan vastuun itse, mitä odotan työkaverilta ja mistä vastaa esimies. Halusimme kuitenkin lisäksi jotain konkreettisempaa. Tartuimme ideaan, kun yksi työyhteisömme jäsen ehdotti, eikö hyvästä käytöksestä voisi palkita.

Sovelluskoordinaattori Tiina Salo (oik.) oli yksi reilu työkaveri -palkinnon saajista. Minna Sevón uskoo, että esimerkillisestä toiminnasta palkitseminen kannustaa muitakin ja äänestämismahdollisuus luo yhteisöllisyyden ilmapiiriä.

Olen tottunut työkulttuuriin, jossa toimintaa mitataan ja sen mukaan palkitaan. Koulumaailmassa reilun käytöksen mittarina käytetään hymypatsaita. Talouspalvelukeskuksessa päädyimme hymypatsaan sijasta erikoispalkkioon. Kaikilla tulosalueen työntekijöillä oli mahdollisuus äänestää työkaveriaan syyskuussa. 72 prosenttia henkilöstöstä osallistui äänestykseen, ja palkitsimme viisi eniten ääniä saanutta työntekijää 120–200 euron lahjakortilla.

Ensi keväänä on uusi äänestys, ja seuraavan Kunta 10 -tutkimuksen jälkeen voimme arvioida, onko erikoispalkkio ohjannut toimintatapojamme.

Tuloskorttitavoitteiden saavuttamisessa olemme lisäksi käyttäneet aikoinaan tulospalkkiota ja kannustuslisää, jotka ovat ohjanneet tuloksekkaasti toimintaamme. Aineettoman palkitsemisen keinoista nostaisin tärkeimmäksi esimiehen tavoitettavuuden ja läsnäolon. Olemme toimineet kahdessa eri kiinteistössä, ja nyt keväällä pääsemme muuttamaan yhteiseen toimistoon. Uskon, että se parantaa yhteisöllisyyttä.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Terveysjohtamista ja tukea terveellisempään elämään

Tavoitteena vuodelle 2013 oli vähentää sairauspoissaolojen määrää puolella prosenttiyksiköllä.

SAIRAUSPOISSAOLOT kasvoivat vuonna 2013, vaikka esimiehet, työntekijät, henkilöstöasiantuntijat ja työterveyshuolto toteuttivat monia toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Vuoden aikana oli ennakoitua enemmän pitkittyneitä sairauspoissaoloja ja influenssaaaltoja. Sairauspoissaoloprosentti oli 4,44. Kuukausipalkkaisilla oli sairaudesta johtuvia poissaoloja keskimäärin 18,2 päivää. Suurin sairauspoissaolojen syy oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet. 24 prosenttia sairauspoissaoloista oli myönnetty esimiehen luvalla ja lopuista työterveyshuollon myöntämistä 90 prosenttia oli lääkärintodistuksen perusteella myönnettyjä. Koko henkilöstön vuoden sairauspoissaolot muodostavat yhteensä 440 henkilötyövuotta ja niistä aiheutuvat kustannukset ovat noin 17,5 miljoonaa euroa.

TERVEYSJOHTAMINEN valittiin keinoksi henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen ja sairauspoissaolojen ehkäisemiseen. Henkilöstöasiantuntijat tekivät terveysjohtamisen vierailuja työyksiköihin ja terveysjohtamisen teemaa pidettiin yllä johtoryhmissä ja eri tilaisuuksissa. Vierailuilla pohdittiin keinoja työhyvinvoinnin edistämiseen työyksikössä, neuvoteltiin työssäjatkamisen mahdollisuuksista ja tehtiin työkykyarvioita. Työhyvinvoinnin opas, ”Työhyvinvointia johtamalla ja voimaantumalla”, laadittiin kiteyttämään Vantaan tapa toimia työhyvinvoinnin johtamisessa.

Henkilöstöhallinnon sähköiseen järjestelmään, HR-työpöytään, määriteltiin aktiivisen välittämisen raportointi ja työkalut, jolloin esimies ja työntekijä saavat samanaikaisesti herätteen sähköpostiinsa, kun puheeksioton rajat täyttyvät. Järjestelmä tulee käyttöön keväällä 2014.

WATTI 2, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämisen hanke päättyi huhtikuun lopussa. Käyttäjien kokemukset hankkeesta olivat pääsääntöisesti positiivisia, ja erityisesti tehostettuun valmennukseen osallistuneet kokivat hankkeen hyvin onnistuneena. He osallistuivat muun muassa kahdesti viikossa ohjattuun kuntosaliharjoitteluun ja osalle liikuntaharrastus muuttui pysyväksi osaksi arkea. Sairauspoissaolot vähenivät 1,6 päivää osallistujaa kohti hanketta edeltäneeseen vuoteen verrattuna. Se tarkoitti noin 500 euron säästöä sairastunutta kohti. Hankkeeseen osallistui runsaat 1 200 työntekijää, joista 70 pääsi tehovalmennukseen.

Sairauspoissaolopäivien määrä

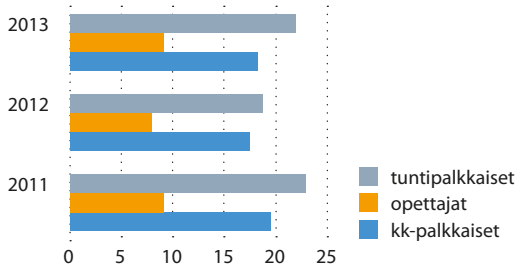

Tilakeskuksen toimiala (mm. Vantti Oy) on mukana vuoden 2011 luvuissa.

Sairauspoissaolot diagnoosiryhmittäin

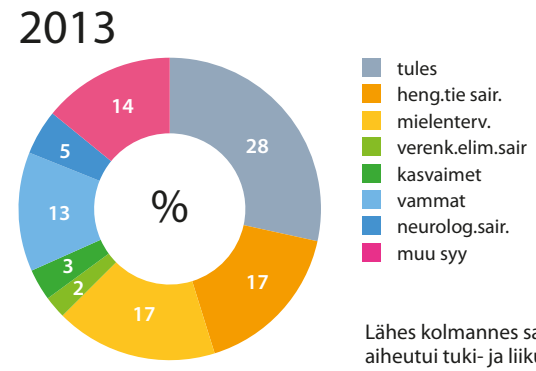

Lähes kolmannes sairauspoissaoloista aiheutui tuki- ja liikuntaelinten sairauksista.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Sairauspoissaolojen määrä

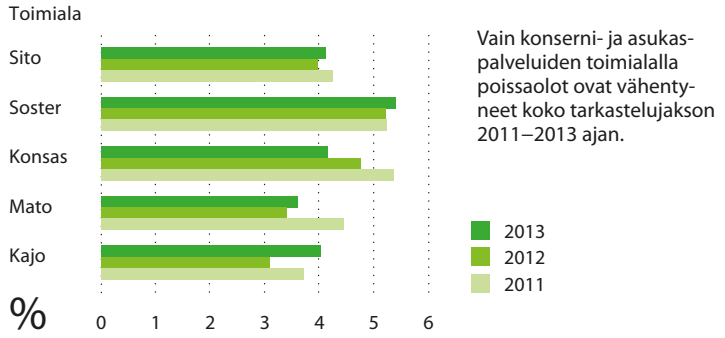

Vain konserni- ja asukaspalveluiden toimialalla poissaolot ovat vähentyneet koko tarkastelujakson 2011–2013 ajan.

Sairauspoissaolot ikäryhmittäin

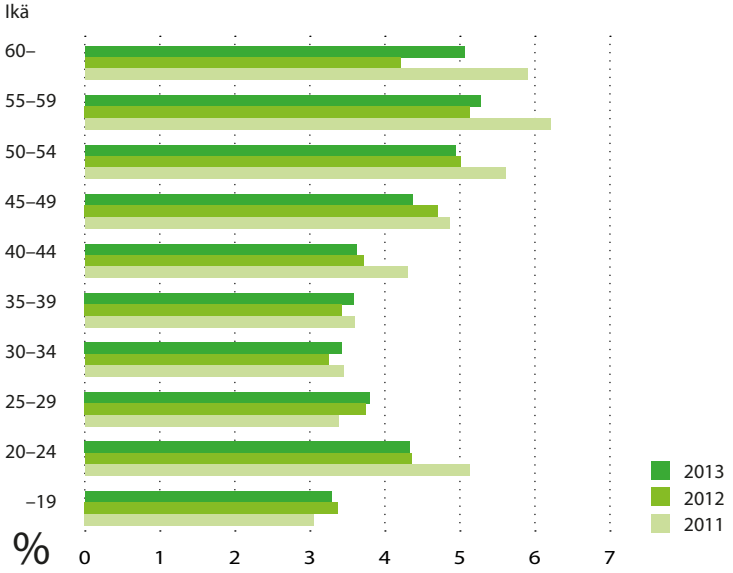

Ikäluokissa 40–54 -vuotiaat sairauspoissaolot ovat vähentyneet tasaisesti joka vuosi seurantajaksolla 2011–2013.

MY WELLNESS TRAINER –niminen nettipohjainen hyvinvointiohjelma hankittiin koko henkilöstön käyttöön vuodeksi. Ohjelma toimii henkilökohtaisena hyvinvointivalmentajana. Ohjelmasta saa tukea, tietoa ja neuvoja kuntoiluun, ravitsemukseen, painonhallintaan, rentoutumiseen ja taukoliikuntaan.

HENKILÖSTÖLIIKUNNAN TOTEUTTAMISESTA luotiin uusi toimintamalli, joka astui voimaan vuoden 2014 alussa. Toimintamallissa hyvinvoinnin edistämisen tuki kohdennetaan liikuntaharrastuksen aloittamiseen ryhmässä. Tavoitteena on saada mahdollisimman moni kaupungin työntekijä innostumaan liikkumisesta ja oman hyvinvointinsa edistämisestä.

Työyhteisöjen järjestämän henkilöstöliikunnan lisäksi Vantaan kaupungin henkilökunta pääsi alennetulla hinnalla kaupungin kuntosaleille ja uimahalleihin sekä osaan Vantaan aikuisopiston ja liikuntapalvelujen liikuntaryhmistä. Vantaan henkilöstö oli mukana pääkaupunkiseudun yhteistyönä toteutetussa Täysi Kymppi -liikuntatapahtumassa, joka järjestettiin vuonna 2013 jälleen Eläintarhan kentällä Helsingissä.

TYÖTERVEYSHUOLLON KUSTANNUKSET nousivat vuodesta 2012. Kolmelta palveluntuottajalta käytetyt palvelut olivat yhteensä noin 3,55 miljoonaa euroa, noin 200 000 euroa enemmän kuin vuonna 2012. Kustannusten nousu johtui muun muassa siitä, että työkykyneuvotteluja pidettiin aiempaa enemmän, työntekijöitä ohjattiin aiempaa tehokkaammin työterveyshuollon piiriin ja työntekijät asioivat 17 prosenttia edellisvuotta enemmän, keskimäärin 2,2 kertaa vuoden aikana, työterveyshuollon vastaanotolla. Lisäksi vuonna 2012 voimaan astunut sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolakien muutos kasvatti vuoden 2013 työterveyshuollon kustannusten osuutta.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

TYÖTERVEYSHUOLLON ASIAKASTYYTYVÄISYYSKYSELYT toteutettiin maaliskuussa. Kyselyistä toinen oli suunnattu esimiehille ja toinen koko henkilöstölle. Tulokset paranivat vuonna 2011 toteutetusta kyselystä. Eniten olivat parantuneet Vantaan Työterveyden toiminta ja palvelut. Kiitosta saivat etenkin toimialalle nimetyt työterveyshoitajat ja -lääkärit sekä vastaanotolle pääsy. Kritiikkiä kyselyssä annettiin siitä, että aina vastaanottoaika ei järjestynyt toivotusti. Vastanneista esimiehistä 81 prosentilla oli ollut tarve esimiehenä olla yhteydessä työterveyshuoltoon. Työterveysyhteistyötä oli ollut etenkin liittyen työkykyarvioihin ja pitkittyviin sairauspoissaoloihin. Vastanneista 74 prosenttia koki, että yhteydenottotilanteissa esimies oli saanut tukea terveysjohtamiseensa.

Vuoden 2013 aikana työterveyshuollon toimintaa kehitettiin yhteistyössä kaikkien kolmen palveluntuottajan kanssa. Tavoitteena oli turvata toimivat työterveyspalvelut kustannustehokkaasti ottaen huomioon myös lainsäädäntöuudistusten vaikutukset. Sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolakien uudistukseen liittyvää työnantajan ilmoitusvelvollisuutta työterveyshuoltoon toteutettiin kattavasti. Lisäksi sovittiin käytännöstä, että työntekijän sairauspoissaolojen ylittäessä 30 päivää, työterveyshuolto ottaa yhteyttä työntekijään työkyvyn edistämiseksi, mikäli työntekijä ei ole työterveyspalveluja käyttänyt. Lisäksi työterveyshuollon työpaikkakäyntiprosessia kehitettiin niin, että käynnin yhteydessä hyödynnetään aiempaa enemmän työolojen arviointia, Kunta10 -tuloksia ja terveysperusteisia poissaolotietoja.

TYÖKYKYARVIOITA tehtiin vuonna 2013 yhteensä 204 henkilölle. Lisäksi järjestettiin työkykyneuvotteluja tilanteissa, joissa työntekijä palasi töihin pitkittyneeltä sairauslomalta, epäili oireilua heikosta sisäilmasta tai kun oli tarve keskustella työilmapiiriongelmista tai hoitoonohjauksesta. Työkykyneuvotteluissa oli mukana ainakin työntekijä, esimies ja työterveyshuollon edustajat sekä usein toimialan terveysjohtamisen yhteyshenkilö ja joskus myös työntekijän pyytämä tukihenkilö.

UUDELLEENSIJOITUKSEEN liittyviä työssäjatkamisen selvittämistapauksia oli yhteensä 138 kappaletta, kun vuonna 2012 niitä oli 67. Suurin osa pystyi jatkamaan entisessä tehtävässään sen jälkeen kun työtehtäviä muokattiin työkyvyn muutokset huomioiden. Selvittämisen jälkeen varsinaisia uudeelleensijoituksia eli uuteen tehtävään terveydellisistä syystä siirtyneitä oli 21. Selvittelyssä oli työntekijän ja esimiehen lisäksi terveysjohtamisen yhteyshenkilö.

KUNTOUTUSTA järjestettiin Aslak-kursseina. Osallistujina oli opettajia ja erityisopettajia, sairaala- ja hoivapalvelujen henkilöstöä ja kirjastotyöntekijöitä. Lisäksi palomiehiä ja paloesimiehiä osallistui Kelan järjestämään kuntoutuksen pilottikurssille, jonka tavoitteena oli kehittää edelleen Aslak-kursseja.

ENNENAIKAISISTA ELÄKELÄKÖIYTYMISISTÄ aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 3,71 miljoonaa euroa. Kustannukset olivat suurelta osin työkyvyttömyyseläkemaksuja, jotka muodostuvat Kevassa vakuutettujen varhaiseläkemenoperusteisista maksuista ja Valtiokonttorissa vakuutettujen työkyvyttömyysmaksuista.

Työterveyshuollon kustannukset

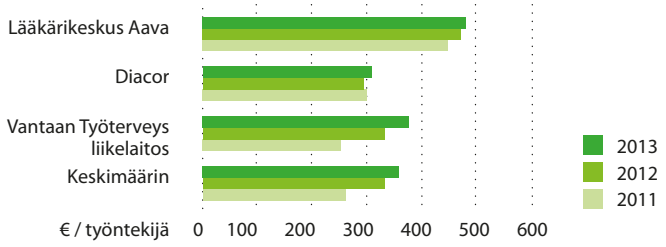

Työterveyshuolto maksoi keskimäärin 358 euroa per työntekijä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

TYÖOLOJEN ARVIOINNIN JA KUNTA10 -KYSELYN TULOSTEN käsittelyn yhdistämisen jälkeen esimiehet raportoivat ensimmäistä kertaa molemmista kyselyistä esiin nousseet kehittämiskohteet yhdessä. Kehittämistarpeissa painottuivat uhka- ja väkivaltatilanteiden hallinta, työyhteisötaidot ja sosiaalinen pääoma sekä työn hallinta. Huolta aiheuttivat sisäilma-asiat sekä kiinteistöjen kunto. Kehittämiskohteet oli valittu strategisten painopistealueiden pohjalta ja niissä oli jonkin verran eroja toimialojen välillä. Esimiesten mukaan työyhteisöjen hyvinvointia edistävinä vahvuuksina ja voimavaratekijöinä ovat työyhteisön hyvä yhteishenki ja ilmapiiri.

TYÖHYVINVOINTIVERKOSTON toiminnan painopisteenä oli työpaikkakäyntiprosessin kehittäminen sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman laatiminen. Verkoston muodostavat työsuojelun, työterveyshuollon, toimialojen henkilöstöyksiköiden ja henkilöstökeskuksen edustajat.

TYÖTAPATURMIEN kehitys ei edennyt tavoitteen mukaisesti vuonna 2013. Tapaturmataajuus, eli tapaturmien määrä suhteutettuna tehtyihin työtunteihin, nousi. Vuonna 2012 Työtapaturmataajuus oli 41,4 tapaturmaa/miljoona tehtyä työtuntia, kun vuonna 2013 vastaava luku oli 42. Tapaturmia sattui yhteensä 667 kappaletta, ja niistä eniten tapaturmia sattui työssä. Työssä sattuneet tapaturmat olivat suurelta osin liukastumisia ja kaatumisia.

Tapaturmalukuja ja sairauspoissaoloja seurattiin organisaation eri tasoilla. Tavoitteena oli tarttua asioihin mahdollisimman ripeästi, jotta vältyttäisiin ennenaikaisista eläkkeistä aiheutuvista kustannuksilta. Työtapaturmien ennaltaehkäisy valittiin myös työsuojelun painopisteeksi alkavalle toimintakaudelle 2014–2017. Työsuojeluaiheista laadittiin Teema-kortteja esimiesten ja työyhteisöjen käyttöön.

Ennenaikaisista eläköitymisestä aiheutuneet kustannukset

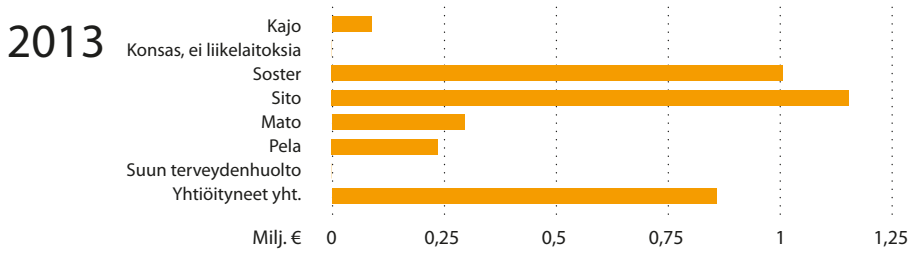

Toimialojen osuus työkyvyttömyyseläkemaksuista oli 2,9 miljoonaa euroa.

TAPATURMAVAKUUTUSYHTIÖIDEN kanssa tehtävää yhteistyötä haluttiin tiivistää. Kilpailutuksessa haettiin kumppania, jolla on aktiivinen ote ja halu yhteistyöhön tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Tapaturmavakuutusyhtiöt vaihtuivat vuoden päättyessä. Uuden yhteistyön tavoitteena on vähentää työtapaturmia ja sitä kautta myös sairauspoissaoloja, varmistaa entistä nopeampi työhön paluu tapaturmien jälkeen, ehkäistä poissaolojen pitkittymistä ja tapaturmista johtuvia eläköitymisiä sekä vähentää vakuutusmaksuja ja korvausmenoja.

UHKA- JA VÄKIVALTATILANTEIDEN ILMOITUKSIA tehtiin lähes kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna, yhteensä 1 801 kappaletta. Lisäksi ilmoituksia epäasiallisesta kohtelusta tehtiin 76. Tilanteiden määrä on kasvanut, mutta osa kehityksestä selittyy sillä, että työyhteisössä on tiedostettu, millainen käytös ei liity osaksi normaalia työntekoa ja ilmoituksia tehdään aiempaa aktiivisemmin. Turvallisuusriskien arvioimiseksi laadittiin diat esimiesten ja työyhteisöjen käyttöön.

TYÖSUOJELUN TOIMINTAKAUDEN päättyessä Vantaalla laadittiin henkilöstön edustajien ja työnantajan kesken uusi työsuojelu- ja työympäristösopimus kaudelle 2014–2017. Työsuojeluvaltuutetut uudelle toimikaudelle valittiin osassa alueista sopuvaalein ja osassa pidettiin varsinaiset vaalit. Työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö lisääntyi kahdella henkilötyövuodella aiempaan verrattuna.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tavoite 2014:

Sairauspoissaolojen määrä vähenee.

Päämäärätietoista terveysjohtamista

Sari Hovi, päiväkodin johtaja, Rekolanmäen ja Piilipuun päiväkodit:

Työyhteisöämme rasittavat välillä pitkittyneet sairauspoissaolot ja työturvallisuuteen liittyvät uhka- ja väkivaltatilanteet. Sairauspoissaolot voivat olla useiden viikkojen toipumista tapaturmasta, toisinaan ne liittyvät henkilökohtaiseen elämään. Työnantaja tukee tilannetta omalta osaltaan. Työterveyspalvelujen asiantuntijatyö on ollut näissä tilanteissa suureksi avuksi.

Yhden työntekijän sairauspoissaolo vaikuttaa koko tiimin työskentelyyn, emmekä pysty parhaimpaan työsuoritukseen. Silloin työskentelyä ohjaa muun muassa tiimisopimus perustehtävästä, tavoitteista, päätöksenteosta, vastuista ja tiedonkulusta. Tiimien väliset kirjalliset yhteistyösopimukset auttavat joustoa vaativissa tilanteissa. Työyhteisössä on sovittu, miten työtehtävät hoidetaan poikkeustilanteissa.

Erilaiset uhka- ja väkivaltatilanteet puolestaan lisäävät stressiä työssä ja pitkään jatkuvina ne voivat johtaa uupumukseen tai konfliktien lisääntymiseen työssä. Uhkaavia tilanteita voivat aiheuttaa lapset, heidän huoltajansa tai täysin ulkopuoliset, päiväkodin tiloihin pyrkivät henkilöt. Työntekijä saattaa vältellä stressiä aiheuttavia tehtäviä ja tilanteita. Poissaolot työstä saattavat lisääntyä. Puutumme tilanteeseen välittömästi ja selvitämme tilanteen keskustelemalla kaupungin aktiivisen välittämisen toimintamallin mukaisesti. Voimme järjestää työvuorot siten, että työntekijä ei jää iltaisin yksin sulkemaan päiväkotia. Päiväkodin ulko-ovet pidetään lukittuina. Aamupäivät ja lasten leikit rauhoitamme käänteisellä päiväjärjestyksellä. Ulkoilemme lounaan jälkeen.

Kannustan työntekijöitäni terveellisiin elämäntapoihin. Osallistuimme työhyvinvoinnin kehittämishankkeeseen, joka havahdutti osan työntekijöistämme tarkastelemaan omaa hyvinvointiaan. Muutama työntekijä teki päätöksen tupakoinnin lopettamisesta. Kun järjestämme työyhteisön ulkoilu- ja virkistyspäivän, on ohjelmassa aina liikunnallinen ja yhteisöllinen kokemus.

Sari Hovi (vas.) huolehtii konkreettisista toimenpiteistä työhyvinvoinnin johtamiseksi päiväkodissa yhteistyössä varahenkilönsä erityislastentarhanopettaja Salla Sutisen kanssa.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tukea johtamisen ja HR-järjestelmien kehitykseen

Henkilöstökeskuksen palvelujen toimivuutta testataan sisäisen asiakastyytyväisyyskyselyn avulla. Tyytyväisten ja melko tyytyväisten esimiesten osuus työantajapalvelujen toimintaan nousi hieman edellisvuodesta ja kriittisesti suhtautuvien väheni. Esimiesten tyytyväisyys henkilöstöpalveluihin laski, mutta työntekijöiden tyytyväisyys parantui hieman. Parannusta tapahtui henkilöstöjärjestelmiin ja palvelussuhteisiin liittyvässä tuessa sekä henkilöstöasioista tiedottamisessa.

SUORA ASIAKASTYÖ painottui henkilöstökeskuksen työnantajapalvelujen toiminnassa. Asiakastyö oli valmentamista, konsultointia, sparrausta, coachingia ja neuvontaa. Uutena toimintamuotona olivat terveysjohtamisen esimiestapaamiset. Terveysjohtamisen vierailuja tehtiin 70 kertaa vuoden aikana.

TULOSALUENEUVOTTELUKÄYTÄNTÖ jatkui vuonna 2013. Neuvottelujen tarkoituksena on keskustella yhteistyössä henkilöstön tilanteesta, muutoksista ja kehittämistarpeista. Neuvotteluissa ovat mukana henkilöstökeskuksen kehittämisen asiakkuusvastaavat ja yksi HR-asiantuntija, tulosaluejohtaja sekä henkilöstöpäällikkö. Neuvottelut auttavat strategisten henkilöstötavoitteiden toteutumista toimialalla ja tulosalueella. Yhteensä tulosalueneuvotteluja toteutettiin 27 kappaletta.

HENKILÖSTÖKESKUS OHJASI PUITESOPIMUSKUMPPANEINA toimivien ulkoisten kehittämiskonsulttien työskentelyä Vantaan kaupungilla. 34 kumppania tuottavat johtoryhmätyön kehittämispalveluita, johtamisen coachausta, työyhteisön ja esimiestyön kehittämispalveluja sekä esimiestyön työnohjausta. Puitesopimuskumppaneita tavattiin neljä kertaa verkostotapaamisissa, joissa käsiteltiin valtuustokauden strategiaa ja strategista johtamista.

COACHING valittiin menetelmäksi johtamisen kehittämiseen valmennusten rinnalle. Ryhmä-coachingin rinnalla toteutettiin yksilötilaisuuksia, joihin osallistui apulaiskaupunginjohtajia ja tulosalueiden johtoa. Valmentajina toimivat sisäiset ja ulkoiset kehittämiskonsultit. Coaching-tilaisuuksia toteutettiin henkilöstökeskuksen järjestäminä noin 36 työpäivää. Lisäksi toimialat tilasivat coachingia ulkoisilta kehittämiskonsulteilta.

AKUUTIN SAIRAANHOIDON UUSI TOIMINTATAPA kehitettiin työterveyshuollon kasvavien kustannusten hillitsemiseksi. Työterveyshuollon kustannusten alentamistarpeesta huolimatta kaupungin henkilöstöllä haluttiin säilyttää sairaanhoitopalvelut. Uudistuksen tavoitteena on turhien lääkärissäkäyntien välttäminen silloin, kun sairauden laatu ei vaadi lääketieteellistä tutkimusta tai hoitoa. Lisäksi vaativampaa hoitoa vaativat sairaudet voidaan keskittää nimetylle työterveyslääkärille. Uudistusta valmisteltiin loppuvuodesta 2013 ja malli otettiin käyttöön vuoden 2014 alussa.

TYÖYHTEISÖTYÖN OHJAUKSESSA kehitettiin tiiviimpi yhteistyömalli henkilöstökeskuksen ja työterveyshuollon palveluntuottajien välille. Toimintamallissa toimialojen asiakkuusvastaavina toimivat henkilöstöasiantuntijat arvioivat, millä työkalulla ja mikä taho ohjaukseen ryhtyy. Mallilla vältetään päällekkäisyys ja varmistetaan kehittämistyön jatkumo ja vaikuttavuus.

HENKILÖSTÖKESKUKSEN ASIAKASTYÖTÄ seurattiin asiantuntijoittain. Asiakastyön hallinnan parantaminen nousi kehittämiskohteeksi johtamisjärjestelmän arvioinnissa.

Asiantuntijoiden asiakastyön jakautuminen toimialojen välillä

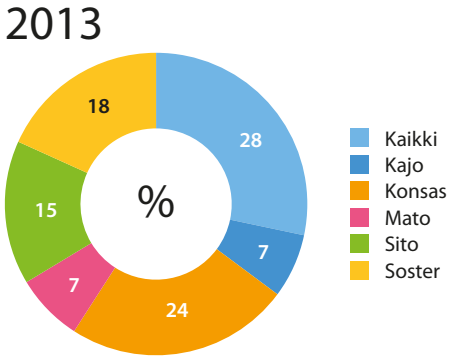

Työstä noin kolmannes kohdistui yhteisesti koko kaupungille ja toinen kolmannes kaupunginjohtajan sekä konserni- ja asukaspalveluiden toimialoille, joiden henkilöstöyksikkönä henkilöstökeskus toimii.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Asiakastyöstä kolmannes oli yhteisesti koko kaupungin organisaatiolle tehtävää ja loput jakautui toimialoille. Toimialoista konserni- ja asukaspalvelujen toimiala sai eniten henkilöstöasioiden tukea. Kyseessä on uusi toimiala, jonka toimintaa kehitettiin ja organisaatiota muutettiin vuoden alussa, ja muutoksia toteutettiin osittain yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa.

TOIMIALOILLA TAPAHTUVAAN KEHITTÄMISEEN budjetoitu henkilöstökeskuksen raha käytettiin esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämiseen, johtamisen kehittämiseen, työnohjaukseen sekä omaehtoisen koulutuksen tukemiseen. Lisäksi määrärahalla toteutettiin uusien työntekijöiden perehdyttäminen, esimiesten valmennuksia sekä johtamisjärjestelmän arviointi. 56 prosenttia määrärahasta käytettiin kaikkien toimialojen yhteisiin tilaisuuksiin, 17 prosenttia sivistystoimen sekä 17 prosenttia sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeisiin ja loput muiden toimialojen kehittämiseen. Rahan käyttö on määritelty tulosalueneuvotteluissa esiin nousseiden kehittämistarpeiden mukaisesti.

Henkilöstöasioiden sisäisessä viestinnässä panostettiin esimiesviestintään. Henkilöstöasioiden sähköinen uutiskirje esimiehille ilmestyi kerran kuussa, lisäksi perustettiin HR-asiantuntijoiden sisäinen uutiskirje.

HENKILÖSTÖTIETOJÄRJESTELMIEN KEHITYKSEEN liittyen henkilöstöpalvelut valmisteli yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa palkkahallinnon tehostamiseen liittyvää muutosta, jossa työnantaja toimittaa Kelaan päivärahapäätöksiin tarvittavat palkkatiedot sähköisen välityspalvelun kautta. Sähköistäminen vähentää paperinkulutusta. Lisäksi käynnistettiin henkilöstöhallinnon järjestelmän HR-työpöydän teknologinen uudistaminen. Vuoden lopussa toteutettiin myös pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyönä kurssirekisterin muutokset ammatillisen osaamisen kehittämiseen ja koulutuskorvauksen hakemiseen liittyen.

LOPUTKIN PALKKALASKELMAT SÄHKÖISTETTIIN ja kaupunki luopui vuoden lopussa paperisen palkkalaskelman lähettämisestä muutamaa saajaryhmää lukuun ottamatta. Suorituksen saaja vastaanottaa sähköisen palkkalaskelman verkkopalkkapalveluun. Henkilöstöpalvelujen tuottamien palvelujen tunnettuutta parannettiin kuvaamalla palvelut intranetissa, Avaimessa. Edellisen vuoden aikana tuotteistetut palvelut hinnoiteltiin. Toimenpiteiden tavoitteena on parantaa palveluiden kustannustehokkuutta. Sähköiset palkkalaskelmat vähentävät huomattavasti paperin kulutusta, ja toimenpide oli osa kaupungin ympäristöohjelman toteutusta.

PÄÄLUOTTAMUSMIESTEN kanssa pidettiin kuukausittain kokoukset, joissa käsiteltiin muun muassa erilaisia henkilöstöohjeita ja -raportteja, ilmoitaa sekä talous- ja velkaohjelman haasteita. Lisäksi alkuvuodesta käytiin kaikkien sopimusalojen järjestelyvaraneuvottelut ja elo–syyskuussa työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttöneuvottelut vuosille 2014–2017. Yhteisen arvion mukaan yhteistyö henkilöstökeskuksen ja järjestöjen välillä on hyvää ja avointa. Kevään yt-seminaarin teemana oli esimiehen ja työntekijän roolit.

Kehittämisrahojen jakautuminen

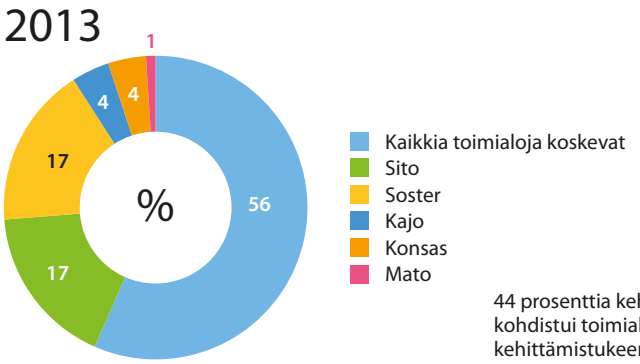

44 prosenttia kehittämisrahoista kohdistui toimialojen tilaamaan kehittämistukeen.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tavoite 2014:

Henkilöstöasiantuntijoiden työn vaikuttavuus paranee entisestään.

Muutoksen hallintaa yli toimialarajojen

Hankintajohtaja Tiina Ekholm, hankintakeskus:

”Vantaan kaupungin painotoiminta lakkautettiin vuoden 2013 lopussa. Painon toiminta oli ollut tappiollista, eivätkä painotöistä saatavat tulot enää kattaneet toiminnan kustannuksia. Toimintaa oli uudistettu kertaalleen vuonna 2010, mutta sähköisiin julkaisuihin siirtyminen oli vähentänyt painotuotteiden kysyntää edelleen, eikä toimintaa pystytty enempää supistamaan.

Alasajo pystyttiin toteuttamaan eri osapuolia tyydyttävästi, koska henkilöstöllä oli ollut tieto toiminnan kannattamattomuudesta. Kävimme säännöllisesti läpi yksikön taloutta. Lakkauttaminen ei tullut kenellekään täytenä yllätyksenä. Oli osittain myös helpotus, että väistämätön tosiasia toteutui.

Tiina Ekholm (vas.) veti läpi muutoksen, jossa kaupungin oma painotoiminta päättyi ja painotuotteet siirtyivät kokonaan ulkoa tilattaviksi. Raakel Kreanderin työyksikkö siirtyi hankintayksikköön ja tehtävät muuttuivat keskitettyjen painotyötilausten hoitamiseen.

Muutos alkoi kaupunginhallituksen päätöksellä yt-neuvottelujen aloittamisesta. Työt päättyisivät tuotannollisista syistä. Linjauspäätöksen jälkeen prosessi eteni nopeasti. Konsultoin henkilöstökeskusta, joka antoi aktiivisesti tukea työntekijöiden uudelleensijoituksissa. Henkilöstökeskus perui yhden täyttöluvan ja ilmoitti toimialojen henkilöstöyksiköihin uudelleensijoitustarpeesta. Kolme henkilöä siirtyi muille toimialoille ja yksi henkilö tulosalueellamme uusiin tehtäviin. Totesimme henkilöstön edustajien kanssa, että neuvotteluprosessin voi päättää ratkaisujen löydyttyä.

Työntekijät olivat itse valmiita uusiin töihin ja heille pystyttiin tarjoamaan uutta, osaamista vastaavaa työtä. Epävarmuuden tunne kesti vain vähän aikaa ja ratkaisuihin päädyttiin nopeasti. Muutos ei myöskään tullut yllätyksenä, vaan henkilöstöllä oli avoin tieto yksikön toiminnan tilanteesta.

Muutoksen nopea eteneminen on edellyttänyt hyvää yhteistyötä henkilöstöasiantuntijoiden kanssa. Sain tukea muutoksen johtamiseen nopeasti. Henkilöstöasiantuntijat ovat tunteneet rekrytointitarpeen ja vapautumassa olevan osaamisen. Sitten palikat on saatu loksahtamaan paikoilleen.”

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tunnusluku	Kunta	2009	2010	2011	2012	2013
Palvelussuhteiden lukumäärä	Espoo	14 106	13 611	13 538	13 787	13 970
	Helsinki	39 746	39 198	39 438	40 129	40 139
	Vantaa	11 416	11 332	11 377	10 298	10 319
Työllistettyjä	Espoo	60	93	70	88	101
	Helsinki	841	1 245	785	892	1 126
	Vantaa	356	374	260	177	263
Vakinaisia %	Espoo	79,5	80,8	80,9	80,6	80,5
	Helsinki	83,1	83,7	83,2	83,2	84,0
	Vantaa	78,5	81,3	82,0	82,4	82,3
Naisten osuus % henkilöstöstä	Espoo	79,6	79,8	79,5	79,6	79,5
	Helsinki	74,5	74,7	74,7	74,6	74,6
	Vantaa	78,9	79,4	80,5	79,7	79,7
Naisten osuus johtotehtävissä %	Espoo	56,1	46,5	45,5	45,9	45,0
	Helsinki	35,8	36,2	36,2	39,7	39,3
	Vantaa	43,4	44,5	43,5	48,0	44,2
Keski-ikä (ylemmällä rivillä koko henkilöstön ja alemmalla rivillä vakituisen henkilöstön keski-ikä)	Espoo	44,1	44,5	44,6	44,5	44,6
		45,9	46,0	46,1	46,1	46,1
	Helsinki	44,7	44,8	44,9	44,9	44,8
		46,4	46,4	46,5	46,5	46,4
	Vantaa	44,7	44,9	44,8	44,6	44,7
		46,5	46,4	46,2	46,0	46,0
Keskimääräinen palvelusaika, vuotta (vakituinen henkilöstö)	Espoo	12,7	12,7	12,8	12,6	12,5
	Helsinki	13,4	13,3	13,4	13,3	13,1
	Vantaa	13,2	13,0	12,7	12,7	12,6
Lähtövaihtuvuus % (vakituinen henkilöstö)	Espoo	5,3	6,1	6,2	6,1	5,8
	josta eläkkeelle siirtyneet	1,7	2,2	2,3	2,0	2,0
	Helsinki	5,2	5,6	6,5	5,9	6,2
	josta eläkkeelle siirtyneet	2,3	2,4	2,5	2,0	2,5
	Vantaa	5,4	6,1	6,4	5,8	6,4
	josta eläkkeelle siirtyneet	2,1	2,3	2,4	1,9	2,4
Eläkeikä	Espoo	62,0	62,4	62,2	63,2	63,6
	Helsinki	62,4	62,5	62,9	63,1	63,3
	Vantaa	61,9	62,5	62,7	62,9	62,6
Vanhuuseläkkeiden osuus %	Espoo	78,8	76,9	76,5	84,0	87,8
	Helsinki	71,2	75,8	79,0	78,2	80,1
	Vantaa	72,3	77,7	76,8	84,0	78,9

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Tunnusluku	Kunta	2009	2010	2011	2012	2013
Koulutustasomittain (koulutusasteikolla 0–8)	Espoo	4,6	4,7	4,7	4,9	5,1
	Helsinki	4,2	4,7	4,8	4,8	4,9
	Vantaa	5,0	5,0	5,1	5,5	5,6
Korkeakoulutaso %	Espoo	37,5	39,0	40,1	41,9	44,1
	Helsinki	30,2	35,0	35,5	36,4	37,4
	Vantaa	39,6	41,2	41,8	47,9	50,0
Josta ylemmän korkeakoulu-tutkinnon suorittaneita %	Espoo	60,4	60,3	59,8	58,4	57,4
	Helsinki	56,7	55,5	55,3	54,8	54,3
	Vantaa	56,5	56,6	56,8	57,0	57,8
Maahanmuuttajia % (virallisesta henkilöstömäärästä)	Espoo	2,9	3,6	4,1	4,6	5,1
	Helsinki	3,8	4,0	4,6	5,4	6,2
	Vantaa	2,7	3,5	3,9	3,5	3,6
Terveysperusteiset poissaolot %	Espoo	4,8	4,9	4,7	4,4	4,2
	Helsinki	5,5	5,3	5,3	5,1	5,1
	Vantaa	4,7	4,8	4,9	4,3	4,4
Terveysperusteiset poissaolot (päivää/henkilötyövuosi)	Espoo	17,6	18,0	17,3	16,2	15,2
	Helsinki	18,7	18,4	19,1	18,6	18,7
	Vantaa	17,1	17,6	18,0	15,8	16,2
Ei yhtään sairauspoissaolopäivää %	Espoo	25	25	26	26	27
	Helsinki	23	25	26	25	25
	Vantaa	25	25	24	25	26
Palkkasumman kasvu %	Espoo	2,9	-0,9	2,0	4,6	3,1
	Helsinki	6,1	3,3	2,0	3,3	2,1
	Vantaa	4,0	1,8	3,5	3,6	1,3
Vuokratyövoima euroa/vuosi	Espoo	12 455 424	17 933 641	22 929 939	27 316 839	27 610 591
	Helsinki	43 765 012	35 540 087	38 699 804	31 701 291	28 645 410
	Vantaa	8 207 613	14 250 577	19 336 978	18 908 446	21 578 429
josta Seuren osuus euroa/vuosi	Espoo	8 622 843	14 257 513	19 151 518	22 171 516	21 973 048
	Helsinki	31 783 033	24 974 766	27 982 886	29 664 001	28 594 108
	Vantaa	5 999 368	11 243 179	13 620 663	13 805 969	16 262 101
Seuren henkilötyövuodet	Espoo	224	374	511	565	543
	Helsinki	794	627	699	721	686
	Vantaa	179	327	383	372	424

Tunnusluvut on esitetty ilman työllistettyjä kaupunkiin nähden. Jos henkilö on vakituinen, mutta poiminta-ajankohtana on hoitanut sijaisuutta, hänet luokitellaan vakituiseksi. Tiedot on poimittu ajankohdasta 31.12.

Tunnuslukujen kerääjät: Marja Pakarinen, Espoo | Johanna Aro, Helsinki | Kaisa Halme, Vantaa

Konkreta utvecklingsåtgärder

Den genomsnittliga anställda vid Vanda stad är en 46-årig kvinna med fast anställning inom utbildningens verksamhetsområde. Hon har varit anställd i 12,6 år och har en kvinnlig chef. Hon är årligen sjukskriven 16 dagar och går i pension vid 62,6 års ålder.

Förutom med exemplet ovan kan Vanda stads personalstruktur även beskrivas med nyckeltal som anger hur antalet anställda samt sjukfrånvaron utvecklats. Antalet anställda i stadens tjänst var år 2013 totalt 10 319 personer. Det är ungefär samma nivå som år 2012. Sjukfrånvaron har inte sjunkit trots att många utvecklingsåtgärder vidtagits. Personalens sammanlagda sjukfrånvaro motsvarar 440 årsverken och utgör en utgift på 17,5 miljoner euro. Likaså steg olycksfallsfrekvensen, d.v.s. antalet olycksfall i förhållande till antalet arbetstimmar. År 2012 var olycksfallsfrekvensen 41,4 olycksfall per 1 miljon arbetstimmar.

Det viktigaste sättet att påverka sjukfrånvaron var år 2013 hälsofrämjande ledarskap. Personalexperterna besökte arbetsplatserna, och under mötena dryftades olika sätt att främja trivsel och välbefinnande på arbetsplatsen samt förebygga sjukfrånvaro. Man stödde även möjligheterna till ork i arbetet. Dessutom hänvisades de anställda till rehabilitering samt verksamhet som upprätthåller och förbättrar arbetsförmågan och välbefinnandet. På arbetsplatserna utreddes olika sätt att minska hot- och våldsituationer och man förberedde sig på hur dylika situationer kunde hanteras. Stadens linje är absolut nolltolerans inför hot- och våldsituationer som orsakats av klienter.

För att förbättra den förebyggande rekryteringen inleddes överläggningar för att få till stånd ett systematiskt praktiksamarbete med tre yrkeshögskolor. Genom det systematiska samarbetet får staden arbetspraktikanter som klarar av arbetslivets krav, och forskningsresultat som är arbetslivet till gagn samt potentiell framtida arbetskraft. Social- och hälsovårdsväsendet hade ett omfattande utvecklingssamarbete främst med yrkeshögskolan Metropolia. Dessutom satsade man vid rekryteringen på val av chefer.

Chefsutbildningen gjordes mer systematisk i syfte att utveckla ledarskaps- och chefsutbildningen samt sättet den genomförs på. Staden erbjuder olika utvecklingsstigar i vilka ingår utbildning av nyvalda chefer, en utbildningsbricka, specialyrkesexamen i ledarskap, strategisk chefsutbildning (TAJUA) samt utbildning för den högsta ledningen. Den systematiska chefsutbildningen omfattar en utvecklingstrappa för ledarskap på olika nivåer. Det systematiska greppet innebär också att staden utbildar cheferna i den egna organisationens ledarskapssätt och praxis. Personalens sammanlagda arbetsdagar inriktade på utbildning var 30 430 dagar, vilket innebär 2,95 utbildningsdagar per anställd.

I syfte att utveckla ledarskapet genomfördes en utvärdering av ledarskapssystemet. I arbetet deltog stadens samtliga resultatområden och ungefär 700 av stadens anställda antingen utförde utvärderingen eller deltog

i intervjuerna. Till stadens starka sidor hör bland annat att man i verksamheten beaktar produktiviteten, att basuppgifterna är tydliga, personalen är kunnig och yrkesskicklig, och att staden sporrar utveckling. Däremot bör bland annat den gränsöverskridande verksamheten mellan organisationerna, styrkortsarbetet samt belönings- och bonusprogrammen ännu utvecklas. Ur resultatet kan varje resultatområde plocka ut de konkreta utvecklingsåtgärder som passar dem.

Personalcentralen stödde verksamhetsområdena bland annat med att utveckla ledarskapet och arbetsgemenskaperna. Personalexperterna satsade speciellt på det direkta klientarbetet, och utvecklingsåtgärder planerades utgående från de resultatområdesöverläggningar som man hållit med verksamhetsområdena. Under året genomfördes dessutom en utveckling av HR-systemen och användningen av företagshälsovårdens tjänster förnyades för att stävja kostnadsökningen och bevara serviceutbudet.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Teksti Inka Akkanen
Tilastot Kaisa Halme
Kuvat Sakari Mannninen, kansi, sivut 3, 4, 14, 30
Inka Akkanen, sivut 7,13, 15, 18, 19, 24, 27
Ulkoasu Anitta Mäkinen
Paino Spin Press EE, 2/2014

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 8 §

Vantaa

Henkilöstökeskus

Työnantajapalvelut	Asematie 7, 01300 Vantaa
Henkilöstöpalvelut	Kultarikontie 1, 01300 Vantaa
Galleria K:n koulutustila	Asematie 7, 01300 Vantaa

9 §

Vastaus valtuutettu Sirpa Kauppisen ja usean muun (29) valtuutetun valtuustoaloitteeseen avoimuuden parantamiseksi Vantaan kaupungin konsernissa

VD/6048/00.02.00.03/2013
KN,ML/PvN/KM/LL

Valtuutettu Sirpa Kauppinen ja 29 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Viidennes kuntapalveluista on yhtiöitetty. Näin osa kuntalaisille tärkeistä, aiemmin julkisuudessa hoidetuista asioista on liukunut avoimuuden piiristä pois pelkän organisaatiomuodon muutoksen vuoksi. Kaupungin sataprosenttisesti omistamat yhtiöt voisivat toimia julkisesti niiltä osin kuin se ei haittaa liiketoimintaa.

Kuntalaki ja julkisuuslaki eivät koske osakeyhtiöitä. Osakeyhtiölaki ei kuitenkaan estä avointa tiedotuspolitiikkaa. Vantaan kaupunki määrittää konsernistrategiassaan viestinnästä: ”Tytäryhteisöissä tulee noudattaa mahdollisimman pitkälle Vantaan kaupungin viestintästrategiaa.” (Vantaan kaupungin konsernistrategia, kv 17.12.2012)

Esimerkiksi esityslistojen, pöytäkirjojen ja tilintarkastuskertomusten julkisuus (soveltuvin osin) vähentää korruptiota ja turhaa tuhlausta sekä parantaa riskienhallintaa. Avoimuus ja läpinäkyvyys ovat toimivan demokratian edellytys.

Esitämme että kaupungin omissa yhtiöissä noudatetaan kaupungin strategian mukaista avoimuutta soveltuvin osin. Osakeyhtiölaki ei estä sitä.”

Kaupunginvaltuusto 16.12.2013 § 10

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Konsernipalveluiden toimiala toteaa aloitteeseen vastauksenaan seuraavaa:

Luottamushenkilön **tiedonsaantioikeus ei ulotu kaupungin tytäryhteisöihin**, koska nämä eivät ole kuntalain 43 §:ssä tarkoitettuja kunnan viranomaisia. Tytäryhtiöt ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä, joiden hallussa olevien asiakirjojen julkisuus määrittyy osakeyhtiölainsäädännön mukaan. Luottamushenkilöllä ei ole kuntalakiin perustuvaa oikeutta saada tietoja kuntakonserniin kuuluvalta osakeyhtiöltä. Luottamushenkilöillä ei ole oikeutta saada tietoja esimerkiksi yksittäisistä yhtiön ja kolmannen välillä tehdyistä sopimuksista.

Kaupunki toteuttaa konserniyhtiöiden omistajaohjausta mm. johtosääntöjen ja kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian kautta. Näiden kautta toteutuu myös luottamushenkilöiden tiedonsaanti kaupungin yhtiöitä koskevissa merkityksellisissä asioissa.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 5 §:n mukaisesti yleisjaoston tehtävänä on tehtäväalueellaan, ellei jaosto ole toisin päättänyt tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty, päättää kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä sijoitus- ja rahoitustoimintapolitiikan toteuttamisesta sekä päättää kaupungin omistaja- ja konserniohjauksesta sekä vastata edunvalvonnan valmistelusta. Yleisjaoston tehtävänä on myös
…
8. nimetä edustajat ja antaa menettelyohjeet toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava,
9. antaa menettelyohjeet yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista,
10. tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita liikelaitoksille, kaupunkikonsernin yhtiöille ja muille yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,

11. valmistella konsernistrategia joka koostuu omistajapolitiikasta, sijoitustoiminnan periaatteista ja konserniohjeista, ja ohjata sekä valvoa sen noudattamista,
12. antaa kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian mukaisesti yhteisöille sijoitus- ja rahoitustoimintaa sekä vakuusjärjestelyjä koskevat luvat sekä kaupungin ennakkosuostumukset,
13. antaa kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian mukaisesti liikelaitoksille, kaupunkikonsernin yhtiöille ja muille yhteisöille toimintaohjeita konsernihallintoon ja sen järjestämiseen liittyvissä asioissa,
14. tehdä esitys investointiohjelmaan sisältyvien kohteiden konsernihallinnollisesta toteuttamistavasta ja rahoituksesta.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on, ellei kaupunginhallitus ole toisin päättänyt, mm. päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, ja sellaisen yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kaupungin tytäryhtiöt sitoutetaan yleisjaoston päätösten mukaisesti yhtiökokouksissa noudattamaan kaupunginvaltuuston 17.12.2012 hyväksymää **konsernistrategiaa**. Yhtiöiden hallitusten edellytetään tekevän vastaavat päätökset. Tytäryhtiöt pyytävät yleisjaostolta konsernistrategian mukaiset ennakkosuostumukset strategiassa mainituille toimenpiteilleen.

Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintaa (Vantaan kaupungin korko- ja riskipolitiikka Kh 13.12.2012 § 17 ja konsernistrategia Kv 17.12.2012 § 7, kohta 3). Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.12.2013 § 4 Vantaan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -ohjeen siten, että ohje tulee voimaan 1.1.2014. Ohje määrittelee Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteet ja toteuttamistavat sekä kaupunkikonsernin omassa toiminnassa että toiminnassa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnasta osana talouden seurantaa ja raportointia konserniohjeen mukaisesti vuosittain yleisjaostolle.

Konsernipalveluiden toimiala katsoo, että kaupungin tytäryhtiöiden toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus toteutuvat kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian mukaisesti. Konsernipalveluiden toimiala toteaa, että kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan jo nyt konsernistrategian mukaisesti mahdollisimman pitkälle kaupungin avoimuusperiaatetta ja viestintästrategiaa. Tytäryhtiöiden hallitusten esityslistat ja pöytäkirjat ovat yhtiön sisäisiä asiakirjoja eivätkä ne siten niiden luonteen vuoksi ole julkisia. Sitä vastoin mm. yhtiöiden tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset ovat julkisia asiakirjoja.

Kaupunginhallitus 10.2.2014 § 23

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa valtuutettu Sirpa Kauppiselle ja usealle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konsernipalveluiden esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Merkittiin, että asian esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Kari Nenonen.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 3.3.2014 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa valtuutettu Sirpa Kauppiselle ja usealle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konsernipalveluiden esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja muutti käydyn keskustelun pohjalta aloitevastauksen viimeisen kappaleen kuuluman seuraavasti:

”Konsernipalveluiden toimiala katsoo, että kaupungin tytäryhtiöiden toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus toteutuvat kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian mukaisesti. Konsernipalveluiden toimiala toteaa, että kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan jo nyt konsernistrategian mukaisesti mahdollisimman pitkälle kaupungin avoimuusperiaatetta ja viestintästrategiaa. Muun muassa yhtiöiden tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset ovat julkisia asiakirjoja.”

Kaupunginhallituksen jäsen Sirpa Kauppinen esitti, että vastauksen viimeinen kappale muutetaan muotoon:
”Konsernipalveluiden toimiala katsoo, että kaupungin tytäryhtiöiden toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus toteutuvat kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian mukaisesti. Konsernipalveluiden toimiala toteaa, että kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan konsernistrategian mukaisesti mahdollisimman pitkälle kaupungin avoimuusperiaatetta ja viestintästrategiaa. Kaupungin sataprosenttisesti omistamissa yhtiöissä noudatetaan soveltuvin osin kuntalain mukaista avoimuusperiaatetta. Yhtiöiden tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset ovat julkisia asiakirjoja.”
Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila kannatti Kauppisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Kauppisen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 15 jaa-ääntä (Bruun, Hurri, Hämäläinen, Jääskeläinen, Karlsson, Kokko, Letto, Multala, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Niinistö, Orpana, Ranto, Weckman) ja 2 ei-ääntä (Kauppinen, Kotila). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys käsittelykohdassa mainitulla, kaupunginjohtajan kokouksessa tekemällä muutoksella.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Valtuutettu Sirpa Kauppinen teki seuraavan palautusesityksen "Viidennes kuntapalveluista on yhtiöitetty. Tämän vuoksi osa kuntapalveluista on siirtynyt pois avoimuuden piiristä. Kuntalaisten olisi kuitenkin oikeus tietää miten heidän rahojaan käytetään. Osakeyhtiölaki ei estä sitä, että yhtiöt toimivat avoimesti Se on valinta. Teen palautusesityksen näillä eväillä: Kaupungin sataprosenttisesti omistamien yhtiöiden tulisi noudattaa soveltuvin osin kuntalain mukaista avoimuutta." Valtuutettu Jussi Saramo kannatti palautusesitystä.
Puheenjohtaja totesi asiasta jouduttavan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: He, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Sirpa Kauppisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.
Äänestyksessä annettiin 49 jaa-ääntä ja 18 ei-ääntä, joten palautusesitys tuli hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunginhallituksen esitys.

Lisäksi merkittiin, että **Vihreä valtuustoryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon Vasemmistoliiton valtuustoryhmä yhtyi

”Kaupungin sataprosenttisesti omistamissa yhtiöissä tulee noudattaa soveltuvin osin kuntalain mukaista avoimuusperiaatetta.”

Liite

6 äänestyspöytäkirja KV 7.4.2014 § 9

Muutoksenhakuohje: 4.1 valituskielto

Lisätiedot: rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, puh. 09 839 22014,
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Vantaa

Äänestyspöytäkirja, kaupunginvaltuuston kokous 7.4.2014 § 9

VD/6048/00.02.00.03/2013

§ 9 Vastaus valtuutettu Sirpa Kauppisen ja usean muun (29) valtuutetun valtuustoaloitteeseen avoimuuden parantamiseksi Vantaan kaupungin konsernissa

Äänestys § 9 klo 19.33

Palautusesitys:
”Viidennes kuntapalveluista on yhtiöitetty. Tämän vuoksi osa kuntapalveluista on siirtynyt pois avoimuuden piiristä. Kuntalaisten olisi kuitenkin oikeus tietää miten heidän rahojaan käytetään. Osakeyhtiölaki ei estä sitä, että yhtiöt toimivat avoimesti Se on valinta. Teen palautusesityksen näillä eväillä: Kaupungin sataprosenttisesti omistamien yhtiöiden tulisi noudattaa soveltuvin osin kuntalain mukaista avoimuutta”

Kaupunginhallitus = JAA, Kauppinen = EI

JAA 49
EI 18
TYHJÄÄ 0
POISSA 0

JAA
Faysal Abdi
Matti Aittakallio
Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen
Timo Auvinen
Susanna Bruun.
Tuire Fjäder
Jukka Hako
Maija Hurri
Eila Hyttinen
Göran Härmälä
Jouko Jääskeläinen
Lauri Kaira
Timo Karén
Patrik Karlsson
Ulla Kaukola
Kimmo Kiljunen
Petri Koivuniemi
Marilla Kortesalmi
Marja Kyyrö
Sirkka-Liisa Kähärä
Hannu Kärkkäinen
Päivi Laakso
Paula Lehmuskallio
Janne Leppänen
Pirkko Letto
Antti Lindtman
Juha Malmi
Tapani Mäkinen
Taisto Mäntynen
Jukka Mölsä
Johannes Nieminen
Mari Niemi-Saari
Jaakko Niinistö
Lasse Norres
Carita Orlando
Anitta Orpana
Jari Porthén
Seija Puha
Tiina-Maaria Päivinen
Sakari Rokkanen
Jari Sainio
Ulla Sajaniemi
Mia Salminvuo
Juha Simonen
Ranbir Sodhi
Kaarina Suonperä
Juha Tenhunen
Markku Weckman
Raija Virta

EI
Sini Alèn
Irja Ansalehto-Salmi
Anssi Aura
Jouni Herranen
Johannes Hirvaskoski
Juha Hirvonen
Jaana Huhta
Timo Juurikkala
Jari Jääskeläinen
Sirpa Kauppinen
Anniina Kostilainen
Mika Niikko
Vaula Norrena
Heidi Rosbäck
Jussi Saramo
Minttu Sillanpää
Kati Tyystjärvi
Riikka Åstrand

10 § **Asemakaavamuutos / kumoaminen 002219, 25 Myllymäki**

VD/4687/10.02.04.02/2013
J-VN/TLA/LVA/MJÄ/EJU/ESN/JB

Vehkalan tulevan asemakaavoituksen sekä vireillä olevan asemakaavan 181000 (Kehä III) laatimisen helpottamiseksi osa Myllymäki 1 -asemakaavasta 250300 kumotaan.

Kumoaminen koskee asemakaavan 250300, Myllymäki 1 (YM 26.9.1997) mukaisia teollisuus- ja varastokortteleita 25063 ja 25070 sekä osaa Vehkalantien katualuetta. Kaavaa ei ole toteutettu**.**

Alue sijaitsee Vehkalan tulevalla työpaikka-alueella Kehä III:n pohjoispuolella, Vehkalan tulevan Kehäradan juna-aseman länsipuolella.

Kaavamuutoksen / kumoamisen hakija
Vantaan kaupungin yrityspalvelut

Maanomistus
Alue on kaupungin omistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Kaava-alue on kaupunginvaltuustossa 19.6.2006 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa Marja-Vantaan osayleiskaavassa teollisuus- ja varastoaluetta.

Vehkalan työpaikka-alueet -yleissuunnitelma (021400, KALA 11.6.2012)
Alue on toimitilarakennusten korttelialuetta KTY sekä katu- ja viheralueita.
Vehkalantie on linjattu maaperäolosuhteiden vuoksi toisin kuin olemassa olevassa asemakaavassa.

Asemakaavamuutos / kumoaminen
Kumoamisella helpotetaan alueen tulevaa suunnittelua yleissuunnitelman mukaisesti. Kaupungin omistamaa teollisuus- ja varastokorttelialuetta häviää kaavavarannosta noin 71 700 m² ja rakennusoikeutta 43 000 k-m². Katualuetta häviää noin 32 700 m².
Kehä III:a koskevan asemakaavan 181000 laatiminen helpottuu; maantien alue viistää korttelia 25070 ja se jouduttaisiin muutoin ottamaan mukaan ko. kaavaan.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei ole tehty, vaan alueen muuttumisen perusteet on esitetty Vehkalan työpaikka-alueet -yleissuunnitelmassa, jota on esitelty asemakaavan 250900 osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (20.8.2012).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutos / kumoaminen 002219, 25 Myllymäki,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 2.12.2013 § 30

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutos / kumoaminen 002219, 25 Myllymäki,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus / kumoaminen on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1. – 13.2.2014. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Lausuntoja ei ollut tarpeen pyytää.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittää 25.2.2014 kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus / kumoamisehdotus 002219, 25 Myllymäki.

Kaupunginhallitus 3.3.2014 § 38

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus / kumoamisehdotus 002219, 25 Myllymäki.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus / kumoamisehdotus 002219, 25 Myllymäki.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
7 Asemakaavamuutoksen / kumoamisen selostus 25.11.2013

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: kaavoituspäällikkö Lea Varpanen, puh. 8392 2247
kaavoitusinsinööri Mikko Järvi, puh. 8392 2701
etunimi.sukunim[at]vantaa.fi

Vantaa
Kaupunkisuunnittelu
Mikko Järvi

25 Myllymäki
Korttelit 25063 ja 25070 sekä Vehkalantien katualuetta

Asemakaavan osittainen kumoaminen Vehkalassa

Asemakaavan kumoamisen selostus, joka koskee 25.11.2013 päivättyä asemakaavan kumoamisen karttaa nro 002219

1. Sijainti ja lähtötiedot

Asemakaavan kumoaminen
Vantaan kaupungin 25. kaupunginosa, Myllymäki
korttelit 25063 ja 25070 sekä katualueet

Kaava-alueen sijainti
Alue sijaitsee Kehä III:n pohjoissivustalla, tulevan Kehäradan Vehkalan aseman länsipuolelle.
Alueeseen kuuluu osa Vehkalantietä ja sen eteläpuoliset korttelit.

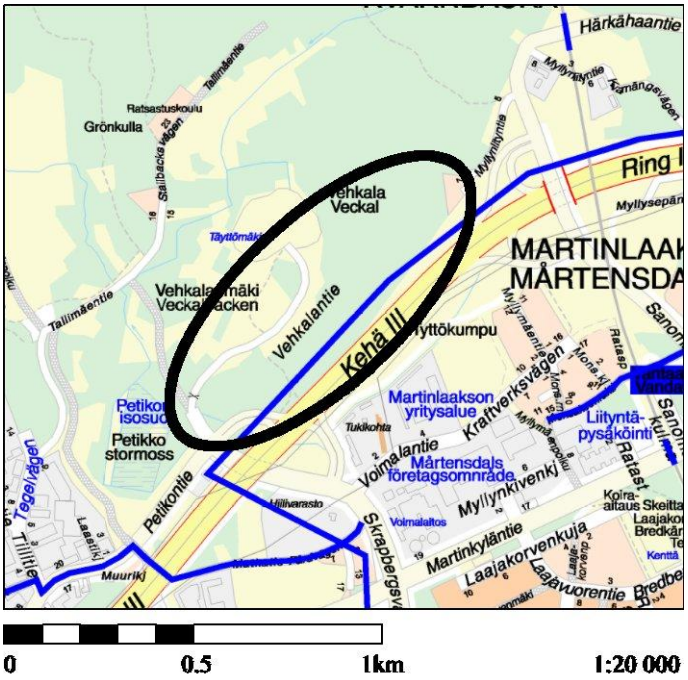

Opaskartta

Kaavamuutosta koskevat asiakirjat ovat kaupunkisuunnitteluyksikön arkistossa.

2. Tiivistelmä

Asemakaavan kumoaminen on laitettu vireille kaupungin toimesta.

Lähitulevaisuudessa alueelle laaditaan uusi asemakaava osana Kehäradan länsipuolista kaava-aluetta.

Asemakaavan kumoamisessa kumotaan kaksi teollisuuskorttelia ja Vehkalantien katualuetta. Vehkalantien linjaus kulkee Vehkalanmäen täyttömäen reunalla siten, että kadun rakentaminen ei ole mahdollista täyttömäen epästabiiliuden vuoksi.

Asemakaavaa ei ole toteutettu, mutta kaupunki on ostanut asemakaavan mukaisia alueita vuonna 2000.

Asemakaavasta jätetään voimaan Vehkalantien alkuosa, johon on liittymä Kehä III:lta. Kulkuyhteys Petikontieltä ja Vehkalanniityntieltä on siten asemakaavassa määrätty.

Kumoamisalue on kaupungin omistuksessa.

3. Lähtökohdat

Alueen yleiskuvaus
Alue on osa luonnontilaista metsää sekä Vehkalanmäen täyttömäkeä.

Tekninen huolto
Aluetta ei ole liitetty em. syistä teknisen huollon verkkoon.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt
Alueella ei ole ympäristönsuojelun kannalta erityistä arvoa. Alue on kovan lentomelun aluetta jonka mukaan asumisen sijoittaminen ei ole mahdollista.

Maanomistus
Alueen omistaa Vantaan kaupunki.

Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
Tavoitteena on mm., että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajamakuvalle. Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä. Valtioneuvosto 13.11.2008.

Maakuntakaava
Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta ja lentomelualuetta. Ympäristöministeriö 8.11.2006.

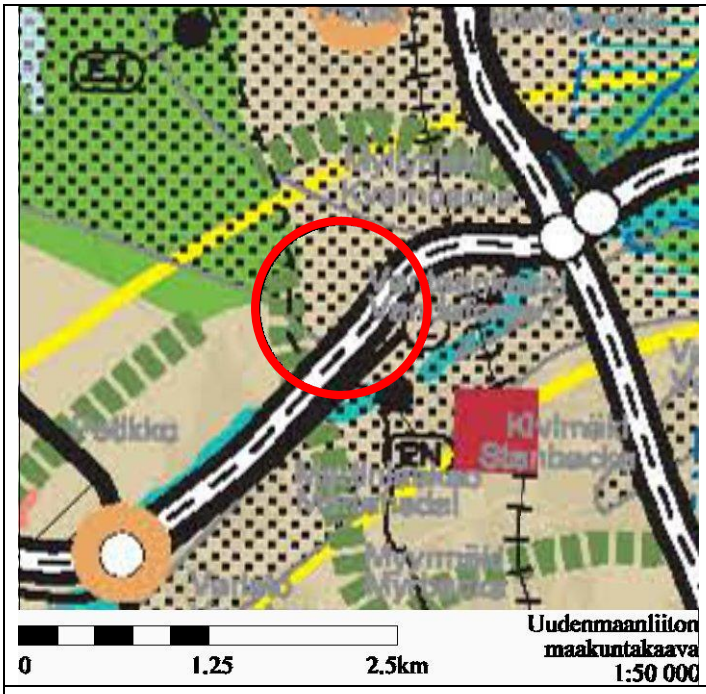

Ote Uudenmaan maakuntakaavasta.

	Taajamatoimintojen alue.
	Keskustatoimintojen alue.
	Virkistysalue.
	Viheryhteystarve.

++++++	Seutuliikenteen rata.
—(K)—	Maakaasun runkoputki.
:·:·:·:·:·:	Lentomelualue.
	Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde.
	Kehäkaupungin kehittämisvyöhyke.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 19.6.2006 hyväksymässä Marja-Vantaan osayleiskaavassa alue on teollisuus- ja varastoaluetta. Lisäksi alue on merkitty lentomeluvyöhykkeeksi m2, jossa lentomelutaso Lden on 55 - 60 dB. Sen mukaan alueelle ei voida sijoittaa asumista.

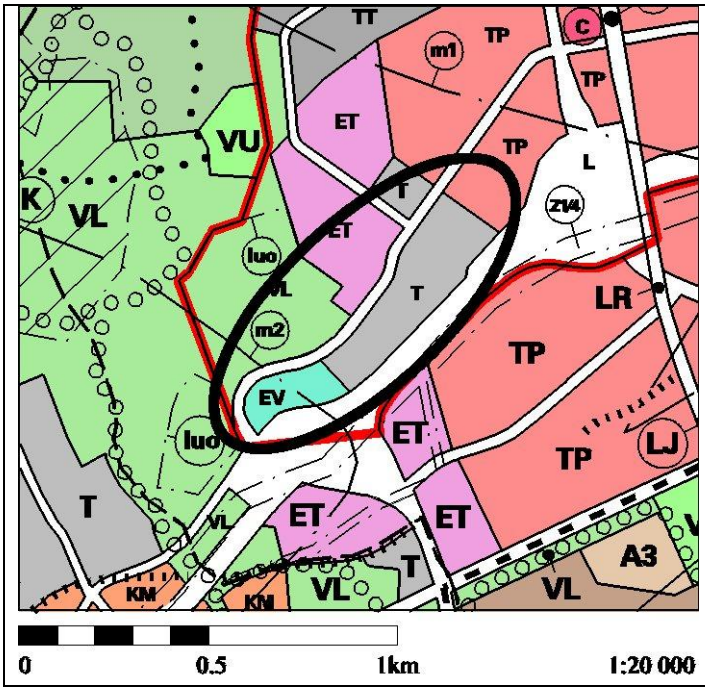

Ote Marja-Vantaan osayleiskaavasta.

T	Teollisuus- ja varastoalue
EV	Suojaviheralue
ET	Yhdyskuntateknisen huollon alue
VL	Lähivirkistysalue
m2	Lentomeluvyöhyke 2 (Lden 55-60 dB)

Voimassa olevassa asemakaavassa 250300 (YM 26.9.1997) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T-2) sekä katualuetta.

Vehkalan asemakaavaehdotuksessa 250400 alue on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta KTY-1 sekä katu- ja viheraluetta. Kaavaa ei ole hyväksytty eikä käsitelty 30.9.2005 jälkeen.

Vehkalan työpaikka-alueen yleissuunnitelmassa 021400 (KALA 11.6.2012) alue on toimitilarakennusten korttelialuetta KTY sekä katu- ja viheralueita.
Vehkalantie on linjattu maaperäolosuhteiden vuoksi toisin kuin olemassa olevassa asemakaavassa.

Kehä III:lle laaditaan parhaillaan syksyllä 2013 asemakaavaa 181000. Kaava-alue rajautuu osin tähän kumottavaan asemakaavaan.

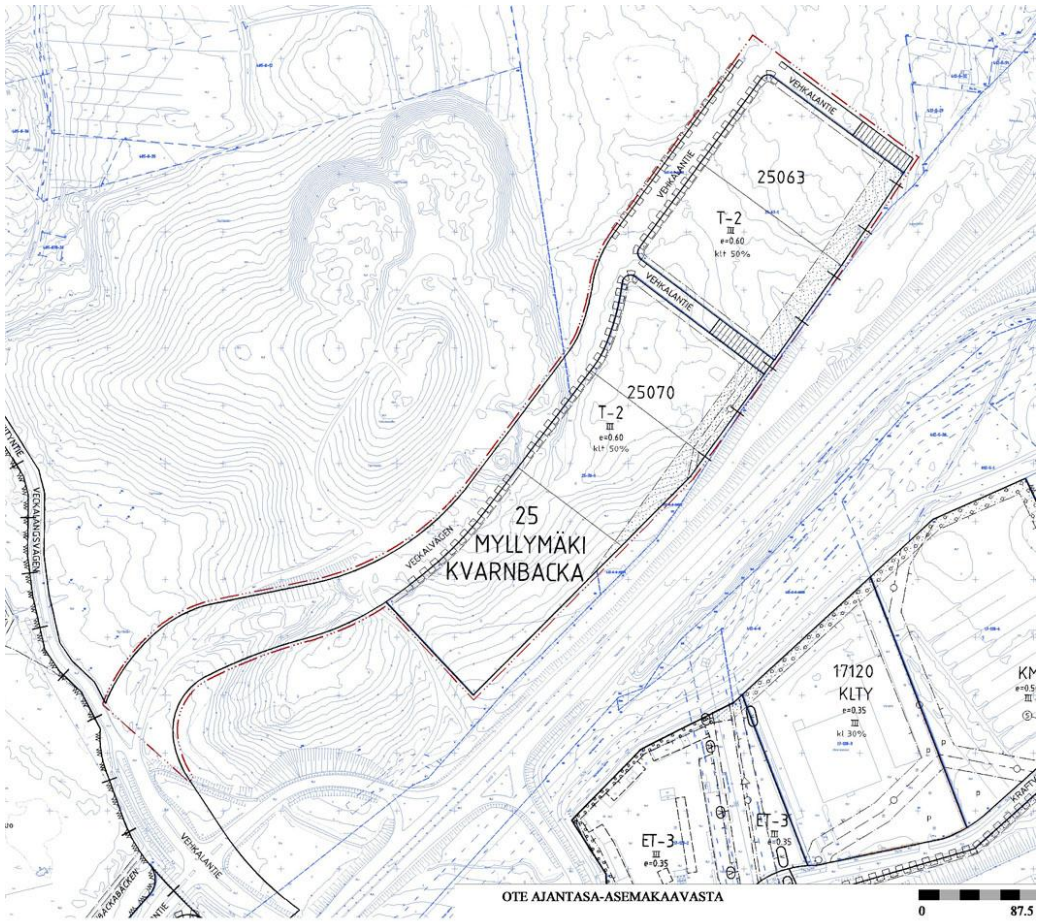

Ote ajantasa-asemakaavasta.

25070	Korttelin numero.
T-2	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
e=0.50	Tehokkuusluku.
III	Suurin sallittu kerrosluku.
klt 50%	Liike- ja toimistotiloja varten sallittu osa rakennusoikeudesta.
Vehkalantie	Kadun tai muun yleisen alueen nimi.

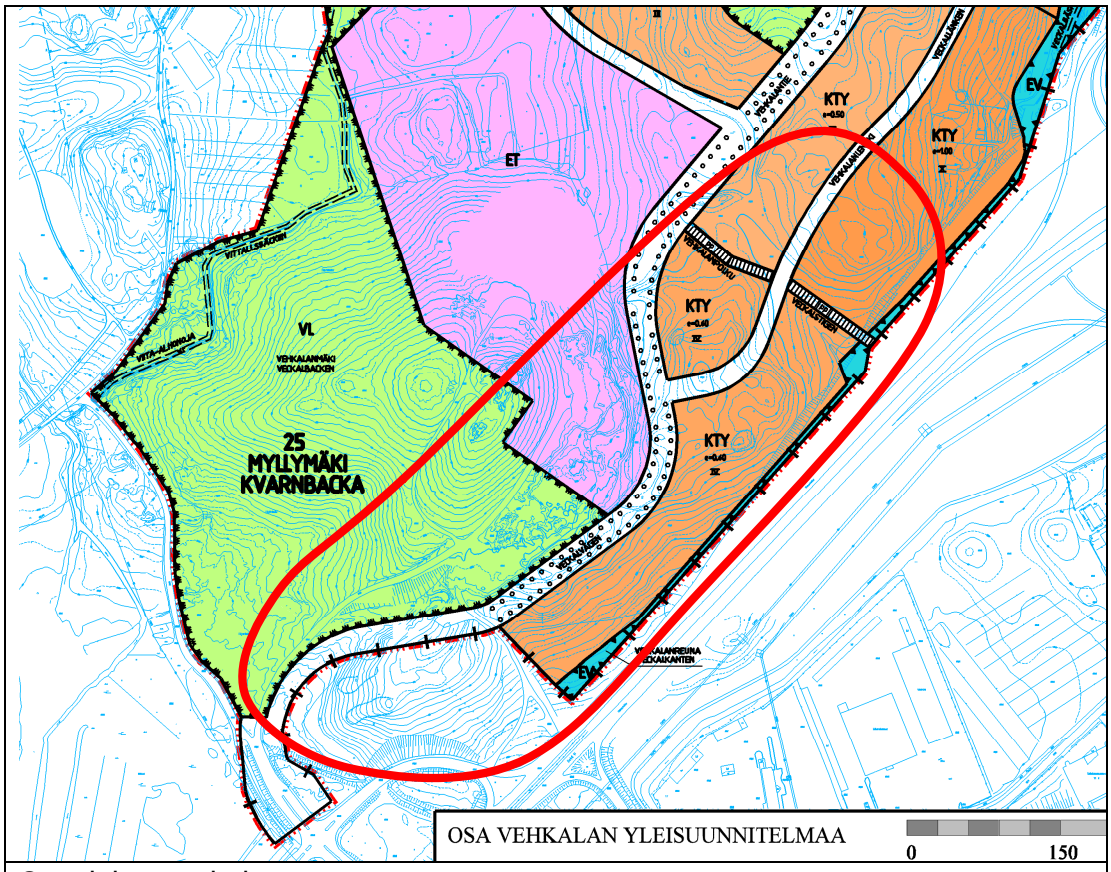

Ote yleissuunnitelmasta

KTY	Toimitilarakennusten korttelialue.
EV	Suojaviheralue.
ET	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.
VL	Lähivirkistysalue.
e=0.40	Tehokkuusluku.
IV	Suurin sallittu kerrosluku.
Vehkalantie	Kadun tai muun yleisen alueen nimi.

Rakennusjärjestys
Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Tonttijako- ja rekisteri
Alue on Vantaan kiinteistörekisterissä.

Pohjakartta
Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Rakennuskiellot
Ei ole.

Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset
Kaava-alueen toteuttaminen on maaperäolosuhteiden vuoksi todettu mahdottomaksi. Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen geotekniikan asiantuntijat ovat selvittäneet maaperän stabiiliuteen liittyviä ongelmia ja päädytty siihen, että katualue tulee linjata toisin.
Vehkalantien linjausta on tutkittu viimeksi Vehkalan työpaikka-alueiden yleissuunnitelman yhteydessä, jolloin eri linjausvaihtoehtoja on tutkittu (Pöyry, Vehkalan kaava-alueen tarkastelut 12.4.2012).

4. Asemakaavan kumoamisen vaiheet

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan kumoamisesta ei järjestetä osallistumista. Vehkalan työpaikka-alue yleissuunnitelmasta 021400 (KALA 11.6.2011), jossa kumottavan alueen liikennejärjestelyt ja muu maankäyttö sekä käyttötarkoitus on ratkaistu toisin, on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on ollut julkisesti nähtävillä. Yleissuunnitelma on ollut osa asemakaavan 250900 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (17.8.2012).

Asemakaavan kumoamisen tavoitteet

Tavoitteena on laatia uusi asemakaava toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävien perusteiden mukaisesti.
Koska asemakaava ei ole toteuttamiskelpoinen liikenneyhteyden rakentamisen vaikeuden vuoksi, sen kumoamisella ei ole merkitystä maankäytön kannalta. Kumoaminen yksinkertaistaa asemakaavan 181000 laatimista.

Asemakaavamuutoksen suunnittelu

Asemakaavan kumoamisen laati kaavoitusinsinööri *Mikko Järvi*. Kaavoitukseen osallistuivat kaavoituspäällikkö Lea Varpanen, aluearkkitehti *Timo Kallaluoto,* asemakaavasuunnittelija *Veli-Pekka Ristimäki*, maankäytön kehittämispäällikkö *Armi Vähä-Piikkiö*, ja suunnitteluavustaja *Eeva Juusela*.

Kaavan ratkaisu

Kumotaan toteuttamatta jäävä ja jo käyttötarkoitukseltaan vanhentunut asemakaava ja helpotetaan näin alueen tulevaa suunnittelua.

Kaavan kumoamisen perustelut

Vehkalantien rakentaminen on todettu tarpeettoman kalliiksi, joten asemakaavan toteuttaminen kokonaisuudessaankin on epätarkoituksen mukaista ja vaatisi joka tapauksessa asemakaavan muutoksen. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta helpompaa on aloittaa alueen suunnittelu uudella asemakaavalla muutoksen sijaan.

Asemakaavaan 181000 merkittävä Kehä III:n tiealueen linjaus viistää osan korttelista 25070, joten koko tontti olisi otettava mukaan asemakaavaan turhaan. Asemakaavan laatiminen helpottuu kumoamisen myötä, kun korttelia 25070 ei tarvitse ottaa mukaan asemakaavaan.

Kaavamuutoksen vaikutukset

- *Vaikutukset suhteessa nykytilanteeseen*
  Ei vaikutusta.

- *Vaikutukset suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan*
  Kaupungin omistamaa teollisuus- ja varastokorttelialuetta häviää kaavavarannosta noin 71 700 m² ja rakennusoikeutta 43 000 k-m². Katualuetta häviää noin 32 700 m².

- *Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, maisemaan, luontoon ja luonnonympäristöön*
  Ei vaikutusta.

6. Asemakaavan kumoamisen toteutus

Asemakaavan kaavayksiköiden lakkauttaminen voidaan suorittaa asemakaavan kumoamisen hyväksymisen jälkeen.

Vantaa 25.11.2013

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Kivistön asemakaavayksikkö

Lea Varpanen
Kaavoituspäällikkö
Kivistön asemakaavayksikkö

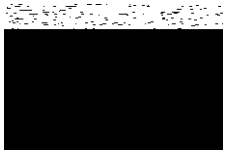

Mikko Järvi
Kaavoitusinsinööri
Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,0000**		**0**		**-10,4432**	**-43012**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-7,1687	-43012
T-2	0,0000		0		-7,1687	-43012
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000				-3,2745	
Kadut	0,0000				-3,2745	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	28.10.2013
Kaavan nimi	002219 Myllymäki 25 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	11.06.2012
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002219
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	10,4432	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	10,4432

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,0000**		**0**		**-10,4432**	**-43012**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-7,1687	-43012
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000				-3,2745	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

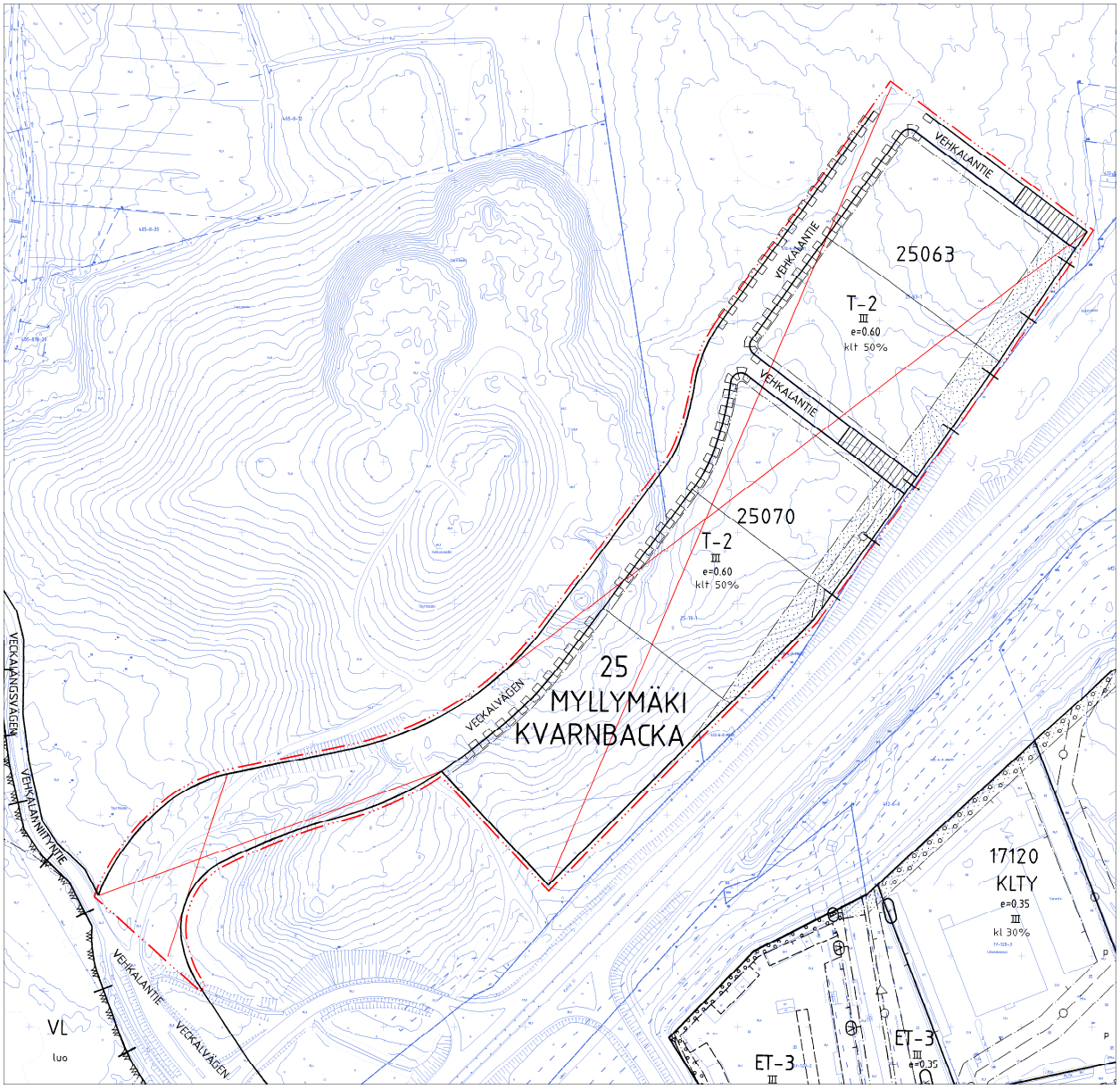

ASEMAKAAVAN KUMOAMINEN

11 § **Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö**

KA/3990/10.02.04.01/2012
J-VN/TLA/LVA/HT/A-RK/SKO/SK/ESN/HY-L/JB

Kehäradan varrella, Kivistön aseman välittömään läheisyyteen kaavoitetaan asumista 52 000 ka-m² / n. 850 – 1 000 asuntoa. Lisäksi muutetaan osa rautatiealuetta kortteli- ja liikennealueeksi. Rautatiealuetta katetaan Safiiriaukiolla.

Asemakaava koskee kortteleita 23131, 23132 ja 23133, tonttijakoa sekä katualuetta, kaupunginosassa Kivistö.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katu- ja rautatiealueita.

Tonttijako koskee kortteleita 23131, 23132 ja 23133.

Tässä tekstissä sana asemakaavaehdotus viittaa Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa), asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 231300.

Alue sijaitsee Kivistön keskustassa, Kehäradan tulevan Kivistön aseman välittömässä läheisyydessä, Vanhan Nurmijärventien itäpuolella. Suunnittelualue on toinen osa kumppanuuskaavoituksena laadittavaa ns. aloituskortteleiden aluetta ja se sijoittuu Kehäradan varteen. Etäisyyttä lähimmälle Kivistön aseman sisäänkäynnille on n. 50 m. Kaava-alueeseen liitettiin rakenteilla olevan Kehäradan aluetta marraskuussa 2012.

Asemakaavan hakija
Vantaan kaupunki, yrityspalvelut. Kaavoitus perustuu ilmoittautumismenettelyllä valittujen rakentajakumppaneiden ja heidän konsulttiensa suunnitelmiin.

Maanomistus
Maat omistaa kaupunki, yksityinen perikunta sekä Suomen valtio / Liikennevirasto.

Asemakaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on laadittu Marja-Vantaa -projektissa ja vuoden 2013 alusta alkaen Kivistön asemakaavayksikössä.

Kumppaneina ovat olleet YIT (HMV -arkkitehdit ja taiteilija Pertti Metsälampi), Skanska (Anttinen- Oiva Arkkitehdit ja kuvanveistäjä Pertti Kukkonen). Katusuunnittelusta on vastannut Ramboll Oy. Kehäradan kattamisen ja Promenadin yleissuunnitelman päivityksestä ja rakentamissuunnittelusta ovat vastanneet WSP Group ja Arkkitehtuuritoimisto B&M. Kehärata-projektin edustajat ovat osallistuneet suunnitteluun.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt
Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutus aloitettiin Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen valmistelun suunnitteluprosessissa. Ensimmäinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin keväällä 2008. Prosessin aikana osallisia on kuultu useasti, mm. järjestettiin työpaja asukkaille. Suunnitteluprosessin tuloksena kaupunginhallitus hyväksyi 11.4.2011 Ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen 230600 käytettäväksi jatkosuunnittelun pohjana. Kaavaluonnos mahdollistaa asunnot noin 12 000 - 14 000 asukkaalle erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Tämän jälkeen suunnittelu on jatkunut osa-alueittain asemakaavaehdotusten laatimisena, suoraan toteuttamiseen liittyvinä osina. Asemakaavatyöt ovat saaneet uudet nimet ja numerot luonnosvaiheen jälkeen kaavateknisistä syistä. Asemakaavatöiden aineistoa on esitelty useaan otteeseen eri tilaisuuksissa luottamusmiehille ja muille osallisille suunnitteluprosessin kuluessa.

Asemakaavaehdotuksen laatiminen käynnistyi kumppanivalintojen jälkeen keväällä 2012, jolloin kaava-alue sisälsi sekä keskusta-asuminen 1 (230900) että keskusta-asuminen 2 (231300) alueet. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, OAS laadittiin 26.4.2012. Kun suunnittelualue jaettiin kahteen

osaan kesällä 2012, asemakaavaehdotukselle nro 231300 laadittiin OAS 17.8.2012, jota on päivitetty 29.11.2012. Aiempia palautteita hyödynnettiin valmistelussa.

MRL 62 §:n mukaisesti asemakaavoituksen vireille tulosta tiedotettiin Vantaan Sanomissa ja osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Kaavatyöstä on koko prosessin ajan kerrottu myös Marja-Vantaan internet-sivustoilla. Osallisille järjestettiin tilaisuus Kanniston Kannussa 5.9.2012, jossa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin. Palaute oli positiivista. Tämän jälkeen kaavatyön etenemisestä on tiedotettu eri tilaisuuksissa syksyllä 2012.

Osallistumis- ja arviointimenettelyllä 17.8.2012 saatiin viisi mielipidettä, joilla ei ole vaikutusta suunnittelun sisältöön. Kaupunginmuseon kommentissa painotettiin Vanhan Nurmijärventien historiallisen tien luonnetta. Kehäradan asemakaavassa tien noin 100 m pitkä osuus on kuitenkin suunniteltu täyttämään uudet liikenneturvallisuuden ja kasvavien liikennemäärien edellyttämät tekniset vaatimukset. Katua rakennetaan radan ylittävinä siltatöinä vuonna 2012.

Luottamusmiehille on esitelty suunnittelun etenemistä useaan otteeseen, päätöskäsittelyjen lisäksi. Marja Forumin aiheena toukokuussa 2012 oli ”laadukas kohtuuhintainen asuminen”, johon tilaisuuteen oli kutsuttu laaja joukko luottamus- ja virkamiehiä sekä eri yhteistyökumppaneita.

Maankäyttösopimukset
Asemakaavaehdotuksen alue on noin 4 ha ja maista suurimman osan omistaa Vantaan kaupunki. Sandellin perikunta omistaa n. 300 m2:n alan. Perikunnan Kivistön keskustassa omistamista maa-alueista on laadittu yhteistoimintasopimus, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tammikuussa 2007. Kehäradan asemakaavan rautatiealueet omistaa Suomen valtio / Liikennevirasto.

Asemakaavaehdotusta koskevat sopimukset ja maanostot / -myynnit tuodaan hyväksyttäväksi asemakaavatyön aikataulussa.

Kaavoitusprosessi
Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos 230600
Asemakaavoitus on aloitettu Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutos-luonnoksena (nro 230600), jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 11.4.2011 jatkosuunnittelun pohjaksi. Luonnos perustuu Harris-Kjisikin kilpailutyöhön (2008). Luonnoksessa suunnittelualue on tiivistä ja keskustamaista asuinaluetta, jonka pysäköinti on esitetty kannen alaisiin tiloihin koko suunnittelualueen laajuudelta. Lisäksi Kehäradan rautatiealueen pohjoissivustalla ja korttelialueen puolella on kannen alainen kevyen liikenteen reitti, Kvartsiraitti eli Promenadi. Rautatiealuetta on esitetty katettavaksi n. 7 000 m². Rataliikenteen ja radan rakentamisen kannalta tarpeettomia maa-alueita on esitetty liitettäväksi korttelialueisiin. Liikennevirasto edellytti syksyllä 2010 ratasuunnitelman päivittämistä tämän vuoksi (Yleissuunnitelma, WSPGroup 2011).

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus 231300
Asemakaavaehdotuksen laatiminen käynnistyi lokakuussa 2011 kumppaneiden valinnalla. Valintaperusteet valmisteltiin Marja-Vantaa -projektissa yhdessä yrityspalveluiden kanssa. Marja-Vantaa -toimikunta hyväksyi ne 3.10.2011. Tarjouspyyntökirje lähetettiin sähköpostitse 21 rakennusliikkeelle ja tarjouksia saatiin kuusi. Päätöksiä koskeva tiedotustilaisuus järjestettiin 5.3.2012. Suunnittelu käynnistyi välittömästi tämän jälkeen. Rakentajakumppaneiksi valittiin Lujatalo, Pohjola Oy, T2H ja Avainrakentajat, Skanska ja YIT. Näistä YIT:n ja Skanskan kanssa kaupunki on laatinut yhteistyössä kumppanuusmenettelynä tämän asemakaavaehdotuksen.

Kesällä 2012 suunnittelualue jaettiin kahteen kaava-alueeseen, joista ensimmäinen, Marja-Vantaan keskusta-asuminen 1, nro 230900, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2012 ja kaava kuulutetaan voimaan 20.2.2013. Asemakaavan 230900 tavoitteet koskevat myös tämän asemakaava-ehdotuksen 231300 suunnittelua.

Kaavoitusprosessin aikana keskeistä on ollut tavoitteiden täsmentyminen. Kaavaluonnoksen kautta kaupunki linjasi tärkeimmiksi tavoitteiksi muun muassa kestävän kehityksen toteutumisen läpäisyperiaatteella, laadukkaan kohtuuhintaisen asumisen mahdollisuuksien edistämisen, keskitetyn pysäköintijärjestelmän sekä polkupyöräilyn edistämisen. Laatukriteereitä on määritelty yhteistyössä kumppaneiden ja linjaorganisaation edustajien kanssa.

Syksyllä 2012 todettiin, että asemakaavaehdotuksen alueeseen tulee liittää rautatiealuetta mahdollisen kattamisen vuoksi, jonka vuoksi Kehäradan voimassa olevaa asemakaavaa esitetään osin muutettavaksi. Suunnittelualuetta laajennettiin ja osallistumis-arviointisuunnitelma päivitettiin marraskuussa. Marja-Vantaa -toimikunta hyväksyi asemakaavatyön tarkennetut tavoitteet jatkotyön pohjaksi 10.12.2012:
- asukaspysäköinti järjestetään keskitetysti toimijoiden korttelikokonaisuuksina, ei siis Marja-Vantaan / Kivistön pysäköintiyhtiön toimesta
- Kvartsiraitti on kaupungin kevyen liikenteen katualuetta, jonka yläpuolelle voidaan sijoittaa asumista ja liiketiloja niin, että rakenne- ja rakennussuunnittelussa sekä toteutuksen aikataulutuksessa huomioidaan Kehäradan toteutuksen reunaehdot
- rautatiealueen kattamisen laajuus tukimuureineen suunnitellaan kestävän talouden periaattein niin, että siltarakenteet voidaan tarvittaessa toteuttaa ennen junaliikenteen alkamista kesällä 2015, ja tätä koskevat päätökset tehdään asemakaavaprosessin aikana.

Tavoiteaikataulun mukaan asemakaavatyö on kaupunginvaltuuston käsittelyssä syksyllä 2013.

Nimistösuunnittelu
Marja-Vantaan nimestä päätettiin luopua vuoden 2012 lopussa ja korvaavana nimenä päätettiin käyttää Kivistöä. Marja-Vantaa -projekti lakkautettiin 1.1.2013 alkaen, suunnittelu jatkuu Kivistön asemakaavayksikössä kaupunkisuunnittelun organisaatiossa. Osallisuuden turvaamiseksi jo alkaneiden kaavatöiden nimissä näkyy vielä Marja-Vantaa.

Osayleiskaava
Marja-Vantaan 10.5.2006 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa suunnittelualue on liikennealuetta, LR (Kehäradan osalta) ja tehokkaan asumisen aluetta, A1. Asemakaavaehdotus on osayleiskaavan mukainen.

Asemakaava
Kaava-alue on rakentamatonta metsää muilta osin kuin rautatiealueen osalta, jota koskee Kehäradan voimassa oleva asemakaava. Kehäradan rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti ja liikennöinti alkaa kesällä 2015.

Uuden kaavan perusratkaisu
Asemakaavaehdotuksen kaupunkirakenteen lähtökohtana on asemakaava- ja asemakaavan muutos-luonnos nro 230600. Oleellisimmat muutokset asemakaavaluonnokseen verrattuna koskevat pysäköintiratkaisua: aiemmin kokonaan kannen alle sijoitetut autopaikat on nyt ratkaistu maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin kustannusten vuoksi. Pysäköinti ratkaistaan keskitetysti ja korttelikohtaisesti rakentajien toimesta rautatiealueen puoleisiin tontinosiin, 1–4 kerroksisina laitoksina. Katetun kevyen liikenteen kadun, Kvartsiraitin osuutta on lyhennetty. Myös kaupunkipientalojen rakentamisesta korttelissa 23133 on kokonaan luovuttu. Osaa rautatiealueesta esitetään liitettäväksi korttelialueisiin kaavaluonnoksen mukaisesti.

Kerrosluvut vaihtelevat kahdeksasta neljään, korkeimmat rakennukset sijoittuvat Vanhan Nurmijärventien ja Ruusukvartsinkadun risteyksen tuntumaan. Nykyinen metsäinen maasto rakentuu uuden kaupunginosan keskustaksi, joka reunustaa Kehärataa.

Asemakaavaluonnoksen korttelijakoa, rakennusaloja, kevyen liikenteen reittien mitoitusta on paikoin muutettu suunnitteluprosessin kuluessa, tarkempien suunnitelmien myötä. Asemakaavaehdotus sisältää asuntorakentamista n. 52 000 ka-m2. Tämän rakennusoikeuden lisäksi voidaan toteuttaa asumista palvelevia liike-, työ- ja palvelutiloja pääkatujen ja Safiiriaukion varteen. Nämä tilat tulee heti ensi vaiheessa rakentaa niin korkeina, että niiden myöhempi käyttöönotto edellä mainittuihin toimintoihin on mahdollista. Rakennusten ylimpiin kerroksiin saa toteuttaa talosaunoja, yhteistiloja, talvipuutarhoja, yms. rakennusoikeuden lisäksi. Rakennusoikeus vastaa n. 850 asuntoa, mikäli keskikoko olisi 60 ka-m2 ja n. 1 000 asukasta, mikäli asumisväljyys olisi 50 ka-m2 / asukas.

Korttelit 23131 ja 23132 muodostavat arkkitehtonisesti voimakkaan aiheen kaupunkitilassa: kaareva seinä ja laskeva kattomuoto korostavat vanhan tien ja uuden pääkatujen risteyksen paikkaa. Kortteliin 23133 sijoittuu pistetalojen kaari, joka tulevaisuudessa jatkuu Kehäradan eteläpuolella, Kivistön tähden puistoa korostaen. Pääkadun eli Ruusukvartsinkadun ja Vanhan Nurmijärventien varteen rakennetaan kerrostaloja suojamaan korttelien sisäosia katuliikenteen aiheuttamalta melulta.

Kaavamääräyksissä on korostettu vaihtelevien kaupunkitilojen ja kestävän kaupunkisuunnittelun merkitystä sekä julkisivumateriaalien laadukkuutta: julkisivujen päämateriaalien käyttöikätavoite on vähintään 100 vuotta. Aurinkopaneelien ja muiden energiaa tuottavien innovatiivisten ratkaisujen toteuttaminen myöhemminkin tulee huomioida.

Muutokset Kehäradan voimassa olevaan asemakaavaan
Kehäradan rautatiealuetta kavennetaan meneillään olevan radan rakentamisen ja vuonna 2011 päivitetyn Kehäradan yleissuunnitelman mukaisesti. Entiselle rautatiealueelle sijoittuu kevyen liikenteen katu, Kvartsiraitti ja sen pohjoissivustalla loppuosa rautatiealueesta muuttuu korttelimaaksi. Rautatiealueen eteläsivustaa muutetaan Safiiriaukioksi. Rautatiealuetta esitetään katettavaksi n. 2 000 m²:n osuudelta, joka on alle puolet kaavaluonnoksen kattamisen määrästä.

Kvartsiraitti on n. 200 metrin osuudelta katettu kevyen liikenteen reitti ja se toimii pikapyörätienä Aviapoliksen suuntaan idässä ja Petaksen virkistysalueiden suuntaan lännessä, valtatie 3:n alittavana yhteytenä. Lopputilanteessa asema-alueen länsipuolelle asti ulottuvat, katettu kevyen liikenteen väylä edellyttää tällä kaava-alueella poistumistien, joka on suunniteltu sijoitettavaksi Vanhan Nurmijärventien katualueelle. Merkintä asemakaavaehdotuksessa on sitova, mutta paikka ohjeellinen. Poistumistien yksityiskohtainen suunnittelu voi näin olleen edetä kaavaprosessin jälkeenkin.

Asemakaavaehdotus mahdollistaa ja osin edellyttää Kvartsiraitin päälle rakentamisen: Safiiriaukion pohjoissivusta reunustetaan asuinrakennuksilla, joiden kivijalkakerrokseen saadaan sijoittaa työ-palvelu-liiketiloja rakennusoikeuden estämättä. Kvartsiraitin yläpuolelle ulokkeina rakennettavien rakennusten osien kantavat rakenteet saadaan yhdistää rautatiealueen siltarakenteisiin, mikäli ei estetä kunnallisteknisten verkostojen rakentamista ja kunnossapitoa.

Kattamista on tutkittu sillan erillissuunnitelmana, lisäksi Kvartsiraitin yleissuunnitelmaa on päivitetty. Siltakansi liittyy tärkeään kaupunkitilaan, Safiiriaukioon, mutta päätökset kannen rakentamisesta tehdään erikseen. Kansirakenne on suunniteltu kestämään mm. pienimuotoisen (200 ka-m²) kioski-kahvilarakennuksen. Kivistön jätteiden putkikeräysjärjestelmän edellyttämiä teknisiä rakenteita saadaan sijoittaa kannelle, mutta vesihuollon linjauksia ei saa sijoittaa rautatiealueelle.

Mikäli siltakantta ei rakenneta, korttelit 23131 ja 23132 tulee suunnitella uudestaan. Tämän vuoksi päätökset sillan rakentamisesta tehdään kaavaprosessin aikana.

Toteutuksen ohjaaminen
Tähän asemakaavaehdotukseen ja jo lainvoimaiseen Keskusta-asuminen 1:n asemakaavaan liittyy yhteinen rakentamisohje ja Taiteen konsepti, jotka valmistuvat tavoiteaikataulun mukaisesti kevään 2013 loppuun mennessä. Safiiriaukion suunnittelu Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymässä käynnistyi helmikuussa. Rakentamisohjeen laativat toteuttajakumppaneiden arkkitehtikonsultit, jokainen oman korttelinsa osuudelta. Taiteen konsepti perustuu kumppaneiden taiteilijoiden esityksiin.

Kunnallistekniikan rakentamiskustannuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Asemakaavaluonnokseen laadittuja taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointia on päivitetty.

Tiedottaminen osallisille
Asemakaavaehdotusta ja asemakaavan muutosehdotusta esitellään kaikille avoimessa tilaisuudessa Kanniston asukastilassa nähtävillä olon aikana. Tarvittaessa järjestetään muita vastaavia tilaisuuksia.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012). Kivistön alue on kaupungin kärkihanke. Asemakaavaehdotus sijoittuu raideliikenteen välittömään läheisyyteen Kivistön keskustassa ja tuottaa merkittävästi uutta asuntokerrosalaa (52 000 k-m², 850 – 1 000 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavaehdotuksen alue on noin 4 ha. Alueesta valtaosa on Kaukola-nimistä tilaa 92-409-8-0, josta 85/100 määräosan omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Erikas. Vantaan kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Erikaksen koko osakekannan. 15/100 määräosan po. tilasta omistaa Barker-Littoinen Oy.

Barker-Littoinen Oy:n ja kaupungin välillä on KV:n 27.8.2007 hyväksymä esisopimus kiinteistökaupasta. Lopullinen kauppakirja on sovittu allekirjoitettavaksi kevään 2013 aikana.
Sandellien kuolinpesät omistavat asemakaavaehdotuksen alueesta n. 300 m2:n suuruisen määräalan. Esisopimus määräalan kaupasta on kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyssä samanaikaisesti asemakaavaehdotuksen käsittelyn kanssa.
Kehäradan asemakaavan rautatiealuetta muutetaan asemakaavaehdotuksessa n. 9 000 m2:n alueelta. Rautatiealueen omistaa Suomen valtio / Liikennevirasto. Yrityspalvelut on neuvotellut Liikennevirasto kanssa niin, että siltä osin kuin rautatiealueen käyttötarkoitus muuttuu, luovuttaa Suomen valtio alueet Vantaan kaupungille kiinteistökaupalla. Tarvittavat päätökset ovat valmisteilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.4.2013 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 8.4.2013 päivätty Kivistön keskusta-asuminen 2 -asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300 sekä tonttijakoehdotus, Kivistö,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 15.4.2013 § 31

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 8.4.2013 päivätty Kivistön keskusta-asuminen 2 -asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300 sekä tonttijakoehdotus, Kivistö, ja
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginlakimies Kai Ketelimäki poistui yhteisöjäävinä kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 16.10. - 14.11.2013. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 7.10.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 3 kpl. HSY:n lausunnon pohjalta kaavaselostuksen tekstiä on tarkistettu ja liitekartta vesihuollon yleissuunnitelmasta on päivitetty.

Tehdyt tarkistukset
Kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin tehtiin teknisiä ja piirustusteknisiä tarkistuksia.
Kortteleissa 23131 ja 23132 rakennusoikeuksia ja rakennusalan rajoja on tarvittavin osin tarkistettu.
Kivistön keskusta-alueen uusissa asuinrakennuskohteissa, kilometrin etäisyydellä rautatieasemasta, sovelletaan Vantaalla määräajalla 1.1.2014 - 31.12.2018 käytettävää pysäköinnin vähimmäismäärän mitoitusohjetta 1 ap/130 k-m^2.
Vanhan Nurmijärventien nimi on muutettu Keimolantieksi.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 30.9.2013 päivätty, 24.2.2014 tarkistettu Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300 ja tonttijakoehdotus, Kivistö.

Käsittely:
Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Ralf Nordström yhteisöjäävinä poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Seuraavat kaupunkisuunnittelulautakunnan 30.9.2013 ja kaupunginhallituksen 7.10.2013 kokouksien liitteinä olleet asiakirjat ovat nähtävillä kokouksen asiakirjoissa:

- Marja-Vantaan keskusta-asumisen alue (230600) meluselvityksen päivitys 28.3.2011, WSP Finland Oy
- Marja-Vantaan keskusta-asuminen 2, asemakaava-alueen 231300 meluselvityksen päivitys, 15.2.2013, WSP Finland Oy
- Asemakaavaa havainnollistavaa aineistoa, Arkkitehtitoimisto HMV Oy ja Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy, 30.9.2013
- Lausunnot ja vastineet 30.9.2013

Kaupunginhallitus 3.3.2014 § 43

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 30.9.2013 päivätty, 24.2.2014 tarkistettu Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300 ja tonttijakoehdotus, Kivistö.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginlakimies Kai Ketelimäki poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 11

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 30.9.2013 päivätty, 24.2.2014 tarkistettu Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300 ja tonttijakoehdotus, Kivistö.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginlakimies Kai Ketelimäki poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
8 Asemakaavan selostus 231300/30.9.2013, 24.2.2014 tarkistettu, osa 1
9 Asemakaavan selostus 231300/30.9.2013, 24.2.2014 tarkistettu, osa 2
10 Asemakaavamuutos 231300, lausunnot ja vastineet, 24.2.2014
11 Esisopimus määräalan kaupasta / Axel Sandellin ja Greta Sandellin jakamattomat kuolinpesät
12 Yhteistoimintasopimus Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) toteuttamiseksi, 31.3.2014

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: kaavoituspäällikkö Lea Varpanen, puh. 8392 2247,

asemakaavasuunnittelija Hanna Tiira, puh. 8392 8786
etunimi.sukunim[at]vantaa.fi

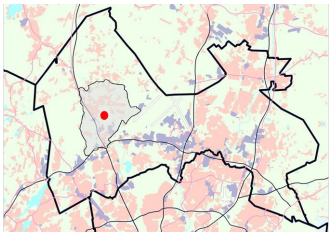

Kivistö, kaupunginosa 23

Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa)

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sekä tonttijaon selostus, joka koskee 30.9.2013 päivättyä, 24.2.2014 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 231300.

3D-mallinnuskuvat kevään 2013 suunnittelutilanteesta. Zoan Visuals

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.2 Kaava-alueen sijainti

Asemakaava-alue sijaitsee Kivistössä, rakenteilla olevan Kehäradan pohjoispuolella. Kaavamuutokseen sisältyy rautatiealuetta. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Ruusukvartsinkatuun, lännessä Keimolantiehen (ent. Vanha Nurmijärventie) sekä Kehäradan ja Safiiriaukion osalta tuleviin Kehäradan eteläpuolisiin kortteleihin. Alueelta on lyhimmillään noin 50 m tulevan Kehäradan Kivistön aseman sisäänkäynteihin. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 5 ha.

Asemakaava-alueen rajaus ilmakuvassa.

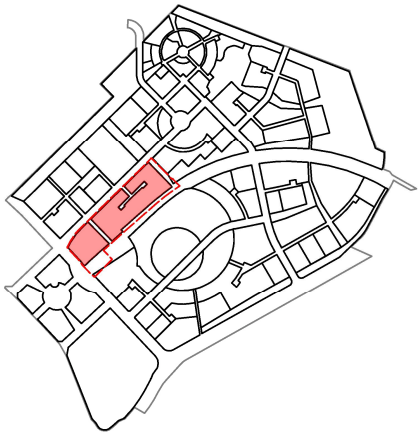

Asemakaava-alueen sijainti Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksessa.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 1
1.2 Kaava-alueen sijainti 1
1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus 3
1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista 3
1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista 3
2 TIIVISTELMÄ 4
2.1 Kaavaprosessin vaiheet 4
2.1.1 Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nro 230 600 4
2.1.2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231 300 valmistelu 6
2.1.3 Osallistumis-arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet 7
2.1.4 Nähtävillä oloaikana saadut muistukset 9
2.1.5 Saadut lausunnot 9
2.1.6 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen tarkistukset 10
2.1.7 Kokoukset ja päätökset 12
2.2 Muutettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus 13
2.3 Asemakaavan toteuttaminen 13
3 LÄHTÖKOHDAT 13
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 13
3.1.1 Alueen yleiskuvaus 13
3.1.2 Luonnonympäristö 14
3.1.3 Rakennettu ympäristö 16
3.1.4 Maanomistus 19
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset 19
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET 24
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve 24
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset 24
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö 25
4.3.1 Osalliset 25
4.3.2 Vireille tulo 25
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt 25
4.4 Asemakaavan tavoitteet 26
4.4.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteet 26
4.4.2 Kestävän kaupunkisuunnittelun tavoitteet 27
4.4.3 Liikennesuunnittelun tavoitteet 30
4.4.4 Julkisten palveluiden tavoitteet 31
4.4.5 Laatukriteerit 31
4.4.6 Rakentamisen määrä 33
4.4.7 Taiteen tavoitteet 33
4.5 Suunnitelman sisältämät vaihtoehdot 34
4.6 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset 34
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS 35
5.1 Kaavan rakenne 35
5.1.1 Mitoitus 37
5.1.2 Palvelut 38
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 40
5.3 Aluevaraukset 41
5.3.1 Korttelialueet 41
5.3.2 Muut alueet 41
5.3.3 Tekninen huolto 42
5.4 Kaavan vaikutukset 43
5.4.1 Sosiaaliset vaikutukset 43
5.4.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön 46
5.4.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön 48
5.4.4 Vaikutukset talouteen 48
5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT 49
5.6 Kaavamerkinnät ja –määräykset 50
5.7 Nimistö 51
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS 51
6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat 51
6.2 Toteuttaminen 51
6.3 Toteuttaminen ja ajoitus 51
7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET 51

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Asemakaava ja asemakaavan muutos sekä tonttijako nro 231300, Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa).

Marja-Vantaa -projekti toimi 17.1.2007 – 31.12.2012 välisen ajan. Nimen käytöstä luovuttiin loppuvuodesta 2012, mutta jo aloitettujen asemakaavojen nimet säilyvät osallisuuden vuoksi. Korvaavana nimenä entisen Marja-Vantaan keskustan osalta käytetään Kivistön keskustaa.

Kaavoituksen lähtökohtana on suunnitella Kivistön keskustan asuinalueelle, Kehäradan tulevan juna-aseman läheisyyteen kerrostaloasumista ja lähipalveluja.

Asemakaavalla mahdollistetaan asuntojen rakentaminen noin 1 150:lle ihmiselle. Kerrostalot ovat enimmillään 8 kerroksisia. Asuinrakentaminen edellyttää pysäköintilaitosten rakentamista. Yhteensä rakennusoikeutta sisältyy kaavaan noin 52 000 asumisen k-m^2.

Asemakaavan muutos koskee Kehäradan asemakaavan katualueen rajaa Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) kohdalla sekä rautatiealuetta, josta osa muuttuu liikennealueeksi (katu- ja aukioalueet) ja korttelimaaksi.

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Tilastolomake
Asemakaavakartta ja -määräykset
Havainnekuva, pelastusreitit ja 3D-mallinnos, Vantaan kaupunki
Arkkitehtikonsulttien korttelisuunnitelmat ja perspektiivikuvia kortteleittain
Katujen yleissuunnitelma, Ramboll Finland Oy 2013/Vantaan kaupunki
Katupoikkileikkaukset, Ramboll Finland Oy 2012/Vantaan kaupunki
Safiiriaukio, alustava yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 2013
Johtokartta, yleissuunnitelma, Ramboll Finland Oy 2013/Vantaan kaupunki
Vesihuollon yleissuunnitelma, Ramboll Finland Oy 2013/Vantaan kaupunki
Sähköverkon yleissuunnitelma ja muuntamoiden paikat, Vantaan Energia 2013

Muut liitteet:
Marja-Vantaan keskusta-asumisen alueen meluselvitys, 2011, WSP Finland Oy
Marja-Vantaan keskusta-asuminen 2, asemakaava-alueen 231300 meluselvityksen päivitys, 15.2.2013. WSP Finland Oy
Asemakaavaa havainnollistavaa aineistoa. Arkkitehtitoimisto HMV Oy ja Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nro 230600 selvityksineen ja liitteineen
Kehäradan päivitetty ratasuunnitelma (WSPGroup 2011)
Sosiaalisten vaikutusten arviointi, 2011 Sito Oy
Kaavataloustarkastelu, 2011 Sito Oy, Rapal Oy
Marja-Vantaan keskustan maisemasuunnitelma; Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, raportti 14.3.2011
Marja-Vantaan keskusta-alueen tarkennettu hulevesisuunnitelma, 2010 FCG Oy
Marja-Vantaan pyöräilykaupunkiselvitys, 2010, Strafica, Motiva

Design Manual, 2011, WSP Group Finland Oy
Marja-Vantaan lepakkokartoitus 2009, 2010 Faunatica Oy
Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen alueen asuntotuotannon toteutusjärjestyksen ja vuosittaisen asukasluvun kasvun ennuste, Marja-Vantaa-projekti, Gilbert Koskela, 2012
Marja-Vantaan osayleiskaava-alueen liito-oravaselvitys, Faunatica 2012
Kivistön Kvartsiraitti tunneliosuuden yleissuunnitelma, 10.9.2013 Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

2.1.1 Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nro 230 600

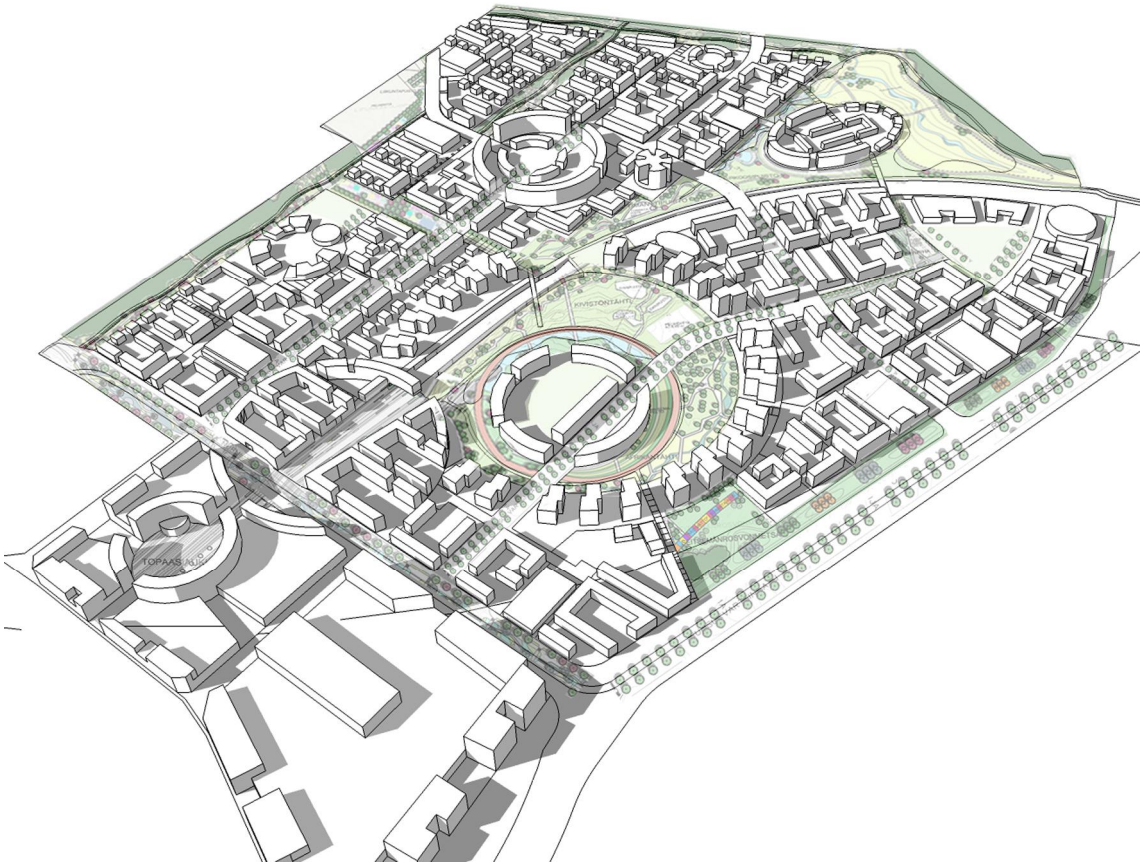

Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen havainnekuva 11.4.2011

Asemakaavatyö laadittiin koko Marja-Vantaan tulevalle keskustalle siinä laajuudessa kuin se oli ajankohdassaan oleellista. Suunnittelualue ulottuu etelässä Tikkurilantieltä Kivistön olemassa olevaan pientaloalueeseen pohjoisessa, Vanhalta Hämeenlinnantieltä lännessä Murtotien asemakaavoittamattoman asuinalueen reunaan idässä. Asemakaavan muutosluonnos käsitteli Kehäradan voimassa olevaa asemakaavaa, erityisesti rautatiealueen kattamista.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos perustuu v. 2008 järjestetyn kansainvälisen arkkitehtiryhmien kutsukilpailun voittaneeseen ehdotukseen. Voittaneen työn laatijat, Arkkitehdit Harris-Kjisik Oy toimivat myös asemakaavatyön konsultteina. Kilpailun keskeinen tavoite oli löytää uutta, 2000 -luvun urbaania kau-

punkikeskustaa kuvaava kokonaisratkaisu, joka liittäisi Kehäradan pohjois- ja eteläpuoliset korttelit yhdeksi kokonaisuudeksi ja johon liittyisi julkisten ulkotilojen huomioiminen kansalaisten olohuoneina.

Keskustakilpailun voittaneen ehdotuksen vahvuutena pidettiin erityisesti pyöreiden muotojen yhdistämistä perinteiseen suomalaiseen ruutukaavasommitteluun. Julkiset tilasarjat, kuten aukiot ja puistot korostavat eriluonteisten kaupunkitilojen vahvuuksia. Ehdotuksen nähtiin myös parhaiten täyttävän vaiheittaisen toteutuksen vaatimukset.

Keskustan kaavatyön keskeiset laatu- ja kestävän kaupunkisuunnittelun mukaiset tavoitteet on kirjattu kaavaselostukseen. Suunnitteluratkaisu mahdollistaa hyvin erilaisten asuntojen toteuttamisen eri kansalaisuuksia ja eri varallisuustasoja edustaville, erilaisille ihmisille erilaisine tarpeineen julkisten ja yksityisten palvelujen vaikutuspiirissä. Tavoitteena oli, että etäisyyttä eri palvelupisteiden välillä olisi enimmillään n. 230 m. Välimatkaa on jouduttu jatkosuunnittelun yhteydessä tarkentamaan. Myös kohtuuhintainen ja erityisryhmiä palveleva asuntotuotanto on huomioitu. Hyvät ja esteettömät yhteydet keskustaa ympäröiville laajoille virkistysalueille, esim. Vantaanjoen varteen idässä ja Petikon virkistysalueille lännessä olivat keskeisesti esillä. Myös liito-oravien elinympäristöjen turvaaminen osayleiskaavan tietojen perusteella huomioitiin suunnittelussa.

Keskusta-asumisen kaavasuunnitelman kaupunkirakenne muodostuu lähes suorakaiteen muotoisesta kaupunkibulevardien kehästä, joka länsipäässään liittyy tulevan Kehäradan Kivistön asemaan ja bussiterminaaliin. Olemassa olevan pientaloasutuksen suuntaan pohjoisessa ja idässä uusi keskusta rajautuu virkistysalueisiin. Etelässä Tikkurilantietä on esitetty siirrettäväksi noin mittansa verran kauemmaksi radasta, jolloin Tikkurilantien varteen saataisiin lentomeluttomalle alueelle enemmän asuinkortteleita. Tien korjausrakentaminen tullee ajankohtaiseksi noin v. 2020, jolloin tien siirrosta on syytä viimeistään tehdä päätökset.

Asemakaavaluonnokseen liittyy runsas aineisto eri selvityksiä. Koko valmisteluaineisto oli nähtävillä ja siitä pyydettiin lausunnot syksyllä v. 2010. Kaavaratkaisua muutettiin oleellisesti Kehäradan varressa, liittyen Kehärata-projektissa esiin nousseisiin pohjavesikysymyksiin ja niiden huomioimiseen. Lisäksi Liikennevirasto edellytti ratasuunnitelman päivitystä (WSPGroup 2011), koska luonnoksessa esitettiin rautatiealueen kaventamista: rataliikenteen kannalta tarpeettomat alueet esitettiin muutettavaksi katu-, puisto- ja korttelialueiksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi 11.4.2011 aineiston jatkosuunnittelun pohjaksi. Keskustan laaja, noin 12 000 - 14 000 asukkaan asuinalue rakennetaan sopivan kokoisina osa-alueina ja niille laaditaan asemakaavaehdotukset suoraan toteutukseen liittyen. Ensimmäisenä on laadittu Marja-Vantaan Asuntomessualueen asemakaava keskustan koillisosaan. Sen jälkeen Aurinkokiven palvelurakennuksen sekä keskusta-asuminen 1:n ja 3:n asemakaavat.

Keskusta-asuminen 2:n kaupunkirakenne noudattaa luonnosaineiston tavoitteita: kortteleiden koordinaatisto jatkaa Ruusukvartsinkadun ja sille kohtisuoria linjauksia. Kaupunkirakennetta on muokattu erityisesti kaava-alueen itäpäässä poistamalla kaupunkipientalojen rakennusalat. Suurkorttelin rakennetta on myös kehitetty.

2.1.2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231 300 valmistelu

Asemakaavan laatimiseksi käynnistyi lokakuussa 2011 kumppaneiden valintamenettely alueelle, joka rajautui Kehärataan etelässä, Kivistön pientaloaluetta reunustavaan puistoon pohjoisessa ja Keimolantiehen (ent. Vanha Nurmijärventie) lännessä. Kumppaneiden valintaperusteet hyväksyttiin Marja-Vantaa-toimikunnassa 3.10.2011. Tarjouspyyntökirje lähetettiin sähköpostitse 21 rakennusliikkeelle, joista kuusi jätti tarjoutumisen suunnitelmineen määräaikaan mennessä. Suunnitelmien arvioinnin ja neuvottelujen kautta toteuttajakumppaneiksi valittiin viisi rakennusliikettä: yhteenliittymä Avainrakennuttaja Oy ja T2H Rakennus Oy, Lujatalo Oy, Rakennustoimisto Pohjola Oy, Skanska Talonrakennus Oy ja YIT Rakennus Oy. Marja-Vantaa-toimikunta hyväksyi kumppanivalinnat kokouksessaan 27.2.2012.

Kumppaneille ja lehdistölle järjestettiin tiedotustilaisuus Vantaan ympäristökeskus Leijassa 5.3.2012. Tilaisuudessa kerrottiin alustavat ajatukset, miten korttelit tullaan jakamaan eri rakentajille.

Asemakaavoituksen aloituskokous järjestettiin 16.3.2012 ja siihen oli kutsuttu sekä linjaorganisaation että kumppaneiden edustajat.

Huhtikuussa 2012 laadittiin asemakaavatyön nro 230 900 osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka sisälsi alkuperäisen kumppanien hakumenettelyn koko alueen Kehäradan varresta Lipunkantajanpuiston reunaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa selostettiin asukastilaisuudessa Kanniston asukastilassa 8.5.2012.

Aikataulullisista syistä suunnittelualue jaettiin kahteen osaan kesällä 2012. Keskusta-asuminen 1:n asemakaavatyö (230 900) sisälsi alueen Lipunkantajanpuiston reunasta Ruusukvartsinkadulle. Idässä suunnittelualue rajautui Aurinkokiven kaavaan, lännessä Keimolantiehen (ent. Vanha Nurmijärventie). Kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan joulukuussa 2012 ja se tuli lainvoimaiseksi 20.2.2013.

Keskusta-asuminen 2:n asemakaavatyön (231 300) osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin elokuussa 2012. Kaava-alue sisältää alkuperäisestä kumppanien hakumenettelyn alueesta Kehäradan ja Ruusukvartsinkadun välisen osuuden, YIT:n ja Skanskan korttelikokonaisuudet. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa selostettiin asukastilaisuudessa Kanniston asukastilassa 5.9.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistettiin marraskuussa 2012, koska kaavatyöhön otettiin mukaan rautatiealuetta.

Asemakaavatyötä on valmisteltu yhteistyössä rakennusliikkeiden, näiden arkkitehtikonsulttien ja kaupungin linjaorganisaation kanssa. Yhteensovittaminen eri hankkeiden kesken on kaavaprosessin aikana keskittynyt kaupunkirakenteen keskeisiin kysymyksiin kuten kerrosluvut sekä sitä vastaava rakennusoikeus ja autopaikat, kattomuodot, asuntotyypit, jne.

Aloituskortteleiden kaavatöistä järjestettiin seminaari 29.5.2012 Tikkurilan lukiossa, jonne oli kutsuttu rakennusliikkeiden edustajien lisäksi kaupungin virka- ja luottamusmiehiä. Tilaisuuden teemana oli erityisesti kohtuuhintaisen ja laadukkaan asuntotuotannon toteutuminen kaava-alueella. Suunnitelmia ja kaavatyön tilannetta esiteltiin tilaisuudessa.

Marja-Vantaa -toimikunnalle on selostettu suunnittelun etenemistä mm. 10.12.2012, jolloin toimikunta hyväksyi asemakaavasuunnittelun tarkennetut tavoitteet.

Kaupunginvaltuustolle suunnitteluaineistoa on esitelty 14.6.2012.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tavoitteeksi asetettiin taloudellisesti toteuttamiskelpoinen ja aikataulullisesti järkevä ratkaisu. Rautatiealuetta esitettiin katettavaksi huomattavasti pienempi osa (n. 2 000 m^2) kuin asemakaavaluonnoksessa oli tavoitteena (n. 7 000 m^2). Myös Safiiriaukion mittasuhteita on tarkistettu edelleen luonnosvaiheen jälkeen ja todettu sen ongelmallisuus: liian suuri aukio ei muodosta vahvaa kaupunkitilaa. Lisäksi avautuminen koilliseen - ja siten kylmiin ilmansuuntiin - ei muodosta aukion monikäyttöisyyden kannalta suotuisaa pienilmastoa. Aukion kokoa pienennetään noin kolmasosaan asemakaavaluonnoksen vaiheesta.

Asukaspysäköinti järjestetään keskitetysti toimijoiden korttelikokonaisuuksina, ei siis Kivistön pysäköintiyhtiön toimesta.

Kvartsiraitti on kaupungin kevyen liikenteen katualuetta, jonka yläpuolelle voidaan sijoittaa asumista ja liike-työ-palvelutiloja niin, että rakenne- ja rakennussuunnittelussa sekä toteutuksen aikataulutuksessa huomioidaan Kehäradan toteutuksen edellyttämät reunaehdot.

Rautatiealueen kattamisen laajuus tukimuureineen suunnitellaan kestävän talouden periaattein niin, että siltarakenteet toteutetaan ennen junaliikenteen alkamista kesällä 2015. Safiiriaukion kansirakenteiden rakennustyöt on aloitettu kesällä 2013 ja kansi valmistuu vuoden 2014 aikana.

Asemakaava-aineistoa käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 8.4.2013 ja kaupunginhallitus hyväksyi sen asetettavaksi nähtäville 15.4.2013 ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään siitä tarvittavat lausunnot. Aineisto oli nähtävillä 24.4.-23.5.2013 ja sitä esiteltiin kaikille avoimessa tilaisuudessa Kanniston asukastila Kannussa 15.5.2013. Yleisön suhtautuminen oli pääsääntöisesti myönteistä ja rakentavaa. Nähtävillä oloaikana ei jätetty muistutuksia, lausuntoja saatiin 6 kpl.

Johtuen toteuttajakumppanien tarkentuneesta hankesuunnittelusta oli tarpeellista tarkistaa asemakaava-alueen tonttijakoa. Muutettu tonttijako edellytti asema- ja asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen nähtäville panon.
Muutettua asemakaava-aineistoa käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 30.9.2013 ja kaupunginhallitus hyväksyi sen asetettavaksi nähtäville 7.10.2013 ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään siitä tarvittavat lausunnot. Aineisto oli nähtävillä 16.10.-14.11.2013. Nähtävillä oloaikana ei jätetty muistutuksia, lausuntoja saatiin 3 kpl.

2.1.3 Osallistumis-arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet

Mielipiteitä kaavatyöstä 231300 saatiin kuusi kappaletta:

1 Vantaan Energia Lämpöverkot 7.9.2012
Vantaan Energialla ei ole huomautettavaa.

2 Museovirasto 29.8.2012
Museovirastolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

3 Vantaan Energia Sähköverkot Oy 12.9.2012

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:llä ei ole huomautettavaa. Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitava tarvittavien muuntamoiden ja sähköverkon sijainti.

Vastaus:
Muuntamoiden ja sähköverkon sijainti on huomioitu suunnittelussa.

4 Uudenmaan ELY, liikenne ja infrastruktuuri –vastuualue 14.9.2012
Mielipide koski Riipiläntien maantie-/katualuetta.

Vastaus:
Mielipide ei koske kyseessä olevaa kaava-aluetta.

5 Liikennevirasto 14.9.2012
Rautatieliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat on tarvittaessa otettava rakenteellisesti huomioon.

Rautatien läheisyydessä olevilla alueilla junaliikenteen aiheuttama tärinä ja melu voivat heikentää asumismukavuutta ja aiheuttaa terveyshaittoja. Haittavaikutuksia voidaan lieventää mm. asunnon runkorakenteen valinnalla ja rungon eristämisellä perustuksista, ikkunoiden valinnalla ja lisäämällä etäisyyttä rautatiehen.

Valtioneuvoston päätöksen mukaiset melun ohjearvot, VTT tiedotteita 2278 (tärinään liittyviä suosituksia) ja VTT tiedotteita 2468 (runkomeluhaitat) tulee huomioida.
Aluetta suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee olla yhteydessä Liikennevirastoon Kehäradan ratatunnelista aiheutuvien rakentamisrajoitusten (mm. louhinta, pohjavesi jne.) takia.

Vastaus:
Rautatiealueen melu-, tärinä- ja runkomeluhaitat on huomioitu ratasuunnittelussa rakenteellisina ratkaisuina niin, että asuinkortteleissa radanvarrella ei tarvita lisää teknisiä rakenneratkaisuja.

Kuulemiskirjeisiin (tarkistettu OAS 29.11.2012) saatiin kaksi mielipidettä:

1 Vantaan kaupunginmuseo 11.12.2012
Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
Suunnittelualue rajautuu lännessä kulkevaan Vanhaan Nurmijärventiehen, joka on vanha rakennuskulttuurikohde ja kuuluu suojeluluokkaan A. Tien ja sen ympäristön suunnittelussa tulisi huomioida sen historiallinen linjaus ja luonne.

Vastaus:
Keskustassa tulevat liikennemäärät edellyttävät, että Keimolantie (ent. Vanha Nurmijärventie) rakennetaan uusien vaatimusten mukaiseksi liikenneturvallisuudenkin vuoksi. Myös viereisten tonttien rakennusten perustukset edellyttävät kantavaa tiepohjaa.

2 Museovirasto 12.12.2012
Museovirastolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

2.1.4 Nähtävillä oloaikana saadut muistukset

Nähtävillä oloaikana ei saatu yhtään muistutusta.

2.1.5 Saadut lausunnot

Ensimmäisen nähtävillä olon aikana lausuntoja pyydettiin 11 kpl ja saatiin 6 kpl.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos totesi lausunnossaan, että osa alueesta sijaitsee Seveso II –direktiivin mukaisen vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevän ja varastoivan laitoksen ns. konsultointivyöhykkeen sisäpuolella (Oy Transmeri Ab, Kisällintie 13, 01730 Vantaa). Kaavoituksessa ja rakentamisessa on tiedostettava ja huomioitava suuronnettomuusriski ja mahdollisen onnettomuuden seuraukset alueelle (Ympäristöministeriön kirje YM1/501/2006).

Asiaa on käsitelty Kivistön ydinkeskustan asemakaavaluonnoksen nro 230600 yhteydessä, johon myös tämän kaavan alue sisältyi. Asemakaavaluonnoksesta pyydettiin lausunto Turvatekniikan keskukselta. Lausunnossaan (17.8.2010) Tukes totesi, että sillä ei ole asiasta huomautettavaa.

Finavia totesi lausunnossaan, että alueen rakennusten ääneneristysvaatimukset tulee asettaa siten, että kaikkina vuorokaudenaikoina lentokoneiden melu sisätiloissa ei aiheuta suurta kiusallisuutta. Kaavaselostuksessa asuinrakennusten ulkokuorelle asetetun ääneneristysvaatimuksen 35 dB toteutuminen tulee varmistaa rakennusvalvonnan erityistarkkailulla. Lausunnossaan Finavia kiinnittää huomiota siihen, että uusille asuinalueille muuttavien tulee olla tietoisia lentoreittien sijainnista ja kiitoteiden käyttötavoista. Tietoa on mahdollista saada mm. toukokuussa 2013 käyttöön otetun Finavian järjestelmän kautta, joka esittää Helsinki-Vantaan lentoaseman liikenteen reitit internetissä (http://webtrak.bksv.com/hel)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) puoltaa asemakaavaehdotuksen hyväksymistä.

Liikennevirasto totesi lausunnossaan, että aluetta suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee olla yhteydessä Liikennevirastoon Kehäradasta aiheutuvien rakentamisrajoitusten takia. Ei huomautettavaa.

Helsingin seudun liikenne (HSL) totesi lausunnossaan, että kannattaa aseman-seudun tiivistä rakentamista. Asemakaavaehdotus tukee tätä tavoitetta. Ei huomautettavaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) totesi lausunnossaan, että suunnittelualueen korttelissa 23131 sijaitsee suunnittelualueen pohjoispuolista asutusta laajasti palveleva vesihuoltolinja, joka siirretään alueen rakentuessa. Korttelin alueella sijaitsevat vaiheittain rakentumista palveleva väliaikainen jätevesipumppaamo sekä lyhyt osuus pumppaamon paineviemäriä ja vesijohtoa. Lausunnossa todettiin, että Safiiripolulle ei ole esitetty vesihuoltoa osa-alueen tonttijaon keskeneräisyydestä johtuen ja asiaan tulisi saada varmuus vesihuollon osalta kaavoitusvaiheessa. Yleisen vesihuollon sijoittuminen Safiiripolulle edellyttää siltä 8 metrin vähimmäisleveyttä.

Vesihuollon suunnittelua on jatkettu ja tarkistettu suunnittelualueen osalta. Kaavaehdotuksessa on esitetty tonttijako ja Safiiripolkua on pohjoisosaltaan levennetty 8 metriä leveäksi, joka mahdollistaa riittävän leveyden yleisen vesihuollon putkille.

Toisen nähtävillä olon aikana lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 3 kpl.

Kivistön aluetoimikunta totesi, että sillä ei ole huomautettavaa suunnitelmasta.

VR-Yhtymä Oy totesi lausunnossaan, että asuinaluetta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon rautatieliikenteen aiheuttama melu, runkomelu ja tärinäasiat. Radan päälle rakentamisessa tulee noudattaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä ja Liikenneviraston ohjeita. Rakenteet tulee maadoittaa ja suunnitella onnettomuuskuormat huomioiden. Sähköradan vaatimat suojaukset ja junapalon aiheuttamat vaatimukset tulee huomioida. Kannen alapuolelle ei saa sijoittaa rautatiejärjestelmään kuulumattomia laitteita ja järjestelmiä. Rautatiealueen huolto- ja kulkuyhteydet radalle ja pelastustiet tulee huomioida suunnittelussa. Operaattorin näkökulmasta turvallisuus, esteettömyys ja valaistus ovat tärkeitä tekijöitä suunnittelussa. Asema-alueella on huolehdittava liityntäliikenteen sujuvuudesta ja riittävistä liityntäpysäköintivarauksista sekä autoille että pyörille. VR-Yhtymä Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

Lausunnossa esiin tuodut asiat on huomioitu ja huomioidaan suunnittelun vaiheissa. Lausunto ole aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) totesi lausunnossaan, että kaavaselostuksen vesihuoltoa käsittelevässä osassa on todettu, että alueella ei ole rakennettua kunnallistekniikkaa. Seuraavassa kappaleessa on kuitenkin todettu, että korttelissa 23131 sijaitsee väliaikainen, alueen vaiheittain rakentumista palveleva jätevesipumppaamo putkijärjestelyineen ja myös vesijohtoa. Selostusta tulee korjata näiltä osin. Vesihuollon yleissuunnitelmaa on syytä täydentää ja esittää nykyinen vesihuolto. Kaavaselostuksesta puuttuvat vesihuollon alustava kustannusarvio ja arviot uuden vesihuollon määristä.

Kaavaselostuksen kappaletta 3.1.3 on korjattu HSY:n lausunnon mukaisesti ja vesihuollon yleissuunnitelmaan on lisätty nykyiset vesihuoltolinjat, jotka poistuvat käytöstä. Kaavaselostuksen kappaleeseen 5.4.4 on lisätty arviot vesihuollon rakentamiskustannuksista sekä määristä. Tarkempi kustannusarvio on toimitettu HSY:lle.

2.1.6 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen tarkistukset

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) ensimmäisen lausunnon perusteella Safiiripolkua pohjoisosaltaan levennettiin 8 metriin, joka mahdollistaa riittävän leveyden yleisen vesihuollon putkille.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehtiin lisäksi seuraavat tarkistukset: AK-kortteleissa tonttijakoa muutettiin, jonka johdosta asemakaavaehdotuksen alueella on aiemman kolmen korttelin (korttelit 23131, 23132 ja 23133) sijasta kaksi korttelia, korttelit 23131 ja 23132.

Muutokset koskien korttelia 23131:
- tonttijakoa muutettiin
- Safiiripolkua (jalankululle ja pyöräilylle varattu katu) on pohjoisosaltaan levennettiin 8 metriin, joka mahdollistaa riittävän leveyden yleisen vesihuollon putkille
- Safiiripolku on tonttien ylittävältä osalta rasitteena tonteilla 2 ja 3
- rakennusoikeudet on ilmoitettu tonttikohtaisesti
- rakennusoikeuksia, kerroskorkeuksia ja rakennusalan rajoja tarkistettiin vastaamaan tarkentunutta hankesuunnittelua

- rakennusoikeuden määrä lisääntyi em. tarkistusten johdosta korttelissa 60 k-m^2
- tonttijaon johdosta kortteliin lisättiin ohjeelliset ajoyhteydet tonteille
- tonttijaon johdosta tarvittaville tonteille lisättiin ohjeelliset vesihuollon rasitteet (ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa)

Muutokset koskien korttelia 23132:
- kustannustaloudellisista syistä kortteliin sijoittuu viiden pistetalon sijaan neljä pistetaloa. Pistetalojen rakennusalan rajoja ja kerroskorkeuksia tarkistettiin vastaamaan hankesuunnittelua
- rakennusoikeuksia, kerroskorkeuksia ja rakennusalan rajoja tarkistettiin vastaamaan tarkentunutta hankesuunnittelua
- rakennusoikeuden määrä vähentyi em. tarkistusten johdosta korttelissa 300 k-m^2
- tonttijakoa muutettiin
- ohjeellisen hulevesireitin sijaintia tarkistettiin

Keskusta-alueen putkijätejärjestelmään liittyen kaavamääräyksiä tarkistettiin §3:n (rakennusoikeus) ja §5:n osalta (ympäristöhäiriöt ja energiahuolto):
Teknisen huollon tiloja saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.

Putkikeräysjärjestelmään soveltumattoman suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin keräämiseksi korttelialueille sijoitetaan korttelikohtainen kierrätyshuone. Kierrätyshuoneiden on oltava helposti huollettavissa.

Tonttien rajaamiseen ja aitaamiseen liittyen kaavamääräyksiä tarkistettiin § 7:n osalta (kortteli- ja ulko-oleskelualueet):
Pääkadun puoleisella tontin sivustalla tontti rajataan korkeatasoisin kaupunkikuvallisin rakentein.

Korttelin 23132 muuttuneesta korttelirakenteesta johtuen §1 (kaupunkikuva) määräystä kyseiseen kortteliin liittyvin osin muutettiin muotoon:
Korttelissa 23132 pistetalojen rakennusalan merkintä on muodoltaan sitova, paikka ohjeellinen. Pistetalojen tulee sijoittua kehää muodostavalle kaarelle ja muodostaa keskenään yhtenäinen kokonaisuus.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa liikerakennuksen (kl) koskevaan määräykseen lisättiin:
Koskee ykat - aukiolla olevaa rakennusoikeutta kaupungin tarpeeseen.

Karttaan ja määräyksiin tehtiin muutetun tonttijaon edellyttämiä korjauksia, esim. korttelinumeroiden korjaukset.

Muutetun tonttijaon johdosta asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen nähtävillepano oli tarpeen.

Toisen nähtävillä olon jälkeen kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin on tehty teknisiä korjauksia ja tarkistuksia, jotka eivät ole oleellisia. Selostuksen tekstiä on tarkistettu ja ajantasaistettu sekä liitekartta vesihuollon yleissuunnitelmasta on päivitetty.

Asemakaava- ja asemakaavanmuutosehdotukseen on tehty seuraavat tarkistukset:
- kortteleissa 23131 ja 23132 rakennusoikeuksia ja rakennusalan rajoja on tarvittavin osin tarkistettu. Em. tarkistusten johdosta korttelissa 23131 ra-

kennusoikeuden määrä väheni 210 k-m^2 ja korttelissa 23132 rakennusoikeuden määrä lisääntyi 300 k-m^2
- Kivistön keskusta-alueen uusissa asuinrakennuskohteissa, kilometrin etäisyydellä rautatieasemasta, sovelletaan Vantaan uutta, määräajalla 1.1.2014 - 31.12.2018 käytettävää pysäköinnin vähimmäismäärän mitoitusohjetta 1 ap / 130 k-m^2 (kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös 9.12.2013)
- Vanhan Nurmijärventien nimi on muutettu Keimolantieksi (kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös 28.10.2013)

2.1.7 Kokoukset ja päätökset

Asemakaavaluonnoksen suunnitteluaineistoa on käsitelty maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimialan johtoryhmässä (joka toimi myös Marja-Vantaa-projektin johtoryhmänä) sekä ehdotusvaiheessa monissa suunnittelukokouksissa linjaorganisaation asiantuntijoiden kanssa. Marja-Vantaa -toimikunnalle ja kaupunkisuunnittelulautakunnalle aineistoa esiteltiin työn kuluessa.

Suunnitteluaineistoa ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on esitelty yleisölle asukastilaisuudessa 8.5.2012 sekä 5.9.2012. Työ oli Marja-Vantaa–projektin suunnitteluohjelmassa vuodelle 2012, jolloin siitä kerrottiin myös kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja kaupunginhallitukselle työohjelmien selostusten yhteydessä. Kaupunginvaltuuston infotilaisuudessa 14.6.2012 selostettiin koko keskustan, mutta erityisesti aloituskortteleiden suunnittelutilannetta.

Vantaa suunnittelee ja rakentaa -lehdessä on esitelty Marja-Vantaan keskustaasumisen suunnittelua useina vuosina sekä tätä kaavatyötä v. 2012.

Marja-Vantaa-toimikunta hyväksyi toteuttajakumppaneiden valintaperusteet 3.10.2011 ja kumppanivalinnat 27.2.2012. Suunnittelun tilannetta, aikataulua sekä kaavan sopimuksien valmistelua selostettiin 11.6.2012 sekä 10.12.2012, jolloin toimikunta hyväksyi tarkennetut tavoitteet.

Kaupunkisuunnittelulautakunnalle on selostettu suunnittelun tilannetta ja aikataulua 11.6.2012 sekä syksyn 2012 työohjelmien esittelyn yhteydessä. Keskustaasuminen 1:n käsittelyn yhteydessä on esitelty myös tämän kaava-alueen suunnittelun sisältöä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta (8.4.2013) ja kaupunginhallitus (15.4.2013) hyväksyivät asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen 231300 asetettavaksi nähtäville ja oikeuttivat kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Aineisto oli nähtävillä 24.4.-23.5.2013. Lausunnot pyydettiin 14.6.2013 mennessä. Nähtävillä oloaikana järjestettiin yleisötilaisuus 15.5.2013 Kanniston koululla, jossa esiteltiin asemakaavaehdotuksen aineistoa.
Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehtiin ensimmäisen nähtävillä olon jälkeen muutoksia joiden johdosta uudelleen nähtäville pano oli tarpeen. Muutettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijako oli kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä uudelleen 30.9.2013. Kaupunginhallitus (7.10.2013) hyväksyi asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen 231300 asetettavaksi nähtäville ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään siitä tarvittavat lausunnot. Aineisto oli nähtävillä 16.10.-14.11.2013. Lausunnot pyydettiin 8.11.2013 mennessä.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijako on kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä 24.2.2014, jonka jälkeen aineisto menee kaupunginhallitukselle.

2.2 Muutettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Asemakaavatyö on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, Uudenmaan maakuntakaavan ja Marja-Vantaan osayleiskaavan mukainen. Asemakaavalla toteutetaan Marja-Vantaan visiota sekä Vantaan kaupungin ja Marja-Vantaan strategisia tavoitteita. Myös pääkaupunkiseudun MAL -sopimus asettaa Vantaan asuntotuotannolle määrällisiä tavoitteita, joita tämän kaavatyön kautta on mahdollista toteuttaa.

Tavoitteellisen uudisrakentamisen asuinkerrosala on noin 52 000 k-m^2. Asuinrakentaminen sijoittuu kerrostaloihin. Kerrostalojen autopaikat sijoitetaan pysäköintilaitoksiin, kaikkiaan n. 400 kpl. Ruusukvartsinkadun varteen sijoitetaan kadunvarsipysäköintiä vieras- ja asiakaspysäköintiä varten.

Tavoitteena on tuoda kaava-alueelle kivijalkakerroksiin pienimuotoisia palvelutyötiloja etenkin pääkatujen sekä Safiiriaukion varrella. Nämä tilat tulee heti alussa rakentaa muita kerroksia korkeampina tiloina, jotta ne voidaan myöhemminkin ottaa monipuolisesti liike-palvelu-työ -käyttöön. Tiloja ei lasketa rakennusoikeuteen. Liike-, palvelu- ja/tai työtiloja voi alueelle sijoittua arviolta n. 1500 k-m^2.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavasuunnittelun pohjana olleita rakennussuunnitelmia jatketaan toteutussuunnitelmiksi, ja rakentamisen on määrä alkaa heti asemakaavan tultua lainvoimaiseksi. Tavoitteena on, että kortteleissa on asukkaita Kehäradan avautuessa liikenteelle vuonna 2015**.**
Alueelle laaditaan rakentamisohje.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue on Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) ja Kehäradan aluetta lukuun ottamatta rakentamatonta, luonnontilaista metsää. Se sijaitsee Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaavaluonnosalueen länsiosassa, Ruusukvartsinkadun ja Kehäradan välissä. Ruusukvartsinkatu ja osa-alueita kadun pohjoispuolella on asemakaavoitettu, mm. Vantaan asuntomessut 2015 –alue koillisessa. Puiden kaato katualueilla ja siten kunnallistekniikan rakentaminen on alkanut helmikuussa 2013. Ruusukvartsinkadun toisella puolen on Keskusta-asuminen 1:n alue, jonka asuntorakentaminen käynnistyy 2014.

Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) varrella on Kivistön koulu, jonka pohjoispuolella on olemassa olevaa pientaloasutusta sekä Kivistön kirkko.

Kehäradan rakentaminen etenee ripeästi ja Kivistön asema sijoittuu n. 50 metrin etäisyydelle lounaassa. Ratasuunnittelun kannalta tarpeettomia rautatiealueita esitetään muutettavaksi asuinkortteleiksi ja liikennealueiksi.

3.1.2 Luonnonympäristö

Maisemarakenne ja maisemakuva

Suunnittelualue sijoittuu laajan suurimuotoisen reunamoreeniselänteen itäkoilliseen laskevalle rinteelle kohdalle, jossa selänne vaihettuu laaksoksi. Pitkänomainen suunnittelualue on noin 420 metriä pitkä. Tällä matkalla korkeuseroa on noin 9 metriä. Rinne on siis varsin loiva ja vietto tasaista.

Pintavedet valuvat suunnittelualueen ulkopuolelle Koivupäänojaan ja siitä edelleen Vantaanjokeen.

Alue on metsän peitossa.

Pienilmasto ei ole erityisen kylmä tai lämmin.

Maisemakuva on metsäinen ja suljettu. Alue rajoittuu Kehärataan, jota rakennetaan parhaillaan.

Luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelu

Marja-Vantaan osayleiskaava-alueen kasvillisuus ja eläimistö tunnetaan varsin tarkasti. Alueelle on tehty lepakkoselvitys, liito-oravaselvityksiä, kääpä- ja kasvillisuuskartoituksia, sammakko- ja matelijakartoitus sekä linnustoselvityksiä.

Koko Vantaan kattavassa kääpäinventoinnin esiselvityksessä (Keijo Savola) ei alueella todettu sellaisia vanhan metsän kuvioita, joihin olisi ollut tarpeen kohdentaa yksityiskohtaista lajistoselvitystä kääpien tai muun lahopuulajiston osalta. Sama todetaan myös Metsätähti Oy:n tekemässä rata-alueen ympäristöineen kattaneessa luontoselvityksessä.

Alueen metsälinnusto tulee rakentamisen takia korvautumaan osittain kaupunkilajistolla, mutta myös säilyy itä- ja pohjoisosien luonnontilaan jätettävillä puistoalueilla. Linnustossa ei ole Luontotutkimus Salonen Oy:n vuonna 2004 tekemän selvityksen mukaan uhanalaisia tai muuten huomionarvoisia lajeja.

Koko Marja-Vantaan osayleiskaavan alueelle on tehty liito-oravakartoitus v. 2004 ja 2011 - 2012. Lajin lisääntymispaikat sekä kulkuyhteydet on otettu kaavoituksessa huomioon lain edellyttämällä tavalla. Tältä asemakaava-alueelta ei ole löydetty missään vaiheessa, eikä erityisesti uusimmassakaan v. 2011 - 2012 selvityksessä, liito-oravien papanoita tai pesäpuita eikä alueen läpi kulje tärkeitä liito-oravien kulkureittejä.

EU:n luontodirektiivin nelosliitteen lajeista Marja-Vantaan osayleiskaavan alueella esiintyy myös lepakoita, joista teetettiin selvitys vuonna 2009. Lepakoilla ei todettu suunnittelualueella olevan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, joita tulisi suojella. Lepakoiden kulkureitit ovat samoja kuin liito-oravalla ja otetaan huomioon suunnittelussa. Muut asemakaava-alueella mahdollisesti tavattavat lajit ovat sellaisia, joilla Suomessa on todettu elinvoimainen kanta, joten niiden esiintymistä alueella ei tarvitse erikseen selvittää. Matelijoitten ja sammakkoeläinten elinolosuhteet alueella saattavat jopa parantua alueelle rakennettavien hulevesialtaiden ja ojien ansiosta.

Maaperä ja pohjavesi

Kaava-alueen yleispiirteiset pohjasuhteet on esitetty maaperäkartassa. Alueella esiintyy jääkauden jälkeisten ranta- ja jokivaiheiden aiheuttamaa maa-ainesten la-

jittuneisuutta. Maalajikerrokset ja niiden tiiveysaste voivat vaihdella pienipiirteisesti koko alueella.

Maanpinta on lännessä, Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) alueella tasolla noin +52...+54. Maanpinta laske loivasti kohti itää. Alueen itäosalla maanpinta on tasolla noin +45. Etelässä alue rajautuu pääosin Kehärataan. Korttelin 23131 lounaisosa sijoittuu paikalisesti myös radan eteläpuolelle.

Pintamaalajikartan mukaan alue on pääosin siltti- ja moreenialuetta. Hienojakoista maata esiintyy noin 0...4 m syvyydelle maanpinnasta. Korttelin 23132 itäosalla voi esiintyä savikerroksia. Hienojakoisen maan alapuolella on hiekkaa ja tiivistä moreenia tai soraa. Kallionpinta tai tiivis pohja vaihtelee alueella noin 1...7 m syvyydellä maanpinnasta.

Pohjaveden taso on arviolta noin 2...3 m nykyisen maanpinnan alapuolella. Maaperä on routivaa.

<u>Rakennettavuus maaperän suhteen</u>
Rakennukset voidaan pääosin perustaa anturoilla kantavan pohjamaan tai kallion varaan. Pintaosan pehmeä maakerros voi edellyttää massanvaihtoa. Kehäradan maa- ja kallioluiskien vakavuus tulee tarkastella niiden lähelle perustettaessa.

Puisto- ja pysäköintialueet voidaan perustaa pohjamaan varaan. Pintaosan pehmeä maakerros voi edellyttää massanvaihtoa. Rakentaminen alueella edellyttää rakennuspaikkakohtaisia pohjatutkimuksia ja -suunnitelmia.

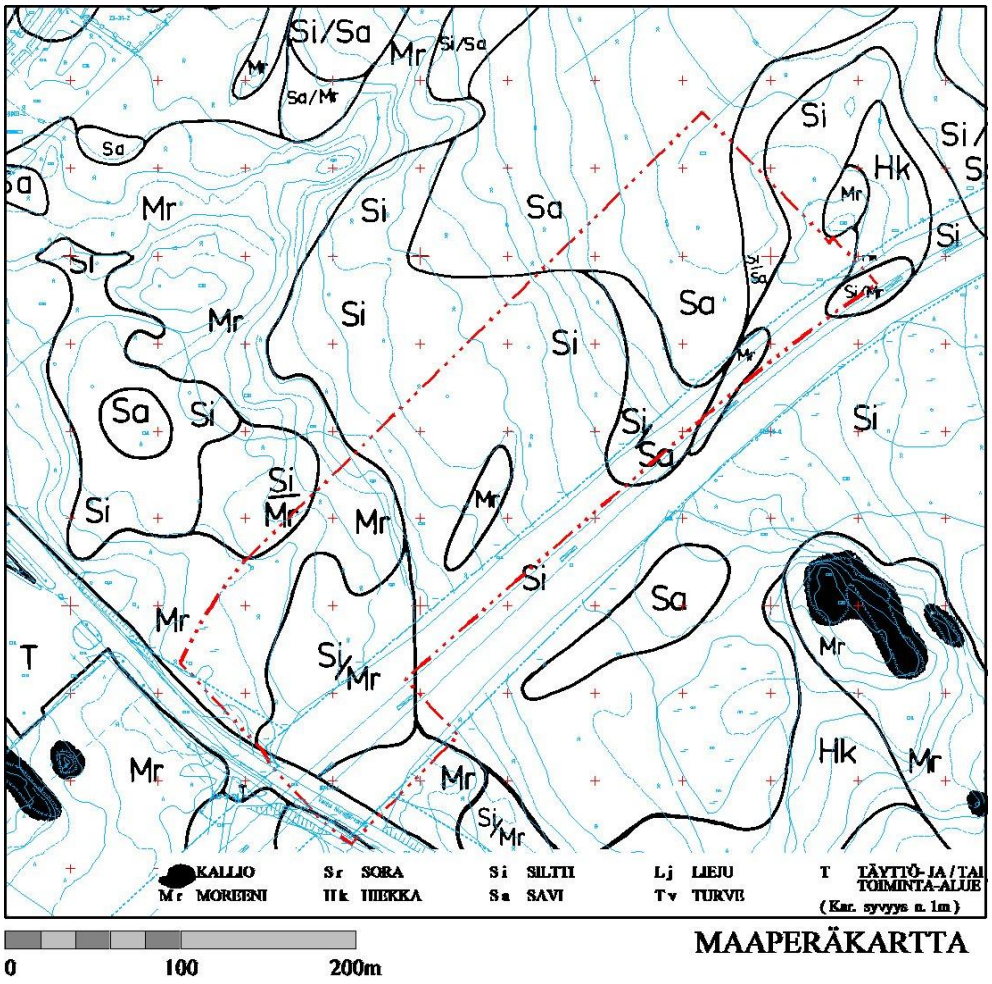

MAAPERÄKARTTA

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Suunnittelualue on tällä hetkellä asumaton. Ydinkeskustan kaavaluonnoksen alueelle on sijoittumassa 12 000 – 14 000 asukasta, josta arviolta 1 200 sijoittuu tälle asemakaava-alueelle.

Kaava-alue kuuluu Kivistön kaupunginosaan (kaupunginosa 23). Suunnittelualueen pohjoispuolella, ns. vanhan Kivistön puolella asuu tällä hetkellä noin 2700 asukasta.

Yhdyskuntarakenne

Kaava-alueen pohjoispuolella sijaitsee Kivistön pientaloalue. Kivistön nykyinen keskusta on vaatimaton. Kivistön uuden keskustan asuntoalue tukeutuu alkuvaiheessa osittain nykyisiin keskustan palveluihin: alueelta löytyy ruokakauppa, baari, kioski ja kirkko.

Marja-Vantaan osayleiskaavan mukaan tärkeimmät kaupunginosatasoiset palvelut tulevat sijoittumaan uuden Kehäradan Kivistön aseman läheisyyteen.

Kaupungin tavoitteeksi on asetettu, että Kivistön rautatieaseman läheisyyteen saadaan ruoka- ja erikoiskauppaa heti ensimmäisten uusien asukkaiden muuttaessa keskustaan Kehäradan valmistumisen aikoihin. Keskusta-alueella on meneillään useita kaavatöitä. Kaupunkikeskuksen asemakaavatyöt käynnistyvät syksyllä 2013.

Palvelut, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Nykyiset lähimmät julkiset lähipalvelut ovat Kivistössä: siellä on useita päiväkoteja, neuvola, Kivistön koulu (ala-aste). Vuonna 2011 otettiin käyttöön Kanniston koulu (ala-aste), jonka yhteydessä toimii nuoriso- ja asukastila sekä hammashoitola. Lähin yläasteen koulu on Vantaankosken koulu, jonne on etäisyyttä n. 2,5 km. Muut julkiset palvelut sijaitsevat Martinlaaksossa ja Myyrmäessä. Lähimmät kaupalliset palvelut ovat Kivistön lisäksi Vantaanpuistossa. Aluekeskustason palvelut ovat Myyrmäessä.

Lähimmät nykyiset työpaikka-alueet ovat keskustan eteläpuolella Piispankylässä, Åbyssä ja Vantaankoskella. Valtatie 3:n varteen tulee sijoittumaan keskustan työpaikka- ja palvelualue sekä Vehkalan aseman ympäristöön, Kehä 3:n varteen pääkaupunkiseudun laajin uusi työpaikkakeskittymä.

Aurinkokiven koulu-, päiväkoti-, lastenneuvola-, kuvataide- ja musiikkiopetuksen tiloja sisältävästä rakennuskokonaisuudesta järjestettiin yleinen suunnittelukilpailu, jonka tulos ratkesi helmikuussa 2013. Kilpailun voitti Playa Arkkitehdit Oy. Suunnittelu on käynnistynyt. Rakennuksen ensimmäinen vaihe otetaan käyttöön joko v. 2015 tai 2016: tätä koskevat päätökset tehdään erikseen. Rakentuessaan Aurinkokivi korvaa nykyisen Kivistön koulun. Aurinkokiven asemakaava- ja asemakaavan muutos tonttijakoineen on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.1.2013.

Virkistys

Kaava-alueella ei ole asemakaavoitettuja virkistysalueita. Ruusukvartsinkadun pohjoispuoliset korttelit rajautuvat Lipunkantajanpuistoon, jonne rakennetaan ulkoilureitistöä ja edelleen pohjoisemmaksi Lipputien lähelle urheilukenttä. Asuntomessualueelle rakennetaan monipuolinen toimintapuisto. Kivistön koululta lähtee yhdyslatu Keimolaan. Nykyistä metsää käytetään virkistykseen. Lipunkantajanpuiston

pohjoispuolella sijaitsee kaavoitetulla alueella koirien ulkoiluttamiseen tarkoitettu Punakivenpuisto ja noin kilometrin päässä koilliseen sijaitsee Kanniston urheilukenttä. Vantaanjoen varteen tullaan tulevaisuudessa toteuttamaan yhtenäinen virkistysreitistö.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot
Kaava-alueella ei ole rakennettua kulttuuriympäristöä tai muinaismuistoja vaan ne sijoittuvat Vantaajoen läheisyyteen.

Liikenne
Kaava-alue rajautuu Keimolantiehen (ent. Vanha Nurmijärventie), jossa kulkee nykyisin muutamia bussireittejä. Kehäradan liikenteen alkaessa Kivistön keskustan pääkaduilla tulee kulkemaan Kivistön asemalle syöttäviä bussilinjoja. Lähimmät bussipysäkit tulevat sijoittumaan Ruusukvartsinkadulle sekä Keimolantielle.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesihuolto
Kehäradan rakentaminen katkaisi Kivistön alueen runkovesijohtolinjan, jota varten on rakennettu korvaava johtoyhteys. Kehäradan varressa, tämän kaava-alueen eteläosassa, sijaitsee väliaikainen, vaiheittaista rakentumista palveleva jätevedenpumppaamo sekä lyhyt osuus pumppaamon paineviemäriä ja vesijohtoa, jotka voidaan poistaa toiminnasta Piispankylän jätevedenpumppaamon valmistuessa. Tavoitteena on, että Piispankylän pumppaamo valmistuu helmikuussa 2014.

Hulevedet
Alue on nykyisin rakentamatonta ja sen sade- ja sulamisvedet johtuvat luonnon reittejä pitkin kohti Koivupäänojan latvaosia.

Energiahuollon lähimmät reitit
Alueella ei ole energiahuollon reittejä. Kaukolämpöverkon rakentaminen alueelle käynnistyy muun kunnallistekniikan rakentamisen yhteydessä arviolta vuoden 2013 aikana.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Melu

Melulähteet ja meluselvitys
Merkittävimmät melunlähteet, jotka rasittavat kaava-aluetta, ovat lentoliikenne, Kehäradan tuleva raideliikenne sekä tie- ja pääkatuverkon liikenne. Kaava-alue sijoittuu Marja-Vantaan osayleiskaavassa lentomeluvyöhykkeelle 3, joka ei aseta reunaehtoja asumiselle.

Raide- sekä tie- ja pääkatuverkon tulevaa liikennemelun määriä on selvitetty asemakaavaluonnosta (230600) varten laaditussa meluselvityksessä (Marja-Vantaan keskusta-asumisen alueen meluselvitys, WSP Finland Oy, 25.3.2010, päivitetty 3.3.2011). Meluselvityksessä tie- ja katuliikenteen sekä raideliikenteen melulaskennat perustuvat vuodelle 2030 laadittuihin liikenne-ennusteihin.
Selvitys on päivitetty ko. asemakaava-alueen osalta (WSP Finland Oy, 15.2.2013).

Lentomelu
Tiedot lentomelusta ja sen kehityksestä perustuvat Finavian julkaisemiin lentomelun verhokäyriin, jotka ovat vahvistuneet Uudenmaan maakuntakaavassa ja edelleen Marja-Vantaan osayleiskaavassa. Asemakaava perustuu osayleiskaavaan ja sen mukaisesti lentomelu ei estä asuinrakentamista.

Lentomelua on kuultavissa koko kaava-alueella. Asemakaava-alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m3 (Lden 50 - 55 dB), joka ei estä uusien asuinalueiden rakentamista. Lentomeluvyöhykkeen m2 (Lden 55 - 60 dB:n) raja kulkee pienimmillään 250 m etäisyydellä alueesta etelään.

Raideliikenteen runkomelu ja tärinä
Kehäradan avoratasuunnittelun osana on tehty runkomeluselvitys (Akukon Oy, Kehärata, avorataosuuden rakentamissuunnittelu, Runkomelun tarkennettu selvitys, 15.3.2010). Kehäradan suunnittelussa on huomioitu runkomelun ja tärinän torjunta teknisillä ratkaisuilla, jotka täyttävät asuinalueen vaatimustason.

Selvityksen perusteella Kivistön uuden keskustan kohdalle on esitetty eristyskyvyltään 10 dB tai paikoin 13 dB:n sepelinalusmattoihin perustuva runkomelueristys siten, että junaliikenne ei tule aiheuttamaan runkomeluhaittoja avorataosuuksien ympäristössä sijaitseviin nykyisiin tai suunniteltuihin rakennuksiin ja niissä oleskeleville ihmisille. Raideliikenteen runkomelusta ja tärinästä on laadittu lisäselvityksiä vuonna 2013.

Raideliikenteen melu
Meluselvityksen päivityksessä todetaan, että raideliikenteen aiheuttamat meluvyöhykkeet eivät leviä asemakaava-alueella pitkälle, sillä Kehärata sijaitsee leikkauksessa sekä ympäröivät rakennukset rajoittavat melun leviämistä.
Raideliikenteen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat kortteliin 23132, Kvartsiraitin pohjoispuolelle suunnitellulle pihakannelle. Pihakantta kallistamalla ja 1,3 m korkealla melukaiteella suurin osa pihakannesta saadaan suojattua ohjearvotasot ylittävältä melulta. Varsinaiset piha-, oleskelu- ja leikkialueet osoitetaan asuinrakennusten suojaiselle puolelle. Julkisivujen ääneneristävyysvaatimuksia mitoittaa lentoliikenne.

Tie- ja pääkatuverkon liikennemelu
Nykytilanteessa suunnittelualueella ei ole tieliikenteestä aiheutuvaa melua. Vuonna 2011 tehdyssä meluselvityksessä todettiin, että Keimolantien (ent. Vanhan Nurmijärventien) koillispuolella ja Ruusukvartsinkadun pohjoispuolella melutason ohjearvot eivät ylity rakennusten pihoilla, koska rakennukset on massoiteltu kadun suuntaisesti.

Maaperän haitta-aineet
Alueella ei ole pilaantuneita yms. maita.

Kemikaalien varastointi
Transmeri Oy:n alue sijaitsee 1,5 km päässä asemakaava-alueesta. Suunnittelualueesta osa sijaitsee Transmeri Oy:n Seveso II –direktiivin mukaisen ns. konsultointivyöhykkeen sisäpuolella. Asiaa on käsitelty Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaavaluonnoksen nro 230600 yhteydessä, johon myös tämän asemakaavaehdotuksen alue sisältyi. Asemakaavaluonnoksesta pyydettiin lausunto Turvatekniikan keskukselta. Lausunnossaan (17.8.2010) Tukes totesi, että sillä ei ole asiasta huomautettavaa.

Tähän asemakaavaehdotukseen kemikaalien varastointi ei aseta reunaehtoja.

Ilman epäpuhtaudet ja pienhiukkaset
Keskustan asemakaavaluonnoksesta pyydettiin asiantuntijoiden lausunto ilman epäpuhtauksien ja pienhiukkasten osalta. Valtatie 3:n ilmanpuhtauden seuranta ei ulotu kaava-alueelle. Suunnittelualueella ei ole ilman epäpuhtauksia tai pienhiukkasia aiheuttavia toimintoja. Tulevaisuudessa liikennemäärien aiheuttamat ilman epäpuhtaudet pystytään hallitsemaan normaalein menetelmin eli kasvillisuuden, ilmastoinnin ja pihojen suojaisuuden avulla.

3.1.4 Maanomistus

Asemakaava-alueen maat omistaa pääosin Vantaan kaupunki ja kaupungin omistama Kiinteistö Oy Vantaan Erikas. Pieniltä osin alueella on yksityistä maanomistusta, jonka siirtymisestä kaupungin omistukseen kaavan tultua voimaan on kaupungin hyväksymä esisopimus.
Rautatiealueen omistaa Suomen valtio.

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
Kaava tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista, erityisesti tuomalla uusia asukkaita erinomaisten, ilmastonmuutosta hillitsevien joukkoliikenneyhteyksien vaikutusalueelle.

Maakuntakaava (YM 8.11.2006)
Uudenmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Asemakaavaehdotus on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.
Maakuntakaavaa ollaan tarkistamassa. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt Uudenmaan toisen vaihemaakuntakaavan 20.3.2013. Parhaillaan se on ympäristöministeriössä vahvistettavana. Alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jonka lisäksi Kivistön keskustatoimintojen alue –kohdemerkinnän (punainen neliö) ympärille on lisätty merkintä tiivistettävä alue, jolla osoitetaan tiivistettävät taajama- ja keskustatoimintojen alueet, jotka tukeutuvat kestävään liikennejärjestelmään.

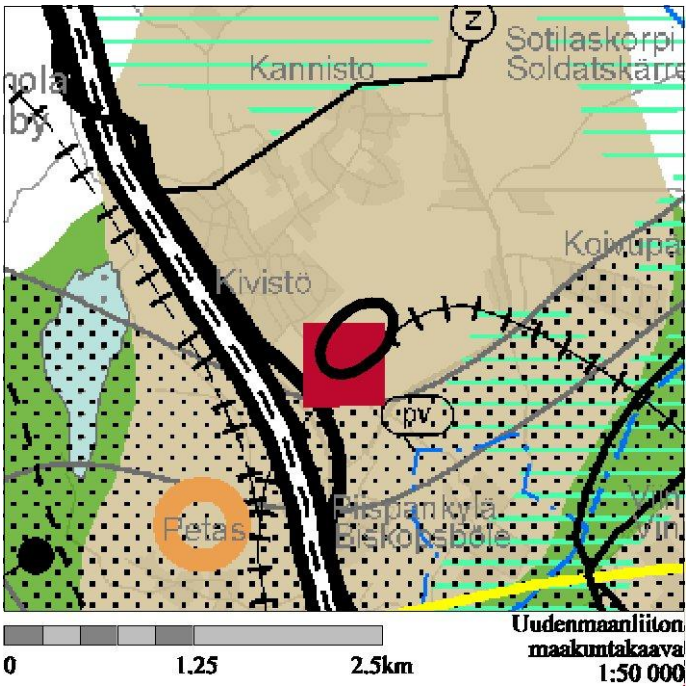

Ote Uudenmaan maakuntakaavasta 1:50000 (8.11.2006)

Ote Uudenmaan toisesta vaihemaakuntakaavasta.

Marja-Vantaan osayleiskaava (KV 19.6.2006, tullut voimaan 9.7.2008)
Suunnittelualue on merkitty tehokkaan asumisen alueeksi A1: "Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti kerrostaloja". Suunnittelualue on osayleiskaavan lentomeluvyöhykettä m3 (LDEN 50 - 55 dB), joka ei aseta rajoituksia asumiselle. Asemakaava on osayleiskaavan mukainen.

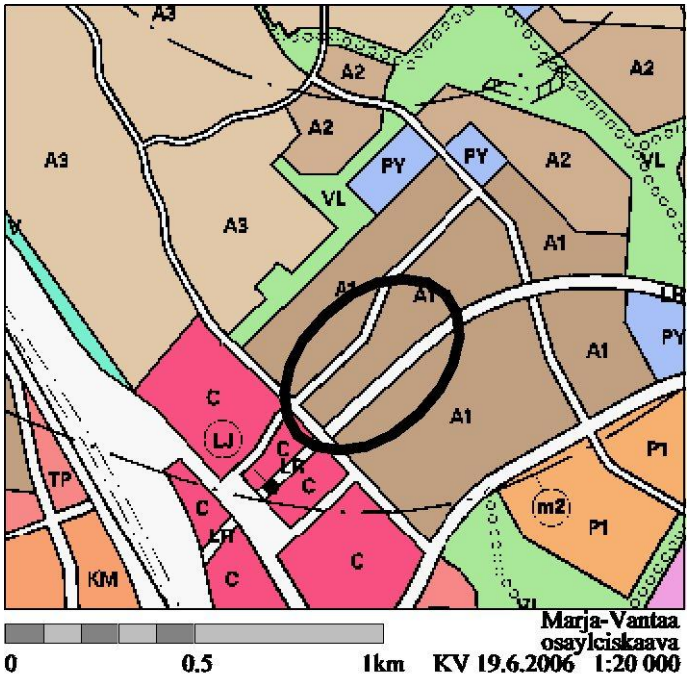

Ote Marja-Vantaan osayleiskaavasta (Kv 19.6.2006)

Asemakaavat
Kehäradan asemakaava (kv 15.12.2008) koskee radan rakentamiseen tarvittavia rautatiealueita sekä aseman toiminnan kannalta välttämättömiä tie- ja katualueita, kuten esim. Vanhaa Nurmijärventietä. Kehäradan asemakaavaa esitetään tarkistettavaksi ko. katualueen rajan sekä rautatiealueen osalta.

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos 230 600 (KH 11.4.2011) laadittiin tulevalle keskusta-alueelle, lukuun ottamatta osayleiskaavassa olevia C-kortteleita valtatie 3:n varressa.

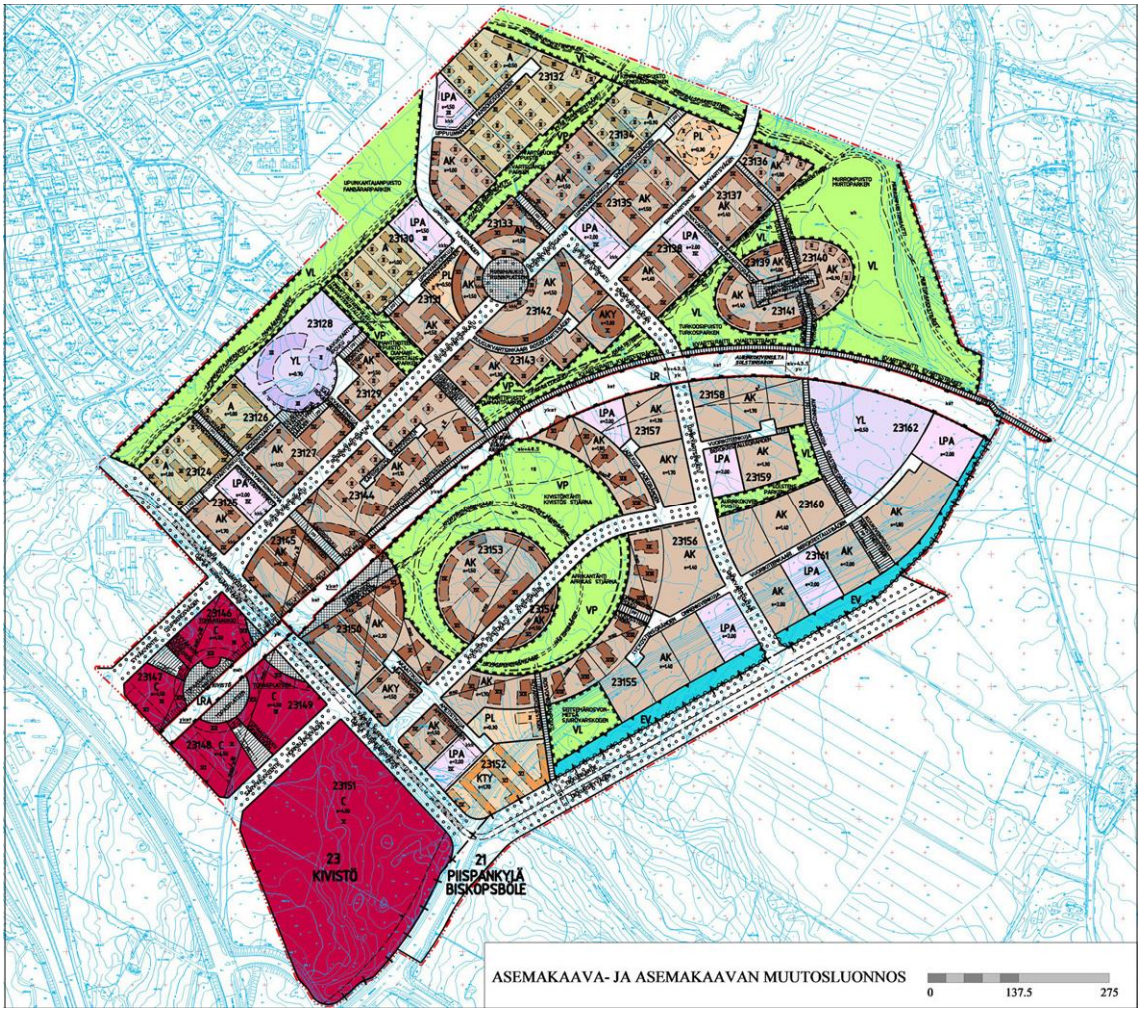

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos 230 600 (KH 11.4.2011).

Muutosluonnoksen osuus käsitteli Kehäradan voimassa olevaa asemakaavaa. Rautatiealuetta on paikoin esitetty kavennettavaksi ja sitä on myös esitetty katettavaksi aikaisempaa enemmän.

Ydinkeskustan kaavatyön yhteydessä tavoitteena oli mm. osayleiskaavaa tehokkaampi maankäyttö, jotta saataisiin Kehäradalle ja sen joukkoliikennepalveluille enemmän käyttäjiä. Mitoituksen mukaan asukasmäärä noin kaksinkertaistui. Luonnoksen laatimisen yhteydessä osayleiskaavan PY –alueiden sijoitusta muutettiin jonkin verran. Syynä olivat erityisesti linjaorganisaation toiveet sekä tarkentuneet asukasennusteet.

Osayleiskaava-vaiheen selvityksiä täydennettiin kaavatyön 230 600 yhteydessä ja asemakaava-aineistoon sisältyykin huomattava määrä uusia selvityksiä, koskien erityisesti hulevesien hallintaa, maisemasuunnittelua, polkupyöräilyä, liikennemelua, pysäköintiä, luolapysäköinnin mahdollisuuksia, liikennemelua, kivijalkakerrosten liike-palvelutiloja, taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointia, jne. Näitä tausta-aineistoja on hyödynnetty tämän asemakaavan suunnittelussa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ja kaupunginhallitus hyväksyivät aineiston asetettavaksi nähtäville alkusyksystä 2010 ja siitä pyydettiin myös lausunnot. Kaupunkirakennetta oli syytä muuttaa erityisesti Liikennevirastolta saadun lausunnon perusteella: Kehärata-projektissa todettiin pohjavesien virtaamista saatujen uusien tietojen vuoksi tarpeelliseksi korottaa radan tasausta, jonka seurauksena radan varteen sijoitettiin virkistysaluetta aiemman korttelirakenteen sijaan. Myös rautatiealueen ylittävän Lumikvartsinkadun sillan paikkaa siirrettiin noin 30 m länteen, joka vaikutti osaltaan katuverkkoon ja korttelirakenteeseen.

Liikenneviraston lausunnossa edellytettiin myös ratasuunnitelman tarkistamista, koska osaa nykyisestä rautatiealueesta esitettiin kortteli-, puisto- ja liikennealueeksi. Lausunnon perusteella laadittiin Kehäradan yleissuunnitelman tarkistus (WSPGroup 2011), koska Kehäradalle ei ole ollut tarpeen laatia varsinaista ratasuunnitelmaa rautateiden toimintaa koskevan lainsäädännön mukaan.

Finavian lausunnon perusteella kaavaratkaisua tarkistettiin alueen eteläosassa, Tikkurilantien varressa: kortteleiden suuntausta etelään muutettiin ja julkisivumateriaaleista annettiin lisämääräys: julkisivumateriaalein ei saa lisätä melun heijastusvaikutuksia. Lisäksi asuntojen ilmanottoa Tikkurilantien suunnasta rajoitettiin. Tämän Keskusta-asuminen 2:n kaava-alueesta Finavialla ei ollut huomautettavaa.

Tarkistettu asemakaava-aineisto työstettiin kevääksi 2011: kaupunkisuunnittelulautakunta (4.4.2011) ja kaupunginhallitus hyväksyi (11.4.2011) sen jatkosuunnittelun pohjaksi. Luonnoksen pohjalta laaditaan osa-alueittain asemakaavaehdotukset valtuuston hyväksyttäväksi. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Marja-Vantaan asuntomessualueen asemakaavan toukokuussa 2012, keskusta-asuminen 1:n ja 3:n (sisältää osan asuntomessualueen muutoksen) kaavatyöt joulukuussa 2012, Aurinkokiven asemakaavan tammikuussa 2013 sekä Kivistön jäteaseman asemakaavan joulukuussa 2013.

Keskusta-asuminen 3:n kaupunkirakenteeseen vaikutti merkittävästi v. 2012 saatujen uudet liito-oravahavainnot ja tiedot eläinlajin pesäpuista. Keskusta-asuminen 2:n alueelta ei tehty liito-oravahavaintoja.

Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 eroaa jonkin verran asemakaavaluonnoksen 230600 kaupunkirakenteesta. Korttelirakennetta ja katualueiden sijaintia on tarkistettu sekä rakennusten massoittelu ja kerrosluvut ovat muuttuneet tarkemman arkkitehtisuunnittelun myötä.

Rakennusjärjestys
Vantaan kaupungin rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.1.2002 lähtien.

Tonttijako- ja rekisteri
Kiinteistöt ovat Vantaan kiinteistörekisterissä.

Pohjakartta
Alueen pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen 1284/1999 asettamat vaatimukset.

Rakennuskiellot
Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa kaavan laatimiseksi.

Muut aluetta koskevat päätökset, suunnitelmat ja ohjelmat

Vantaan hulevesiohjelma on hyväksytty Vantaan valtuustossa 2009. Sen jälkeen hulevesien hallinnan lähtökohdat ja periaatteet on selvitetty ja määritelty Marja-Vantaan osayleiskaava-alueen hulevesien hallintasuunnitelmassa (25.2.2009 FCG Planeko Oy). Suunnitelma on hyväksytty kunnallistekniikan ja joukkoliikenneasioiden jaoksessa 17.3.2009.

Keskusta-alueen hulevesien hallinnasta on laadittu tarkennettu hulevesisuunnitelma (14.1.2010 FCG Oy), joka noudattaa osayleiskaava-alueelle määriteltyjä hulevesien hallintaperiaatteita ja on mitoitukseltaan tarkennettu vastaamaan asemakaavaluonnoksen maankäyttötehokkuutta. Tarkastelualueena on ollut keskustan asemakaava-alue siihen liittyvine valuma-alueineen, yhteensä kokonaispinta-alaltaan noin 2,4 km^2. Suunnitelma on päivitetty koko keskustan osalta talvella 2011 (FCG Oy).

Keskusta-alueen yleisille puisto- ja aukioalueille sijoittuvien hulevesien hallintarakenteiden maisemalliset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet ja periaatteet on esitetty Marja-Vantaan keskustan maisemasuunnitelmassa. Maisemasuunnittelun jälkeen on laadittu Design Manual (WSP Finland Oy, 2011) erityisesti katujen, aukioiden ja puistojen teknisten rakenteiden ja kalusteiden valinnan aineistoksi.

Keskustan putkijätejärjestelmän mahdollisuuksia selvitettiin vuoden 2012 aikana. Marja-Vantaa-toimikunta hyväksyi osaltaan putkijätejärjestelmän hankinnan aloittamisen kokouksessaan 12.11.2012. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi hankinnan kilpailuttamisen aloittamisen kokouksessaan 26.11.2012 ja kaupunginhallitus 3.12.2012. Putkijätejärjestelmän hankintamenettely oli käynnissä keväällä 2013. Kaupunkihallitus perusti putkijätejärjestelmän hallinnointiin erillisen yhtiön 7.10.2013, joka teki hankintapäätöksen järjestelmän toimittajasta 27.11.2013. Järjestelmän rakentaminen on huomioitu kaavasuunnittelussa. Järjestelmän rakentaminen alkaa vuoden 2014 aikana.

Ko. asemakaava-alueella pysäköinti on ratkaistu korttelikohtaisesti keskitetyin pysäköintiratkaisuin, jotka eivät liity Kivistön pysäköintiyhtiöön.

Kehäradan rakentaminen on meneillään talvella 2014. Tavoiteaikataulun mukaan liikennöinti radalla alkaa v. 2015.

Kaikki selvitykset ja suunnitelmat on kirjattu selostukseen tausta-aineisto-osaan.

Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat

Suunnittelualue rajautuu pohjoispuolella keskustan pääkokoojakatuun, Ruusukvartsinkatuun, joka sisältyy Marja-Vantaan asuntomessualueen kaava-alueeseen nro 231000. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan toukokuussa 2012 ja se on tullut lainvoimaiseksi HHO:n hylättyä hyväksymispäätöksestä tehdyt valitukset marraskuussa 2012.

Ruusukvartsinkadun pohjoispuolelle, rajautuen Lipunkantajanpuistoon, sijoittuu Marja-Vantaan keskusta-asuminen 1 asemakaava nro 230900, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2012. Asemakaava on tullut lainvoimaiseksi 20.2.2013. Em. kaava-alueen itäpuolella sijaitsee Aurinkokiven asemakaava nro 231200, joka on tullut lainvoimaiseksi maaliskuussa 2013. Kaava mahdollistaa Aurinkokiven palvelurakennuksen (yhtenäiskoulu, päiväkoti, lastenneuvola, asukastilat, ym.) toteuttamisen, ja kaavaan sisältyy myös Lipunkantajan puisto urheilukent-

tineen. Aurinkokiven suunnittelusta järjestettiin yleinen arkkitehtikilpailu vuonna 2012, jonka tulos ratkesi helmikuussa 2013. Kilpailun voitti Playa Arkkitehdit Oy. Suunnittelu on käynnistynyt. Aurinkokivi tulee valmistuttuaan korvaamaan Kivistön nykyisen koulun. Tavoitteena on, että ensimmäinen rakennusvaihe valmistuu vuonna 2016.

Keskusta-asuminen 3 sijoittuu Aurinkokiven itäpuolelle, ja se sisältää osan asuntomessualueen kaavan muuttamisesta sekä uutta asemakaavaa. Myös tämä asemakaava tuli lainvoimaiseksi 20.2.2013.

Vuoden 2013 aikana on laadittu Kivistön keskusta-asuminen 4, nro 231500 ns. loftasumisen hanke, Aurinkokiven itäpuolelle. Kaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2013. Kivistön jäteaseman kaavatyö, nro 231700 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2013. Työn alla on Kivistön koulun ympäristön asemakaavatyö nro 231600. Kivistön kaupunkikeskuksen, joka sisältää mm. kauppakeskuksen, toteuttajakumppanit valittiin keväällä 2013. Kaupunkikeskus 1 kaavatyö nro 230800 on käynnistynyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla 25.9.2013. 2014 aikana alkavat keskusta-asumisen 5, 6 ja 7 kaavatyöt. Keskusta-asuminen 5 sijoittuu tämän kaavatyön eteläpuolelle ja keskusta-asuminen 6 tämän kaavatyön itäpuolelle.

Kehärata-projektiin liittyen Kivistön aseman lähikatujen kuten Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) rakennussuunnittelu ja rakentaminen etenee vuonna 2014. Myös Ruusukvartsinkadun ja muiden keskustan katujen sekä kunnallistekniikan rakentaminen etenee kokonaisuutena vuonna 2014.
Kehäradan rakentaminen katkaisi Kivistön vesihuoltoreitit, joille rakennetaan korvaavia linjauksia. Uusi pumppaamo aloittaa toimintansa keväällä 2014. Vantaanjoen ylittävä ratasilta on valmis.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Marja-Vantaa -projektin keskeinen tavoite oli turvata uuden kotikaupungin toteuttamismahdollisuudet. Tämä työ jatkuu Kivistön asemakaavayksikössä. Suunnittelun tarve liittyy Vantaan kaupungin strategisiin tavoitteisiin tuoda pääkaupunkiseudunkin näkökulmasta merkittävää kaupunkirakennetta ja palveluja erityisen hyvien raideliikenneyhteyksien varteen.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on laadittu asuinrakentamisen edistämiseksi ja toteuttamiseksi alueelle. Tavoitteena on, että alueelle on muuttanut asukkaita liikennöinnin alkaessa Kehäradalla vuonna 2015.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Suunnittelu on käynnistetty Vantaan kaupungin toimesta ja se sisältyi Marja-Vantaa -projektin keskeisiin työtehtäviin vuodelle 2012. Vuonna 2013 kaavatyö on Kivistön asemakaavayksikön työohjelmassa.

Asemakaavasuunnittelun käynnistämiseen liittyy myös kaupungin velvoite osaltaan luoda edellytykset 2000 asunnon vuosituotannolle sekä turvata asemakaavallisen varannon vuosittainen kasvu.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallisia ovat:
Alueen ja viereisten alueiden omistajat, vuokralaiset, viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, asukkaat, yritykset ja työntekijät (naapurit)
Maanomistajat
Kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukasyhdistykset ja muut yhdistykset
Keimolan omakotiyhdistys
Kunnan jäsenet
Kaupungin viranomaiset
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto, HSL, HSY, RHK, Tiehallinto, Finavia , Liikennevirasto
Rakennuttajat
Vantaan Energia Oy, Gasum Oy, Elisa Communications Oyj
Ne, jotka katsovat olevansa osallisia

4.3.2 Vireille tulo

Tämän kaavatyön nro 231300 aloittamisesta ja vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 25.8.2012 sekä kirjeitse (MRL 62 §) alueen maanomistajille, naapureille ja viranomaisille 17.8.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin projektin internet-sivustolla 29.11.2012 ja siitä ilmoitettiin osallisille sähköpostitse 3.12.2012.

Asemakaavatyö oli Marja-Vantaa -projektin suunnitteluohjelmassa vuodelle 2012 osana kumppanuuskaavoituksen laajaa aluetta. Työstä tiedotettiin kaavoituskatsauksessa, Vantaa suunnittelee ja rakentaa -lehdessä helmikuussa 2012.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavaehdotusta on valmisteltu yhteistyössä rakennuttajien ja heidän suunnitteluryhmänsä kanssa. Skanska Talonrakennuksen suunnittelijana on toiminut Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy ja taiteilijana Pertti Kukkonen. YIT Rakennus Oy:n suunnittelijana on työskennellyt Arkkitehtitoimisto HMV Oy ja taiteilijana Pertti Metsälampi. Kaupungin kunnallistekniikan suunnittelun konsulttina on ollut Ramboll Oy. Kehäradan kattamisen ja tukimuurien sekä Kvartsiraitin konsulttina on ollut WSP Group ja B&M Arkkitehdit. Suunnitteluryhmässä on ollut lisäksi edustettuna Vantaan Energian sekä Vantaan kaupungin linjaorganisaation asiantuntijat.

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivätty 17.8.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille 17.8.2012 ja siitä järjestettiin tapaaminen osallisille Kanniston monitoimitila Kannussa 5.9.2012. Tilaisuuteen osallistui n. 100 henkeä. Keskustelu tilaisuudessa oli rakentavaa ja myönteistä. Kuulemiskirjeisiin (OAS 17.8.2012) saatiin viisi mielipidettä.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 29.11.2012 ja se lähetettiin sähköpostitse osallisille 3.12.2012. Kuulemiskirjeisiin (tarkistettu OAS 29.11.2012) saatiin kaksi mielipidettä.

Muu tiedottaminen osallisille
Suunnittelu on organisoitu laajaan yhteistoimintaan perustuen, jolla on turvattu mahdollisimman hyvät vuorovaikutusmenettelyt. Projektissa toimii linjaorganisaation edustajien kanssa asumisen, liikenne - ympäristön ja palvelut - kulttuurin yhteistyöryhmät, joissa suunnittelukysymyksiä on pohdittu eri näkökulmista.

Vantaa suunnittelee ja rakentaa -lehdissä vuosina 2008 - 2012 on esitelty laajasti Marja-Vantaan keskusta-asumisen suunnittelua ja siitä on kerrottu projektin internet-sivustoilla.

Aloituskortteleiden kumppanivalinnasta järjestettiin tiedostustilaisuus Leijassa 5.3.2012. Asemakaavaehdotuksen suunnittelutilannetta esiteltiin luottamusmiehille ja suunnittelutyöryhmälle suunnatussa seminaarissa 29.5.2012. Kaava-aineistoa on esitelty Marja-Vantaa-toimikunnassa ja kaupunkisuunnittelulautakunnassa kevät- ja syyskaudella 2012. Kaupunginvaltuustolle suunnittelun tilannetta on selostettu 14.6.2012.
Asemakaavaehdotuksen aineistoa käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 8.4.2013 ja kaupunginhallitus hyväksyi sen asetettavaksi nähtäville 15.4.2013 ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään siitä tarvittavat lausunnot. Aineisto oli nähtävillä 24.4.-23.5.2013 ja sitä esiteltiin kaikille avoimessa tilaisuudessa Kannisto asukastila Kannussa 15.5.2013. Myös syksyllä 2013 järjestetyissä asukastilaisuuksissa on kerrottu suunnittelun etenemisestä.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Marja-Vantaa- projektille laadittua suunnitteluvisiota noudattaen tavoitteet muodostuvat toiminnallisista, visuaalisista ja kestävän ympäristön mukaisista tavoitteista. Näihin liittyen tavoitteena on kotikaupunki, taidekaupunki ja kestävä kaupunki. Kotikaupunki tarkoittaa mm. elinympäristöä, jossa asuminen sijoittuu lähelle työntekoa sekä virkistys- ja liikuntamahdollisuuksia. Taidekaupungin tavoite on visuaalisesti erinäköinen kaupunki, jossa käytetään monipuolisesti värejä ja taidetta rakennusten arkkitehtuurissa sekä ympäristörakentamisessa. Kestävä kaupunki puolestaan tarkoittaa ympäristöä, jossa kestävän kehityksen mahdollisuudet on huomioitu mahdollisimman laajasti.

4.4.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteet

Alueen suunnittelun tärkein lähtökohta on muodostaa tulevalle kotikaupungille uusi urbaanin asumisen keskus, joka liittyy Kehärataan ja keskustatoimintojen alueeseen sekä toiminnallisesti että kaupunkikuvallisesti. Suunnittelulla toteutetaan Marja-Vantaan vision ja laatukriteereiden mukaisia tavoitteita. Kestävän kaupungin tavoitteet ulottuvat rakennusmateriaaleista asumisviihtyvyyteen. Paikan imagon luominen on erityisen merkittävää rakennettaessa uutta keskustarakenteeseen nivoutuvaa asuinaluetta.

Kevyt liikenne asetetaan tärkeään rooliin, erityisesti polkupyöräily. Sen tarpeet huomioidaan kaikissa tilamitoituksissa. Joukkoliikennekaupunki antaa erityisen hyvät lähtökohdat liikenteellisille tavoitteille. Joukkoliikenteen merkitystä tuetaan järjestämällä luontevia ja sujuvia yhteyksiä sekä Kehäradan asemille että linja-autoterminaaleille. Liikennesuunnittelun keskeinen tavoite on toimiva, turvallinen ja esteetön katuverkko. Pysäköinti perustuu keskitettyyn pysäköintiin.

Tavoitteena on myös tuoda taide osaksi arkkitehtuuria ja elämisen arkea. Asemakaava- ja asemakaavamuutosluonnoksen mukaan taide tulee ottaa osaksi kaikkea rakentamisen ympäristön suunnittelua heti alkuvaiheessa. Alueelle laaditaan taiteen konsepti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteita on täsmennetty ja tavoitteista on käyty laajaa keskustelua linjaorganisaation sekä eri osallisten (mm. asukkaat, toimijat, asiantuntijat ja luottamusmiesryhmät) kanssa.

10.12.2012 Marja-Vantaa-toimikunta hyväksyi asemakaavan tarkennetut tavoitteet. Merkittävin muutos elokuun 2012 osallistumis- ja arviointisuunnitelman vaiheesta liittyi rautatiealueen kattamiseen. Suunnittelussa tavoitteeksi asetettiin taloudellisesti toteuttamiskelpoinen ja aikataulullisesti järkevä ratkaisu. Asemakaavaluonnoksen vaiheessa rata-aluetta esitettiin katettavaksi huomattavan laaja osuus, n. 7 000 m^2. Safiiriaukion mittasuhteita on tarkistettu edelleen luonnosvaiheen jälkeen ja todettu sen ongelmallisuus: liian suuri aukio ei muodosta vahvaa kaupunkitilaa. Myös avautuminen koilliseen - ja siten kylmiin ilmansuuntiin - ei muodosta aukion monikäyttöisyyden kannalta suotuisaa pienilmastoa. Aukion kokoa pienennetään noin kolmasosaan asemakaavaluonnoksen vaiheesta.

Asukaspysäköinti järjestetään keskitetysti toimijoiden korttelikokonaisuuksina, ei siis Kivistön pysäköintiyhtiön toimesta.

Kvartsiraitti on kaupungin kevyen liikenteen katualuetta, jonka yläpuolelle voidaan sijoittaa asumista ja työ-palvelu-liiketiloja niin, että rakenne- ja rakennussuunnittelussa sekä toteutuksen aikataulutuksessa huomioidaan Kehäradan rakentamisen edellyttämät reunaehdot.

Rautatiealueen kattamisen laajuus tukimuureineen suunnitellaan kestävän talouden periaattein niin, että siltarakenteet toteutetaan ennen junaliikenteen alkamista kesällä 2015. Safiiriaukion kansirakenteiden rakennustyöt on aloitettu kesällä 2013 ja kansi valmistuu vuoden 2014 aikana.

4.4.2 Kestävän kaupunkisuunnittelun tavoitteet

Kestävän kaupunkisuunnittelun tavoitteiden valintaa varten laadittiin työkaluksi "kestävä ostoslista", josta on käytetty myös nimeä ekologinen ostoslista. Alkuperäisen aineiston on työstänyt Harris-Kjisik Arkkitehdit Oy.

Kestävän kaupunkisuunnittelun ostoslistan keskeinen tavoite on toimia kestävän kehityksen mukaisten tavoitteiden asettelun ja valintojen työvälineenä eri suunnitteluhankkeissa. Siihen ei sisälly yleisiä lainsäädännön, eri asetusten ja rakentamismääräysten jo sisältämiä velvoitteita. Ostoslistan tavoitteita voidaan sisällyttää asemakaavamääräyksiin, sopimuksiin ja edelleen jatkosuunnittelussa rakentamistapaohjeisiin niin haluttaessa. Ostoslistan laatimisen aikana ei vielä ole vakiintunutta käytäntöä ilmastonmuutoksen torjumisen ja kestävän kehityksen tarpeiden huomioimiseksi laadituista uuden ajan asemakaavamääräyksistä tai muista konkreettisista suunnittelun toimintamalleista, joten ostoslistaa voi olla tarpeen päivittää lähivuosina.

Kestävän kaupunkisuunnittelun ostoslistan tavoitteet toteutuvat myös lukuisten yksittäisten henkilöiden, ei pelkästään kaupunkisuunnittelun suunnitteluprosessien valintojen myötä. Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että tuetaan asukasosallistumista ja asukkaiden sitoutumista alueeseen: heille tarjotaan mahdollisuus mielipiteen ilmaisemiseen ja vaikuttamiseen esimerkiksi tietoverkkosovelluksissa.

1 Asuminen

Kivistön, entisen Marja-Vantaan keskustassa asutaan monipuolisesti lähellä palveluja ja työtiloja. Alueen tulee rakentua omaleimaisista rakennuksista, katu- ja ulkotiloista. Asuntojen tulee olla kooltaan, tilaratkaisultaan, rahoitus- ja hallintamuodoil-

taan vaihtelevia, teknisesti ja esteettisesti joustavia ja niiden tulee voida mukautua erilaisiin elämän vaiheisiin ja -tyyleihin. Näillä keinoin lisätään ihmisten viihtyvyyttä, varaudutaan tulevaisuuden muutostarpeisiin ja pidennetään rakennusten elinkaarta. Erilaisten asumismahdollisuuksien lisäksi kannustetaan ihmisiä tarttumaan näihin muuntomahdollisuuksiin: tavoitteena on, että asukkaat sitoutuvat asuinalueeseensa, tuntevat siitä vastuuta, huolehtivat ja kehittävät sitä edelleen.

tavoite A1

Tarjotaan alueella erilaisia muuntojoustavia asuntoja eri elämäntyyleihin ja -tilanteisiin.

tavoite A2

Työnteko tulee olla mahdollista kotona tai lähellä kotia. Etätyöntekoon tarjotaan houkuttelevia mahdollisuuksia. Asuinrakennusten huoneistot voivat olla myös pienyrittäjien toimitiloja. Vastaavasti toimistorakennusten suunnittelussa varaudutaan tulevaisuuteen ja mahdollisuuteen muuttaa toimitiloja esim. asunnoiksi. Turvataan kivijalkakerrosten hyödyntäminen muuntojoustavasti liike- ja työtiloina.

tavoite A3

Tarjotaan keskusta-alueella monipuolisia palveluja eri elämäntyyleihin ja -tilanteisiin. Alueen palvelutilojen käyttöä tehostetaan mahdollistamalla tilojen vuorottaiskäyttö ja suunnittelemalla tilat monipuolisiksi eri käyttöön soveltuviksi. Tämä vähentää rakentamisen tarvetta, tehostaa rakennusten käyttöastetta, jakaa käyttökustannuksia ja tarjoaa monipuolisia toimintamahdollisuuksia yksityisille, yhteisöille ja yrityksille.

tavoite A4

Kehitetään yhteisöllisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä asuintalossa. Yhdistetään taloyhtiön tai koko korttelin resursseja esim. asukkaiden yhteistiloissa ja siten tehostetaan tilankäyttöä ja energiankulutusta ja luodaan laadukkaita koko asuinyhteisöä palvelevia tiloja.

Loppuraportti 9.9.2010 Arkkitehtitoimisto Harris&Kjisik

tavoite A5

Tarjotaan keskustan asukkaille mahdollisuuksia vaikuttaa asuinympäristöönsä, mikä edesauttaa asukkaita kotiutumaan alueelle ja sitoutumaan ympäristöönsä. Otetaan tulevat asukkaat mukaan asuntojensa suunnitteluun ja tarjotaan heille mahdollisuuksia täydentää tai yksilöidä asuntoaan.

2 Liikenne

Kivistöön, entiselle Marja-Vantaalle rakennetaan hyvät joukkoliikenneyhteydet, jalankulku- ja polkupyöräreitit asuntojen, työpaikkojen, virkistysalueiden ja palvelujen välillä. Alueella kannustetaan jalankulkuun ja pyöräilyyn viihtyisillä ja sujuvilla reiteillä. Liikkuminen keskusta-alueella on selkeää: alueen keskellä kulkeva bulevardi toimii selkärankana, johon yhdistyy jalankulku- ja pyöräilyreitit sekä asuin- ja tonttikadut.

tavoite L1

Keskusta-alueella kävely ja pyöräily asetetaan tärkeään rooliin liikennejärjestelmässä.

tavaoite L2

Kannustetaan julkisen liikenteen käyttöön ja pyritään vähentämään yksityisautoilun tarvetta.

tavoite L3

Liikenneyhteydet ovat helposti hahmotettavia ja käytettäviä sekä turvallisia.

tavoite L4

Varaudutaan tulevaisuuden uusiin liikennejärjestelyihin ja -muotoihin.

3 Julkiset ulkotilat ja virkistysalueet

Kivistön, entisen Marja-Vantaan keskusta-asumisen tavoitteena on urbaanin kaupunkiympäristön rakentaminen aukioineen, lähi- ja leikkipuistoineen, korttelipihoineen ja katualueineen. Kaupunkimainen keskusta korostaa ympäröivän maiseman ominaispiirteitä ja monimuotoisuutta: viljellyt kulttuurimaisemat, jokilaakso ja metsät. Keskusta-alueella turvataan viheryhteydet ympäröiville virkistysalueille sekä luodaan virikkeellisiä ja monipuolisia lähivirkistys mahdollisuuksia.

tavoite U1

Toteutetaan julkiset ulkotilat laadukkaasti ja kestävästi.

tavoite U2

Julkiset ulkotilat ovat monikäyttöisiä.

tavoite U3

Tuetaan omaehtoista liikunnan harrastamista suunnittelemalla ja toteuttamalla liikunnan lähipalveluita ja lähiliikuntapaikkoja virkistysalueilla.

4 Energiatalous

Rakennetaan keskusta-alue energiatehokkaaksi ja kannustetaan vähän energiaa kuluttavaan elämiseen kaikkine toimintoineen. Pyritään käyttämään rakennusosia, jotka ovat mahdollisimman ekologisia tarkastellen koko elinkaarta (pieni ekologinen selkäreppu). Tilankäyttöä tehostetaan, mm. huoneistosaunoja voidaan jättää rakentamatta.

tavoite E1

Suunnitellaan entistä energiatehokkaampia rakennuksia. Lähtökohtana on uudistuvien rakennusmääräysten mukaiset matalaenergiatalot.

tavoite E2

Hyödynnetään päivänvaloa valaistuksessa sekä suojataan korttelit ja rakennukset kylmiltä tuulilta ja liialliselta auringon säteilyltä lämmitys- ja jäähdytystarpeen vähentämiseksi ja viihtyisien ulkotilojen luomiseksi.

tavoite E3

Suositaan kaukolämpöä siellä, missä se on taloudellisesti ja ekologisesti perusteltua. Muualla pyritään mahdollisimman suureen paikalliseen puhtaaseen uusiutuvan energian tuotantoon (tuuli-, aurinko-, puuenergiaa, maalämpöä tms.).

5 Vesihuolto

Tavoitteena on vähentää vedenkulutusta, tutkia uusia tulevaisuuden mahdollisuuksia veden kulutuksen ja käsittelyn vähentämiseksi sekä hyödyntää ja hallita hulevesiä.

tavoite V1

Vähennetään vedenkulutusta keskusta-alueella, veden käyttöön ja käsittelyyn liittyvän energiankulutuksen, kunnallistekniikan ja ympäristön kuormituksen vähentämiseksi.

tavoite V2

Hulevesiä hyödynnetään positiivisena resurssina, esim. kasteluvetenä mahdollisuuksien mukaan ja hulevesistä aiheutuvat haitat minimoidaan. Hulevesien virtaamia hallitaan ja niiden laatua parannetaan. Samalla pidetään yllä alueen luonnollista vesitasapainoa.

6 Jätehuolto

Tavoitteena on kaatopaikkajätteiden syntymisen vähentäminen ja jätteiden kierrätysasteen parantaminen. Pyritään ensisijaisesti jätteiden uudelleen käyttöön, toiseksi materiaalin uudelleen käyttöön ja kolmanneksi jätteen energiasisällön hyödyntämiseen. Jätteenkäsittely pyritään suunnittelemaan mahdollisimman vähän energiaa kuluttavaksi.

tavoite J1

Varaudutaan putkijätejärjestelmän rakentamiseen jätekuljetuksien ja energian kulutuksen vähentämiseksi ja viihtyvyyden lisäämiseksi.

tavoite J2

Tontti- ja aluekohtaiset jätteenkeräys- ja lajittelupaikat ovat selkeät, helposti käytettävät ja huollettavat.

tavoite J3

Turvataan selkeät, riittävät ja helposti käytettävät keräys- ja lajittelujärjestelmät asunnoissa.

4.4.3 Liikennesuunnittelun tavoitteet

1 Liikenneverkon toiminnallisuus ja turvallisuus

Maankäytön suunnittelun keskeinen tavoite on liikenne-ennusteisiin perustuva keskustamaisen tiivis ja toimiva liikenneverkko, joka liittyy luontevasti ympäröivään maankäyttöön paikallisesti ja seudullisesti. Verkon turvallisuus ja

toimivuus sekä esteettömyys ja saavutettavuus eri käyttäjäryhmien näkökulmasta huomioidaan laatutekijänä.

2 Eri kulkumuodot

Tavoitteena on huomioida kaikkia eri kulkumuotoja sekä jalankulun ja pyöräilyn asettaminen tärkeään rooliin. Asuinalueelta järjestetään hyvät yhteydet Kehäradan asemille.

3 Pysäköintifilosofia

Tavoitteena on keskitetty pysäköintiratkaisu vaihtoehtona tonttikohtaiselle ratkaisulle. Pysäköintilaitosten toimintaa varten on perusteilla kaupunkivetoinen pysäköintiyhtiö.

4 Taloudellisuus

Tavoitteena on kestävän kaupunkisuunnittelun mukaisesti pitkällä aikajänteellä taloudellinen yhdyskuntarakenne. Kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida vaiheittaisuus.

5 Alue osana Marja-Vantaan kävely- ja pyöräilykaupunkia

Tavoitteena on suunnitella Marja-Vantaan osayleiskaavan alueesta kävely- ja pyöräilykaupunki, jossa on myös korkeatasoiset joukkoliikenneyhteydet. Lisäämällä kestävien kulkumuotojen houkuttelevuutta vähennetään yksityisautoilun tarvetta.

4.4.4 Julkisten palveluiden tavoitteet

Yleiset tavoitteet

- turvataan esteetön palveluiden saatavuus alueen käytön laadun mittarina
- turvataan julkisten palveluiden oikea-aikaisuus etupainotteisesti kilpailukykyyn vaikuttavana toimintamallina
- julkiset tilat monipuoliseen ja tehokkaaseen käyttöön yli hallintorajojen ja uusia toimintamalleja etsien

Vantaan taloussuunnitelmassa 2012 - 2015 on varattu määräraha Aurinkokiven koulu- ja päiväkoti- sekä äitiys- ja lastenneuvola-hankkeelle vuosille 2015 - 2016. Koulun II vaiheelle on määrärahavaraus vuosille 2020 - 2021. Aurinkokivelle on laadittu asemakaava, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2013.

Kivistön keskusta-alueen muiden julkisten palveluiden osalta ajoitukset tarkentuvat lähivuosina. Terveys- ja sosiaalipalvelujen, kuten sosiaali- ja terveysaseman, hyvinvointikeskuksen, terveysliikuntatilojen jne. suunnitelmat Kivistön aseman läheisyydessä tarkentuvat kun päätökset Martinlaakson ja Myyrmäen sosiaali- ja terveysasemista sekä Katriinan terveysasemasta ovat varmistuneet.

Kirjasto ja kulttuurikeskus, museo- ja nuorisotilat Kivistön aseman läheisyydessä ratkotaan erityisesti kaupunkikeskuksen asemakaavatyön yhteydessä.

4.4.5 Laatukriteerit

Marja-Vantaan osayleiskaavan alueelle on laadittu laatukriteerit, joita on käytetty eri osa-alueiden asemakaavasuunnittelussa. Kriteereistä keskusteltiin tässä työvaiheessa erityisesti toteuttajakumppaneitten, heidän arkkitehtien ja taiteilijoiden kanssa.

Laatukriteerit ovat mukana asemakaavaratkaisussa läpäisyperiaatteella, osa on kaavamääräyksissä sanallisina ilmaisuina.

Seuraavassa aloituskortteleiden laatukriteerit alaryhmissä tärkeysjärjestyksessä:

1 ALUEEN KOKONAISUUS
* omaleimaisuus ja paikan henki: urbaanin kaupungin imago, jossa taide osana arkkitehtuuria
* toteutuksen vaiheittaisuuden hallinta
* elinkaarimallit: rakentamisen ja ylläpidon kestävä kokonaistaloudellisuus ja kauniisti vanhenevat materiaalit
* julkisten ulko- ja sisätilojen kokonaisuus
* sosiaalinen kestävyys: julkiset olohuoneet ja niiden suhde yksityisiin tiloihin, hengailupaikat, levähdyspaikat, jne.
* esteettömyys

2 ASUMINEN
  * asuntosuunnittelun innovatiivisuus ja ennakkoluulottomuus
  * asuintilojen monipuolisuus, monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus
  * näkymät ja valoisuus
  * monipuolinen asuntojakauma, mahdollistaa myös työtilat kotona, työn ja asumisen yhdistämisen, jne.
* asuntojen ulko-oleskelu: jokaisen asunnon oma suojattu ulkotila, kattokerroksen mahdollisuuksien hyödyntäminen rakennusoikeuden ylittävinä tiloina
* yhteistilat ja valoisat porrashuoneet, mahdolliset sisäänkäyntien viherhuoneet, jne.

3 TYÖPAIKAT JA PALVELUT
* palveluiden saavutettavuus ja monipuolisuus
* innovatiiviset tila- ja toiminnalliset ratkaisut, yksityisten ja julkisten palveluiden yhdistäminen
* korttelikohtainen ratkaisu ja liittyminen ympäristöön
* palveluiden toteutuminen etupainotteisesti, vaiheittaisuuden hallinta
* palvelutilojen elinkaari ja muuntojoustavuus

4 LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI
* Kivistön aseman ja bussiterminaalin hyvä saavutettavuus
* keskistetty pysäköintiratkaisu, pysäköintilaitosten kaupunkikuva
* polkupyöräilyn ja sen turvallisuuden huomioiminen eri ratkaisuissa, pyöräparkkien tilavaraukset
* vaihtelevat ja intensiiviset katutilat
* esteettömyys läpäisyperiaatteella kaikessa suunnittelussa

5 ULKOALUEET JA PIHATILAT
* pihatilojen suojaisuus, aurinkoisuus, valoisuus, viihtyisyys, katetut julkiset ulkotilat
* urbaanit, innovatiiviset ja viihtyisät pihatilat, joilla voi viljellä, katetut ulkotilat
* ympäristö- ja maataiteen ratkaisut
* yhteydet pihatiloilta virkistysalueille
* ympäristötekniikan ratkaisut, hulevedet erityisesti, keskitetty jätehuolto, jne.

6 RAKENNERATKAISUT JA NIIDEN TALOUDELLISUUS
* kestävää kehitystä tukevat rakennustekniset ratkaisut ja kestävä talous
* energiaa säästävät ja uusiutuvia energiamuotoja mahdollistavat ratkaisut
* liikenneverkon tehokkuus ja taloudellisuus (m2 / €, m2 / ka-m2)

4.4.6 Rakentamisen määrä

Tavoitteena on toteuttaa tiivistä kaupunkikeskustaa niin, että alueesta syntyy kaupunkimainen kokonaisuus ja että Harris-Kjisik arkkitehtien kantavat kaupunkitilalliset ideat pääosin säilyvät. Tavoitteena on ollut saada Kehäradan välittömään läheisyyteen mahdollisimman paljon asukkaita siten, että talotyyppien ja kaupunkikuvan vaihtelevuus ja laadukas pysäköintiratkaisu toteutuvat.

4.4.7 Taiteen tavoitteet

Marja-Vantaan taidekaupunki -vision mukaan asemakaavatyön keskeinen tavoite on tuoda taide osaksi asukkaiden arkea. Parhaimmillaan taide rikastuttaa läsnäolollaan eri vuoden- ja vuorokauden aikoina alueella asuvien ja toimivien elämää. Tavoitteena on myös taiteen liittyminen niin huomaamattomasti ja luontevasti kaupunkiympäristöön, ettei rajapintoja voida erottaa.

Tavoitteen toteuttamiseksi on keskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230600 ja myös asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231300 kohtaan "§ 2 Laatu" kirjattu, että ”taide tulee liittää jo alkuvaiheessa kaikkeen arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun”.

Koko keskusta-asumisen kaava-alueelle laadittiin taideohjeen luonnos, jossa korostuu värien käytön mahdollisuudet. Taideohjeen luonnoksessa esitettiin taiteen teemana käytettäväksi luonnonkiviä, viherseiniä ja alueella esiintyviä eläinlajeja. Toisaalta kaava-alueen nimistö antaa omat mahdollisuudet eri värikokonaisuuksien muodostamiseen.

Kaavaluonnoksen aineistoon perustuen kumppanit esittivät tarjoutumisen yhteydessä suunnitteluryhmäänsä taiteilijaa sekä näiden alustavia taiteen ideoita. Taiteilijat jatkavat ideoiden työstämistä kaavaprosessin jälkeenkin. Koska osa kaava-alueesta ei toteudu samaan aikaan, on nähty välttämättömäksi koota taiteen konsepti, joka perustuu kumppaneiden taiteilijoiden esityksiin.

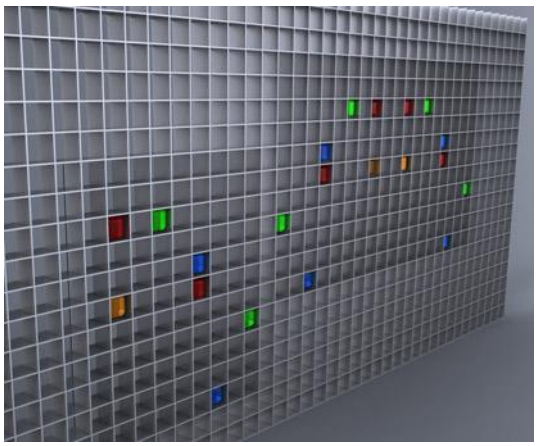

Luonnos lasitaiteesta Safiiripolulle (Pertti Metsälampi) ja esimerkkejä mahdollisesta betonimuuriaiheesta (Pertti Kukkonen).

Marja-Vantaan ekokaupungin ja kaupunkiviljelyn edistämisen luonteeseen liittyisi hyvin esim. kasvihuone, josta eri kortteleissa voitaisiin laatia oma sovelluksensa. Kerrostalojen yhteisöllisyyttä voisi tukea pääsisäänkäynnin yhteyteen rakennettava penkki, josta voisi muodostua kohtaus- ja levähdyspaikka tai teemana voisi esimerkiksi olla sisäänkäyntien korostaminen väreillä. ”Punaisena lankana” taiteen konseptissa voisi olla yhteisöllisyyden edistäminen.

Marja-Vantaan Design Manual täydentää kaupunkiympäristön laatutavoitteiden toteuttamista julkisten ulkotilojen osalta.

4.5 Suunnitelman sisältämät vaihtoehdot

Asemakaavasuunnittelu käynnistyi rakennuttajakumppaneiden arkkitehtisuunnitelmien pohjalta. Suunnitelmia on kehitetty ja sovitettu yhteen suunnittelupalavereissa rakennuttajien, heidän suunnitteluryhmänsä ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Asemakaavaluonnokseen verrattuna maksimikerroskorkeuksia on Ruusukvartsinkadun varrella korotettu; korttelissa 23131 maksimikerroskorkeutta on nostettu kuudesta kahdeksaan ja korttelissa 23132 neljästä kuuteen.

Kaavaluonnokseen verrattuna kaava-alueen katurakenne on jonkin verran muuttunut. Safiiripolku on siirtynyt lännemmäs, korttelin 23131 keskelle. Suunnittelun aikana Safiiripolkua on kutsuttu myös ns. ”taideakseliksi”, joka on julkinen kevyenliikenteen katu Ruusukvartsinkadulta Safiiriaukiolle.

Kortteleiden pysäköintiratkaisuista johtuen kaavaluonnoksen katu, Safiirikulma, on korvattu kahdella Safiiripolun suuntaisella kadulla, Safiirikujalla ja Timanttikujalla. Kaavaluonnoksen pysäköintiratkaisu ko. kortteleilla perustui maanalaiseen pysäköintiin, asemakaavaehdotuksessa asukaspysäköinti järjestetään keskitetysti korttelikokonaisuuksien mukaisesti maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin.

Safiiriaukion eli radan kattaminen ja Kvartsiraitin kattaminen pienenee kaavaluonnokseen verrattuna noin yhteen kolmasosaan.
Kvartsiraitti on kaupungin kevyen liikenteen katu, jonka yläpuolelle voidaan sijoittaa asumista ja liiketiloja huomioiden Kehäradan toteutuksen reunaehdot. Rakenteellisesti Kvartsiraitin päälle rakentaminen huomioidaan Safiiriaukion sillan suunnittelussa. Safiiriaukion kansirakenteiden rakennustyöt on aloitettu kesällä 2013 ja kansi valmistuu vuoden 2014 aikana, ennen junaliikenteen alkamista.

Korttelin 23132 koillisosaan sijoittuu kumppanuusvalintojen yhteydessä tehtyjen aluejakojen mukaan kaupungin tontti.

4.6 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230 600 tärkeimmät käsittelyt:
Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.3.2011, 4.4.2011
Kaupunginhallitus päätti 11.4.2011 hyväksyä aineiston käytettäväksi jatkosuunnittelun pohjana.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231300 käsittelyt:
Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.4.2013
Kaupunginhallitus 15.4.2013

Muutettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300, muutokset, lausunnot ja lausuntojen vastineet:
Kaupunkisuunnittelulautakunta 30.9.2013
Kaupunginhallitus 7.10.2013

Muutettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 231300, muutokset, lausunnot ja lausuntojen vastineet:
Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

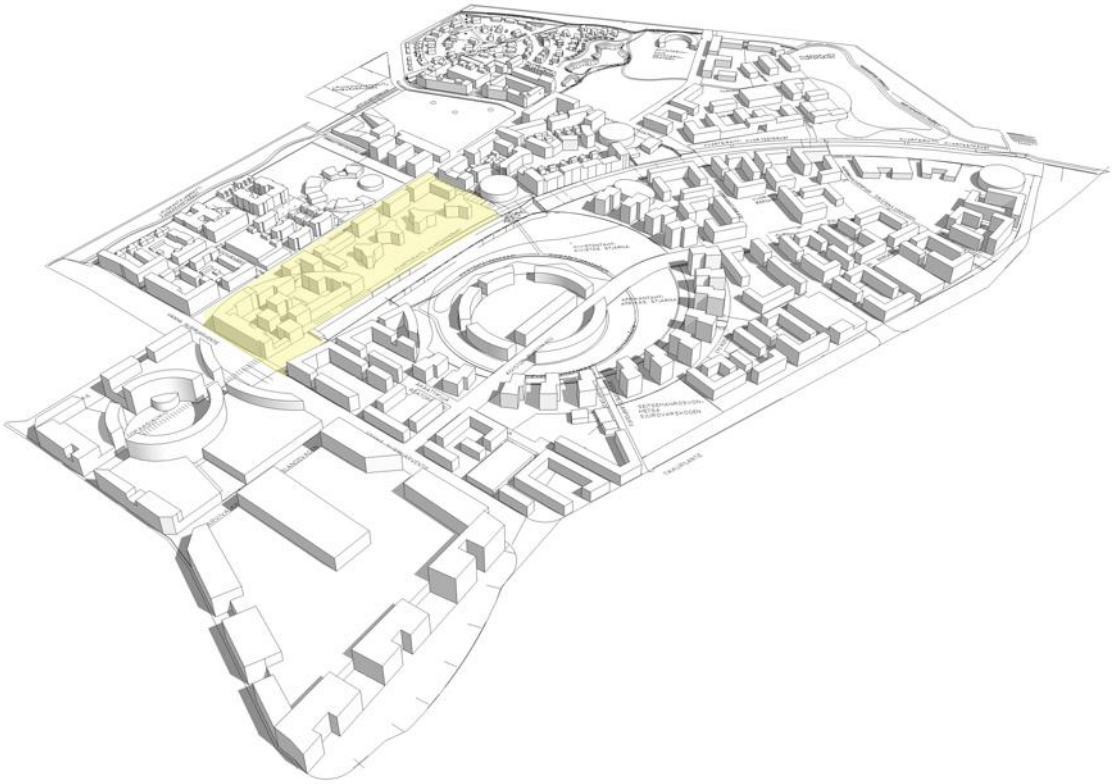

Havainnekuva

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaava luo edellytykset keskustamaisen asuntorakentamisen toteutukselle Kehäradan Kivistön rautatieaseman läheisyydessä. Korttelit sisältävät monimuotoista asumista. Suunnittelulla on pyritty luomaan omaleimainen, monipuolisia asumisvaihtoehtoja ja vaihtelevia kaupunkitiloja tarjoava kestävän kehityksen mukainen alue.

Kaava-alue liittyy keskustan pääkadun, Ruusukvartsinkadun välityksellä Kivistön rautatieaseman ja linja-autoterminaalin ympäristöön ja siitä edelleen paikalliseen ja seudulliseen liikenneverkkoon. Kevyen liikenteen yhteydet ja erityisesti Kvartsiraitin pyöräilyreitti mahdollistavat yhteydet laajempaan virkistys- ja viheralueverkostoon. Lähin Kivistön aseman ulostulo on toisella puolen Keimolantietä (ent. Vanha Nurmijärventie).

<u>Asuminen</u>
Korttelit sisältävät kerrostaloasumista. Asemakaava mahdollistaa perinteiset kerrostalot, mutta myös Marja-Vantaa -projektissa alusta asti esillä olleet uudet ja innovatiiviset, urbaanin keskustan ilmeeseen liittyvät asumisen ratkaisut. Korkeimmat kerrostalot sijoittuvat pääkatujen varteen ja Kivistön aseman läheisyyteen. Kerrostalot ovat 4 -8 -kerroksisia. Rakennusoikeudet on ilmoitettu kerrosneliömetreinä.

Katutasokerroksen elävöittämiseksi asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja (ah) kuten liike-, työ-, harrastus- ja asukastiloja saa sijoittaa Ruusukvartsinkatua ja Safiiriaukiota reunustaviin rakennuksiin.

Kerrostalojen kattokerroksen elävöittämiseksi asemakaava sallii erilaisten asukkaita palvelevien tilojen kuten sauna-, harrastus- ja kuntosalitilojen rakentamisen kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä.

Kaava-alueen liikenne

Liikenneratkaisujen tavoitteena on kannustaa asukkaita käyttämään mahdollisimman paljon kestäviä liikkumismuotoja: jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Laadukkailla, selkeillä ja turvallisilla ratkaisuilla pyritään vähentämään oman auton käyttötarvetta.

Kehärata ja heilurilinjoihin perustuva bussien syöttöliikenne tarjoavat korkealuokkaiset joukkoliikennepalvelut alueelta Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja Vantaan aluekeskuksiin. Kivistön asema, bussiterminaali ja lähipalvelut tulevat kaava-alueen välittömään läheisyyteen. Pyöräily- ja jalankulkureittien suunnittelussa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet.

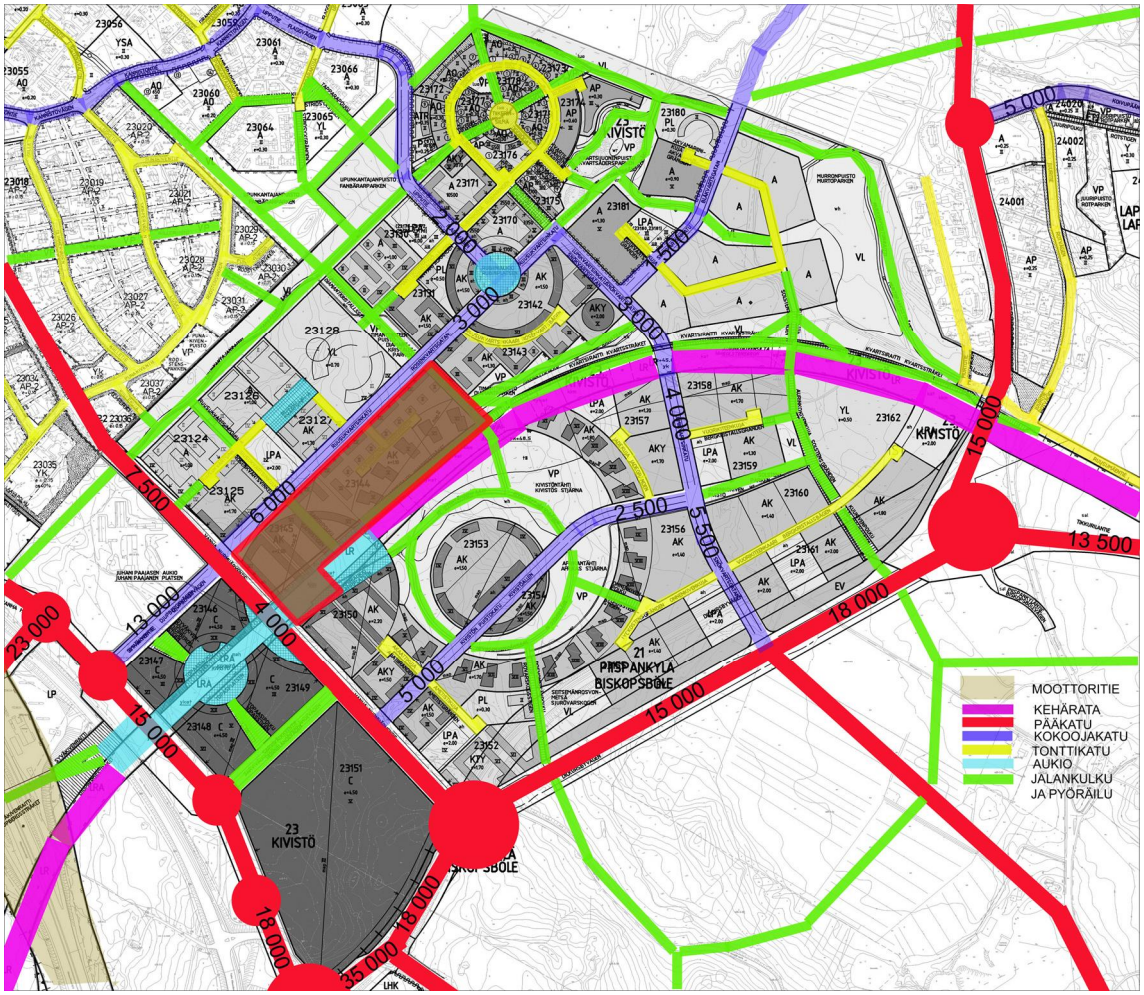

Katuhierarkia ja keskimääräinen vuorokautinen liikennemäärä KVL (ajon/vrk) v. 2030.

Pysäköinti

Joulukuussa 2013 Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi pysäköinnin mitoitusohjeen 1 ap / 130 k-m^2 määräaikaisen kokeilun 1.1.2014 - 31.12.2018 välisenä aikana kaupunkikeskusten asuntoalueilla. Mitoitusohjetta sovelletaan Kivistön keskusta-alueen uusissa asuinrakennuskohteissa kilometrin etäisyydellä rautatieasemasta. Mitoitusohje määrittää pysäköintipaikkojen vähimmäismäärän.

Pysäköinti on AK -kortteleissa suunniteltu toteutettavaksi keskitetysti korttelikokonaisuuksien mukaisesti maanpäällisissä pysäköintilaitoksissa.

Maksimi kävelyetäisyytenä asumisen ja pysäköinnin välillä on pidetty 120 metriä. Kaava-alueen rakennusoikeutta vastaavat autopaikat on sijoitettu pysäköintilaitoksiin, jotka sijaitsevat Kehäradan puolella, Kvartsiraittiin rajautuen.

Pysäköintilaitosten monikäyttöisyyden edistämiseksi korttelissa 23131 pysäköintilaitoksen kattokerros saadaan toteuttaa niin, että se mahdollistaa mm. oleskelun ja kaupunkiviljelyn. Pysäköintitalon kattokerros istutetaan pääosin vehreästi ja itä- ja länsipäädyn asuinkerrostalot nousevat kattotason päälle.

Korttelin 23132 LPA- eli pysäköintitalon korttelivaraus sijoittuu Kehäradan varrelle pihakannen alle. Pysäköintilaitokseen on rakennettava kansi, joka on istutettava vehreästi ja käyttäen laadukkaita materiaaleja, jolloin kansi soveltuu myös oleskeluun.

Vieraspysäköintiä ja kivijalkatilojen asiointiliikennettä palvelevia pysäköintipaikkoja on suunniteltu maantasoon Ruusukvartsinkadun varteen puiden lomaan.

Polkupyörien pysäköimistä varten varataan riittävät säilytystilat. Tiloista puolet on sijoitettava asuinrakennusten yhteyteen. Rakennusten maantasokerrosten suunnittelussa voidaan ottaa huomioon tilojen muokattavuus siten, että pyörävarastoja voidaan muuttaa tarvittaessa liike- ja yhteistiloiksi tai päinvastoin. Pyöräpysäköinti on nostettu myös keskeiseksi pihasuunnittelun teemaksi. Pysäköinti suunnitellaan elimelliseksi osaksi korttelipihaa siten, että se ei ole vain pakollinen lisävaatimus vaan toimii parhaimmillaan arkkitehtonisten ideoiden lähteenä, taiteen sijoituspaikkana ja pihatilojen jäsentäjänä.

<u>Pihatilat</u>
Kaavaratkaisussa on turvattu riittävän kokoisten, valoisien ja suojaisien korttelipihojen muodostuminen. Jokaiselle asunnolle pyritään varaamaan oma ulkotila. Yksityisiä ulkotiloja osoitetaan myös kerrostaloasunnoille. Pihat suunnitellaan siten, että ne on selkeästi jaoteltu yksityisiin, asuntoihin kuuluviin pihoihin ja puoliyksityiseen, koko taloyhtiötä palvelevaan pihaan tai mahdollisesti laajempaan puolijulkiseen, kokonaista korttelia palvelevaan pihaan.

Pihojen ja ulko-oleskelutilojen tulee olla vehreitä ja viihtyisiä. Niiden suunnittelussa on huomioitava hulevesien hallinta, oleskelu, pelastusreitit, polkupyöräsäilytys ja kaupunkiviljely. Rakentamisohjeessa tullaan painottamaan pihojen suunnittelua.

5.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen yhteenlaskettu kerrosala on noin 52 000 k-m². Lisäksi kadun varren työtiloja ja asuinkortteleiden taloustiloja, teknisiä tiloja, jne. sekä asukkaiden yhteistiloja saadaan rakentaa rakennusoikeuden estämättä, yhteensä niitä voisi toteutua arviolta 1 500 k-m^2.

Alueelle on tulossa noin 1 200 asukasta, kun asukasta kohden lasketaan 45 k-m^2. Asuntokerrosala mahdollistaa yhteensä noin 860 asuntoa, jos asunnon keskikoko on 60 k-m². Lopulliset asukas- ja asuntoluvut määräytyvät pitkälti asuntotyyppijakauman perusteella jatkosuunnittelun aikana.

Rakennusoikeudet kortteleittain:

23131	29 130 k-m^2
23132	22 300 k-m^2
……..	
yht.	51 430 k-m^2

Pysäköintilaitoksen rakennusoikeus määräytyy kerrosluvun ja rakennusalan rajojen mukaan.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat seuraavat:

AK –korttelit:

1 ap / 130 k-m²
1 ap / 50 toimistotilan k-m²
1 ap / 35 liiketilan k-m²
1 ap / 170 palveluasuntojen- ja palvelutilojen k-m²

AK -kortteleiden asuinkerrostalojen autopaikat sijaitsevat pysäköintilaitoksissa.

Korttelin 23131 autopaikat tulee sijoittaa korttelissa 23131 sijaitsevaan pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitoksen katto on oleskelualuetta ja se on pääosin istutettava vehreästi ja rakennettava käyttäen laadukkaita materiaaleja. Kannen tulee soveltua kaupunkiviljelyyn.

Korttelin 23132 autopaikat tulee sijoittaa korttelissa 23132 sijaitsevaan pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitokseen on rakennettava kansi, joka on istutettava vehreästi ja rakennettava käyttäen laadukkaita materiaaleja.

Alueella on arvioitu lopputilanteessa olevan vähintään noin 400 autopaikkaa, joista korttelin 23131 pysäköintilaitoksessa n. 225 autopaikkaa ja korttelin 23132 pihakannen alaisessa pysäköintitilassa n. 175 autopaikkaa.

Polkupyörille edellytetään laadukkaita ja helppokäyttöisiä pysäköintipaikkoja, mikä osaltaan lisää pyöräilyn houkuttelevuutta liikkumismuotona. Polkupyöräpaikkoja varten tulee AK -kortteleissa varata tilaa vähintään 1 polkupyörälle / 35 k-m². Vähintään 50 % näistä tiloista on oltava lukittavia tiloja, 30 % saa olla katoksia ja 20 % avopaikkoja. Polkupyörien säilytystiloja saa myös rakentaa piha-alueelle rakennusalan ulkopuolelle.

Lisäksi autojen pysäköintilaitoksiin varataan varastotilaa pyörien ja mopojen pitkäaikaissäilytykseen sekä 40 k-m² pyörien kunnostus- ja pesutilaa tarvittavin varustein.

5.1.2 Palvelut

Kaupalliset palvelut

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230600 yhteydessä selvitettiin laajasti myös kaupallisia palveluita ja etsittiin ns. kivijalkaliikkeille toteutumisedellytyksiä. Keskusta-alueen keskeiset tulevaisuuden kaupallisten palvelujen alueet sekä lähipalvelut sijoittuvat keskustan kaavaluonnoksen länsiosan C -kortteleihin, Kivistön aseman läheisyyteen sekä kaava-

alueen länsipuolelle toteutuvaan keskustan työpaikka- ja palvelualueelle valtatie 3:n varteen.

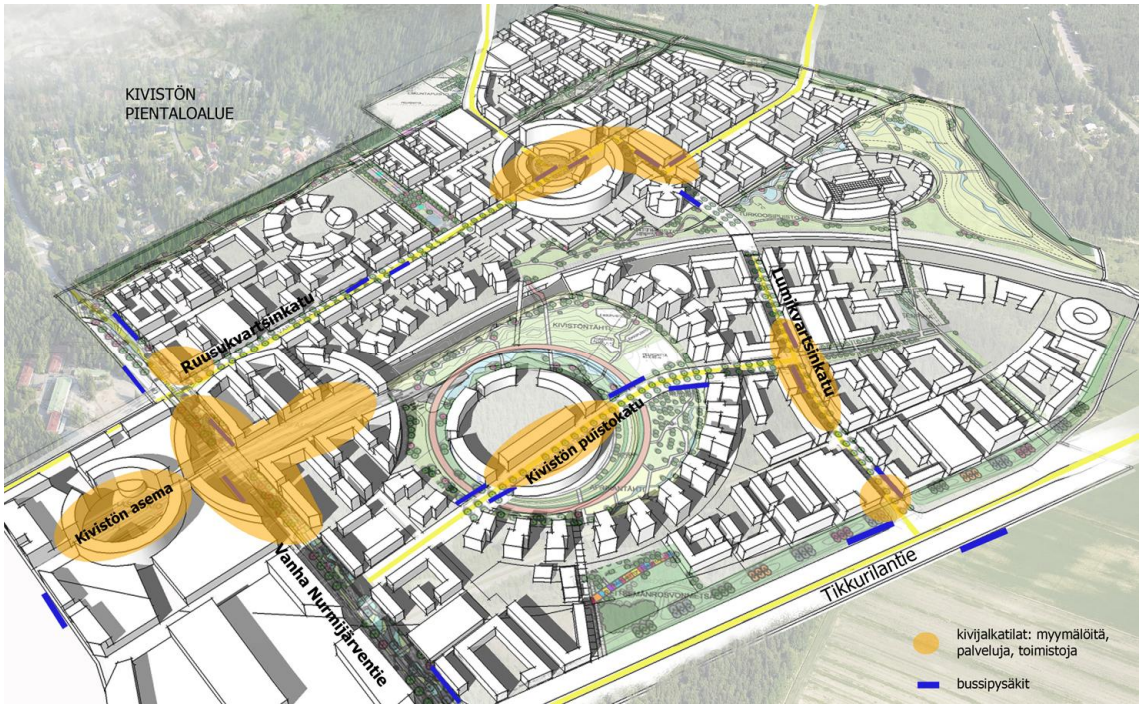

Kivistön, ent. Marja-Vantaan keskusta-asumisen alueen keskeiset kivijalkaliike- ja palvelutilojen keskittymät.

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksessa mahdollistetaan ja paikoin edellytetään liike-, työ- ja palvelutilojen rakentaminen rakennusten kivijalkakerrokseen. Tämä periaate jatkuu tässä asemakaavassa. Näiden tilojen rakennusoikeus tulee asemakaavassa esitetyn rakennusoikeuden lisäksi. Tilat tulee heti ensi vaiheessa rakentaa Ruusukvartsinkadun ja Safiiriaukion puoleisilla sivustoilla niin, että ne voidaan ottaa liike- ja palvelutilakäyttöön myöhemminkin. Liike-, työ- ja palvelutilojen sijoittuminen lähelle asuntoja mahdollistaa lähipalvelut, työnteon lähellä kotia ja luo mahdollisuuksia pienyrittäjille löytää vaihtoehtoisia liike- ja palvelutiloja Kivistön keskustasta (kauppakeskuksen lisäksi).

Asemakaava-alueen keskeisillä paikoilla ensimmäisen kerroksen, ns. kivijalan, liike-, työ- ja palvelutiloja on noin 1 500 k-m^2. Näihin tiloihin voi sijoittua kauppoja ja palveluja, kuten partureita ja kampaamoja, kioskeja, ravintoloita, toimistoja tai asuntoihin liittyviä työtiloja. Tilojen yksityiskohtainen käyttö ja soveltuvuus esim. ravintolatoiminnalle, tullaan huomioimaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Asuntojen pohjaratkaisuissa ja asuinrakennusten sisäänkäynneissä otetaan huomioon tilojen käyttäminen kotitoimistona. Pääkatujen varrella ja myös Safiiriaukion reunustalla myös pohjakerroksissa oleviin asuntoihin voidaan järjestää muusta huoneistosta erotettava työhuone, jonne tulee voida järjestää erillinen sisäänkäynti joko suoraan kadulta tai porrashuoneen kautta.

<u>Julkiset palvelut</u>
Asemakaava-alueen pohjoispuolelle toteutuva Aurinkokivi tulee sisältämään monipuolisia tiloja mm. koulun, päiväkodin, lastenneuvolan, nuorisotoiminnan sekä musiikki- ja kuvataideopetuksen käyttöön. Aurinkokiven ensimmäinen vaihe valmistuu todennäköisesti vuodenvaihteessa 2015 - 2016. Alueen länsipuolella sijaitsevan Kivistön koulun toiminta siirtyy vaiheittain Aurinkokiveen sen valmistuttua. Kivistön

keskustan koillispuolella sijaitsee toimintansa v. 2011 aloittanut Kanniston koulupäiväkoti-asukastila, josta on muodostunut asukkaiden kohtaamispaikka.

Asukkaiden yhteistilat

Asemakaavaratkaisun yhtenä tavoitteena on tukea alueen yhteisöllisyyttä, tehostaa tilankäyttöä ja energiankulutusta sekä edistää laadukkaiden ja monipuolisten, koko asuinyhteisöä palvelevien yhteistilojen rakentamista. Taloyhtiöön, kortteleihin tai asuinalueelle on mahdollista järjestää yhteistiloja kuten yhteissauna, -pesula, kerhohuone, liikunta-, paja- tai bänditila. Yhteistilat voivat sijoittua asuintaloihin tai ne voivat olla kortteli- tai aluekohtaisia. Näitä tiloja ei lasketa rakennusoikeuteen eikä niitä varten tarvitse rakentaa autopaikkoja (§ 3 Rakennusoikeus).

Yhteistiloja voidaan toteuttaa myös pysäköintilaitoksiin, joihin soveltuvat hyvin esimerkiksi mopon, pyörän- tai auton huoltotilat, käsityöverstaat tai bänditilat. Yhteistila voi rakentua myös esimerkiksi leivinuunin ympärille, joka tukee eri-ikäisten ja kulttuuritaustaisten asukkaiden yhteisöllisyyttä ja perinteiden vaalimista ruokakulttuurin kautta. Yhteistiloissa voi olla myös huoneita tai pöytäpaikkoja, joita on mahdollista vuokrata etätyöntekoon tai pienyrittäjätoimijoille. Taloille voidaan myös valita oma teema ja koota eri toimintoja sen ympärille.

Asuintaloissa, joissa tarjotaan eriasteista yhteisasumista, yhteistilat voivat olla monipuolisia talo- tai kerroskohtaisia oleskelu-, harrastus- tai keittiötiloja. Lisäksi tulee pyrkiä siihen, että asukkaat voivat vaikuttaa asuintalojen ja kortteleiden yhteisten piha-alueiden suunnitteluun ja käyttöön. Piha-alueilla tulee olla yhteisiä oleskelun ja tekemisen paikkoja, kuten mahdollisuuksia viljelyyn, puutarhanhoitoon, leikkiin, oleskeluun ja ruuanlaittoon.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Marja-Vantaa-projektin suunnitteluprosesseissa käytetyt tärkeimmät laatukriteerit sisältyvät §:iin 1 Kaupunkikuva ja 2 Laatu. Useat kriteereistä ovat kaavaratkaisussa läpäisyperiaatteella.

§ 1 Kaupunkikuva

Kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset tulee täyttää rakentamalla vaihtelevia rakennustyyppejä, kaupunkitiloja ja pysäköintilaitoksia. Julkisivujen tulee lähtökohtaisesti olla värikkäitä, niissä on käytettävä laadukkaita materiaaleja ja näkyviä elementtisaumoja ei sallita kadunpuoleisissa julkisivuissa. Viherkatot ja talotekniikkaan liittyvät tekniset laitteet ja tilat kuten esim. aurinkopaneelit, ilmastointihuoneet ja lauhduttimet tulee suunnitella kokonaisuutena ja niiden tulee olla kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoisia.

§ 2 Laatu

Kaava-alueen ekotehokkuuden tulee olla tasoltaan hyvä. Suunnitteluratkaisuissa ja toteutuksessa tulee tehdä valintoja, joilla saavutetaan normaalitilannetta parempi energiatehokkuus. Rakennusten ja ulkoalueiden toteutuksen tulee täyttää kestävän kehityksen ja tilojen muunneltavuuden vaatimukset sekä tukea energiaa säästäviä ja uusiutuvia energiamuotoja mahdollistavia ratkaisuja.

Taide tulee liittää jo alkuvaiheessa kaikkeen arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun.

Asemakaava-alueelle laaditaan rakentamisohje ja taiteen konsepti.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

AK Asuinkerrostalojen korttelialueet

Korttelit koostuvat kerrostaloista. Kerrosluvut vaihtelevat välillä 4 – 8. Pääkatujen varsilla rakennukset rakennetaan kiinni katuun.
Rautatiealuetta edellytetään katettavaksi Safiiriaukion ja Kvartsiraitin osuudella. Kvartsiraitin yläpuolelle rakennetaan Safiiriaukion osuudella asuin- ja liike-palvelutyötiloja. Safiiriaukion koillissivustalle, kannen päälle saadaan kaupungin tarpeeseen rakentaa 1-kerroksinen liikerakennus, jonka rakennusoikeus on 200 ka-m^2.

Korttelin 23131 rakennuksen kaareva muoto tulee toteuttaa rakennusalan rajaan kiinni kokonaisuudessaan ja jatkuvana. Rakennukseen tulee jättää kulkuaukkoja, jotka kevyen liikenteen kadun ja huoltoajoreitin yläpuolella tulee liittää katolla toisiinsa. Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) varressa kulkuaukko on porttiholviratkaisu.

Korttelissa 23132 Kehäradan puoleisten pistetalojen tulee sijoittua kehää muodostavalle kaarelle ja muodostaa keskenään yhtenäinen kokonaisuus. Kehälle sijoittuvat rakennukset ovat osa laajempaa kaupunkikuvallista kokonaisuutta, joka sijoittuu Kehäradan eteläpuolelle.

Rakennusalat on sijoitettu siten, että muodostuu umpikortteleita, joiden sisään syntyy suojaisia ja aurinkoisia pihatiloja.

Sokkelikerrokseen sijoittuu pihojen puolella asuntoja, muualla pääasiallisesti asumista palvelevia liike-, palvelu- ja työtiloja, jotka saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Pohjakerros ei saa olla kadun puolella umpinainen. Kerrostalokortteleiden pihat ovat vehreitä. Oleskelu- ja leikkialueet toteutetaan yhteisinä eikä yhteispihaa saa jakaa aidoin eri tonteille.

LPA Autopaikkojen korttelialue

Pysäköintilaitos sijaitsee korttelissa 23132 Kehäradan puoleisella sivustalla, rajautuen Kvartsiraittiin. Pysäköintilaitokseen on rakennettava kansi, joka on istutettava vehreästi ja rakennettava käyttäen laadukkaita materiaaleja.

LR Rautatiealue

Asemakaavan muutos koskee rautatiealuetta. Rautatiealuetta esitetään kavennettavaksi jo toteutuvan rakennussuunnitelman mukaisesti. Rataliikenteen kannalta ylimääräiset alueet liitetään asuntokortteleihin ja kevyen liikenteen katuun. Rautatiealuetta edellytetään katettavaksi ykat –määräyksellä: liikennealueen ylittävä kaupunkitila, jonka tulee olla kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen.

5.3.2 Muut alueet

Katualueet

Katualueiden mitoitus perustuu Ramboll Oy:n laatimaan katujen yleissuunnitelmaan. Tonttikaduilla, joilta ajetaan pysäköintilaitoksiin, on ajoradan lisäksi jalkakäytävä ja pyörätie.

Kvartsiraitti

Kevyen liikenteen katu on osa ns. pikapyörätietä, jota pitkin pääsee idässä Aviapolikseen ja Helsingin keskuspuistoon sekä lännessä Petikon virkistysalueille mootto-

riväylän ali. Keskustassa Kvartsiraitti on säältä suojattu, katettu kulkureitti, jonka turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota valaistuksen ja värien avulla. Kvartsiraitilta tulee järjestää poistumistie, ja se on osoitettu Keimolantielle (ent. Vanha Nurmijärventie), po -merkinnällä. Kvartsiraitin mitoitus mahdollista tulevaisuudessa polkupyörärampin tai portaiden rakentamisen pysäköintitalon seinustalla, ylös Safiiriaukiolle.

Katuaukiot/torit

Safiiriaukion suunnittelu on käynnistynyt asemakaavaluonnoksen yhteydessä ja suunnitelmaa päivitetään Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymällä. Aukiolta tulee olemaan kevyen liikenteen yhteys radan eteläpuolella Kivistöntähden puisto- ja virkistysalueelle.

5.3.3 Tekninen huolto

Kaava-alueelle suunnitelluille kaduille rakennetaan vesijohdot ja viemärit jätevedelle sekä hulevedelle. Uutta vesihuoltoa rakennetaan Safiiripolulle, Safiikujalle ja Timanttikujalle.

Hulevedet

Hulevesien hallintaratkaisuissa on otettu huomioon kaava-alueella tavoiteltu laadukas, vehreä ja luonnonmukainen yleisilme. Hulevesien määrää korttelialueilla vähennetään käyttämällä mahdollisimman paljon läpäiseviä päällysteitä ja moni kerroksellista vettä hyödyntävää ja pidättävää kasvillisuutta. Viherkatot ovat tehokas tapa vähentää hulevesivirtaamia. Ohutrakenteinen viherkatto pidättää laskennallisesti noin 50 - 60 % vuotuisista katolle kohdistuvista virtaamista.

Hulevesiä vähennetään, käsitellään ja viivytetään korttelikohtaisesti. Menetelmät valitaan korttelityypin ja olosuhteiden mukaan. Korttelikohtaisten hallintamenetelmien mitoitusperuste on lähtökohtaisesti 1 m³ käsittely- ja viivytystilavuuden varaaminen korttelialueille 100 m² läpäisemätöntä pintaa kohti.

Korttelikohtainen hulevesien hallinta liitetään osaksi pihasuunnittelua.

Vedenjakelu

Kivistön keskusta kuuluu Kivistön painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m3, ylävesipinta +95,35 ja alavesipinta +85.86.

Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Kivistön painepiiriin Vantaanpuiston länsipuolella olevan Myllymäen paineenkorottamon kautta.

Myllymäen paineenkorottamolta vesi johdetaan DN 500 - 400 vesijohdolla Kivistöön. Myllymäen paineenkorottamon kapasiteettia on tarpeen nostaa, vaikka painetasoa ei voida nostaa merkittävästi käyttöpaineen liiallisen nousun välttämiseksi. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +89.00 ja ylin painetaso noin +98.00.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alue liitetään rakennettavaan viettoviemäriin, joka johtaa jätevedet kaakkoon Tikkurilantien eteläpuolelle suunnitellulle Piispankylän jätevedenpumppaamolle. Tavoitteena on, että Piispankylän pumppaamo valmistuu helmikuussa 2014.

Siihen asti Kehäradan varressa, korttelissa 23131 sijaitsevan väliaikaisen jätevedenpumppaamon on oltava toiminnassa.
Jätevedet pumpataan kohti lounasta, Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n ali kohti Espoon viemäriverkostoa ja edelleen puhdistettavaksi Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Energiahuolto
Vantaan Energia Oy:n olemassa oleva kaukolämpöverkko sijaitsee Piispankylän teollisuusalueella kaava-alueen eteläpuolella.

Kaava-alue on mahdollista liittää Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkkoon, joka on suunniteltu rakennettavaksi Ruusukvartsinkadulle. Kaukolämpöön liittyminen ei ole pakollista.

Alue liitetään Vantaan Energian sähköverkkoon. Kaava-alueelle sijoittuu yksi kiinteistömuuntamo kortteliin 23132.

Jätehuolto
Kivistön keskusta-alueella varaudutaan keskitetyn putkikeräysjärjestelmän toteutukseen ja se on huomioitu katujen mitoituksessa. Putkikeräysjärjestelmä perustuu kiinteistö- tai kiinteistöryhmäkohtaiseen kolmen tai neljän eri jätejakeen keräämiseen jätepisteisiin, josta ne maahan sijoitetun välivaraston ja keräysputkiverkoston kautta ilman painevoiman avulla siirretään alueelliselle jätteenkeräysasemalle. Safiiriaukion siltakannessa on tilavaraus jäteputkelle. Jätteenkeräysasemalta jätteet toimitetaan eteenpäin HSY:n määräysten mukaisesti. Putkikeräysjärjestelmään soveltumattoman suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin keräämiseksi korttelialueille sijoitetaan korttelikohtainen kierrätyshuone.

Putkikeräysjärjestelmän etuna ovat jätehuollosta aiheutuvan raskaan liikenteen poistuminen asuntoalueelta, jolloin liikenteen melutaso laskee ja päästöt vähenevät ja liikenneturvallisuus paranee. Järjestelmän haittana ovat raskaat alkuinvestoinnit sekä putkistoon että jätteenkeräysasemaan.

5.4 Kaavan vaikutukset

Kaavaluonnokseen 230 600 sisältyi taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointia. Selostukseen on kirjattu arviot kunnallistekniikan rakentamisen ja rautatiealueen siltarakenteen aiheuttamista kustannuksista.

5.4.1 Sosiaaliset vaikutukset

Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnokseen nro 230600 (Kh 11.4.2011) sisältyy erillisenä raporttina Sosiaalisten vaikutusten arviointi (2011 Sito Oy). Vaikka työ keskittyi Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaavaluonnoksen alueelle, arvioinnissa sivuttiin tiettyjä asioita myös olemassa olevien asukkaiden näkökulmasta. Sosiaalisten vaikutusten arviointiin sisältyi myös sukupuolten tasa-arvoisuuden arviointi. Sosiaalisten vaikutusten arviointi ei nostanut asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen suhteen esiin mitään erityistä ongelmaa, koska suunnittelun kuluessa on huomioitu jo laajasti eri osatekijöitä.

Tämän asemakaavaehdotuksen sosiaalisia vaikutuksia on arvioitu em. kaavaluonnoksen sosiaalisten vaikutusten arviointiraportin pohjalta ja tarkennettu ajatellen kyseessä asemakaavaehdotusta.

Kaavaehdotus mahdollistaa Kivistön ydinkeskustan ensimmäisten keskustamaisten asuntorakentamisen kortteleiden toteutuksen Kehäradan Kivistön rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Korttelit sisältävät monimuotoista kerrostaloasumista noin 1150:lle asukkaalle sekä palvelu- ja työtiloja. Suunnittelun tavoitteena on ollut pyrkimys luoda omaleimainen, monipuolisia asumisvaihtoehtoja ja vaihtelevia kaupunkitiloja tarjoava kestävän kehityksen mukainen alue, jonne rakentuu monipuolista asuntotarjontaa eri elämänvaiheissa oleville, eri väestöryhmille ja eri tulotason omaaville.

Mahdollisuudet

Imago ja sijainti

Asuntorakentamisen aloituskorttelit tulevat omalta osaltaan luomaan Marja-Vantaan vision mukaista kotikaupungin imagoa, omaleimaisuutta ja tunnettuvuutta niin Vantaalla kuin valtakunnallisestikin. Aloituskortteleiden rakennuskanta luo vahvasti mielikuvia alueesta.

Aloituskortteleiden ensimmäiset osat valmistuvat Kivistön keskustan rakentumisen ensivaiheessa, samanaikaisesti asuntomessualueen kanssa, ja alueelle muuttavat tulevat olemaan Kivistön keskustan ensimmäisiä uusia asukkaita.

Aloituskorttelit sijoittuvat uuteen kaupunkirakenteeseen hyvin keskeisesti. Aloituskorttelit ovat Kivistön rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Aloituskorttelit ovat helposti saavutettavissa; sinne on hyvät juna- ja bussiyhteydet ja alue liittyy hyviin pyöräily-, latu- ja muihin kevyenliikenteen reitistöihin. Läheisen Aurinkokiven yhteyteen rakentuu urheilukenttä ja yhteydet lähivirkistysreitteihin ja -alueisiin muodostuvat sujuviksi. Lähellä on myös metsää ja leikkipuistoja.

Pohjoisosaltaan aloituskorttelit rajoittuvat Ruusukvartsinkatuun, jonka pohjoispuolelle tulee Aurinkokiven palvelurakennus, joka sisältää opetus- ja päivähoitotiloja, lastenneuvolan, asukastiloja, yksityisiä pienimuotoisia palveluja jne. Etenkin pienten lasten perheille ala-asteen läheisyys on usein tärkeä asuinalueen valintaperuste. Myös harrastuspaikkojen (esim. kulttuuri, liikunta) sijainti lähellä kotia on merkittävää etenkin lasten, nuorten ja seniorien kannalta. Aloituskortteleiden keskeinen sijainti kaupunkirakenteessa edistää myös lasten turvallista liikkumista sekä mahdollistaa liikkumisen ilman yksityisautoa.

Aloituskortteleiden rakentaminen yhdessä pohjoispuolelle rakennettavan Aurinkokiven kanssa tulee olemaan paikallinen identiteettitekijä, ja ne mahdollistavat uuden alueen sosiaalisen ympäristön syntymistä ja myönteistä yhtenäisyyttä. Rakentaminen ja uusien asukkaiden muutto alueelle tukee olennaisesti uuden alueen paikallisten palvelujen kehittymistä, myös nykyisten kivistöläisten kannalta. Tämä vaikuttaa positiivisesti arkielämän toimivuuteen sekä alueen houkuttelevuuteen ja imagoon.

Taide on ollut mukana rakennus- ja ympäristösuunnittelun alusta lähtien. Tavoitteena on taiteen luonteva liittyminen kaupunkiympäristöön ja sen tuominen rikastuttavaksi osaksi alueella asuvien ja toimivien arkea.

Arkielämä ja palvelut

Aloituskorttelit mahdollistavat monimuotoista asumista noin 1150:lle uudelle asukkaalle sekä palvelu- ja työtiloja. Alue soveltuu hyvin lapsiperheille, senioreille ja kaikille ryhmille, jotka viettävät paljon aikaa omalla asuinalueellaan. Asemakaava-alueen pohjoispuolelle toteutuva Aurinkokivi tulee sisältämään monipuolisia tiloja

koulun, päiväkodin, lastenneuvolan, nuorisotoiminnan, musiikki- ja kuvataideopetuksen sekä yksityisten palveluiden käyttöön ja parantaa alueen palvelutarjontaa ja harrastusmahdollisuuksia. Aurinkokivi turvaa lapsia ja heidän huoltajiaan tukevaa palveluverkostoa.

Asukasmäärän kasvu alueella lisää julkisten ja kaupallisten palvelujen kysyntää ja tarjontaa. Kaavaehdotus mahdollistaa ja osin edellyttää liike- työ ja palvelutilojen rakentamisen rakennusten kivijalkakerrokseen. Toteutuessaan ne mahdollistavat lähipalvelujen syntymistä, monipuolistavat kaupunkikuvaa, luovat yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kontrollia sekä toiminnallista vaihtelua asuinkortteleihin. Kivijalkatilat täydentävät ja monipuolistavat kaupallista palvelutarjontaa, joka tulee tulevaisuudessa sijoittumaan Kivistön kaupunkikeskukseen Kivistön aseman lähiyhteyteen. Tuleva kauppakeskus liittyy kaupunkimaisesti keskustan asuinalueeseen ja mahdollistaa hyvät ja monipuoliset, seututasoiset kaupalliset palvelut myös ilman henkilöauton käyttöä.

Asemakaavaratkaisun mahdollistamat palvelut parantavat myös Kivistön nykyisten asukkaiden palvelujen tarjontaa. Suunnittelussa on otettu huomioon ympäröivien alueiden asukkaiden palvelujen saavutettavuus erityisesti joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä. Kevyen liikenteen reittien jatkuvuus ja sujuvuus on turvattu.

Sukupuolivaikutusten näkökulmasta hanke palvelee sekä naisia että miehiä ja tukee perhe- ja työelämän yhteensovittamista. Työ- ja asiointimatkat ovat lyhyitä ja sujuvia (etenkin kodin ja päivähoidon, neuvolan ja koulun välillä) ja siten hanke tukee naisten ja miesten tasa-arvoa sekä arkielämän sujuvuutta.

Yhteisöllisyys

Asemakaavaratkaisun yhtenä tavoitteena on tukea alueen yhteisöllisyyttä, tehostaa tilankäyttöä ja energiankulutusta sekä edistää koko asuinyhteisöä palvelevien yhteistilojen rakentamista. Taloyhtiöön, kortteleihin tai asuinalueelle on mahdollista järjestää yhteistiloja kuten yhteissauna, -pesula, kerhohuone, liikunta-, paja- tai bänditila. Yhteistilat voivat sijoittua asuintaloihin tai ne voivat olla kortteli- tai aluekohtaisia.

Katutasokerroksen elävöittämiseksi asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja kuten liike-, työ-, harrastus- ja asukastiloja sijoittuu Ruusukvartsinkatua ja Safiiriaukiota reunustaviin rakennuksiin. Kortteleiden sisäosiin on mahdollista toteuttaa työtiloja erityisesti asumisen yhteyteen. Kerrostalojen kattokerroksen elävöittämiseksi asemakaava sallii erilaisten asukkaita palvelevien tilojen kuten sauna-, harrastus- ja kuntosalitilojen rakentamisen.

Yhteistiloja voidaan toteuttaa myös pysäköintilaitoksiin, johon soveltuvat hyvin esimerkiksi mopon, pyörän- tai auton huoltotilat, käsityöverstaat ja bänditilat. Yhteistila voi rakentua myös esimerkiksi leivinuunin ympärille, joka tukee eri-ikäisten ja kulttuuritaustaisten asukkaiden yhteisöllisyyttä ja perinteiden vaalimista ruokakulttuurin kautta. Yhteistiloissa voi olla myös huoneita tai pöytäpaikkoja, joita on mahdollista vuokrata etätyöntekoon tai pienyrittäjätoimijoille.

Asuintaloissa, joissa tarjotaan eriasteista yhteisasumista, yhteistilat voivat olla monipuolisia talo- tai kerroskohtaisia oleskelu-, harrastus- tai keittiötiloja. Tavoitteena on, että asukkaat voivat vaikuttaa asuintalojen ja kortteleiden yhteisten piha-alueiden suunnitteluun ja käyttöön. Piha-alueille on suunniteltu yhteisiä oleskelun

ja tekemisen paikkoja, kuten mahdollisuuksia viljelyyn, puutarhanhoitoon, leikkiin, oleskeluun ja ruuanlaittoon.

Asemakaava-alueen pohjoispuolelle rakentuva Aurinkokivi generoi ja mahdollistaa paikallisaktiivisuutta. On tavoitteena, että Aurinkokivestä muodostuu kohtaamispaikka, alueen sydän, joka palvelee eri-ikäryhmiä sekä eri kulttuuriryhmiä. Päivätoiminnan ohella Aurinkokivi avautuu esim. yhdistysten, urheiluseurojen ja erilaisen toiminnan iltakäyttöön.

Aloituskorttelit tarjoavat puitteet uudelle alueelle muuttavien ihmisten keskinäiselle vuorovaikutukselle ja sosiaaliselle kohtaamiselle sekä paikallisen yhteisöllisyyden muodostumiselle ja kaupunkimaiselle yhteisölliselle elämäntavalle.

Aloituskorttelit yhdessä Aurinkokiven ja Kivistön kaupunkikeskuksen kanssa mahdollistavat asumisen, erilaisten palvelujen ja toiminnan kytkeytymisen toisiinsa. Voidaan nähdä, että aloituskortteleiden rakentumisella on positiivinen vaikutus alueen toimivuuteen, turvallisuuteen, viihtyisyyteen ja virikkeisyyteen. Vaikutus ulottuu myös vanhan Kivistön puolelle.

Mahdollisia uhkia tai riskejä
Kivistön uuden keskusta-alueen rakentamisen vaiheittaisuus luo haasteita sekä Kivistön nykyisten että alueelle uusien ensimmäisinä muuttavien asukkaiden kannalta. Haasteena liikenneturvallisuudelle, etenkin lasten koulureittejä ajatellen, on se, että alueella asutaan, toimitaan ja sitä rakennetaan yhtä aikaa. Rakentamisesta aiheutuu häiriötä, ja palvelut, virkistysmahdollisuudet ja liikkumisyhteydet ovat aluksi puutteelliset.
Myös aloituskortteleiden rakentaminen ja pysäköintijärjestelyt tulee toteutumaan vaiheittain. Uhkana voi olla, että alueelle suunnitellut julkiset ja kaupalliset lähi- ja aluekeskustasoiset palvelut viivästyvät.

Kivistön nykyisten asukkaiden kannalta rakentamisen myötä nykyinen metsäalue muuttuu rakennetuksi ympäristöksi ja kaupunkialueeksi. Aloituskortteleihin muuttaa noin tuhat uutta asukasta. Haasteena voi olla, miten tulevat asukkaat saadaan mukaan jo olemassa oleviin sosiaalisiin ja toiminnallisiin verkostoihin. Uusien asukkaiden juurtumista alueelle edesauttaa merkittävästi MarjaVerkon toiminta: verkosto koostuu kolmannen sektorin toimijoista ja se on jo saanut selkeää jalansijaa alueella.

Uhkana voi myös olla, että tavoiteltu yhteisöllisyys ei toteudu eivätkä asukkaat ota yhteisiä alueita ja tiloja käyttöönsä tai ne jopa erottavat eri väestöryhmiä toisistaan. Eri kulttuuritaustaisille tulee löytää heidän tarpeitaan vastaavia tilaratkaisuja. Tulevien asukkaiden, myös kulttuurisilta taustoiltaan erilaisten, juurtuminen alueelle on välttämätöntä kestävän kaupungin rakentamisen vuoksi.

5.4.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

<u>Kaupunkikuva</u>
Asemakaavan myötä metsäiseen maastoon rakentuu urbaani ja nykyaikainen asuinalue. Sillä on keskeinen rooli Kivistön ydinkeskustan identiteetin rakentumisessa, koska korttelit sijoittuvat aivan Kivistön aseman tuntumaan.

Ruusukvartsinkadun eteläpuolella asuinrakentaminen alkanee vuonna 2013 ja jatkuu nelisen vuotta.

Keskustan rakentamisesta on laadittu teoreettinen arvio rakentamisen määrän ollessa joka vuosi 30 000 k-m^2.

Palvelut
Asukasmäärän kasvu tulee lisäämään merkittävästi palvelujen kysyntää ja tarjontaa sekä kasvattamaan liikennemääriä. Hyvien joukkoliikenne- ja raideliikenneyhteyksien varrella oleva monipuolinen ja tiivis kaupunkimainen yhdyskuntarakenne mahdollistaa ekologisen ja kohtuuhintaisen asumisen, jossa palvelut ja pääkaupunkiseudun keskeiset työpaikka-alueet ovat saavutettavissa ilman henkilöautoa.

Koko keskustassa ja tällä kaava-alueella sen osana tullaan mahdollistamaan ja paikoin edellyttämään liike-, työ- ja palvelutilojen rakentaminen rakennusten kivijalkakerrokseen. Kivijalka -liiketilojen toteutuminen vaatii riittävän asiakaspohjan, hyvän sijainnin ja rakennusteknisen soveltuvuuden kyseiseen liiketoimintaan. Tämän johdosta niiden toteutumisen edellytyksiä tulisi tukea kaikin tavoin, sillä toteutuessaan ne mahdollistavat lähipalvelut, monipuolistavat kaupunkikuvaa, luovat yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kontrollia sekä toiminnallista vaihtelua asuinkortteleihin. Kivijalkatilat täydentävät ja monipuolistavat kaupallista palvelutarjontaa, joka pääosin sijoittuu tulevaisuudessa Kivistön kaupunkikeskukseen. Osayleiskaavan mukainen kauppakeskus liittyy kaupunkimaisesti keskustan asuinalueeseen, mikä mahdollistaa hyvät ja monipuoliset, seututasoiset kaupalliset palvelut myös ilman henkilöauton käyttöä.

Joukkoliikenne
Kehäradan Kivistön asema tarjoaa kaava-alueen asukkaille korkealuokkaiset joukkoliikennepalvelut. Aseman läntisimmän sisäänkäynnin läheisyyteen varataan tilat bussiterminaalille liityntälinjoja varten sekä henkilöautojen ja polkupyörien liityntäpysäköintialueelle. Kehäradan junat liikennöivät tiheimmillään 10 minuutin vuorovälein ruuhka-aikoina ja päivällä. Junaliikenteen alkaessa v. 2015 yhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja Vantaan aluekeskuksiin paranevat merkittävästi. Pää- ja kokoojakaduilla on varauduttu liityntäbussilinjojen kulkureitteihin. Kokoojakaduilla bussit pysähtyvät ajoradalla hidastaen samalla muuta autoliikennettä. Kivistön linja-autoterminaali sijoittuu n. 200 metrin etäisyydelle länteen, kaupunkikeskuksen rakennuskokonaisuuteen.

Yhdyskuntatekninen huolto

Hulevedet
Tiivis, keskustamainen yhdyskuntarakentaminen ja Kehäradan toteuttaminen muuttavat luonnontilaisen valuma-alueen veden kiertoa ja vesitaloudellisia olosuhteita. Lisääntynyt pintavalunta yhdistettynä hulevesien tehokkaaseen ja nopeaan viemäröintiin sekä kasvillisuuden vähenemiseen ja maaperän tiivistymiseen äärevöittää hulevesivirtaamia ja kuivattaa maaperää ja pienilmastoa.

Rakentamisen aiheuttamia haittoja voidaan ehkäistä ja vähentää hulevesien paikallisilla hallintatoimenpiteillä eli vähentämällä muodostuvien hulevesien määrää sekä pidättämällä ja puhdistamalla hulevesiä paikallisesti.

Kivistössä on kestävän kehityksen mukaisena tavoitteena ja ilmastonmuutoksen hallinnan keskeisenä keinona hulevesien hallittu käsittely ja johtaminen. Kaupunginhallituksen 11.5.2009 hyväksymän Vantaan hulevesiohjelman visiona on, että luonnollinen vesitasapaino säilyy ja vesien ekologinen tila paranee Vantaalla ja et-

tä hulevesistä ei aiheudu haittaa terveydelle, turvallisuudelle, viihtyisyydelle eikä kaupungin toimivuudelle. Ohjelman keskeisenä linjauksena on hulevesien hallinnan ottaminen maankäytön yleiseksi suunnitteluperiaatteeksi uusilla alueilla.

Hulevesien hallinnan tavoitteet ja yleiset periaatteet
Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite koko Kivistön alueella on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Hulevesiä viivytetään hallitusti alueen sisällä paikallisesti ja alueellisesti niin, että alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasossa myös suunnitellun maankäytön toteuduttua.

Vesien käsittely ja johtaminen avoimissa ja kasvillisuuspintaisissa rakenteissa tuo huleveden näkyviin ja kuuluviin sekä pienilmastoa parantavaksi osaksi keskustan maisemaa ja kaupunkikuvaa. Hulevesiä voidaan myös hyödyntää korttelialueilla mm. kasteluvetenä. Hulevesien hallintajärjestelmä muodostuu korttelikohtaisista hallintatoimenpiteistä, hulevesiä kuljettavasta ja viivyttävästä verkostosta sekä alueellisista laajemmista viivytys- ja tulva-alueista. Hulevesiverkostoon sisältyvät avoimet rakenteet ja hulevesiviemärit.

Hulevesien hallintajärjestelmän mitoitusperusteena on kerran viidessä vuodessa toistuva 180 minuutin rankkasade, jonka keskimääräinen rankkuus on 31 l/s*ha.

Energiahuolto
Vantaan Energialla on tilavaraus keskustan kaava-alueen välittömässä läheisyydessä paikalliselle lämpökeskukselle, jossa on mahdollista hyödyntää biopolttoaineita.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt
Lisääntyvä liikenne tuo tulevaisuudessa meluhaittoja, jotka voidaan hallita pääosin ääneneristävyydellä ja korkeampien rakennusten sijoittamisella katujen varsille. Melulta suojatut ulko-oleskelutilat sijoittuvat kortteleiden sisäosiin.

5.4.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnontilainen ympäristö muuttuu rakennetuksi kaupunkiympäristöksi.

5.4.4 Vaikutukset talouteen

Asemakaava-alueen korttelit ovat ensimmäisiä ydinkeskustan alueen toteutettavista asuntokortteleista. Alueen sisäinen katu- ja muu kunnallistekniikan verkosto on uutta verkostoa, joka joudutaan rakentamaan ennen asuinrakennusten rakentamista. Ruusukvartsinkatu Keimolantieltä (ent. Vanha Nurmijärventie) rakennetaan ensisijaisesti pohjoisempana sijaitsevaa asuntomessualuetta varten, joten se ei aiheuta tähän asemakaavaan liittyviä kynnysinvestointeja.

Rakennukset voidaan pääosin perustaa anturoilla kantavan pohjamaan tai kallion varaan. Pintaosan pehmeä pintakerros voi edellyttää massanvaihtoa.

Kunnallistekniikan alustavat kustannusarviot katujen ja vesihuollon rakentamisesta Safiirikujan osalta on noin 135 000 euroa ja Timanttikujan osalta noin 180 000 euroa. Safiiripolun kadunrakennuksen ja kuivatuksen hinta on arviolta 127 000 euroa.

Safiiriaukion kustannusarvion lähtökohtana on Safiiriaukion sillan rakentaminen ennen Kehäradan käyttöönottoa. Alustava kustannusarvio pitää sisällään Safiiriaukion siltarakenteet, Kehäradan etelä- ja pohjoispuolisen tukimuurin, Safiiriaukion

pintarakenteet, poistumistieportaan Safiiriaukion sillan länsipäädyssä sekä Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) tuennan.

Safiiriaukion sillan pituus on yleissuunnitelmassa 78 metriä. Kustannusarviossa on huomioitu myös kaavaluonnoksen vaiheeseen verrattuna poisjäävät kustannukset nykyiseen yleissuunnitelmaan verrattuna, jossa Safiiriaukion siltakansi oli 190 metrin mittainen. Alustava kustannusarvio huomioiden Safiiraukion siltakannen kustannukset sekä poisjäävät kustannukset on noin 4 - 5 miljoonaa euroa. Raideliikenteen runkomelun ja tärinän torjunnan lisäkustannus on noin 90.000€.

Suunnittelun yhteydessä on tutkittu ramppia Kvartsiraitilta Safiiriaukiolle. Rampin karkea kustannusarvio on noin 500 000 – 700 000 euroa.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Melu

Tie- ja katuliikenteen aiheuttama melu tulee olemaan välittömästi katujen varsien puoleisten rakennusten sivustalla päiväsaikaan enimmillään 62 dB Ruusukvartsinkadun ja 60 dB Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) laidalla. Melutaso laskee heti rakennusten sivustoilla ollen enimmillään 57 dB. Yöaikaan tie- ja katuliikenteen aiheuttama melu tulee vastaavasti olemaan välittömästi katujen varsien puoleisten rakennusten sivustoilla enimmällään 54 dB myöskin Vanhan Nurmijärventien ja Ruusukvartsinkadun laidalla, mutta melutaso laskee kadunpuoleisten rakennusten sivuilla ollen enimmällään 49 dB. Laskenta perustuu tilanteeseen, jossa koko keskusta on rakennettu ja siten liikennemäärät suurimmat.

Raideliikenteen osalta meluselvitys päivitettiin ko. kaavan osalta.
Raideliikenteen melun merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Kvartsiraitin pohjoispuolelle korttelin 23132 pihakannelle. Suurin osa pihakannesta ja kaikki varsinaiset piha-alueet saadaan suojattua ohjearvotason ylittävältä melulta pihakantta kallistamalla ja sen reunaan tehtävällä, vähintään 1,3 metriä korkealla melukaiteella. Asuinrakennusten varsinaiset oleskelupihat sijoitetaan pistetalojen ja lamellitalojen väliin, suojan puolelle. Korttelissa 23131 piha-alueilla maanpinnan tasolla ohjearvot eivät ylity.

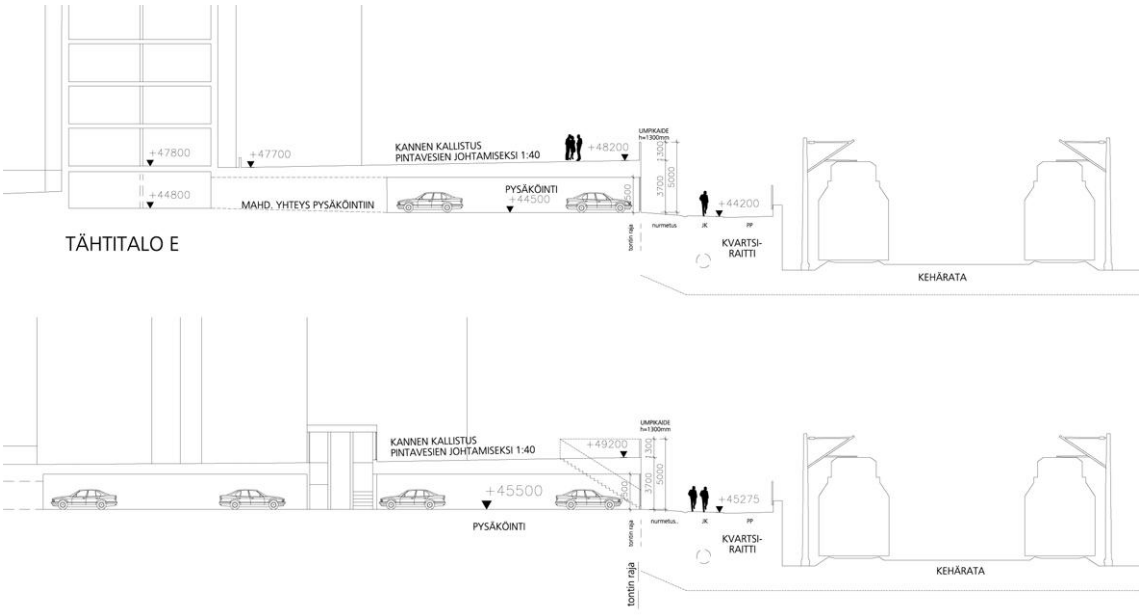

Kortteli 23132, leikkauksia pysäköintilaitoksen ja pihakannen kohdalta.

Rakennusten julkisivuihin raideliikenteen aiheuttamat suurimmat melutasot kohdistuvat korttelin 23131, Kvartsiraitin varressa olevan asuinrakennuksen julkisivuille ollen enimmillään 61 dB päivällä ja 57 dB yöllä. Rakennusten julkisivujen ääneneristävyysvaatimuksen kannalta lentomelu on kuitenkin raidemelua määräävämpi tekijä.

Kaavamääräykset

Kaava-alueella lentomelu on rakennusten ulkokuoren eristävyyttä mitoittava tekijä. Soveltamalla Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakennusohjeen "Rakennusten ulkovaipan ääneneristävyysvaatimukset" (31.10.2007) melutason yleiset ohjearvot täyttyvät. Näitä ohjeita sovellettaessa täyttyvät myös katuliikenteen melun aiheuttamat sisätilojen eristävyysvaatimukset. Kaava-alueen laadullisena tavoitteena on ollut asuntojen tavanomaista parempi suojaus lentomelulta. Siksi kaavamääräyksiin on esitetty astetta tiukemmat normit sisätilojen ääneneristävyysvaatimuksille.

Kaava-alueella on annettu meluntorjuntaa varten määräys: Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 32dB.

Ruusukvartsinkadun ja Keimolantien (ent. Vanha Nurmijärventie) puoleisten parvekkeiden on oltava lasitettuja. Lähinnä Kehärataa olevien asuinrakennusten rataa vasten olevat parvekkeet ja pihaterassit on lasitettava. Parvekelasituksen käyttö myös Safiiripolun, Safiirikujan, Timanttikujan sekä oleskelupihojen puolella on toivottavaa.

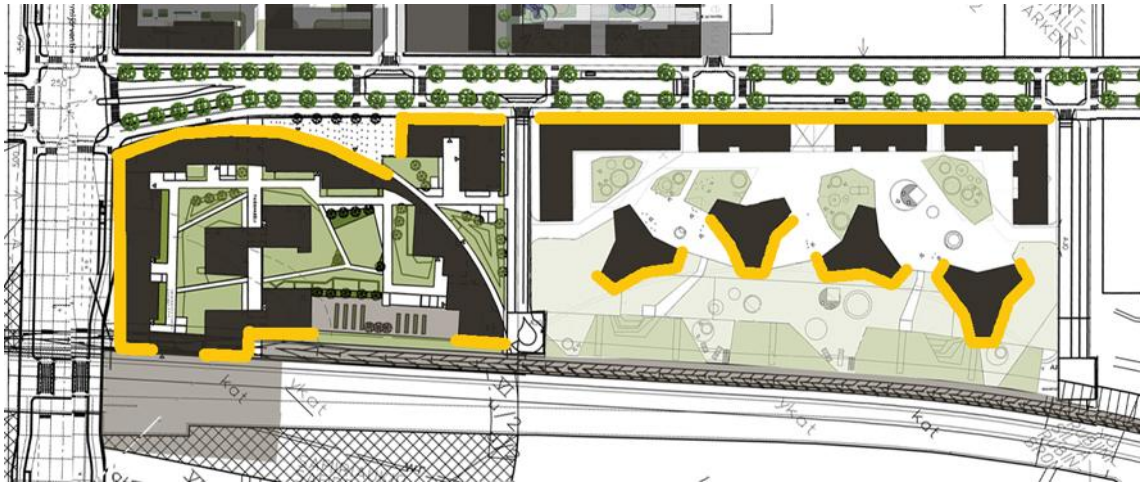

Ruusukvartsinkadun, Keimolantien ja Kehäradan puoleisten parvekkeiden on oltava lasitettuja.

Tehtävillä meluntorjuntatoimenpiteillä ja annettavilla kaavamääräyksillä päästään kaikilla oleskelupihoilla ja rakennusten sisätiloissa melutason ohjearvon alittaviin arvoihin.

5.6 Kaavamerkinnät ja –määräykset

Asemakaavaehdotuksen merkinnät ja -määräykset on laadittu noudattaen Marja-Vantaa -projektin mallia. Kaavamerkinnät ja -määräykset ovat selostuksen liitteenä.

5.7 Nimistö

Nimistöryhmä on käsitellyt kokouksessaan joulukuussa 2012 asemakaava-alueen katujen nimiä. Lokakuussa 2013 Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi esityksen Vanhan Nurmijärventien nimen muuttamisesta Kivistössä Keimolantieksi.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Selostuksen liitteenä on suunnitelmaa havainnollistavaa aineistoa. Asemakaava-alueen kortteleiden toteutussuunnittelu jatkuu asemakaavatyön pohjana olleiden, rakentajakumppaneiden laatimien kortteli- ja rakennussuunnitelmien mukaisesti. Kaava-alueelle laaditaan rakentamisohje ja taiteen konsepti, jotka valmistuvat keväällä 2014.

6.2 Toteuttaminen

Toteuttaminen käynnistyy vuoden sisällä asemakaavan vahvistumisesta. Tavoite on, että ensimmäiset asukkaat voivat muuttaa alueelle ennen Kehäradan käyttöön ottoa v. 2015. Toteuttamisen vaiheittaisuudesta on laadittu arvio toteutussopimuksiin liittyen.

6.3 Toteuttaminen ja ajoitus

Kehärata otetaan käyttöön vuonna 2015 ja sitä ennen radan katkaisemien runkojohtojen on oltava toiminnassa. Korttelissa 23131 sijaitsevan väliaikaisen jätevesipumppaamon on oltava toiminnassa kunnes Piispankylän pumppaamo valmistuu arviolta helmikuussa 2014. Radan eteläpuolisella osuudella jäteveden viettoviemäri voi olla toiminnassa, kunnes korttelien rakentaminen edellyttää sen poistamista. Paineputkia varten radan alitse on rakennettu putkitunneli, muutoin johdot sijoitetaan maakaivantoihin.

Kvartsiraitti tullaan toteuttamaan ensin Kehäradan 1. rakennusvaiheessa väliaikaisena ratkaisuna. Jätteiden keskitetty putkikeräysjärjestelmä keskustassa tulisi olla valmis asuntomessuille v. 2015.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:
Kaavoituspäällikkö Lea Varpanen
Asemakaavasuunnittelija Hanna Tiira
Asemakaavasuunnittelija Anna-Riitta Kujala
Asemakaavasuunnittelija Riikka-Maija Pihlaja
Arkkitehti Ritva Kotilainen
Liikenneinsinööri Susanna Koponen
Suunnitteluavustaja Vuokko Rova
Projektinjohtaja Reijo Sandberg
Kaavoitusinsinööri Kai Zukale
Projekti-insinööri Gilbert Koskela
Asemakaavasuunnittelija Jyrki Kauhanen
Asemakaavasuunnittelija Veli-Pekka Ristimäki
Projektisihteeri Sirkka Kosonen
Viestintäpäällikkö Birgitta Kervinen
Vesihuollon päällikkö Marika Orava
Suunnitteluinsinööri Elina Komulainen

Johtava ympäristösuunnittelija Jaakko Vähämäki
Maisema-arkkitehti Hanna Keskinen
Maisema-arkkitehti Laura Muukka
Asuntotuotannon kehittämispäällikkö Tuula Hurme
Asumisen erityisasiantuntija Tomi Henriksson
Geotekniikkapäällikkö Heikki Kangas
Lupapäällikkö Ilkka Rekonen
Lupa-arkkitehti Matti Kärki
Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen
Kehäradan projektipäällikkö Harri Johansson
Suunnittelija Asta Mellais
Aluenuorisopäällikkö Pekka Mäkelä
Suunnittelija Päivi Riehunkangas
Viestintäsuunnittelija Ritva-Leena Kujala

Maanomistajan edustajat:
Barker-Littoinen Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Erikas / Kai Ketelimäki

Arkkitehtisuunnittelijat:
Arkkitehtitoimisto HMV Oy
Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

Taiteilijat:
Pertti Kukkonen
Pertti Metsälampi

Rakennuttajat:
YIT
Skanska

Suunnittelukonsultit edustamistaan yhtiöistä:

Ramboll Finland Oy
Vantaan Energia Oy
WSP Finland Oy
Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy

Vantaalla 24.2.2014

Lea Varpanen, kaavoituspäällikkö

Hanna Tiira
asemakaavasuunnittelija

Anna-Riitta Kujala
asemakaavasuunnittelija

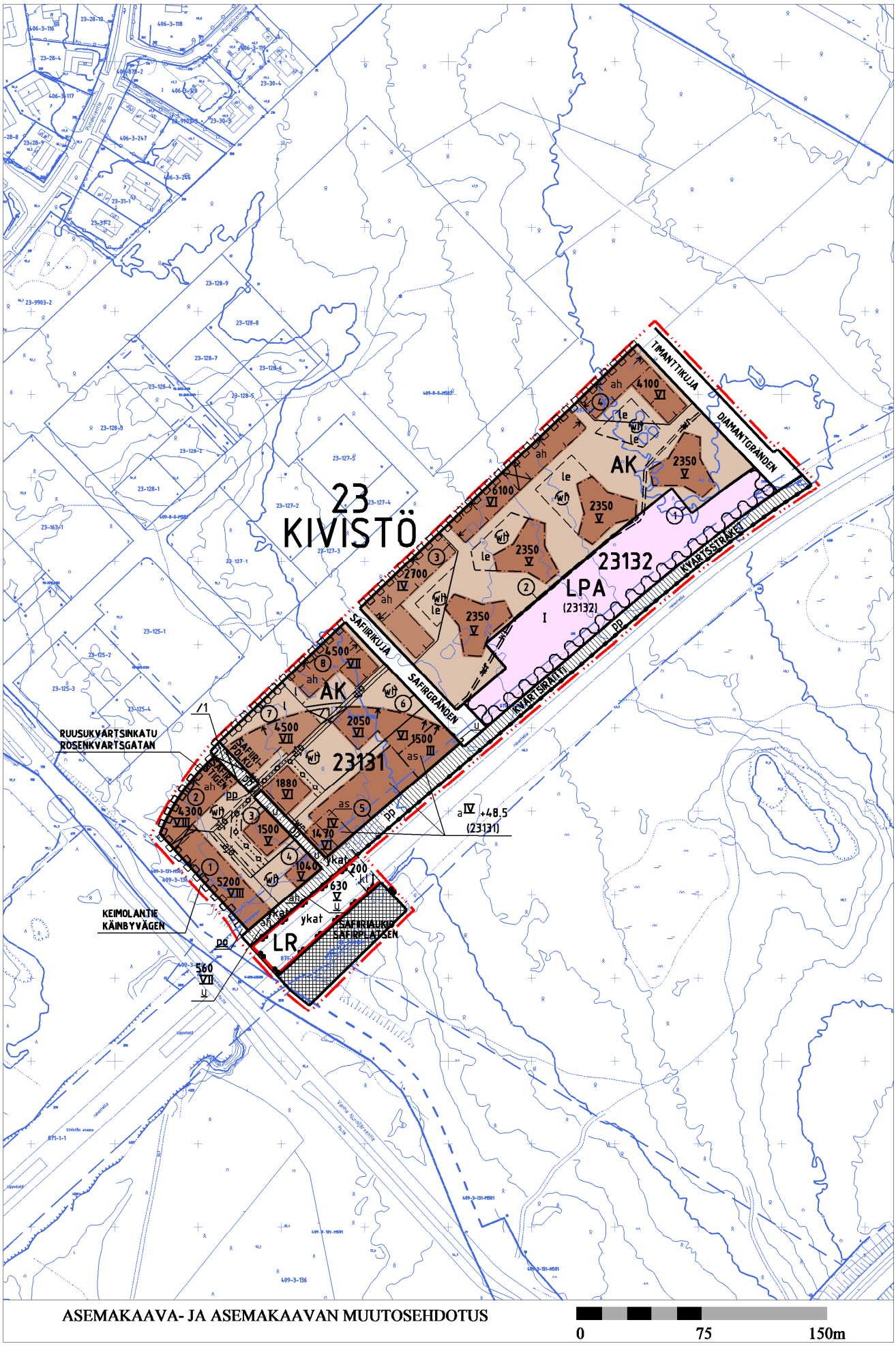
23
KIVISTÖ
23132
LPA
(23132)
23131
AK
LR
TIMANTTIKUJA
DIAMANTGRÄNDEN
SAFIIRIKUJA
SAFIRGRÄNDEN
KVARTSSTRÄKET
RUUSUKVARTSINKATU
ROSENKVARTSGATAN
KEIMOLANTIE
KÄINBYVÄGEN
SAFIIRIAUKIO
SAFIRPLATSEN
+48.5
(23131)
ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
0
75
150m

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa **Täyttämispvm**		09.01.2014
Kaavan nimi	231300 Kivistö		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	17.08.2012
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092231300
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,2566	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	4,1701
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	1,0865

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**5,2566**	**100,0**	**51630**	**0,98**	**4,1701**	**51630**
A yhteensä	3,3480	63,7	51430	1,54	3,3480	51430
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,9086	36,3	200	0,01	0,8221	200
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**5,2566**	**100,0**	**51630**	**0,98**	**4,1701**	**51630**
A yhteensä	3,3480	63,7	51430	1,54	3,3480	51430
AK	3,3480	100,0	51430	1,54	3,3480	51430
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,9086	36,3	200	0,01	0,8221	200
Kadut	0,3567	18,7	0		0,3567	0
Katuauk./torit	0,2017	10,6	0		0,2017	0
Kev.liik.kadut	0,4430	23,2	0		0,4430	0
LR	0,1929	10,1	200	0,10	-0,8936	200
LPA	0,7143	37,4	0		0,7143	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

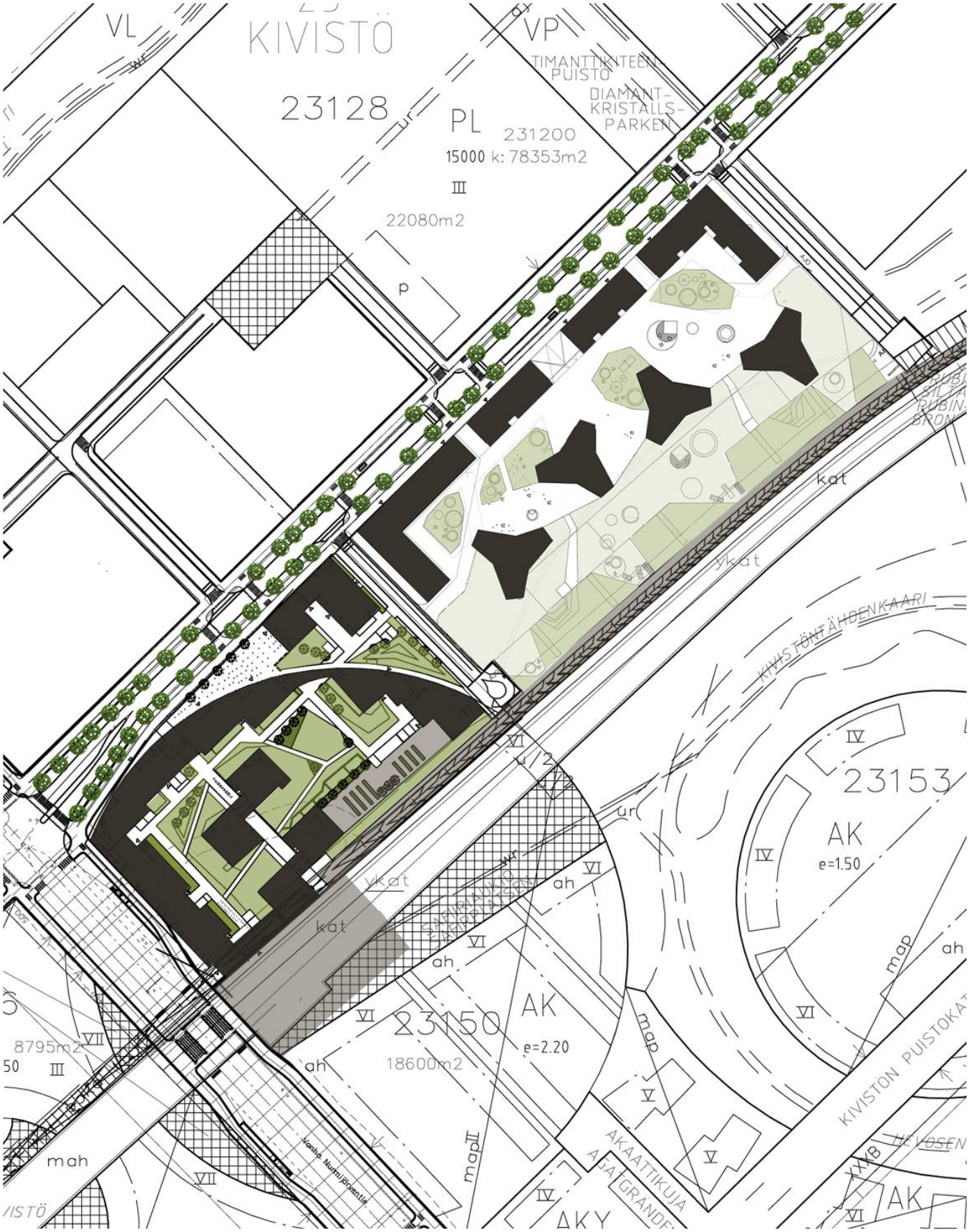

Havainnekuva

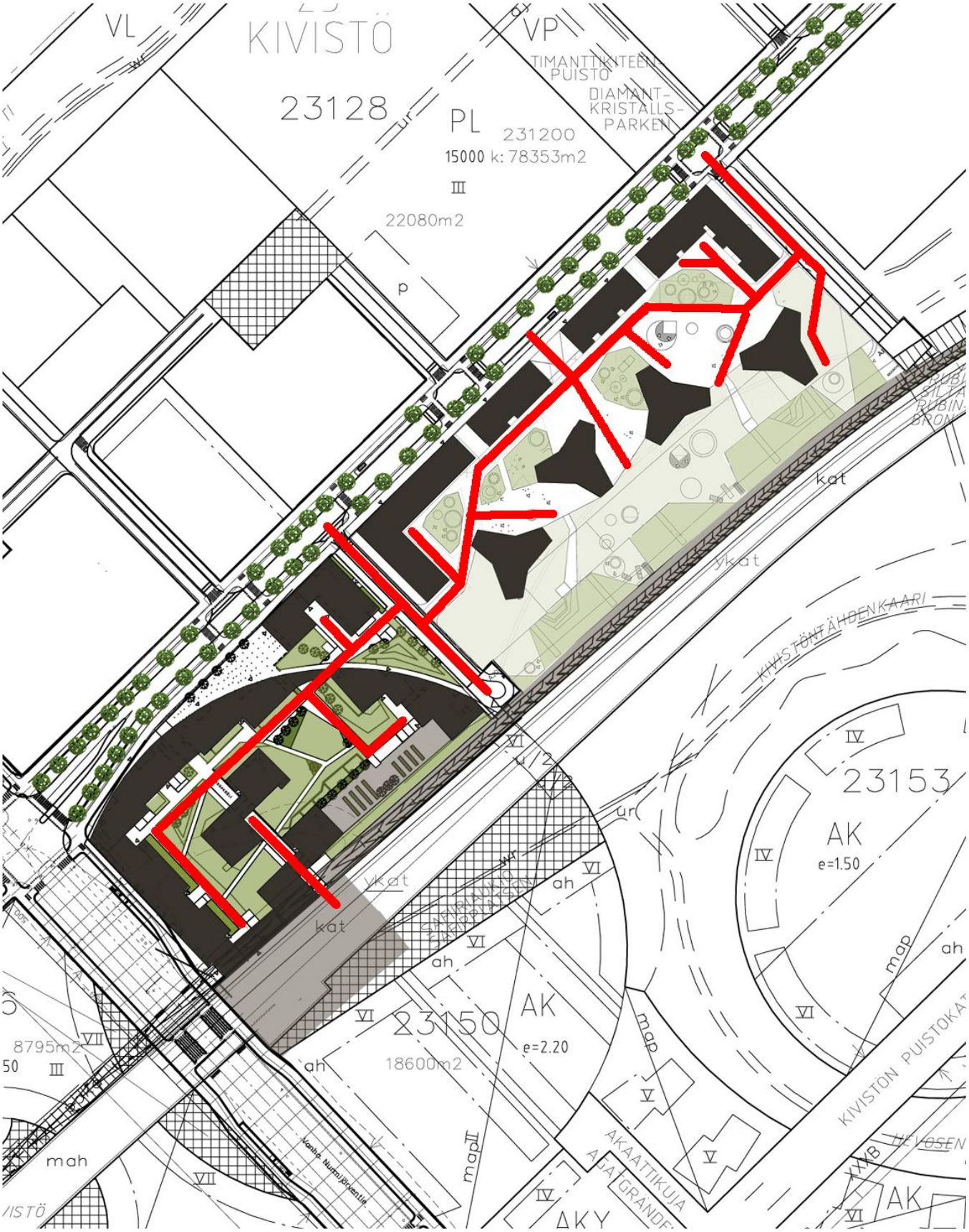

Pelastusreitit

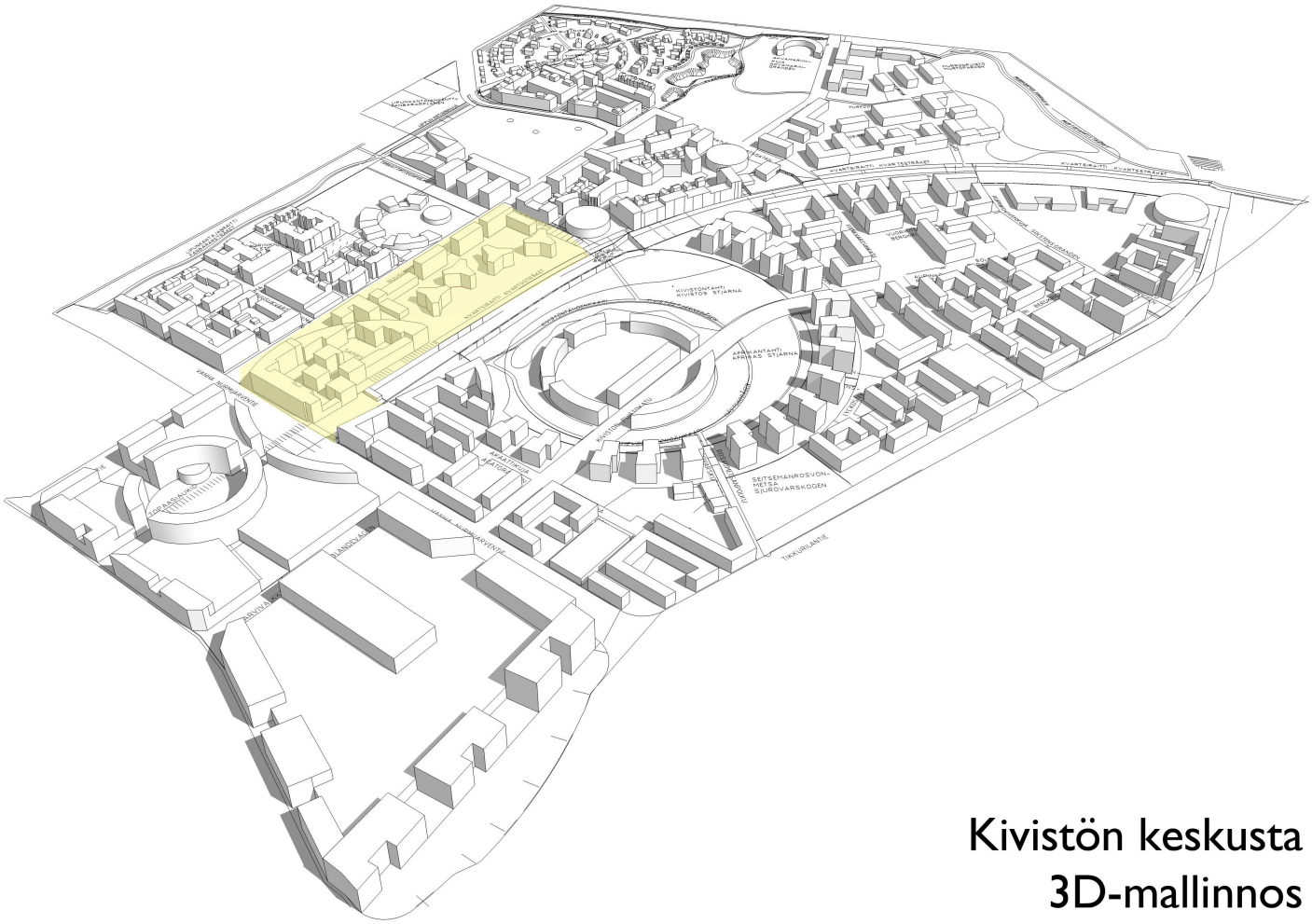

Kivistön keskusta
3D-mallinnos

Arkkitehtitoimisto AOA - Skanska Oy

Arkkitehtitoimisto HMV - YIT Rakennus Oy

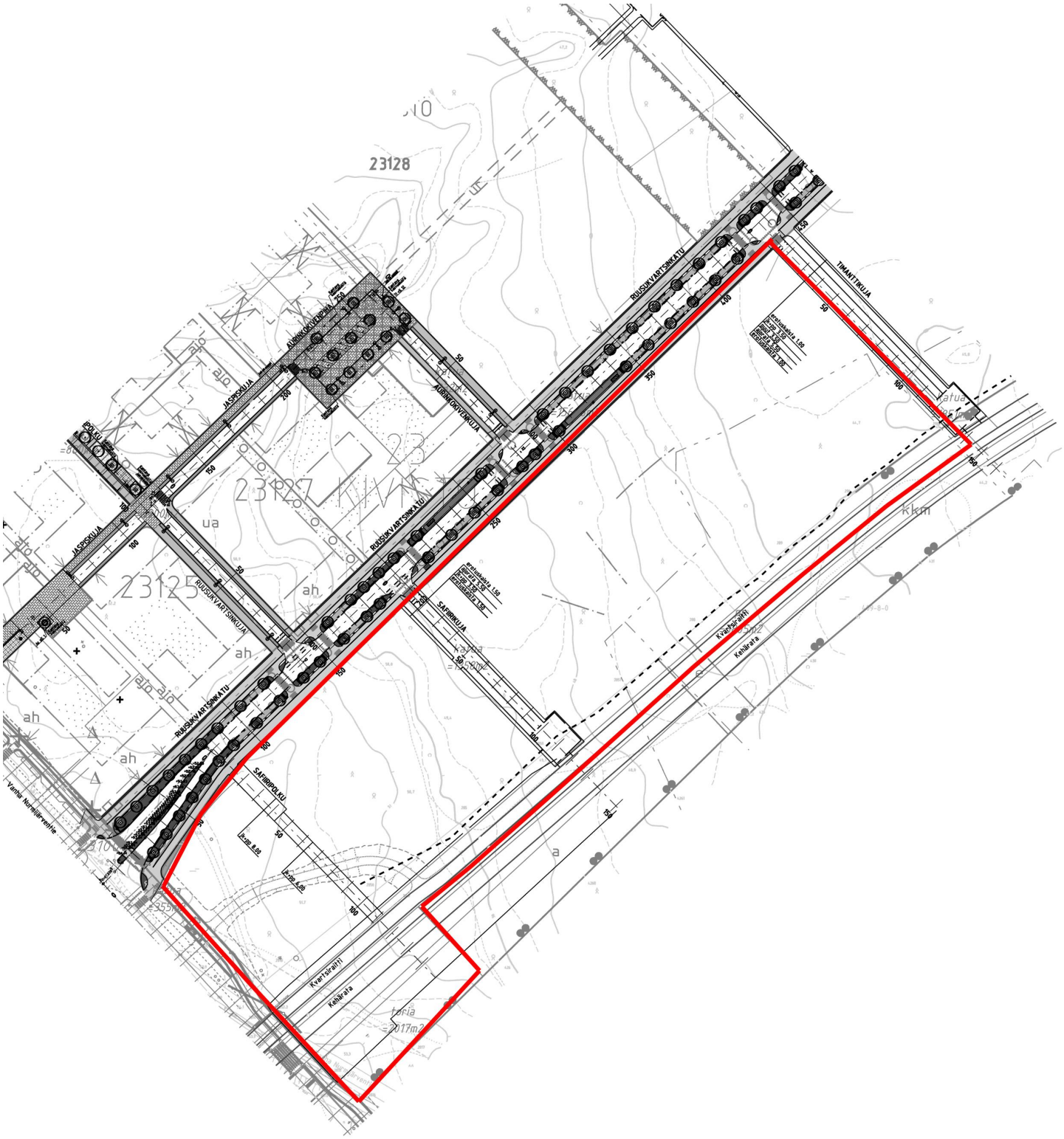

Katujen yleissuunnitelma
Ramboll

Safiirikuja pl 50

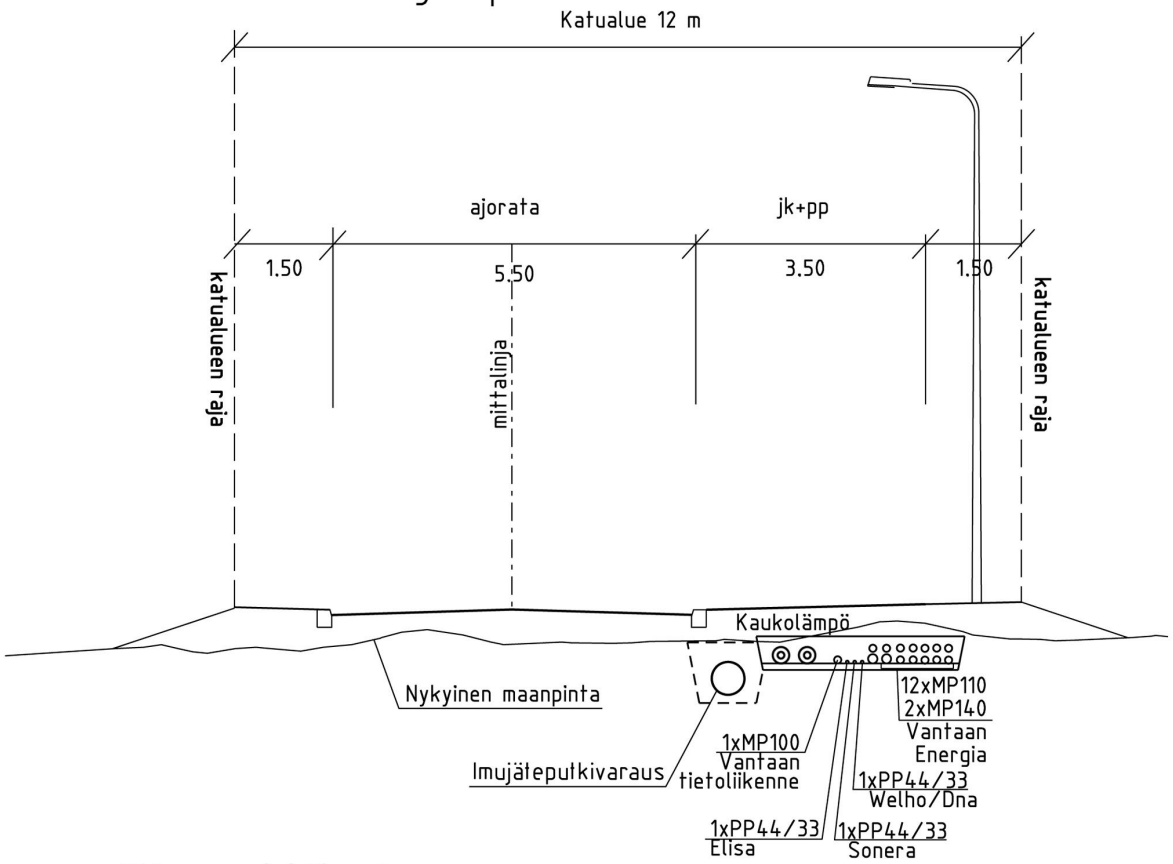

Timanttikuja pl 50

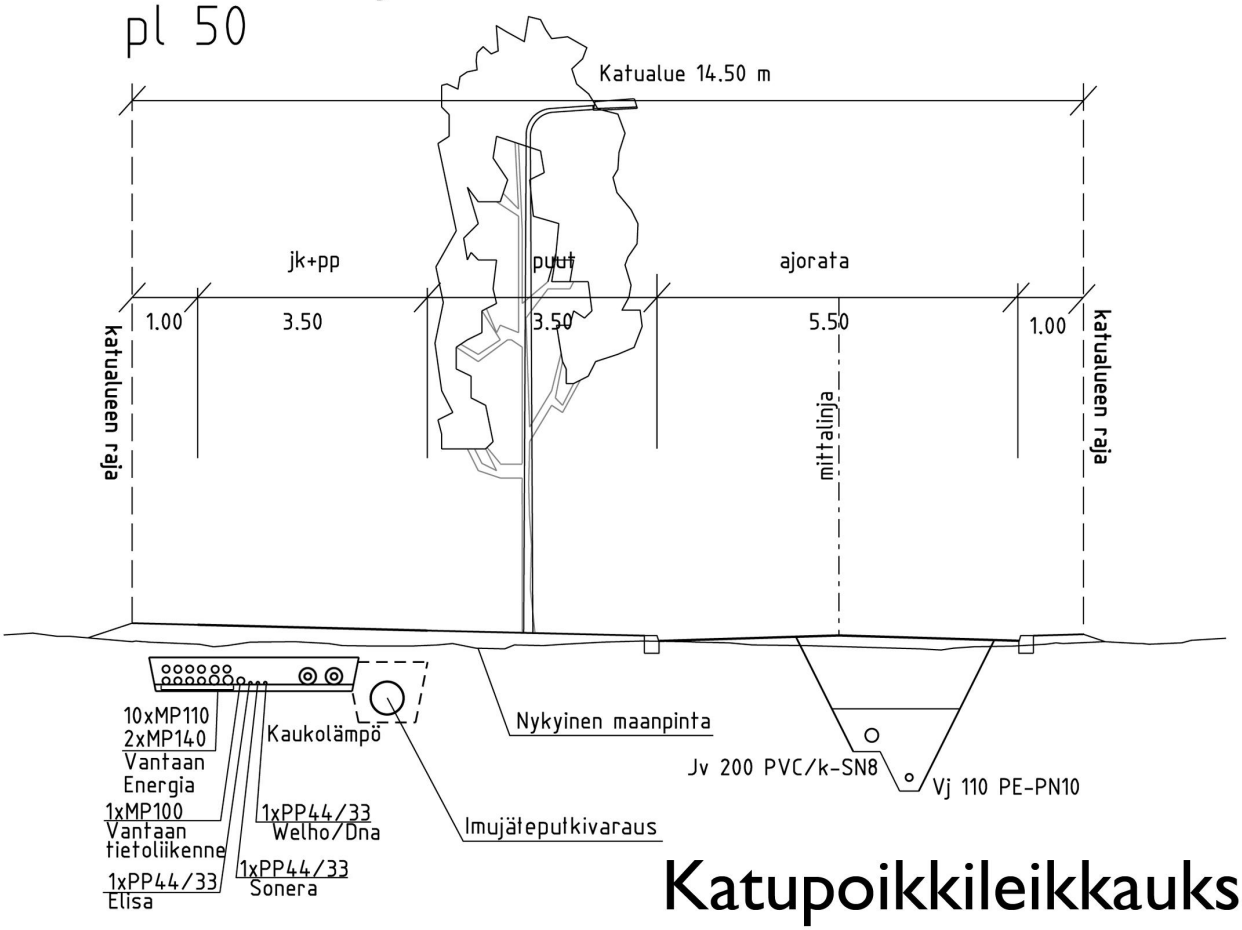

Katupoikkileikkaukset
Ramboll

Safiiripolku pl 20

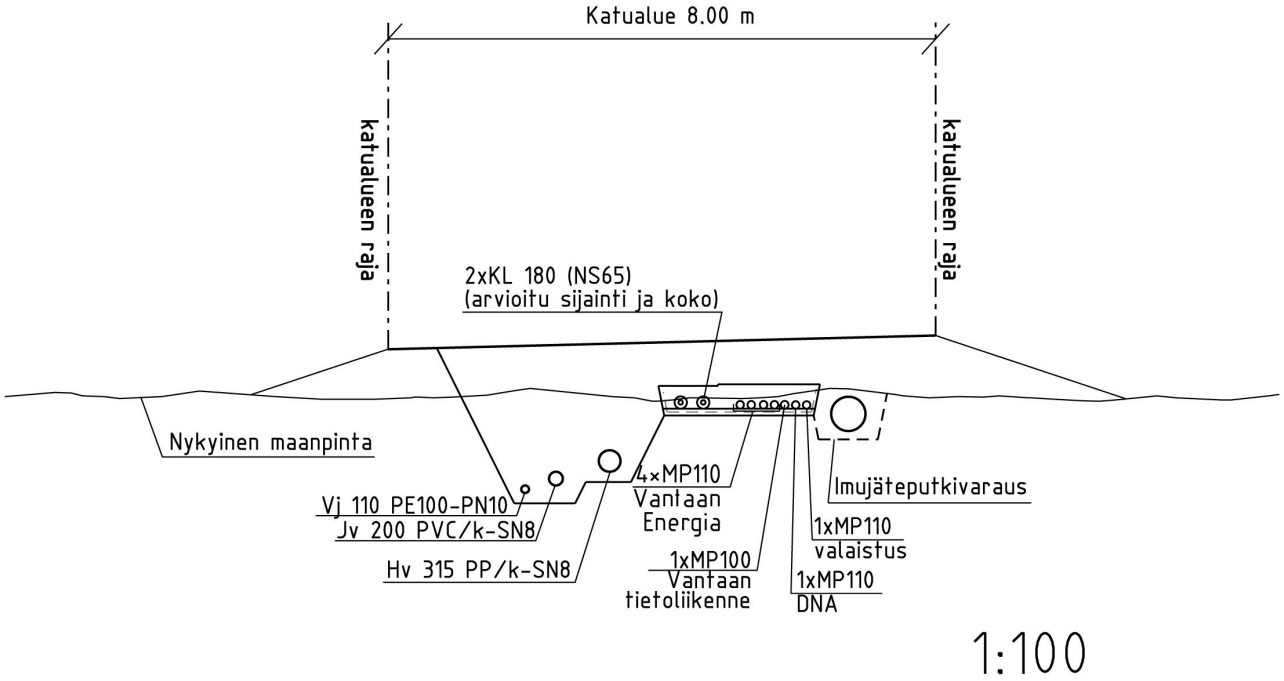

Katupoikkileikkaukset
Ramboll

TASOKUVA

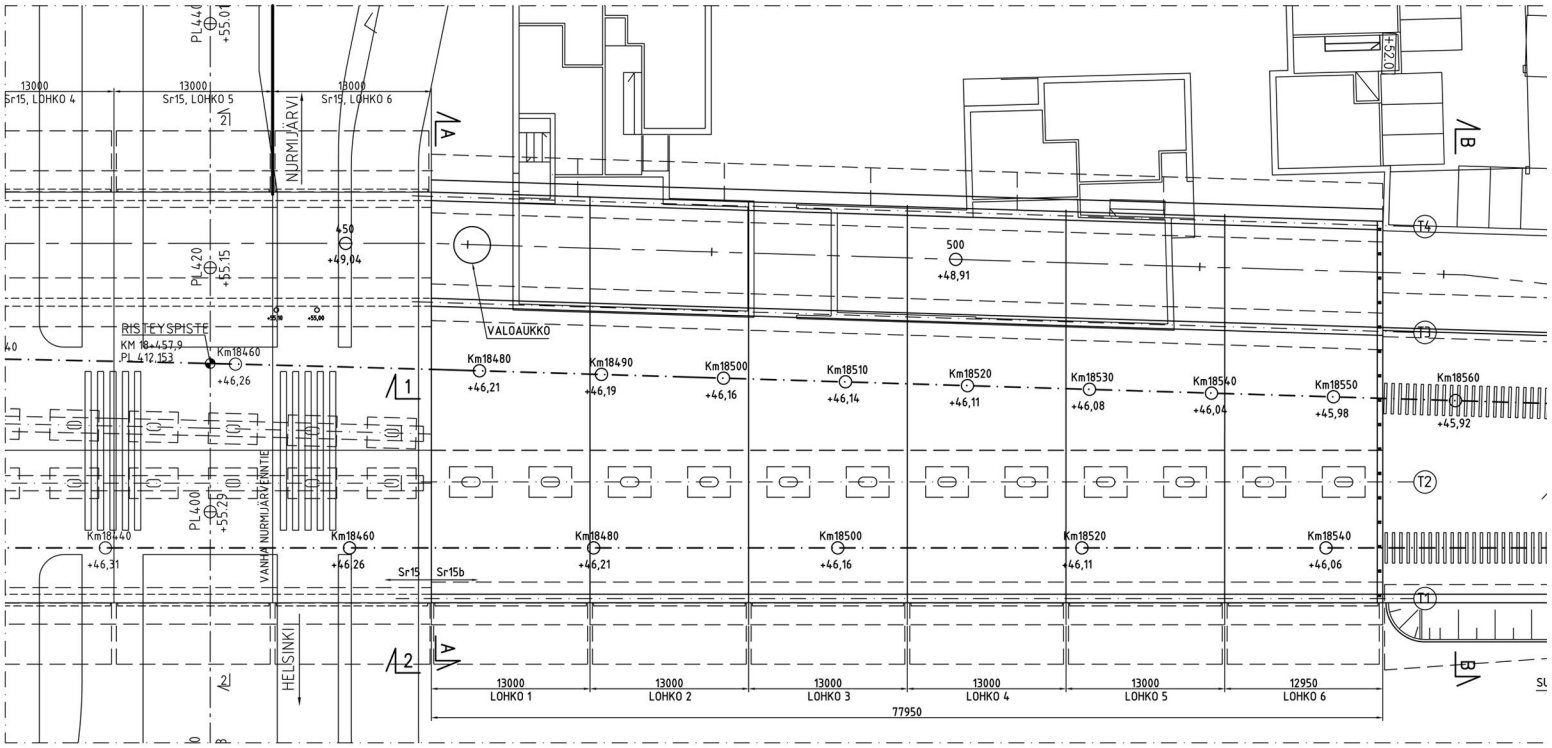

1-1, 1:250

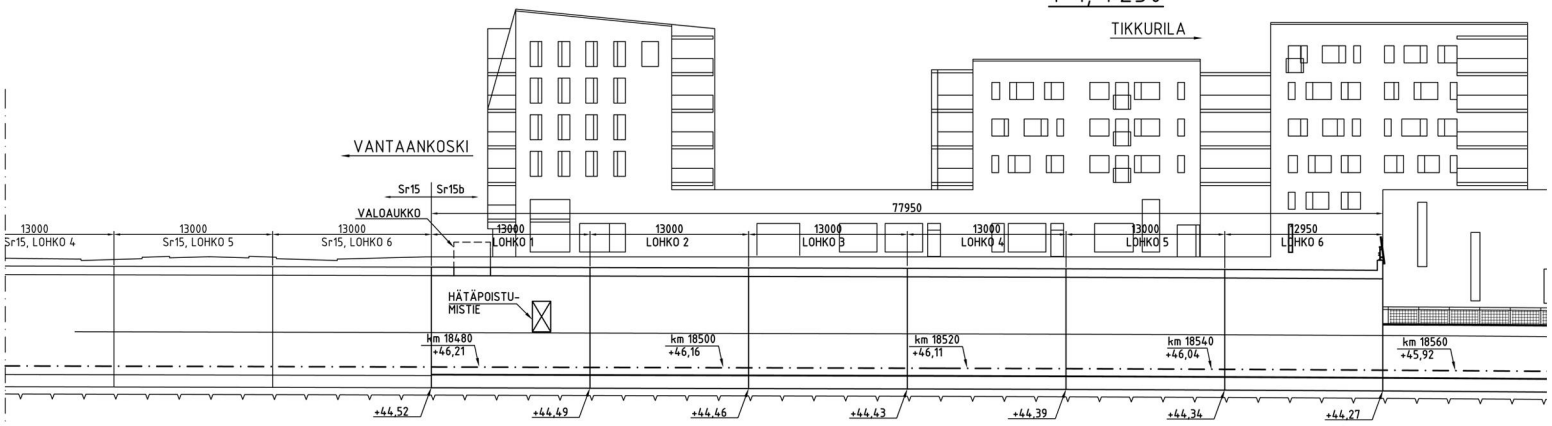

2-2 1:250

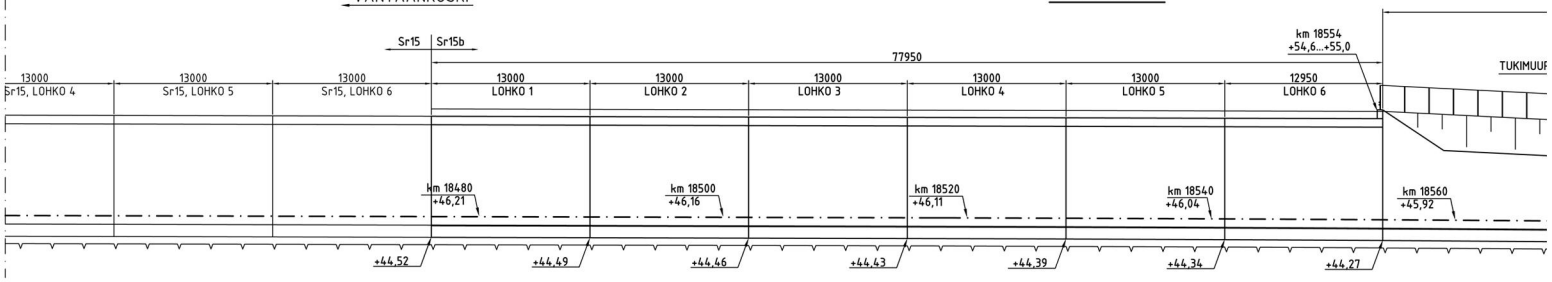

A-A

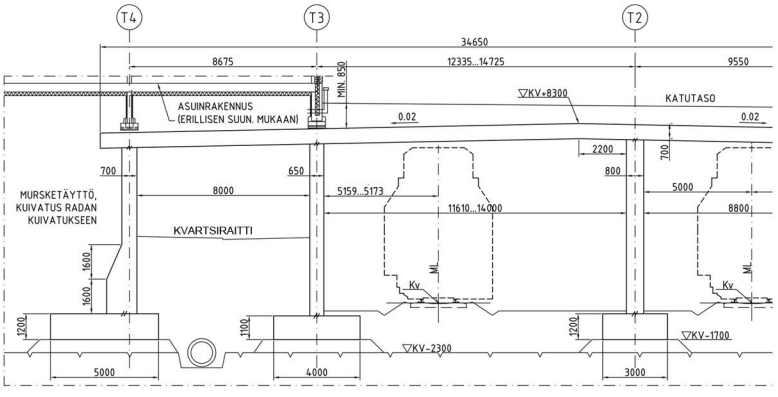

8000 - 11000

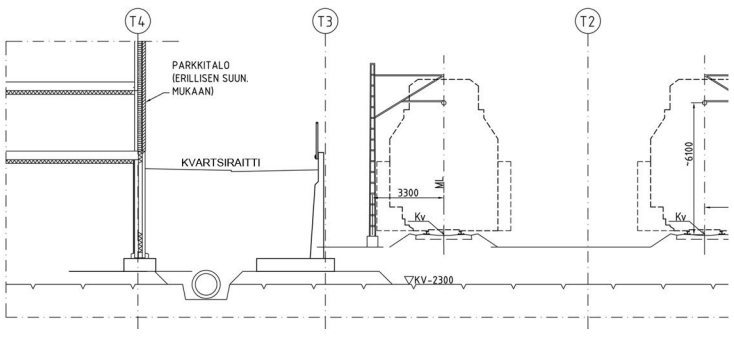

Safiiriaukion yleissuunnitelma - WSP

Johtokartta, yleissuunnitelma
Ramboll

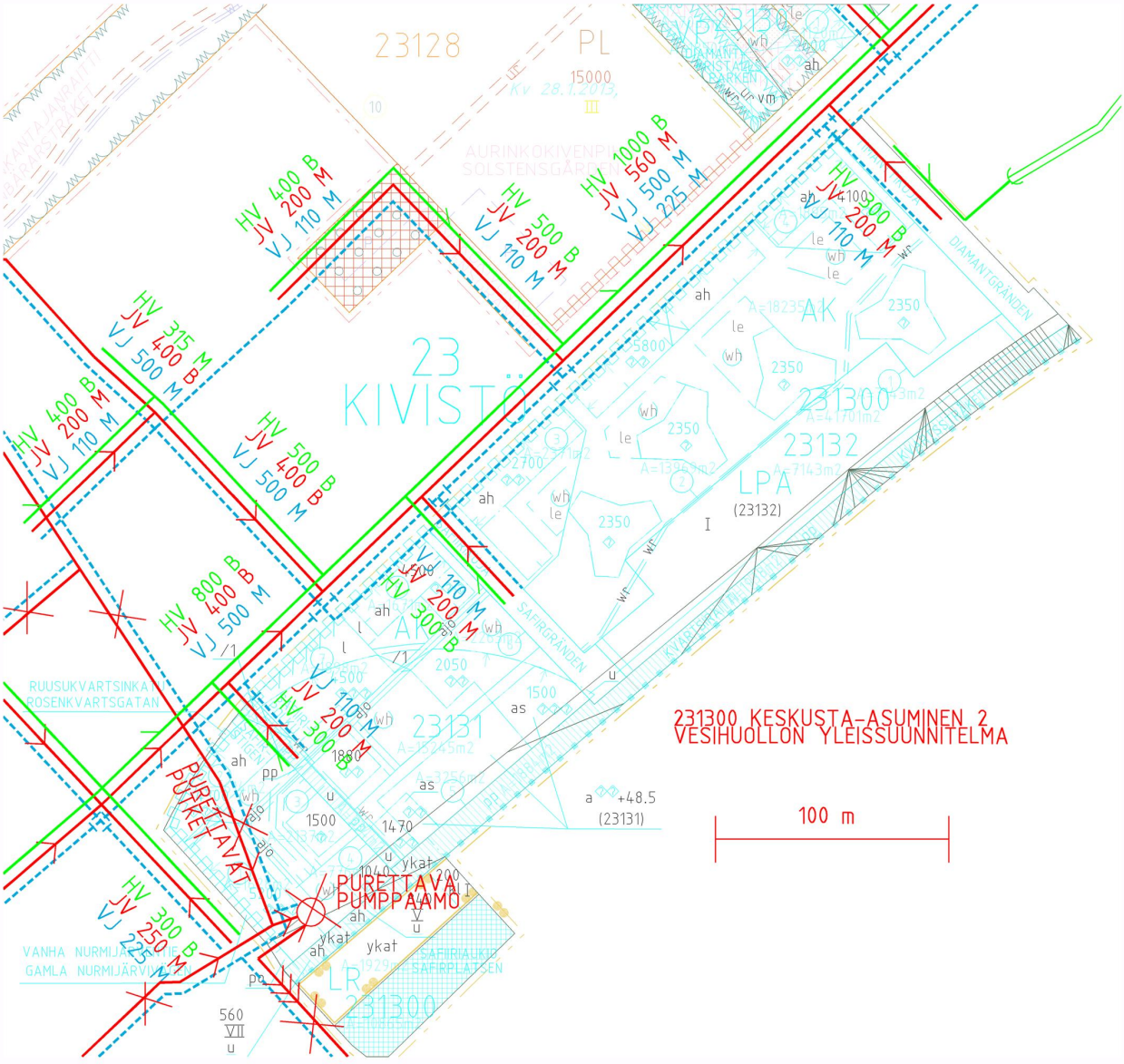

Vesihuollon yleissuunnitelma
Ramboll

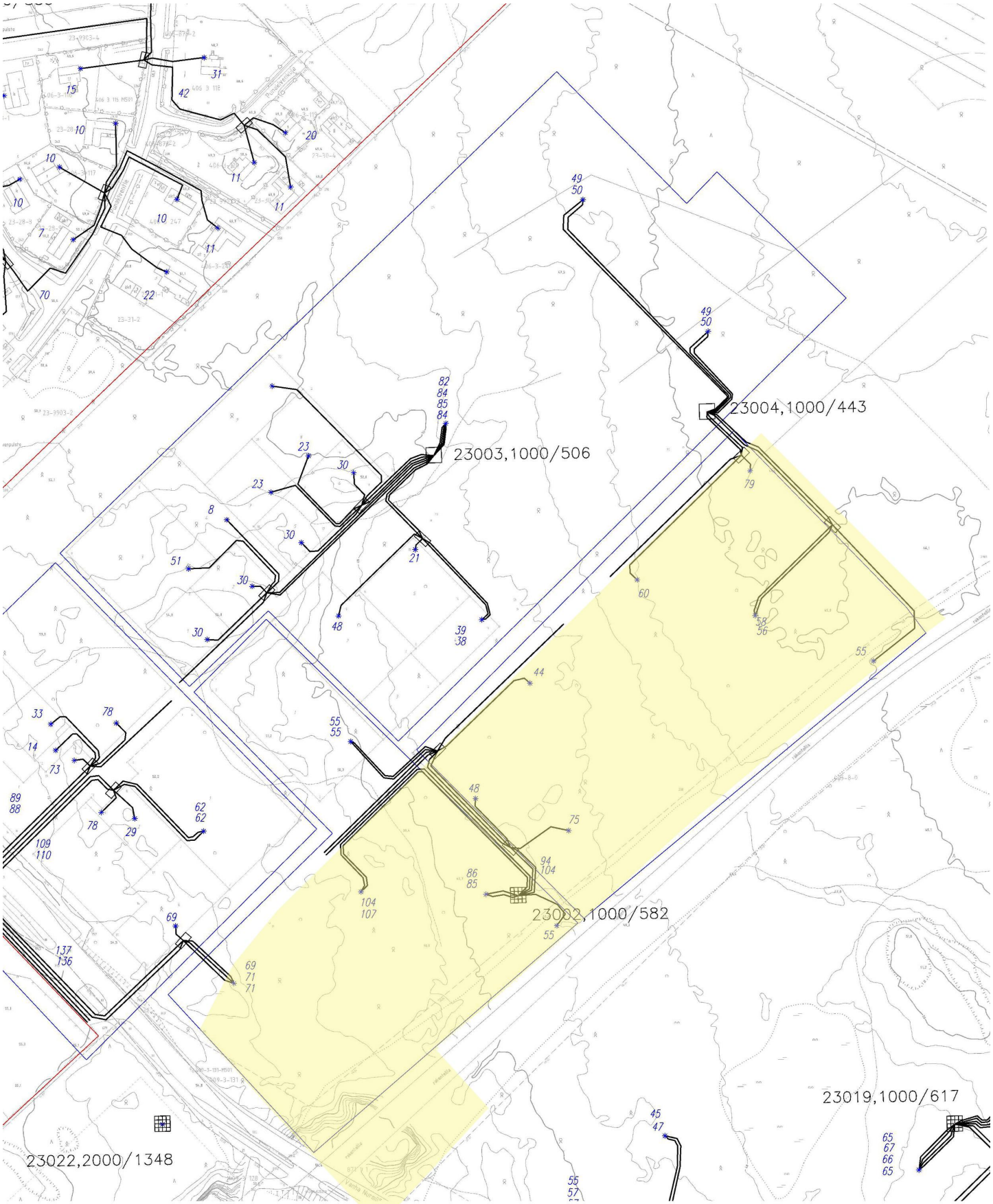

Asemakaavaehdotuksen alue

Sähköverkon yleissuunnitelma
Vantaan Energia

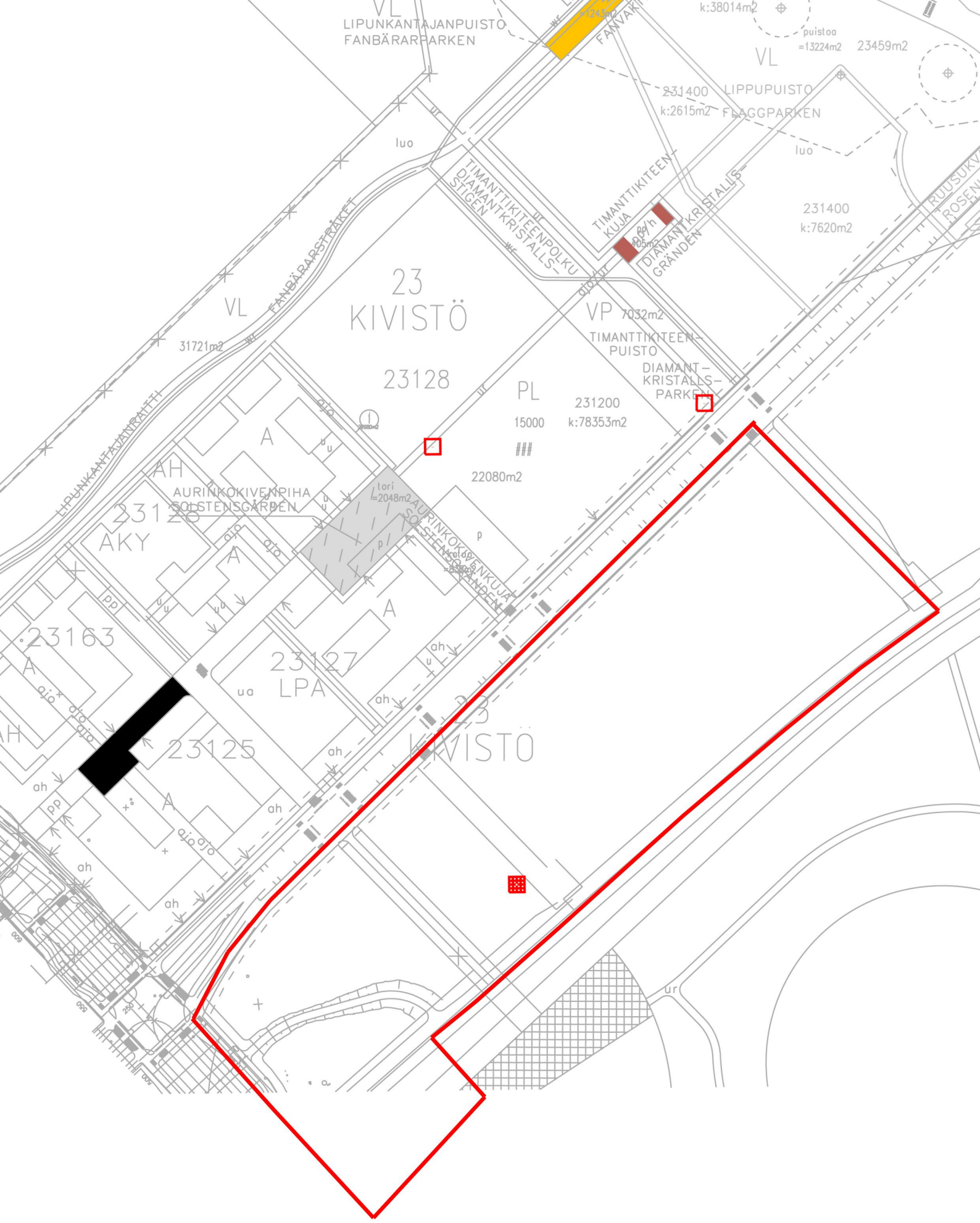

Muuntamoiden paikat
Vantaan Energia

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu/LVA, HTI

KIVISTÖN KESKUSTA-ASUMINEN 2 – (entinen Marja-Vantaa)
ASEMAKAAVAEHDOTUS NRO 231300
23 KIVISTÖ
LAUSUNNOT JA VASTINEET
24.2.2014

Kaupunginhallitus 7.10.2013 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot **Kivistön keskusta-asuminen 2** -asemakaavaehdotuksesta **nro 231300, Kivistö.** Lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 KIVISTÖN ALUETOIMIKUNTA	Ei huomautettavaa.	-
NRO 2 VR-YHTYMÄ OY	Asuinaluetta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon rautatieliikenteen aiheuttama melu, runkomelu ja tärinäasiat. Radan päälle rakentamisessa tulee noudattaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä ja Liikenneviraston ohjeita. Rakenteet tulee maadoittaa ja suunnitella onnettomuuskuormat huomioiden. Sähköradan vaatimat suojaukset ja junapalon aiheuttamat vaatimukset tulee huomioida.	-
NRO 3 HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT – KUNTAYHTYMÄ HSY	Vesihuollon yleissuunnitelmaa on syytä täydentää ja esittää nykyinen vesihuolto. Kaavaselostuksesta puuttuvat vesihuollon alustava kustannusarvio ja arviot uuden vesihuollon määristä. Alueen tulevissa suunnitteluvaiheissa on tehtävä tiivistä yhteistyötä HSY:n vesihuoltoasiantuntijoiden kanssa.	- Kaavaselostuksen kappaletta 3.1.3 on korjattu HSY:n lausunnon mukaisesti ja vesihuollon yleissuunnitelmaan on lisätty nykyiset vesihuoltolinjat, jotka poistuvat käytöstä. Kaavaselostuksen kappaleeseen 5.4.4 on lisätty arviot vesihuollon rakentamiskustannuksista sekä määristä. Tarkempi kustannusarvio on toimitettu HSY:lle.

NRO 2
VR-YHTYMÄ OY

Lausunto:

Asuinaluetta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon rautatieliikenteen aiheuttama melu, runkomelu ja tärinäasiat. Liikennevirasto antaa ohjearvot ja määritteet rautatieliikenteen näkökulmasta ja ottaa myös kantaa maanalaisen Kehäradan tarpeiden huomioimiseen.

Radan päälle rakentamisessa tulee noudattaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä ja Liikenneviraston ohjeita. Rakenteet tulee suunnitella onnettomuuskuormat huomioiden ja rakenteet tulee maadoittaa. Sähköradan vaatimat suojaukset tulee huomioida. Suunnittelussa on huomioitava junapalon aiheuttamat vaatimukset. Kannen alapuolelle ei saa sijoittaa rautatiejärjestelmään kuulumattomia laitteita ja järjestelmiä, sillä ne voivat aiheuttaa häiriötä junaliikenteelle. Rautatiealueen huolto- ja kulkuyhteydet radalle pitää huomioida suunnittelussa samoin kuin pelastustiet.

Operaattorin näkökulmasta turvallisuus, esteettömyys ja valaistus ovat tärkeitä tekijöitä suunnittelussa. Asema-alueella on huolehdittava liityntäliikenteen sujuvuudesta ja riittävistä liityntäpysäköintivarauksista, sekä autoille että pyörille.

VR-Yhtymä Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

Vastine:
* Rautatieliikenteen aiheuttamat melu, runkomelu ja tärinäasiat otetaan huomioon suunnittelussa.
Radan päälle rakentamisessa noudatetaan Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä ja Liikenneviraston ohjeita. Rakenteiden suunnittelussa huomioidaan onnettomuuskuormat ja sähköradan vaatimat suojaukset sekä junapalon aiheuttamat vaatimukset.
Suunnittelussa on huomioitu rautatiealueen huolto- ja kulkuyhteydet radalle sekä pelastustiet.
Turvallisuus, esteettömyys ja valaistus otetaan huomioon suunnittelussa.
Sujuva liityntäliikenne ja riittävät liityntäpysäköintivaraukset on huomioitu Kivistön keskustan ja aseman suunnittelussa.

Tarkistukset:
* Ei aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun.

NRO 3
HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT- KUNTAYHTYMÄ HSY

Lausunto:

Suunnittelualueen korttelissa 23131 sijaitsee v. -81 rakennettu suunnittelualueen pohjoispuolista asutusta laajasti palveleva vesihuoltolinja (vj 400 V ja jv 400 M), jotka siirretään alueen rakentuessa. Lisäksi korttelin alueella sijaitsevat vaiheittain rakentumista palveleva väliaikainen jätevesipumppaamo sekä lyhyt osuus pumppaamon paineviemäriä 355 M ja vesijohtoa vj 400 M (rak. -12).

Vesihuollon yleissuunnitelmassa on esitetty Safiiripolulle ja Safiirikujalle ja Timanttikujalle uutta putkista vj 110 M, jv 200 M, ja hv 300 B koostuvaa vesihuoltolinjaa.

Kaavaselostuksessa, kappaleen 3.1.3 vesihuoltoa käsittelevässä osiossa, on todettu, että alueella ei ole rakennettua kunnallistekniikkaa. Heti seuraavassa kappaleessa on kuitenkin todettu, että kaava-alueen eteläosan korttelissa 23131 sijaitsee väliaikainen, alueen vaiheittain rakentumista palveleva jätevesipumppaamo putkijärjestelyineen ja myös vesijohtoa. Selostusta tulee korjata näiltä osin. Vesihuollon yleissuunnitelmassa ei myöskään ole esitetty nykyistä vesihuoltoa, edellisestä lausuttavaksi toimitetusta yleissuunnitelmasta poiketen. Vesihuollon yleissuunnitelmaa on syytä täydentää näiltä osin.

Kaavaselostuksesta puuttuvat vesihuollon alustava kustannusarvio ja arviot uuden vesihuollon määristä. HSY:n arvio määristä ja kustannuksista kaduittain on seuraava: 1) Safiiripolku: 36 m, 20 000 €, 2) Safiirikuja: 51 m, 26 000 € ja 3) Timanttikuja: 65 m, 33 000 €.

Alueen tulevissa suunnitteluvaiheissa on tehtävä tiivistä yhteistyötä HSY:n vesihuoltoasiantuntijoiden kanssa.

Vastine:
* Kaavaselostusta on tarkistettu. Kappaletta 3.1.3 on korjattu HSY:n lausunnon mukaisesti ja vesihuollon yleissuunnitelmaan on lisätty nykyiset vesihuoltolinjat, jotka poistuvat käytöstä. Kaavaselostuksen kappaleeseen 5.4.4 on lisätty arviot vesihuollon rakentamiskustannuksista sekä määristä. Tarkempi kustannusarvio on toimitettu HSY:lle. Tiivistä yhteistyötä jatketaan HSY:n kanssa.

Tarkistukset:
* Ei aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun.

KA 1592/2013 Kala 8.4.2013 § 23 (5)
Khall. 15.4.2013 § 32

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet **Vantaan kaupunki** (jäljempänä Kaupunki) ja **Axel Sandellin ja Greta Sandellin jakamattomat kuolinpesät** (jäljempänä Kuolinpesät) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen kauppakirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

Taustaa

Kivistön, (ent. Marja-Vantaan) keskusta-asuminen 2 -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 231300 sekä tonttijaon alue sijaitsee Kivistön keskustassa, Kehäradan tulevan Kivistön aseman välittömässä läheisyydessä, Keimolantien (ent.Vanhan Nurmijärventien) itäpuolella. Suunnittelualue sisältää asuntorakentamista n. 52 000 k-m^2. Tämän rakennusoikeuden lisäksi voidaan toteuttaa asumista palvelevia liike-, työ- ja palvelutiloja pääkatujen ja Safiiriaukion varteen.

Asemakaava ja asemakaavamuutoksessa nro 231300 sekä tonttijaossa Kuolinpesien omistamasta Klemets -nimisestä tilasta RN:o 3:136 (kiinteistötunnus 92-409-3-136) noin 340 m^2:n määräala on osoitettu osaksi asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) 23131 ja katualueeksi.

Kaupungin ja Kuolinpesien välillä on allekirjoitettu 31.5.2007 Yhteistoimintasopimus ja 31.8.2012 Yhteistyösopimuksen täydennyssopimus. Yhteistoimintasopimuksen nojalla Kuolinpesät ovat sitoutuneet luovuttamaan Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena rakennusmaata sopimusalueelta. Luovutettava rakennusoikeus vastaa 50 % Kuolinpesien kokonaisuudessaan omistaman sopimusalueen rakennusoikeuden määrästä. Asemakaavoissa osoitetut yleiset alueet Kuolinpesät ovat sitoutuneet Yhteistoimintasopimuksen nojalla luovuttamaan Kaupungille vastikkeetta.

Edellä mainittu noin 340 m^2:n suuruinen määräala on osa Yhteistoimintasopimuksen sopimusaluetta. Asemakaava ja asemakaavamuutoksessa nro 231300 määräalan kokonaisrakennusoikeudeksi on osoitettu noin 548 k-m^2, josta Kuolinpesät luovuttavat Yhteistoimintasopimusehtojen mukaisesti korvauksetta puolet. Näin ollen kauppahinta määräytyy 274 k-m^2:n rakennusoikeuden mukaan. Yhteistoimintasopimuksessa ei ole otettu kantaa siihen, mitä hinnoitteluperustetta sopimusalueella käytetään rakennusoikeuden yksikköhintaa määriteltäessä. Hinnoitteluperuste sovitaan näin ollen kiinteistökauppakohtaisesti. Osapuolet toteavat, että tässä esisopimuksessa sovittu hinnoitteluperuste koskee ainoastaan ja vain tämän sopimuksen mukaista kauppaa ja seuraavien kauppojen osalta hinnoitteluperusteesta sovitaan uudelleen kauppakohtaisesti.

Osapuolet sopivat, että kauppahinta määräytyy 274 k-m^2:n rakennusoikeuden mukaan ja tämän kiinteistökaupan rakennusoikeuden yksikköhinnaksi sovitaan kauppakirjan allekirjoitushetkellä voimassa oleva alueellinen ARA -hinta korotettuna 10%:lla. Vuonna 2014 rakennusoikeuden yksikköhinnaksi muodostuu edellä sovitun mukaisesti 357€ /k-m^2 ja lopulliseksi kauppahinnaksi yhdeksänkymmentäseitsemäntuhattakahdeksansataakahdeksantoista (97 818) euroa.

Tällä esisopimuksella määräalan kaupasta varmistetaan asemakaava ja asemakaavamuutoksen nro 231300 sekä tonttijaon mukainen maankäyttöratkaisun toteutuminen. Kaupan kohteena olevan määräalan hinnoittelussa on huomioitu Yhteistyösopimuksen mukaiset maanluovutusvelvollisuudet.

I KAUPPAKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen kauppakirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaava ja asemakaavamuutos nro 231300 sekä tonttijako on tullut voimaan.

II KAUPPAKIRJA

Myyjät:

Axel Edgar Sandellin ja Greta Helena Sandellin kuolinpesät

Osakkaat:

Sandell, Carl-Gustaf

Sandell, Per-Erik

(jäljempänä Kuolinpesät).

Ostaja:

Vantaan kaupunki, Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Kaupan kohde:

Noin 340m^2:n suuruinen määräala Lapinkylän kylässä sijaitsevasta Klemets – nimisestä tilasta RN:o 3:136 (kiinteistötunnus 92-409-3-136).

Asemakaava ja asemakaavamuutoksessa nro 231300 kaupan kohteesta on noin 207 m^2:ä osoitettu osaksi asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) 23131 ja noin 133 m^2:ä katualueeksi.

Kaupan kohde on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen.

Kauppakirjan ehdot:
Tämän kiinteistökaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1. KAUPPAHINTA

1.1 Lopullinen kauppahinta määräytyy siten, kuin esisopimuksen Taustaa – kohdassa on sovittu.

1.2 Kauppahinta maksetaan Kuolinpesien ilmoittamalle rahalaitostilille välittömästi tämän kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

Kaupan kohteen omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä.

3. RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Kuolinpesät luovuttavat kaupan kohteen velkakiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

3.2 Osapuolet toteavat, että 26.2.2014 päivätystä tilaa koskevasta kiinteistörekisteriotteesta ilmenevät erottamattomat määräalat, rasitteet ja käyttörajoitukset eivät kohdistu kaupan kohteena olevaan määräalaan.

3.3 Kuolinpesät vastaavat niistä kaupan kohteeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän kauppakirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Kauppakirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

Kaupunki on tarkastanut kaupan kohteena olevan määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja kaupan kohteesta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Kaupunki on tutustunut kaupan kohdetta koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO

Tähän kauppaan ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Kuolinpesien ilmoituksen mukaan kaupan kohteena olevalla määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kuolinpesiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia.

Tällöin Kuolinpesät vastaavat pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen kauppakirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu kaupan edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen kauppakirja on allekirjoitettu tai

- kauppakirjan edellytykset ovat täyttymättä 31.12.2014

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2014 mennessä hyväksynyt asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 231300 sekä tonttijaon, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Kuolinpesät sitoutuvat ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot kaupan kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Jos Kuolinpesät eivät ole siirtäneet velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Kuolinpesät vastaavat tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta luovutetun alueen osalta.

Tätä esisopimusta määräalan kaupasta on laadittu neljä (4) yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin Kuolinpesien osakkaalle (2), yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 26. päivän helmikuuta 2014

Axel Edgar Sandellin ja Greta Helena Sandellin kuolinpesien puolesta osakkaat

Carl-Gustaf Sandell
varatuomari
omasta ja Per-Erik Sandellin puolesta valtakirjalla

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että varatuomari Carl-Gustaf Sandell Axel Edgar Sandellin ja Greta Helena Sandellin kuolinpesien osakkaana omasta sekä osakas Per-Erik Sandellin puolesta valtakirjalla myyjänä ja lakimies Irene Varila Vantaan kaupungin puolesta valtakirjalla ostajana ovat allekirjoittaneet tämän kauppakirjan ja, että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä kauppakirjaa vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 26. päivänä helmikuuta 2014

Julkinen kaupanvahvistaja

ISTO HÄLLFORS
Maanmittausteknikko

KOHTEEN SIJAINTI

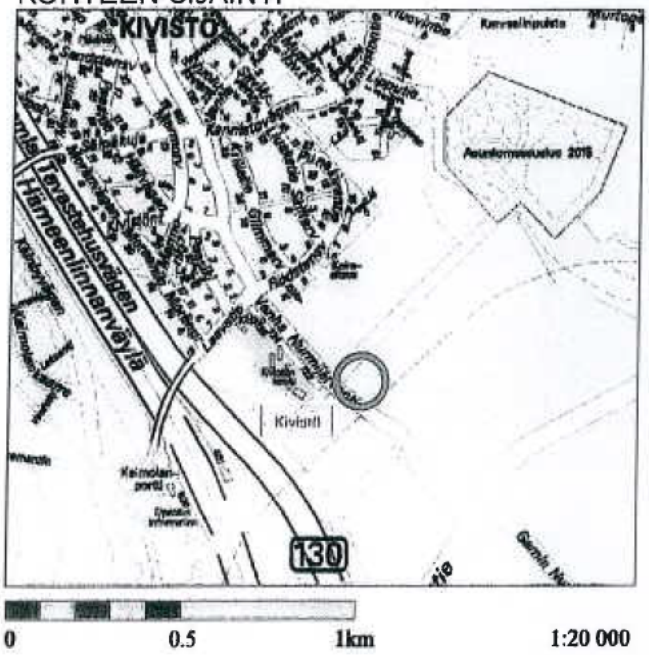

KIINTEISTÖKAUPAN ESISOPIMUS /
Axel Sandellin kuolinpesä ja Greta Sandellin kuolinpesä

YPA/AVP

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Kylä: LAPINKYLÄ (409)

n. 340 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-409-3-131

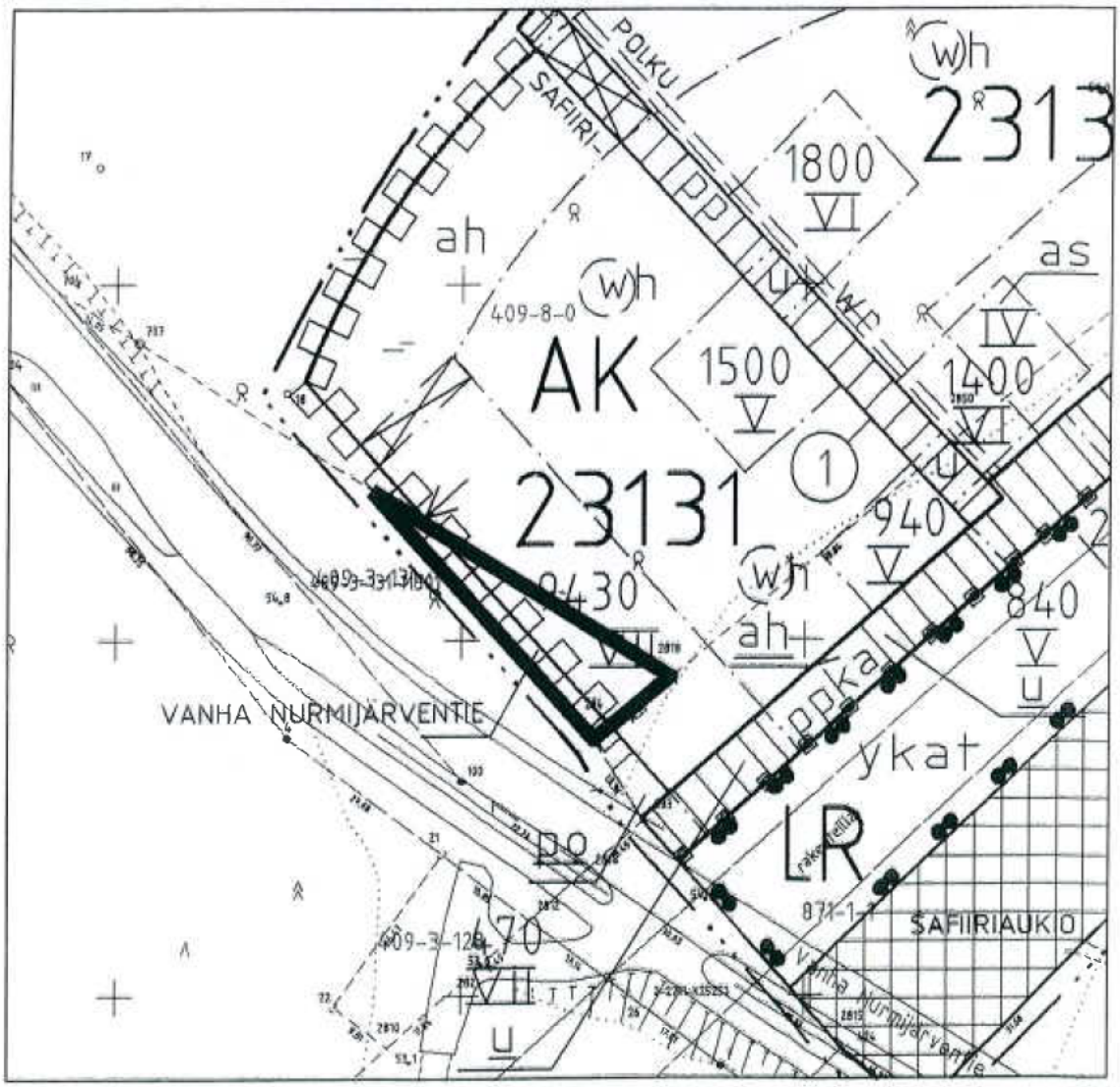

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan esisopimuksen määräalan kaupasta Axel Sandellin kuolinpesän ja Greta Sandellin kuolinpesän kanssa. Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 15.4.2013 (§32). Esisopimuksella kaupunki sitoutuu ostamaan n. 340 m^2:n suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-409-3-136.

Vantaalla 17. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Martti Lipponen
kaupunginjohtaja vs.

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

YHTEISTOIMINTASOPIMUS KIVISTÖN KESKUSTA-ASUMINEN 2 (ENTINEN MARJA-VANTAA) TOTEUTTAMISEKSI

Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) – alue sijaitsee Kivistössä, Kehäradan pohjoispuolella, sisältäen rakenteilla olevan Kehäradan rautatiealuetta. Suunnittelualue rajautuu luoteessa Ruusukvartsinkatuun, lounaassa Keimolantiehen (ent. Vanhaan Nurmijärventiehen) ja Safiiriaukion kaakkoispuolella asemakaavaluonnoksen 230600 tuleviin asuinkortteleihin. Alueelta on lyhimmillään noin 50 m tulevan Kehäradan Kivistön aseman sisäänkäynteihin. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 5 ha.

1. Sopijapuolet

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Kiinteistö Oy Vantaan Erikas,** y-tunnus 0751311-4
c/o Isänn.tsto Maikoski Oy
Vernissakatu 6, 01300 VANTAA
(jäljempänä Erikas)

1.3 **Skanska Talonrakennus Oy**, y-tunnus 1772433-9
PL 114, 00101 Helsinki

1.4 **YIT Rakennus Oy**, y-tunnus 1565583-5,
PL 36, 00621 Helsinki

Jäljempänä Skanska Talonrakennus Oy:stä ja YIT Rakennus Oy:stä käytetään yhdessä nimitystä "Toteuttajat".

2. Sopimusalue

Sopimusalue käsittää Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutoksen sekä tonttijaon nro 231300, mukaisen alueen (jäljempänä Sopimusalue). Sopimusalue rajautuu luoteessa Ruusukvartsinkatuun, lounaassa Keimolantiehen (ent. Vanha Nurmijärventie) kaakossa Kehäradan päälle rakennettavan Safiiriaukion kaakkoispuoleisiin asuinkortteleihin. Sopimusalue koostuu kortteleista 23131 ja 23132 sekä liikennealueesta sisältäen myös kevyen liikenteen katua rautatiealueen lisäksi. Sopimusalueen pinta-ala on noin 5 ha. Sopimusalue on merkitty liitekarttaan 1.

Sopimusalueen omistavat Kiinteistö Oy Erikas, jonka Vantaan kaupunki omistaa 100 %:sti, Vantaan kaupunki ja Axel Sandellin ja Greta Sandellin kuolinpesät. Sopimusalueen maanomistus on esitetty liitteessä 1a.

Axel Sandellin ja Greta Sandellin kuolinpesät ja Vantaan kaupunki ovat sopineet esisopimuksin tekevänsä asemakaavan 231300 voimaan tullessa kiinteistökaupan, jolla kaupunki saa omistukseensa Sandellien kuolinpesien omistamat sopimusalueella sijaitsevat maa-alueet.

Kaupunki ja Erikas tulevat tekemään sopimusaluetta koskevan toteuttamissopimuksen, jolla kaupunki saa asemakaavan 231300 voimaan tultua omistukseensa osan sopimusalueen korttelista 23132. Loppuosa korttelista 23132 tulee jäämään Erikaksen omistukseen. Näin ollen maanluovuttajina Skanska Talonrakennus Oy:lle ovat sekä Kaupunki että Erikas.

3. Sopimuksen lähtökohdat

Sopimusalue on Marja-Vantaan osayleiskaavassa (KV 19.6.2006, tullut voimaan 9.7.2008) osoitettu tehokkaan asumisen alueeksi A1 ja rautatiealueeksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 4.4.2011 ja kaupunginhallitus 11.4.2011 hyväksyi Marja-Vantaan ydinkeskustan alueelle asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230600, joka perustuu kansainvälisen kutsukilpailun voittaneiden Arkkitehdit Harris-Kjisik Oy:n ehdotukseen. Luonnoksen pohjalta Kaupunki on valmistellut yhteistyössä Toteuttajien ja heidän palkkaamien konsulttien kanssa Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutoksen sekä tonttijaon nro 231300.

Kaupunginhallitus päätti 15.4.2013 kaupunkisuunnittelulautakunnan 8.4.2013 tekemästä esityksestä asettaa asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231300 nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Nähtävillä olon jälkeen tehtiin täsmennyksiä, Kaupunginhallitus päätti 7.10.2013 kaupunkisuunnittelulautakunnan 30.9.2013 tekemästä esityksestä asettaa uudelleen muutetun asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen ja tonttijaon nro 231300 nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt kaavan osaltaan 24.2.2014 ja kaupunginhallitus 3.3.2014.

Asemakaavasuunnittelu perustuu kestävän kehityksen eri osa-alueiden huomioimiseen.

4. Sopimuksen tarkoitus ja tavoite

Tällä sopimuksella sovitaan kaupunginhallituksen 5.3.2012 valitsemien Toteuttajien, Kaupungin ja Erikaksen kesken Sopimusalueen asemakaavan, rakentamisohjeen ja Taiteen konseptin suunnittelusta ja toteutuksesta sekä toteutettavien asuntojen tuottamisesta ja markkinoinnista sekä tonttien luovuttamisesta. Lisäksi tällä sopimuksella sovitaan alueen pysäköintijärjestelyistä sekä alueelle toteutettavasta jätteiden keräysjärjestelmästä aiheutuvista velvoitteista.

Yleisenä tavoitteena on toteuttaa osayleiskaavan mukaisesti, liikenteellisesti Kehärataan ja Kivistön asemaan tukeutuva tehokas asuntoalue ja laatia alueen asemakaava, rakentamisohje ja Taiteen konsepti yhteistyössä Toteuttajien kanssa.

Erityisenä tavoitteena on toteuttaa kestävän kaupunkisuunnittelun vaatimuksia, sisältäen mm. mahdollisuuden toteuttaa 2000-luvun urbaanin keskusta-asumisen erilaisia talotyyppejä. Kokonaisuuden tulee täyttää kaavaselostuksessa esitetyt Kivistön laatukriteerit ja mahdollistaa kohtuuhintainen asuntotuotanto.

Toteuttajat sitoutuvat toteuttamaan alueen rakennukset vastaavantasoisin suunnitelmin, joilla he osallistuivat valintamenettelyyn (kaupunginhallituksen päätös 5.3.2012).

5. Tehtäväjako

Toteuttajat toimivat heille osoitetuilla alueillaan Sopimusalueen toteuttajina ja vastaavat pääsääntöisesti oman alueen suunnittelusta, toteutuksesta ja markkinoinnista jäljempänä tässä sopimuksessa mainitulla tavalla. Selvyyden vuoksi todetaan, että siltä osin kuin kyse on valtion tukemasta asuntotuotannosta, hankkeiden toteutuksesta vastaavat ulkopuoliset rakennuttajat, joille Kaupunki ja/tai Erikas luovuttavat tontit tai tontille osoitettujen rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavat tontin määräosat suoraan, kuten kohdassa 6.3 on todettu.

Kaupunki laatii yhteistyössä Toteuttajien kanssa Sopimusalueen asemakaavan, rakentamisohjeen ja Taiteen konseptin. Kaupunki suunnitteluttaa ja rakennuttaa Sopimusalueen kunnallistekniikan kokonaisuudessaan.

Kaupunki ja Erikas luovuttavat Sopimusalueen tontit ja tontille osoitettujen rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavat tontin määräosat siten, kuin jäljempänä kohdassa 12 on esitetty.

Kaupungin perustama yhtiö Kivistön Putkijäte Oy (jäljempänä KPJ) vastaa alueen jätteen putkikeräysjärjestelmän suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja ylläpidosta siten, kuin jäljempänä 10. kohdassa on sovittu.

6. Suunnittelu- ja toteutusperiaatteet

6.1 Kaavoitus, rakentamisohje ja Taiteen konsepti

Kaupunki on laatinut yhteistyössä Toteuttajien ja konsulttien kanssa lopullisen asemakaavaehdotuksen ja tarvittavat selvitykset luottamuselintensä hyväksyttäviksi.

Kortteli- ja kohdekohtaisen suunnittelun pohjaksi Sopimusalueelle laaditaan rakentamisohje yhteistyössä sopijapuolten kesken sen jälkeen, kun tämä sopimus ja kaavaehdotus on hyväksytty.

Taide liitetään suunnitteluvaiheessa kaikkeen arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun. Korttelialueille laaditaan yhteistyössä sopijapuolten kesken Taiteen konsepti, joka ohjaa toteutussuunnittelua. Taiteen konsepti menee kaupunkikuvaneuvottelukuntaan ja rakennuslupajaokseen yhdessä rakentamisohjeen kanssa.

Kaupunki vastaa kaavoituksen kustannuksista lukuun ottamatta Toteuttajien konsulttien kustannuksia.

6.2 Suunnittelu

Sopimusalueen suunnittelu ja toteutus perustuvat asemakaavaan, yhteisiin laatukriteereihin, rakentamisohjeeseen ja Taiteen konseptiin. Suunnittelussa käytetään yhteisesti sovittuja, kokeneita suunnittelijoita, joilla on näyttöä korkealuokkaisesta ja ympäristöasiat huomioon ottavasta suunnittelusta.

Rakennusten suunnittelussa on käytettävä pääsääntöisesti edellä mainittuja, asemakaavasuunnitteluun jo osallistuneita konsultteja.

Tekniset laatuvaatimukset on esitetty liitteessä 2.

6.3 Asuntorakenne

Sopimusalueelle on toteutettava rahoitus- ja hallintamuodoiltaan monipuolista asuntotuotantoa ja pyrittävä alueen toteutuksessa mahdollisimman monipuoliseen huoneisto- ja asukasjakaumaan.

Koko Kivistön alueen alustava asuntotuotantomuotojakauma on seuraava, vuosittaiset vaihtelut voivat olla merkittäviä:

Vapaarahoitteinen omistusasuntotuotanto 50 %

Valtion tukema vuokra-asuntotuotanto	20 %
Vapaarahoitteinen vuokra-asuntotuotanto	15 %
Asumisoikeustuotanto	5 %
Erityisasuminen	5 %
Koerakentaminen	5 %

Sopimusalueen asuntorakennusoikeudesta vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa saa olla enintään 50 % ja tuettua tuotantoa, johon lasketaan kaikki muu asuntotuotantomuoto, tulee olla vähintään 50 % Sopimusalueen asuntorakennusoikeudesta.

Kaupunki ja/tai Erikas pidättää itsellään, Sopimusalueen korttelista 23132 tontin nro 4 valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona tai muutoin Kaupungin päättäminä kohteina toteutettaviksi.

Toteuttajat sitoutuvat sopimaan Kaupungin kanssa asuntotuotannon kohdentamisesta Sopimusalueelle. Valtion tukeman tuotannon osalta Kaupunki ja/tai Erikas luovuttaa tontit suoraan lopullisille omistajille. Toteuttajakohtaisista asuntotuotantomuodoista sovitaan yhteistyöryhmässä esitettyihin osuuksiin pyrkien.

Mikäli joku toteuttajista rakentaa / rakennuttaa Sopimusalueella kohteen toiselle toteuttajalle tai ulkopuoliselle taholle, joka jää kohteen omistajaksi tai jolta toteuttajan perustama asuntoosakeyhtiö vuokraa tontin, voi Kaupunki ja/tai Erikas myydä tontin suoraan sen lopulliselle omistajalle.

Kohtuuhintaisuus

Sopimusalueelle on toteutettava noin 20 % vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon kerrosalasta Kaupungin hyväksymään velattomaan enimmäismyyntihintaan. Tätä määräosuutta arvioitaessa otetaan huomioon saman toteuttajan asemakaava-alueelle 230 900 (Marja-Vantaan keskusta-asuminen 1) sijoittuva asuntotuotanto.

Näiden asuntojen tulee olla julkisesti myynnissä. Toteuttajayhtiön työntekijöiden on mahdollista ostaa näitä asuntoja vain omaan asumiskäyttöön tai siinä tapauksessa, että julkisella myynnillä ei kaikkia asuntoja ole varattu.

Samaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon periaatetta on tavoitteena noudattaa myös n. 30 % osuudessa vapaarahoitteisessa vuokratuotannossa pyrkien siihen, että kohtuuhintaisuus siirtyy asuntojen vuokriin.

Kaupunki ja/tai Erikas hyväksyy tapauskohtaisesti erillisessä tontinluovutuspäätöksessä kohtuuhintaisuuden käytön ja määrittelee ko. kohteen enimmäismyyntihinnan.

6.4 Alueen toteuttaminen

Sopimusalue toteutetaan siten, että kunkin Toteuttajan ensimmäisen asuntorakentamiskohteen on käynnistyttävä viimeistään yhden (1) vuoden sisällä asemakaavan voimaantulosta. Tämän jälkeen Toteuttajan on käynnistettävä vuosittain vähintään yksi asuinkohde. Kaikki kohteet on oltava rakenteilla viimeistään kuuden (6) vuoden kuluttua kaavan voimaantulosta. Mikäli rakentaminen jostain syystä viivästyy Toteuttajasta riippumattomista syistä, pidennetään edellä mainittua kuuden (6) vuoden aikaa viivästyksen vaatimalla ajalla. Alustavat rakentamisen aloitusvuodet rakennuksittain/tonteittain on esitetty liitteessä 3 oletuksena, että asemakaava tulee voimaan keväällä 2014.

Mikäli joku Toteuttajista perustelluista syistä luopuu tonttivarauksestaan tai ei pysty aloittamaan tontin rakentamista sovitussa aikataulussa, Kaupunki valitsee ko. tontille toteuttajan. Sen lisäksi, mitä jäljempänä kohdassa 12 on sanottu kortteliin 23132 toteutettavien autopaikkojen korvaamisesta, luopujalla ei ole oikeutta saada mitään korvauksia suunnittelu- ja muista ko. tonttiin kohdistuvista kustannuksista ja maksuista.

Mikäli joku Toteuttajista kieltäytyy ilman perusteltua syytä toteuttamasta tonttia/tontteja, niin Kaupunki ja/tai Erikas voi kieltäytyä myymästä sille muita tontteja Sopimusalueella. Näin vapautuvan tontin/tontit Kaupunki ja/tai Erikas voi myydä vapaasti kolmannelle osapuolelle, joka voi olla myös joku Toteuttajista.

Sopimusalueella kadun varressa saadaan maantasokerroksessa toteuttaa asemakaavan sallimaa liike-, työ- ja palvelutilojen rakentamista. Näiden tilojen rakennusoikeus tulee vastikkeetta asemakaavassa esitetyn rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavassa asuinkortteleissa ah-merkinnällä osoitetuilla rakennusaloilla rakennukset tulee kadunpuoleisilla osilla suunnitella ja toteuttaa jo rakennusvaiheessa sellaiseen valmiustasoon, että ne voidaan ottaa myöhemmin liike- ja palvelutilakäyttöön ilman teknisiä rajoituksia.

Kaupungin ja/tai Erikaksen itselleen varaamien eteenpäin myytävien tonttien ja muissa tapauksissa kolmansille myytävien tonttien osalta Kaupunki sitouttaa ostajan noudattamaan tämän sopimuksen periaatteita.

6.5 Kvartsiraitin päälle rakentaminen

Asemakaava sallii korttelin 23131 tonteille 1 ja 4 rakennettavien rakennusten ulottamisen Kvartsiraitin (asemakaavamääräys ”pp”) päälle ulokkeina. Asemakaavassa ulokkeet on osoitettu merkinnällä ”u” (uloke). Asemakaavassa molempien tonttien kohdalla oleville ulokkeille on osoitettu erilliset rakennusoikeudet.

Kaupunki ja Erikas antavat tällä sopimuksella Toteuttajille oikeuden ulottaa rakennus asemakaavan osoittamalle ulokkeelle. Ulokkeella sijaitsevien rakennusten ylläpidosta ja peruskorjauksista vastaavat korttelin 23131 tontit 1 ja 4 kummatkin omalta kohdaltaan.

Edellä mainituista oikeuksista osapuolet tekevät erilliset sopimukset tässä mainittujen periaatteiden mukaan. Kehäradan varressa korttelissa 23131 sijaitsee väliaikainen, vaiheittaista rakentumista palveleva jätevedenpumppaamo sekä lyhyt osuus pumppaamon paineviemäriä ja vesijohtoa, joka voidaan poistaa toiminnasta Piispankylän jätevedenpumppaamon valmistuessa.

Toteutuksessa on varauduttava siihen, että nämä väliaikaiset vesihuollon rakenteet voivat olla toiminnassa 31.8.2014 saakka, korttelin 23131 toteuttaja voi kustannuksellaan tehdään väliaikaisia siirtoratkaisuja ilman vesihuollon merkittäviä keskeytyksiä. Kehäradan urakka-alue sijoittuu korttelien 23131 ja 23132 alueelle liitteen 8 mukaisesti. Kehäradan urakka-alueelle pääsee töihin arviolta 1.12.2014. Sopijapuolet neuvottelevat Kehäradan urakoitsijan kanssa ja pyrkivät siihen, että rakennustyöt voitaisiin aloittaa aikaisemmin korttelin 23131 tontilla 1. Samoin menetellään korttelin 23132 kohdalla, mikäli Kehäradan töiden ja Toteuttajan rakennustöiden yhteen sovittaminen sitä edellyttää.

7. Yhteistyöryhmä

Sopimusalueen suunnittelun ja rakentamisen ohjausta ja koordinointia varten perustetaan yhteistyöryhmä. Kaupunki, Erikas, Toteuttajat ja alueelle perustettavat yhtiöt nimeävät omat edustajansa yhteistyöryhmään, ja kaupunki nimeää yhteistyöryhmän puheenjohtajan.

Yhteistyöryhmässä käsitellään mm:

- suunnittelun ja rakentamisen seuranta
- alueen kokonaisilme ja yhdessä valittujen laatukriteereiden toteutuminen
- asuntojen rahoitus- ja hallintamuodot ja asuntojakauma sekä kohtuuhintaisen asuntotuotannon jakautuminen Toteuttajien kesken
- kunnallistekniikan rakentamisaikataulu
- rakennuspaikkojen rakentamisohje
- taiteen konsepti
- markkinointilanne
- pysäköintijärjestelyt
- putkijätejärjestelmän rakentamisen koordinointi
- uusien palvelujen mahdollistaminen valokuituverkon avulla

Toteuttajat osallistuvat Yhteistyöryhmässä edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseen sekä omalta osaltaan edesauttavat kaupungin tavoitteiden ja teemojen toteutumista Kivistön alueella.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on myös ohjata alueen suunnittelua ja toteutusta siten, että Kaupungin ja Toteuttajien yhdessä valmistelemat tavoitteet alueen hyvästä kaupunkikuvasta ja laatutasosta toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Tehtävänä on myös sovittaa yhteen eritasoiset suunnitelmat ja varmistaa toteutuksen oikea ajoitus.

Yhteistyöryhmä laatii vuosittain tavoiteohjelman, jossa sovitaan seuraavan vuoden toteutusaikataulusta sekä asuntojen rahoitus- ja hallintamuodoista.

8. Kunnallistekniikka

Kaupunki suunnittelee ja rakentaa kustannuksellaan alueen kunnallistekniikan soveltaen Kuntatekniikan ja joukkoliikennejaoston 22.11.2011 § 8 toteutussuunnittelun pohjaksi hyväksymää DesignManualia ja yleisiä vantaalaisia suunnitteluohjeita ja periaatteita.

Kaupunki pyrkii myötävaikuttamaan mm. tilapäisten ajoyhteyksien ja työmaan vesihuoltoliittymien sijoittamisen osalta siten, että ensimmäisten rakennuspaikkojen asuintalojen rakentamisen aloittamiseen on valmius kuuden (6) kuukauden kuluessa asemakaavan voimaantulosta lukien, kuitenkin aikaisintaan 30.11.2014. Korttelissa 23131 väliaikaisen pumppaamon ja vesihuollon rakenteiden toiminta on oltava mahdollista 31.8.2014 saakka, kuten 6.5 kohdassa on kerrottu.

Kaupunki rakentaa Safiirikujan liikennöitävään kuntoon sekä vesihuollon runkolinjastot johtosiirtoineen katualueilla 12 kuukauden kuluessa asemakaavan voimantulosta. Korttelialueen sisäiset vesihuoltolinjat kuuluvat maanomistajalle.
Timanttikuja rakennetaan 12 kuukauden kuluessa asemakaavan voimaantulosta ja kun maanomistajat ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Safiiripolun rakentaminen pyritään sovittamaan yhteen tonttien rakentamisen aikatauluihin.

Kaupunki toteuttaa alueen viimeistelytyöt alueen talonrakennustöiden valmistuttua.

9. Vesijohto-, viemäri-, kaukolämpö- ja valokuituverkkoon liittyminen

Sopimusalueelle toteutettavat tontit ja rakennukset tulee liittää yleiseen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin sekä hulevesiviemäriin. Liittyminen vesijohto- ja viemäriverkkoon tapahtuu liittymishetkellä voimassaolevin tavanomaisin liittymisehdoin, ja liittyjä suorittaa kaupungissa toimivalle vesihuoltolaitokselle liittymishetkellä toimivaltaisen viranomaisen

vahvistamat kulloinkin voimassa olevat liittymismaksut. Korttelialueen sisäiset vesihuoltolinjat kuuluvat maanomistajalle.

Vesihuoltolaitos perii vesijohtovedestä toimivaltaisen viranomaisen vahvistamaa kulloinkin voimassaolevaa kulutusmaksua ja jätevesimaksulain mukaista käyttömaksua. Mikäli nykyinen käytäntö muuttuu, sovelletaan myös sopimusalueella muuttuneita maksuja.

Osapuolet sitoutuvat liittämään alueen rakennukset kaukolämpöverkkoon kustannuksellaan. Rakennusten ja käyttöveden lämmitys on toteutettava pääosin kaukolämmöllä. Rakennusten lämmityksen kaukolämmönliittymisvelvoitteesta voidaan luopua, jos rakennukset toteutetaan energiataloudeltaan vähintään rakentamisajankohdan mukaisina ns. lähes nollaenergiataloina tai niiden pääasiallisena lämmitysjärjestelmänä on uusiutuviin energialähteisiin perustuva vähäpäästöinen lämmitysjärjestelmä.

Maalämpöä tuottavien kallioreikien poraaminen on Sopimusalueelle kiellettyä.

Kivistöön on tutkittu myös koko kaupunginosan kattavaa valokuituverkko-ratkaisua, joka mahdollistaisi täysin uudenlaisten, asukkaille ja muille toimijoille (yritykset, kolmas sektori jne.) suunnattujen palvelujen tuottamisen. Verkon avulla on tarkoitus lisätä asumismukavuutta, turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja viihtyvyyttä kehittämällä uusia, käyttäjän tarpeista lähtöisin olevia palveluita. Tavoitteena on myös mahdollistaa kaupungin toimesta tapahtuva, esimerkiksi sosiaali- ja terveyssektorin palvelujen tarjoaminen kuntalaisille. Alueen kiinteistöjen on liityttävä tähän kaupungin tai kaupungin nimeämän tahon ylläpitämään valokuituverkkoon. Mahdollisista liittymiskustannuksista neuvotellaan ja sovitaan yhteistyöryhmässä myöhemmin.

10. Jätteen putkikeräysjärjestelmä

Kivistön keskustan alueelle on päätetty rakentaa keskitetty jätteiden putkikeräysjärjestelmä. Kaupunki on perustanut kaupunginhallituksen päätöksen nojalla Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön (jäljempänä KPJ) vastaamaan putkikeräysjärjestelmän rakennuttamisesta, rahoittamisesta, operoinnista, ylläpidosta ja omistamisesta (kaupunginhallituksen päätös 7.10.2013 §22 (Liite 7a) ja kaupunginvaltuuston päätös 14.11.2013 §5 (Liite 7b).

Toteuttajat sitoutuvat liittymään alueelliseen putkikeräysjärjestelmään ostamiensa tonttien osalta merkitsemällä KPJ:n B-sarjan osakkeita kortteleissa 23131 ja 23132 sijaitsevien tonttien asemakaavan mukaista rakennusoikeutta vastaavalla määrällä (1 osake/k-m^2), yhden osakkeen merkintämaksu on arviolta 40 - 65 €/k-m^2

- kortteli 23131: 5200+4300+1500+1040+1470+1500+2050+1880+4500+4500 +560 ja +630 ka-m^2 (ulokkeet) = 29 130 k-m^2
- kortteli 23132: 2350+2350+2350+2350+5800+2700 = 17 900 k-m^2
- korttelin 23132 tontti 4 (4100 k-m^2) jää Kaupungille/Erikakselle, jonka osoittama taho vastaa osakkeiden merkinnästä ja merkintämaksusta

Toteuttajat sitoutuvat putkikeräysjärjestelmän kiinteistöliittymän tontin sisäpuolisen osuuden rakentamiseen ja velvoitteisiin siten, kuin liitteenä olevassa Kivistön keskustan alueellinen jätteiden putkikeräysjärjestelmän hankintasopimukseen sisällytettävä Kiinteistö liittymien urakkarajauksessa (liite 4) on osoitettu Tilaaja sarakkeessa. Kiinteistöliittymän määritelmän on esitetty liitteessä 5.

Kiinteistöliittymän suunnittelu ja rakentaminen on tehtävä Kivistön Putkijäte Oy:n ohjeiden mukaisesti. Kiinteistöliittymä siirtyy valmistuttuaan Kivistön Putkijäte Oy:n haltuun ja omistukseen, jonka jälkeen Kivistön Putkijäte Oy vastaa kiinteistöliittymän ylläpidosta.

Korttelia 23131 on arvioitu palvelevan kolme (3) putkikeräysjärjestelmän syöttöasemaa ja korttelia 23132 on arvioitu palvelevan kolme (3) putkikeräysjärjestelmän syöttöasemaa. Syöttöasemat on osoitettu liitteenä olevassa syöttöaseman määrää ja sijaintia koskevassa kartassa (liite 6). Toteuttajat toimittavat liitteen, mikäli eivät ole sitä toimittaneet. Toteuttajat sitoutuvat siihen, että kiinteistöliittymien käytön edellyttämistä rasitteista sovitaan erikseen kummankin korttelin tonttien kesken.

Putkikeräysjärjestelmän käytöstä KPJ tulee perimään yhtiöjärjestyksen mukaista käyttö- ja perusmaksua.

Toteuttajat sitoutuvat tekemään KPJ:n kanssa kaupunginhallituksen päätöksessä 7.10.2013 §22 (liite7a) mainitut kaikki sopimukset päätöksessä mainitussa aikataulussa.

KPJ vastaa väliaikaisen jätteenkeräyksen järjestämisestä kunnes putkikeräysjärjestelmä otetaan käyttöön. Toteuttajien on myötävaikutettava väliaikaisten jäteastioiden sijoittamiseksi tarvittaessa tontille. Jäteastioita varten ei tarvitse rakentaa erillistä jätehuonetta.

Toteuttajien on rakennettava kiinteistöihin korttelikohtaiset kierrätyshuoneet suurikokoisen sekajätteen, lasin ja pakkausmetallin keräystä varten. Jätehuoneiden koko on mitoitettava HSY:n ohjeiden mukaan, jätehuoneen koko noin 500 - 750 asukasta varten on noin 3,3 x 6,8 m2 ja 250 – 500 asukasta varten noin 3,3 x 5,9 m2. HSY:n ohjeiden mukaan kierrätyshuoneiseen tulee sijoittaa vesipiste sekä lattiakaivo mikäli tila on lämmin. Kierrätyshuone tulee mitoittaa siten, että jäteastia voidaan ottaa tyhjennettäväksi ilman että toista jäteastiaa tarvitsee siirtää. Jätteiden tyhjennyskustannuksista vastaa KPJ.

Kierrätyshuoneen oven kohdalla tulee olla riittävä tila jäteautolle ja se tulee varustaa asiaankuuluvin liikennemerkein jäteauton sujuvan liikennöinnin varmistamiseksi. Alueen kantavuus sekä rakenne tulee ottaa huomioon alueella, jolla jätteenkeräysautot tulevat ajamaan. Sijoitettaessa kierrätyshuone kerrostalon alimpaan kerrokseen ovi on kadun suuntaan, ei sisäpihalle.

11. Pysäköintijärjestelyt

Kivistön keskustan asemakaavasuunnittelu perustuu asukaspysäköinnin järjestämiseen keskitetysti ja pääosin erillisiin pysäköintitaloihin. Sopimusalueen korttelien 23131 ja 23132 Toteuttajat rakentavat kaikki korttelien tarvitsemat autopaikat asemakaavamerkintöjen ja -määräysten mukaisesti omistamiinsa kortteleihin. Toteuttajat perustavat kumpikin omaan kortteliinsa pysäköinnin hallinnointia varten erillisen yhtiön tai muun vastaavan yhteisomistuksen, joka hallinnoi ja mahdollisesti Toteuttajien harkinnan mukaan myös suunnittelee, rakennuttaa, hankkii koko korttelin asukaspysäköintiä. Pysäköintilaitoksien suunnittelussa ja toteutuksessa on varauduttava sähköautojen latausmahdollisuuteen tulevaisuudessa (sähkökeskuksissa ym).

Korttelin 23132 autopaikat tulee sijoittaa asemakaavamääräysten mukaisesti korttelin LPA – tontille rakennettavaan pysäköintilaitokseen. Skanska Talonrakennus Oy perustaa pysäköintiyhtiön (myöhemmin Yhtiö) ja rakentaa pysäköintilaitoksen. Yhtiön tulevat omistamaan kaikki korttelin 23132 asunto-/kiinteistöyhtiöt, jotka sijoittavat asemakaavan mukaisesti autopaikkansa LPA-tontille, Yhtiön omistus jakaantuu korttelin 23132 asunto/kiinteistöyhtiöiden kesken laitokseen sijoitettavien autopaikkojen suhteessa.

Korttelissa 23132 tontin 4 autopaikat on luovutettava Vantaan kaupungin myöhemmin osoittamalle toteuttajalle YSE 1998 47§:n mukaisesti määräytyvään omakustannushintaan, kuitenkin enimmillään ARAn hyväksymään enimmäishintaan. Luovutuksessa noudatetaan edellä sovittuja ehtoja niin, että tontin 4 tuleva omistaja saa lunastamiaan autopaikkoja vastaavan määrän Yhtiön osakkeita. Luovutettavien autopaikkojen rakennus- ja maksuaikataulu sovitaan tontin 4 saajan kanssa niin, että autopaikat ovat käytettävissä tarvittavassa aikataulussa. Autopaikkojen käyttäjät vastaavat niiden käyttökustannuksista.

Kaupunki ja/tai Erikas luovuttaa pysäköintilaitoksen tontin suoraan Yhtiölle 1. asuntotontin tai rakennuspaikan hallintaan oikeuttavan tontin määräosan luovutuksen yhteydessä. Kaupunki ei tule missään olosuhteissa omistamaan rakennettuja autopaikkoja.

Mikäli Toteuttajat eivät jostain syystä toteuta heille varattuja tontteja ja Kaupunki ja/tai Erikas luovuttaa tontin/tontit kolmannelle, sitoutuu Kaupunki ja/tai Erikas siihen, että Kaupunki ja/tai Erikas velvoittaa kolmannen hankkimaan kaikki luovutettavalle tontille kuuluvat rakennetut autopaikat ja maksamaan niistä Toteuttajalle hinnan, joka vastaa ao. autopaikkojen lukumäärän mukaan määräytyvää osuutta toteutettujen autopaikkojen kokonaiskustannuksesta. Edellä mainitussa tapauksessa autopaikoista maksettava kustannus ei ole sidottu mihinkään indeksiin eikä siinä huomioida arvonalennusta (poistoa). Kaupunki ja/tai Erikas ei sitoudu mihinkään aikatauluun tonttien luovuttamisessa kolmannelle.

Ennen pysäköintilaitoksen valmistumista tilapäisiä autopaikkoja voidaan sijoittaa korttelialueiden rakennusaloille viranomaisten niin salliessa. Tällä sopimuksella Kaupunki ja Erikas sitoutuvat antamaan oikeuden käyttää omistamiaan/hallinnoimiaan tontteja tilapäiseen pysäköintiin ja tästä oikeudesta osapuolet tekevät erillisen sopimuksen tässä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

12. Tonttien luovuttaminen

Toteuttajat tai niiden toimesta perustetut yhtiöt tai Toteuttajien osoittamat tontin omistajaksi tulevat sijoittajat ostavat asuntorakennustontit tai rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavat tontin määräosat Kaupungilta ja/tai Erikakselta siten, että ensimmäinen tontti/määräosa on ostettava viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sekä tonttijaon nro 231300 voimaantulosta, kuitenkin aikaisintaan 1.8.2014 ja seuraavat tontit/määräosat aina vuoden (1) kuluttua edellisen tontin ostosta. Toteuttajalla on oltava kohde rakenteilla toteutusalueella ennen, kuin Kaupunki ja/tai Erikas myy sille seuraavan tontin/määräosan. Kaupungista, Erikaksesta ja Toteuttajasta riippumattomat viivästykset (esim. rakennuslupien lainvoimaisuus) rakentamisen aloittamisessa otetaan huomioon toteuttamisen aikatauluja arvioitaessa.

Valtion tukemaa asuntotuotantoa toteuttavalle osoitettavat tontit tai rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavat tontin määräosat Kaupunki ja/tai Erikas myy suoraan valtion tukeman asuntotuotannon toteuttajille. Toteutuksessa noudatetaan ARA:n ohjeita ja määräyksiä.

Rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavien tontin määräosien suuruus määräytyy siinä suhteessa, kun rakennuspaikalle asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus muodostaa tontin kokonaisrakennusoikeudesta. Hallinnanjakosopimus laaditaan ensimmäisen luovutuksen yhteydessä.

Tontit tai rakennuspaikkojen hallintaan oikeuttavat tontin määräosat luovutetaan luovutushetkellä voimassa olevin kaupunginhallituksen hyväksymin asuntotonttien luovutusehdoin huomioon ottaen, mitä kohdassa 6.4 on sovittu. Valtion tukemaan asuntotuotantoon osoitettavat tontit myydään ARA:n hyväksymällä enimmäishinnalla ja muuhun tuotantoon osoitettavat tontit seuraavin periaattein:

Vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon luovutettavat tontit hinnoitellaan siten, että kerrosneliömetrihintana käytetään luovutusvuoden ARA:n hyväksymää enimmäishintaa lisättynä 10 %:lla kolmen ensimmäisen vuoden aikana asemakaavan voimaantulosta. Tämän jälkeen aikaisempaa myyntihintaa korotetaan 10 %:lla, tämä korotus kattaa seuraavat kolme vuotta.

Vapaarahoitteiseen vuokra-asuntotuotantoon, muuhun kuin valtion tukemaan erityisasumiseen ja koerakentamiseen, luovutettavat tontit hinnoitellaan siten, että kerrosneliömetrihintana käytetään luovutusvuoden ARA:n hyväksymää enimmäishintaa 5 %:lla korotettuna.

Ennen tonttien luovuttamista on saatava yhteistyöryhmän hyväksyntä tonttia koskeville suunnitelmille.

Tonttien 23131/1 ja 4 luovutushintaan lasketetaan mukaan tontilla olevan rakennusoikeuden lisäksi myös ko. tontin kohdalla olevalle ulokkeelle osoitettu rakennusoikeus ("u").

Toteuttajien tulee ottaa suunnitelmissaan huomioon junaliikenteestä aiheutuva melu ja tärinä sekä asentaa rakenteisiin suunnitelmien edellyttämät tärinävaimentimet ja toteuttaa tarvittavat meluntorjuntaratkaisut. Tärinävaimentimet tms. jäävät Toteuttajien omistukseen ja kunnossapitoon. Tärinän ja melun vaimentimien sekä Kehäradan viereisen kallion rikkonaisuuden aiheuttamista lisäkustannuksista on sovittu Toteuttajien kanssa seuraavaa:

(a) Korttelin 23131 tonttien yhteishintaa alennetaan 120 000 euroa tärinän ja melun vaimennuksen sekä Kehäradan viereisen kallion rikkonaisuuden aiheuttamista lisäkustannuksista. Tässä korttelissa tärinän ja melun vaimennukselle on erityiset tarpeet, koska osa rakennuksista on perustettu Kehäradan siltarakenteiden päälle (poikkileikkaus siltarakenteiden kunnossapitovastuurajoista liitteenä 9).

(b) Kun korttelin 23132 suunnitelmat ovat valmistuneet riittävän pitkälle, sopivat Kaupunki ja korttelin 23132 toteuttaja hinnanalennuksen määrän. Määrä perustuu samoihin syihin, kuin korttelin 23131 kohdalla eli tärinän ja melun vaimennuksen sekä Kehäradan viereisen kallion rikkonaisuuden aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Todetaan tässä yhteydessä, että rakennukset sijaitsevat eri kortteleissa eri lailla, eivätkä ne korttelissa 23132 ulotu Kehäradan siltarakenteiden päälle.

Hyvitykset huomioidaan kertakorvauksena kummankin korttelin ensimmäisessä tonttikaupassa. Ensimmäisen Tonttikaupan ja lisäkustannuksista myönnetyn hyvityksen jälkeen Kaupunki ei ole enää miltään osin vastuussa hyvitystä koskeneista seikoista. Kaupunki ei ole vastuussa myöskään mahdollisten kolmansien osapuolten myöhemmin esittämistä vaateista.

13. Tonttien muodostaminen

Tonttijako laaditaan asemakaavan yhteydessä. Erillinen tonttijako voidaan laatia Toteuttajien niin vaatiessa myöhemmin. Kuluista vastaa silloin se toteuttaja, jonka vaatimuksesta erillinen tonttijako laaditaan.

Toteuttajille tai niiden toimesta perustettaville yhtiöille luovutettavat tontit myydään rekisteritontteina tai rekisteritonttiin kohdistuvina rakennuspaikan hallintaan oikeuttavina tontin määräosina, ellei tonttien lohkominen ole omistussuhteista johtuen mahdotonta. Kiinteistönmuodostamiskuluista vastaa Toteuttajat.

Mikäli tontteja ei ole lohkottu rekisteritonteiksi, niin ne myydään Toteuttajille tai niiden toimesta perustettaville yhtiöille määräalana/määräaloina ja Toteuttaja tai niiden toimesta perustettavat yhtiöt lohkovat tonttinsa itse.

14. Alueen yleismarkkinointi

Kivistön alueen kehittämistä ja rakentamista edistetään Kaupungin, Toteuttajien sekä Kivistön muiden toteuttajien yhteistyönä toteutettavalla yhteismarkkinoinnilla.

Toteuttaja on velvollinen tuomaan esille ja markkinoimaan kohteitaan alueelle tai Tikkurilaan mahdollisesti perustettavassa näyttelytilassa sekä perustettavilla Kivistön Internet-sivuilla. Toteuttaja on velvollinen toimittamaan kohteidensa sähköisen 3D-mallin ja luovuttamaan oikeuden malliin kaupungille myöhemmin yhteisesti sovittavassa yleisessä formaatissa. Kaupungin tai muun toimijan on tarkoitus ylläpitää mallia koko Kivistön keskusta-alueesta.

Toteuttajalla on oikeus käyttää ilman Kaupungin erillistä suostumusta myöhemmin Kaupungin ja Toteuttajien yhdessä laatimaa Kivistön viestintä- ja markkinointiaineistoa kohteensa tavanomaisena pidettävässä markkinoinnissa.

Toteuttaja sitoutuu suorittamaan Tontin osalta aluemarkkinointikorvauksen. Korvaus määräytyy asemakaavassa Tontille osoitettujen rakennusoikeuksien mukaan siten, että korvauksena suoritetaan 2,00 €/k-m^2 +alv. Korvaukset erääntyvät maksettavaksi tonttikohtaisesti aina kutakin tonttia koskevan kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen. Korvaus tulee maksaa yhden kuukauden (1 kk) aikana kauppakirjan allekirjoituksesta kaupungin erikseen lähettämää laskua vastaan.

Mahdollisista muista yhteismarkkinointitoimenpiteistä sovitaan Kaupungin ja alueella kulloinkin toimivien toteuttajien kanssa erikseen tapauskohtaisesti.

Toteuttajilla on oikeus käyttää Sopimusaluetta omiin kohde- ja yleismarkkinointitarpeisiin asuntomessujen aikana kesällä 2015

15. Muutokset sopimukseen ja riitaisuuksien ratkaiseminen

Mikäli olosuhteissa lainsäädännön johdosta tai muutoin aiheutuu huomattavaa tarvetta muuttaa tai täydentää tätä sopimusta, ja joku tämän sopimuksen osapuolista esittää sopimuksen muuttamista tai täydentämistä, tulee kaikkien osapuolten aloittaa sopimusneuvottelut.

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat riitaisuudet, joista sopijapuolet eivät pääse keskenään yksimielisyyteen, on jätettävä Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

16. Sopimuksen voimaantuloa ja raukeaminen

Tämä sopimus tulee voimaan sen allekirjoitushetkellä. Sopijapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen ehtojen täyttämistä, kun asemakaava- ja asemakaavan muutos sekä tonttijako nro 231300, Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa), on tullut voimaan.

Sopimus on voimassa 31.12.2019 saakka, ellei sopijapuolten kesken toisin sovita. Sopimus raukeaa kuitenkin viiden (5) vuoden kuluttua sen voimaan tulosta, mikäli sopimusaluetta koskeva asemakaava ei ole tullut sitä ennen voimaan.

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että tällä sopimuksella ei voida määrätä kaavoituksen lopputulosta. Sopijapuolilla ei ole tämän sopimuksen perusteella oikeutta minkäänlaisiin korvauksiin siinä tapauksessa, että tämä sopimus raukeaa.

Tätä yhteistoimintasopimusta on laadittu viisi (5) yhtäpitävää kappaletta, yksi Vantaan kaupungille, yksi Kiinteistö Oy Vantaan Erikakselle, yksi jokaiselle Toteuttajalle (2) ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 31. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Kiinteistö Oy Vantaan Erikaksen
puolesta asemavaltuutuksella

Kai Ketelimäki
toimitusjohtaja

Skanska Talonrakennus Oy:n
puolesta valtakirjalla

Olli Metsäranta

YIT Rakennus Oy:n
puolesta asemavaltuutuksella

Antti Inkilä

Jussi Järvelä

LIITTEET:

Liite 1:	Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) sopimusalue
Liite 1a:	Vantaan kaupungin ja Kiinteistö Oy Vantaan Erikaksen maanomistus
Liite 2:	Tekniset laatuvaatimukset
Liite 3:	Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa), rakentamisen aloitus-vuodet
Liite 4:	Kiinteistöliittymien urakkarajaukset
Liite 5:	Kiinteistöliittymän määritelmä
Liite 6:	Arvio syöttöasemista
Liite 7a:	Kaupunginhallituksen päätös 7.10.2013 §22
Liite 7b:	Kaupunginvaltuuston päätös 14.11.2013 §5

Liite 8 Kehäradan urakka-alueesta aiheutuva rajoite työn aloitukselle
Liite 9 Poikkileikkaus siltarakenteiden kunnossapitovastuun rajoista

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Irene Varila valtakirjalla Vantaan kaupungin puolesta, toimitusjohtaja Kai Ketelimäki asemavaltuutuksella Kiinteistö Oy Vantaan Erikaksen puolesta, Olli Metsäranta valtakirjalla Skanska Talonrakennus Oy:n puolesta ja Antti Inkilä sekä Jussi Järvelä asemavaltuutuksella YIT Rakennus Oy:n puolesta ovat allekirjoittaneet tämän yhteistoimintasopimuksen Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) toteuttamiseksi ja, että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että sopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 31. päivänä maaliskuuta 2014

Julkinen kaupanvahvistaja

Ville Vistbacka
toimitusinsinööri
0922118

12 § Asemakaavanmuutos 002136, 63 Viertola, Osmankäämintie 5-7

KA/1469/10.02.04.01/2011
J-VN/TLA/ATI/CÖL/HY-L/ESN/JB

Asemakaavamuutoksella muutetaan teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Korttelin nykyiset rakennukset puretaan, ja tilalle rakennetaan 3–6 kerroksisia kerrostaloja. Rakennusoikeus merkitään tehokkuuslukuna e = 1.27, joka vastaa noin 13 500 k-m² ja 280 asukasta.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 63105, kaupunginosassa 63, Viertola.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 63105.

Alue sijaitsee Viertolan kaupunginosan eteläreunassa, pientaloalueen ja uuden kerrostalorakentamisen alueen välissä lähellä Keravanjoen virkistysaluetta.

Kaavamuutoksen hakija
KOY Karanlahti/Isännöitsijätoimisto Aimo Astala

Maanomistus
Kiinteistön 63-105-1 omistaa Slotline Oy/Juha Rantasila, ja kiinteistön 63-105-5 omistaa Kuntien Eläkevakuutus, jota hallinnoi Kiinteistö Oy Karanlahti.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy konsulttina.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa matalaa ja tiivistä asuinaluetta (A2).

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksella muodostetaan korttelin 63105 tonteille 1 ja 5 asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) sekä katualuetta. Nykyisen teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (TK) rakennukset puretaan, ja rakennusten kerrosluku nousee I - III:sta III - VI:een. Rakennusoikeus merkitään tehokkuuslukuna e = 1.27. Nykyinen kaava mahdollistaa noin 11 200 k-m² teollisuus-, liike- ja toimistorakentamista. Tavoitteellinen uudisrakentaminen on noin 13 500 k-m² asuinkerrosalaa. Rakennusoikeuden lisäys on noin 2 300 k-m².

Autopaikkoja varataan 1 ap/100 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asunto. Lisäksi varataan vieraspysäköintiä 10 %. Kun autopaikat toteutetaan nimeämättöminä, autopaikkojen määrää voidaan vähentää 10 %. Liiketilojen autopaikkanormi on 1 ap/50 k-m². Paikoitus toteutetaan osittain pysäköintikansilla ja osittain maanvaraisena pysäköintialueena. Tikkurilantien ja Osmankäämintien kulmaan on osoitettu laatoitettu alue, jonka yhteyteen rakennetaan kauppapaikka. Osmankäämintien katualuetta laajennetaan siten, että tien molemmille puolille voidaan toteuttaa jalkakäytävä. Ratkaisu tuo vaihtelevaa uutta asuinrakentamista Viertolan kaupunginosaan, hyvien palveluiden ja virkistysalueiden äärelle. Kaavamuutos toteuttaa kaupungin maapoliittisia tavoitteita, muodostamalla lisää asuntoja hyvien palveluiden äärelle.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 20.11.2012.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa, ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 8 kappaletta. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota maakaapeleihin ja kaukolämpöputkiin (Vantaan Energia), todettiin että alueelle on tehtävä meluselvitys (kuntatekniikan keskus), toivottiin että korttelia rajaava istutettava alue säilytetään kaavassa (yksityinen henkilö), todettiin että Osmankäämintie on huonossa kunnossa (yksityisiä henkilöitä) sekä puollettiin kaavamuutoshakemusta.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.9.2103 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.9.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002136, 63 Viertola / Osmankäämintie 5 - 7,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) muutoskustannukset maksaa hakija KOY Karanlahti/Isännöitsijätoimisto Aimo Astala, ja maksuluokaksi vahvistetaan 3 (8 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 16.9.2013 § 41

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.9.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002136, 63 Viertola / Osmankäämintie 5 - 7,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) että muutoskustannukset maksaa hakija KOY Karanlahti/Isännöitsijätoimisto Aimo Astala, ja vahvistaa maksuluokaksi 3 (8 000 €).

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja Kari Nenonen poistui kokouksesta yhteisöjääviyden vuoksi tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 16.10.2013 - 14.11.2013. Tänä aikana jätettiin kaksi muistutusta. Muistutusten johdosta ei ole tehty tarkistuksia kaavaehdotukseen.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 16.9.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolme ja saatiin yksi, Vantaan Energialta. Lausunnon johdosta AK-kaavamääräystekstissä korjattiin sana pohjakerrokseen sanaksi maantasokerrokseen.

Tehdyt tarkistukset
Lisäksi on tarkistettu pysäköintialueiden rajauksia sekä tehty teknisluonteisia korjauksia.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002136, 63 Viertola / Osmankäämintie 5-7.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 28

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002136, 63 Viertola / Osmankäämintie 5-7.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 12

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002136, 63 Viertola / Osmankäämintie 5-7.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja Kari Nenonen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että valtuustoryhmät jättivät yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Hyväksyessään asemakaavamuutoksen 002136, valtuustoryhmät edellyttävät kaupungin auttavan aktiivisesti, että seurat löytäisivät korvaavan tilan salibandylle Tikkurilan suuralueelta.”

Liitteet:
13 Asemakaavamuutoksen selostus 002136, 63 Viertola/Osmankäämintie 5-7/24.2.2014
14 Muistutukset ja vastineet, asemakaavamuutos 002136/24.2.2014
15 Lausunnot ja vastineet, asemakaavamuutos 002136/24.2.2014
16 Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta / Slotline Oy
17 Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja esisopimus määräalan luovutuksesta / Kiinteistö Oy Karanlahti

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 09 8392 6185,
asemakaavasuunnittelija Carina Ölander, puh. 09 8392 2478
(etunimi.sukunim[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi
Kaupunkisuunnittelu

002136 OSMANKÄÄMINTIE 5-7

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 24.2.2014 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002136.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 TUNNISTETIEDOT

63. kaupunginosa, Viertola

Asemakaavan muutosehdotus

Korttelin 63105 tontit 1 ja 5

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Alue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, lännessä Osmankäämintiehen, etelässä Viertolankujaan ja idässä Raatikon tonttiin.

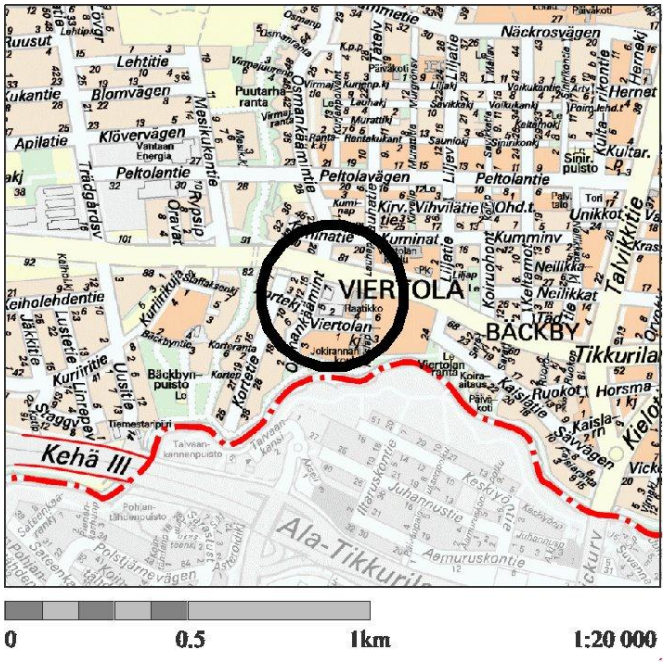

1.3 KAAVAN NIMI JA TARKOITUS

Asemakaavan muutos nro 002136, Osmankäämintie 5-7

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on muuttaa teollisuus- liike- ja toimistorakennusten korttelialue asuinkerrostalojen korttelialueeksi.

1.4 SELOSTUKSEN SISÄLLYSLUETELO

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 2

1.1 Tunnistetiedot 2
1.2 Kaava-alueen sijainti 2
1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus 2
1.4 Selostuksen sisällysluetelo 3
1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista 4
1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista 4

2 TIIVISTELMÄ 5

2.1 Kaavaprosessin vaiheet 5
2.2 asemakaavan muutos 5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen 5

3 LÄHTÖKOHDAT 6

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 6
3.1.1 Alueen yleiskuvaus 6
3.1.2 Luonnonympäristö 7
3.1.3 Rakennettu ympäristö 8
3.1.4 Maanomistus 11
3.2 Suunnittelutilanne 11
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset 11

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITELUN VAIHEET 14

4.1 Asemakaavan suunnitelun tarve 14
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset 14
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö 15
4.3.1 Osalliset 15
4.3.2 Vireille tulo 15
4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt 15
4.3.4 Viranomaisyhteistyö 15
4.4. Asemakaavan tavoitteet 16
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset 17
4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta 17
4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu 20

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS 22

5.1 Kaavan rakenne 22
5.1.1 Mitoitus 22
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 23
5.3 Aluevaraukset 24
5.3.1 Korttelialueet 24
5.3.2 Muut alueet 25
5.4 Kaavan vaikutukset 25
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön 25
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön 26
5.5 Ympäristön häiriötekijät 27
5.6 Kaavamerkinnät ja -määräykset 28
5.7 Nimistö 28

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS 28

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus 28

7 KAAVAMUUTOSTYÖHÖN OSALLISTUNEET 29

1.5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

1 Tilastolomake

2 Asemakaavan muutosehdotus nro 002136 ja poistuvat kaavamerkinnät

3 Asemakaavamerkinnät ja –määräykset

4 Vesihuollon yleissuunnitelma

5 Havainnekuva kaava-alueesta

6 Pelastusreitit

7 Pysäköintikaavio

1.6 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

Osmankäämintien asemakaavamuutoksen meluselvitys, FCG (2013).

Tikkurilan kehityskuva (2006), Vantaan kaupunkisuunnitteluvirasto

Kaupunkikuva-analyysi (2012), Vantaan kaupunkisuunnitteluvirasto

K2 Vantaa, selvitys kaupunkibulevardin idealuonnoksesta Tikkurilantielle, 29.1.2002.

Vantaa alueittain (2012)

Tikkurilantien tilantarveselvitys, Ramboll Finland Oy, 27.5.2004

Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistyskäytön yleissuunnitelma

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Kaavamuutoksen hakija, KOY Karanlahti/Isännöitsijätoimisto Aimo Astala haki kaavamuutosta 10.3.2011.

Kaavanhakijan ja kaupungin yhteisenä tavoitteena on saada aikaan asemakaavamuutos, joka mahdollistaisi asuinkerrostalojen rakentamisen em. tonteille.

MRL 63§:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 20.11.2012.

Osallisten MRL 62§:n mukainen kuuleminen oli 3.12.2012 ja kirjalliset mielipiteet pyydettiin 21.12.2012 mennessä.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 16.10.2013 -14.11.2013. Tänä aikana jätettiin kaksi muistutusta. Lausuntoja pyydettiin kolme kappaletta ja saatiin yksi kappale.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavamuutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan, yleiskaavan ja Vantaan strategioiden mukainen.

Kaavamuutoksen mukaan korttelin nykyiset rakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan asuinkerrostalojen korttelialue. Nykyinen kaava mahdollistaa noin 11 200 k-m² teollisuus liike ja toimistorakentamista. Tavoitteellinen uudisrakentaminen on noin 13 500 k-m² asuinkerrosalaa ja tämän lisäksi tarvittava kerrosala asuntojen yhteistiloja ja varastoja varten. Rakennusoikeuden lisäys on noin 2 300 k-m².

Suunnitelman mukaan muutoskortteliin rakennetaan 3-6 kerroksisia kerrostaloja. Korkeimmat rakennukset sijoittuvat Tikkurilantien varteen ja alueen itäreunaan. Rakenne keventyy Osmankäämintien ja Viertolankujan suuntaan.

Pysäköinti on järjestetty osittain pihakannen alle ja osittain maantasopysäköintinä.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Alueen toteuttaminen käynnistyy asemakaavan vahvistuttua.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 ALUEEN YLEISKUVAUS

Suunnittelualue on Viertolan kaupunginosan eteläreunaa, ja sijaitsee pientaloalueen ja uuden kerrostalorakentamisen alueen välissä. Alueen läheisyydessä Keravanjoen rannalla sijaitsee Viertolanrannan puisto, joka jatkuu vastarannalla myös Helsingin puolella. Puistoon on rakennettu ulkoilutie ja leikkipuisto. Puiston kohdalla on kevyen liikenteen siltayhteys joen toiselle rannalle Helsingin puolelle.

Suunnittelualueella toimii nykyisellään Vantaan vahinkotavarakeskus ja salibandyhalli Tiikeriareena joka toimii tilapäisellä luvalla. Suunnittelualueen itäpuolella toimii tanssiteatteri Raatikko.

Kaava-alueen pohjoispuolilla toimii koulu ja päiväkoti, ja eteläpuolella erityiskoulu. Tikkurilantien ja Osmankäämintien risteyksessä on pieni kauppapaikka.

Alueelta on reilu kilometrin matka Tikkurilan keskustaan. Alueelta on hyvät linja-autoyhteydet eri puolelle Vantaata, lähin bussipysäkki sijaitsee Tikkurilantiellä kaava-alueen rajalla.

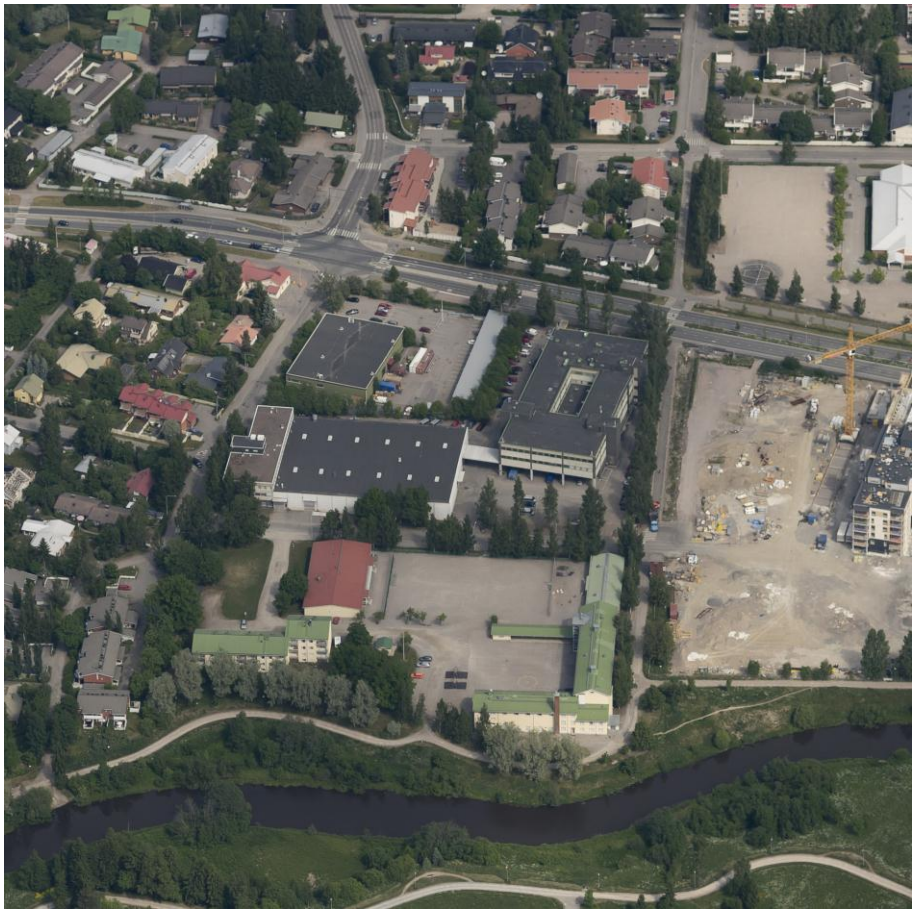

VIISTOILMAKUVA

3.1.2 Luonnonympäristö

Luonnonolot

Suunnittelualueen eteläisin osa on maaperältään pääosin savea. Pohjoisin osa alueesta on täyttömaata.

Viertolankujan molemmin puolin on istutetut koivurivit, ja kaava-alueen puolella tammi.

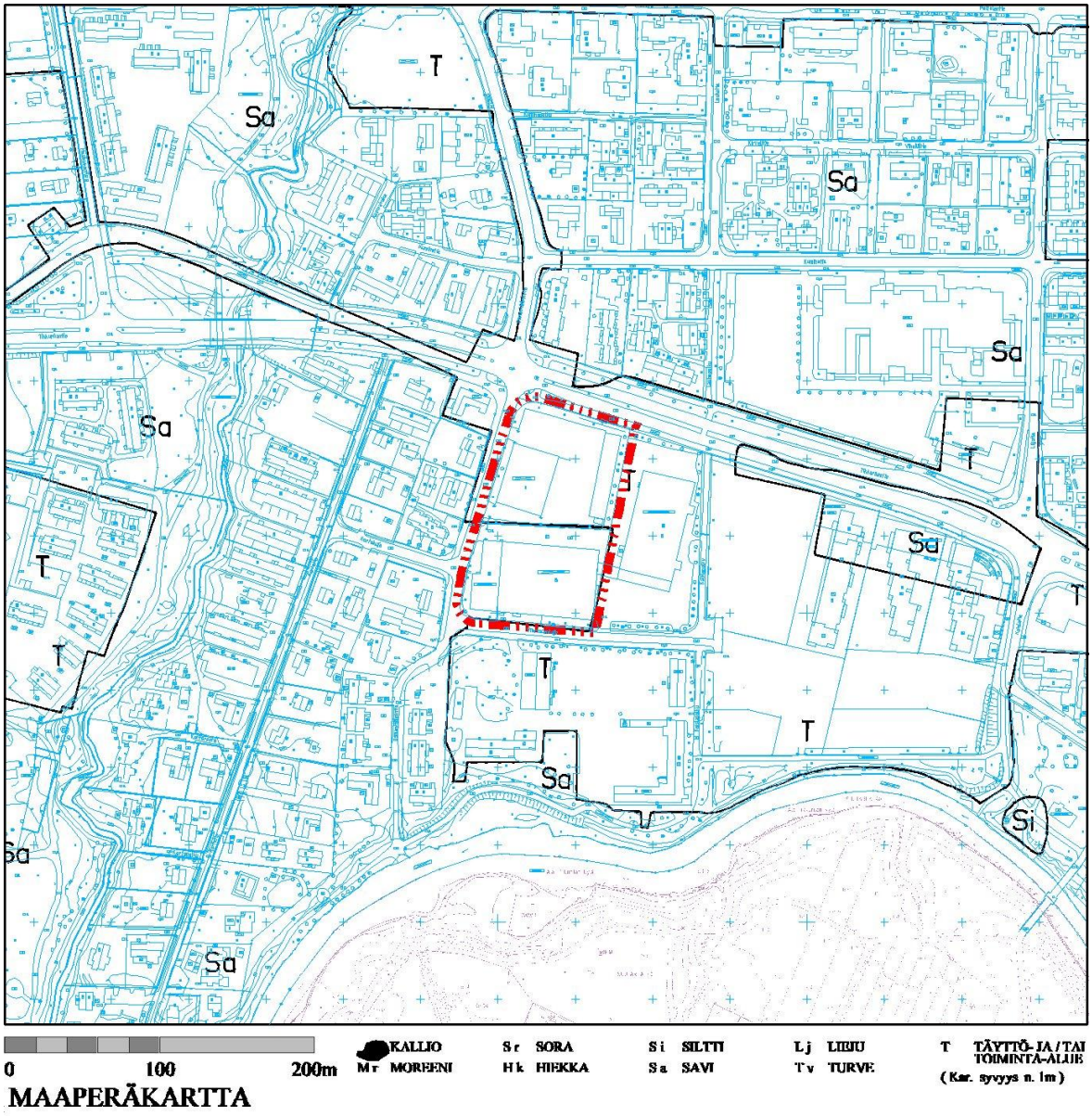

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Viertolan väkiluku on ollut kasvussa kauan aikaa ja väestönkasvun huippuvuodet sijoittuvat 1980-luvulle. Vuoden 2010 alussa asukasluku oli 5653. Viertolassa asuu suhteellisesti enemmän vanhuksia kuin Vantaalla keskimäärin.

Kaupunki-/ taajamakuva

Viertola on pääasiassa omakotialuetta, jonka rakentaminen aloitettiin 1950-luvulla. Seuraavalla vuosikymmenellä asutus tiivistyi ja alkoi rivitalojen rakentaminen. Tikkurilan kasvaessa kerrostalorakentaminen levisi myös Viertolan puolelle 1970- ja 1980 -luvulla. Korttelissa 63106 sijaitsevat uudet kerrostalot ovat alueen muuta rakennuskantaa selvästi korkeammat ja massiivisemmat.

Suunnittelualue muodostaa pienen työpaikka-alueen saarekkeen asuinalueen keskellä ja erottuu kaupunkikuvallisesti ympäristöstään.

NYKYINEN KAUPUNKIRAKENNE

Palvelut

Suunnittelualue rajautuu etelässä Jokiniemen koulun tonttiin. Suunnittelualueen ja Tikkurilantien pohjoispuolella on päiväkoti ja Viertolan koulu. Viertolassa on kolme koulua ja useita päiväkoteja. Tikkurilantien ja Osmankäämintien risteyksessä on pieni kauppapaikka. Viertolan ja Tikkurilan rajalla on kaupungin virastoja. Tikkurilan keskustassa sijaitsee monipuoliset kaupalliset ja julkiset palvelut.

PALVELUT JA VIHERALUEET

Virkistys

Viertolan pohjoisosassa sijaitsee Tikkurilan urheilupuisto, urheilutalo keilahalleineen ja biljardisaleineen sekä jäähalli.

Keravanjoen varressa kulkee kevyenliikenteen reitti.

Työpaikat, elinkeinotoiminta

Vuonna 2000 alueella oli työpaikkoja yli 2000, kun 2005 niiden määrä tippui 1500 paikkeille. Vuonna 2008 työpaikkojen määrä oli kohonnut tuhanteenkuuteensataan. Vajaat 90 prosenttia työpaikoista kuuluu palvelutoimintojen piiriin.

Liikenne

Aluetta jäsentää vanha liikenneverkko: pohjoisessa Tikkurilantie joka on osa kulttuurihistoriallisesti arvokasta Kuninkaantietä, ja alueen länsireunalla pohjoiseen suuntautuva vanha kylätie, Osmankäämintie.

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueen ympäristö on pääosin pientaloaluetta. Suoraan suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee toimisto- ja pienteollisuustalo, jossa toimii mm. tanssiteatteri Raatikko. Rakennus on luokiteltu Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa luokituksella B. Raatikon itäpuolella sijaitsee uusi kerrostalokortteli. Kylmäojan länsipuolella on matalaa kerrostalorakentamista.

Suunnittelualueella sijaitsee kiinteistössä 63-105-1 vuonna 1978 rakennettu liikerakennus sekä talousrakennus, joissa toimii Vantaan vahinkotavarakeskus. Kiinteistössä 63-105-5 sijaitsee vuonna 1983 rakennettu teollisuusvarasto. Rakennuksessa toimii salibandyhalli tilapäisellä luvalla.

Viertolankujan varrella sijaitsee vuonna 1956 rakennettu Jokirannan erityiskoulu. Vuonna 2005 tehdyn kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnissa on todettu että alueella aikaisemmin on sijainnut historiallisen ajan kyläpaikka. Tikkurilantien varrella parinsadan metrin päässä kaava-alueesta toimii Viertolan koulu sekä päiväkoti. Tikkurilantien ja Osmankäämintien risteyksessä on pieni kauppapaikka.

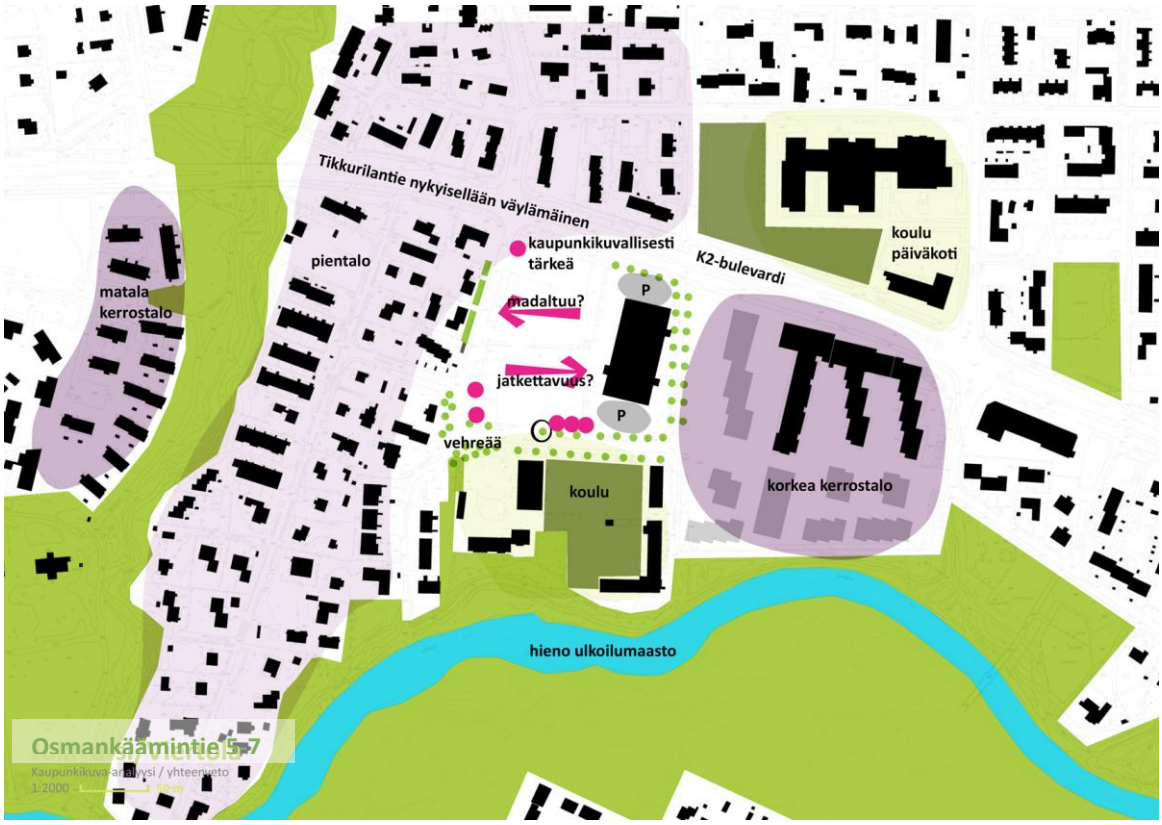

SUUNNITTELUALUE SIJOITTUU PIENTALOALUEEN JA KERROSTALOALUEEN VÄLIIN

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-aluetta palveleva vedenjakeluverkko on rakennettu. Johdot (d100) sijaitsevat Viertolankujalla kaava-alueen eteläpuolella ja Osmankäämintien suuntaisesti korttelin itäreunassa. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja NW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 mvp (merenpinnasta).

Jätevesiviemäröinti

Jätevesiviemäriverkko on myös rakennettu. Viertolankujalle korttelin eteläpuolelle on sijoitettu Suutarilan jätevesipumppaamolle johtava 1200 mm pääviemäri. Lisäksi Osmankäämintiellä korttelin itäpuolella on pääviemäriin liittyviä johtoja (d225). Helsingin verkostossa jätevedet johdetaan Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Sadevesiviemäröinti

Kaava-alueen pintavedet on ohjattu sadevesiviemäreissä ja avo-ojissa läheiseen Keravanjokeen.

Tikkurilantiellä kaava-alueen pohjoispuolella ja Viertolankujalla eteläpuolella kulkevat d300 sadevesiviemärit.

3.1.4 Maanomistus

Kiinteistön 63-105-1 omistaa Varte Oy ja kiinteistön 63-105-5 omistaa Kuntien Eläkevakuutus (KEVA), jota hallinnoi kiinteistö Oy Karanlahti.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (1.3.2009. tarkistettu 30.11.2000) erityistavoitteena on mm., että asuin-, työpaikka-, tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta. Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen. Tavoitteiden mukaisuus on esitetty tarkemmin kohdassa 5.1.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) Viertola on taajamatoimintojen aluetta. Keravanjokea ja Kylmäojaa pitkin on osoitettu viheryhteystarpeet. Tikkurilantien alue on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi tieksi.

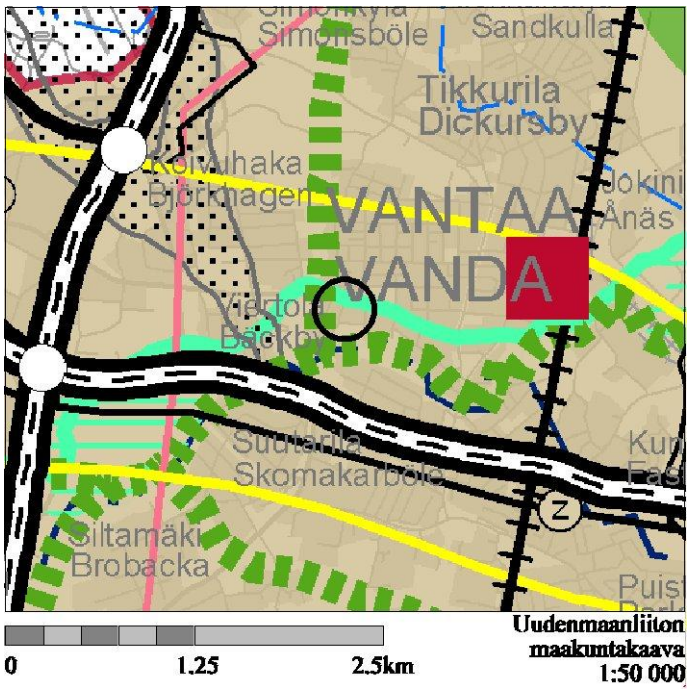

Yleiskaava

Yleiskaavassa alue on merkitty matalaksi ja tiiviiksi asuinalueeksi (A2). Tikkurilantie on osoitettu ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Keravanjoen rannassa kulkee pääulkoilureitti.

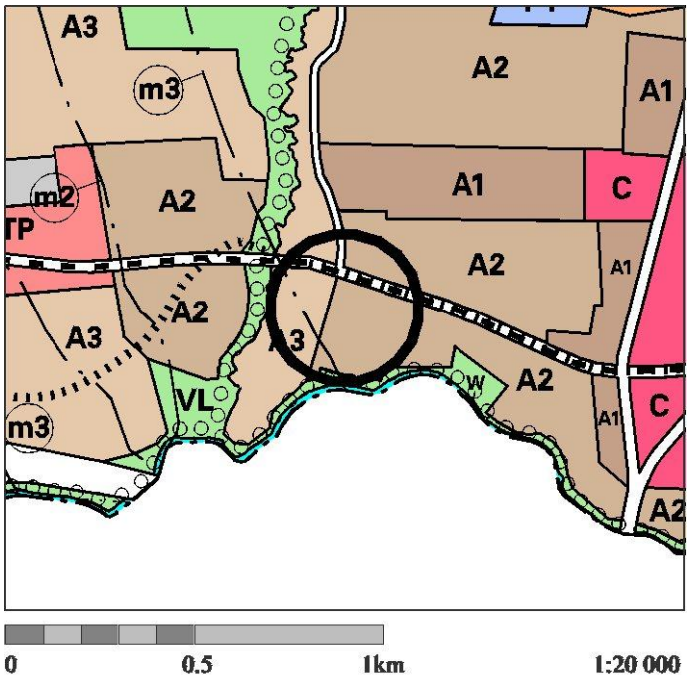

Asemakaava

Alueen ensimmäinen kaava on ollut LH:n 1.5.1961 vahvistama Tikkurilan rakennuskaava.

Alueella on voimassa Sisäasiainministeriön 22.3.1974 vahvistama Tikkurila-Viertola asemakaava nro 630100.

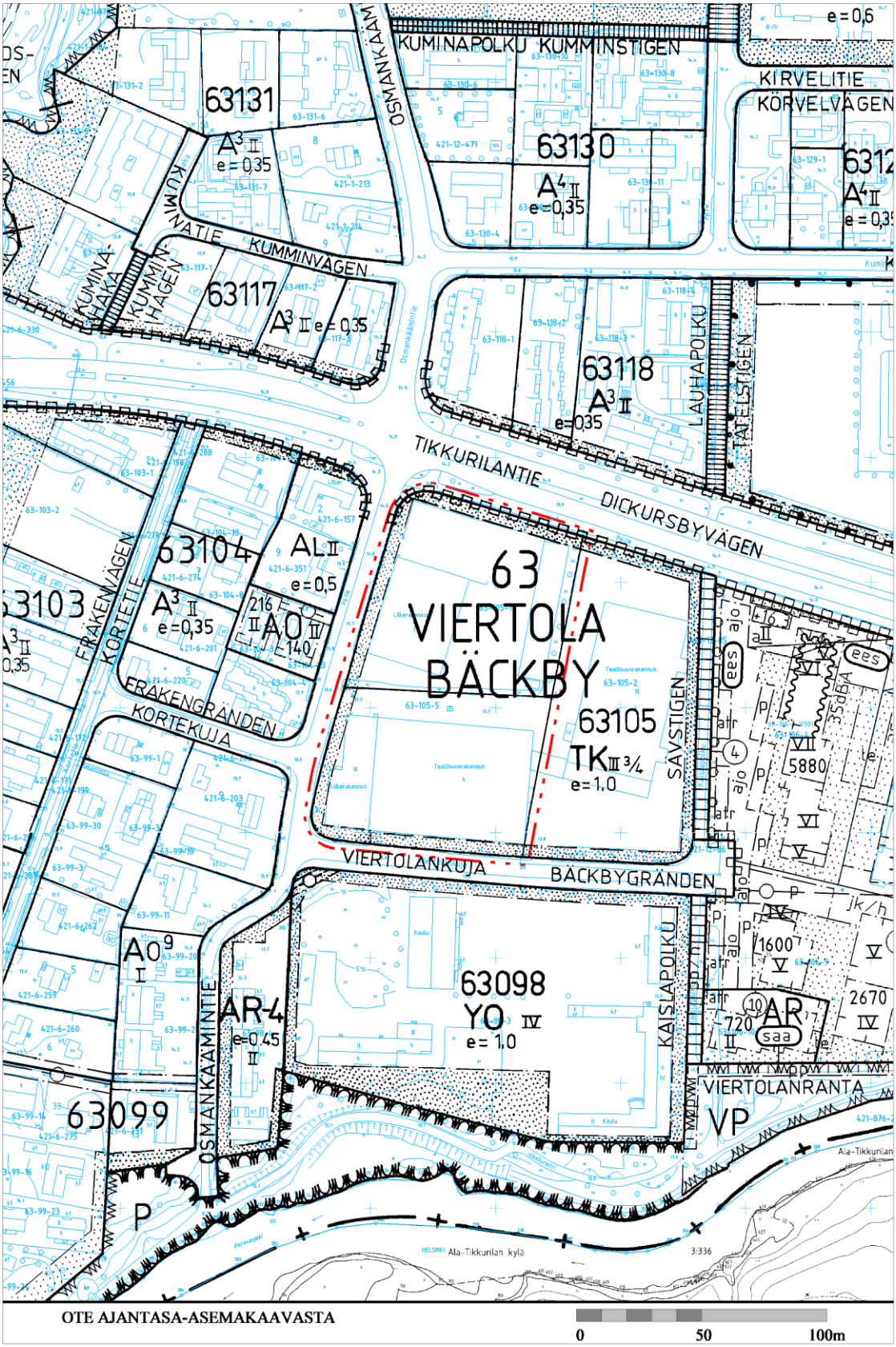

Rakennusjärjestys

Vantaan kaupungin rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.1.2011 lähtien.

Tonttijako- ja kiinteistörekisteri

Korttelialue on merkitty tontteina kiinteistörekisteriin.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen 1284 / 1999 asettamat vaatimukset.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Vantaan kaupungin strategiat

Arkkitehtuuristrategia

- Voimistetaan alueiden identiteettiä

- Vahvistetaan keskustoja eheyttävällä täydennysrakentamisella.

Suunnitelmat ja selvitykset

-Osmankäämintien asemakaavamuutoksen meluselvitys, FCG.

-K2 Vantaa 2025 -visio (2002), Tikkurilan-tien kaupunkibulevardista, Kai Wartiainen

-Tikkurilan kehityskuva (2006), Vantaan kaupunkisuunnitteluvirasto

-Vantaan kaupunkisuunnitteluvirastossa alueesta on laadittu kaupunkikuva-analyysi.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITELUN VAIHEET

4.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITELUN TARVE

Suunnittelualueen hyvä sijainti kaupunkirakenteessa niin palvelujen kuin jokimaisemankin suhteen halutaan hyödyntää korkeat laatuvaatimukset täyttävään asumiseen.

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy on hakenut kaavamuutosta 10.3.2011 päivätyllä hakemuksella. Maanomistaja on teettänyt luonnoksia alueen käytöstä asemakaavan pohjaksi Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy:llä.

Asemakaavan muutos nro 002136 on otettu kaupunkisuunnittelun suunnitteluohjelmaan vuonna 2012.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- Alueen kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset, viereisten ja vastapäisen kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas ym. yhdistykset
- kunnan jäsenet
- kaikki, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset
- Valtion viranomaiset
- Muut viranomaiset ja yhteisöt

4.3.2 Vireille tulo

Ilmoitus kaavoituksen vireille tulosta on tiedotettu Vantaan sanomissa 17.11.2012.

4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 17.11.2012, sähköpostilla Vantaan kaupungin asiantuntijoille sekä kirjeellä maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kahdeksan mielipidettä. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota alueen kaukolämpöputkien sijaintiin, Osmankäämintien turvallisuuteen ja korttelia reunustavaan istutettavaan alueeseen. Lisäksi mielipiteissä todettiin että alueelle on tehtävä meluselvitys, sekä puollettiin kaavamuutosta.

Nähtäville asettaminen ja tarvittavien lausuntojen pyytäminen

Asemakaavan muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 16.10.2013 -14.11.2013. Tänä aikana jätettiin kaksi muistutusta. Muistutuksissa toivottiin rakentamisen määrään vähentämistä ja kerroskorkeuksien laskemista. Lisäksi toivottiin liikenneratkaisun uudelleen suunnittelua. Muistutukset on otettu huomioon vastineissa.

Lausuntoja pyydettiin 14.8.2013 mennessä kolmelta lausunnonantajalta. Lausunto saatiin Vantaan energialta, joka lausunnossaan pyysi tarkistamaan muuntamoa koskevaa määräystä sekä huomioimaan kaukolämpöverkon sijainti. Lausunto on otettu huomioon lausuntovastineissa.

Asemakaavanmuutosta on valmisteltu yhteistyössä konsultin ja Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen merkitys ja vaikutus on paikallinen, joten kaavaan liittyvä viranomaisyhteistyö on hoidettu lausuntomenettelyllä asiaan liittyviltä viranomaisilta. Erilliselle viranomaisneuvottelulle ei ole ollut tarvetta.

Kaavaehdotus on laadittu yhteistyössä Vantaan kaupungin eri toimialojen viranomaisten kanssa. Kaupunkisuunnittelun nimistötutkimuksen asiantuntija, maisemasuunnittelijat ja yrityspalveluyksikön edustajat ovat osallistuneet kaavasuunnitteluun. Teknisen toimialan liikenne- ja vesihuoltosuunnittelu, puisto-osasto, sekä rakennusvalvonta ja ympäristökeskus ovat olleet suunnittelutyössä mukana.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan kaupungin asuntostrategian tavoitteena on mm., että asuinalueiden kehittämistä jatketaan alueellisten kehityskuvien pohjalta asukasrakenteeltaan ja asumismuodoltaan monipuolisten sekä asuinympäristöltään viihtyisien ja turvallisten asuinalueiden varmistamiseksi.

Asuntotarjonnan lisääminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen ja tukemaan keskustapalvelujen säilymistä on perusteltua ja kaupungin tavoitteiden mukaista.

Tavoitteena on asuinalue, joka kaupunkikuvallisesti sovittaa yhteen Osmankäämintien länsipuolella sijaitsevaan pientaloalueen, ja alueen itäpuolella sijaitsevan kerrostalokorttelin. Suunnittelussa on pyritty keventämään rakennusmassoja etelään ja länteen.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Asemakaavamuutos täydentää pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta eikä ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Yleiskaavan tavoitteena A2-alueelle on kaupunkimainen, tiivis ja matala asuinalue.

Alueen oloista johdetut tavoitteet

Tikkurilantien liikenteen aiheuttama häiriö asettaa suunnittelulle erityisvaatimuksia. Tikkurilantielle on tehty selvitys pikaraitiotien mitoittamiseksi katualueelle ja kaupunkibulevardin rakentamiseksi, ns. K2 suunnitelman mukaisesti.

Ympäristöministeriön ohje liikennemelun huomioonottamisesta kaavoituksessa antaa melutasoista ohjearvoja suunnittelun lähtökohdaksi. Toimintoja sijoitettaessa tulisi voida varmistaa, että ohjearvot alitetaan asuntojen pihoilla leikkiin ja oleskeluun tarkoitetuilla alueilla, sekä aktiivikäytössä olevilla virkistys- ja ulkoilualueilla. Tavoitteena on ratkaista Tikkurilantien liikenteen aiheuttama melu muurimaisella korkeammalla Tikkurilantien suuntaisella rakennusmassalla. Kaavamuutosalueelta on tehty meluselvitys.

Maanomistajien tavoitteet

Maanomistajien lähtökohtana on rakentaa vapaarahoitteista asuntotuotantoa pohjoisenpuoleiselle tontille, ja vuokra-asumista etelänpuoleiselle tontille. Tavoitteellinen tehokkuusluku kummallekin tontille on e=1,2.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Alueelle toivotaan esitettävän vetovoimaisia, paikkaan sopivia rakennus- ja asuntotyyppejä. Huomioon on otettava alueen sijainti Keravanjoen, rantapuistojen, koulujen ja asuinrakennusten välittömässä läheisyydessä sekä tulevaisuudessa visiossa "K2-Vantaa" esitetyn kaupunkibulevardin varrella. Lisäksi on huomioitava Tikkurilantien varressa sijaitseva kauppapaikka ja sen hyödyntäminen kaupunkimaista ympäristöä tavoiteltaessa.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Suunnitteluprosessin aikana alueelle on tehty useampi luonnos. Suunnittelun päävaiheet ja karsintaperusteet on kuvattu alla.

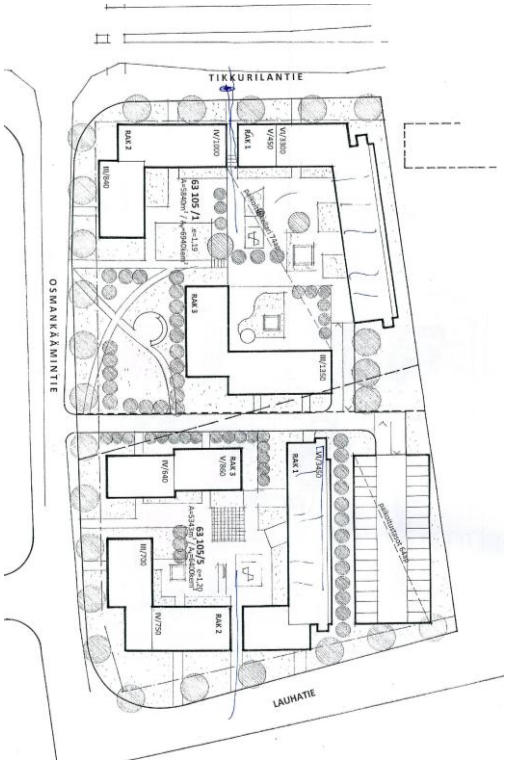

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy 2010

15.8.2010 päivätyssä kuvassa rakenne muodostaa kaksi melko suljettua korttelipihaa. 6-kerroksista rakennusta pidettiin Viertolankujalle liian korkeana. Lisäksi Viertolankujan varteen toivottiin mieluummin asuntoja kuin pysäköintiä. Todettiin, että Osmankääminkadun varren puistikko-aluetta mieluummin voisi käyttää piha-alueena. Pysäköintipaikkojen määrä on luonnoksessa liian matala, ja kulku niille hankalaa.

Oikeanpuoleisessa kuvassa alapihan koordinaatistoa on muutettu niin, että rakenne myötäilee Viertolankujaa. Viertolankujan varteen toivottiin edelleen mieluummin asuntoja kuin pysäköintiä.

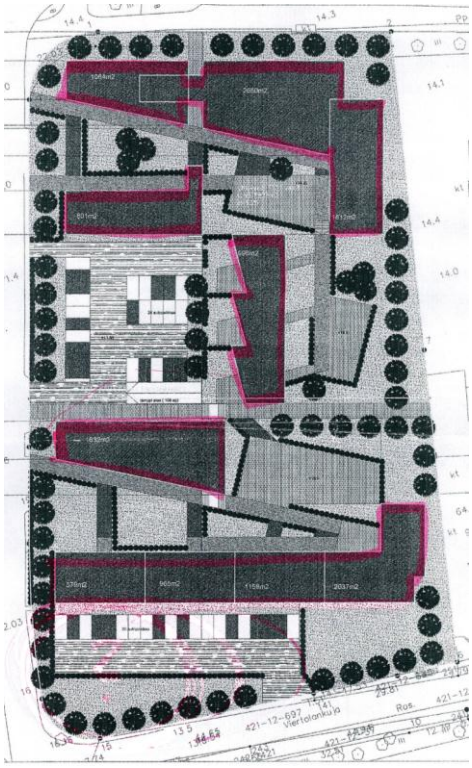

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy 27.2.2012

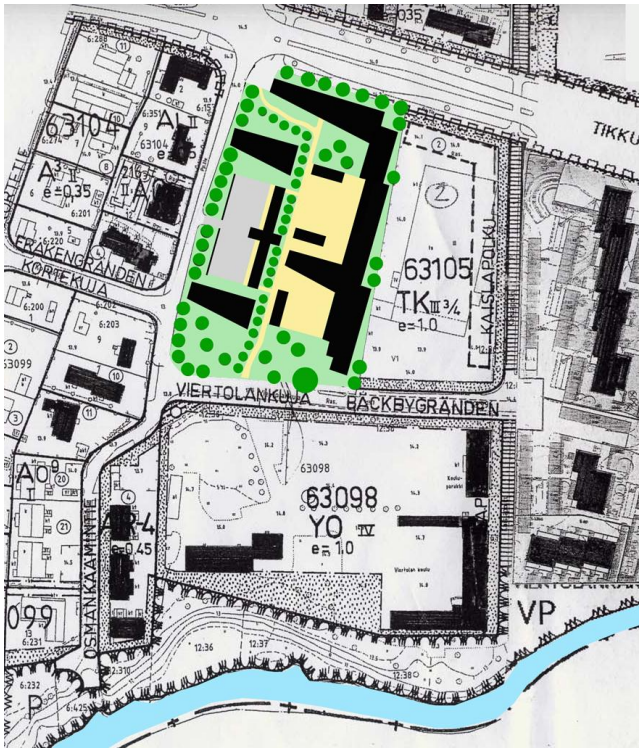

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy 7.6.2012

27.2.2012 päivätyssä kuvassa esitetään alueen eteläreunalla nauhamaista rakennetta, joka kuitenkaan ei reunusta Viertolankujaa. Kadun ja rakenteen väliin, suunnittelualueen parhaimmalle paikalle jää pysäköintialue.

7.6.2012 päivätyssä kuvassa rakentamisen volyymi on siirretty suunnittelualueen itäreunalle. Pysäköinti on osittain rakenteellisena pihakannen alla, ja osittain maantasossa. 7-kerroksista päätyä pidettiin liian massiivisena Viertolankujalle, jonka varteen mieluummin toivottiin matalaa, katua reunustavaa rakennetta.

Aiemmin tutkitut K2 -vision vaihtoehdot

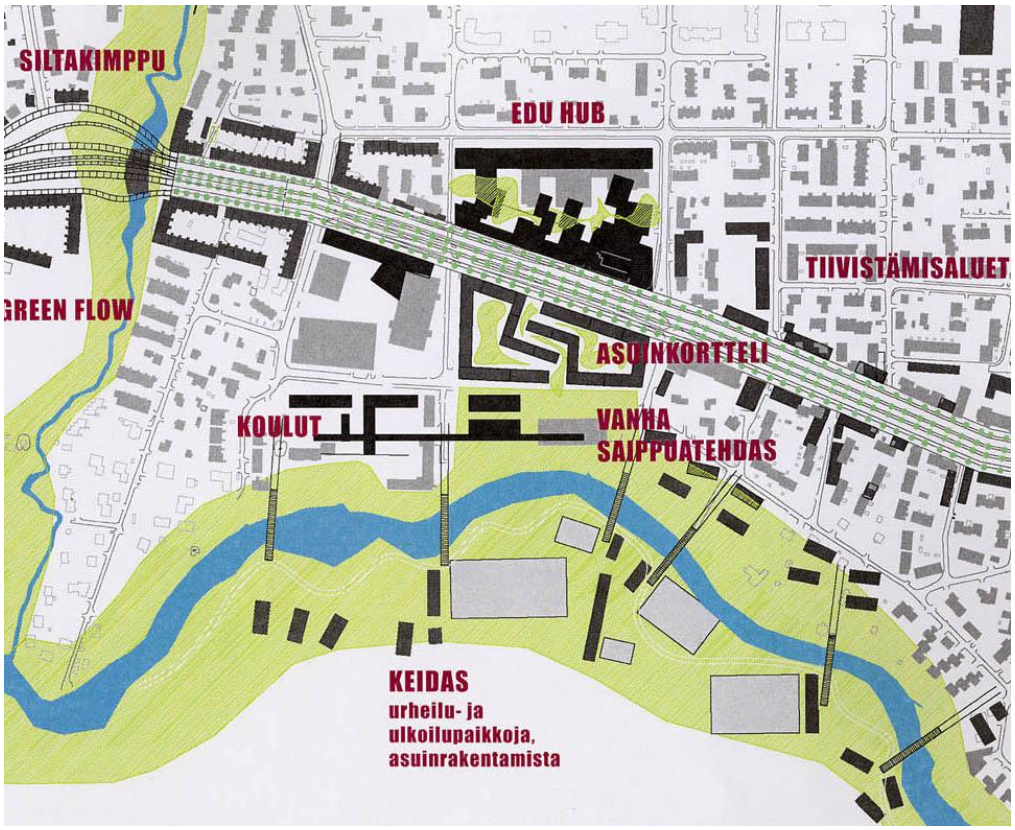

Alkuperäisessä K2 -visiossa esitetty vaihtoehto ko. korttelin tulevaisuudesta.

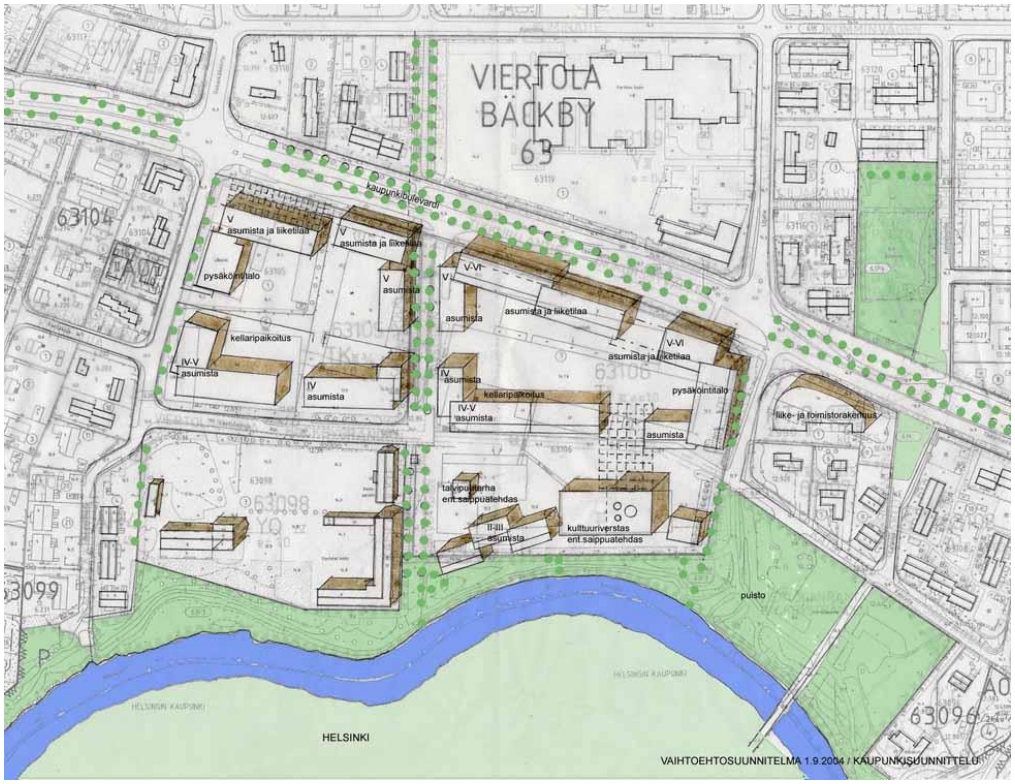

K2:n jatkotyössä kaupunkisuunnitteluvirastossa on vuonna 2004 tutkittu erilaisia kaupunkirakenteellisia vaihtoehtoja, joissa olemassa olevaa rakennuskantaa on säilytetty ja hyödynnetty mm. rannan virkistystoimintoihin liittyen.

4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy 20.3.2013. Suunnitelma on valittu kaavatyön lähtökohdaksi.

Laadituista maankäytöllisistä vaihtoehdoista 20.3.2013 päivätty suunnitelma toteuttaa parhaiten alueelle asetetut tavoitteet. Tämä vaihtoehto on myös kaupungin näkökulmasta toteuttamiskelpoinen.

Ratkaisu tuo vaihtelevaa uutta asuinrakentamista Viertolan kaupunginosaan. Kaupunkikuvallisesti ratkaisu yhteensovittaa suunnittelualueen länsipuolisen pientaloalueen ja idässä sijaitsevan tehokkaan kerrostaloalueen. Suunnitelma on hengittävä Viertolankujan ja Osmankäämintien suuntaan, jotka kadut säilyvät vehreinä ja pienimittakaavaisina. Korkeammat massat rajaavat alueen itäreunaa ja Tikkurilantietä, jonka varren rakentaminen toimii myös melusuojana.

Alueen keskelle muodostuu suojaisia piha-alueita ja alueen halki etelä-pohjoisuunnassa kulkee jalankulkureitti. Viertolankujan varteen muodostuu pihakannen korkeuseroa hyödyntävä oleskelualue.

Luoteisnurkkaan muodostuu kauppapaikka, joka vahvistaa Osmankäämintien varrella olemassa

olevaa kauppapaikkaa.

Kaavamuutoksen nro 002136 käynnistyessä saadut kahdeksan mielipidettä ja lausuntoa olivat pääosin suunnitelmaa tukevia, eikä niissä esitetty suunnitelman muuttamista. Mielipiteet on otettu huomioon niin että alueelle on tehty meluselvitys.

Nähtävillä olon jälkeen on tarkistettu pysäköintialueiden rajauksia ja pysäköintinormia sekä tehty teknisluonteisia muutoksia määräyksiin ja kaavakarttaan.

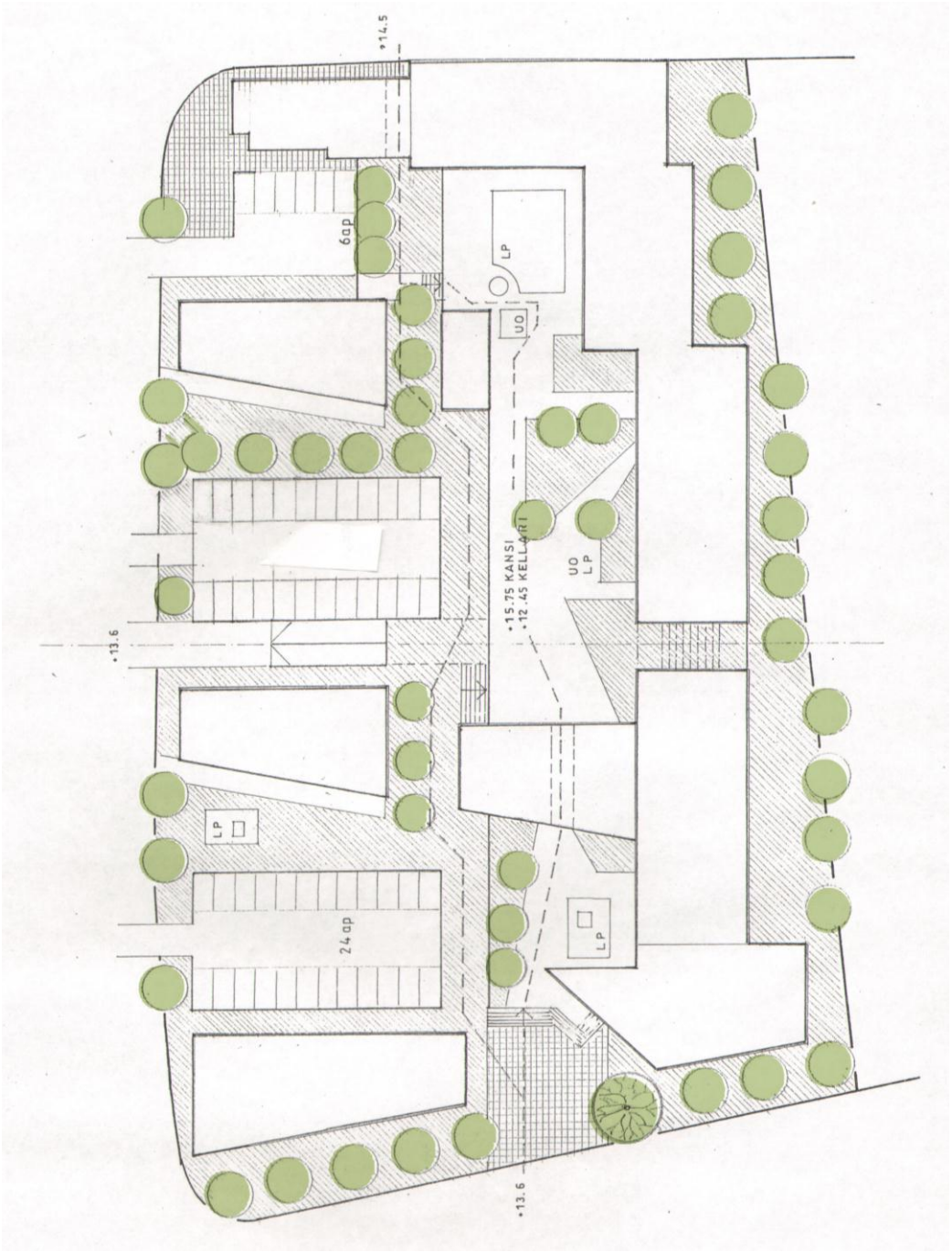

Nähtävillä olon jälkeen tarkistettu suunnitelma. Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy 3.2.2014.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavan muutoksessa osoitetaan kerrostalorakentamista joka rajaa tontteja idässä sekä pohjoisessa Tikkurilantien suuntaan. Länteen Osmankäämintielle sekä etelään Viertolankujalle rakenne on ilmavampaa ja matalampaa. Kortteleiden suurin sallittu kerrosluku on VI, Osmankäämintien puoleiset rakennukset jäävät III-kerroksisiksi. Tikkurilantien ja Osmankäämintien kulmaan on osoitettu laatoitettu alue, jonka yhteyteen rakennetaan kauppapaikka.

Pysäköinti on osoitettu pääosin tonttien yhteisen pihakannen alle, lisäksi kummallekin tontille on osoitettu maantasoinen pysäköintialue.

Tonttien piha-alueet tulee toteuttaa yhtenäisinä laaditun viitesuunnitelman periaatteiden mukaan. Tonteille ajo on ositettu yhteisenä Osmankäämintieltä.

5.1.1 Mitoitus

Alueelle kaavoitettava asuinrakennusoikeus ilmoitetaan tehokkuuslukuna e=1,27, joka vastaa noin 13 500 k-m^2. Kun asumisväljyydeksi lasketaan 50 k-m^2 / asukas, saadaan asukasmääräksi noin 280 asukasta. Alueelle tulee rakentaa 200-400 k-m^2 palveluita. Lisäksi alueelle saa rakentaa 450 k-m^2 kokoisen kuntosalin.

Aluevaraukset ovat noin:

- Asuinkerrostalojen korttelialue AK 13 576 k-m²

Annetun rakennusoikeuden lisäksi rakennuksiin saa rakentaa asumista palvelevia tiloja. Autojen paikoitus on pääosin sijoitettu pysäköintihalliin ja maantasopaikoitukseen. Pysäköintinormi on 1ap/ 100 krs-m², kuitenkin vähintään 0,8ap/asunto.

Kaikkiaan rakennusoikeutta on yhteensä noin 13 576 k-m², joka vastaa e=1,27.

Näkymä Osmankäämintietä etelään. Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kokonaisratkaisulla sekä asemakaavamääräyksillä ja -merkinnöillä on varmistettu rakentamisen ja lähiympäristön korkea laatutaso.

Kaava-alueen katujulkisivujen tulee olla rapattuja, paikallaan muurattuja tai puuta. Katujulkisivujen tulee värimaailmaltaan olla murrettuja ja värikylläisiä.

Viertolankujalle on osoitettu istutettavat puurivit. Osmankäämintielle on osoitettu pensasaita. Tikkurilantien ja Osmankäämintien kulmaan on osoitettu laatoitettu alue, jonka yhteyteen rakennetaan kauppapaikka. Tikkurilantien varteen on osoitettu istutusvyöhyke, jonka tulee olla kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen.

Alueen halki etelä-pohjoissuunnassa on osoitettu jalankululle varattu alueen osa. Jalankululle varatun alueen osan yhteyteen on istutettava jalolehtipuita.

Viertolankujan yhteyteen on osoitettu alue, joka portain, materiaalein ja istutuksin suunnitellaan oleskelu-alueeksi.

Näkymä Viertolankujalle. Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Kaavamuutosalue on varattu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kerrostalojen kerrosluku vaihtelee 3-6 kerroksen välillä. Korkeimmat rakennukset sijaitsevat suunnittelualueen itsäosassa pohjois-eteläsuuntaisena massana, joista pohjoinen pääty on kohti Tikkurilantietä. Massa madaltuu porrastuen etelään Viertolankujalle päin. Osmankäämintielle suuntautuu 3-kerroksisia päätyjä, luoden pientaloalueen suuntaan ilmavan ja matalan rakenteen. Tikkurilantietä rajaavat 4-6 kerroksiset rakennukset toimivat myös suojana liikenteen melulta. Osmankäämintien ja Tikkurilantien kulmaan tulee sijoittaa liiketilaa maantasokerrokseen 200-400 kem2. Tikkurilantien varteen saa rakentaa 450 kem2 kokoisen kuntosalin.

Tikkurilantien ja Osmankäämintien kulmaan on osoitettu laatoitettu alue, jonka yhteyteen rakennetaan kauppapaikka. Kauppapaikka muodostaa yhdessä Osmankäämintien jo olemassa olevan liiketilan kanssa pienen palvelukeskittymän.

Rakennusten väliin muodostuu erikokoisia ja muotoisia piha-alueita, jotka tulee toteuttaa yhtenäisinä ja korkeatasoisina. Alueen itäosan pihat sijaitsevat pysäköintikansien päällä. Tonttien länsipuoli on maanvaraista, mahdollistaen täysikasvuisia puita. Tavoitteena on kaupunkimainen rakenne, joka madaltuu ja muuttuu vehreämmäksi etelään ja länteen, sekä rakennusten väliin syntyvät mielenkiintoiset ja erilaiset oleskelutilat. Viertolankujan varteen on osoitettu oleskelualue, joka tulee rakentaa viihtyisäksi esimerkiksi istutuksin ja portain, hyödyntäen pihakannen ja maanvaraisen pihan korkeuseron.

Alueen läpi kulkee etelä-pohjoissuunnassa asukkaita palveleva jalankulkuyhteys.

Alueen sijainti Tikkurilantien varressa edellyttää alueen rakentamiselta arkkitehtonisesti korkeatasoista suunnittelua ja toteutusta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää Osmankäämintien ja Tikkurilantien kauppapaikan ympäristöön ja korostaa toteutuksessa alueen julkisen tilan luonnetta.

5.3.2 Muut alueet

Katu- ja liikennealueet

Kaava-alueeseen kuulu osa Tikkurilantietä ja osa Osmankäämintietä. Osmankäämintien katualuetta on kaavassa levennetty siten että kadun molemmille puolille voidaan toteuttaa jalkakäytävä. Tikkurilantietä on levennetty ottamaan huomioon joukkoliikenteen runkolinjan vaatiman tilavarauksen.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, joka on alueen kokoojaväylä ja joukkoliikenteen käyttämä reitti. Suunnitelmassa ajoneuvoliikenne ohjataan kulkemaan Osmankäämintien kautta. Viertolankujan ilme säilyy vehreänä kujana.

Kevyt liikenne

Alueen läpi on suunniteltu asukkaita palveleva jalankulkuyhteys. Tikkurilantietä kulkee pyöräilyreitti.

Joukkoliikenne

Lähin bussipysäkki sijaitsee Tikkurilantiellä, aivan kaava-alueen yhteydessä.

Pysäköinti

Autopaikkanormina kerrostaloalueella on käytetty 1 ap / 100k-m², kuitenkin vähintään 0,8ap/asunto. Lisäksi vieraspysäköintiä 10%. Kun autopaikat toteutetaan nimeämättöminä, voidaan autopaikkojen määrää vähentää 10%. Liiketilojen autopaikkanormi on 1ap/50 k-m². Paikoitus on toteutettu osittain pysäköintikansilla ja osittain maanvaraisena pysäköintialueena. Tonttien rajaa pitkin on molempien tonttien osalta suunniteltu ajoyhteys pysäköintikanteen.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

5.4.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suunniteltu rakenne osana kaupunkirakennetta

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella.

Kaavaratkaisu mahdollistaa kaupunginosan väestönkasvun ja monipuolisen väestörakenteen kehityksen.

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava muuttaa asuinalueiden ja julkisten palveluiden läheisyydessä olevan teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten alueen asumiselle. Ratkaisu tukee eheyttävää kaupunkisuunnittelua.

Kaupunki-/taajamakuva

Asemakaavan muutoksella nykyisen teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten alueen ilme muuttuu. Laatikkomaiset syvärunkoiset rakennukset poistuvat ja tilalle tulevat terassoidut erikorkuiset asuinkerrostalot.

Tikkurilantien varren nykyinen suljettu rakenne korvautuu asuinrakennuksilla, jotka rajaavat ja elävöittävät katualuetta. Laadukas rakennus- ja julkisten ulkotilojen suunnittelu sekä niiden toteutus voi antaa positiivisen ja omaleimaisen imagon uudisalueelle. Viertolankujan suuntaan rakennusten korkeudet säilyvät suurin pirtein nykyisellään. Uudet asuinrakennukset kuitenkin avautuvat myös Viertolankujan suuntaan, luoden kujalle elävämmän ilmeen.

Viertolankujan vehreä puistokujamainen ilme säilyy ennallaan. Osmankäämintien varteen osoitetaan istutettava pensasaita, joka vahvistaa Osmankäämintien luonnetta pientaloalueen katuna.

Asuminen

Asemakaavaratkaisu lisää monipuolisia asuntotyyppejä ja -muotoja sisältäviä alueita Tikkurilan alueella.

Palvelut

Alueelle on osoitettu kauppapaikka, joka tulisi palvelemaan alueen ja lähiympäristön asukkaita. Tiikeriareenassa sijaitseva pieni, tilapäisellä luvalla toimiva salibandyhalli poistuu kaavamuutoksen myötä. Salibandylle tulisikin hakea korvaavaa ja paremmin tarkoitukseen sopivaa paikkaa Viertolan-Tikkurilan alueelta.

Virkistys

Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia alueen toimiviin virkistysalueisiin.

Liikenne

Liikennemäärät nousevat Tikkurilantien osalta arviolta 150 autopaikan sisältämän liikenteen verran, mutta se ei vaikeuta Tikkurilantien välityskykyä. Koska asuinalue sijaitsee joukkoliikenteen pääreitistön varrella, alue tukeutuu myös hyviin joukkoliikenneyhteysiin.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Alueen viihtyisyyteen ja meluttomuuteen on kiinnitetty huomiota mm. sijoittamalla rakennukset siten, että syntyy suojattuja pihatiloja. Rakennusten ulkoseinille on annettu määräyksiä äänieristävyydestä häiriöttömien asumisolojen aikaan saamiseksi.

Tekninen huolto

Alueen vesihuolto, viemäriverkko- ja puhdistamotiedot ovat kohdan 3.1.3. mukaiset.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Muutoksella ei ole vaikutusta luonnonympäristöön.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

FCG on laatinut kaava-alueelle tiemelusta selvityksen. Meluselvityksen ohjeet melun torjunnalle ovat seuraavat: Tikkurilantien puoleiset julkisivut, joihin kohdistuva liikennemelu on 65 - 70 dB, vaativat ääneneristävyyden 35 dBA ja julkisivut, joihin kohdistuu 60 – 65 dB, vaativat ääneneristävyyden 30 dB. Muilla julkisivuilla riittää rakenteiden normaali ääneneristävyys 25 dBA.

Julkisivuihin kohdistuva melu päivällä. Osmankäämintien asemakaavamuutoksen meluselvitys, FCG.

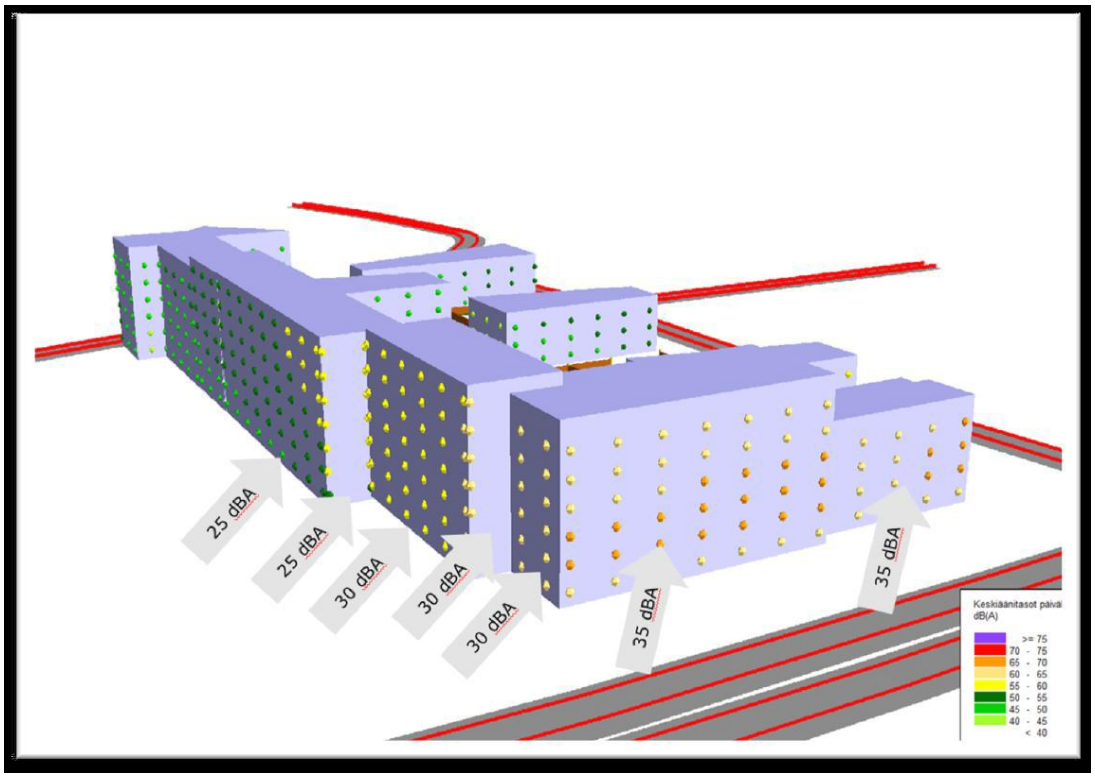

Äänieristävyysvaatimukset. Osmankäämintien asemakaavamuutoksen meluselvitys, FCG.

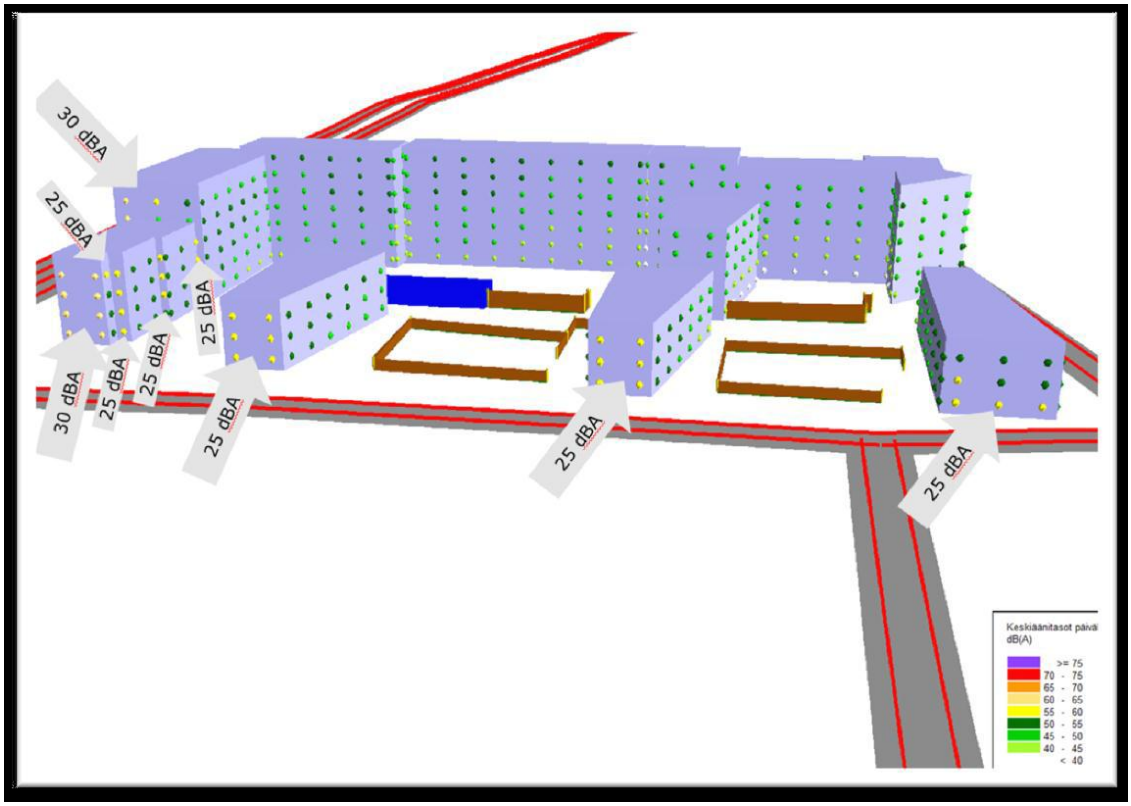

Äänieristävyysvaatimukset. Osmankäämintien asemakaavamuutoksen meluselvitys, FCG.

5.6 KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Ks. selostuksen liitesivut.

5.7 NIMISTÖ

Kaava-aluetta ympäröivillä kaduilla on vakiintuneet pitkäaikaiset nimet (Tikkurilantie, Osmankäämintie, Viertolankuja).

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.2 TOTEUTTAMINEN JA AJOITUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Vedenjakelu

Asemakaava-aluetta palveleva vedenjakeluverkko on rakennettu. Verkoston kuvaus ja painetasot on selostettu kohdassa 3.1.3.

Jätevesiviemäröinti

Asemakaava-aluetta palveleva jätevesiviemäriverkko on rakennettu (ks. kohta 3.1.3).

Sadevesiviemäröinti

Alue liitetään valmiiseen sadevesiviemäriverkostoon.

7 KAAVAMUUTOSTYÖHÖN OSALLISTUNEET

Asemakaavamuutos Osmankäämintie 5-7 työhön ovat osallistuneet seuraavat henkilöt:

Vantaan kaupunki

Maankäyttötoimi:

Aluearkkitehti Asta Tirkkonen

Asemakaavasuunnittelija Carina Ölander

Maisema-arkkitehti Laura Muukka

Yleiskaavasuunnittelija Markku Immonen

Suunnitteluavustaja Sari Simonen

Muut kaupungin toimialat:

Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö

Kehitysinsinööri Paula Jääskeläinen

Liikennesuunnittelijat Ilari Heiska, Jarmo Pajunen

Vesihuoltosuunnittelija Antti Auvinen

Lupa-arkkitehti Päivi Teerikangas

Rakennuttajan edustajat:

Iiro Toivonen /Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnitteluyksikkö
Asemakaavoitus

Vantaalla, 24. päivänä helmikuuta 2014

Asta Tirkkonen
Aluearkkitehti

Carina Ölander
Asemakaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	27.05.2013
Kaavan nimi	002136 Viertola 63 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	20.11.2012
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002136
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,1183	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	1,1183

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,1183**	**100,0**	**13576**	**1,21**	**0,0000**	**2393**
A yhteensä	1,0690	95,6	13576	1,27	1,0690	13576
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-1,1183	-11183
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0493	4,4	0		0,0493	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,1183**	**100,0**	**13576**	**1,21**	**0,0000**	**2393**
A yhteensä	1,0690	95,6	13576	1,27	1,0690	13576
AK	1,0690	100,0	13576	1,27	1,0690	13576
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-1,1183	-11183
TK	0,0000		0		-1,1183	-11183
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0493	4,4	0		0,0493	0
Kadut	0,0493	100,0	0		0,0493	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

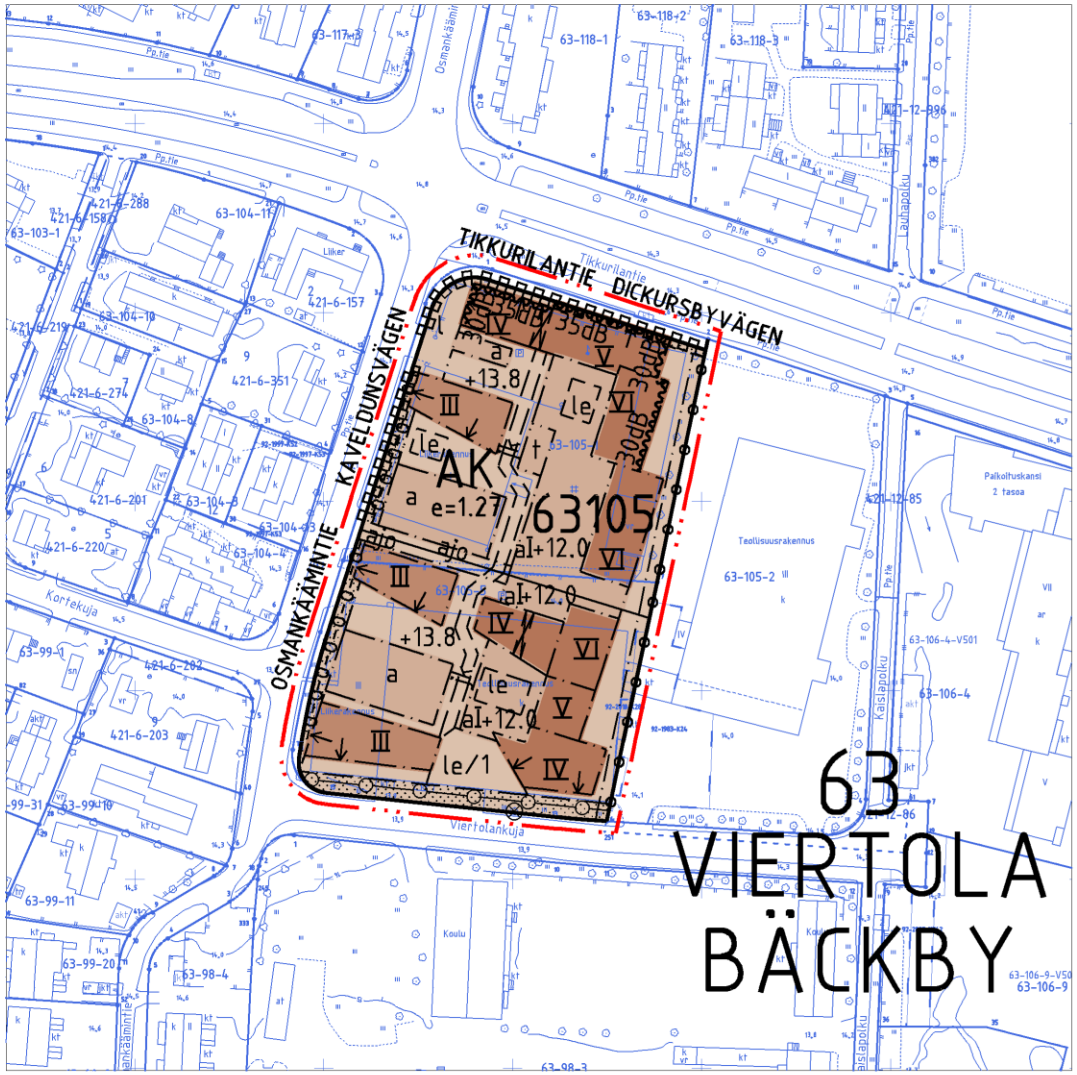

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

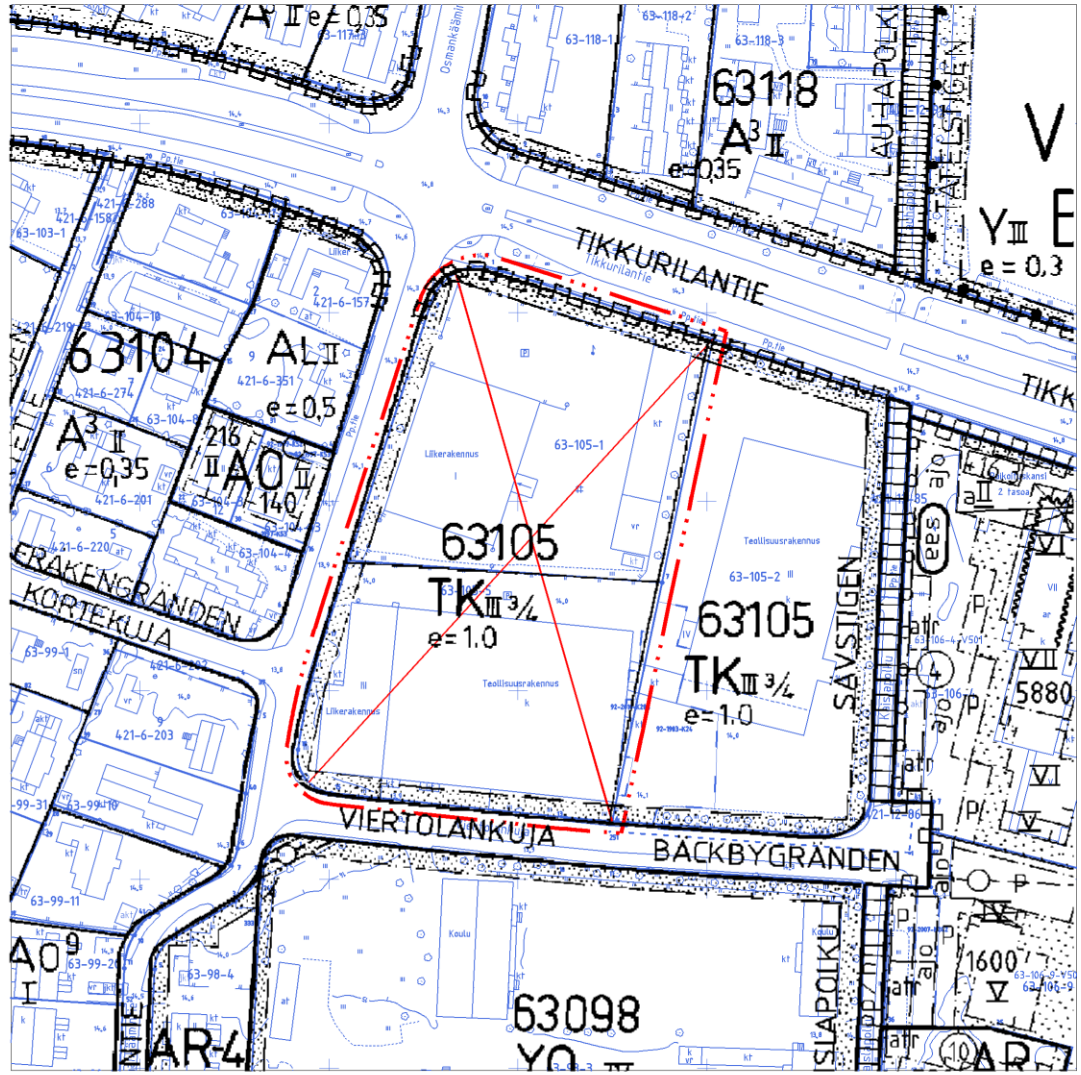

POISTETTAVAT MERKINNÄT

0 50 100m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer 1 / 3
002136	24.2.2014	686500, 686501

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 63

VIERTOLA

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 63105
sekä katualueita.
(Osa kumoutuvan asemakaavan korttelia 63105.)

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 63

BÄCKBY

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 63105
samt gatuområdena.
(En del av kvarteret 63105 i den plan som upphävs.)

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK Asuinkerrostalojen korttelialue.

AK-aluetta korttelissa 63105 koskevia määräyksiä:

Rakennusoikeus
Osmankäämintien ja Tikkurilantien kulmaan tulee sijoittaa liiketilaa maantasokerrokseen 200-400 k-m². Tikkurilantien varteen saa rakentaa enintään 450 k-m² toimitilaa.

Porrashuoneiden yhteyteen asuinrakennuksen kaikkiin kerroksiin saa rakentaa asukkaiden yhteiseen käyttöön asumista palvelevia sauna-, kerho-, askartelu-, pyykinkäsittely-, huolto-, varasto-, väestönsuoja, teknisiä- yms. tiloja asemakaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Porrashuoneiden 15 kerrosneliön ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Kaavassa annetusta rakennusoikeudesta vähintään 2250 k-m² on käytettävä 3-kerroksisiin rakennuksiin (3-kerroksiset rakennukset pohjoisesta etelään: vähintään 650 k-m², vähintään 650 k-m², vähintään 950 k-m²).

Julkisivut
Rakennusten, rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia sekä ilmeeltään yhtenäisiä. Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa

Kadulle näkyvien julkisivujen tulee olla pääosin rapattuja, paikalla muurattua tiiltä tai puuta. Katujulkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettuja ja värikylläisiä.

Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin.

Mahdolliset elementtisaumat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla.

Ulokeparvekkeet tulee pääosin sijoittaa vapaamuotoisesti siten, että julkisivusta syntyy eloisa kokonaisuus.

Kulkuaukon vapaan korkeuden tulee olla 3,2 metriä.

Päätyseinät eivät saa olla ikkunattomia.

Räystäslinjan yläpuolelle tulevat tekniset tilat tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.

Tikkurilantien ja Osmankäämintien kulman julkisivun tulee avautua aukiolle ensimmäisen kerroksen aukotuksin. Aukotuksen tulee jatkua nurkan yli osalle länsijulkisivua. Liiketilojen julkisivut on käsiteltävä arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti näyteikkunajulkisivuina, mikä tulee näkyä julkisivun jäsentelyssä ja yksityiskohdissa. Näyteikkunapinnat on säilytettävä pääosin läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

Tikkurilantielle rajautuvien tonttien pihojen suojaksi on rakennettava melulta suojaava aita. Aidan tulee olla materiaaliltaan korkealuokkainen ja viereisten rakennusten arkkitehtuuriin yhteensopiva.

Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen maantasokerrokseen.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Bestämmelser som gäller AK-området i kvarter 63105:

Byggrätt
I hörnet av Kaveldunsvägen och Dickursbyvägen ska i markplanet placeras en affärslokal på 200-400 m²-vy. Utmed Dickursbyvägen får byggas högst 450 m²-vy lokalutrymmen.

I anslutning till trapphusen får, utöver den byggrätt som anvisas i detaljplanen, i samtliga våningar av bostadsbyggnaden byggas sådana bastu-, klubb-, hobby-, tvätthanterings-, service-, förråds- och tekniska utrymmen samt skyddsrum och andra dylika utrymmen som tjänar boendet och är gemensamma för invånarna. Dessa utrymmen räknas inte vid dimensioneringen av bilplatser.

Utöver den i detaljplanen anvisade våningsytan får på varje våning byggas den del av trapphusen som överstiger 15m². Trapphusen ska ha dagsljusinsläpp.

Av den planenliga byggrätten ska minst 2250 m²-vy användas till byggnader i tre våningar (3-vånings byggnaderna från norr till söder: minst 650 m²-vy, minst, minst 650 m²-vy, minst 950 m²-vy).

Fasader
Byggnaderna, konstruktionerna och staketen ska vara högklassiga till sin arkitektur och när det gäller stadsbilden och materialet och ha ett enhetligt utseende. Fasaden i bottenplanet får inte ge ett slutet intryck.

Fasaderna som syns mot gatan ska huvudsakligen vara putsade eller av tegel murad på plats eller träd. Fasaderna på kvartersområdets yttre sidor ska ha en bruten och färgrik färgskala.

Byggnadens fasader ska delas in i mindre partier.

Eventuella elementfogar ska döljas med hjälp av fogens placering eller fasadens ytstruktur.

De utskjutande balkongerna ska huvudsakligen placeras fritt, så att fasaden blir en livfull helhet.

Passagens fria höjd ska vara 3,2 meter.

Gavelväggarna måste förses med fönster.

Tekniska utrymmen ovanför takfotslinjen ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Fasaden i hörnet av Kaveldunsvägen och Dickursbyvägen ska öppna sig mot den öppna platsen genom öppningar i första planet. Öppningarna ska sträcka sig över hörnet och omspänna en del av västra fasaden. Affärslokalernas fasaderna ska behandlas som skyltfönsterfasader med avseende på arkitekturen och stadsbilden, vilket måste framträda i fasadens disposition och detaljer. Skyltfönstren ska bevaras huvudsakligen genomskinliga och får inte täckas t.ex. med reklam affisher.

Ett staket som skyddar mot buller ska byggas som skydd för gårdsplanerna på de tomter som vetter mot Dickursbyvägen. Staketet ska vara av högklassigt material och passa ihop med de intilliggande byggnadernas arkitektur.

En transformator ska placeras i gårdsbyggnaden eller i byggnadens bottenplan.

Istutukset
Korttelin alueelle on laadittava yhtenäinen piha- ja valaistussuunnitelma. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata. Tonttien piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla. Piha-alueilla tulee käyttää korkeatasoisia, vettä läpäiseviä materiaaleja. Piha-alueelle on varattava viihtyisä ulko-oleskelutila ja korttelialueen yhteinen leikki- ja oleskelualue. Korttelialueen leikki- ja oleskelualueet on suunniteltava siten, että ne ovat suojassa Tikkurilantien liikennemelulta.

Piha-alueiden ajoreitit tulee erottaa jalankulkualueista materiaaleilla tai muulla rakenteella. Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.

Jalankululle varattu alueen osa on oltava kivituhkaa ja se on rajattava reunakivellä istutusalueista. Jalankululle varatun alueen osan yhteyteen on istutettava jalolehtipuita tai hedelmäpuita.

Rakentamatta jäävillä tontin osilla, joita ei käytetä leikki- ja oleskelualueeksi tai liikenteelle, tulee olla puita ja pensaita.

Pihakansi tulee mitoittaa siten, että se kestää istutusten painon. Pihakansille on istutettava pensaita, perennoja ja pienpuita.

Säilytettävät puut on suojattava rakentamisen aikana.

Hulevedet
Hulevesiä tulee hidastaa ja kattovedet pyrkiä viivyttämään tontilla ennen johtamista huleviemäriverkostoon. Rakennuslupaan on liitettävä hulevesien hallintasuunnitelma.

Autopaikat
Autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärä:
Asunnot 1 ap/ 100 k-m² kuitenkin vähintään 0,8 ap/ asunto.
Liike ja toimitilat 1 ap/ 50 k-m².

Jos autopaikat ovat nimeämättömiä, voidaan niiden määrää vähentää 10%.

Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone. Puolet paikoista on oltava helposti käytettäviä.

Planteringar
För kvartersområdet ska utarbetas en enhetlig gårds- och belysningsplan. Tomtgränserna får inte inhägnas. Tomternas gårdsområden ska delas upp med olika slags ytbeläggning och planteringar. På gårdsområdena ska användas högklassiga och vattengenomsläppliga material. På gårdsområdet ska reserveras ett trivsamt utevistelseutrymme och ett gemensamt lek- och vistelseområde för hela kvartersområdet. Kvartersområdets lekplatser och vistelseområden ska planeras så att de är skyddade mot Dickursbyvägens trafikbuller.

Körvägarna på gårdsområdena ska skilja sig från fotgängarområdena genom material eller annan struktur. De områden som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner och planteringar.

Den områdesdel som reserverats för gångtrafik ska utgöras av stenmjöl och avgränsas från planteringsområdena med kantsten. I anslutning till den områdesdel som reserverats för gångtrafik ska planteras ädla lövträd eller fruktträd.

På de delar av tomten som inte bebyggs och som inte används som lekplats och vistelseområde eller för trafik ska det finnas träd och buskar.

Gårdsdäcket ska dimensioneras, så att det håller tyngden av planteringar. På gårdsdäcket ska planteras buskar, perenner och mindre träd.

Träd som bevaras ska skyddas under byggandet.

Dagvatten
Dagvattnet ska fördröjas liksom takvattnet på tomten innan det leds ner i dagvattennätet. Bygglovet ska bifogas en plan för dagvattenhanteringen.

Bilplatser
Bilplatserna får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:
Bostäder 1 bp/100 m²-vy, dock minst 0,8 bp/bostad.
Affärs- och lokalutrymmen 1 bp/50 m²-vy

Om bilplatserna inte anvisats för specifika användare, kan deras antal minskas till 10%.

Antalet cykelplatser som reserveras ska vara minst 1st/ boningsrum. Hälften av platserna skall vara lättillgängliga.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa - alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
63	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VIERT	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
63105	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
TIKKURILANTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
IV	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.**
e=1.27	**Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.**	**Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.**
+13.8	**Maanpinnan likimääräinen korkeusasema.**	**Ungefärlig markhöjd.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.**
a	**Auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**
a I +12.0	**Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän ja luku osoittaa alimman autopaikkatason likimääräisen korkeusaseman.** Autopaikat tulee sijoittaa pihakannen alle.	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan och där talet anger den approximativa nivån på det understa bilplanet.** Bilplatserna ska förläggas under gårdsdäcket.
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	**Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**

35dB	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Beteckningen anger att ljudisoleringen mot trafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 35 dB mot denna sida av byggnadsytan.
le	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.	Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.
l	Laatoitettava tai kivettävä alueen osa.	Områdesdel som skall beläggas med plattor eller sten.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
o o o o o	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
-o-o-o-o-o-o-	Pensasaita.	Häck.
⌖	Kaupunkikuvallisesti arvokas puuyksilö. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Med tanke på stadsbilden ett värdefullt träd. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
	Katu.	Gata.
ajo	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
jk	Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.	Riktgivande del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
/1	Kaavamerkintään liittyvä kohdenumero. Leikki- ja oleskelualue suunnitellaan oleskelualueeksi esimerkiksi portain ja istutuksin. Alueen rakentamisessa on käytettävä korkeatasoisia materiaaleja.	Projektnummer som anknyter till planbeteckningen. Lek- och vistelseområdet planeras som ett vistelseområde t.ex. genom att använda trappor och planteringar. I byggandet av området ska högklassiga material användas.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Vantaalla / Vanda __.__20__

Mätningsavdelningen

Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 1284 / 1999 kräver.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__	Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

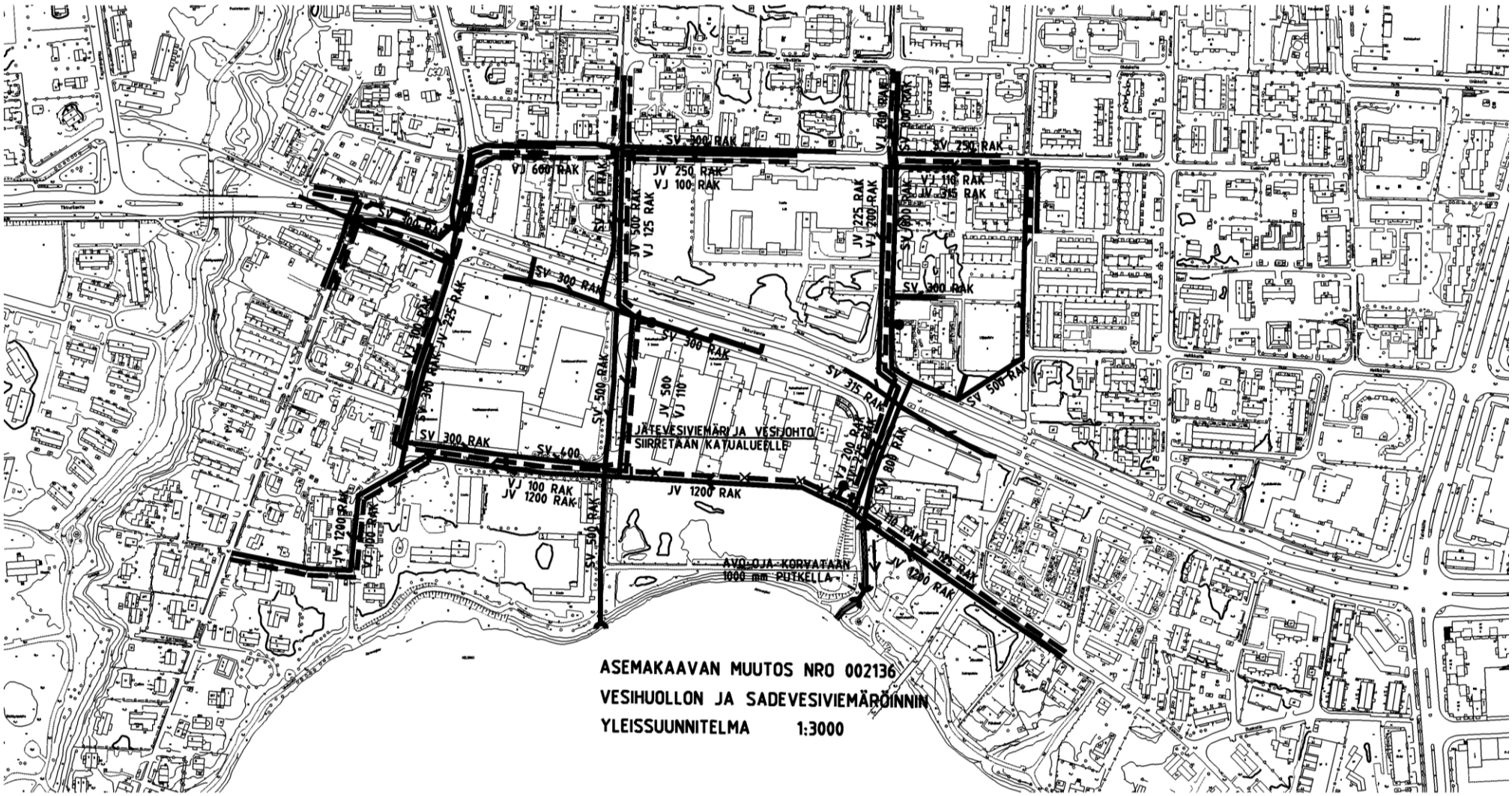
SV 300 RAK
VJ 600 RAK
JV 250 RAK
VJ 100 RAK
VJ 125 RAK
JV 225 RAK
VJ 200 RAK
SV 250 RAK
VJ 110 RAK
JV 315 RAK
SV 500 RAK
SV 315 RAK
JV 500
VJ 110
JÄTEVESIVIEMÄRI JA VESIJOHTO SIIRRETÄÄN KATUALUEELLE
SV 400
VJ 700 RAK
SV 800 RAK
VJ 100 RAK
JV 1200 RAK
JV 1200 RAK
SV 500 RAK
AVO-OJA KORVATAAN 1000 mm PUTKELLA
JV 1200 RAK
SV 315 RAK
ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002136
VESIHUOLLON JA SADEVESIVIEMÄRÖINNIN
YLEISSUUNNITELMA 1:3000

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy

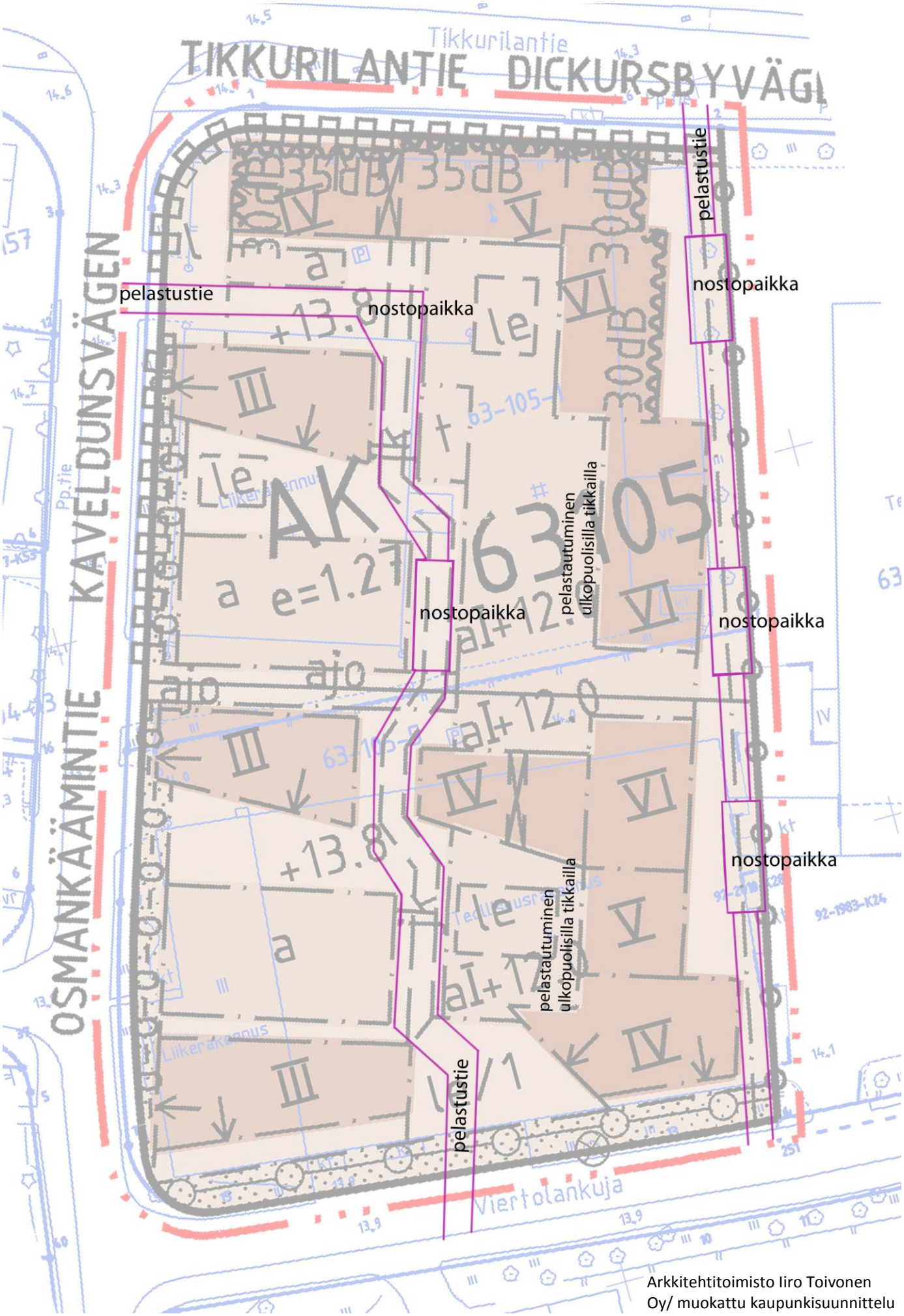

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy/ muokattu kaupunkisuunnittelu

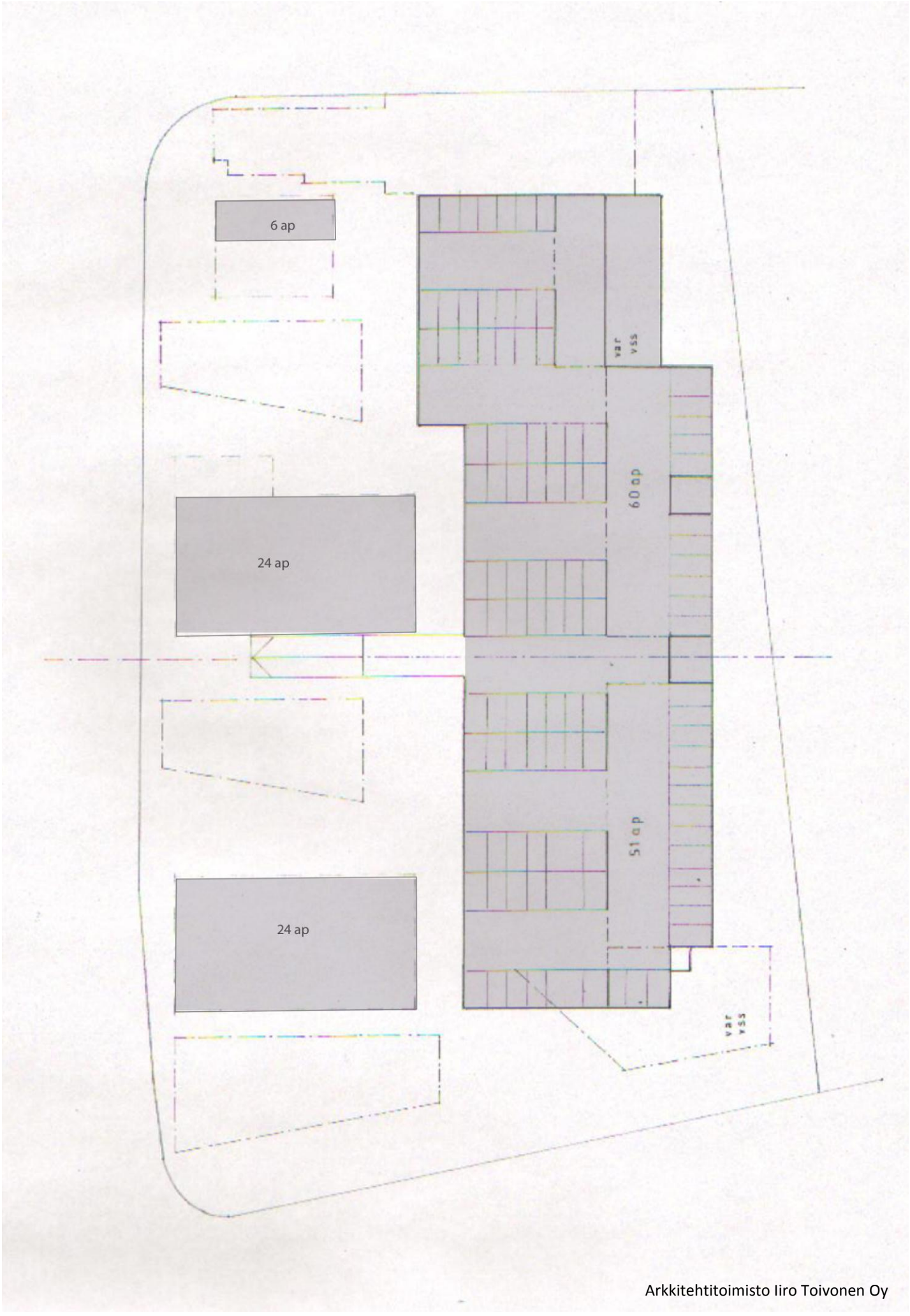

Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen Oy

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu/ATI, CÖL

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002136
OSMANKÄÄMINTIE 5-7
63 VIERTOLA
MUISTUTUKSET JA VASTINEET
24.2.2014

Asemakaavan muutosehdotus nro **002136, Osmankäämintie 5-7, Viertola** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **16.10. – 14.11.2013.** Tänä aikana jätettiin **kaksi** (**2 kpl) muistutusta.**

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1 MATTI KERÄNEN	Kerroskorkeuden kasvatus varjostaa omakotitaloja ja vähentää pihojen ja terassien käyttöarvoa ja aiheuttaa kiinteistöjen arvonalennusta. Alueen liikenne kuormittaa kohtuuttomasti nykyisten asukkaiden turvallisuutta ja aiheuttaa ylimääräisiä meluhaittoja. Liikenteen lisäys vähentää Vantaajoen virkistysarvoa nykykäyttäjille. Liikenneratkaisu tulisi suunnitella uudestaan.	Ei aiheuta muutoksia.
NRO 2 ANSA KOKLJUSCHKIN	Alue on Tikkurilan/Viertolan lähes ainoa ulkoilualue ja suunnittelussa pitäisi huomioida sen suuri arvo nykyisille alueen asukkaille. Alueen vieressä oleva pienkerrosalue (omakoti/rivitaloja) kärsii viereisten kerrostalojen ylimääräisistä kerroksista. Lisääntynyt liikenne siirtyy osittain myös Kaislatielle. Lisäliikenne aiheuttaa vaaraa alueen lapsille. Liikenteestä aiheutuu myös meluhaittaa vantaanjoen virkistyskäyttäjille. Edellä olevan johdosta ei ylimääräistä rakennusoikeutta pitäisi myöntää.	Ei aiheuta muutoksia.

NRO 1
MATTI KERÄNEN

Muistutus:

”Asemakaavaehdotuksessa rakennustehokkuutta on nostettu ja kerroslukumäärää kasvatettu.

Kaava-alue rajoittuu länsipuolella omakotitalo-alueeseen ja sijaitsee Vantaajoen läheisyydessä. Vantaanjoen ranta on Tikkurilan merkittävin virkistysalue.

Kerroskorkeuden kasvatus varjostaa omakotitaloja ja vähentää pihojen ja terassien käyttöarvoa.

Ehdotus johtaa omakotialueen reunassa olevien kiinteistöjen kohtuuttomaan arvonalennukseen liian massiivisten kerrostalojen takia. Kerroskorkeus tulisi rajoittaa kolmeen.

Alueen liikenne kuormittaa kohtuuttomasti nykyisten asukkaiden turvallisuutta ja aiheuttaa ylimääräisiä meluhaittoja. Liikenteen lisäys vähentää Vantaajoen virkistysarvoa nykykäyttäjille.

Liikenneratkaisu tulisi suunnitella uudestaan.”

Vastine:
Muutosehdotuksessa rakennusoikeuden määrä kasvaa 11 200 kerrosneliömetristä 13 500 kerrosneliömetriin, joten lisäys ei ole merkittävä.

Rakennusten kerroskorkeus nousee 1-3 kerroksesta 3-6 kerrokseen. Kaavamuutosalue on suunniteltu siten, että pientaloalueelle päin länteen rakennukset ovat 3-kerroksisia, jotta ne sopeutuisi pientaloympäristöön mahdollisimman hyvin.

Rakennusten varjot suuntautuvat pääosin poispäin omakotitaloalueesta (pohjoiseen, koilliseen ja itään).

Kaavamuutokseen on varattu pysäköinti 165 autolle. Kortteliin ajo sijoittuu Osmankäämintiellä korttelin puolenvälin paikkeille, joten liikenne tulee lisääntymään pääosin Osmankäämintien ja Tikkurilantien risteyksessä. Siitä on noin 250m matkaa virkistysalueelle. Kaavamuutos ei lisää liikennettä Viertolankujalla. Nykytilanteessa Tiikeriareenan aiheuttama liikenne, jota varten ei ole riittävästi pysäköintipaikkoja, tukkii lähialueen kadut ja vaarantaa liikenneturvallisuuden.

Tarkistukset:
Ei aiheuta muutoksia.

NRO 2
ANSA KOKLJUSCHKIN

Muistutus:

”Muutosehdotuksessa kasvatetaan rakennusoikeutta huomattavasti. Rakennusten korkeus kasvaa myös merkittävästi.

Alue on Tikkurilan/Viertolan lähes ainoa ulkoilualue ja suunnittelussa pitäisi huomioida sen suuri arvo nykyisille alueen asukkaille.

Alueen vieressä oleva pienkerrosalue (omakoti/rivitaloja) kärsii viereisten kerrostalojen ylimääräisistä kerroksista.

Lisääntynyt liikenne siirtyy osittain myös kaislatielle. Kaislatie on jo nykyisellään ylikuormitettu ja lisäliikenne aiheuttaa vaaraa alueen lapsille. Liikenteestä aiheutuu myös meluhaittaa vantaanjoen virkistyskäyttäjille.

Edellä olevan johdosta ei ylimääräistä rakennusoikeutta pitäisi myöntää.”

Vastine:
Muutosehdotuksessa rakennusoikeuden määrä kasvaa 11 200 kerrosneliömetristä 13 500 kerrosneliömetriin, joten lisäys ei ole merkittävä.

Rakennusten kerroskorkeus nousee 1-3 kerroksesta 3-6 kerrokseen. Kaavamuutosalue on suunniteltu siten, että pientaloalueelle päin länteen rakennukset ovat 3-kerroksisia, jotta ne sopeutuisi pientaloympäristöön mahdollisimman hyvin.

Kaavamuutosalue on rakennettua teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta. Ulkoilualue sijaitsee kaavamuutosalueen läheisyydessä Keravanjoen rannalla.

Ajoneuvoliikenne kaavamuutosalueelle kulkee Tikkurilantieltä Osmankäämintielle. Kaavamuutos ei vaikuta Kaislatien liikenteeseen.

Tarkistukset:
Ei aiheuta muutoksia.

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002136
OSMANKÄÄMINTIE 5-7
60 VIERTOLA
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu/ATI, CÖL

24.2.2014

Kaupunginhallitus 16.9.2013 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002136, Osmankäämintie 5-7, Viertola.** Lausuntoja pyydettiin 4 ja saatiin 1 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 TIKKURILA-SEURA RY	Lausuntoa ei saatu.	-
NRO 2 TIKKURILAN OMAKOTIYHDIS-TYS RY	Lausuntoa ei saatu.	-
NRO 3 KESKI-UUDENMAAN PELASTUS-LAITOS	Lausuntoa ei saatu.	-
NRO 4 VANTAAN ENERGIA OY	**Sähköverkko** Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan muuntamon ja maakaapeleiden sijainti. Lisäksi kaavamääräyksissä on merkintä ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen pohjakerrokseen*”. Tämä tulisi muuttaa muotoon ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen, rakennuksen maantasolla olevaan kerrokseen tai erilliseen kiinteistömuuntamorakennukseen*”. Muuntamotilan toivottu sijainti on Viertolankujan ja Osmankäämin-tien risteysalueen läheisyydessä. **Kaukolämpöverkko** Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.	Määräysteksti muutetaan muodosta ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen pohjakerrokseen*” muotoon ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen maantasokerrokseen*”.

NRO 4
VANTAAN ENERGIA OY

Lausunto:

”Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M696 sekä keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 2 ja 3 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan muuntamon ja maakaapeleiden sijainti.

Lisäksi kaavamääräyksissä on merkintä ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen pohjakerrokseen*”.

Tämä tulisi muuttaa muotoon ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen, rakennuksen maantasolla olevaan kerrokseen tai erilliseen kiinteistömuuntamorakennukseen*”.
Muuntamotilan toivottu sijainti on Viertolankujan ja Osmankäämintien risteysalueen läheisyydessä.

Mikäli muuntamoa ja maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 1).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

Vastine:
Vantaan Energian edustajan kanssa on lausunnon antamisen jälkeen käyty puhelinkeskustelu, jonka aikana on sovittu, että muuntamo voidaan sijoittaa rakennuksen maantasokerrokseen. Sijainti Viertolankujan ja Osmankäämintien risteysalueen läheisyydessä sopii suunnitelmaan hyvin.

Kaavamuutosehdotuksessa on huomioitu kaukolämpöputkien sekä muuntamon ja maakaapeleiden sijainti.

Tarkistukset:
Määräysteksti muutetaan muodosta ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen pohjakerrokseen*” muotoon ”*Muuntamo tulee sijoittaa piharakennukseen tai rakennuksen maantasokerrokseen*”.

KA 2939/2013

Kala 9.9.2013 §18
Khall. 16.9.2013 §42

A.KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS JA B. ESISOPIMUS KIINTEISTÖN LUOVUTUKSESTA/Asemakaavan muutos nro 002136

Kiinteistö Oy Karanlahti ja Slotline Oy ovat hakeneet yhdessä asemakaavan muutosta Viertolassa korttelissa 63105 omistamilleen alueille. Muutosalue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, lännessä Osmankäämintiehen sekä etelässä Viertolankujaan. Alueella voimassa oleva Viertolan asemakaava nro 630100 on vahvistunut sisäasiainministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutos nro 000197 (kh 17.8.1981).

Asemakaavan muutoksella nro 002136 muutetaan voimassa olevan asemakaavan korttelin 63105 teollisuus- ja/tai liike- ja toimistorakennusten korttelialue TK asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi asemakaavamuutosalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 2392 k-m^2, kun kokonaisrakennusoikeus nousee nykyisestä 11 184 k-m^2:stä 13576 k-m^2:in.

Slotline Oy omistaa asemakaavamuutosalueella olevan kiinteistön 92-63-105-1, joka on tämän sopimuksen mukainen sopimusalue (jäljempänä sopimusalue). Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro AI.

Sopimusalue on nykyisen asemakaavan mukaan teollisuus- ja/tai liike- ja toimistorakennusten (TK) korttelialuetta, jonka rakennusoikeus on 5840 k-m^2. Asemakaavamuutoksen myötä sopimusalueelle osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueen (AK) rakennusoikeutta yhteensä 6993 k-m^2.

Asemakaavan muutokseen nro 002136 liittyen Vantaan kaupunki ja Slotline Oy sopimusalueen omistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja kunnallistekniikan korvauksista. Esisopimuksella kiinteistön luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

Tällä sopimuksella Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Slotline Oy (jäljempänä Yhtiö), sopivat sopimusalueen osalta kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta kunnallistekniikan rakentamiskustannusten korvauksesta seuraavaa:

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Slotline Oy** (Y:0919033-0)
Munkkiniemenranta 25 as 2, 00330 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että asemakaavamuutosalueelle on rakennettu kunnallistekniikka. Aluetta palvelevien katuyhteyksien Viertolankujan ja Osmankäämintien perusparantaminen ja jalankulkuyhteyden rakentaminen sovitetaan alueen muun rakentamisen aikatauluihin.

3. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

3.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä raken-

nusoikeudesta yhteensä kahdeksansataakahdeksankymmentäkolmetuhatta seitsemänsataaseitsemänkymmentäkaksi (**883 772**) euroa.

3.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi seuraavan maksuaikataulun mukaisesti

- **1. erä** neljäsataatuhatta (**400 000**) euroa erääntyy heti asemakaavan muutoksen nro 002136 tultua voimaan
- **2. erä** neljäsataakahdeksankymmentäkolmetuhattaseitsemänsataaseitsemänkymmentä kaksi (**483 772**) euroa erääntyy puolentoista vuoden (1 v 6 kk) kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002136 voimaan tulosta.
-

Edellä mainitut erät maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

3.3 Yhtiö asettaa yhteensä kahdeksansadankahdeksankymmenenkolmentuhannen seitsemänsadanseitsemänkymmenenkahden (**883 772**) euron kotimaisen pankkilaitoksen pankkitakauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin.

4. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalueella ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtiölle.

5. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

6. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

7. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

8. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002136 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002136 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002136, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet **Vantaan kaupunki** (jäljempänä Kaupunki) ja **Slotline Oy** (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa B.I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa B.II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa B.III mainittuja ehtoja.

B.I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002136 on tullut voimaan.

B.II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

Slotline Oy (Y:0919033-0)
Munkkiniemenranta 25 as 2, 00330 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

Vantaan kaupungin 63. (Viertola) kaupunginosassa korttelin 105 tontista nro 1 (kiinteistötunnus 92-63-105-1) n. 376 m^2:n suuruinen määräala (jäljempänä Määräala). Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

Määräala on asemakaavamuutoksen nro 002136 mukaista katualuetta.

Luovutuskirjan ehdot:
Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Yhtiö luovuttaa Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

Määräalaa rasittaa rasitustodistuksesta ilmenevät 30.8.2006 vahvistetut 6 kiinnitystä asianumeroilla 8159-8164 panttikirjat suuruudeltaan á 200 000 euroa. Yhtiö suostuu siihen, että Kaupunki poistaa em. kiinnitykset Kaupungille luovutettavalta määräalalta ja Yhtiö luovuttaa Kaupungille luovutuskirjan allekirjoitustilaisuudessa sellaiset asiakirjat, joiden nojalla Kaupunki voi kiinnitykset poistaa.

3.2 Yhtiö vastaa niistä luovuttamaansa alueeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Kaupunki on tutustunut saamaansa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaava-kartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO JA RAKENNNUKSET

6.1 Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

6.2 Määräala luovutetaan ilman rakennuksia ja rakennelmia.

7. MAAPERÄ

Luovuttajan tietojen mukaan luovutuksen kohteena olevalla Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Yhtiöön, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia.

Tällöin Yhtiö vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

B.III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tässä sopimuksessa mainituin ehdoin tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa B.I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttymättä 31.12.2015.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002136, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Tätä A. Kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja B. Esisopimusta määräalan luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Slotline Oy:lle ja yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 6. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Slotline Oy:n
puolesta asemavaltuutuksella

Juha Rantasila
hallituksen puheenjohtaja

LIITTEET

- Liite A1: Sopimusalue
- Liite B1: Esisopimus määräalan luovutuksesta

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Irene Varila Vantaan kaupungin puolesta valtakirjalla ja hallituksen puheenjohtaja Juha Rantasila Slotline Oy:n puolesta asemavaltuutuksella ovat allekirjoittaneet tämän A. Kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja B. Esisopimuksen määräalan luovutuksesta/Asemakaavan muutos nro 002136 ja, että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimuksia vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimukset on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 6. päivänä maaliskuuta 2014

Ville Vistbacka
toimitusinsinööri
09271/8

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta Slotline Oy:n kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002136 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 16.9.2013 (§42).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

Liite A1. Pohjana asemakaavamuutoksen 002136 luonnos 27.05.2013. Sopimusalue, joka vastaa Slotline omistamaa tonttia, on merkitty ohjeellisesti karttaan vihreällä viivalla.

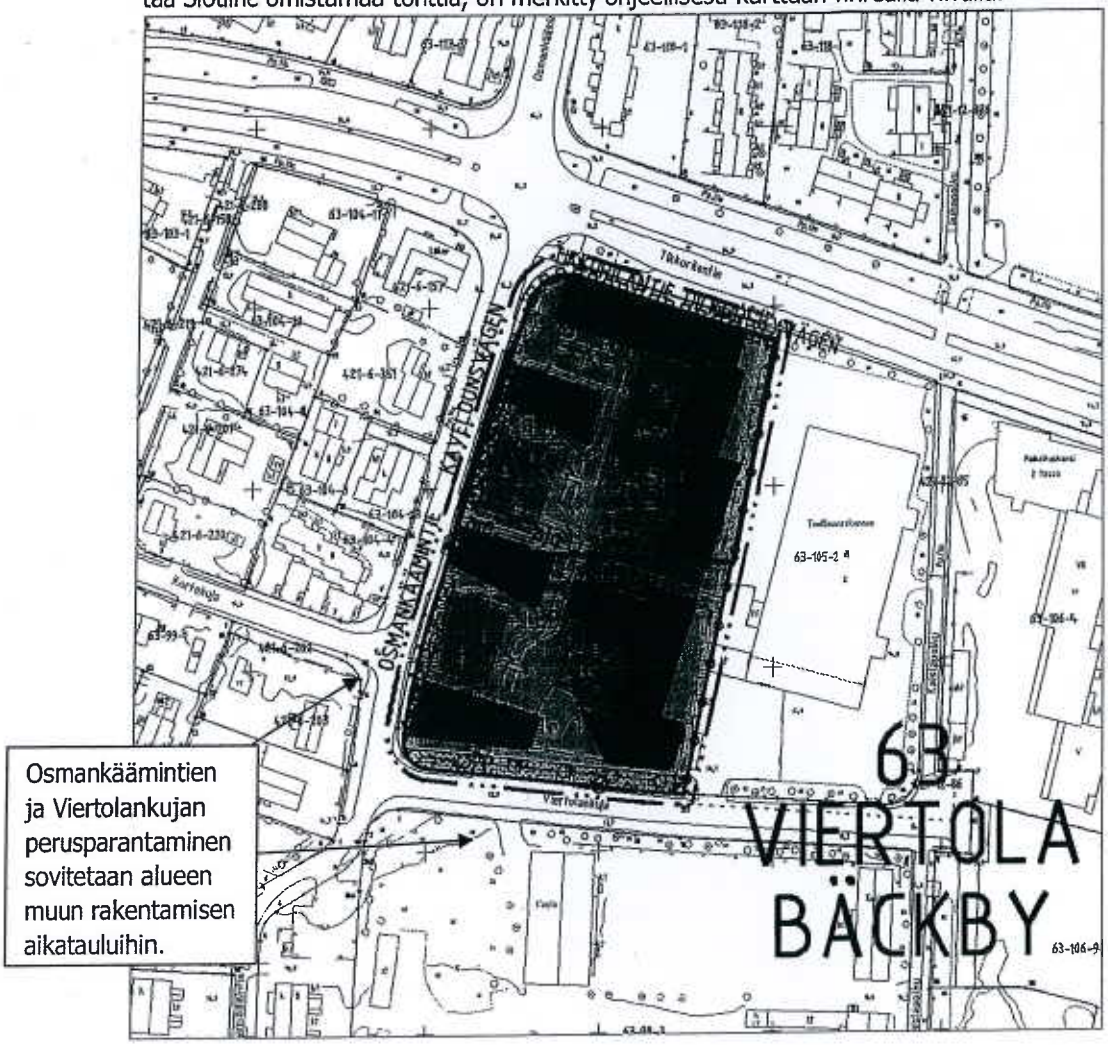

Osmankäämintien ja Viertolankujan perusparantaminen sovitetaan alueen muun rakentamisen aikatauluihin.

KOHTEEN SIJAINTI

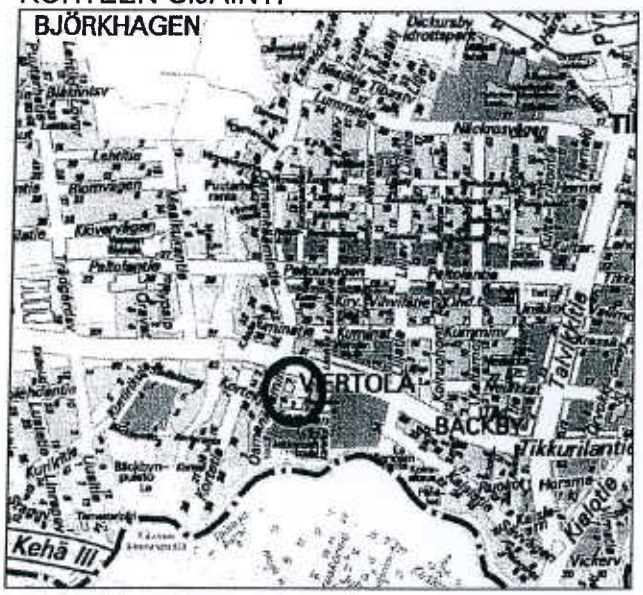

0 0.5 1km 1:20 000

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (katualue) / SLOTLINE OY

YPA/AVP

Kaupunginosa: VIERTOLA (63)

n. 376 m^2:n suuruinen määräala kiinteistöstä: 92-63-105-1

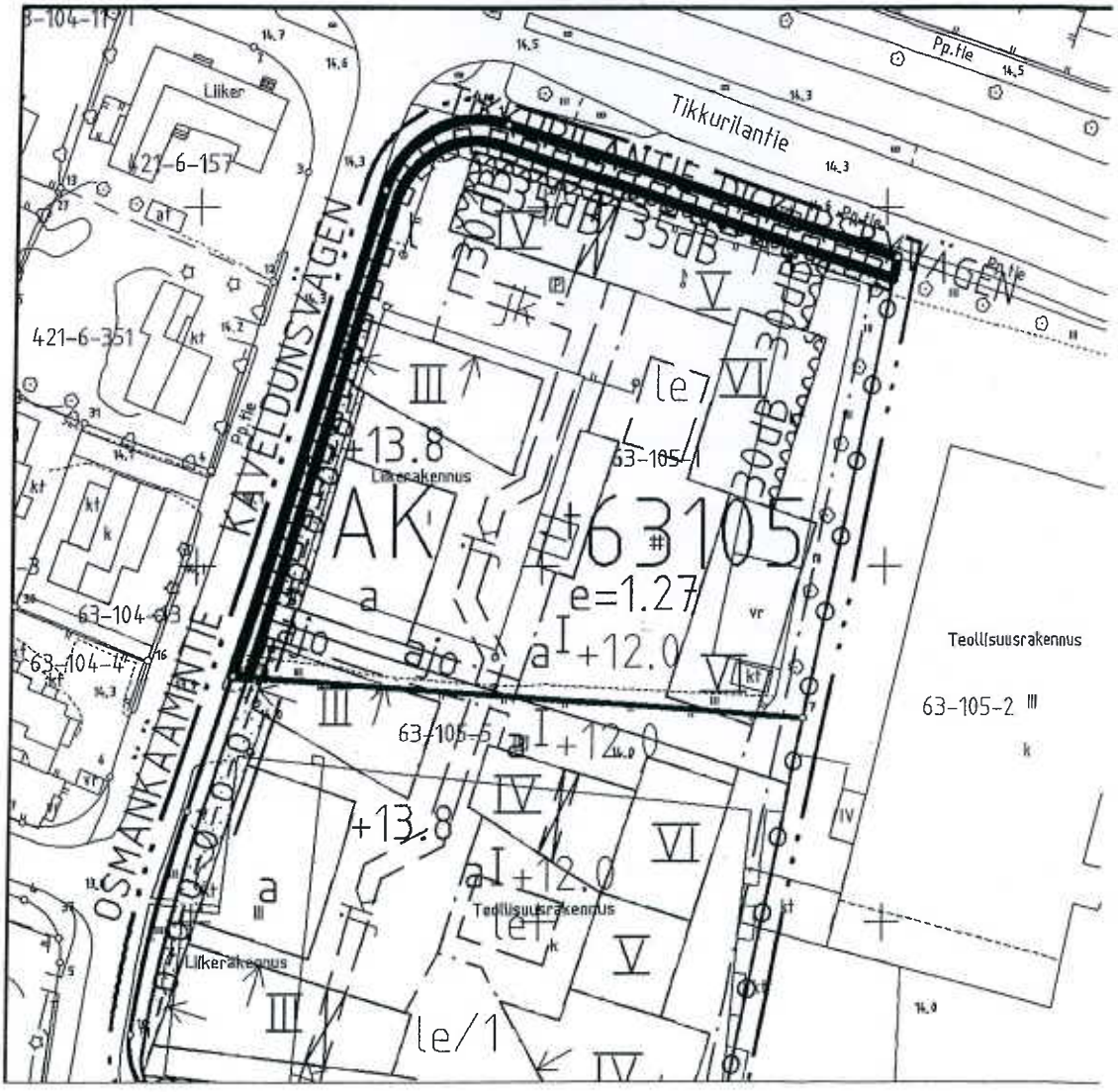

1:1000

KA 2807/2013

Kala 9.9.2013 § 19
Kvall. 16.9.2013 § 43

A. KUNNALLISTEKNIIKAN SOPIMUS JA B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA/Asemakaavan muutos nro 002136

Kiinteistö Oy Karanlahti ja Slotline Oy ovat hakeneet yhdessä asemakaavan muutosta Viertolassa korttelissa 63105 omistamilleen alueille. Muutosalue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, lännessä Osmankäämintiehen sekä etelässä Viertolankujaan. Alueella voimassa oleva Viertolan asemakaava nro 630100 on vahvistunut sisäasiainministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutos nro 000197 (kh 17.8.1981).

Asemakaavan muutoksella nro 002136 muutetaan voimassa olevan asemakaavan korttelin 63105 teollisuus- ja/tai liike- ja toimistorakennusten korttelialue TK asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi asemakaavamuutosalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 2392 k-m^2, kun kokonaisrakennusoikeus nousee nykyisestä 11 184 k-m^2:stä 13576 k-m^2:in.

Kiinteistö Oy Karanlahti omistaa asemakaavamuutosalueella olevan kiinteistön 92-63-105-5, joka on tämän sopimuksen mukainen sopimusalue (jäljempänä sopimusalue). Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro AI.

Sopimusalue on nykyisen asemakaavan mukaan teollisuus- ja/tai liike- ja toimistorakennusten (TK) korttelialuetta, jonka rakennusoikeus on 5344 k-m^2. Asemakaavamuutoksen myötä sopimusalueelle osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueen (AK) rakennusoikeutta yhteensä 6584 k-m^2.

Asemakaavan muutokseen nro 002136 liittyen Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Karanlahti sopimusalueen omistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja kunnallistekniikan korvauksista. Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

Tällä sopimuksella Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Kiinteistö Oy Karanlahti (jäljempänä Yhtiö) sopivat sopimusalueen osalta kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisesta kunnallistekniikan rakentamiskustannusten korvauksista seuraavaa:

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Kiinteistö Oy Karanlahti** (Y: 0486324-1)
c/o Keva, PL 425, 00101 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että asemakaavamuutosalueelle on rakennettu kunnallistekniikka. Aluetta palvelevien katuyhteyksien Viertolankujan ja Osmankäämintien perusparantaminen ja jalankulkuyhteyden rakentaminen sovitetaan alueen muun rakentamisen aikatauluihin.

3. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

3.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä raken-

nusoikeudesta yhteensä kuusisataakolmekymmentäyksituhattaseitsemänsataaseitsemän (**631 707**) euroa.

3.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi seuraavan maksuaikataulun mukaisesti:

- **1. erä** kolmesataaviisitoistatuhatta (**315 000**) euroa erääntyy heti asemakaavamuutoksen nro 002136 tultua voimaan.
- **2. erä** kolmesataakuusitoistatuhattaseitsemänsataaseitsemän (**316 707**) euroa erääntyy vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002136 voimaantulosta.

Edellä mainitut erät maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

3.3 Yhtiö asettaa yhteensä kuudensadankolmenkymmenenyhdentuhannenseitsemänsadanseitsemän (**631707**) euron kotimaisen pankkilaitoksen pankkitakauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin.

4. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalueella ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtiölle.

5. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

6. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

7. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

8. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002136 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002136 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002136, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Kiinteistö Oy Karanlahti (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

B.I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002136 on tullut voimaan.

B.II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

Kiinteistö Oy Karanlahti (Y:0486324-1)
c/o Keva, PL 425, 00101 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

Vantaan kaupungin 63. (Viertola) kaupunginosassa korttelin 105 tontista nro 5 (kiinteistötunnus 92-63-105-5) n. 117 m^2:n suuruinen määräala (jäljempänä Määräala). Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

Määräala on asemakaavan muutoksen nro 002136 mukaista katualuetta.

Luovutuskirjan ehdot:
Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Yhtiö luovuttaa Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

Määräalaa rasittaa 5.3.2014 päivätystä rasitustodistuksesta ilmenevät 7.9.2001 vahvistetut 2 kiinnitystä asianumeroilla 6789 ja 6790 panttikirjat suuruudeltaan á 840 939 € euroa. Yhtiö suostuu siihen, että Kaupunki poistaa em. kiinnitykset Kaupungille luovutettavalta määräalalta ja Yhtiö luovuttaa Kaupungille luovutuskirjan allekirjoitustilaisuudessa sellaiset asiakirjat, joiden nojalla Kaupunki voi kiinnitykset poistaa.

3.2 Yhtiö vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

4.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Kaupunki on tutustunut saamaansa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaava-kartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO JA RAKENNNUKSET

6.1 Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

6.2 Määräala luovutetaan ilman rakennuksia ja rakennelmia.

7. MAAPERÄ

Luovuttajan tiedon mukaan luovutuksen kohteena olevalla Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Yhtiöön, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia.

Tällöin Yhtiö vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

B.III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa B.I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,
- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttymättä 31.12.2015.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002136, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Tätä A. Kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja B. Esisopimusta määräalan luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Kiinteistö Oy Karanlahdelle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 5. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta

Irene Varila
lakimies

Kiinteistö Oy Karanlahden
puolesta valtakirjalla

Kari Kumpulainen
kiinteistöpäällikkö

LIITTEET

- Liite A1: Sopimusalue
- Liite B1: Esisopimus määräalan luovutuksesta

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Irene Varila Vantaan kaupungin puolesta valtakirjalla ja kiinteistöpäällikkö Kari Kumpulainen Kiinteistö Oy Karanlahden puolesta valtakirjalla ovat allekirjoittaneet tämän A. Kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja B. Esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja, että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimuksia vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimukset on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 5. päivänä maaliskuuta 2014

0727/4

ISTO HÄLLFORS
Maanmittausteknikko

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta Kiinteistö Oy Karanlahden kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002136 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 16.9.2013 (§43).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

Liite A1. Pohjana asemakaavamuutoksen 002136 luonnos 27.05.2013. Sopimusalue, joka vastaa Kiinteistö Oy Karanlahden omistamaa tonttia, on merkitty ohjeellisesti karttaan vihreällä viivalla.

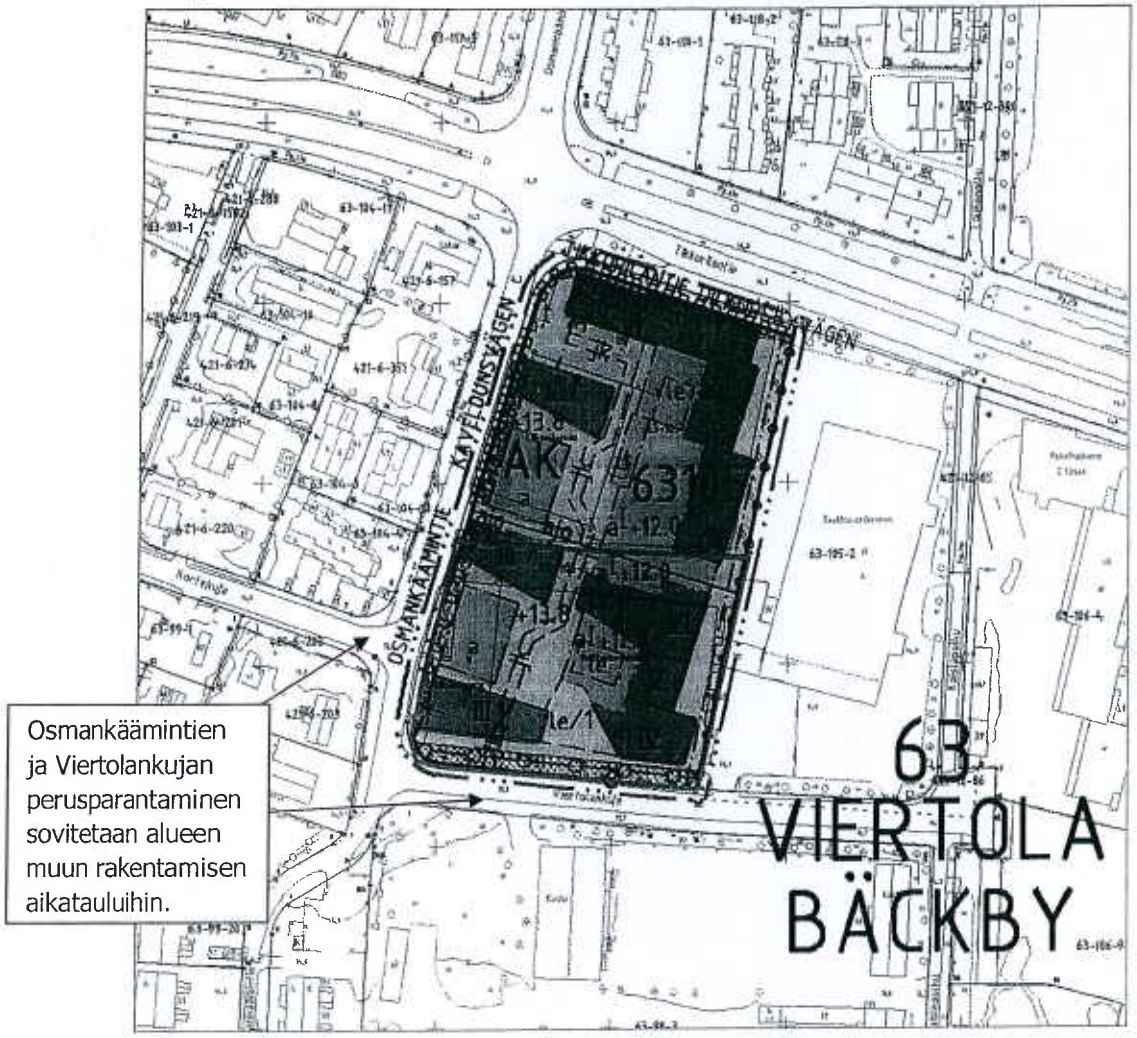

KOHTEEN SIJAINTI

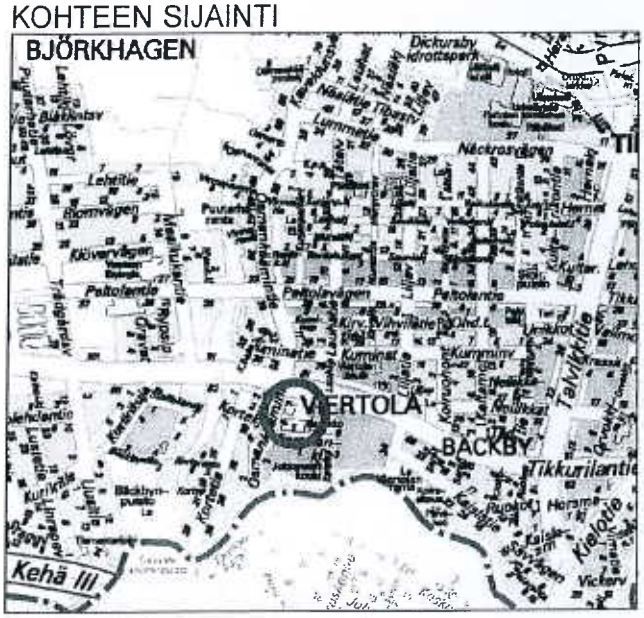

0 0.5 1km 1:20 000

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (katualue) / KIINTEISTÖ OY KARANLAHTI

YPA/AVP

Kaupunginosa: VIERTOLA (63)

n. 117 m^2:n suuruinen määräala kiinteistöstä: 92-63-105-5

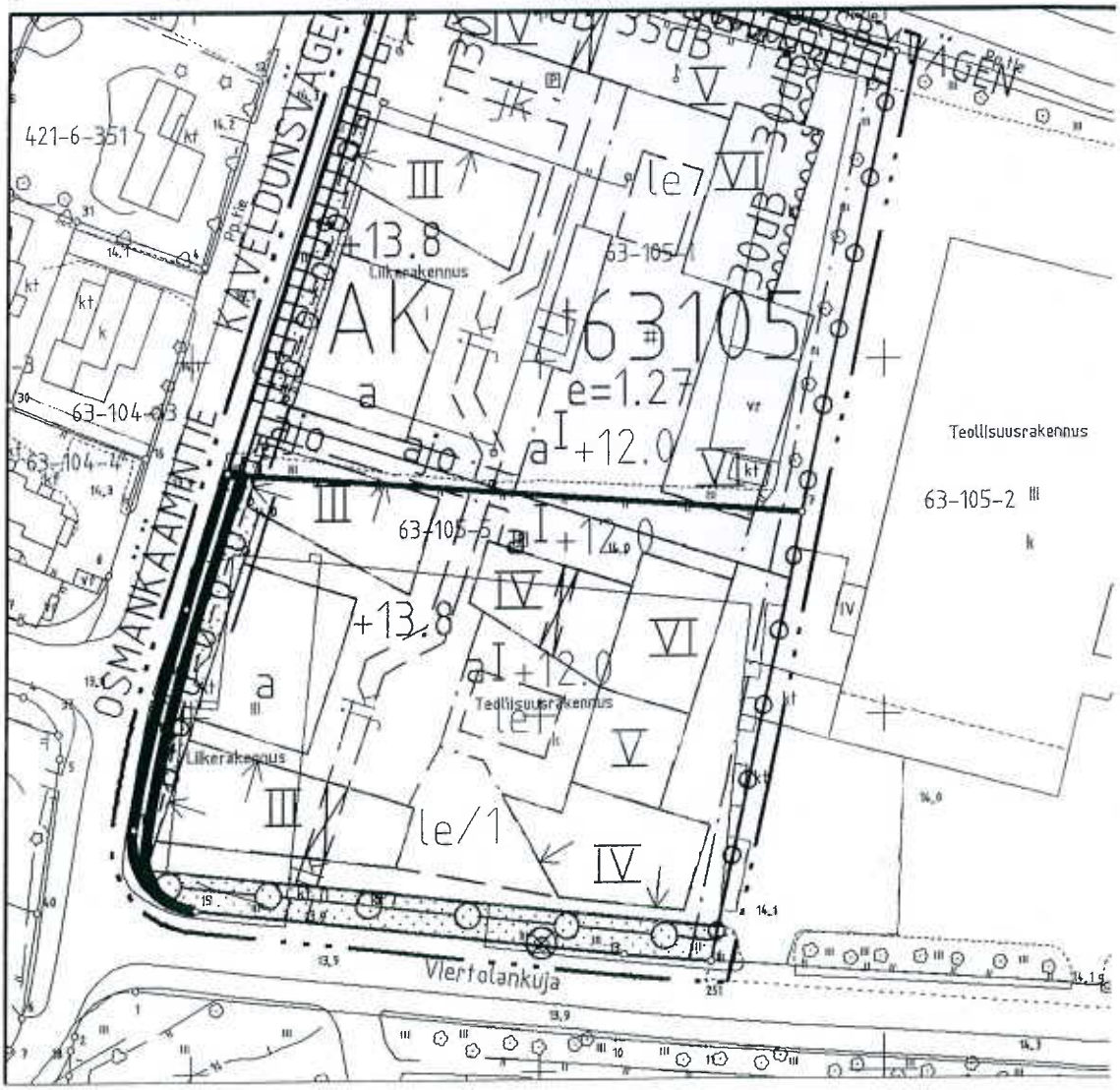

1:1000

13 § Asemakaavamuutos 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit

KA/3336/10.02.04.01/2011
J-VN/TLA/ATI/RIK/ESN/JB

Kielotien ja Neilikkatien kulmaan kaavoitetaan senioriasumiseen soveltuva kahdeksankerroksinen asuinkerrostalo. Pysäköinti sijoittuu kaavamuutostontille kellariin, pihakannen alle sekä pihakannelle. Rakennuksen maantasokerrokseen tulee Kielotielle avautuvia liiketiloja. Kaavassa on 10 290 k-m²

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 61110 sekä katualuetta, kaupunginosassa 61, Tikkurila. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 61110 sekä katualuetta.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, Neilikkatien ja Kielotien kulmassa, osoitteessa Neilikkatie 11.

Kaavan hakija
Tikkurilan Liikekeskus Oy

Maanomistus
Tontti 61-110-10 on yksityisessä maanomistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut maanomistajien (YH-kodit Oy:n) palkkaamana konsulttina Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy.

Yleiskaava
Kaava-alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta (C). Alue varataan erityisasunnoille sekä liike- ja palvelutiloille.

Asemakaavamuutos
Alueen käyttötarkoitusta muutetaan niin, että toimisto- ja liikerakennusten korttelialue (K) muuttuu erityisasumisen korttelialueeksi (AE). Rakennustehokkuutta nostetaan nykyisestä e=1.2:sta tehokkuuteen e=2.5. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 9 650 k-m² sekä liike- ja myymälätiloille 640 k-m².
Asemakaavan muutos mahdollistaa noin 150 asunnon rakentamisen yli 55-vuotiaille.
Kielotien puoleiseen maantasokerrokseen tulee sijoittaa 80 % julkisivun pituudesta liike- ja myymälätilaksi soveltuvia tiloja. Kielotien ja Neilikkatien kulmaukseen tulee olla ruokaravintola- tai kahvilakäyttöön soveltuvaksi tilaksi, mikä tulee huomioida IV-suunnittelussa.
Asukkaiden sekä liiketilojen asiakaspysäköinti sijoittuu pihakannen alle sekä pihakannelle. Pysäköintialueen kautta on kulkurasite pohjoisemmalle naapuritontille.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 18.3.2013.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin viisi kappaletta.

Sopimus
Asemakaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).
Kaavatyö tuottaa 9 650 k-m² (noin 150 asuntoa) uutta asuntokerrosalaa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.10.2013 § 20

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 28.10.2013 päivätty asemakaavamuutos 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,

c) hakija Tikkurilan Liikekeskus Oy / YH Kodit Oy maksaa muutoskustannukset ja maksuluokaksi vahvistetaan maksuluokka 4 (13 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.11.2013 § 24

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 28.10.2013 päivätty asemakaavamuutos 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) todeta, että hakija Tikkurilan Liikekeskus Oy / YH Kodit Oy maksaa muutoskustannukset ja maksuluokaksi vahvistetaan maksuluokka 4 (13 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 27.11. - 27.12.2013. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 4.11.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin kaksi kappaletta; Tukesilta, jolla ei ollut huomautettavaa sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta, joka esitti selvennystä kaavamääräykseen palomuurin rakentamisesta tonttien väliselle rajalle.

Tehdyt tarkistukset
Asemakaavamääräyksiä on tarkistettu AE-määräyksen osalta sekä on lisätty pois jäänyt katualuemerkintä.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 29

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 24.2.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002142, 61 Tikkurila / Kielotien seniorit.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
18 Asemakaavamuutoksen selostus 002142, 61 Tikkurila/Kielotien seniorit, 24.2.2014
19 Lausunnot ja vastineet, 24.2.2014
20 Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Tikkurilan Liikekeskus Oy, 10.3.2014

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185,
asemakaavasuunnittelija Ritva Kotilainen, puh. 8392 2335
(etunimi.sukunim[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi

Kaupunkisuunnittelu

002142 TIKKURILA

KIELOTIEN SENIORIT

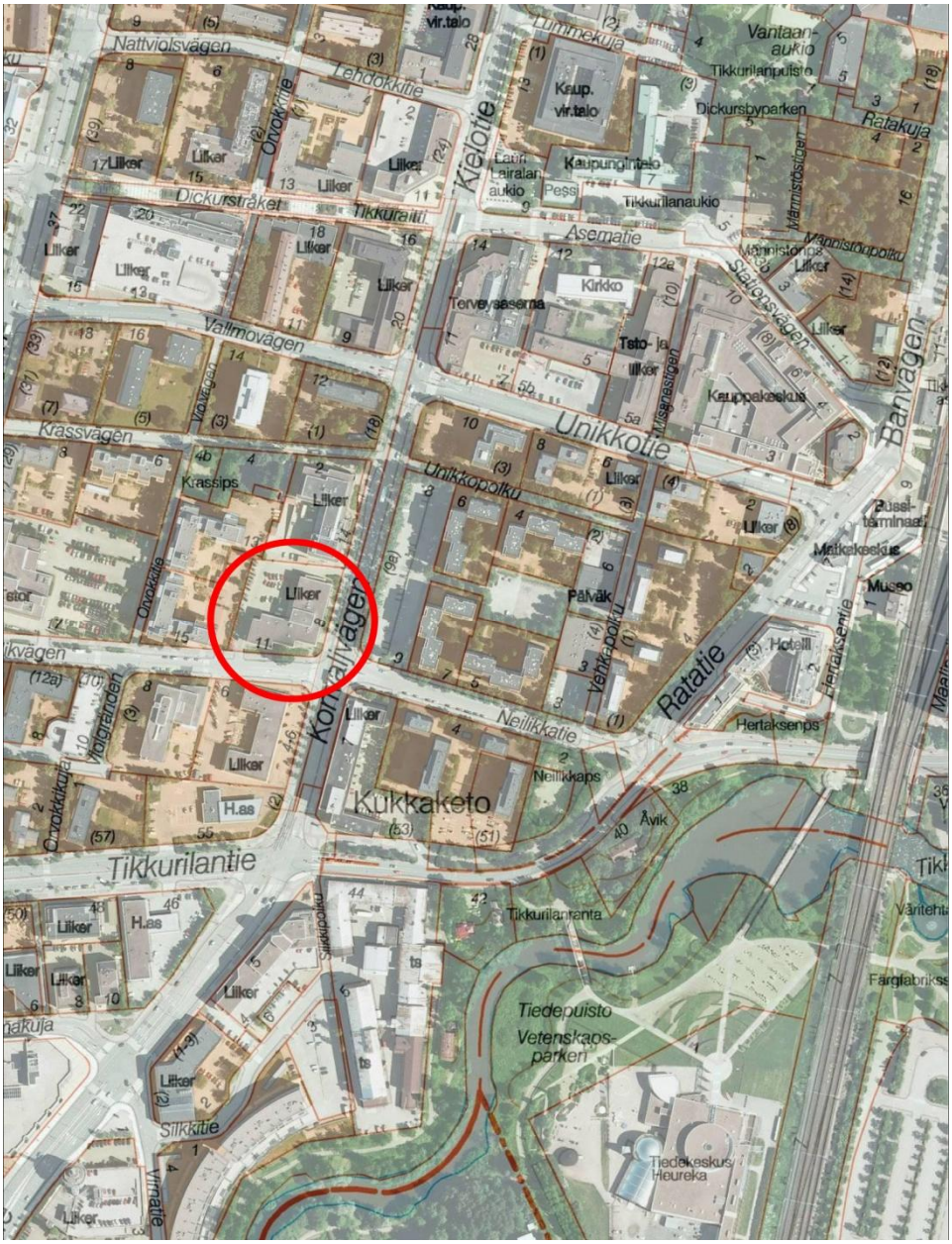

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 24.2.2014 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002142. Kaavoitus on tullut vireille 18.3.2013.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Perus- ja tunnistetiedot / alueen määrittely

Asemakaavan muutos:
koskee osaa korttelista 61110 kaupunginosassa 61, Tikkurila.
(kumoutuvan asemakaavan kortteli 61110, kaupunginosassa 61, Tikkurila)

1.2 Kaava-alueen sijainti

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, Neilikkatien ja Kielotien kulmassa. Alueella sijaitsee tällä hetkellä mm. ravintola Mummola, posti, kuntosali, eläinkauppa sekä toimistoja.

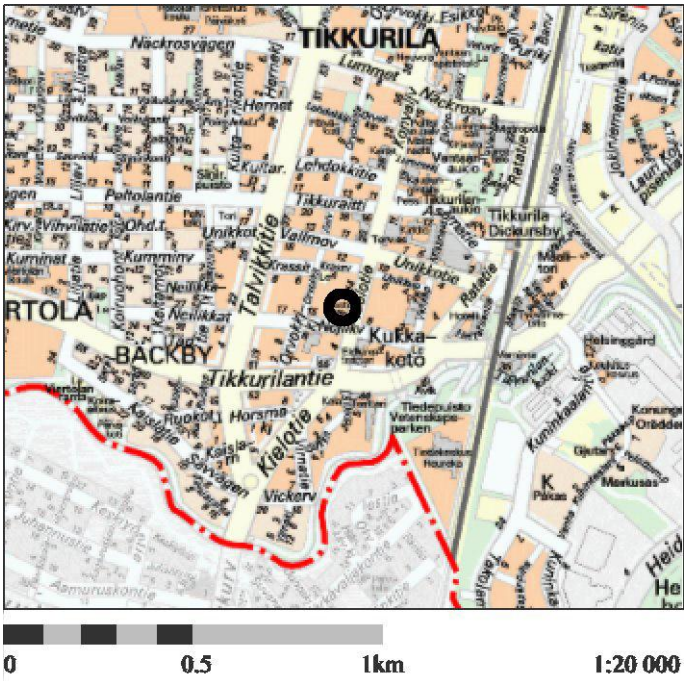

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Asemakaavan muutos nro 002142, Kielotien senioriasuminen

Kaavamuutoksen lähtökohtana on suunnitella senioriasumiseen soveltuva asuinkerrostalo, jonka kerroskorkeus on enimmillään kahdeksan kerrosta. Rakennuksen maantasokerrokseen suunnitellaan Kielotielle avautuvia kivijalkaliiketiloja.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan noin 150:n asunnon rakentaminen sekä lähipalvelujen toteuttaminen. Asukaspysäköinti toteutetaan tontin pihatasolla, pihakannen alla sekä kellaritiloissa. Rakennusoikeutta sisältyy kaavaan kokonaisuudessaan 10 290 k-m^2.

Asemakaavan muutos mahdollistaa esteettömien asuntojen rakentamisen yli 55-vuotiaille. Lisäksi rakennuksen maantasokerrokseen tulee asukkaita ja muita kaupunkilaisia palvelevia tiloja.

Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 9 650 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 640 k-m^2.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 5679 m^2 ja erityisasuinkerrostalojen korttelialueen tontti (AE) 4088m^2 ja katualue 1591m^2. Kokonaisrakennusoikeus nousee nykyisen kaavan mukaisesta 4880 k-m^2:stä 10 290 k-m^2:n, tehokkuusluku on kaavamuutoksessa e=2.5.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 1
1.1 Perus- ja tunnistetiedot / alueen määrittely 1
1.2 Kaava-alueen sijainti 1
1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus 1
2 TIIVISTELMÄ 3
2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET 3
2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS 3
2.3 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN TOTEUTTAMINEN 4
3 LÄHTÖKOHDAT 4
3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA 4
3.1.1 Alueen yleiskuvaus 4
3.1.2 Luonnon ympäristö 5
3.1.3 Rakennettu ympäristö 5
3.1.4 Maanomistus 8
3.1 SUUNNITTELUTILANNE 8
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset 8
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET 11
4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET 11
4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ 11
4.3.1 Osalliset 11
4.3.2 Vireille tulo 11
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt 11
4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET 13
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet 13
4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET 14
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS 17
5.1 KAAVAN RAKENNE 17
5.1.1 Mitoitus 17
5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 17
5.3 ALUEVARAUKSET 17
5.3.1 Korttelialueet 17
5.3.2 Muut alueet 18
5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET 18
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön 18
Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella 18
Yhdyskuntarakenne 18
Kaupunkikuva 18
Asuminen 19
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön 19
5.4.3 Yhteenveto 19
5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT 19
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS 19
7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET 20
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto 21

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Tikkurilan liikekeskus Oy:n (c/o YH-Länsi Oy) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 21.6.2011.
- Kaavoitus tuli vireille 18.3.2013.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 18.3.2013.
- Mielipiteet pyydettiin 19.4.2013 mennessä (MRL 62§) ja kirjallisia mielipiteitä saatiin viisi ja suullisia 11 kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta (28.10.2013) ja kaupunginhallitus (4.11.2013) hyväksyivät asemankaavan muutoksen asetettavaksi nähtäville 27.11.-27.12.2013.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Alueen käyttötarkoitusta muutetaan niin, että liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K) muuttuu erityisasumisen korttelialueeksi (AE), jossa katutasoon on sijoitettava liiketilaa.

Rakennustehokkuutta nostetaan nykyisestä e=1.2:stä tehokkuuteen e=2.5. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 9650 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 640 k-m^2.

Rakennusten ja katualueen välinen tila tulee toteuttaa yhtenäisenä kaupunkitilana, joka jatkuu Kielotien jalankulkualueena. Tavoitteena on tuoda kaavamuutosalueelle kivijalkakerrokseen pienimuotoisia palvelu-, työ- ja ruokalatiloja. Nämä tilat tulee heti alussa rakentaa muita kerroksia korkeampina, jotta ne voidaan myöhemmin ottaa monipuolisesti liike-, palvelu-, työ- ja ravintola/ruokala käyttöön.

Autopaikat sijoitetaan tontille, pihakannen päälle sekä kellaritiloihin, kaikkiaan 85 kpl. Kielotien varteen sijoitetaan kadunvarsipysäköintiä lyhytaikaista asiakaspysäköintiä varten.

Kaava-alueella kasvava vanha tammi tulee säilyttää.

Asemakaavamuutos on osa Tikkurilan laajempaa kaavarunkotyötä, jossa tutkitaan Tikkurilan keskusta-alueen tiivistämistä lisärakentamisella.

2.3 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN TOTEUTTAMINEN

Kaavamuutokseen liittyy sopimus.

Asemakaavan muutoksen suunnittelun pohjana olleita rakennussuunnitelmia jatketaan toteutussuunnitelmiksi, joiden pohjalta rakentamisen on määrä alkaa heti asemakaavan tultua lainvoimaiseksi. Tavoitteena on, että senioriasunnot valmistuvat loppuvuodesta 2014.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Tikkurilan liikenteellinen asema on erinomainen. Sijainti pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoavat nopeat ja monipuoliset yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen sekä ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja.

Suunnittelualue sijaitsee Tikkurilan ydinkeskustassa Kielotien varrella. Tontilla sijaitsee tällä hetkellä kaksikerroksinen liike- ja toimistorakennus. Rakennus on valmistunut vuonna 1985. Kielotien itäpuolella sijaitsee Kukkakedon asuinkerrostaloalue ja alueen länsipuolella kuusikerroksisia asuinkerrostaloja. Alueen eteläpuolella sijaitsee kaksikerroksisia liike- ja toimistorakennuksia, mutta näille tonteilla on vireillä kaavamuutos.

Näkymä Kielotieltä, vasemmalla muutoskohde ja oikealla Kukkakedon asuinalue.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemarakenne ja maisemakuva

Tikkurilan eteläosa on Keravanjoen laakson savitasankoa. Joki on uurtanut uoman maisemaan ja se on vesialueena merkittävä. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa.

Maaperä ja pohjavesi

Alueen maaperä on savea. Pohjaveden pinta on lähellä maanpintaa, mikä rajoittaa alueen kellaritilojen kaivamista. Alueen rakennukset joudutaan perustamaan paaluperustukselle.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuutosalue kuuluu Tikkurilan kaupunginosaan (kaupunginosa 61), jossa asuu tällä hetkellä noin 4900 asukasta.

Uusia asuntoja on rakenteilla suuri määrä, joten kaupunginosan väkiluku nousee lähivuosina. Väestö on vanhusvoittoista joten lapsia ja nuoria asuu tällä hetkellä Tikkurilassa vähän. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku on 38 662 henkeä, missä on kasvua noin 2 000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana. (Vantaan kaupunki, tietopalveluyksikkö).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Tikkurilan keskusta on rakentunut väljästi ja matalasti viimeisen 50 vuoden aikana.

Tikkurilan keskustan kaupunkirakenne koki suurimman muutoksen 1960-70 luvuilla, kun omakotivaltaisen rakentamisen tilalle alkoi nousta kerrostaloasutusta. Kerrostalorakentaminen ja suurehkojen kaupallisten rakennusten rakentaminen jatkui 1980-90 luvuilla. Kaupunkirakennetta alettiin tiivistää umpikorttelimaisena 2000-luvulla ja rakenteellinen pysäköinti on yleistynyt.

Katutilat ovat leveitä ja pysäköintikentät hallitsevat vielä toistaiseksi kaupunkikuvaa. Kielotiellä ajonopeudet ovat korkeat ja katu on läpiajomainen. Kielotietä rajaavat rakennukset ovat kaukana katutilasta eivätkä näin muodosta kaupunkimaista katutilaa.

Kaavoitettava tontti on tyypillistä 1980-luvulla toteutettua liike- ja toimistotilaa. Liiketilat eivät avaudu suoraan kadulle vaan ovat muutamien porrasaskelmien ja istutusvyöhykkeen takana.

Palvelut, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Julkiset palvelut sijaitsevat muutaman sadan metrin päässä kaavamuutosalueelta; kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, terveyskeskus, pääkir-

jasto sekä seurakuntayhtymän virastot ja kirkko. Lähimmät kaupalliset palvelut ja ravintolat ovat Tikkuraitilla sekä Kauppiastavaratalo Tikkurissa myös muutaman sadan metrin etäisyydellä.

Tikkurilan kaupunginosa on toiseksi suurin työpaikkakeskittymä Vantaalla lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia työpaikoista on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat myös merkittäviä työnantajia.

Vantaan aikuisopisto, Tikkurilan viestintälukio, Tikkurilan ala- ja yläaste sekä Peltolan koulu sijaitsevat aivan Tikkurilan keskustan tuntumassa.

Virkistys

Keravanjoen ranta ulkoilureitteineen sijaitsee noin puolen kilometrin päässä suunnittelualueesta. Joen rantaan rajautuu Veinin myllyn kahvila sekä Heureka tiedepuistoineen ja suosittu rantapuisto nurmialueineen.

Tikkurilan urheilupuisto, uima-, jää- ja keilahalli sijaitsevat parin kilometrin päässä kaavamuutosalueelta.

Muutosalueen korttelissa sijaitsee pieni Krassipuiston korttelipuisto.

Krassikuja

Krassipuisto

Orvokkitie

Asuminen
Kaava-alueella ei ole tällä hetkellä asumista.

Liikenne

Kaavamuutosalue rajautuu idästä Kielotiehen ja etelästä Neilikkatiehen, jotka ovat melko vilkkaasti liikennöityjä. Kielotie on yksi alueen pääkatuduista ja sillä sijaitsee lähimmät bussipysäkit. Osa Tikkurilassa liikennöivistä bussilinjoista käyttää Unikkotietä, jonka pysäkit ovat noin 200 metrin päässä muutosalueelta. Rautatieasemalle ja matkakeskukseen on reilun puolen kilometrin matka.

Kevyt liikenne

Kevyen liikenteen reitit, yhdistetyt jalkakäytävä-pyörätiet kulkevat Kielotien, Neilikkatien ja Tikkurilantien molemmin puolin.

Lähin yhteys valtakunnalliseen pyörämatkailureittiin on muutaman sadan metrin päässä Tikkuraitilla, joka johtaa Talvikkitien kautta mm Keravalle, Tikkurilantien kautta Lahdenväylälle ja Keravanjoen eteläpuolta pitkin Helsingin keskustaan.

Reittien katkonaisuuden takia pyöräilyliikenne on ohjautunut osittain jalkakäytäville.

Vesihuolto

Aluetta palvelevat vesihuoltoverkot on rakennettu valmiiksi. Vesijohdot sekä jätevesi- ja hulevesiviemärit sijaitsevat kaava-aluetta ympäröivien Kielotien ja Neilikkatien varrella.

Kielotiellä kulkevat d400 runkovesijohto, d315 jätevesi- ja d800 hulevesiviemärit. Neilikkatien katurakenteeseen on sijoitettu d150 vesijohto, d250 jätevesi- ja d400 hulevesiviemärit.

Vedenjakelu

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.30 ja NW = +72.30) sijaitsee Simonkylässä. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.30 ja ylin +85.30 mvp (N2000).

Jätevesiviemäröinti

Jätevedet johdetaan Tikkurilan alueelta Keravanjoen ali Helsinkiin Suutarilan jätevesipumppaamolle ja sieltä Helsingin verkostossa Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Kielotien ja Neilikkatien hulevesiviemäreihin, jotka laskevat edelleen Keravanjokeen. Keravanjoki yhtyy Vantaanjokeen, joka purkaa vedet Helsingin Vanhankaupunginlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita sijoittuu korttelialueelle. Kaukolämpöputket reunustavat korttelia Neilikkatien puolella. Mahdollisissa siirtokustannuksissa toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt
Tieliikennemelu

Kielotien liikennemelu on merkittävin melunlähde, joka rasittaa kaava-aluetta.

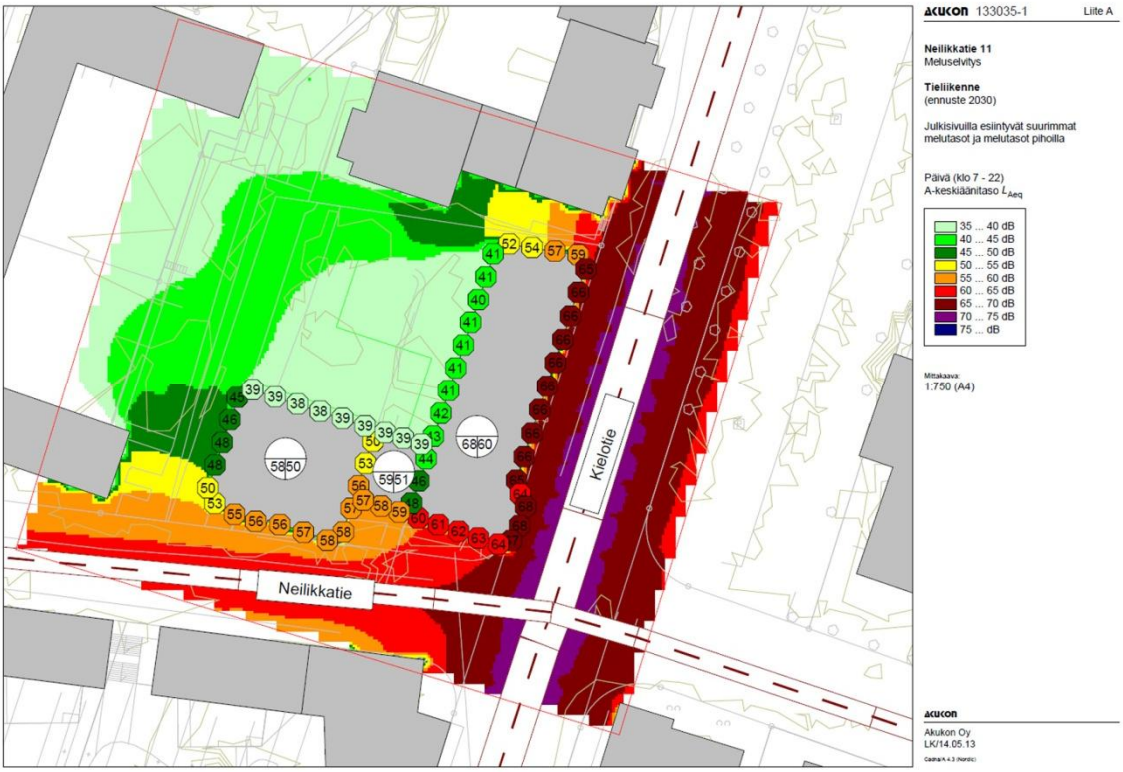

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso LAeq saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB.

Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55-59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60-65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamisohjeessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

YH-Kodit Oy teetti Akukon Oy:llä hanketta koskevan meluselvityksen huhtikuussa 2013. Siitä ilmenee, että tieliikenteen aiheuttama päiväaikainen keskiäänitaso alittaa ohjearvon 55 dB suunnitellulla sisäpihalla. Kielotiellä arvioidut melutasot ovat enintään 68dB, joten Kielotien puolisille julkisivuille voidaan käyttää vaatimusta ΔL_A=35dB. Neilikkatien puoliselle julkisivulle voidaan käyttää ΔL_A=30dB vaatimusta. Mikäli katujen puolelle sijoittuu parvekkeita, ne on varustettava lasituksella.

Lentomelu

Kohde sijaitsee Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaisesti m3-lentomeluvyöhykkeen ulkopuolella. Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden käyttää ΔL lentomelua vastaan on oltava vähintään 28dB.

Maaperän haitta-aineet
Alueella ei ole pilaantuneita yms. maita.

3.1.4 Maanomistus

Tontin 61-110-10 omistaa Tikkurilan Liikekeskus Oy c/o YH Länsi Oy, Kielotien osuuden omistaa Vantaan kaupunki.

3.1 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

Kaavamuutos tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista, erityisesti tuomalla uusia asukkaita erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien vaikutusalueelle.

Maakuntakaava
Ympäristöministeriön vahvistama Uudenmaan maakuntakaava on tullut voimaan 9.11.2006.
Maakuntakaavassa kaavamuutosalue on keskustatoimintojen- ja taajamatoimintojen aluetta, joka sijaitsee kehäkaupungin kehittämisvyöhykkeellä. Tikkurilantie on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi tieksi Tikkurilan etelä-

osalla jokilaakso on merkitty kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi. Keravanjoen varteen on osoitettu viheryhteystarve.

Hanke on maakuntakaavan mukainen.

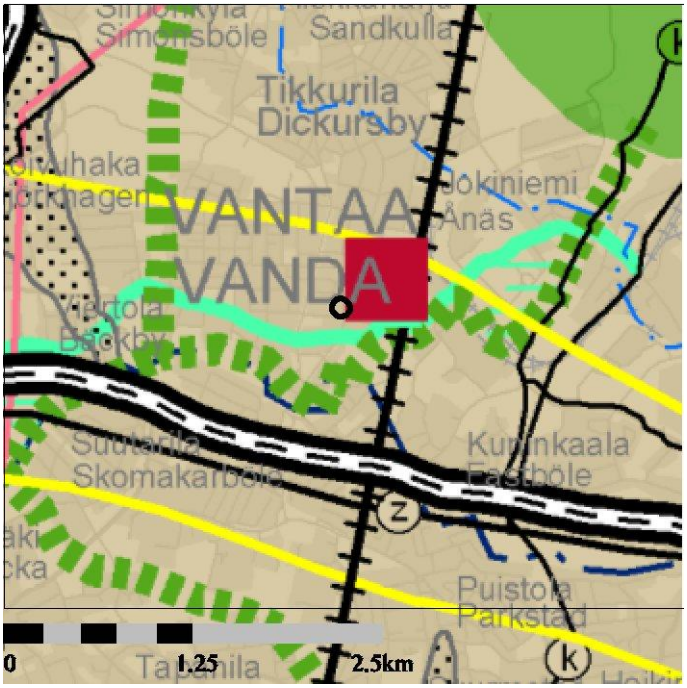

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.
Yleiskaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta (C). Alue varataan toimisto-, liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikoille.

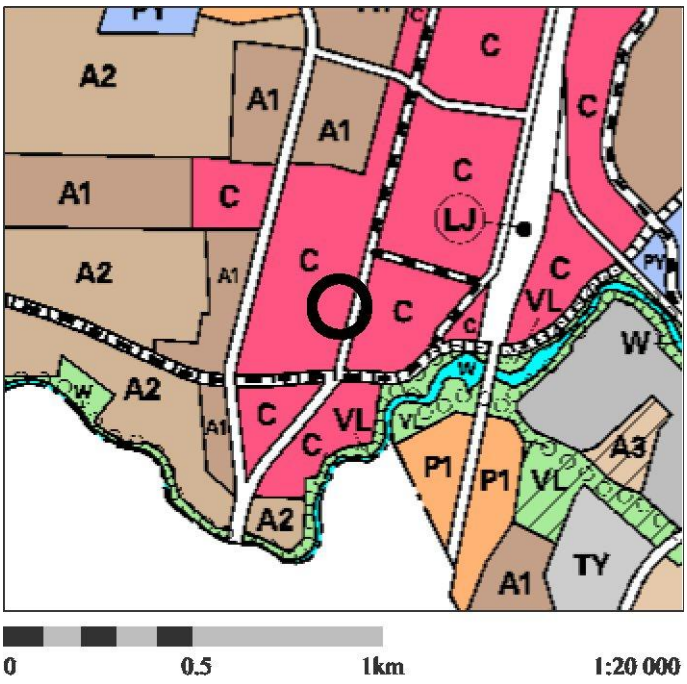

Rakennuskielto
Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Asemakaava
Alueen ensimmäinen asemakaava on Tikkurila - Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutokset nro 000288 (SM 12.7.1983), 000768 (YM 25.7.1989) ja 000877 (YM 12.12.1990).

Korttelialueella on voimassa asemakaavan muutos nro 001186, joka on 24.3.1997 kaupunginvaltuuston vahvistama.
Kaavamuutoksen korttelialue on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K). Rakennusoikeutta tontilla on 4880 k-m² ja suurin sallittu kerrosluku on IV.

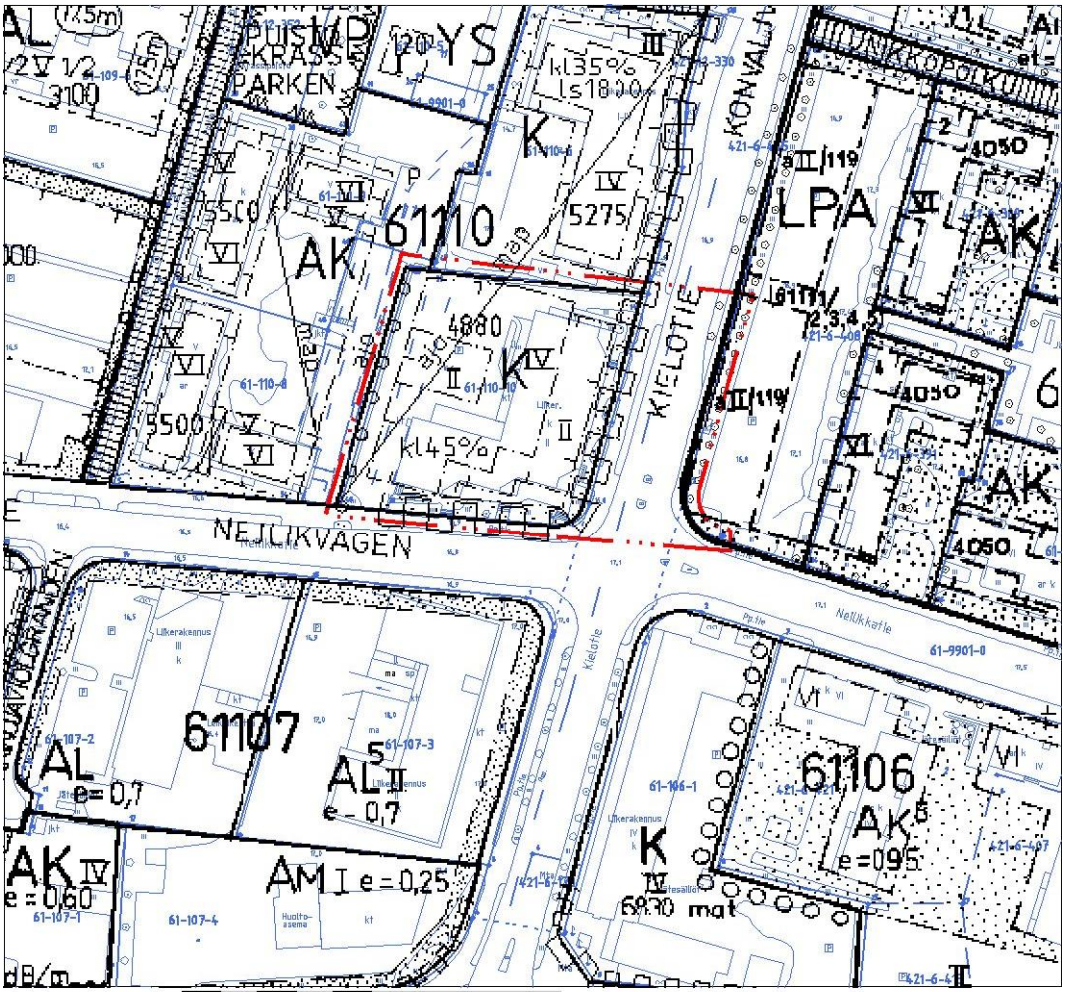

OTE AJANTASA-ASEMAKAAVASTA

Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat
Suunnittelualueen eteläpuolella on vireillä kaavamuutos, jossa liike- ja toimistotilojen korttelialueen asemakaavaa muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi.

Vuoden 2012 lopulla kaupunkisuunnittelussa valmistui Tikkurilan kaupunkikuvaselvitys. Kaupunkikuvaselvityksen mukaan Kielotien luonne tulee muuttumaan ja ajoneuvoliikennettä tullaan vähentämään sekä ajonopeuksia laskemaan. Kielotie tulee olemaan tulevaisuudessa bulevardimainen ja joukkoliikennepainotteinen.
Kaupungin tavoitteiden mukaan Kielotien varren rakennusten kivijalkoihin tulee sijoittua liiketiloja, jotka avautuvat suoraan esteettömästi katutasolle. Kielotietä rajaavat uudet rakennukset tulisi olla maksimissaan kahdeksankerroksisia.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Tikkurilan liikekeskus Oy korttelin 61110 tonttia 10 koskeva kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 21.6.2011. Kaavamuutos oli kevään 2011 työohjelmassa numerolla 002142 ja työ tuli vireille 18.3.2013.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukasyhdistykset ja muut yhdistykset
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia

4.3.2 Vireille tulo

Ilmoitus kaavoituksen vireille tulosta tehtiin 18.3.2013 työnumerolla 002142. Asemakaavamuutostyön aloittamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62 §) alueen maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 19.4.2013 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin viisi.

Kirjalliset mielipiteet:

1.Vantaan Kaupunginmuseo 27.3.2013
Ei huomautettavaa

2. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) 16.4.2013
Mikäli muutosehdotus aiheuttaa johtosiirtoja, tulee ne suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa.

3. Vantaan Energia 23.4.2013
Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

4. Kuntatekniikan keskus, Pirjo Suni 19.4.2013
Asemakaavaa laadittaessa on tehtävä meluselvitys, jossa otetaan huomioon Kielotien ja Neilikkatien liikenne. Meluntorjunta on hoidettava tontilla.

5. Museovirasto
Museovirastolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavamuutokseen huomautettavaa.

Suullisissa mielipiteissä tiedusteltiin pääasiassa senioritalon esteettömien asuntojen valmistumisen aikataulua ja hanketta pidettiin erittäin tarpeellisena. Suullisen mielipiteen jättäneet olivat kiinnostuneita itse muuttamaan hissilliseen esteettömään senioritaloon.

Tikkurilan keskustan kehittämisideoiden esittelystä järjestettiin tapaaminen osallisille 9.4.2013 Vantaan kaupungin valtuustosalissa. Tässä tilaisuudessa esiteltiin myös Kielotien senioriasuntojen kaavahanketta. Tilaisuuteen osallistui n.120 henkeä. Keskustelu tilaisuudessa oli rakentavaa ja myönteistä.

Tavanomaisen osallistamisen lisäksi Tikkurilan keskustan tulevaisuudesta järjestettiin keväällä 2013 nettikysely, johon saatiin 276 vastausta. Nuorille järjestettiin erillinen nettikysely sekä nuorten osallisuustyöpaja yhdessä Peltolan koulun kanssa.
Osana seniorifoorumia järjestettiin 24.5.2013 työpaja, jonka aiheena oli tulevaisuuden Tikkurila. Työpajassa keskusteltiin senioreiden toiveista ja huolista.

Asukkailla on saadun palautteen perusteella halu kehittää Tikkurilaa kaupunkimaiseen ja tiiviiseen suuntaan, jossa on vilkasta katuelämää sekä hyvät palvelut lähietäisyydellä ja joka on helppo kaupunki liikkua kävellen, pyörällä tai autolla.

Lausunnot
Lausunnot pyydettiin xxxxx mennessä ja saatiin kaksi kappaletta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tikkurila Oyj on turvallisuusselvityksessään esittänyt suuronnettomuusskenaariot, joiden toteutumisen todennäköisyys on todettu erittäin pieneksi. Laajassa tulipalossa lämpösäteily ulottuu enintään 80 metrin etäisyydelle. Muutosalue sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä Tikkurila Oyj:n maalitehtaasta. Tukesilla ei ollut huomautettavaa asemakaavaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
1. Suuret ja/tai korkeat rakennukset tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla pystytään operoimaan niiden välittömässä tuntumassa. Huomioitava kansirakenteet. Myös sairaankuljetusyksiköllä tulee päästä uloskäyntien välittömään läheisyyteen.

2. Asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden rakentaminen on mahdollista kaikkiin yli 3 kerroksisiin rakennuksiin tai mikäli varatie sijaitsee yli 10 metrin korkeudessa. Asuinrakennusten varateiden suunnittelussa on huomioitava pelastustien rakentamisen mahdollistaminen siten, että lähtökohtaisesti nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikki edellä mainittua korkeammalle sijoitettavien asuntojen parvekkeet. Pelastusteiden ja nostopaikkojen suunnittelussa on huomioitava myös kansirakenteet ja istutettavat / säilytettävät puut.
   Vaihtoehtoisesti varatie voidaan korvata kahdella erillisellä porrashuoneella, jotka on sijoitettava tarkoituksenmukaisesti riittävän etäälle toisistaan.

3. Mikäli rakennuksia sijoitetaan kiinteistön rajalle tai rajan tuntumaan, on huomioitava palomuurien rakentamisen mahdollistaminen. Vaihtoehtoisesti palomuurien rakentamisvelvollisuus voidaan korvata riittävällä palo-osastoinnilla. Tällöin on kaavaan selkeästi kirjattava, millä ehdoilla palomuuri voidaan jättää rakentamatta.

4. Mikäli on tarkoitus sallia erillisellä kaavamääräyksellä kerrosalaan laskettavien pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen rakentaminen kahdeksannen kerroksen yläpuolelle ns. ullakkotiloihin, tulisi kaavamääräyksissä huomioida erityismääräykset palo- ja poistumisturvallisuuden täyttymiseksi.

5. Palo- ja henkilöturvallisuuden parantamiseksi asuinrakennukset tulisi varustaa automaattisella sammutuslaitteistolla.

vastineet:

1. Kaavamuutoksessa on merkintä: Pihakannen pelastusreitti tulee merkitä selvästi ja mitoittaa niin, että se kestää pelastuskaluston painon.

2. Kaavamuutos on laadittu niin, että pelastusteiden nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikkien asuintilojen parvekkeet. Erillinen pelastusreittikaavio löytyy selostuksen sivulta 24.

3. Kaavamääräykseen ”Maanalaisiin pysäköintitiloihin ei tarvitse rakentaa palomuuria tonttien väliselle rajalle” lisätään teksti ”mikäli riittävä palo-osastointi on toteutettavissa muulla tavalla”.

4. Kaava ei salli kahdeksannen kerroksen yläpuolelle pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja.

5. Hankkeen suunnittelija esittelee lupavaiheessa rakennusvalvonnalle pelastusreitit palo- ja poistumisturvallisuuden täyttymiseksi.

4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on vahvistaa Tikkurilan ydinkeskustaa vetovoimaisena asumisen ja palvelujen alueena. Kaavamuutoksella luodaan edellytykset keskustaa eheyttävälle täydennysrakentamiselle.

Kaupunkikuvallisena tavoitteena on kaupunkimaisuus ja kivijalkapalvelujen muodostuminen esteettömäksi ja kiinteäksi osaksi kaupunkirakennetta. Maantasokerroksen luonnonkivipinta korostaa Kielotien uutta urbaania ilmettä.

Työn alla olevan Tikkurilan kaavarungon keskeisten periaatteiden mukaisesti Tikkurilan keskustaa kehitetään sekoittuneen yhdyskuntarakenteen periaatteiden mukaisesti. Se tarkoittaa sitä, että kaupunkirakenteen uudistuessa asuntoja, liiketiloja ja toimistoja ei sijoiteta toisistaan erillisille alueille, vaan suositaan maantasokerroksiin liiketiloja ja ympäristöä häiritsemättömiä työpaikkoja. Ylemmät kerrokset varataan yleensä asumiselle.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan tasapainotetun strategian kriittiset menestystekijät:
Kaupunkikasvun hallinta: Kaavoitus ja rakentaminen suunnataan siten, että teknisten palveluiden runkoverkostot ja peruspalvelut ovat tehokkaassa käytössä ja niiden ylläpito taloudellisten resurssien rajoissa.

Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006)

- vahvistetaan keskustoja eheyttävällä täydennysrakentamisella
- laaditaan laatuluokitus julkisille ulkotiloille
- suunnitellaan kaupunkikuvallisesti hallittuja pysäköintialueita

Tikkurilan kaupunkikuva 2012-2030 (Kala 26.11.2012)

- kantakaupungin kokoojakatuja rajaavat enintään 6-8-kerroksiset rakennukset
- arkkitehtuuri on korkeatasoista
- rakennuksen ja kadun suhdetta elävöitetään esim. arkadein

- pysäköinti hoidetaan rakenteellisesti
- katutason liiketilojen jatkuvuus varmistettava
- katuaukiot ja niihin sijoittuvat kahvilat
- käytetään korkealaatuisia materiaaleja ja kadun kalusteita
- katutila jäsennellään selkeäksi ja turvalliseksi

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Kaava-alueelle tutkittiin eri vaihtoehtoja, kuinka liike- ja toimistorakennusten korttelialue voitaisiin muuttaa senioriasumisen tarpeisiin soveltuvaksi. Kaupunkisuunnittelussa käydyissä neuvotteluissa päätettiin ottaa jatkosuunnittelun pohjaksi YH-Länsi Oy:n (nykyään YH-kodit Oy) ja arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n valmistelema luonnos.

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n ensimmäinen luonnos senioritalosta 9.6.2011, näkymä Kielotieltä etelästä pohjoiseen

Tontille suunniteltiin senioritaloa, jonka kokonaiskerrosala oli ensimmäisessä vaiheessa 11650 kem2. Rakennuksen II-XII kerroksissa on senioriasuntoja noin 110-130 kpl . I-kerroksessa sijaitsi liiketiloja noin 760 kem^2 ja yhteis- ja varastotiloja 460 kem^2. Suurin osa autopaikoista oli sijoitettu pihakannen alle.
Asunnot olivat enimmäkseen noin 55 m^2:n suuruisia kaksioita.

Vuoden 2011-12 vaihteessa tutkittiin tontinkäyttöä ottamalla mukaan korttelin 61110 hankkeen pohjoispuolella sijaitseva Kielotiehen rajautuva naapuritontti. Korttelia 61110 tarkasteltiin kokonaisuutena.
Samoihin aikoihin Neilikkatien eteläpuoleiselle korttelin 61107 tonteille 5 ja 6 haettiin kaavamuutosta (Eläkekassa Verso ja HOK-Elanto) Heidän konsulttinaan toimi Arkkitehtiryhmä A6 sekä liikennesuunnittelun osalta Trafix Oy.

Kolme vaihtoehtoista kaupunkikuvallista tarkastelua, Arkkitehtiryhmä A6, 8.2.2012.

Kortteleiden 61110 ja 61107 kaavamuutokset päätettiin kuitenkin tehdä erillisinä kaavamuutostöinä.

Vuoden 2013 alussa YH-kodit Oy sekä arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy esittelivät kolmea massoittelultaan erilaista asuinkerrostaloa Kielotien ja Neilikkatien risteykseen.

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos A senioritalosta 14.4.2012

Luonnos A oli pääidealtaan samankaltainen kuin Laitisen ensimmäinen luonnos vuodelta 2011, massoittelua oli hieman jalostettu aikaisempaan nähden. Kaksitoistakerroksista rakennuksen osaa pidettiin kuitenkin kaupungin edustajien mielestä liian korkeana ja massiivisena ja rakennuksen toivottiin rajautuvan selkeämmin Kielotien katutilaan.

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos B senioritalosta 3.2.2012

Luonnos B:ssä Kielotien suuntainen yhtenäinen rakennusmassa on yksikerroksinen, kuudesta kahdeksaan kerroksiset rakennusmassojen päädyt suuntautuvat Kielotielle päin. Ehdotuksen ongelmana oli osan asunnoista suuntautuminen pohjoiseen päin ja näkymien suuntautuminen varjoisille sisäpihoille.

.

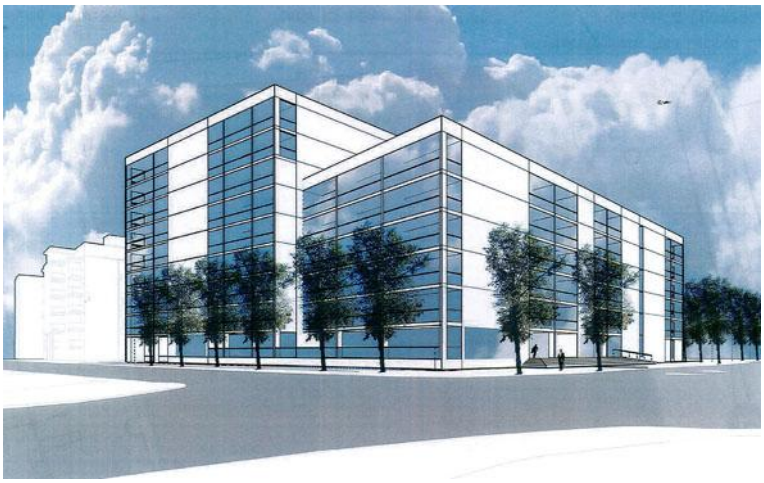

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos C senioritalosta 20.4.2012

Vaihtoehto C on umpikorttelimainen mutta syvärunkoinen. Kielotien puoleinen rakennus on kuusikerroksinen ja Neilikkatien suuntainen rakennus yhdeksänkerroksinen. Tämän suunnitelma päätettiin ottaa jatkotyöskentelyn pohjaksi. Kuitenkin ehdotusta tulisi tutkia maksimissaan kahdeksankerroksisena.

Suunnittelun lähtökohtana on pääosin kahdeksankerroksinen rakennus niin että rakennusmassat sijoittuvat kiinni katualueiden reunaan.
Lounasravintola ja sen terassi sijoittuvat Neilikkatien ja Kielotien kulmaan. Neilikkatien varren tammi, joka sijaitsee tontilla, tulee ottaa huomioon suunnittelussa ja säilyttää. Iso puu tarjoaa jo valmiit puitteet tulevan ravintolan terassin reunustamiseen.
Asukkaiden ja liiketilojen autopaikat tulee sijoittaa tontille. Tulevaisuudessa Kielotien muutosten yhteydessä asiakkaiden pikapysäköinti on mahdollista Kielotien varressa.

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos senioritalosta 13.8.2013, katujulkisivu Kielotielle

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos senioritalosta 13.8.2013, näkymä etelästä

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan kaksi- ja nelikerroksisten liike- ja toimistorakennusten korttelialue erityisasumisen korttelialueeksi AE. Tontille tulee katutasoon liiketiloja Kielotien ja osittain Neilikkatien puolelle. Pysäköinti tulee sijoittumaan pihakannen alle ja päälle sekä kellaritiloihin.

5.1.1 Mitoitus

Erityisasumisen korttelialue, **AE** on 0,4 hehtaarin kokoinen. Kokonaisrakennusoikeus on 10 290 k-m^2. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 9650 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 640 k-m^2. Tehokkuusluku e=2,5

autopaikkoja:1ap/150 asuntokerrosm^2, kuitenkin vähintään 0,48 ap/asunto
1ap/50 k-m^2 myymälä ja palvelutiloissa.
pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asunto.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavalla on annettu määräykset rakennuksen arkkitehtuurista ja liittymisestä kaupunkikuvaan. Määräykset perustuvat laadittavana olevaan Tikkurilan keskustan kaavarunkoon, jossa Kielotien varren julkisivut on määritelty kaupunkikuvallisesti erityisen vaativiksi. Ne on määritelty kaavarunkotyössä myös vahvasti kaupallisiksi julkisivuiksi.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

AE, Erityisasumisen korttelialue
Kaavamuutosalueen tontille sijoittuu kaksi kahdeksankerroksista asuinkerrostaloa senioreille, joita yhdistää toisiinsa yksikerroksinen liiketila. Rakennus tulee rakentaa Kielotien puolella rajaamaan katutilaa ja suojaamaan asuinkerrostalon pihaa Kielotien liikennemelulta.
Rakennusala on sijoitettu siten, että rakennus rajaa katutilaa umpikorttelimaisesti ja sisäpihalle syntyy suojaisia pihatiloja. Neilikkatien puolella on tila ravintolan terassille sekä säilytettävälle tammelle.

Pysäköinti sijoittuu Pihakannelle, kannen alle sekä kellaritiloihin.

Kielotien puolella katualueeseen rajautuvista tiloista vähintään 80% tulee olla liike- ja myymälätiloja. Liiketilojen vähimmäiskorkeus on noin neljä metriä.

Rakennusten julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen. Pääasiallisia julkisivumateriaaleja ovat muurattu tiili tai rappaus.

Sokkelikerrokseen sijoittuu pihojen puolella asuntoja, muualla liike-, palvelu- ja työtiloja. Pohjakerros ei saa olla kadun puolella umpinainen.

5.3.2 Muut alueet

Katualueet
Kaava-alueeseen liittyy osa Kielotiestä. Tälle alueelle on merkitty ohjeellinen uloke, joka mahdollistaa asuinkerrostalon parvekkeen ulottumisen katualueen ylle. Katualueella vapaan kulkukorkeuden tulee olla vähintään 4 metriä.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustan rakennetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Hankkeen myötä uusia kerrostaloasuntoja tulee noin 150 joista valtaosa on yhden tai kahden hengen talouksille sopivia. Kohteena on senioritalo ja alueelle muuttavat asukkaat ovat yli 55 -vuotiaita.

Yhdyskuntarakenne

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa.
Hanke on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Kaupunkikuva

Nykytilanteeseen verrattuna Kielotien katutilasta tulee kaupunkimaisempi. Rakennusmateriaaleiksi on määritelty muurattu tiili tai rappaus ja katutasossa luonnonkivi. Julkisivuvärityksen tulee olla murrettu ja värikylläinen. Kadun varteen on rakennettava liiketilaa ja tilojen korkeuden tulee olla noin 4 metriä.

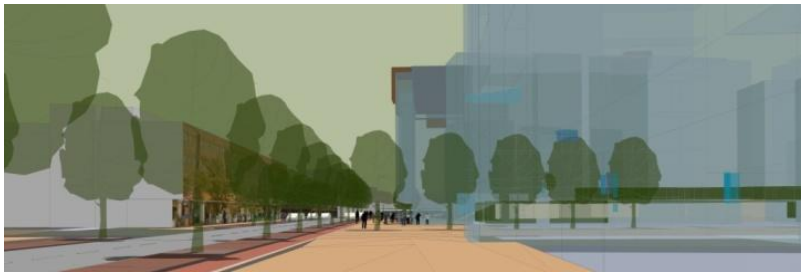

Näkymä Kielotieltä etelään päin

Asuminen

Kaava-alueelle tulee noin 150 uutta senioriasumiseen soveltuvaa asuntoa. Asunnot ovat pääasiassa pieniä parvekkeellisia kaksioita. Asumisen konseptiin kuuluu palveluohjaaja, joka auttaa asukkaita arjen pienissä ongelmissa. Senioriasumisen konseptiin kuuluu oman esteettömän asunnon lisäksi yhteinen ”olohuone” asukkaiden yhteiseen ajanviettoon, kuntosali, palveluohjaajan toimisto sekä muita yhteisiä palvelu- ja liiketiloja.

Palvelut ja työpaikat

Kaavamuutoksessa nykyisten liike- ja toimistotilojen tilalle tulee asuntoja sekä asukkaita palvelevia tiloja. Liiketiloja tulee Kielotien varteen maantasokerrokseen. Työpaikkojen määrä laskee jonkin verran muutosalueella.

Virkistys ja terveys

Liikkumisturvallisuutta parannetaan alueella, kun uudisrakennuksen ja piha- sekä katutilojen liittymisestä tehdään esteetöntä kulkea. Palveluohjaajan läsnäolo rakennuksessa tuo turvallisuutta ikääntyville. Korttelirakenne ja rakenteelliset ratkaisut suojaavat pihatiloja liikennemelulta.

Liikenne

Alueen väestön kasvaessa kaavan ansiosta myös liikenteen määrä sekä joukkoliikenteen käyttäjien määrä kasvanee jonkin verran.
Pysäköintitiloista tulee selkeät ja niistä on esteetön kulku asuntoihin. Kaavamuutoksen myötä katuverkko ei muutu.

Vesihuolto

Vesihuollon kannalta kaavan toteuttamisella ei ole vaikutuksia. Hulevesien suhteen tilanne paranee hieman nykyisestä, kun asfalttikentän tilalle saadaan pieni maavarainen oleskelupiha, johon sadevesiä voi jonkin verran imeyttää.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutos ei aiheuta ympäristöhäiriötä alueelle.

Sosiaalinen ympäristö

Muutosalueelle tulee uusia yli 55-vuotiaita omistusasunnon hankkivia asukkaita. Alueesta tulee eläväisempi eri vuorokauden aikoina, kun asuminen syrjäyttää liike- ja toimistorakennuksen. Lähialueen kaupat ja palvelut saavat noin kaksisataa uutta asiakasta.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin.

5.4.3 Yhteenveto

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä sijoittuen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 5.4.1.
Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan toteuttaminen alkaa kaavan saatua lainvoiman.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:
Aluearkkitehti Asta Tirkkonen
Arkkitehti Ritva Kotilainen
Arkkitehti Seppo Niva
Liikenneinsinööri Jarmo Pajunen
Suunnitteluavustaja Kimmo Kangas
Kaavoitusinsinööri Anna-Liisa Vanhala
Suunnitteluinsinööri Antti Auvinen
Maisema-arkkitehti Laura Muukka
Lupa-arkkitehti Päivi Teerikangas
Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö
Kehitysinsinööri Paula Jääskeläinen
Kehitysinsinööri Mika Vähämaa
Suunnitteluavustaja Tarja Itätalo

Maanomistajan edustajat:
Tuomo Turkkinen, YH-kodit Oy
Kari Eloranta, YH-kodit Oy
Matti Kyntäjä, Maanomistajan konsultti
Arkkitehtisuunnittelijat:
Ilkka Laitinen, Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy

Vantaalla 24.2.2014

Asta Tirkkonen
aluearkkitehti

Ritva Kotilainen
arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	20.9.2013
Kaavan nimi	002110 Tikkurila 61 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	18.03.2013
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002142
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,5679	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,5679

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,5679**	**100,0**	**9650**	**1,70**	**0,0000**	**4770**
A yhteensä	0,4088	72,0	9650	2,36	0,4088	9650
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,0000				-0,4088	-4880
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1591	28,0			0,0000	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

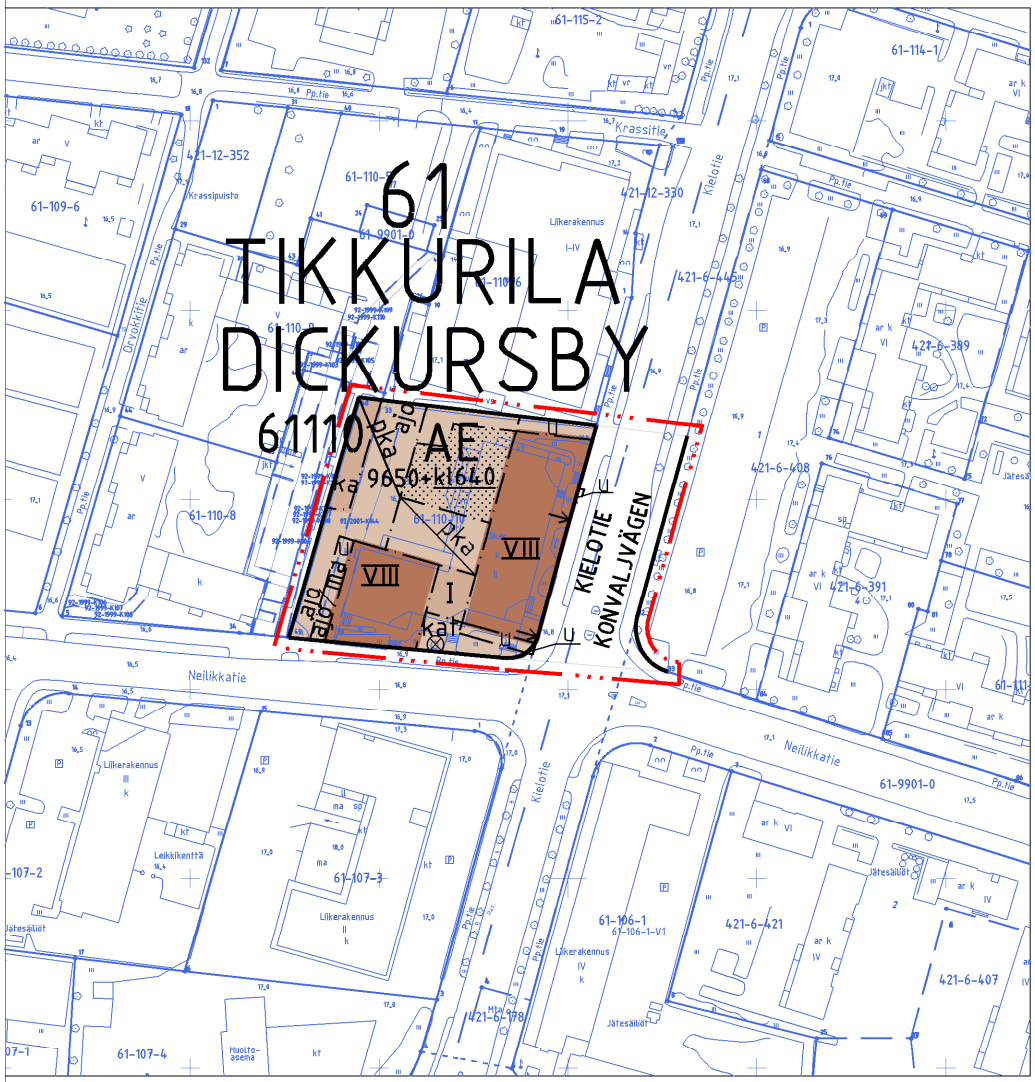

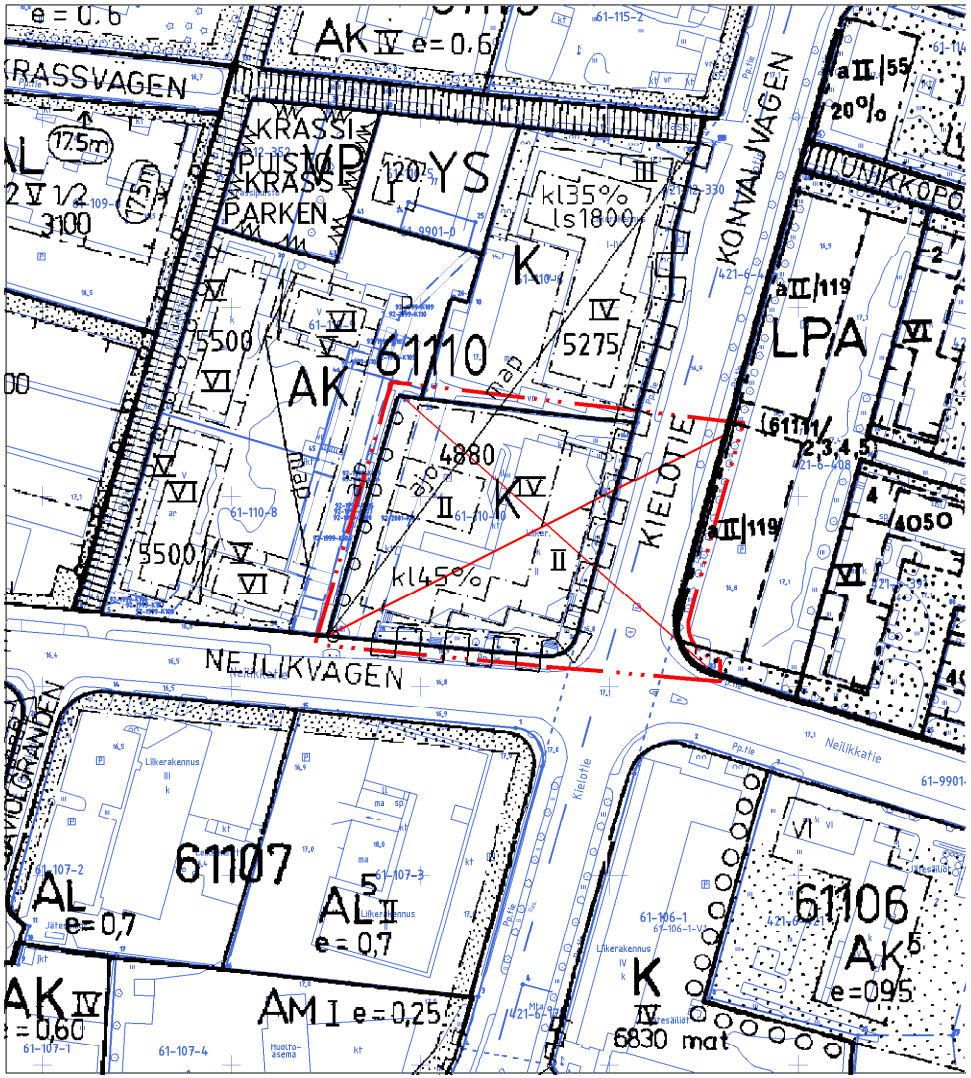

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

0 50 100m

POISTETTAVAT MERKINNÄT

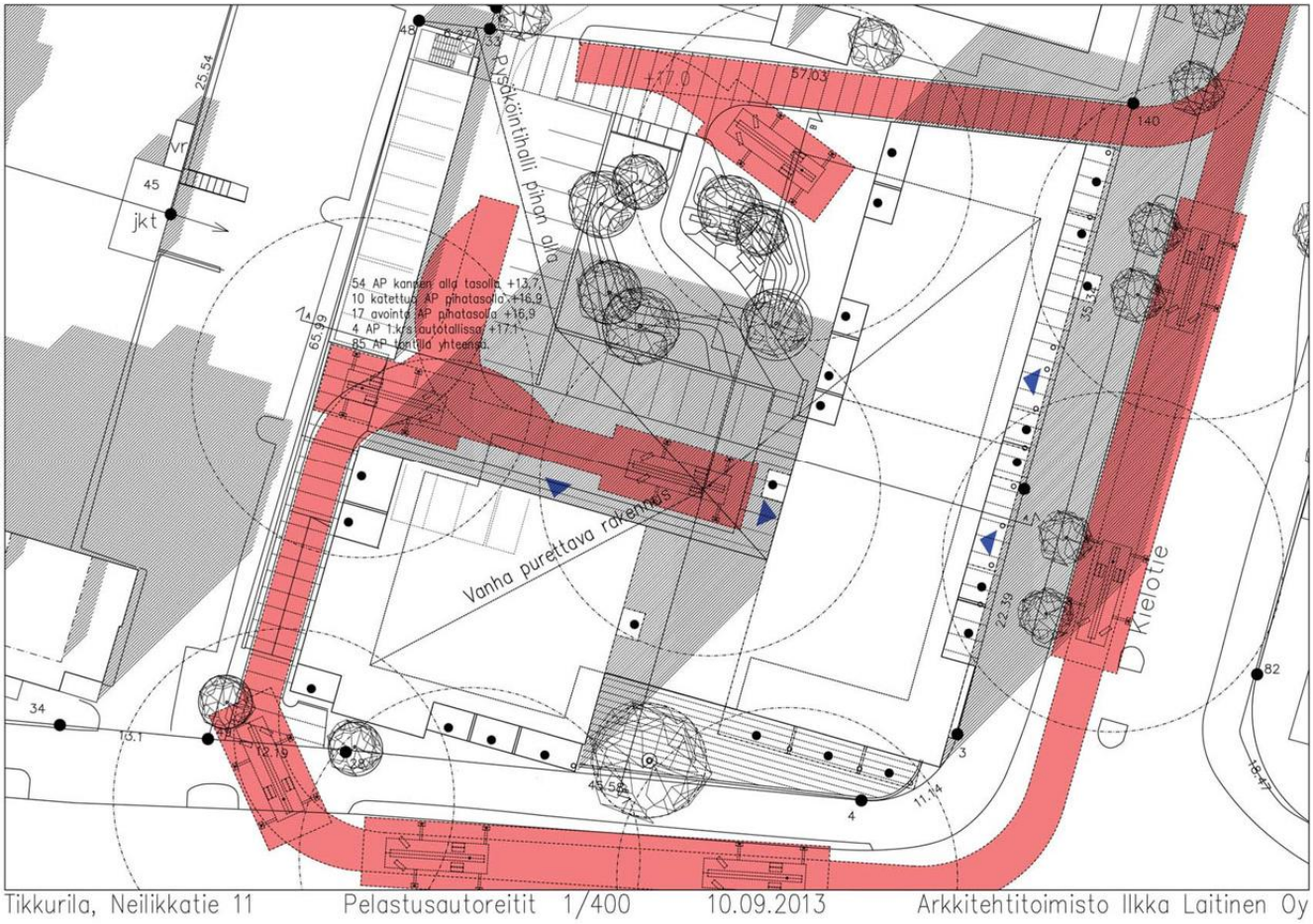
Pysäköintihalli pihan alla
54 AP kannen alla tasolla +13.7
10 katettua AP pihatasolla +16.9
17 avointa AP pihatasolla +16.9
4 AP 1.krs autotallissa +17.1
85 AP tonttia yhteensä
Vanha purettava rakennus
Kielotie
Tikkurila, Neilikkatie 11
Pelastusautoreitit 1/400
10.09.2013
Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos senioritalosta 13.8.2013, piha julkisivu

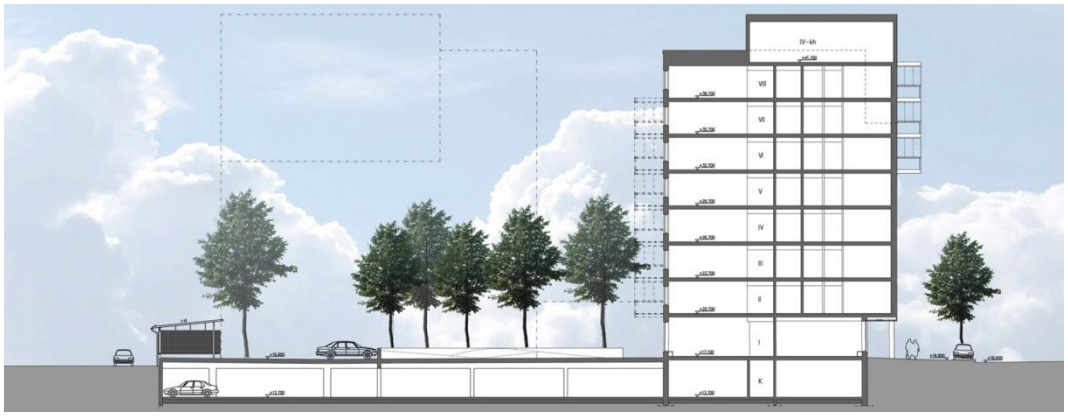

Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:n luonnos senioritalosta 13.8.2013, leikkaus

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002142
KIELOTIEN SENIORIT
61 TIKKURILA
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu/ATI, RKo

24.2.2014

Kaupunginhallitus 4.11.2013 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002142, Kielotien seniorit, Tikkurila.** Lausuntoja pyydettiin 2 ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 TUKES	Tikkurila Oyj on turvallisuusselvityksessään esittänyt suuronnettomuus-skenaariot, joiden toteutumisen todennäköisyys on todettu erittäin pieneksi.	Ei tarkistuksia
NRO 2 KESKI-UUDENMAAN PELASTUS-LAITOS	Mikäli rakennuksia sijoitetaan kiinteistön rajalle tai rajan tuntumaan, on huomioitava palomuurien rakentamisen mahdollistaminen. Vaihtoehtoisesti palomuurien rakentamisvelvollisuus voidaan korvata riittävällä palo-osastoinnilla. Tällöin on kaavaan selkeästi kirjattava, millä ehdoilla palomuuri voidaan jättää rakentamatta.	Määräystekstiin ”*Maanalaisiin pysäköintitiloihin ei tarvitse rakentaa palomuuria tonttien väliselle rajalle*” tehdään lisäys ”*mikäli riittävä palo-osastointi on toteutettavissa muulla tavalla*”.

NRO 1
TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTO

Lausunto:

Alueen käyttötarkoitusta suunnitellaan muutettavaksi niin, että liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K) muutetaan erityisasumisen kortteli-alueeksi (AE), jossa katutasoon on sijoitettava liiketilaa. Alue sijaitsee n. 700 m etäisyydellä Tikkurila Oyj:n maalitehtaasta, joka on Seveso-direktiivissä tarkoitettu turvallisuusselvitysvelvollinen laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittava laitos. Laitoksen vaaralliset kemikaalit ovat pääosin palavia nesteitä.

Tikkurila Oyj on turvallisuusselvityksessään esittänyt suuronnettomuus-skenaariot, joiden toteutumisen todennäköisyys on todettu erittäin pieneksi. Laajassa tulipalossa lämpösäteily (3kW/m2) ulottuu enintään 80 m etäisyydelle.

Vastine:

Lausunto tukee Tikkurilan keskustan kaavarunkotyön ajatusta keskustan täydennysrakentamisesta.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia

NRO 2
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

Lausunto:

1. Suuret ja/tai korkeat rakennukset tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla pystytään operoimaan niiden välittömässä tuntumassa. Huomioitava kansirakenteet. Myös sairaankuljetusyksiköllä tulee päästä uloskäyntien välittömään läheisyyteen.
2. Mikäli rakennuksia sijoitetaan kiinteistön rajalle tai rajan tuntumaan, on huomioitava palomuurien rakentamisen mahdollistaminen. Vaihtoehtoisesti palomuurien rakentamisvelvollisuus voidaan korvata riittävällä palo-osastoinnilla. Tällöin on kaavaan selkeästi kirjattava, millä ehdoilla palomuuri voidaan jättää rakentamatta.
3. Asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden rakentaminen on mahdollista kaikkiin yli 3 kerroksisiin rakennuksiin tai mikäli varatie sijaitsee yli 10 metrin korkeudessa. Asuinrakennusten varateiden suunnittelussa on huomioitava pelastustien rakentamisen mahdollistaminen siten, että lähtökohtaisesti nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikki edellä mainittua korkeammalle sijoitettavien asuntojen parvekkeet. Pelastusteiden ja nostopaikkojen suunnittelussa on huomioitava myös kansirakenteet ja istutettavat / säilytettävät puut.
Vaihtoehtoisesti varatie voidaan korvata kahdella erillisellä porrashuoneella, jotka on sijoitettava tarkoituksenmukaisesti riittävän etäälle toisistaan.
4. Mikäli on tarkoitus sallia erillisellä kaavamääräyksellä kerrosalaan laskettavien pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen rakentaminen kahdeksannen kerroksen yläpuolelle ns. ullakkotiloihin, tulisi kaavamääräyksissä huomioida erityismääräykset palo- ja poistumisturvallisuuden täyttymiseksi.
5. Pelastusviranomainen esittää asemakaavoituksessa lisäksi huomioitavaksi:
Palo- ja henkilöturvallisuuden parantamiseksi asuinrakennukset tulisi varustaa automaattisella sammutuslaitteistolla.

Vastine:

1. Kaavamuutoksessa on merkintä: Pihakannen pelastusreitti tulee merkitä selvästi ja mitoittaa niin, että se kestää pelastuskaluston painon.

2. Kaavamääräystä tarkistetaan.

3. Kaavamuutos on laadittu niin, että pelastusteiden nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikkien asuintilojen parvekkeet. Erillinen pelastusreittikaavio löytyy selostuksen sivulta 24.

4. Kaava ei salli kahdeksannen kerroksen yläpuolelle pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja.

5. Hankkeen suunnittelija esittelee lupavaiheessa rakennusvalvonnalle pelastusreitit palo- ja poistumisturvallisuuden täyttymiseksi.

Tarkistukset:

Määräykseen ”*Maanalaisiin pysäköintitiloihin ei tarvitse rakentaa palomuuria tonttien väliselle rajalle*” tehdään lisäys *”mikäli riittävä palo-osastointi on toteutettavissa muulla tavalla*”.

VD 4750/2013

Kala 28.10.2013 §34
Khall. 4.11.2013 §291(3)

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS/
Asemakaavan muutos nro 002142, kaupunginosa 61, Tikkurila

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Tikkurilan Liikekeskus Oy** (Y: 0124400-7),
Aleksis Kiven katu 26, 33200 TAMPERE
(jäljempänä Yhtiö).

2. TAUSTAA

Yhtiö on hakenut asemakaavan muutosta Tikkurilan (61.) kaupunginosassa omistamalleen tontille 61110/10 (kiinteistötunnus 92-61-110-10, jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 118600 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 24.3.1997) sopimusalue on osoitettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K), jolle rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 4 880 k-m^2. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavan muutoksella nro 002142 sopimusalueen uudeksi rakennusoikeuden määräksi tulee 10 290 k-m^2 ja sopimusalueen käyttötarkoitus muuttuu siten, että rakennusoikeudesta 9650 k-m^2 on osoitettu erityisasumiseen (AE) ja 640 k-m^2 liikehuoneistoille (kl). Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna sopimusalueelle tulee näin ollen lisää rakennusoikeutta yhteensä 5 410 k-m^2 ja käyttötarkoitus muuttuu. Sopimusalueella sijaitsevat nykyiset rakennukset puretaan ja tilalle rakennetaan erityisasumiseen soveltuvia asuntoja ja liiketilaa.

Asemakaavan muutokseen nro 002142 liittyen Yhtiö ja Kaupunki ovat sopineet kunnallistekniikan korvauksista. Tällä sopimuksella Kaupunki ja Yhtiö sopivat sopimusaluetta koskevasta kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a§:n mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo toteutettu.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä miljoonakolmesataaseitsemänkymmentäkahdeksantuhattayhdeksänsataakaksikymmentävii si (1 378 925) euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi heti asemakaavan muutoksen nro 002142 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa summaltaan
miljoonakolmesataaseitsemänkymmentäkahdeksantuhattayhdeksänsataakaksikymmentävii si (1 378 925) euron kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002142 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002142 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002142, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Tikkurilan Liikekeskus Oy:lle ja yksi Vantaan kaupungille.

Vantaalla 10. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Tikkurilan Liikekeskus Oy:n
puolesta asemavaltuutuksella

Janne Tuominen
hallituksen puheenjohtaja

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

LIITE 1
ASEMAKAAVAN MUUTOS 002142
SOPIMUSALUE (VIHREÄLLÄ RAJATTU)

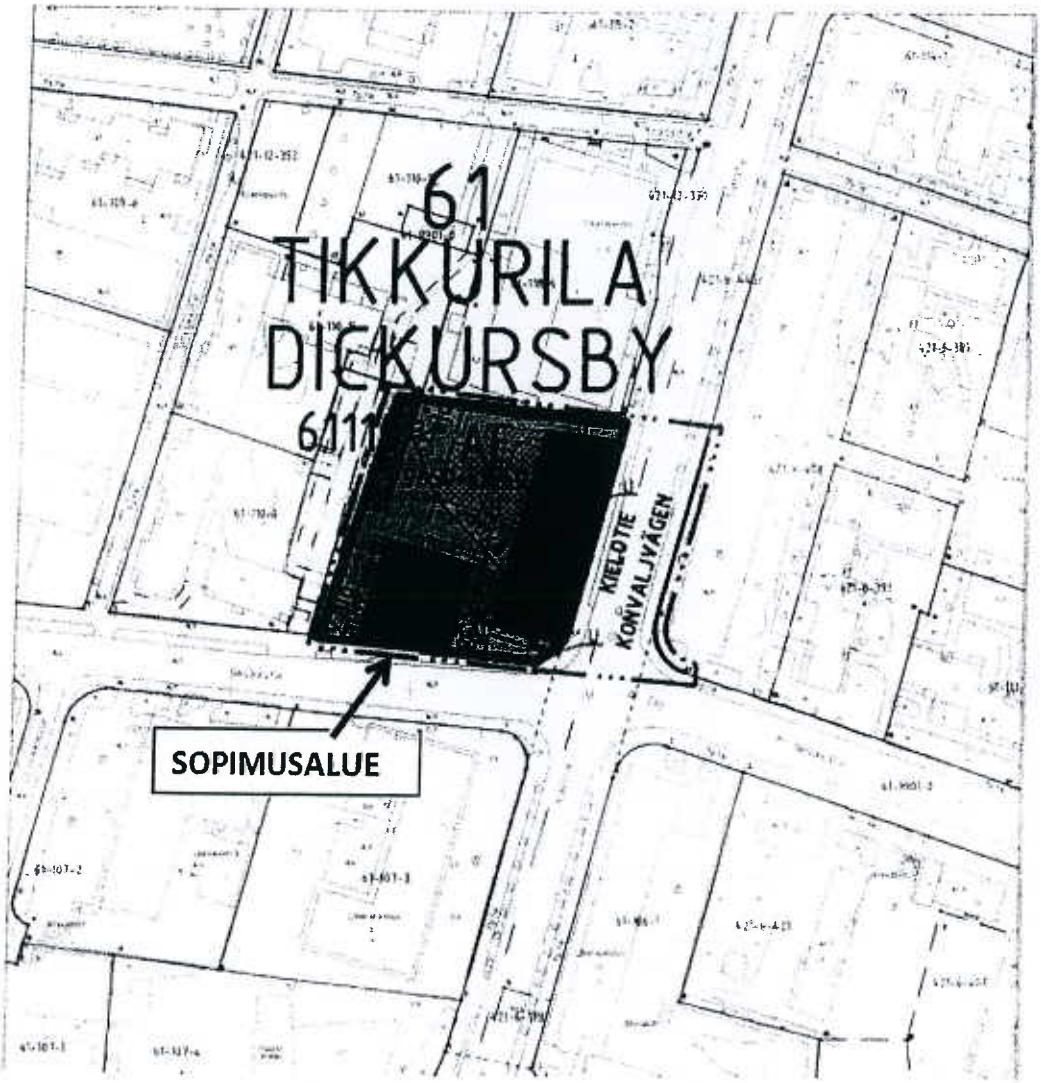

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Tikkurilan Liikekeskus Oy:n kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002142 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 4.11.2013 (§29).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

14 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 402800 sekä maanalainen asemakaava 402800ma sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9**

KA/1171/10.02.04.00/2011
J-VN/TLA/TKA/TKU/ESN/JB

Tulkintien ja Caravellentien risteyksen eteläpuolella olevalle asemakaavoittamattomalle alueelle laaditaan asemakaava, joka sisältää uusia teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita.
Tulkintien jatko lounaissuuntaan siirretään asemakaavan mukaisesta paikasta itään päin, jolloin kortteliin 40108 saadaan lisätilaa tontin laajentamista varten.

Maanalainen asemakaava koskee raakavesitunnelia.

Asemakaava koskee kortteleita 40506 - 40508, osia kortteleista 40108 ja 40503 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 40, Ylästö.

Asemakaavan muutos koskee osia kortteleista 40108 ja 40503 sekä katualuetta kaupunginosassa 40, Ylästö.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katu- ja virkistysaluetta.

Tonttijako koskee osaa korttelia 40108

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 40108

Kaava-alue sijaitsee Tuupakantien/Tulkintien eteläpuolella Caravellentien risteyksen ja Ritakujan välisellä alueella.

Kaavan ja muutoksen hakijat
Aloitteen kaavatyön laatimiseksi on tehnyt Vantaan kaupungin yrityspalvelut 17.2.2011. Kaavahakemuksessa esitetään, että alueelle laaditaan asemakaava siten, että se vastaa Vantaan yleiskaavan tavoitteita. Vantaan kaupungin yrityspalvelut on 7.6.2013 esittänyt asemakaavan mukaisen Tulkintien aluevarauksen siirtämistä noin 80 metriä itäsuuntaan. SLO Oy on kesäkuussa 2013 hakenut kaavamuutosta omistamalleen alueelle (korttelin 40108 tontti nro 5).

Maanomistus
Vantaan kaupunki omistaa pääosan kaava-alueen keski- ja itäosasta. Kaava-alueen keski- ja itäosassa on myös yksityisessä omistuksessa olevia pientiloja.
SLO Oy omistaa korttelin 40108 tontin nro 5.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Ramboll Oy ja Faunatica Oy, jotka ovat tehneet Vantaan kuntatekniikan keskuksen tilaaman luontoselvityksen. Pöyry Finland Oy on tehnyt Vantaan kuntatekniikan keskuksen tilaaman Hakasuonkallioiden katuyhteyden siirron yleissuunnitelman.

Yleiskaava
Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2007 Vantaan yleiskaavan.
Kaava-alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta, TT ja lähivirkistysaluetta, VL. TT-alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

Miten tilanne muuttuu
Kallioinen metsäinen alue kaava-alueen keskiosassa louhitaan ja tasataan. Tämä alue, samoin kuin kaava-alueen itäosassa oleva pientaloalue, muuttuu teollisuus- ja varastorakennuspainotteiseksi työpaikka-alueeksi.

Miksi asemakaava tehdään
Korttelin 40108 tonttia nro 5 on tarve laajentaa itäsuuntaan. Laajennuksen edellytyksenä on suunnitellun Tulkintien jatkon (Hakasuonkallioiden katuyhteyden) siirto itäsuuntaan. Katua ei ole

rakennettu. Vantaan kuntatekniikan keskus/liikenne on tutkinut Tulkintien jatkon itäsuuntaan siirron vaikutuksia. Kuntatekniikan keskuksen mukaan siirto sopii hyvin liikenteellisesti eikä toimenpiteellä ole mitään negatiivisia vaikutuksia katuyhteyden jatkosuunnittelun kannalta.
Kehä III:n sekä sen rinnakkaisteiden varrella on ollut paljon kysyntää työpaikkatonttien suhteen ja tämän positiivisen kehityksen uskotaan vielä jatkuvan.
Asemakaavoittamaton alue on muun asemakaavoitetun alueen keskellä, joten ko. alueen asemakaavoittaminen on tarkoituksenmukainen toimenpide.
Asemakaavoittamattoman alueen maankäyttö on ratkaistu yleiskaavassa.
Asemakaavaehdotus on oikeusvaikutteisen Vantaan yleiskaavan mukainen.

Luontoselvitys
Ramboll Oy:n / Faunatica Oy:n luontoselvityksen mukaan kaavoitettavalta alueelta ei löytynyt arvokkaita suojeltavia luontotyyppejä tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Myöskään uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa ei löytynyt.

Asemakaavaehdotus ja muutos
Tulkintien jatko lounaissuuntaan on siirretty voimassa olevan asemakaavan mukaisesta paikasta vajaa 80 metriä itäsuuntaan.
Korttelin 40108 tonttia nro 5 on laajennettu itäsuuntaan Tulkintien jatkon uuden linjauksen mukaisesti. Kadun siirron ansiosta saadaan kortteliin 40108 lisätilaa tontin laajentamista varten. Laajennusalueen koko on noin 1,4 ha ja uuden muodostettavan tontin nro 6 pinta-ala on noin 8,85 ha.
Laajennetun korttelin uudeksi rakennusoikeudeksi merkitään 48 000 k-m2. Tehokkuusluku on e=0,56, joka vastaa suunnilleen voimassa olevan asemakaavan tehokkuuslukua.
Alueen käyttötarkoitusmerkintä on uudistettu merkinnäksi, **KTY** (toimitilarakennusten korttelialue).
Alueelle saa rakentaa ympäristöhaittoja aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.

Kaavatyö sisältää korttelia 40108 koskevan tonttijaon ja tonttijaon muutosehdotuksen. Uusi tonttijako ja tonttijaon muutos tulee hyväksytyksi asemakaavan hyväksymisen yhteydessä.

Asemakaavoitettavalla alueella Tulkintien itä- ja eteläpuolella asemakaavan rungon muodostaa Tulkintieltä vastapäätä Tuupakantien risteystä alkava uusi katu. Kadun nimeksi esitetään nimeä **Saalistie.** Katu johtaa itäsuunnassa **Mustikkasuonkalliot**-nimisen lähivirkistysalueen reunaan saakka. Saalistien keskivaiheelta erkaantuu pohjoissuuntaan toinen uusi katu **Saaliskuja.**
Tulkintien ja Saaliskujan kääntöpaikan väliin on osoitettu **lähivirkistysalue (VL) Saalispuisto**.
Saalispuiston kautta on kaavassa kevyen liikenteen yhteys (pp) Tulkintielle.
Saalistien eteläpuolelle on merkitty toinen pienehkö **lähivirkistysalue (VL) Ylästön Mustikkasuo.**
VL-alue sijaitsee nykyisen Pukkivuorentien kohdalla ja tien linjaukselle on kaavaan merkitty yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, pp. Tämä kevyen liikenteen yhteys johtaa Ylästön asuntoalueen suuntaan.
Kolmas yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa (pp) on merkitty Mustikkasuonkalliot-lähivirkistysalueelle etelästä tulevan kulkureitin kohdalle.

Korttelit rakentuvat uusien katujen varaan ja ne ovat merkitty **teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, T**.
Alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.
Korttelialueiden pinta-alan ollessa yhteensä noin 8 ha, muodostuu alueen koko kokonaisrakennusoikeudeksi noin 40 000 km2 (tehokkuusluku e = 0,5).

Kaava-alueen itäreunassa selkeytetään VL -alueen (Mustikkasuonkalliot) rajausta. Osa nykyisestä VL-alueesta muuttuu kortteli- ja katualueeksi ja osin nykyisen kaavan mukaista VL-aluetta laajennetaan. Kaavallinen muutos on vähäinen.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen (1. osallistuminen 2011) osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 21.9.2011.
MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 1.10.2011 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta.
Suunnittelua esiteltiin alueella Pukkivuorentien ja Mustikkamäentien risteyksessä 11.10.2011.
Mielipiteitä saatiin 8 kpl. Mielipiteistä on tehty erillinen kooste.

Pientaloalueelta ei saatu kaavahanketta vastustavia mielipiteitä, mutta keskusteluissa on käynyt ilmi, että osa asukkaista voi olla kaavamuutoksen mahdollistamaa muutosta vastaan.
Vantaan kaupunginmuseon mielipide on otettu huomioon laatimalla selvitys alueella olevista pientaloista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen mielipide on otettu huomioon kaavamääräyksissä.

2. osallistuminen (2013) tehtiin kaava-alueen laajentamisen johdosta (kortteli 40108 liitettiin kaava-alueeseen). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tarkistettiin 20.6.2013.
Kaavan ja muutoksen vireille tulosta/kaava-alueen laajentamisesta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 29.6.- 30.6.2013.
Mielipiteitä saatiin 4 kpl. Mielipiteistä on tehty erillinen kooste.

Mielipiteiden antajista on lista asemakaavan selostuksessa kohdassa 4.3.3 (Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt).

Sopimus
Asemakaavan liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.11.2013 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutos 402800 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 2.12.2013 § 26

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.11.2013 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutos 402800 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo
Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 402800 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Tuupakka 9 / SLO on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1. - 13.2.2014. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 2.12.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.

Lausuntoja pyydettiin viisi ja saatiin kolme. Lausunnot pyydettiin seuraavilta:
Vantaan kaupunginmuseo, Fingrid Oyj, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Vantaan Energia Oy ja Pääkaupunkiseudun Vesi Oy.

Tehdyt tarkistukset
Kaavamääräyksiin on tehty lisäys Fingrid Oyj:n lausunnon johdosta.
Lisäys kaavamääräyksiin ei ole olennainen, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).

Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja kaava tuottaa työpaikkatontteja myöhemmin tehtävän tonttijaon mukaisen lukumäärän.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2014 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetty tarkistus,
b) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija, SLO Oy maksaa muutoskustannukset (8 000 €), korotettuna tonttijaon ja tonttijaon muutoksen aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 8 705 €,
c) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.3.2014 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 402800 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Tuupakka 9 / SLO.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Seuraavat kaupunkisuunnittelulautakunnan 25.11.2013 ja kaupunginhallituksen 2.12.2013 kokousten liitteinä olleet asiakirjat ovat nähtävillä kokouksen asiakirjoissa:
- Luontoselvitys Veromiehenkylässä, joulukuu 2012 (Ramboll Oy ja Faunatica Oy)
- Valokuvakooste pientaloalueen rakennukset (kaupunkisuunnittelu) 21.1.2013
- Vantaan kaupunginmuseon selvitys Mustikkamäentien ympäristön rakennuskannasta 5.8.2013
- Teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelma Vantaan Ylästössä

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 30

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetty tarkistus,
b) vahvistaa maksuluokka 3 ja todeta, että hakija, SLO Oy maksaa muutoskustannukset (8 000 €), korotettuna tonttijaon ja tonttijaon muutoksen aiheuttamalla lisämaksulla (705 €), yhteensä 8 705 €,
c) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.3.2014 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 402800 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Tuupakka 9 / SLO.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 10.3.2014 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavamuutosehdotus 402800 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 402800ma sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Tuupakka 9 / SLO.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
21 Asemakaavaselostus 402800 Tuupakka 9 / 10.3.2014
22 Lausunnot ja vastineet / 402800 Tuupakka / 10.3.2014
23 Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja SLO Oy, 11.3.2014

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 8392 2675
asemakaavasuunnittelija Teuvo Kuparinen, puh. 8392 2673
(etunimi.sukunim[at]vantaa.fi)

Vantaa

VANTAAN KAUPUNKI
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Tuupakka 9
asemakaava ja muutos nro 402800
kaupunginosa (40) Ylästö

Asemakaavan ja muutoksen selostus, joka koskee 10.3.2014 päivättyä
asemakaavakarttaa nro 402800 (ma).

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti, Teuvo Kuparinen, asemakaavasuunnittelija
Kielotie 28, 01300 Vantaa

Kaavan vireille tulosta ilmoitettiin 1.10.2011
Kaava-alueen laajentamisesta ilmoitettiin 29.6.2013.
Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013
Kaupunginhallitus 2.12.2013
Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2014

1 PERUS - JA TUNNISTETIEDOT

1.1 TUNNISTETIEDOT

Asemakaava
Maanalainen asemakaava
Raakavesitunneli

Asemakaava
Ylästö (40) korttelit 40506 – 40508, osat kortteleita 40108 ja 40503 sekä katu- ja virkistysalueet

Asemakaavan muutos
Osat kortteleita 40108 ja 40503 sekä katualuetta
(Kumoutuvan asemakaavan katu- ja virkistysaluetta)

Tonttijako
Osa korttelia 40108

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 40108

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijaitsee Tuupakantien/Tulkintien eteläpuolella Caravellentien risteyksen ja Ritakujan välisellä alueella.

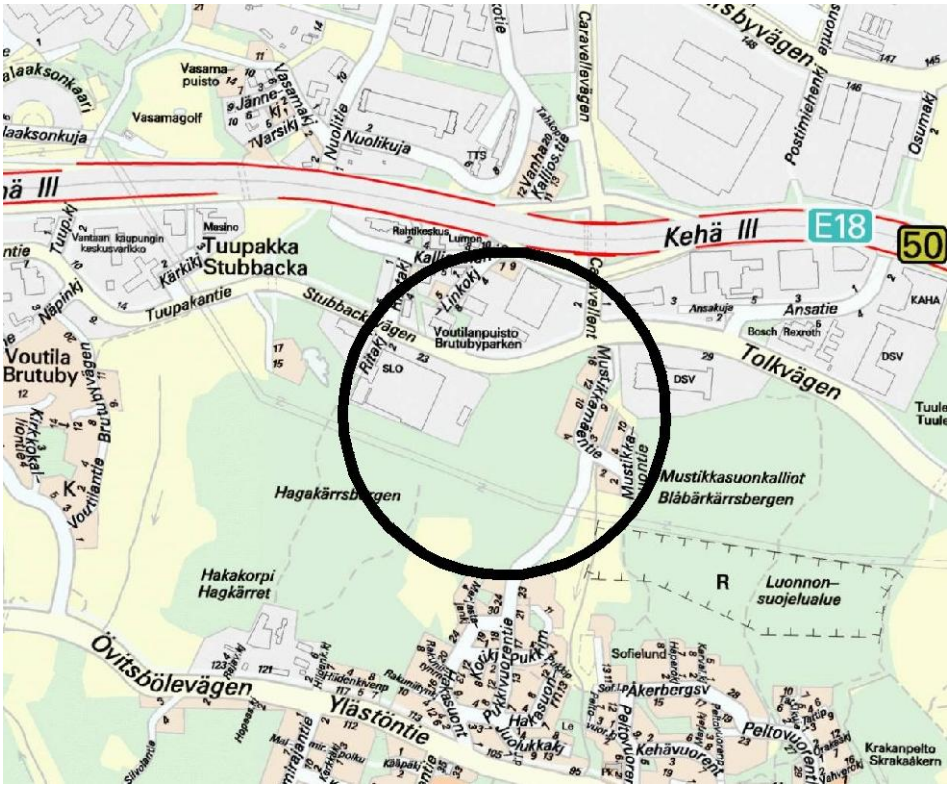

SIJAINTIKARTTA

1.3 KAAVAN NIMI JA NUMERO

Tuupakka 9, nro 402800

1.4 SELOSTUKSEN SISÄLLYSLUETTELO

1	**PERUS- JA TUNNISTETIEDOT**	**SIVU**
1.1	TUNNISTETIEDOT	1
1.2	KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	1
1.3	KAAVAN NIMI JA NUMERO	2
1.5	LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA	3
1.6	LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIA-KIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA	3
2	**TIIVISTELMÄ**	
2.1	KAAVAPROSESSIN VAIHEET	4
2.2	ASEMAKAAVA JA MUUTOS	5
2.3	ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN	7
3	**LÄHTÖKOHDAT**	
3.1	SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	7
3.1.2	Luonnonympäristö	8
3.1.3	Rakennettu ympäristö	12
3.1.4	Maanomistus	18
3.2.	SUUNNITTELUTILANNE	
3.2.1	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	19
4	**ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET**	
4.1	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE	22
4.2	SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET	22
4.3	OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	
4.3.1	Osalliset	22
4.3.2	Vireille tulo	23
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	23
4.3.4	Viranomaisyhteistyö ja konsulttityö	24
4.4	ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	24
4.5	ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET	
4.5.4	Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet	25

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1	KAAVAN RAKENNE	32
5.1.1	Mitoitus	35
5.3	ALUEVARAUKSET	
5.3.1	Korttelialueet	35
5.3.2	Muut alueet	36
5.3.3	Nimet	38
5.4	KAAVAN VAIKUTUKSET	
5.4.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	38
5.4.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	40

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.2	TOTEUTTAMINEN	41

1.5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

liitekuvien sivut	
43 ja 44	TILASTOLOMAKKEET
45	RUKSIKUVA (KAAVATILANNE)
46	ASEMAKAAVAEHDOTUS JA MUUTOS
47 - 50	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ
51	KATU-YLEISUUNNITELMA 3
52	MAAPERÄKARTTA
53	MAANOMISTUSKARTTA
54	VESIHUOLTO
55	VIISTOILMAKUVA

1.6 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

Asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä syntyneitä asiakirjoja säilytetään tulevaisuudessa Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelussa.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Aloite asemakaavoittamiselle

Aloitteen kaavatyön laatimiseksi on tehnyt Vantaan kaupungin yrityspalvelut. Kaavoitushakemus on päivätty 17.2.2011. Kaavahakemuksessa esitetään, että alueelle laaditaan asemakaava siten, että se vastaa Vantaan yleiskaavan tavoitteita. Vantaan kaupungin yrityspalvelut on 7.6.2013 esittänyt asemakaavan mukaisen Tulkintien aluevarauksen siirtämistä noin 80 metriä itäsuuntaan.

SLO Oy on kesäkuussa 2013 hakenut kaavamuutosta omistamalleen alueelle (korttelin 40108 tontti nro 5).

Viranomaisneuvottelu
Viranomaisneuvottelua ei ole katsottu tarpeelliseksi pitää, koska kaavamuutoshanke on Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt
Osallisia on kuultu MRL:n 62 §:n mukaisesti.

1. KUULEMINEN 2011
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 21.9.2011
Kaavan ja muutoksen vireille tulosta ilmoitettiin 1.10.2011.
Suunnittelua esiteltiin alueella Pukkivuorentien ja Mustikkamäentien risteyksessä 11.10.2011.
Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä mennessä 1.11.2011.
Mielipiteitä saatiin 8 kpl. Mielipiteistä on tehty erillinen kooste.

2. KUULEMINEN 2013
Kuuleminen tehtiin kaava-alueen laajentamisen johdosta.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma korjattiin 20.6.2013.
Kaavan ja muutoksen vireille tulosta/kaava-alueen laajentamisesta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 29.6.- 30.6.2013.
Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä mennessä 16.8.2013.
Mielipiteitä saatiin 4 kpl. Mielipiteistä on tehty erillinen kooste.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013

Kaupunginhallitus oikeutti 2.12.2013 kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot Tuupakka 9 -asemakaavaehdotuksesta ja päätti asettaa sen nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti.

Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 3 kpl.

Tuupakka 9 asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1. - 13.2.2014 välisenä aikana. Tänä aikana ei jätetty muistutusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2014

2.2 ASEMAKAAVA JA MUUTOS

Lainvoimainen asemakaava

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Asemakaavan muutosalueilla on voimassa seuraavat asemakaavat:

Tuupakka 8 nro 402300, kv 21.10.2002
Tuupakka 3B nro 402600, kv 12.11.2007
Tuupakka 3A nro 402000, kv 11.6.1999

Muutosalueet ovat asemakaavassa kortteli- ja katualuetta sekä lähivirkistysaluetta.

Kortteli 40108
Tontilla nro 5 on voimassa Tuupakka 3B asemakaava.
Asemakaavamerkintä on TKTY (Ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue).
Rakennusoikeus on 35.000 k-m2 ja rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylimmät korkeusasemat ovat +54,0 (korkeusasemamerkinnän suhteen on kaavassa virhe) ja +65.0.
Tontin pinta-alan ollessa 66369 m^2 muodostuu tehokkuusluvuksi e=0.53.
Raakavesitunneli/Päijänne-tunneli (rvt) kulkee kaava-alueen läpi pohjois-eteläsuunnassa.
Tontilla rakennusala päättyy voimajohtojen vaara-alueen rajaan (va). Alue on kaavaan merkitty autojen pysäköimispaikaksi, p.

Asemakaavaehdotus ja muutos

Tulkintien jatko lounaissuuntaan (Hakasuonkallion katuyhteys/työnimi konsulttitöissä Hakakorven katuyhteys) on siirretty voimassa olevan asemakaavan mukaisesta paikasta vajaa 80 metriä itäsuuntaan.
Korttelin 40108 tonttia nro 5 on laajennuttu itäsuuntaan Tulkintien jatkon uuden linjauksen mukaisesti. Kadun siirron ansiosta saadaan kortteliin 40108 lisätilaa tontin laajentamista varten. Laajennusalueen koko on noin 1,4 ha ja uuden muodostettavan tontin nro 6 pinta-ala on noin 8.85 ha.
Laajennetun korttelin uudeksi rakennusoikeudeksi merkitään 48.000 k-m2. Rakennusoikeuden lisäys on 13.000 k-m2. Tehokkuusluku on e =0,56, joka vastaa suunnilleen voimassa olevan asemakaavan tehokkuuslukua.
Liiketiloja sallitaan 2 % rakennusoikeudesta.

Alueen käyttötarkoitusmerkintä on uudistettu merkinnäksi, **KTY** (toimitilarakennusten korttelialue). Asemakaavan sisältö säilyy kuitenkin lähes muuttumattomana, mutta kaavamääräyksiä on lisätty mm. hulevesien käsittelyn osalta.
Alueelle saa rakentaa ympäristöhaittoja aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.

Korttelin 40108 nykyiset ajoyhteydet - Ritakujan kautta ja suoraan tontille korttelin keskiosasta, säilyvät ennallaan. Uusia liittymäpaikkoja ei tule ja Tuupakantien sekä Tulkintien jatkon kohdalle merkitään liittymäkieltoja.

Korttelin 40108 ajantasakaavassa oleva virhe julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylimmästä korkeusasemasta korjataan. Kaavassa on merkintä +254,0 merkinnän +54,0 sijasta (merkinnästä poistetaan luku 2).

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Kaavatyö sisältää korttelia 40108 koskevan tonttijaon ja tonttijaon muutosehdotuksen. Uusi tonttijako ja muutos tulee hyväksytyksi asemakaavan hyväksymisen yhteydessä.
Korttelista 40108 poistuu tontti nro 5 ja laajennettuun kortteliin 40108 muodostetaan uusi tontti nro 6.

Asemakaavoittamaton alue

Asemakaavoitettavalla alueella Tulkintien itä - ja eteläpuolella asemakaavan rungon muodostaa Tulkintieltä vastapäätä Tuupakantien risteystä alkava uusi katu. Kadun nimeksi esitetään nimeä **Saalistie.** Katu johtaa itäsuunnassa **Mustikkasuonkalliot** - nimisen lähivirkistysalueen reunaan saakka. Saalistien keskivaiheelta erkaantuu pohjoissuuntaan toinen uusi katu, jonka nimeksi esitetään **Saaliskuja.**
Tulkintien ja Saaliskujan kääntöpaikan väliin on osoitettu **lähivirkistysalue (VL**), jonka nimiksi esitetään **Saalispuisto**. Saalispuiston kautta on kaavassa kevyen liikenteen yhteys (pp) Tulkintielle.
Saalistien eteläpuolelle on merkitty toinen pienehkö **lähivirkistysalue (VL),** jonka nimeksi esitetään **Ylästön Mustikkasuo.** VL – alue sijaitsee nykyisen Pukkivuorentien kohdalla ja tien linjaukselle on kaavaan merkitty yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, pp. Tämä kevyen liikenteen yhteys johtaa Ylästön asuntoalueen suuntaan.
Kolmas yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa (pp) on merkitty Mustikkasuonkalliot -lähivirkistysalueelle etelästä tulevan kulkureitin kohdalle.

Korttelit rakentuvat uusien katujen varaan ja ne ovat merkitty **teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, T**.
Alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.

Korttelialueiden pinta-alan ollessa yhteensä noin 8 ha, muodostuu alueen koko kokonaisrakennusoikeudeksi noin 40.000 km2 (tehokkuusluku e = 0.5).

Kerrosluku on III. Toimistotiloja (kt) sallitaan 20 % rakennusoikeudesta sekä liiketiloja (kl) 5 – 10 %.

Asemakaavan muutokset kaava-alueen itäosassa (Mustikkasuonkalliot)

Kaava-alueen itäreunassa selkeytetään VL -alueen (Mustikkasuonkalliot) rajausta. Osa nykyisestä VL -alueesta muuttuu kortteli- ja katualueeksi ja osin nykyisen kaavan mukaista VL -aluetta laajennetaan.
Muutos on vähäinen.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Toteuttamisaikataulu

Korttelin 40108 laajennusalueella rakentamistoimenpiteet aloitetaan, kun kaava on saanut lainvoiman ja kun tarvittavat luvat on voitu hankkia.

Pääosa kaava-alueesta on kuitenkin ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä louhittava.
Louhiminen aloitetaan korttelin 40108 laajennusalueelta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavoittamattoman alueen länsiosa (itään Tulkintien jatkosta)
Alue on metsän peittämä kallioinen alue. Kallioiden eteläpuolella on voimalinjoja.
Osa alueesta on Päijänne-tunnelin (raakavesitunneli) suoja-alueella (suoja-alue on 200 metriä tunnelista)

Kaavoittamattoman alueen keski- ja itäosa

Alueella on viitisentoista pientilaa, joista kolme on Vantaan kaupungin omistuksessa. Asuinrakennuksia on noin tusina.

Kortteli 40108

Kortteli on rakentunut. Tontille on ajoyhteys suoraan Tuupakantieltä sekä Ritakujan kautta.

3.1.2 Luonnonympäristö

Kortteli 40108
Korttelissa ei ole luonnonympäristöä.

Asemakaavoittamaton alue sekä Tulkintien jatkon aluevaraus

Alueella on kallioilla viihtyvää puustoa, joita ovat mm. männyt.

Luonnosta tarkemmin Faunatica Oy:n laatimassa luontoselvityksessä.

Geologiset kohteet

Tulkintien ja Caravellentien risteyksen eteläpuolella olevat geologiset kohteet ovat rapakivisiirtolohkareita ja louhikko on luultavasti Ancylusaikainen rantakivikko jonka lähellä myös iso 10m x 10m kivipaasi, jonka lohkareluonteesta ei ole täyttä varmuutta.

Kyseisellä alueella on myös 4 kallion pienkohdetta.

1. Viborgiittinen rapakivilohkare kooltaan 1,6 * 3,3 * 3m
2. Luultavasti Ancylusaikainen rantakivikko koko 5 * 15m
3. Migmaattinen gneissilohkare 1,8 * 2,5 * 2m
4. Mahdollisesti rapakiven vulkaanista pintakiveä kvartsiporfyyrilohkare 1,5 * 2,5 * 1,6m

Geologiset kohteet, joita louhinta-alueella on, eivät ole Vantaan ympäristökeskuksen mukaan ensisijaisen tärkeitä.

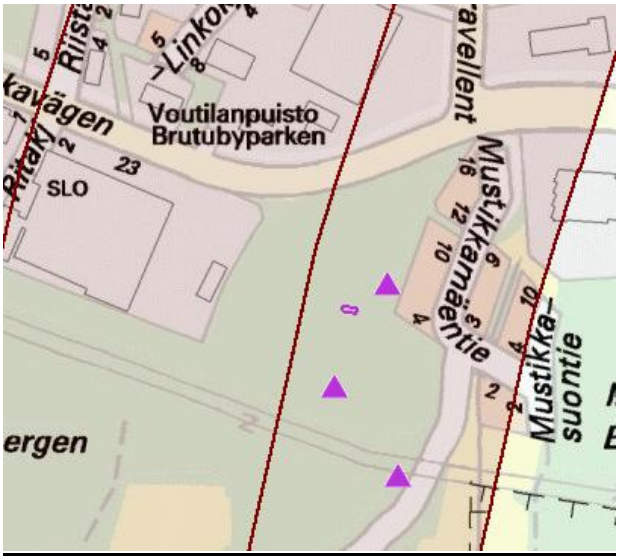

Arvokas geologinen kohde

Maaperä

Kaava-alueen länsiosassa on pääasiassa kalliota ja moreenia, mutta myös täyttöalueita ja silttiä, savea sekä hiekkaa. Kaava-alueen itäosa on itäosa savea ja silttiä.

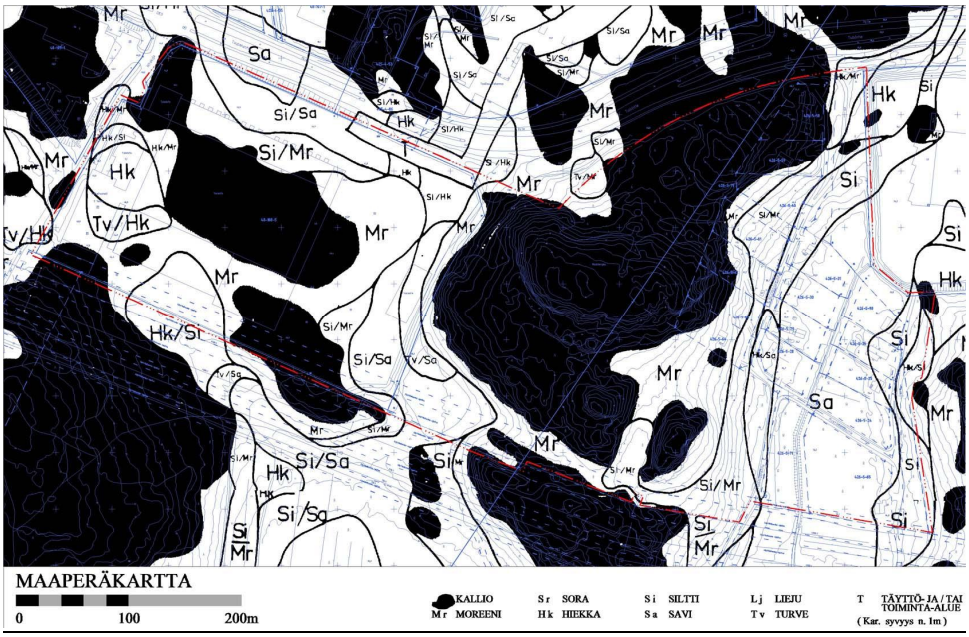

KARTTA EI OLE MITTAKAAVASSA. SUUREMPI KARTTA MITTAKAAVASSA ON ASEMAKAAVAN SELOSTUKSEN LOPUSSA LIITEKUVISSA.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Moreeni- ja kallioalueilla rakennukset perustetaan maanvaraisesti tiiviin moreenin ja/tai kallion varaan. Rakennusten perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja – suunnitelmiin.

Pohjavesi

Suunnittelualue kuuluu Päijänne-tunnelin selvitysalueeseen, jota kohdellaan I-luokan pohjavesialueena. Muutoin alue ei ole pohjavesialueella.

Päijänne-tunneli

Päijänne-tunnelin kautta kuljetetaan raakavettä pääkaupunkiseudulle.
Tunnelin suoja-alue kattaa 200 metrin levyisen vyöhykkeen putken molemmin puolin sen keskilinjasta mitattuna.
Alueella tapahtuva toiminta ei saa vaarantaa Päijänne-tunnelin veden tai pohjaveden laatua.
Alueiden käytössä on otettava huomioon raakaveden ja tunnelin suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet.
Päijänne-tunneli on otettava huomioon tunnelin vaikutusalueella rakennettaessa.
Raakavesitunnelin suoja-alueella ei kalliota saa louhia tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erityisselvitystä.

Suoja-alueella tulee louhintatöissä ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittava tärinätaso. Toimenpiteitä suunniteltaessa tulee olla yhteydessä Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:öön.
Kemikaali- ja öljytuoteonnettomuuksien varalta ovat ojat Päijänne-tunnelin vaikutusalueella tiivistettävä siten, etteivät haitalliset aineet pääse imeytymään maaperään.
Laaditun ohjeen "Ohje Päijänne-tunnelin suojaustarpeen huomioon ottamisesta Vantaalla, 12.1.2001" mukaisesti kaavamuutoksesta pyydetään lausunto PSV:ltä. PSV = Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

LUONTOSELVITYS

Vantaan kaupunki on teettänyt luontoselvityksen, jonka ovat laatineet Ramboll Oy ja Faunatica Oy.

Luontoselvitys Vantaan Veromiehenkylässä 17.12.2012

Alla ote Faunatica Oy:n raportista:

”Selvitettäviltä rakennettavilta alueilta ei löytynyt arvokkaita suojeltavia luontotyyppejä tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Myöskään uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa ei löytynyt. Alue on talousmetsää ja suurelta osin Etelä-Suomessa tyypillistä mäntyvaltaista mustikkatyypin tuoretta kangasta. Kallioisemmissa osissa on myös kuivahkoa ja kuivaa kangasta.”

Em. johtopäätösten perusteella kaavahankkeelle ei ole suojeltavien luontotyyppien ja arvokkaiden elinympäristöjen osalta esteitä.

Seuraavilla sivuilla on karttoja luontoselvityksestä.

KARTTA SELVITYSALUEESTA
Selvitysalueen rajaus on esitetty alla olevassa kuvassa punaisella.

Kartta 1, Ramboll Oy ja Faunatica Oy

KARTTA KASVILLISUUSRAJAUKSET

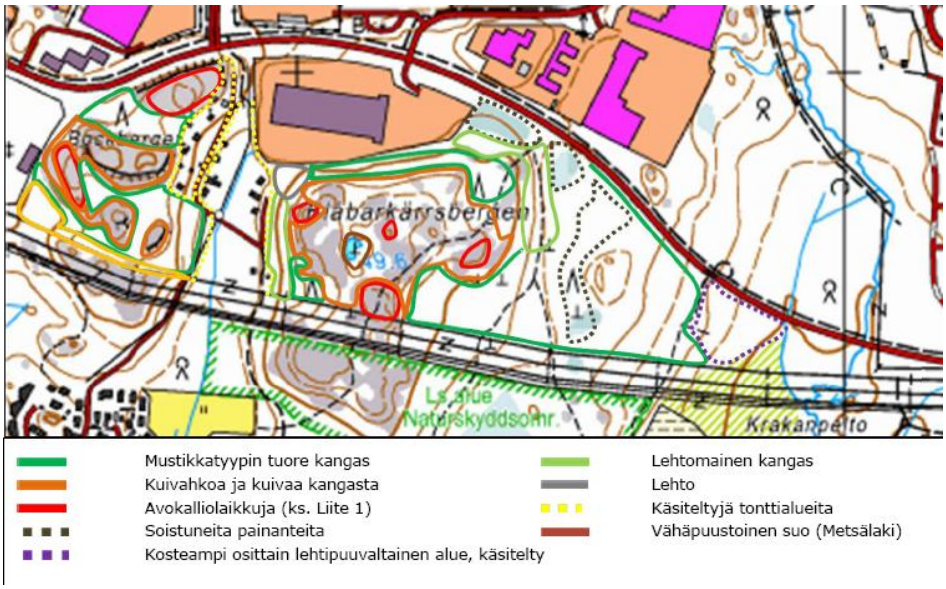

Kartta 2, Ramboll Oy ja Faunatica Oy

LUONTOTYYPPIRAJAUKSET JA LEPAKKOESIINTYMÄT

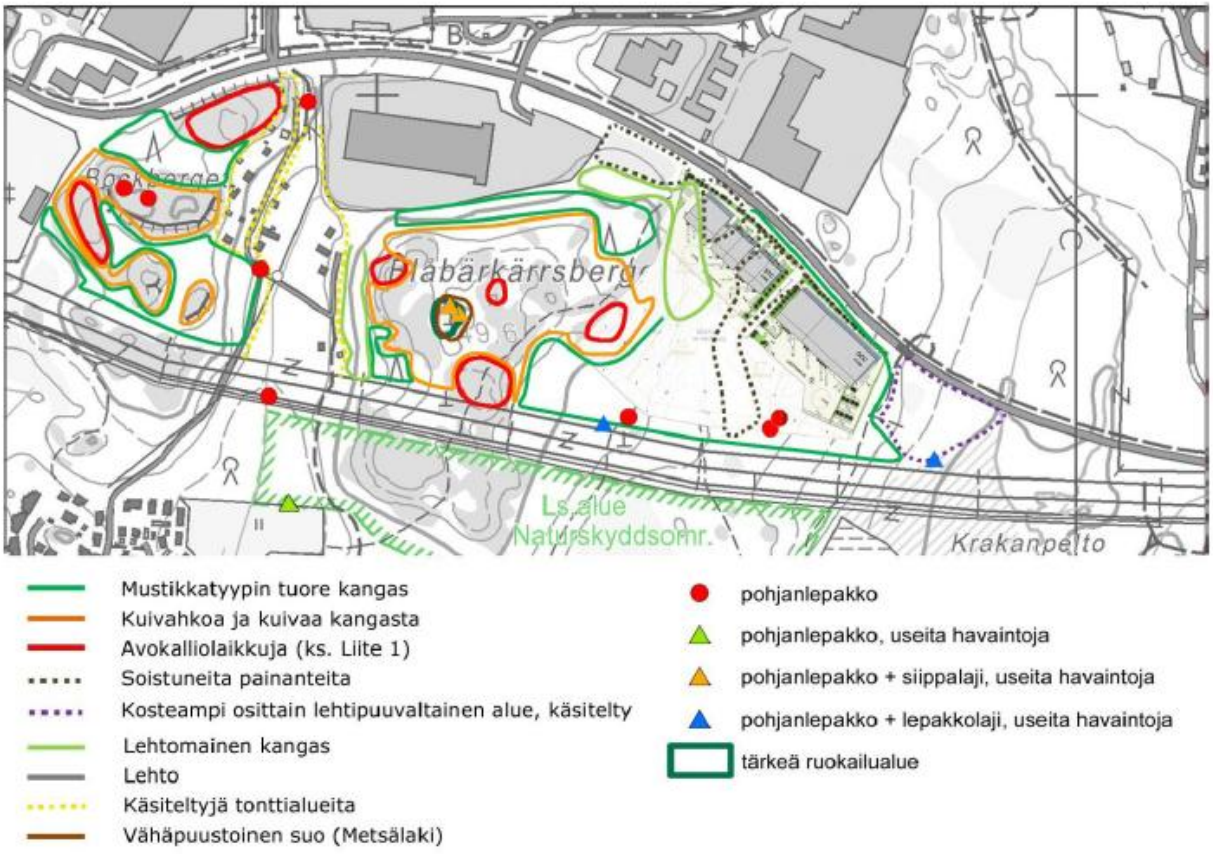

Kartta 3, Ramboll Oy ja Faunatica Oy

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kortteli 40108

Kortteli 40108 on täyteen rakennettu ja tontilla nro 5 on suuri varastorakennus ja tilapäinen varastohalli.
Tontilla varastoidaan sähkönsiirtoon tarvittavia komponetteja.

Asemakaavoittamaton alue

Alueen länsiosassa ei ole rakennuksia eikä mitään muuta rakennettua ympäristöä. Alueen keski- ja itäosassa on noin tusina pientaloa. Alue muodostaa pienehkön aluekokonaisuuden. Pientalot ovat asumiskäytössä ja rakennukset ovat melko hyvässä kunnossa.
Pääosa rakennuksista on valmistunut 50 -luvun puolivälin jälkeen,
osa 60 ja 70 -luvuilla. Uusin rakennus on valmistunut vuonna 1987.
Alueelle ei ole sallittu lisärakentamista enää pitkään aikaan - asukkaat ovat kunnostaneet ja ajanmukaistaneet olemassa olevia rakennuksia.

Alla on rakennuksien valmistumisvuosi ja kerrosala rakennusvalvonnan tietojen mukaan.
Tila R:no

1.	426-0005-0064	31.12.1962 240 k-m2
2.	426-0005-0063	Vantaan kaupunki
3.	426-0005-0062	31.12.1957 76 k-m2
4.	426-0005-0060	Vantaan kaupunki
5.	426-0005-0061	Vantaan kaupunki
6.	426-0005-0059	30.01.1960 42 k-m2
7.	426-0005-0058	31.12.1963 50 k-m2
8.	426-0005-0031	31.12.1957 60 k-m2
9.	426-0005-0030	31.12.1957 150 k-m2
10.	426-0005-0029	31.12.1959 179 k-m2
11.	426-0005-0028	31.12.1978 145 k-m2
12.	426-0005-0027	31.12.1987 212 k-m2
13.	426-0005-0026	31.12.1960 150 k-m2
14.	426-0005-0025	31.12.1958 100 k-m2
15.	426-0005-0024	ei rakennuksia
16.	426-0005-0065	31.12.1957 150 k-m2

Rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo

Pientaloalueen rakennuksia ei ole mainittu esim. Amanda Eskolan laatimassa inventointiraportissa "Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 - 1979 eikä niitä ole merkitty Vantaan uuden yleiskaavan valmistelun osana tehtyihin selvityksiin eli alla mainittuihin selostuksen liitekarttoihin.
Yleiskaavan selostuksen liitekartat:
Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet, liitekartta nro 22
Kulttuurimaiseman suojelu, liitekartta nro 23

(maisemallisesti, kyläkuvallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet)
Rakennusten tarkastelu

Pientaloalueen rakennuksia on tarkasteltu ulkoapäin siinä määrin kuin se on ollut mahdollista.
Rakennusten kunto vaihtelee, mutta pääosa rakennuksista ovat kuitenkin aika hyvässä kunnossa. Rakennukset ovat tavanomaisia yksi- ja kaksikerroksisia omataloja ja ne ovat rakennettu pääasiassa maanomistajan toimesta ja rakentajansa oman harkinnan mukaan. Julkisivuissa on käytetty lautaa, tiiltä, rappausta, levyjä ja pyöröhirsipaneelia.
Erilaisuudestaan johtuen rakennukset eivät muodosta minkäänlaista yhtenäistä kaupunkivallista kokonaisuutta.

Yhteenveto tarkastelusta

Pientaloalueen rakennuksissa ei ole voitu todeta mitään sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät rakennusten säilyttämistä tai suojelemista.
Rakennukset ovat valokuvattu ja pientaloalueen rakennuksista on tehty kooste.

Vantaan kaupunginmuseo

Vantaan kaupunginmuseo on mielipiteessään (OAS/Osallisten kuuleminen) lausunut pientaloalueesta seuraavaa:

"Alue muodostaa omaleimaisen, luonnonläheisen kokonaisuuden. Alue rajautuu idässä yleiskaavan lähivirkistysalueeseen. Asuinalueesta tulee teettää riittävät rakennuskulttuuriselvitykset mahdollisia suojelumerkintöjä varten."

Vantaan kaupunginmuseon selvitys rakennuskannasta 5.8.2013

”Selvitys on tehty Vantaan kaupunginmuseon rakennustutkijoiden toimesta alueella tapahtuvan kaavoituksen johdosta (Tuupakka 9, 402800). Selvityksen lähtökohtana on ollut kaupunginmuseon aiempi arvio alueesta mahdollisena Vantaan kaupungin modernin rakennuskulttuurin aluekohteena (lausunto 26.10.2011 ja siihen liittyvä sähköpostikirjeenvaihto kaupunkisuunnittelun kanssa 22.11.2011). Kaupunginmuseon rakennustutkijat ovat käyneet tutustumassa alueeseen 2.8.2013.”

Päätelmät:
”Alue on rakentunut pääosin 1957–1963 välisenä aikana. Kaksi rakennuksista on myöhemmältä ajalta (Mustikkasuontie 10 vuodelta 1987 ja Mustikkamäentie 3 vuodelta 1978). 1950–60 -luvun rakennuksia on jäljellä kymmenen kappaletta.
Ajallisesta yhteneväisyydestä huolimatta rakennustyyppejä on monenlaisia ja tyylillistä yhteneväisyyttä ei alueella ole.

Yksittäisinä rakennuksina rakennuskulttuurisia arvoja voidaan pitää vaatimattomina, rakennusten edustaessa tavanomaista aikakauden pientalorakentamista.
Mustikkamäen pientalot ovat pääasiallisesti puurakenteisia ja lautaverhoiltuja erillistaloja. Talot ovat rakentuneet ilmeisesti erillisten suunnitelmien pohjalta vastaamaan rakentajien tarpeita. Esimerkiksi Mustikkamäentie 5 rakennus on rakentunut ajan kuluessa kahden rakennusosan yhdistelmästä ja laajennusosasta.
Myös Mustikkamäentie 9 rakennusta on ilmeisesti laajennettu jälkeenpäin.
Poikkeuksen rakennusaikakauden tyypillisiin pientaloihin muodostaa Mustikkamäentie 7:ssä sijaitseva rakennus, jonka verhoiluna on käytetty reunoistaan pyöristettyä vaakalaudoitusta (hirsi-imitaatio).
Alueen tontit ovat rakennus aikakaudelle tyypilliseen tapaan isohkoja, mutta rakennukset ovat pieniä. Tonttien tehokkuusluvut ovat siis alhaisia.
Luonnonläheisyys näkyy rakennusten sijoittelusta tontille. Etenkin Mustikkamäentie länsilaidan rakennukset sijoittuvat kauniisti rinteisille tonteille.
Arkkitehtonisilta arvoiltaan merkittävämpänä voidaan pitää Mustikkamäentie 16:n asuinrakennusta, joka edustaa vähäeleisyydellään tyypillistä 1950-luvun asuinrakennusta. Muihin alueen pientaloihin verrattuna julkisivun rappauspinta tuo erityisen aseman tälle rakennuksille. Terassin tiiliset pylväät ja kaiteiden siromuoto ovat tyypillisiä aikakauden rakennusten yksityiskohtia."

Kaupunginmuseon selvitys valokuvineen on kaavan erillisenä liitteenä.

Kaava-alueen ympäristö

Tulkintien sekä Tuupakantien varrella on isoja varastorakennuksia. Rakennusten ympärillä on laajoja asfaltoituja alueita, joita käytetään tonttien sisäiseen liikenteeseen sekä trailer:eiden pysäköimiseen.

Liikenne

Tulkintieltä ei ole ajoyhteyttä asemakaavoittamattomalle alueelle. Tulkintieltä kevyen liikenteen yhteys Mustikkamäentielle, mutta autolla ajo on estetty tolpilla. Autolla pientaloalueelle kuljetaan eteläsuunnasta Ylästön asuntoalueelta alkavan Pukkivuorentien kautta. Tie on Ylästön asuntoalueesta eteenpäin erittäin huonokuntoinen. Kaava-alueen rakentamattomaan länsiosaan ei ole mitään ajoyhteyttä.

Tulkintie on uusi hyväkuntoinen kaupunginosia yhdistävä pääkatu sekä Kehä III:n eteläpuolinen rinnakkaistie. Kadun pohjoispuolella on erillinen kevyen liikenteen väylä. Lähin ajoyhteys Kehä III:lle on Kallionsolan eritasoliittymän kautta.Vastapäätä kaava-aluetta olevaa Caravellentietä pääsee Kehä III:n ali Tikkurilantielle asti.
Tulkintietä ei ole rakennettu Tuupakantien risteyksestä eteläsuuntaan.

Joukkoliikenne

Tulkintiellä kulkee tällä hetkellä vain linja 50, mutta Kehä III:n joukkoliikenteen pysäkit ovat kävelyetäisyydelle kaava-alueelta.

YHDYSKUNTATEKNIIKKA

Yhdyskuntatekninen huolto

Nykytila

Vesihuolto
Kaava-aluetta palveleva vesihuollon runkoverkosto on rakennettu. Alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Tikkurilan painepiiriin, johon vesi johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Painepiirin vesisäiliönä toimii Hiekkaharjun ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 6700 m3.
Alueen painetaso vaihtelee välillä +72.00 … +84.00. Aluetta palveleva jäteveden runkolinja johtaa vedet Tuupakan jätevedenpumppaamolle, josta ne johdetaan edelleen Veromiehen viemäriverkostoon. Lopulta vedet päätyvät Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.
Nykyisellään alueelta tulevat sade- ja sulamisvedet imeytyvät maaperään ja johtuvat edelleen Mustikkasuonojaan. Osa vesistä johtuu Tulkintien ja Tuupakantien varsien avo-ojiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kuntatekniikan keskus on laatinut erillisen hulevesien hallintasuunnitelman.
”Teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelma Vantaan Ylästössä”

Hulevesien hallintasuunnitelma on tämän kaavan ja muutoksen erillisenä liitteenä.

Seuraavaksi on otteita kuntatekniikan keskuksen teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelmasta:

Johdanto

Vantaan kaupunki on strategiassaan sitoutunut kestävän kehityksen eteenpäin viemiseen sekä ympäristövastuun kantamiseen. Perusteena ympäristönsuojeluun nähdään erityisesti ilmastonmuutoksen torjunta sekä siihen liittyviin ympäristömuutoksiin varautuminen, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä luonnon monimuotoisuuden vaaliminen. Vuodesta 2008 asti Vantaan tavoite on ollut luonnonmukaisen hulevesien käsittelyn huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa. Hulevesien hallintatoimenpiteiden mitoituksessa on käytetty Vantaan mitoitusohjetta.
Työssä on tarkasteltu hulevesien hallintaa kahdelle tontille ja niiden väliselle katualueelle. Lisäksi työssä esitetään vesihuollon yleissuunnitelma kaava-alueelle.

Työssä saatuja tuloksia on vertailtu kirjallisuudessa esitettyihin arvoihin ja suosituksiin. Työssä tehtyjen tarkastelujen ja laskelmien mukaan tonteilla on mahdollista käsitellä hulevedet niin, että ne vastaavat Vantaan asettamia tavoitteita hulevesien käsittelystä. Toimenpiteet vaativat kuitenkin tilavarauksia tontilta, jolloin on erityisen tärkeää, että hulevesisuunnitelma laaditaan jo kaavoittamisen yhteydessä.

Kuvassa 1 on havainnollistettu kaupungistumisen aiheuttaman läpäisemättömän pinnan lisääntymisen vaikutusta alueen vesiolosuhteisiin.

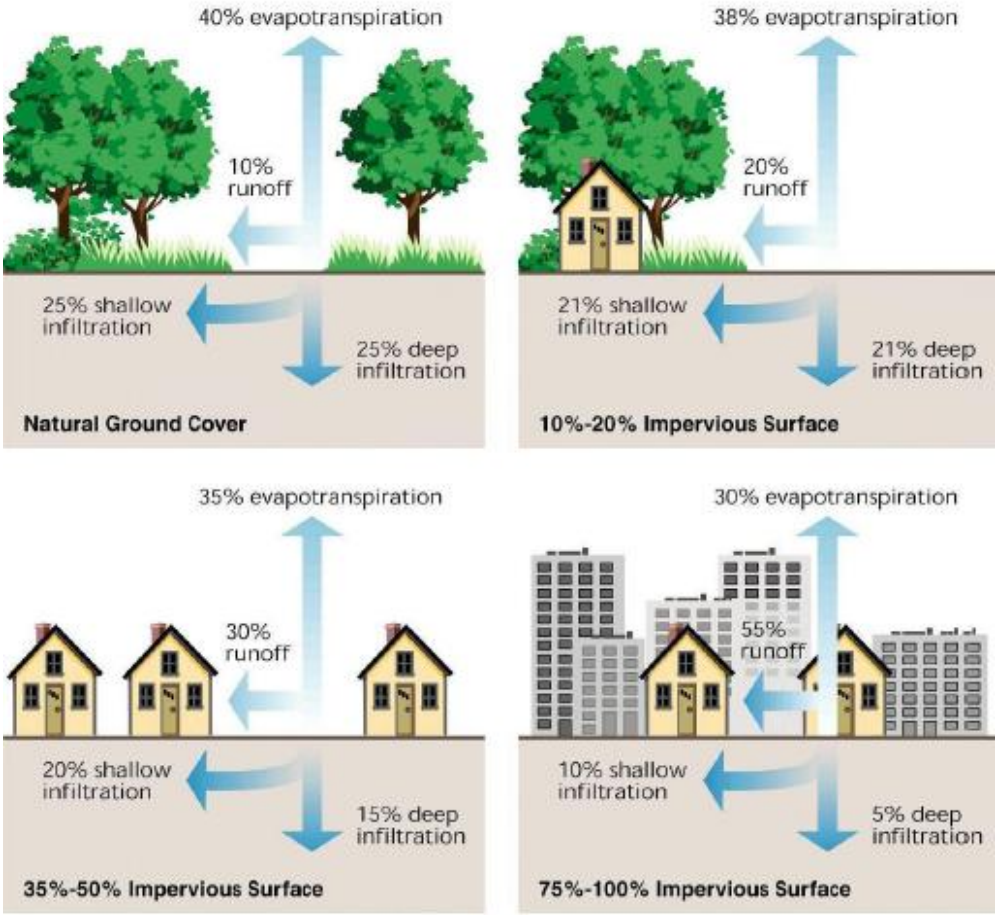

KUVA 1

<u>*Valuma-alueet ja pintavesi*</u>

Nykytilassa kaava-alueen keskellä kulkee pintavesille vedenjakaja. Vedenjakajan itäpuolelle tulevat vedet johtuvat Mustikkasuonojaan ja vedenjakajan länsipuolelle tulevat vedet johtuvat Tulkintien varteen sekä alueen eteläpuolen metsään. Rakennetun teollisuus-, varasto- ja toimistorakennuksen vedet johdetaan Tuupakantien hulevesiviemäriin.

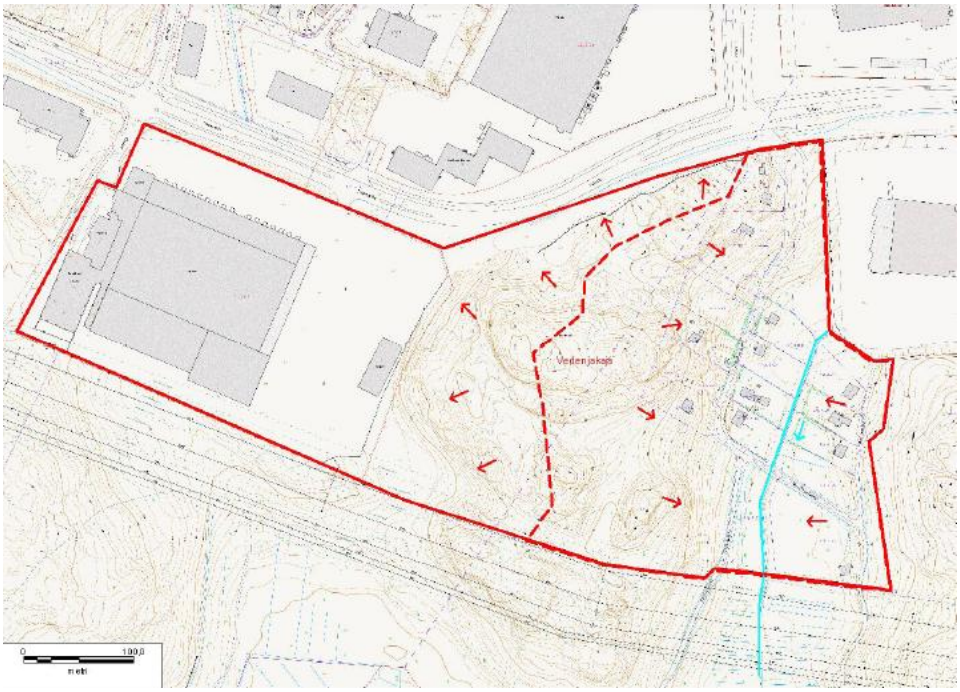

KUVA 2

Suunnittelualueen nykyiset maastonmuodot, vedenjakaja ja veden virtaussuunnat

Kaava-alueen sijoittuminen Mustikkasuonojan valuma-alueella

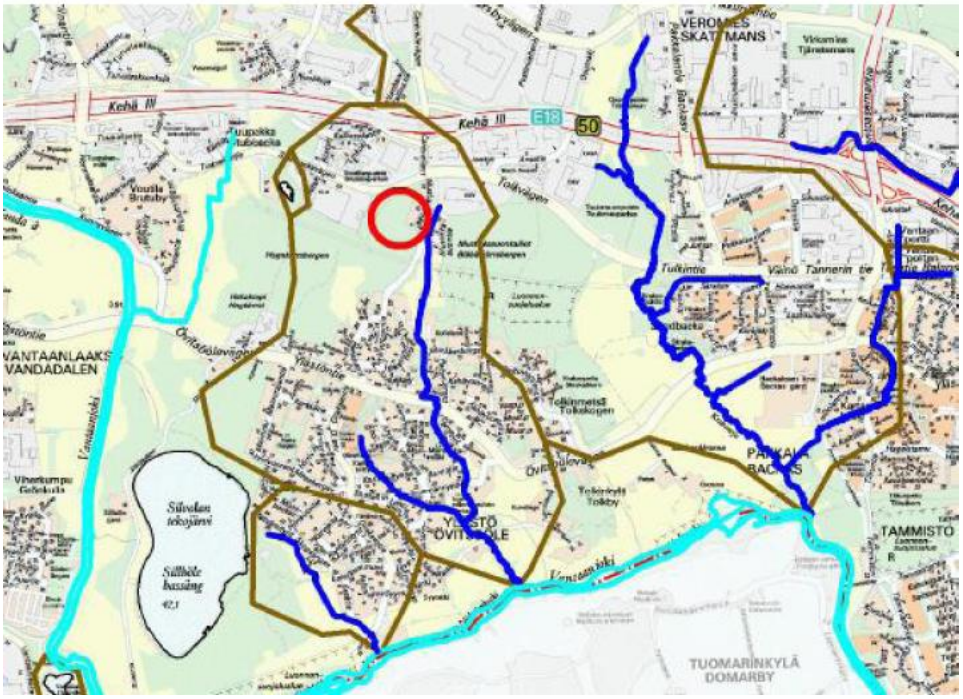
Kehä III
E18
50
Tuupakka
Tuupakantie
Tuupakantie
Tuupakantie

Vastaanottavan vesistön tila

Kaava-alue sijaitsee Mustikkasuonojan valuma-alueen yläosissa (kuva 7) ja sen hulevedet johtuvat Mustikkasuonojaan. Mustikkasuonoja alkaa Tulkintien eteläpuolelta ja virtaa Ylästön asuinalueen halki viheralueita pitkin. Asuinalueen eteläpuolella purouoma kulkee viljelymaiseman halki Vantaanjokeen.
Vantaan pienvesiselvityksessä todetaan, että Mustikkasuonojassa on arvokkaita luontoarvoja, joita on vaalittava. Lisäksi oja on määritelty vesilain mukaiseksi puroksi, joten se on säilytettävä avouomana ja sen virkistys- ja maisema-arvoja on pyrittävä edistämään.

Ympäristön häiriötekijät

Lentomelu on alueen merkittävin häiriötekijä.

3.1.4 Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa pääosan kaava-alueen keski- ja itäosasta. Kaava-alueen keski- ja itäosassa on myös yksityisessä omistuksessa olevia pientiloja. SLO Oy omistaa korttelin 40108 tontin nro 5.

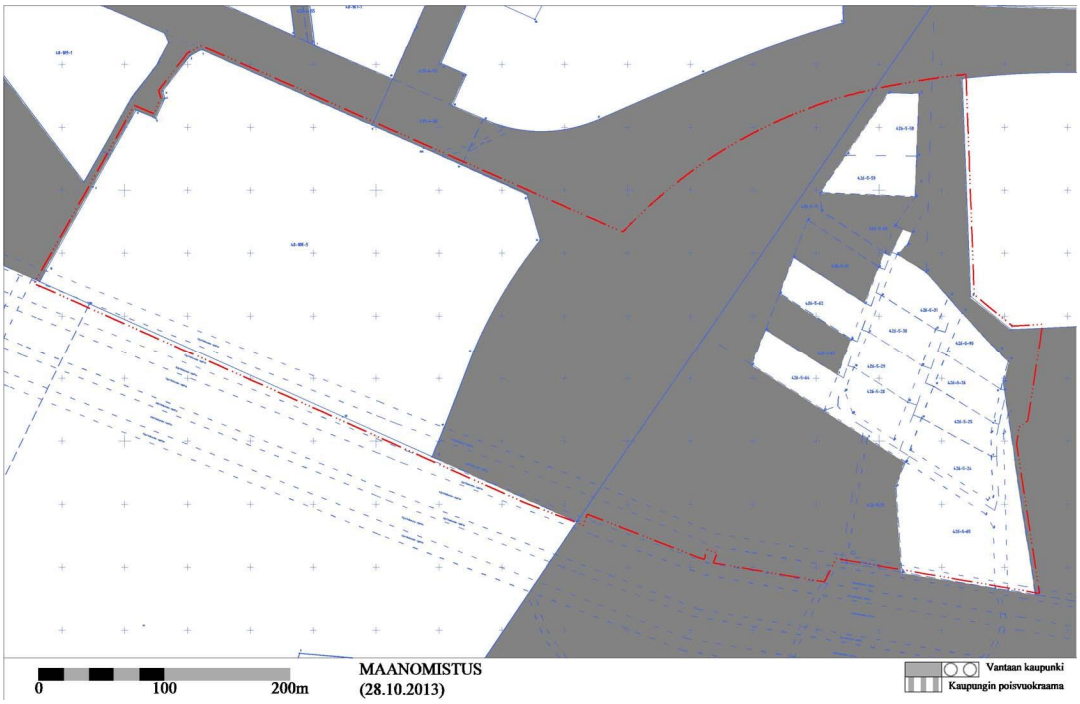

KARTTA EI OLE MITTAKAAVASSA. SUUREMPI KARTTA MITTAKAAVASSA ON ASEMAKAAVAN SELOSTUKSEN LOPUSSA LIITEKUVISSA.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Uudenmaan maakuntasuunnitelma 2033

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2009 Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033. Suunnitelman yleislinjat ovat kasvuhakuisuus ja ekologinen kestävyys. Maakuntasuunnitelma sisältää Uudenmaan tulevaisuuskuvan ja toimintastrategiat. Se on pohja alueen kaikelle suunnittelulle. Suunnitelma tarkistetaan neljän vuoden välein ja sen hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto. Maakuntasuunnitelma sisältää maakunnan kehittämisen päätavoitteet. Maakuntaohjelmassa sekä sen toteuttamissuunnitelmassa esitetään, miten nämä tavoitteet halutaan toteuttaa. Maakuntasuunnitelmassa määritellään myös käynnissä olevan maakuntakaavan uudistamistyön linjaukset. Maakuntasuunnitelman tavoitteet ohjaavat yleiskaavoitusta välillisesti maakuntakaavan kautta.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma maankäytöstä pitkälle tulevaisuuteen. Maakuntakaava on ohjeena kuntakaavoja laadittaessa. Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta (kartassa ruskea alue), kehäkaupungin kehittämisvyöhykettä ja lentomelualuetta. Ympäristöministeriö 8.11.2006.
Lentomelualue näkyy kartassa pisteinä. Päijänne-tunneli on merkitty sinisellä yhtenäisellä viivalla.

<u>Vertailu maakuntakaavaan</u>
Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joten vertailu maakuntakaavaan ei ole tarpeen (MRA 25 §).

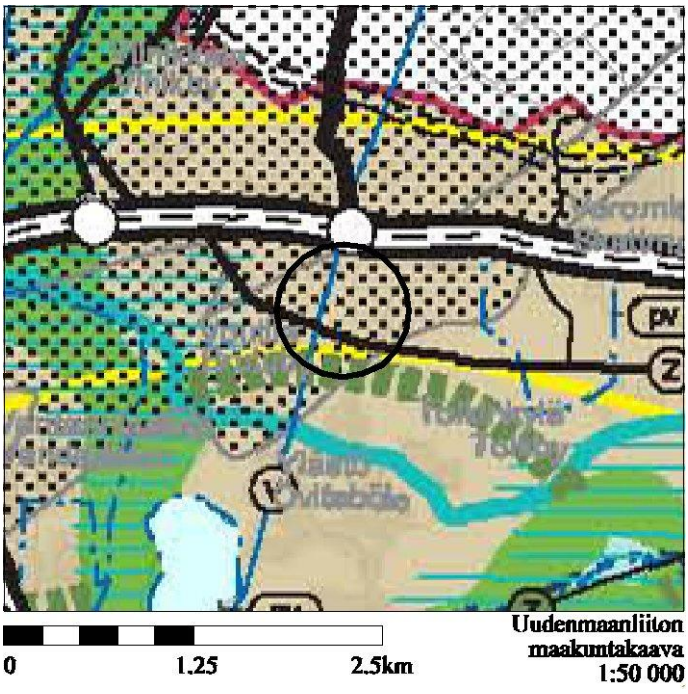

MAAKUNTAKAAVA

Yleiskaava

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2007 Vantaan yleiskaavan. Kaava-alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta, TT ja lähivirkistysaluetta, VL. TT -alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille. Pikaraitiontien linjaus näkyy katkoviivana TT -alueen eteläpuolella. Päijänne-tunneli kulkee kaava-alueen ali koillis- lounaissuunnassa.

Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m2.

(**m1**)- Lentomeluvyöhyke 1 (L_{DEN} yli 60 dB). (**m2**)- Lentomeluvyöhyke 2 (L_{DEN} 55-60 dB). (**m3**)- Lentomeluvyöhyke 3 (L_{DEN} 50-55 dB).

Merkintöjä muutosalueen ympärillä.
SL Luonnonsuojelualue
VL Lähivirkistysalue
(**Z**)- Voimansiirtolinja. ○○○○ Ohjeellinen ulkoilureitti.

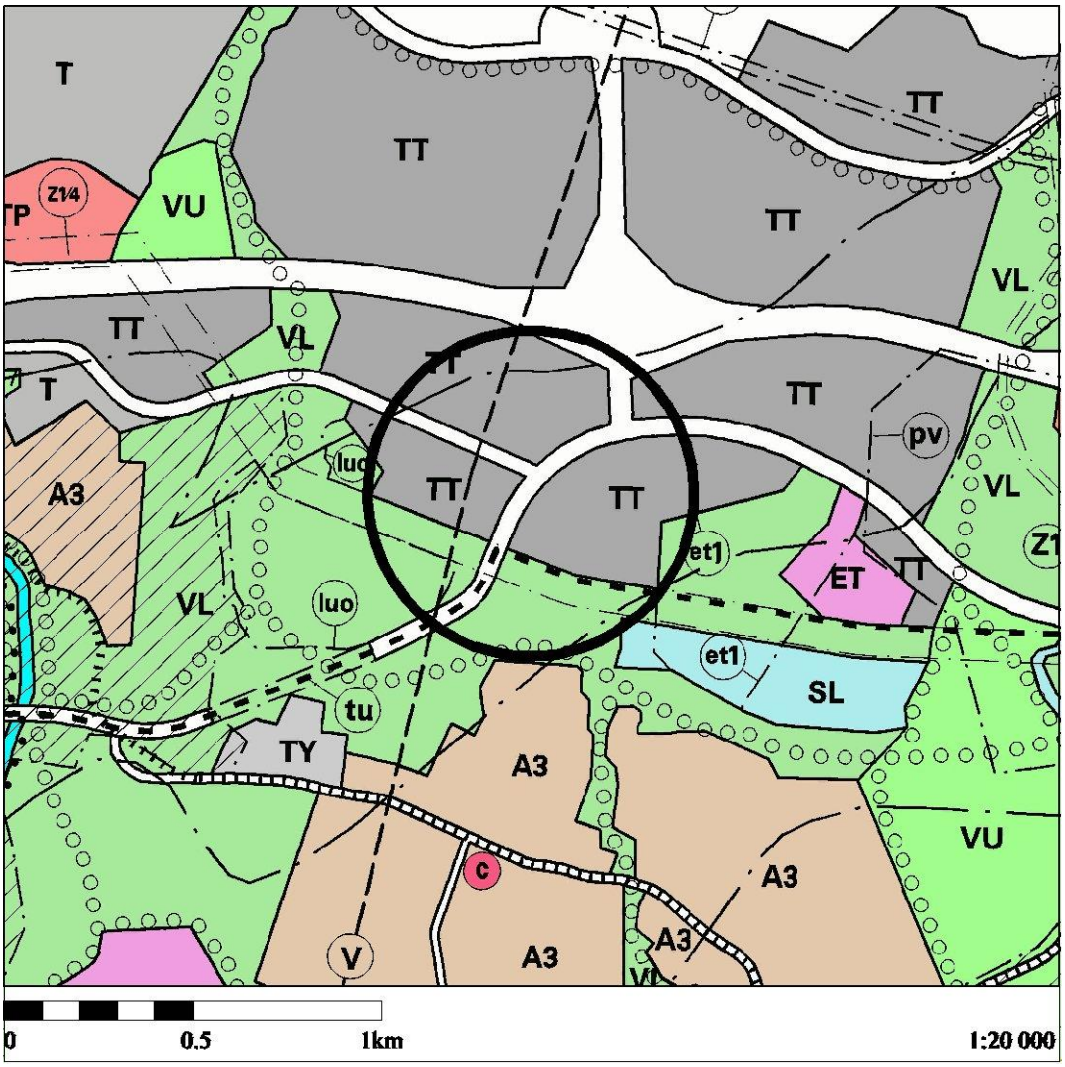

OTE YLEISKAAVASTA

Asemakaava

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Asemakaavan muutosalueella kaava-alueen itäosassa on voimassa Tuupakka 8 asemakaava (402300). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan 21.10.2002. Alue on asemakaavassa lähivirkistysaluetta, VL. (Mustikkasuonkalliot)

Kortteli 40108
Tontilla nro 5 on voimassa kaupunginvaltuuston 12.11.2007 hyväksymä Tuupakka 3B asemakaava nro 402600.

Asemakaavamerkintä on TKTY (Ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue).

Tulkintien aluevarauksella on voimassa seuraavia asemakaavoja:
nro 401800, nro 402000, nro 402600

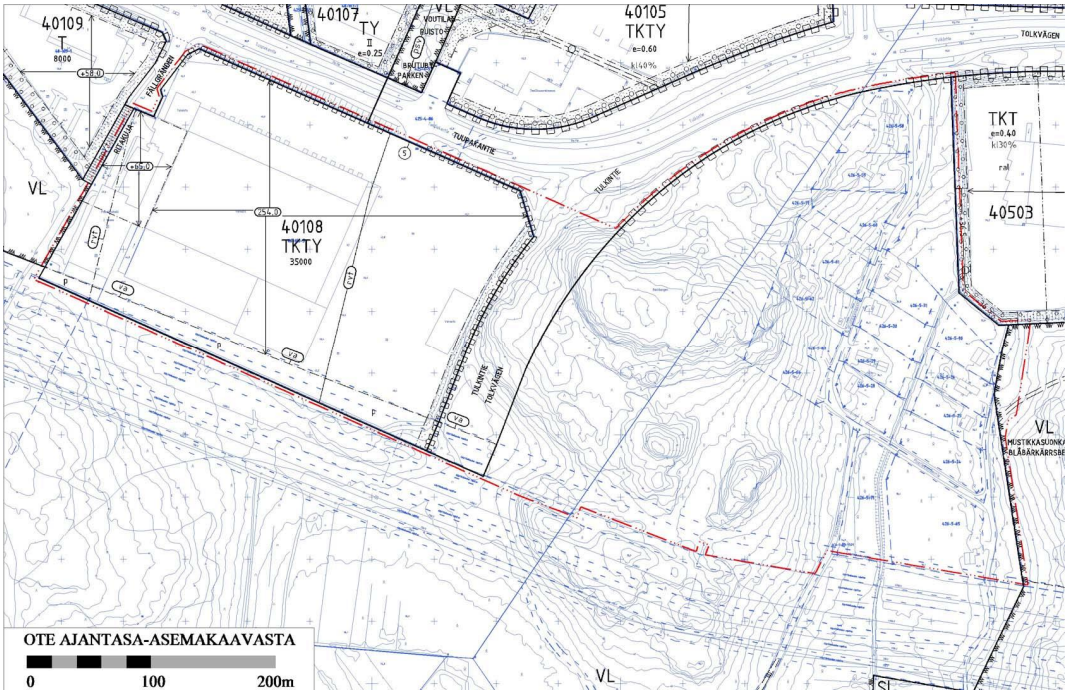

KARTTA EI OLE MITTAKAAVASSA. SUUREMPI KARTTA MITTAKAAVASSA ON ASEMAKAAVAN SELOSTUKSEN LOPUSSA LIITEKUVISSA.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Kiinteistörekisteri

Alueen kiinteistöt kuuluvat Vantaan tontti- ja kiinteistörekisteriin.

Rakennuskielto

Ei ole.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen 1284 / 1999 asettamat vaatimukset.

Selvitykset

Hakakorven katuyhteyden yleissuunnitelma ja Hakakorven katuyhteyden siirron yleissuunnitelma	Pöyry Finland Oy
Luontoselvitys	Ramboll ja Faunatica Oy
Teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelma	Kuntek

Vantaan hulevesiohjelma

Vantaalla on hulevesiohjelma, jonka kuntatekniikan keskus on laatinut.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE

Kaavatyölle on konkreettinen tarve, koska SLO Oy haluaa laajentaa toimintaansa ja asemakaavoittamattomalle alueelle on kaavailtu isoa rakennushanketta.

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Kaupunkisuunnittelussa päätettiin haetun asemakaavan valmistelusta.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- SLO Oy
- alueen sekä viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, vuokralaiset ja asukkaat (naapurit)
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin viranomaiset
- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY, Liikennevirasto, Finavia Oyj, Vantaan Energia Oy, Fingrid Oyj, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, Pääkaupunkiseudun Vesi Oy.
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

4.3.2 Vireille tulo

Asemakaavoituksen alkaminen (MRL 62 ja 63 §) ilmoitettiin:
-kuulutus Vantaan kaupungin ilmoitustaululla
-ilmoitus Vantaan Sanomissa 1.10.2011
Kaavan ja muutoksen vireille tulosta/kaava-alueen laajentamisesta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa viikonloppulehdessä 29.6.- 30.6.2013.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavan ja muutoksen suunnitteluvaiheessa on kuultu eri alojen suunnittelijoita sekä tehty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (MRL 63§) 21.9.2011.

1. KUULEMINEN 2011

Osallisia kuultiin MRL:n 62 §:n mukaisesti.
Maanomistajille sekä naapureille lähetettiin mielipiteiden kuulemista varten viesti, jonka liitteenä oli osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
Suunnittelua esiteltiin alueella Pukkivuorentien ja Mustikkamäentien risteyksessä 11.10.2011.
Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä mennessä 1.11.2011.
Mielipiteitä saatiin 8 kpl.
Pientaloalueelta ei saatu kaavahanketta vastustavia mielipiteitä, mutta keskusteluissa on käynyt ilmi, että osa asukkaista voi olla kaavamuutoksen mahdollistamaa muutosta vastaan.

Alla lista mielipiteiden antajista:

1. VANTAAN KAUPUNGINMUSEO
2. FINGRID OYJ
3. VANTAAN ENERGIA OY
4. TIHINEN OLAVI
5. TÄHTINEN VUOKKO
6. HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ
7. KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
8. HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ HSY

2. KUULEMINEN 2013

2. kuuleminen tehtiin kaava-alueen laajentamisen johdosta.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma korjattiin 20.6.2013.
Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä mennessä 16.8.2013.
Mielipiteitä saatiin 4 kpl.
Alla lista mielipiteiden antajista:

1. MUSEOVIRASTO
2. VANTAAN ENERGIA OY
3. HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ HSY
4. VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Kaavaehdotuksen nähtävillä olo

Tuupakka 9 asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1. - 13.2.2014 välisenä aikana. Tänä aikana ei jätetty muistutusta.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö ja konsulttityö (MRL 66 §)

Kaupunginhallitus oikeutti 2.12.2013 kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.
Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 3 kpl.
Kaavaehdotuksen kaavamääräyksiin tehtiin lisäys Fingrid Oyj:n lausunnon perusteella.

Yhteyshenkilöt yrityksissä:

Hoijer Mika	SLO Oy
Rantanen Ilpo	”
Tiusanen Jukka	Oy Scan-Auto Ab
Nenonen Markku	"
Rokkonen Jouko	Rakennuttajatoimisto HJT Oy

Seuraavat kaupungin asiantuntijat ovat osallistuneet kaavan valmisteluun:

Hoffren Marko	Asiakirjojen valmistelu, kartan piirtäminen
Kallaluoto Timo	Aluearkkitehti
Salo Pirjo	Liikenne
Virtanen Jaana	"
Keinänen Harri	Vesihuolto
Kuparinen Teuvo	Asemakaavoitus

4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Tarkistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. toimiva aluerakenne
2. eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Kaavamuutos ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteena on Vantaan työpaikkaomavaraisuuden säilyttäminen ja lisärakentamisella Vantaa saa uusia työpaikkoja.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuristrategiassa (Kv 30.1.2006) esitetyt tavoitteet on huomioitu kaavamuutoksen valmistelussa.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Vantaan kuntatekniikan keskus/liikenne on tutkinut Tulkintien jatkon (Hakasuonkallion katuyhteys/työnimi konsulttitöissä Hakakorven katuyhteys) itäsuuntaan siirron vaikutuksia.
Kuntek:in mukaan siirto sopii hyvin liikenteellisesti eikä toimenpiteellä ole mitään negatiivisia vaikutuksia Hakasuonkallion katuyhteyden jatkosuunnittelun kannalta.
Em. perusteella korttelin 40108 tonttia nro 5 on voitu laajentaa itäsuuntaan Tulkintien jatkon uuden linjauksen mukaisesti. Kadun siirron ansiosta saadaan kortteliin 40108 lisätilaa.

<u>Asemakaavoittamaton alue</u>

Alueen maankäyttö on ratkaistu yleiskaavassa. Asemakaavaehdotus on oikeusvaikutteisen Vantaan yleiskaavan mukainen. Alue on kokonaisuuteen nähden pieni asemakaavoittamaton alue muun asemakaavoitetun alueen keskellä, joten ko. alueen asemakaavoittaminen on tarkoituksenmukainen toimenpide.
Alueen etuna on, että se sijaitsee lentokentän lähellä keskeisesti pääkaupunkiseudulla hyvien liikenneyhteyksien varrella. Kehä III:n sekä sen rinnakkaisteiden varsilla on ollut paljon kysyntää työpaikkatonttien suhteen ja tämän positiivisen kehityksen uskotaan vielä jatkuvan.

Tavoitteena on korkeatasoinen työpaikka-alue, jonka suunnittelussa ja rakentamisessa on otettu huomioon alueen ympäristö ja sen erityisvaatimukset.

Pientaloalue

Kaava-alueella on pieni omakotialue, jota ei yleiskaavassa ole katsottu voitavan mm. lentomelun ja erillään muista pientaloalueista sijainnin johdosta, merkitä asuinalueeksi.

Luontoselvitys

Selvitettäviltä rakennettavilta alueilta ei löytynyt arvokkaita suojeltavia luontotyyppejä tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Myöskään uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa ei löytynyt.

Kaava-alueen louhiminen ja täyttäminen

Kaava-alueen keskiosa on louhittava ennen kuin rakentaminen voidaan aloittaa. Kaava-alueen keskiosassa on kallioisella alueella neljä yksityisessä omistuksessa olevaa tilaa. Kahden pohjoisemmin tilan tilanne ei louhinnan osalta ole kriittinen, mutta kahdella muulla tilalla asumisviihtyvyys kärsii huomattavasti ja asuminen voi muuttua mahdottomaksi louhinnan etenemisen myötä.
Kaava-alueen keskiosa voidaan ottaa rakentamiskäyttöön ilman että uudet kadut rakennetaan koko pituudeltaan valmiiksi. Tällä alueella riittää Saalistien alkupään toteuttaminen. Ilman louhimista ja katujen rakentamista ei kaava-alueen keski- ja itäosaa voida ottaa rakentamiskäyttöön asemakaavan mahdollistamalla tavalla.
Ajoyhteyttä uudelle teollisuus- ja varastoalueelle ei voida järjestää enää Pukkivuorentietä Ylästön asuntoalueen läpi (kuten pientaloalueelle ajaminen nyt tapahtuu) vaan ajo on tapahduttava Tulkintieltä alkavan Saalistien kautta.

Kaava-alueen itäosassa joudutaan pehmeä maaperä poistamaan ja alue täyttämään kantavimmilla materiaaleilla. Toimenpide on laajamittainen ja merkittävä siinä määrin, että todennäköisesti lähes koko pientaloalue on yhtäaikaisesti muututtava työpaikka-alueeksi, jotta toimenpide on mahdollista suorittaa.

PIENTALOT KALLIOISELLA LOUHITTAVALLA ALUEELLA

PIENTALOT PEHMEÄLLÄ MATALAMMALLA ALUEELLA

Liikenne

Tuupakantien ja Ylästöntien välille on suunniteltu uusi pääkatuyhteys, Hakakorven katuyhteys. Yhteyden kulkee kaava-alueen länsipuolella. Suunnitelmien mukaan nykyinen Tuupakantien ja Tulkintien risteämiskohta muuttuu kolmihaaraliittymäksi, josta lähtee neljäntenä haarana tonttiliittymä kaava-alueelle. Liittymän jokaiseen tulohaaraan tulee kääntymiskaista.

Liittymään on kaavailtu liikennevaloja, mikä mm. helpottaa kaava-alueelta tulevan liikenteen liittymistä pääsuunnan liikenteeseen. Poikkeustapauksissa liikennevalojen avulla voidaan nopeasti estää ajo Hakakorven katuyhteyden eteläpäähän rakennettavaan tunneliin (opastimet punaiselle).

Kaavassa on varauduttu Tulkintien ja Hakakorven katuyhteyden 2+2-kaistaisuuteen.
Katuyhteys kaava-alueelle tarvitaan ennen Hakakorven katuyhteyden toteutumista. Ensi vaiheessa Tulkintieltä tai Tuupakantieltä on rakennettava katuyhteys kaava-alueelle Saalistien alkuun. Katuyhteyden reunaan toteutetaan kevyen liikenteen yhteys.

Kevyt liikenne

Kaava-alueelle tulevien katujen varsille on suunniteltu kevyen liikenteen väylä. Myös Hakakorven katuyhteyden itäpuolelle ja Tulkintien eteläpuolelle on suunniteltu kevyen liikenteen väylä.

Joukkoliikenne

Hakakorven katuyhteyden kaavavarauksessa on varauduttu pikaraitiotieyhteyteen, joka kulkee Hakakorven katuyhteyden länsipuolella ja Tulkintien pohjoispuolella. Kaava-alueen pohjoispuolella on pikaraitiotien pysäkkivaraus.

Pysäköinti

Kaava-alueen pysäköintinormina on käytetty teollisuus 1 ap/100 kem, varastot/logistiikka 1 ap/150 kem, toimistot 1 ap/50 kem ja liiketilat 1 ap/35 kem.

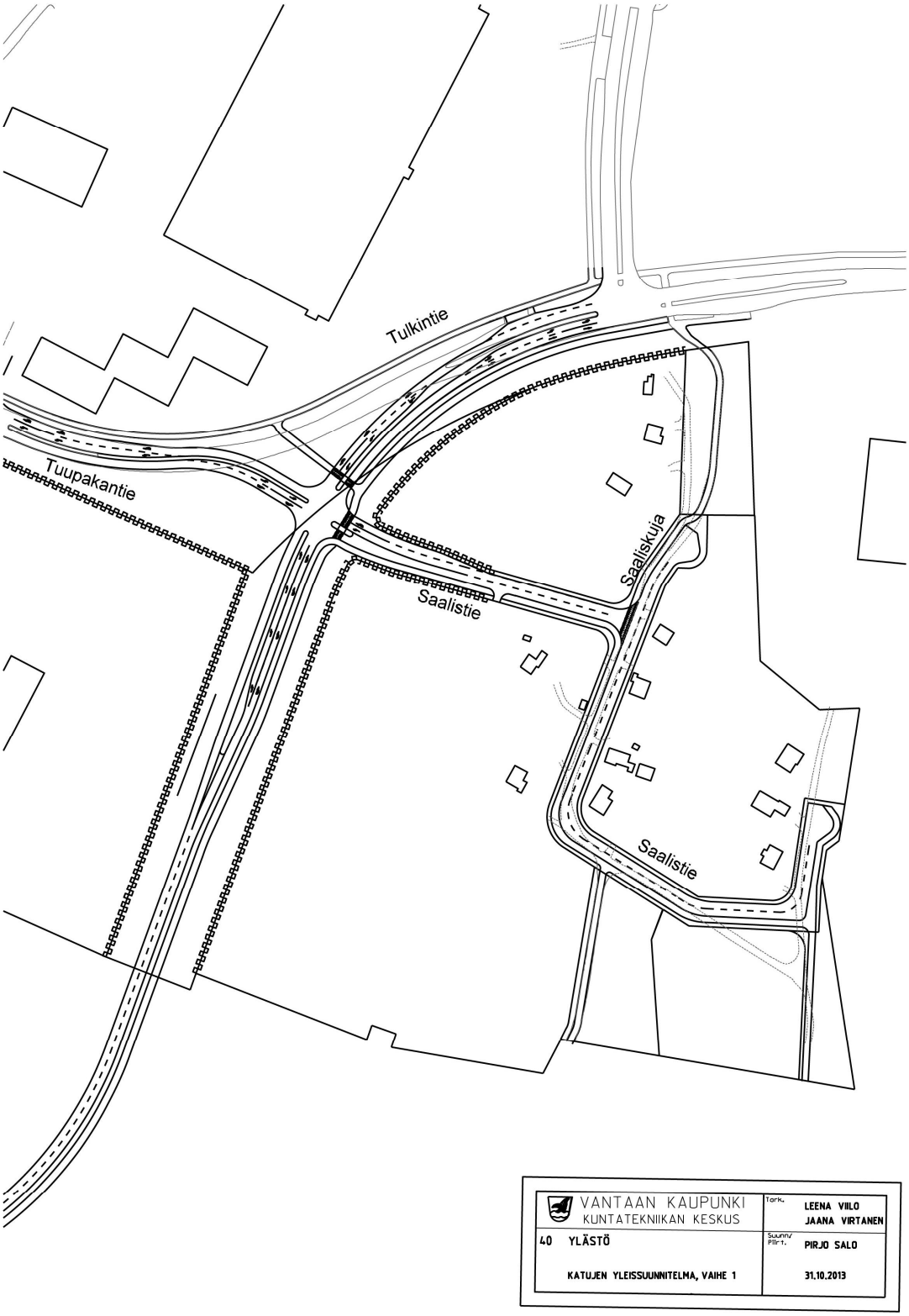

KATUKARTTA VAIHE 1

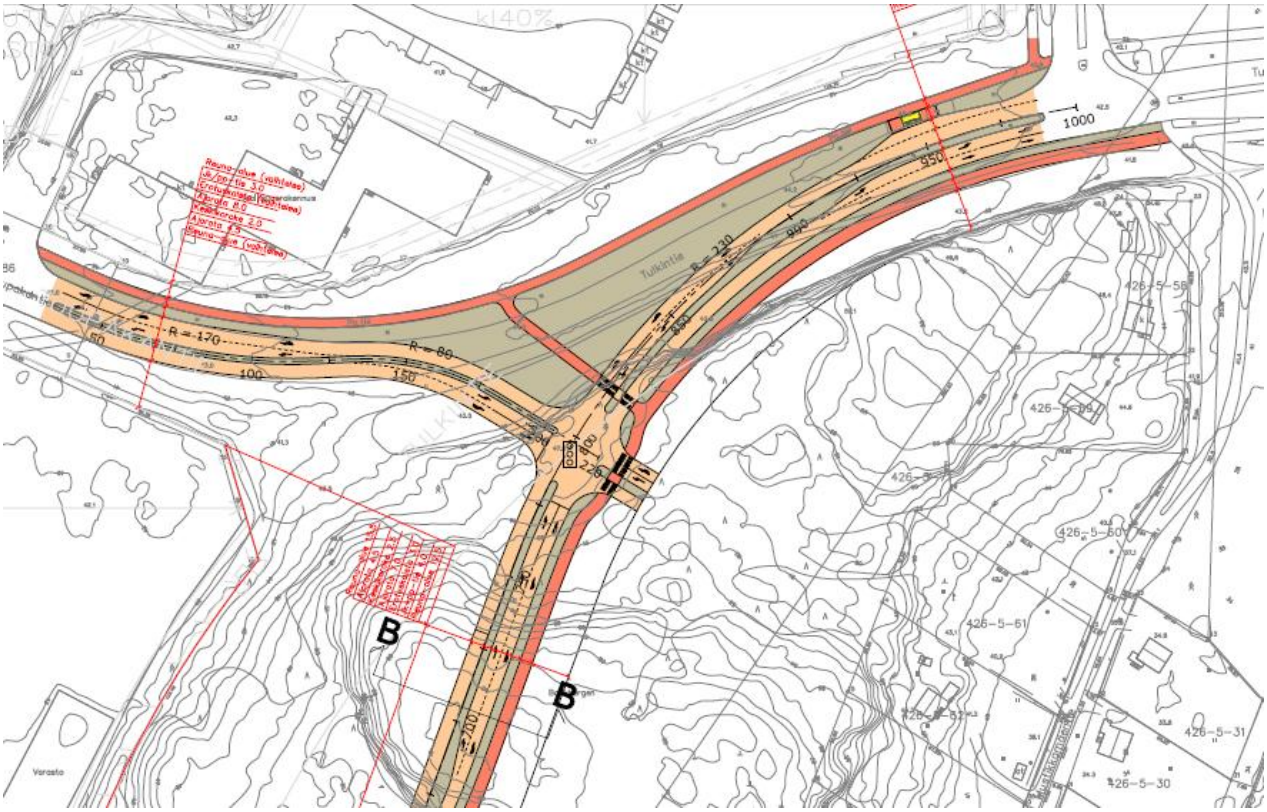

YLEISSUUNNITELMA 1 **(ei mittakaavassa)**

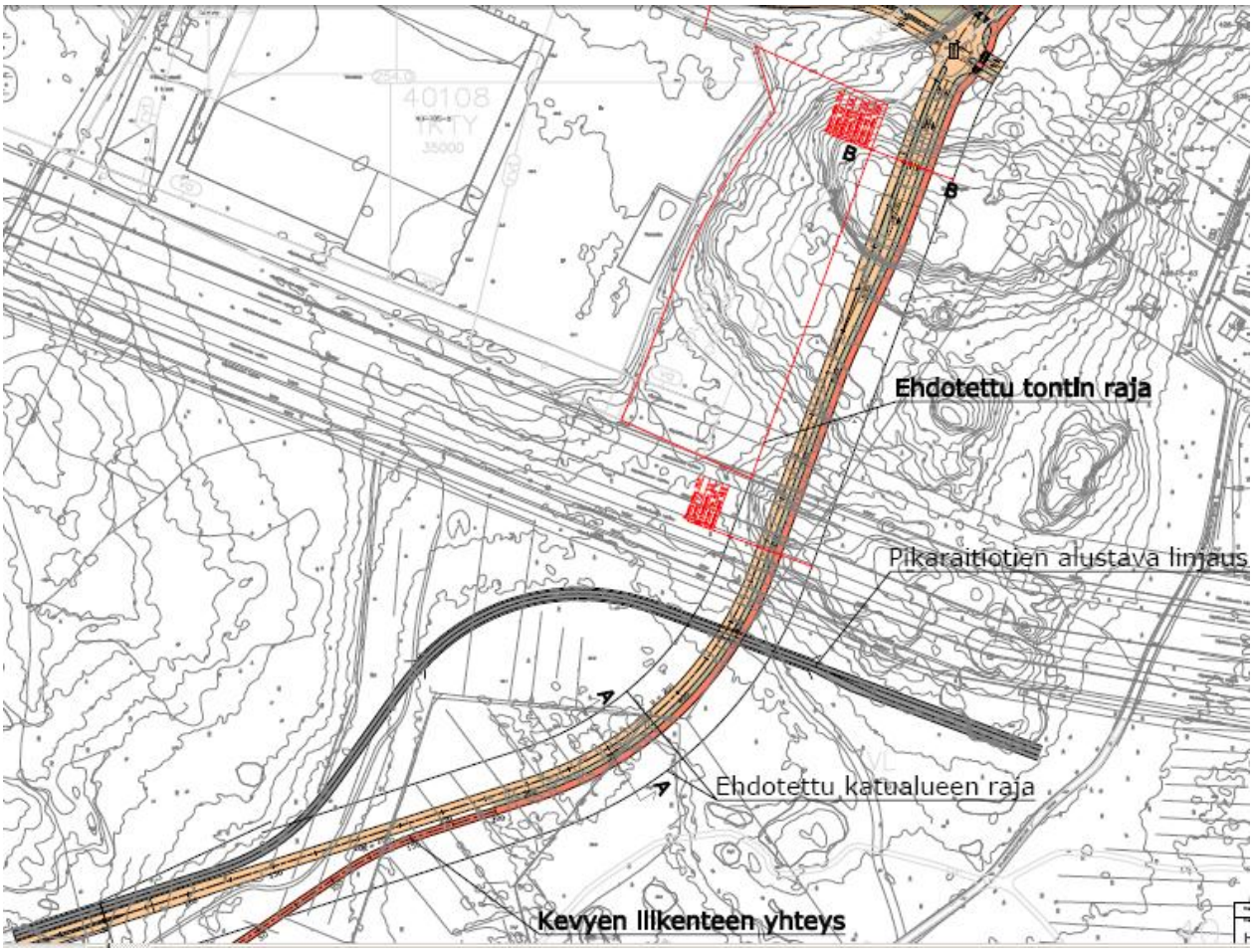

YLEISSUUNNITELMA 2 **(ei mittakaavassa)**

Kaupunkikuva

Rakennettu ympäristö täydentyy, kun myös Tulkintien eteläpuolelle sekä Tulkintien jatkon ja Tuupakantien risteykseen tulee rakennuksia. Kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella ympäristöllä saadaan alueelle lisäarvoa.

Hulevedet

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kuntatekniikan keskus on laatinut erillisen hulevesien hallintasuunnitelman.
”Teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelma Vantaan Ylästössä”

Alla otteita kuntatekniikan keskuksen hulevesien hallintasuunnitelmasta:

Rakentamisen vaikutus hulevesimäärään

Alueelle tulee paljon läpäisemätöntä pintaa, jolloin pintavesien määrä tulee kasvamaan ja veden kulkeutuminen Mustikkasuonojaan nopeutuu. Tätä muutosta estämään alueelle tulee varata tilaa hulevesien viivyttämiselle ja imeyttämiselle maaperään. Jokaisella korttelialueella tulee viivyttää hulevesiä niin, että alueelta tulevat vesimäärät eivät suurene luonnontilaiseen verrattuna määritettävillä mitoitussateilla.

Taulukosta 1 selviää korttelien rakentumisen aiheuttamat valunnan muutokset sekä korttelien tarvitsemat laadullisen käsittely- ja viivytysrakenteiden tilavuustarpeet.
Taulukosta 2 selviää korttelien tarvitsemat väliaikaiset tulvatilanteen tarvitsemat viivytystilavuudet. Taulukot on laadittu mitoitusperusteiden pohjalta, jotka on kerrottu kappaleessa 3.2 huleveden hallinnan tavoitteet ja mitoitus. Korttelin 40108 laskelmissa on huomioitu ainoastaan lisääntyvän rakennusalan vaikutus.

Taulukko 1: Hulevesien viivytysrakenteiden perusmitoitus 10 mm sateella. 150 l/s*ha (10min)

Kortteli	Valunta, nykytila (l/s)	Valunta, rakennettu (l/s)	Varastoitava tilavuus, m³
40108	42	189	88
40503	51	229	107
40506	126	567	265
40507	45	203	94
40508	18	81	38

Taulukko 2: Tulvatilanteiden mitoitus 30 mm sateella. 167 l/s*ha (30min)

Kortteli	Valunta, nykytila (l/s)	Valunta, suunniteltu (l/s)	Varastoitava tilavuus, m³
40108	47	210	293
40503	60	270	378
40506	140	631	884
40507	50	225	315
40508	20	90	126

Asemakaavaehdotukseen merkittyjen hulevesien viivytysalueiden pinta-alat on määritelty kertomalla taulukossa 1 esitetyt tilavuustarpeet arvioidulla painanteen keskisyvyydellä. Viivytysalueiden keskisyvyytenä on käytetty 0,6 metriä. Hulevesien viivytysaltaiden paikat, muodot sekä pinta-alat ovat kuitenkin ohjeellisia ja tarkemmat suunnitelmat tulee tehdä tonttikohtaisesti kaavoituksen yhteydessä. Hulevesipainanteet voidaan suunnitella esimerkiksi useampaan osaan.
Painanteiden tilalla voidaan myös käyttää tarvittaessa maanalaisia kasettijärjestelmiä, mikäli maanpäällisten ratkaisujen todetaan vaativat kohtuuttoman määrän tonttialasta.
Tulvareitteinä (yli 30 mm sateissa) toimivat alueen parkkipaikat, pihat sekä tiet. Alueen tasaus suunnitellaan niin, että tulvavedet johtuvat hallitusti pois aiheuttamatta vaaraa kiinteistöille ja rakenteille.

Biopidätysalueet

Biopidätysalueet ovat ympäristöään alempana olevia painanteita, jotka ovat usein kasvillisuuden peittämiä. Vedet johdetaan painanteisiin joihin ne pääsevät lammikoitumaan ja lopulta suotautumaan maakerroksen läpi maaperään tai salaojiin riippuen maaperän läpäisevyydestä. Biopidätysalueen puhdistava toiminta perustuu veden suotautumiseen kasvukerroksen läpi, jolloin veden mukana tulevat epäpuhtaudet pidättyvät pintakerrokseen tai sitoutuvat suodattavan kerroksen rakenteisiin.
Viivyttävä toiminta sen sijaan perustuu pääasiassa lammikoitumistilaan, joka määrittää kuinka paljon yhden sadetapahtuman vesimäärästä voidaan viivyttää. Biopidätysalueet tulee varustaa aina ylivuotoreitillä, jotta alueen pintakerrokset eivät pääse suurempien tulvien seurauksena huuhtoutumaan vesien mukana pois.

Tulvareitit

Tulvareitteinä toimivat alueen parkkipaikat, pihat sekä tiet. Alueen tasaus suunnitellaan niin, että tulvavedet johtuvat hallitusti pois aiheuttamatta vaaraa kiinteistöille ja rakenteille.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavoittamaton alue

Alue tukeutuu Tulkintiehen, Tuupakantiehen ja Kehä III:lle johtavaan Caravellentiehen. Kaava-alue rakentuu Tulkintien/Tuupakantien risteyksestä alkavan Saalistien sekä Saaliskujan varaan.
Uudet kadut jäsentävät kaava-aluetta ja teollisuus- ja varastorakennukset sijoittuvat tasaisesti kortteleihin koko kaava-alueella.
Tulkintien varrelle sijoittuvat suuremmat rakennushankkeet ja kaava-alueen keski- ja itäosaan pienempi mittakaavaiset rakennukset.

Kaava-alueen kautta kulkee pohjois- eteläsuuntainen kevyen liikenteen reitti ja Tuupakantien suunnasta on mahdollista kulkea itä- länsisuunnassa Mustikkasuonkalliot -nimiselle lähivirkistysalueelle.

Alueella on kaksi pienehköä viheraluetta (Saalispuisto ja Ylästön Mustikkasuo).

Kaava-alueen eteläosassa (kortteli 40506) olevalle voimajohtojen vaara-alueelle sijoitetaan henkilöautojen pysäköimispaikkoja.

Koko kaava-alueelle on merkitty ohjeellisia alueita hulevesien viivytysaltaita varten (wh).

Kortteli 40108

Kaavan rakenne ei tontin laajentamista lukuun ottamatta muutu.

Pikaraitiotie

Pikaraitiotien linjausta on päätetty siirtää Hakakorven tunnelisuunnitelman pohjoispuolella kulkemaan kadun länsi-/pohjoisreunaa ja jatkamaan siitä Tulkintien pohjoisreunassa siten että autoliikenteelle jää yhteensä kaksi kaistaa. Näin ollen mahdutaan ratikan kanssa nykyisen suunnitelman mukaiselle katutilavaraukselle.
Alla olevassa kuvassa näkyy tummimmalla mustalla pikaratikan linjausajatus ja pohjoisessa suorakulmiona mahdollinen pysäkkipaikka ja taustalla on harmaalla uudemman yleissuunnitelman mukainen katu. Pikaratikan suojaetäisyys voimalinjojen alla on suurempi kuin autoliikenteen, joten voi olla että linjojen alla pikaratikka joudutaan kaivamaan hieman syvemmälle leikkaukseen kuin katu.

PIKARAITIOTIEN LINJAUS

Asemakaavaehdotus ja muutos

Tulkintien jatko (Hakasuonkallion katuyhteys/työnimi konsulttitöissä Hakakorven katuyhteys) lounaissuuntaan on siirretty voimassa olevan asemakaavan mukaisesta paikasta vajaa 80 metriä itäsuuntaan.
Korttelin 40108 tonttia nro 5 on laajennuttu itäsuuntaan Tulkintien jatkon uuden linjauksen mukaisesti. Kadun siirron ansiosta saadaan kortteliin 40108 lisätilaa tontin laajentamista varten.

Alueen käyttötarkoitusmerkintä on uudistettu merkinnäksi, **KTY** (toimitilarakennusten korttelialue). Asemakaavan sisältö säilyy kuitenkin lähes muuttumattomana, mutta kaavamääräyksiä on lisätty mm. hulevesien käsittelyn osalta.
Alueelle saa rakentaa ympäristöhaittoja aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.

Asemakaavoittamaton alue

Asemakaavoitettavalla alueella Tulkintien itä - ja eteläpuolella asemakaavan rungon muodostaa Tulkintieltä vastapäätä Tuupakantien risteystä alkava uusi katu. Kadun nimeksi esitetään nimeä **Saalistie.** Katu johtaa itäsuunnassa **Mustikkasuonkalliot** - nimisen lähivirkistysalueen reunaan saakka. Saalistien keskivaiheelta erkaantuu pohjoissuuntaan toinen uusi katu, jonka nimeksi esitetään **Saaliskuja.**
Tulkintien ja Saaliskujan kääntöpaikan väliin on osoitettu **lähivirkistysalue (VL**), jonka nimiksi esitetään **Saalispuisto**. Saalispuiston kautta on kaavassa kevyen liikenteen yhteys (pp) Tulkintielle.
Saalistien eteläpuolelle on merkitty toinen pienehkö **lähivirkistysalue (VL),** jonka nimeksi esitetään **Ylästön Mustikkasuo.** VL – alue sijaitsee nykyisen Pukkivuorentien kohdalla ja tien linjaukselle on kaavaan merkitty yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, pp. Tämä kevyen liikenteen yhteys johtaa Ylästön asuntoalueen suuntaan.
Kolmas yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa (pp) on merkitty Mustikkasuonkalliot -lähivirkistysalueelle etelästä tulevan kulkureitin kohdalle.

Korttelit rakentuvat uusien katujen varaan ja ne ovat merkitty **teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, T**.
Alueelle saa rakentaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä liike- ja toimistorakennuksia.

Kortteleiden ja katujen rakentaminen edellyttää mittavaa kallioiden louhintaa ja toisaalta pehmeiden maamassojen poistoa ja täyttöä kantavimmilla materiaaleilla. Louhintataso voisi olla alueen länsiosassa +42 - +43 (mpy). Kallioiden korkeusasema on tällä hetkellä korkeimmillaan noin +60 (mpy). Louhinta voidaan tehdä niin, että alue viettää itäsuuntaan, jotta entisen Mustikkamäentien kohdalla päästään suunnilleen nykyiseen korkeusasemaan eli noin +35:een (mpy). Kortteleihin 40506 ja 40507 voidaan tehdä myös porrastuksia korkeuseron johdosta.

Osaa korttelia 40503 ja kortteli 40508 joudutaan täyttämään (korkotaso alemmillaan noin +33 mpy). Korkeusasematavoite on kuten kaava-alueen keskiosassa noin +35 mpy.

Korttelin 40503 läpi kulkee eteläsuuntaan iso avo-oja (Mustikkasuonoja), joka on luokiteltu pienvedeksi. Korttelissa 40503 on pienveden kohdalla varaus avo-ojaa varten. Korttelin 40503 eteläpuolella avo-oja kulkee Ylästön Mustikkasuon lähivirkistysalueen läpi.
Kaavalla ei ole vaikutusta Mustikkasuonojan tilanteeseen.

Kaava-alueen eteläreunassa on korttelissa 40506 merkintä **vaara-alue, va**. Korttelissa 40506 rakennusala päättyy voimajohtojen vaara-alueen rajaan, joten tontin lisäaluetta voidaan käyttää vain liikenteelle ja autojen henkilöautojen pysäköintiin sekä mahdollisesti myös muuhun voimayhtiön kanssa sovittuun käyttötarkoitukseen.
Alue on kaavaan merkitty autojen pysäköimispaikaksi, p.

5.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 20 ha.

Asemakaavoittamaton alue

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueet, T	noin 8 ha
Lähivirkistysalueet, VL	noin 0.9
Katualueet (Saalistie ja Saaliskuja)	noin 1 ha

Rakennusoikeus on yhteensä noin 40.000 k-m2.

Kortteli 40108

Toimitilarakennusten korttelialue, KTY	noin 8.8 ha.

Rakennusoikeus on 48.000 k-m2.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, T

Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Rakennuslupaan on liitettävä Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen hyväksymä hulevesisuunnitelma.
Hulevettä on puhdistettava ja sen virtausta tulee hidastaa maanpäällisillä ja/tai maanalaisilla hulevesien tasausaltailla.
Lastaus- ja purkualueiden hulevedet on johdettava öljynerotusjärjestelmän ja osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta.

Puhtaat kattovedet on imeytettävä tontille tai johdettava hulevesien tasausrakenteisiin.

Lastausalueet eivät saa sijaita suoraan Tulkintien suuntaan.
Rakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla on mahdollista operoida vähintään rakennusten kolmelta sivulta.
Alueelle on rakennettava riittävä sammutusvesiverkosto pelastuslaitoksen tarpeisiin rakennusten käyttötavat huomioiden.
Tontille ei saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja ja räjähteitä valmistavaa, käsittelevää tai varastoivaa toimintaa harjoittavaa tuotantolaitosta.

Toimitilarakennusten korttelialue, KTY

T ja KTY – alueilla on samoja kaavamääräyksiä.

Asemakaavan muutoksessa on kaavamääräyksiä lisätty mm. hulevesien käsittelyn osalta. Muutoin korttelissa 40108 on suunnilleen samat kaavamääräykset kuin voimassa olevassa kaavassa.

Rakennuslupaan on liitettävä Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen hyväksymä hulevesisuunnitelma.
Rakennuksien ja niihin liittyvien rakenteiden, katosten ja aitojen tulee olla kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Kortteliin ei ole merkitty kerroslukua vaan rakennuksen korkeutta säätelee merkitty enimmäiskorkeus, jossa on otettu huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset. Rakennusten vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemiksi on määritelty +54 ja +65 mpy. (mpy = merenpinnan yläpuolella)
Mikään rakenne, laite tai antenni ei saa edes tilapäisesti nousta lentoesteiden korkeusrajoituspintoja ylemmäksi.

Tontin nro 6 (kortteli 40108) länsiosaan on merkitty raakavesitunnelin (Päijänne-tunneli) suoja-alueen raja, rvt.
Raakavesitunnelin itäinen suoja-alueen raja sijaitsee Tulkintien jatkon katualuevarauksen kohdalla.

Lastaus- ja purkualueet sekä ajoneuvoliikenteeseen ja pysäköintiin käytettävät alueet on eristettävä vettä läpäisemättömällä materiaalilla.
Alueelta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta viemärissä suoja-alueen ulkopuolelle.

5.3.2 Muut alueet

Katu- ja liikennealueet

Kaava-alueella on kaksi uutta katua - Saalistie ja Saaliskuja.

Ajoneuvoliikenne

Kaava-alue sijoittuu Tulkintien eteläpuolelle Caravellentien risteystä vastapäätä. Kaava-alueesta länteen kulkee Tulkintie. Edellä mainitut kadut ovat kaupungin pääkatuja.
Lähin ajoyhteys Kehä III:lle on Kallionsolan eritasoliittymän kautta.
Caravellentietä pääsee Kehä III:n ali Tikkurilantielle asti.
Nykyisin kaava-alueelle ei ole ajoyhteyttä Tulkintieltä. Pientaloalueelle kuljetaan eteläsuunnasta Ylästön asuntoalueelta alkavan Pukkivuorentien kautta. Katu on Ylästön asuntoalueesta eteenpäin erittäin huonokuntoinen. Kaava-alueen rakentamattomaan länsiosaan ei ole nykyisin ajoyhteyttä.

Kevyt liikenne

Tuupakantien ja Tulkintien pohjoispuolella ja Caravellentien länsipuolella kulkee nykyisin yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä.

Kaava-alueelta lähtee kolme nykyistä kevyen liikenteen raittia: kaksi etelään lähivirkistysalueelle ja yksi Tulkintielle.

Joukkoliikenne

Tulkintietä kulkee nykyisin linja 50, joka ajaa arkisin 23-24 vuoroa ja lauantaisin 11 vuoroa suuntaansa. Kehä III:n linja-autopysäkit ovat kävelyetäisyydellä kaava-alueelta. Kehäradan liikennöinnin alkaminen tulee muuttamaan jonkin verran joukkoliikenneyhteyksiä.
Tulevaisuudessa alueelle voi kulkea pikaraitiotie. Raitiotien pysäkki on kaavailtu korttelin 40507 pohjoispuolelle.

Hakasuonkallion/Hakakorven katuyhteys

Tulkintietä on varauduttu jatkamaan Vantaanlaakson / Hämeenlinnanväylän suuntaan uutena pääkatuyhteytenä, Hakakorven katuyhteytenä. Yhteys on merkitty yleiskaavaan. Katu kulkee korkean mäen kohdalla tunnelissa. Tunnelin rakentamista varten on tehty Hakakorven katutunnelin rakennettavuusselvitys (Pöyry Finland Oy, 2011). Selvityksessä on tarkasteltu Ylästöntieltä Tulkintielle suunnitellun Tulkintien jatkeen olevan Hakakorven kallioalueen kohdalle noin 500 metrin pituisen katutunnelin rakentamisedellytyksiä, teknisiä ratkaisuja ja kustannuksia.

Katuyhteyttä koskien on tehty myös Hakakorven katuyhteyden yleissuunnitelma (Pöyry Finland Oy, 2013) ja Hakakorven katuyhteyden siirron yleissuunnitelma (Pöyry Finland Oy, 2013).

Arvioidut liikennemäärät

Yleiskaavan mukainen huipputuntiennuste Hakakorven tunnelissa vuonna 2030 on noin 1800 ajon/h. Ennusteen mukaan iltahuipputunnin aikaan Tulkintieltä Ylästöntielle kulkee 1170 ajon/h ja Ylästöntieltä Tulkintielle 630 ajon/h.

5.3.3 Nimet

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä käsitteli nimiasioita kokouksessaan 14.5.2012 ja hyväksyi alla olevia nimiä.
Kokouksessa päätettiin seuraavista nimistä:

Mustikkamäentien pohjoisosasta tulee:
Saaliskuja - Jaktbytesgränden katu
Mustikkamäentien eteläosasta ja Mustikkasuontiestä tulee:
Saalistie - Jaktbytesvägen katu
Saaliskujan pohjoispäähän tulee:
Saalispuisto - Jaktbytesparken puisto
Virkistysalueiden nimet korjataan (genetiivi-s lisätään):
Mustikkasuo - Blåbärskärret virkistysalue
Mustikkasuonkalliot - Blåbärskärrsbergen virkistysalue

Perustelu
Mustikka-alkuisia nimiä on runsaasti sekä Vantaalla että naapurikunnissa. Helsingissä on Mustikkamaantie ja Mustikkasuontie. Vantaalla, etelämpänä Ylästössä, on käytössä Mustikkapolku ja muuta marja-aiheista nimistöä. Uudet saalis-alkuiset nimet sopivat hyvin Tuupakan metsästysaiheiseen nimistöön.

.

Nimi **Mustikkasuo** muutetaan myöhemmin nimeksi:
Ylästön Mustikkasuo – Övitsböle Blåbärskärret

5.4 KAAVAMUUTOKSEN VAIKUTUKSET

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia ympäristövaikutuksia on tarkasteltu kaavan laadinnan yhteydessä.

Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen

Yhdyskuntatalouteen on vaikutuksena kustannusten syntyminen (asemakaavoittamaton kaava-alueen osa) kun alueen puuttuva infrastruktuuri joudutaan kokonaan rakentamamaan.
Kustannukset korvautuvat tonttien myynnistä saatavista tuloista.
Louhiminen ja täyttö ovat lisäkustannuksia, mutta kiviaineksien myynnistä voidaan saada tuloja.

Energiatalous
Energiantuottajat saavat lisää energiaa tarvitsevia asiakkaita.
Energiatalouden laajentamisesta aiheutuu kustannuksia.

Alue- ja yhdyskuntarakenne

Tulkintien jatkon (Hakakorven) uudella linjauksella ei ole vaikutusta aluerakenteen kokonaisuuteen eikä yhdyskuntarakenteeseen.

Aluerakenne ja yhdyskuntarakenne muuttuvat kun alueen uusi katuverkko rakennetaan ja olemassa oleva omakotialue muuttuu työpaikka-alueeksi. Rakentamisen seurauksena yhdyskuntarakenne täydentyy ja eheytyy yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.

Liikenne ja liikenneturvallisuus

Liikenneverkko uudistuu ja alueelle kuljetaan erisuunnasta (asemakaavoittamaton kaava-alueen osa) uutta katua pitkin. Liikenneturvallisuus paranee uusien katujen rakentamisen johdosta. Uusilla kaduilla on selkeä liikenneympäristö ja katujen varsille toteutetaan kevyen liikenteen väylät suojateineen.

Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Maisema ja kaupunkikuva

Maisema muuttuu kallioisesta metsämaisemasta rakennetuksi ympäristöksi. Tulkintien varren on teollisuus- ja varastorakennukset näkyvät hyvin kaupunkikuvassa.
Teollisuus- ja varastoalueiden kaupunkikuvassa on aina myös laajoja asfaltoituja alueita, jotka eivät paranna kaupunkikuvaa, mutta ovat toiminnan kannalta välttämättömiä.

Tulkintien varteen sekä uusien katujen varsille tulee istutuksia parantamaan kaupunkikuvaa.

Kulttuuriperintöön hankkeella ei ole vaikutuksia.

Rakennettu ympäristö

Tuleva rakennettu ympäristö liittyy Tulkintien ja Tuupakantien varrella olevaan rakennettuun ympäristöön.

Ihmisen elinoloihin ja ympäristöön

Ihmisen elinolot ja ympäristö olemassa olevalla pientaloalueella muuttuvat täydellisesti. Kaava-alueen länsiosassa louhittavalla alueella asuminen voi muuttua mahdottomaksi, mutta kaava-alueen itäosassa voinee asuminen jatkua ainakin jonkin aikaa entiseen tapaan kaava-alueen länsiosan suuresta muutoksesta huolimatta.

Vesihuoltoon

Katujen rakentamisen yhteydessä alue siirtyy rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin.

Rakentamisen vaikutus huleveden laatuun

Alueelle tulee paljon parkkipaikka- ja liikennealuetta, jonka johdosta hulevesiin tulee epäpuhtauksia kuten raskasmetalleja, öljyä, kiintoainesta sekä mahdollisesti muita haitta-aineita. Oikeanlaisilla hulevesien käsittelymenetelmillä epäpuhtauksia saadaan kuitenkin vähennettyä merkittävästi.

Työllisyys ja talous

Työllisyyteen ja talouteen rakentamisella on aina positiivinen vaikutus. Hankkeesta hyötyvät myös Vantaan yrittäjät.

Sosiaaliset vaikutukset

Negatiivisia sosiaalisia vaikutuksia voi tulla, kun asukkaat eivät koe enää pientaloaluetta viihtyisäksi asuinympäristöksi.
Työpaikkoja syntyy lisää ja esim. työpaikan saavalle henkilöllö vaikutukset ovat positiivisia.

0 vaihtoehto (hanketta ei toteuteta)

Nyt alueelle kaavailtu suuri rakennushanke (asemakaavoittamaton alue) rakennettaneen muualla - mahdollisesti Vantaan ulkopuolelle.
Myös SLO Oy voi sijoittua muualle, mikäli yritykselle ei Vantaalta löydy laajenemistilaa.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

(maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan, ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin)

Luontoselvitys
Selvitettäviltä rakennettavilta alueilta ei löytynyt arvokkaita suojeltavia luontotyyppejä tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Myöskään uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa ei löytynyt.

Alueella oli pohjanlepakoita, mutta pohjanlepakko on yleinen eikä uhanalainen laji.

Kaava-alueen rakentuminen vähentää luonnon monimuotoisuutta.
Alueen louhiminen, tasaaminen/maamassojen vaihto muuttavat luonnonympäristön täydellisesti, jonka johdosta kasvi- ja eläinlajisto on häviää.

Muutoin vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan, ilmastoon vastaavat tavanomaisia rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia.

Hulevedet

Alla ote Vantaan kuntek:in laatimasta teollisuusalueen hulevesien hallintasuunnitelmasta:

”Hallintasuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden avulla pystytään viivyttämään rakentamisen vaikutuksesta aiheutuvaa hulevesivirtaamaa luonnontilaa vastaavaksi. Lisäksi toimenpiteillä on mahdollisesti vaikutusta myös hulevesien laatuun, mikäli hallintamenetelminä käytetään kasvillisuuspeitteisiä ratkaisuja. Näiden tekijöiden seurauksena rakentamisen vaikutukset alueen alapuoliseen Mustikkasuonojaan saadaan minimoitua. Hulevedet tulevat olemaan paremmin kasvien käytettävissä, jolloin alueelle saadaan vehreyttä. Vehreys muodostaa vastapainoa runsaalle rakennetulle päällysteelle ja tekee alueesta näin viihtyisämmän.”

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.2 TOTEUTTAMINEN

VESIHUOLTO

Kaavan vaikutukset

Vedenjakelu

Kaava-alueen uudet korttelit 40503, 40506, 40507 ja 40508 liitetään Tulkintien vesijohtoon uudella Saaliskujan ja -tien vesijohdolla. Tulkintieltä vesijohto kytkeytyy edelleen Veromiehen alueen vesihuoltoverkostoon.
Korttelin 40108 vesijohdon liitospiste sijaitsee korttelin luoteiskulmassa Tuupakantien ja Riistakujan risteyksessä.

Viemäröinti

Kaava-alueelle tarvitaan jätevedenpumppaamo Saalistien ja Mustikkasuonojan kulmaan. Kortteleiden 40503, 40506, 40507 ja 40508 jätevedet johdetaan viettoviemärillä pumppaamolle, josta vedet johdetaan paineviemärissä Tulkintien olemassa olevaan jätevesiviemäriin.
Korttelin 40108 jätevesien liitospiste sijaitsee korttelin luoteiskulmassa Tuupakantien ja Riistakujan risteyksessä. Viemäri johtaa jätevedet länteen Tuupakankujan jäteveden pumppaamolle ja edelleen Espoon puolelle Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesi

Uusille katualueille rakennetaan hulevesiviemäröinti, joka johtaa vedet Mustikkasuonojaan. Korttelien 40506 ja 40507 hulevedet johdetaan uuteen hulevesiviemäriin viivytyksen kautta. Korttelien 40503 ja 40508 hulevedet johdetaan suoraan Mustikkasuonojaan viivytyksen kautta.

Mustikkasuonoja laskee Vantaanjokeen Ylästön kohdalla. Mustikkasuonojassa on Vantaan pienvesiselvityksen mukaan merkittäviä luontoarvoja, joten kaava-alueen hulevedet eivät saa aiheuttaa haittaa ojan vesiolosuhteille. Lähtökohtana on, että alueelta tuleva virtaama Mustikkasuonojaan ei kasva nykytilanteeseen verrattuna. Virtaaman rajoittamisen lisäksi veden laatuun on kiinnitettävä huomiota. Korttelin 40108 laajenemisesta aiheutuvat hulevedet johdetaan viivytyksen kautta Tuupakantien hulevesiviemäriin.
Kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma, jonka pohjalta rakennuslupavaiheeseen on tehtävä tarkemmat korttelikohtaiset hulevesisuunnitelmat.

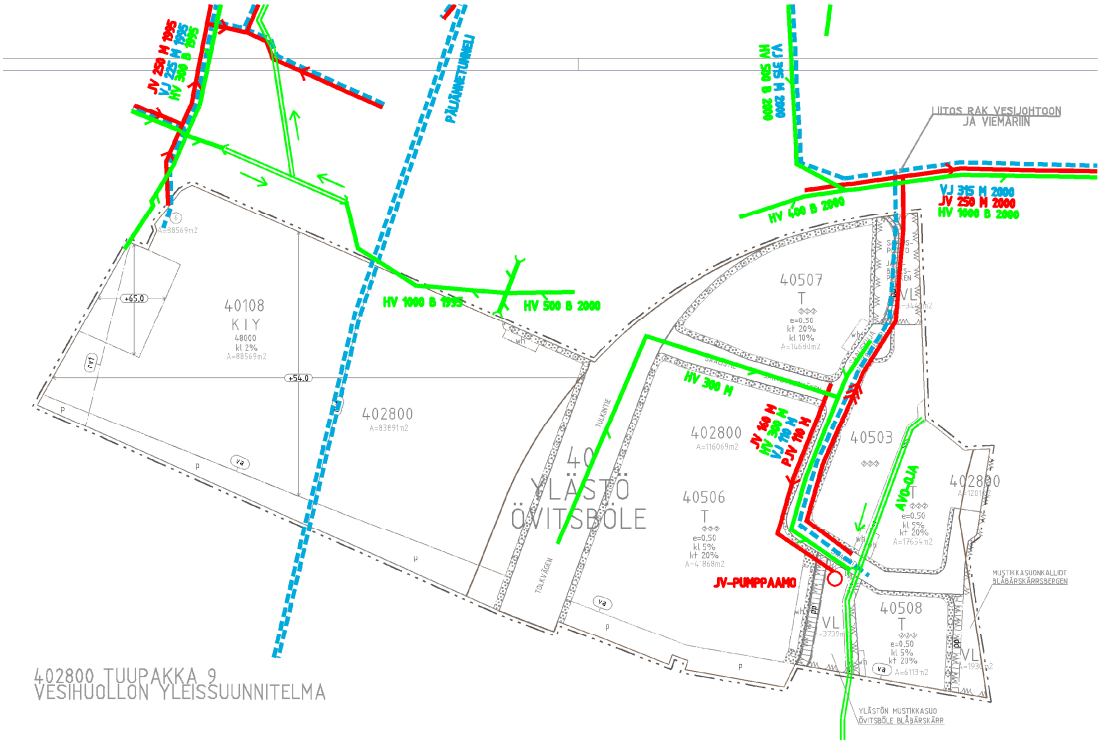

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus

Vantaalla, 10 päivänä maaliskuuta 2014

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	27.02.2014
Kaavan nimi	402800 Tuupakka 9		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	21.09.2011
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092402800
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	20,1153	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	11,6047
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	8,8668	**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	8,5106

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**20,1153**	**100,0**	**88128**	**0,44**	**11,6047**	**53128**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	8,8569	44,0	48000	0,54	8,8569	48000
T yhteensä	8,0255	39,9	40128	0,50	0,8045	5128
V yhteensä	0,9110	4,5	0		0,7909	0
R yhteensä						
L yhteensä	2,3219	11,5	0		1,1524	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**8,8668**	**44,1**	**0**	**8,8668**	**0**

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**20,1153**	**100,0**	**88128**	**0,44**	**11,6047**	**53128**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	8,8569	44,0	48000	0,54	8,8569	48000
KTY	8,8569	100,0	48000	0,54	8,8569	48000
T yhteensä	8,0255	39,9	40128	0,50	0,8045	5128
T	8,0255	100,0	40128	0,50	8,0255	40128
TKTY	0,0000		0		-7,2210	-35000
V yhteensä	0,9110	4,5	0		0,7909	0
VL	0,9110	100,0	0		0,7909	0
R yhteensä						
L yhteensä	2,3219	11,5	0		1,1524	0
Kadut	2,3219	100,0	0		1,1524	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**8,8668**	**44,1**	**0**	**8,8668**	**0**
rvt	8,8668	100,0	0	8,8668	0

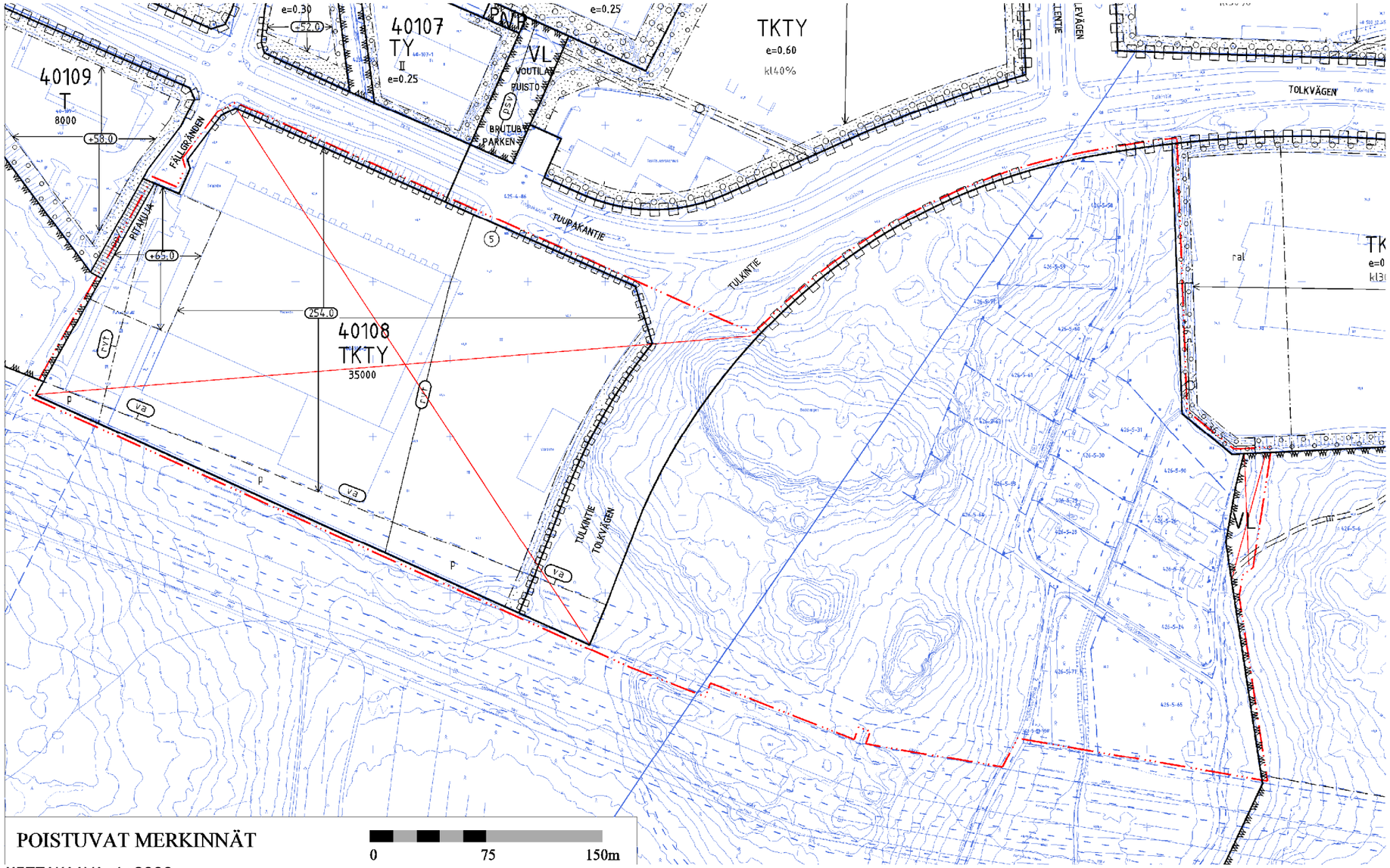
40109
T
8000
40107
TY
II
e=0.25
e=0.30
e=0.25
VL
VOUTILAS
PUISTO
PUISTOT
BRUTUBE
PARKEN
TKTY
e=0.60
kl40%
TOLKVÄGEN
FÄLLGRÄNDEN
RITAKUJA
TUUPAKANTIE
TULKINTIE
TULKVÄGEN
40108
TKTY
35000
254.0
+58.0
+65.0
+52.0
cyk
va
p
5
POISTUVAT MERKINNÄT
0
75
150m
MITTAKAAVA 1:3000

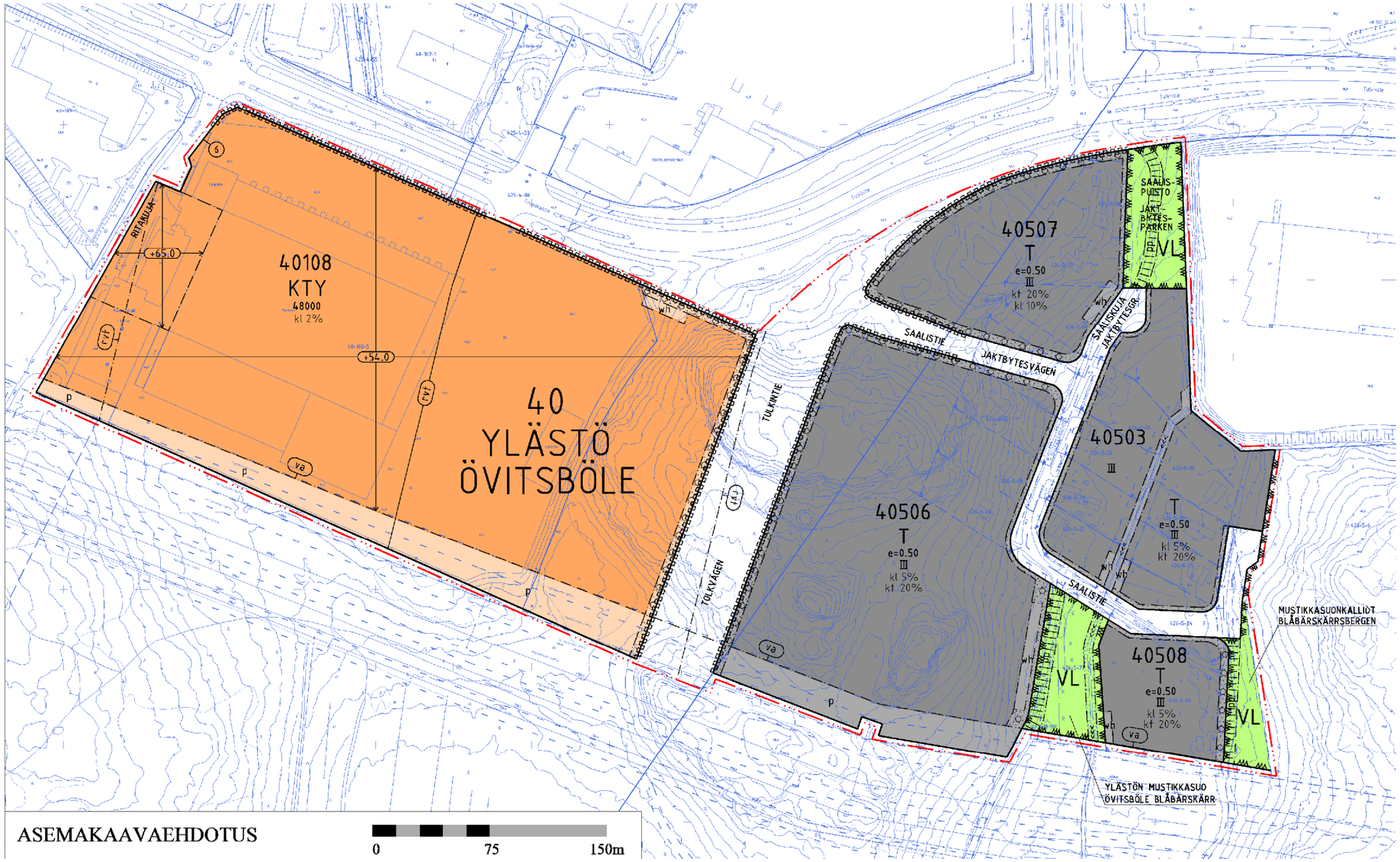

MITTAKAAVA 1:3000

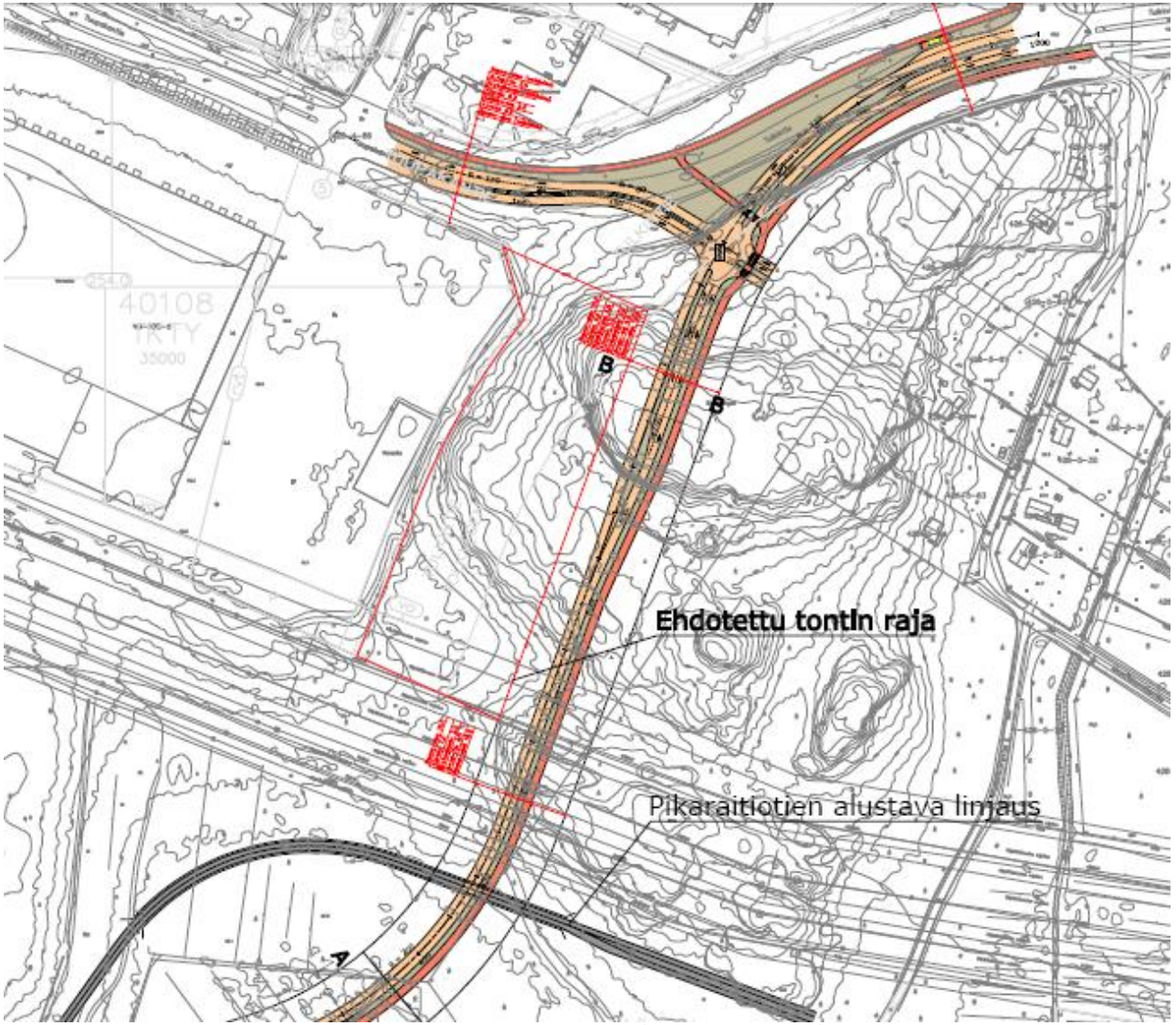

KATU_YLEISUUNNITELMA 3

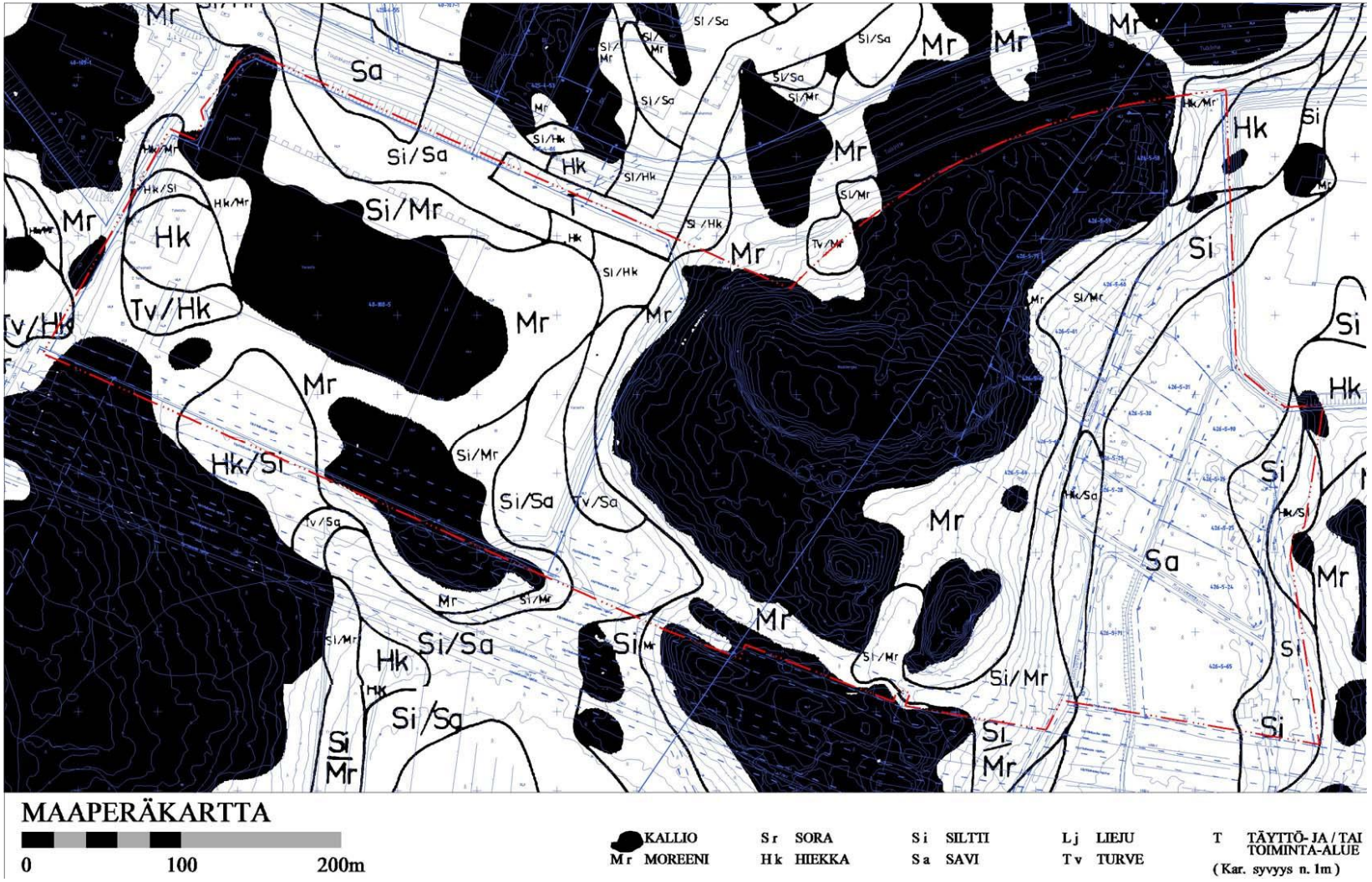
MAAPERÄKARTTA
0
100
200m
KALLIO
Mr MOREENI
Sr SORA
Hk HIEKKA
Si SILTTI
Sa SAVI
Lj LIEJU
Tv TURVE
T TÄYTTÖ- JA / TAI TOIMINTA-ALUE
(Kar. syvyys n. 1m)

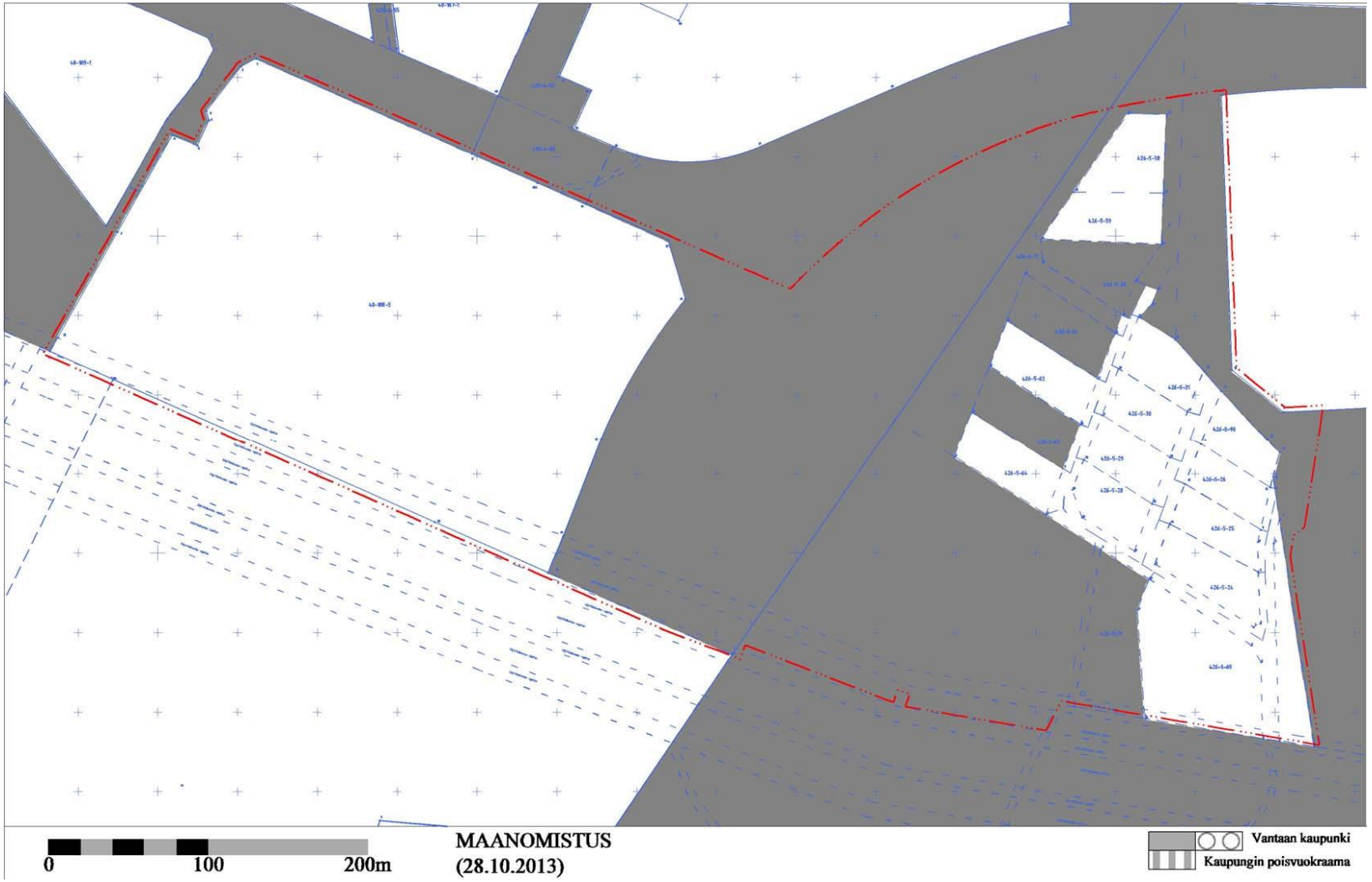
0
100
200m
MAANOMISTUS
(28.10.2013)
Vantaan kaupunki
Kaupungin poisvuokraama

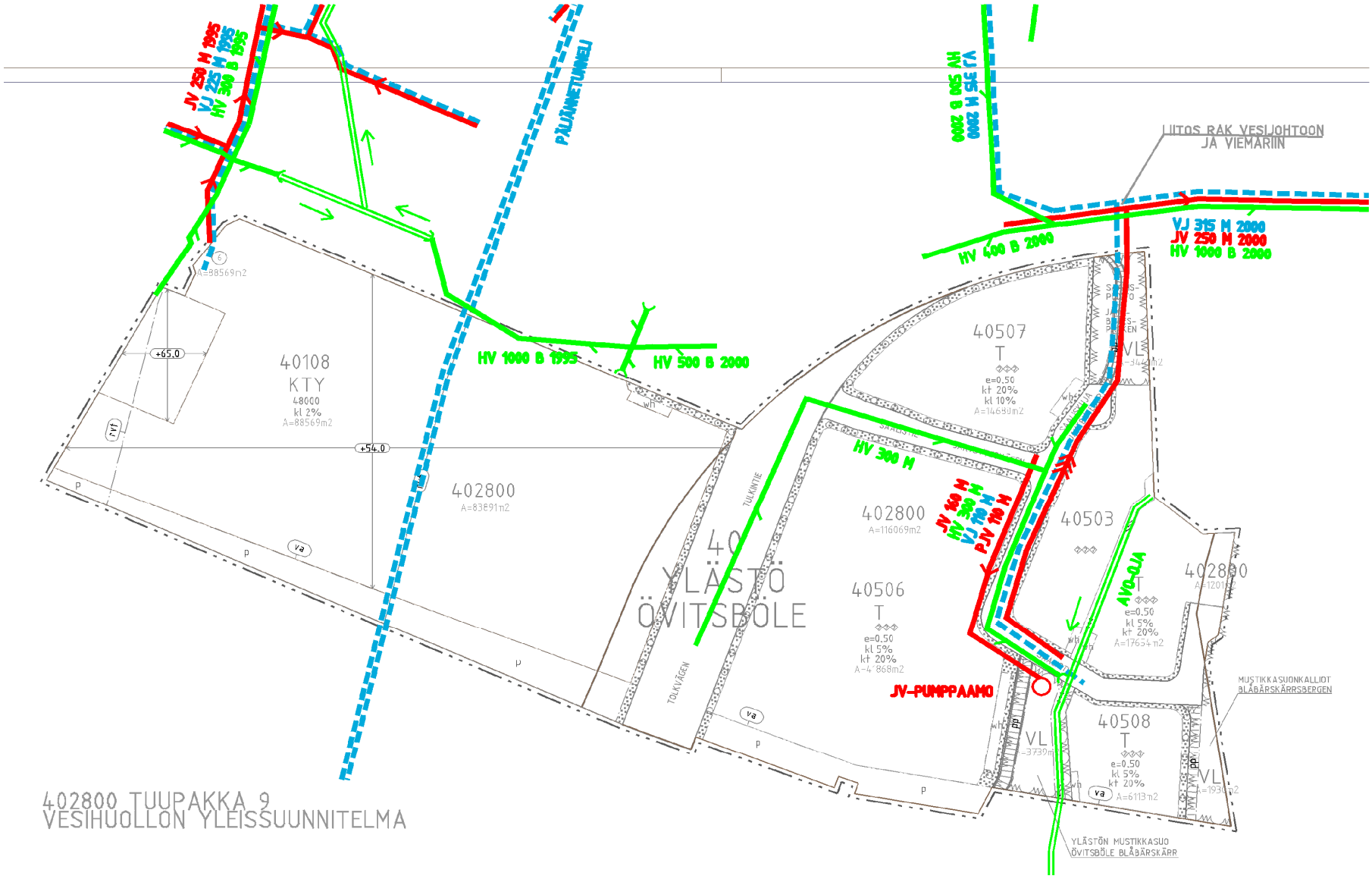
JV 250 M 1995
VJ 225 M 1995
HV 300 B 1995
PÄIJÄNNETUNNELI
HV 1000 B 1995
HV 500 B 2000
HV 400 B 2000
VJ 315 M 2000
LIITOS RAK VESIJOHTOON JA VIEMÄRIIN
VJ 315 M 2000
JV 250 M 2000
HV 1000 B 2000
40108
KTY
48000
kl 2%
A=88569m2
+65.0
+54.0
402800
A=83891m2
HV 300 M
40507
T
e=0.50
kt 20%
kl 10%
A=14681m2
402800
A=116069m2
40503
40506
T
e=0.50
kl 5%
kt 20%
A=4'868m2
JV-PUMPPAAMO
40508
T
e=0.50
kl 5%
kt 20%
A=6113m2
TULKINTIE
TOLKVÄGEN
YLÄSTÖ
ÖVITSBÖLE
MUSTIKKASUONKALLIOT
BLÅBÄRSKÄRRSBERGEN
YLÄSTÖN MUSTIKKASUO
ÖVITSBÖLE BLÅBÄRSKÄRR
402800 TUUPAKKA 9
VESIHUOLLON YLEISSUUNNITELMA

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu/TKA, TKU

TUUPAKKA 9 –ASEMAKAAVAEHDOTUS NRO 402800
40 YLÄSTÖ
LAUSUNNOT JA VASTINEET
10.3.2014

Kaupunginhallitus 2.12.2013 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot **Tuupakka 9** -asemakaavaehdotuksesta **nro 402800, Ylästö.** Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO	Ei huomautettavaa.	
NRO 2 FINGRID OYJ	Muistutamme, että voimajohtoalue ei sovellu lastaukseen. Pysäköintialueesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Voimajohtoalueella ei voi pysäköidä ajoneuvoja ilman Fingridin kanssa tehtyä yksityisoikeudellista sopimusta. Mahdollinen pikaraitiotien linjaus Tulkintiellä vaatii yhteensovittamista voimajohtojen kanssa, joten pikaraitiotien suunnitelmista on oltava yhteydessä Fingridiin jo hankkeen esisuunnitteluvaiheessa.	- Kaavamääräyksiin lisätään vaara-alueen (va) merkinnän alle lauseet: ”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta kantaverkossa vastaavalta yhtiöltä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset”. -
NRO 3 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)	Kadunsuunnittelun yhteydessä tulee laatia alueellinen liikenneselvitys ja tässä tarkastella katuliittymien liikennevalo-ohjauksen tarve etenkin kevyen liikenteen ylityskohdissa.”	-
NRO 4 VANTAAN ENERGIA OY	Lausuntoa ei saatu.	
NRO 5 PÄÄKAUPUNKISEUDUN VESI OY	Lausuntoa ei saatu.	

NRO 1
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 402800. Kaupunginmuseolle on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä asemakaavan ja muutoksen selostus sekä asemakaavakartta. Kaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa korttelin 40108 tontin laajentaminen siten, että Tulkintien linjausta siirretään voimassa olevan asemakaavan (Tuupakka 3 B) paikasta vajaa 80 metriä itäsuuntaan. Samalla tontin rakennusoikeutta lisätään 13.000 k-m². Nykyinen kaavamerkintä TKTY (ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus- varasto- ja toimistorakennusten korttelialue) muutetaan merkinnäksi KTY (toimitilarakennusten korttelialue).

Suunnittelualueeseen kuuluu myös vielä asemakaavoittamaton Tulkintie itä- ja eteläpuolinen alue, johon on tarkoitus rakentaa uusi katu (Saalistie). Alueelle suunnitellaan myös kolmea lähivirkistysaluetta (VL) sekä kolmea kevyenliikenteen väylää (pp). Katujen varaan jäävät korttelialueet saavat merkinnän T (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue). Alueen rakennuskanta koostuu pientaloista, jotka ovat rakentuneet pääosin 1957–1963 välisenä aikana. Vantaan kaupunginmuseon rakennustutkijat ovat käyneet paikan päällä tutustumassa alueeseen (5.8.2013) ja todenneet, että rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ovat vähäisiä. Näin ollen perusteita rakennusten suojelulle ei ole. Vantaan kaupunginmuseolla ei ole siten huomautettavaa kaavasta. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon antajana toimii Museovirasto.

Vastine: -

Tarkistukset: -

NRO 2
FINGRID OYJ

Lausunto:

”Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohdot Espoo -Tammisto ja Huittinen - Tammisto. Olemme toimittaneet tiedot voimajohdoista 27.10.2011 antamassamme lausunnossa.

Voimajohdon rakennusrajoitusalueella on pysäköintipaikkoja (p). Lisäksi T- ja KTY-alueiden määräyksissä todetaan, että lastausalueet eivät saa sijaita Tuupakantien tai Tulkintien suuntaan. Muistutamme, että voimajohtoalue ei sovellu lastaukseen.

Pysäköintialueesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Voimajohtoalueella ei voi pysäköidä ajoneuvoja ilman Fingridin kanssa tehtyä yksityisoikeudellista sopimusta. Fingrid ei myöskään vastaa pysäköintialueen voimajohdolle aiheuttamista lisäkustannuksista.

Mahdollinen pikaraitiotien linjaus Tulkintiellä vaatii yhteensovittamista voimajohtojen kanssa, joten pikaraitiotien suunnitelmista on oltava yhteydessä Fingridiin jo hankkeen esisuunnitteluvaiheessa.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.”

Vastine:

Voimajohtoalueella (va) on kaavamääräys ”pysäköimispaikka (p)”.
”p” –alue ei ole tarkoitettu ulkovarastointialueeksi, joten siellä ei pureta eikä lastata tavaroita.

Kaavamääräyksiin lisätään vaara-alueen (va) merkinnän alle lauseet:
”Kaikista rakentamiseen liittyvistä suunnitelmista pitää pyytää erillinen risteämälausunto sähkönsiirrosta kantaverkossa vastaavalta yhtiöltä.
Suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaara-alueen käyttöä koskevat rajoitukset”.

Pikaraitiotien suunnitelmista on Vantaan kaupunki yhteydessä Fingrid OyJ:in jo hankkeen esisuunnitteluvaiheessa. Fingrid Oyj:n lausunto lähetetään tiedoksi Vantaan kaupungin pikaraitiotien suunnittelusta vastaavalle yksikölle.

Tarkistukset:
Tehdään lisäys kaavamääräyksiin vastineessa selostetulla tavalla.

NRO 3
UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)

Lausunto:

”Suunnittelualue sijoittuu vahvistetun maakuntakaavan taajama- toimintojen alueelle ja sisältyy lentoaseman melualueelle 1 (lme-1, 55-60 dBA). Alueen poikki on osoitettu Päijänne-tunnelin, raakavesitunnelin linjaus (v). Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on varattu ympäristö-vaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alueeksi (TT). Päijänne-tunnelin (V) linjaus kulkee alueen kautta. Alue sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle (m2, 55-60 dB).

Voimassa olevassa asemakaavassa alueen länsiosa on ympäristö- haittoja aiheuttamattomien teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialuetta (TKTY).

Kaavanmuutoksen ja -laajennuksen tavoitteena on varata tilaa korttelin 40108 teollisuustoimintojen laajentamiselle, siirtää Tulkintietä idemmäksi ja osoittaa uutta teollisuuskorttelien aluetta kaavoittamattomalle osalle alueen itäosiin.

ELY-keskus katsoo, että kaavalla edistetään elinkeinoelämän toiminta- edellytyksiä täydentämällä ja eheyttämällä olevaa teollisuusaluetta.

Kadunsuunnittelun yhteydessä tulee laatia alueellinen liikenneselvitys ja tässä tarkastella katuliittymien liikennevalo-ohjauksen tarve etenkin kevyen liikenteen ylityskohdissa.”

Vastine:
ELY-keskuksen lausunto, jonka mukaan katusuunnittelun yhteydessä tulee laatia mm. alueellinen liikenneselvitys, toimitetaan tiedoksi Vantaan kaupungin liikenne- ja katusuunnittelusta vastaaville kuntatekniikan yksiköille. Yleiskaavan tuottamat liikenteelliset vaikutukset on tutkittu yleiskaavan yhteydessä. Asemakaava on yleiskaavan mukainen.

Tarkistukset: -

VD 5426/2013

Kvlg 25.11.2013 § 22
KHall. 2.12.2013 § 25

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS/
Asemakaava ja muutos nro 402800, Tuupakka 9

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa,
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **SLO Oy** (Y: 0213785-2),
PL 88, 01741 Vantaa
(jäljempänä Yhtiö).

2. TAUSTAA

Vantaan kaupungin yrityspalvelut on 17.2.2011 hakenut asemakaavan laatimista Vantaan kaupungin 40. (Ylästö) kaupunginosassa Tulkintien eteläpuolelle siten, että alue vastaisi voimassa olevan Vantaan yleiskaavan tavoitteita. Asemakaava ja muutos nro 402800 (jäljempänä Asemakaavamuutos nro 402800) sijaitsee Tuupakantien/Tulkintien eteläpuolella, Caravellentien risteyksen ja Ritakujan välisellä alueella.

Asemakaavamuutoksen nro 402800 korttelissa 40108 sijaitsee SLO Oy:n omistuksessa oleva tontti nro 5 (kiinteistötunnus 92-40-108-5, jäljempänä sopimusalue). Sopimusalue on voimassaolevassa asemakaavassa nro 402600 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 12.11.2007) osoitettu ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKTY), jonka rakennusoikeus on 35 000 k-m^2. Asemakaavamuutoksella nro 402800 sopimusalueen käyttötarkoitus muuttuu toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY) ja sille sallitaan 2 % liiketilojen (KL) rakentamista. Asemakaavamuutoksella nro 402800 sopimusalueelle tulee näin yhteensä 700 k-m^2 liiketilojen (KL) rakentamisen sallivaa rakennusoikeutta. Asemakaavamuutoksella nro 402800 sopimusalueesta sekä sen ja Tulkintien väliin jäävästä Kaupungin omistamasta alueesta muodostetaan tontti nro 6, jonka länsiosan louhinnasta sovitaan Kaupungin kanssa myöhemmin.

Asemakaavamuutokseen nro 402800 liittyen Vantaan kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana ovat sopineet sopimusaluetta koskevan maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisesta kunnallistekniikan rakentamiskustannusten korvauksesta seuraavaa:

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että alueelle on jo rakennettu kunnallistekniikka.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille Maankäyttö- ja rakennuslain 91a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena ulkoisesta kunnallistekniikasta lisääntyneen liiketilan rakennusoikeuden osalta **viisikymmentäkuusituhatta euroa (56 000€).**

Kunnallistekniikan korvaus erääntyy maksettavaksi heti Asemakaavamuutoksen nro 402800 tultua voimaan ja se maksetaan Kaupungin Yhtiölle lähettämää erillistä laskua vastaan.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille summaltaan **viisikymmentäkuusituhatta euroa (56 000€)** suuruisen turvaavan vakuuden (kotimaisen pankkilaitoksen omavelkainen pankkitakaus) tässä sopimuksessa sovittujen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi ja vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO JA RAUKEAMINEN

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos nro 402800 on tullut voimaan.

Tämä sopimus raukeaa, ellei Asemakaavamuutos nro 402800 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen nro 402800, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen hyväksyy valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta/Asemakaava ja muutos nro 402800, Tuupakka 9 on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Vantaan kaupungille ja yksi SLO Oy:lle

Vantaalla 11. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

SLO Oy:n
puolesta asemavaltuutuksella

Mika Höjer
toimitusjohtaja

LIITE - Liite nro 1: sopimusalue

LIITE 1
SOPIMUSALUE (PUNAISELLA RAJATTU)

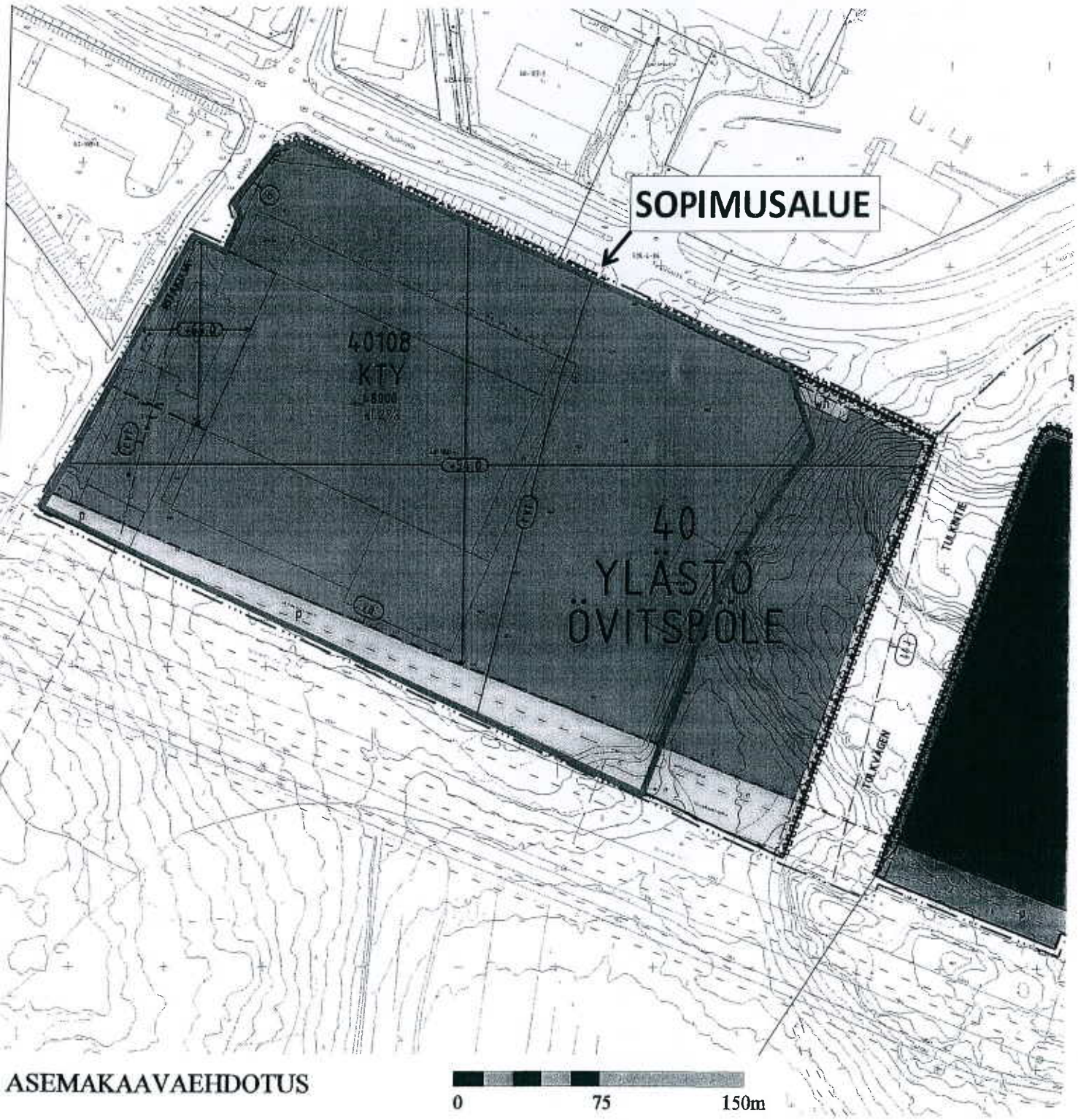

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen SLO Oy:n kanssa. Sopimus liittyy asemakaava ja asemakaavamuutoksen nro 402800 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 2.12.2013 (§25).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

15 § Asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6

KA/3503/10.02.04.01/2010
J-VN/TLA/ATI/NIS/ESN/JB

Tikkurilantien ja Kielotien kulmaan kaavoitetaan keskustamainen asuinkortteli. Pääosin kahdeksankerroksisten rakennusten rajaamalle pihakannelle muodostuu suojaisa korttelipiha. Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle. Kielotien ja Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 61107 kaupunginosassa 61, Tikkurila.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 61107.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, Tikkurilantien, Kielotien, Neilikkatien ja Orvokkikujan väliin jäävällä alueella. Paikalla sijaitsee tällä hetkellä ABC-huoltoasema (Tikkurilantie 55), Tikkurilan Autotalo (Kielotie 4−6) ja liike- ja toimistorakennus (Neilikkatie 8).

Kaavamuutoksen hakija
Kiinteistö Oy Autotalon (tontti 3) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 16.8.2010.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Kaavamuutokseen liitettiin viereisiä tontteja koskevat kaavamuutoshakemukset Kiinteistö Oy Neilikkatie 8 (saapunut 3.8.2012, nro 002183) ja HOK-Elannon hakema kaavamuutos (saapunut 23.1.2012, nro 002169) ABC-huoltamon tontille.

Maanomistus
Koko alue on yksityisessä maanomistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut maanomistajien palkkaamana konsulttina alkuvaiheessa Arkkitehdit MV Oy ja Arkkitehtiryhmä A6, sekä viimeksi Arkkitehtitoimisto HMV Oy.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta (C). Alue varataan toimisto- liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikoille.

Asemakaavamuutos
Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla pyritään lisäämään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa, hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Alueen käyttötarkoitusta muutetaan niin, että liikerakennusten (AL) ja huoltoasemien (AM) korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joissa katutasoon on sijoitettava liiketilaa. Rakennusoikeutta nostetaan nykyisestä e=0,7:stä ja e=0,25:stä tehokkuuteen e=1,97, mikä vastaa paremmin keskustamaisen korttelirakenteen rakentamistehokkuutta. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 24 800 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 770 k-m^2.

Tikkurilantien varteen on varattu tilat pienelle päivittäistavarakaupalle. Tikkurilantien varressa 40 % ja Kielotien varressa 80 % katutason julkisivujen pituudesta tulee olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa. Korttelin Kielotien puoleisissa kulmissa tulee lisäksi olla ravintolakäyttöön soveltuvaa tilaa, mikä tulee ottaa huomioon IV-suunnittelussa.

Umpikorttelipiriaatteen mukaisesti rakennettavan korttelin korkeus on pääosin kahdeksan kerrosta, mutta rakennusmassaan tuo eloa kaksikerroksisten kattoasuntojen muodostamien kappaleiden työntyminen julkisivulinjan yli ja kattopintaa korkeammalle.

Pysäköinti sijoitetaan korttelin sisään pihakannen alle. Ajoyhteydet sijoittuvat Neilikkatielle, Orvokkikujalle ja Tikkurilantielle. Pihan alle sijoittuva pysäköinti voidaan rakentaa enintään kolmeen kerrokseen. Pihakansi on istutettava.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty ensimmäisen kerran 11.1.2011. Uusi osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 5.2.2013, kun muutosalue laajeni koskemaan naapuritontteja.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin aluksi 3 kpl ja uudelleen kuulemisen aikana 8 kpl.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).
Kaavatyö tuottaa uutta asuntokerrosalaa (24 800 k-m^2, n. 400 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.12.2013 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.12.2013 päivätty asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2–6,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) hakijat maksavat muutoskustannukset rakennusoikeuksien suhteessa Kiint. Oy Tikkurilan Autotalo (5 242 €), Kiint. Oy Neilikkatie 8 (2 831 €) ja Helsingin Osuuskauppa Elanto (4 927 €) ja maksuluokaksi vahvistetaan 4 (13 000 €).

Käsittely:
Merkittiin, että puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä, jäsen Tarja Eklund ja kaupunginhallituksen edustaja Markku Weckman yhteisöjääveinä poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puhetta johti varapuheenjohtaja Timo Karén.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 16.12.2013 § 30

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.12.2013 päivätty asemakaavamuutos 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2–6,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) että hakijat maksavat muutoskustannukset rakennusoikeuksien suhteessa Kiint. Oy Tikkurilan Autotalo (5 242 €), Kiint. Oy Neilikkatie 8 (2 831 €) ja Helsingin Osuuskauppa Elanto (4 927 €) ja maksuluokaksi vahvistetaan 4 (13 000 €).

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Markku Weckman ja Maija Hurri poistuivat yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

═══

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1.−12.2.2014. Varsinaisia muistutuksia ei tullut, mutta kaupunginhallituksen päätökseen asettaa kaavaehdotus nähtäville 16.12.2013 haettiin muutosta. Nähtävilläolon aikana tehty muutoksenhaku päätettiin käsitellä muistutuksena.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 16.12.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolmelta ja saatiin kahdelta lausunnonantajalta, joilla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Tehdyt tarkistukset
Kaavamääräyksiin on tehty nähtävilläolon jälkeen vähäisiä tarkistuksia: lentomelua koskeva määräys on lisätty ja maanalaista pysäköintiä koskevat määräykset on muutettu muotoon pihakannen alainen pysäköinti.
Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2014 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukainen vastine muistutukseen,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.3.2014 päivätty, asemakaavamuutosehdotus, 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6.

Käsittely:
Merkittiin, että puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä, jäsen Tarja Eklund ja kaupunginhallituksen edustaja Markku Weckman yhteisöjääveinä poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puhetta johti varapuheenjohtaja Timo Karén.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 31

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen vastine muistutukseen,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.3.2014 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Markku Weckman poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 15

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 10.3.2014 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002110, 61 Tikkurila / Kielotie 2-6.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
24 Asemakaavamuutoksen selostus 002110 Kielotie 2-6 / 10.3.2014
25 Muistutus ja vastine / 002110 Kielotie 2-6 / 10.3.2014
26 Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalo, 12.3.2014
27 Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Helsingin Osuuskauppa Elanto, 12.3.2014
28 Kunnallistekniikan rakentamissopimus, Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Neilikkatie 8, 12.3.2014

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot: aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185

asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, puh. 8392 8044
(etunimi.sukunim[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki
Maankäyttötoimi
Kaupunkisuunnittelu

002110 TIKKURILA

KIELOTIE 2-6

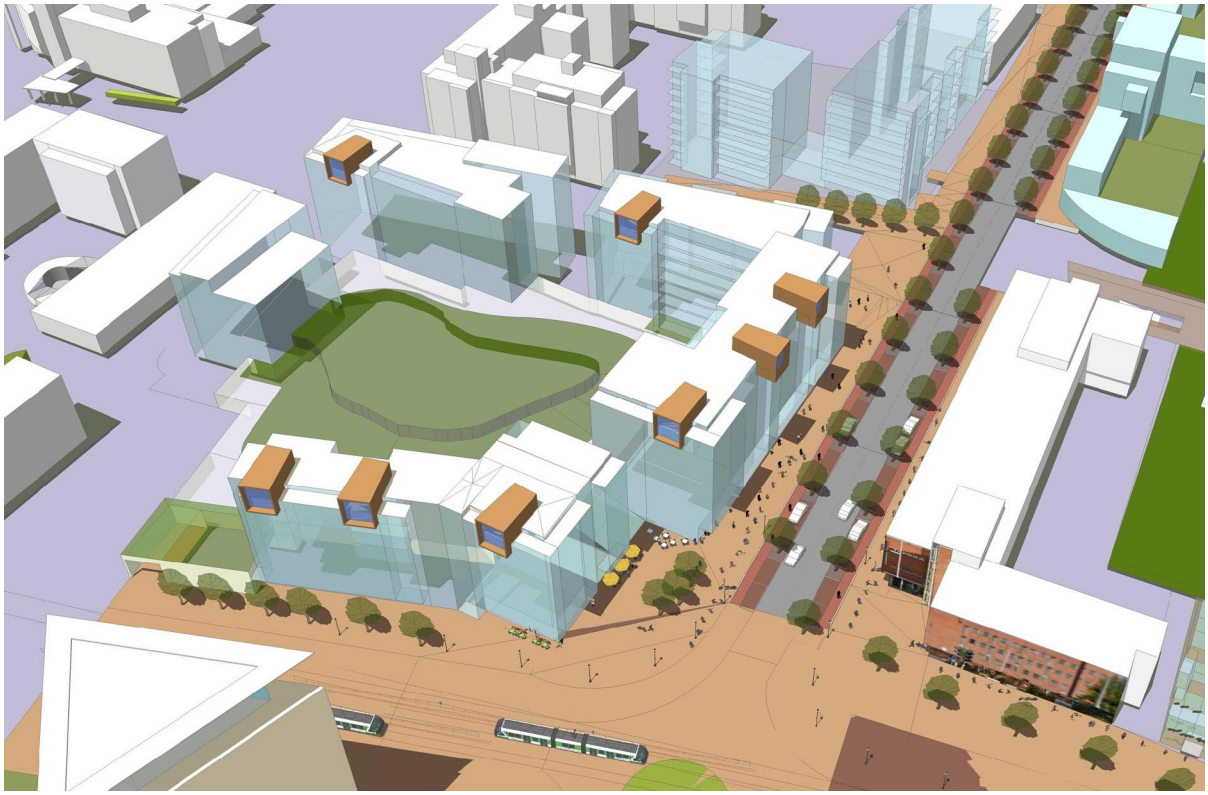

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 10.3.2014 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002110. Kaavoitus on tullut vireille 15.2.2012.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT / ALUEEN MÄÄRITTELY

Asemakaavan muutos:

koskee osaa korttelista 61107 kaupunginosassa 61, Tikkurila.

(kumoutuvan asemakaavan kortteli 61107, kaupunginosassa 61, Tikkurila).

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

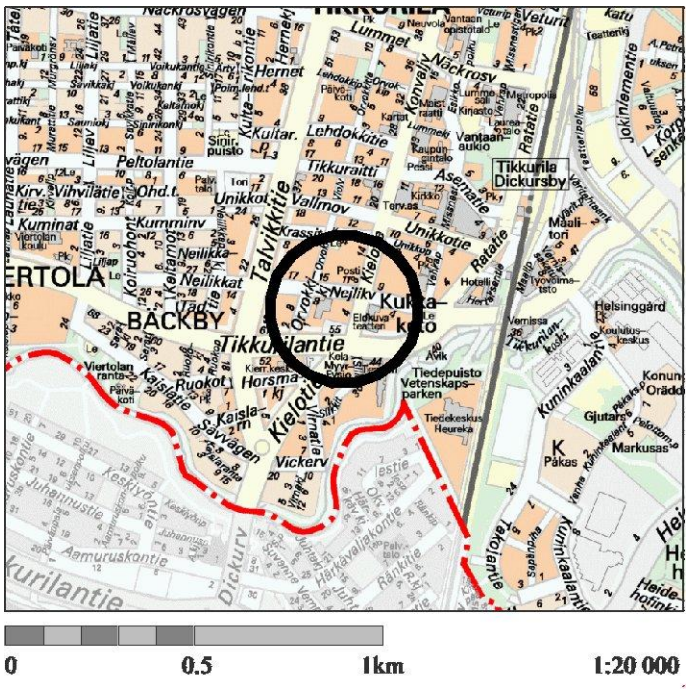

Suunnittelualue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, korttelissa 61107. Se on Tikkurilantien, Kielotien, Neilikkatien ja Orvokkikujan väliin jäävällä alueella, jossa sijaitsee tällä hetkellä ABC-huoltoasema (Tikkurilantie 55), Tikkurilan Autotalo (Kielotie 4–6) ja liikerakennus (Neilikkatie 8).

1.3 KAAVAN TARKOITUS

Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla pyritään lisäämään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa, raideliikenneyhteyksien varrella. Nykyisten tehottomasti rakennettujen liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle tulee kaava, joka mahdollistaa keskustamaisen asuinkerrostalokorttelin toteuttamisen. Rakennusten korkeus on pääosin kahdeksan kerrosta, katutasoon tulee liiketilaa Tikkurilantien ja Kielotien puolella ja pysäköinti hoidetaan korttelin keskellä pihakannen alla. Pihakannen alle ajetaan Neilikkatien ja Orvokkikujan kautta. Tikkurilantielle tulee yksisuuntainen ajoyhteys autohalliin.

Kaava-alueen nykyiset kaksi- ja kolmekerroksiset rakennukset sekä huoltoasema puretaan.

Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 24 800 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 770 k-m^2.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 1,26 ha, joka on kaikki asuinkerrostalojen korttelialuetta, AK. Kokonaisrakennusoikeus nousee nykyisestä 7 137:stä 25 570 kerrosneliömetriin. Tehokkuusluku, e on 1,97.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kiinteistö Oy Autotalon (tontti 3) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 16.8.2010. Kaavamuutos oli kevään 2011 työohjelmassa numerolla 002110.
- Kaavoitus tuli vireille 11.1.2011.
- Mielipiteet pyydettiin 4.2.2011 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kolme.
- Kaavamuutokseen liitettiin viereisiä tontteja koskevat kaavamuutoshakemukset Kiinteistö Oy Neilikkatie 8 (saapunut 3.8.2012, nro 002183) ja HOK-Elannon hakema kaavamuutos (saapunut 23.1.2012, nro 002169) ABC-huoltamon tontille.
- Uusi osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 5.2.2013 ja kuultiin osallisia uudelleen. Mielipiteet pyydettiin 8.3.2013 mennessä ja niitä saatiin kahdeksan kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.12.2013
- Kaupunginhallitus 16.12.2013
- Nähtävilläolo 15.1.–12.2.2014, 1 muistutus.
- Lausuntoja pyydettiin 7.2.2014 mennessä 3 kpl ja saatiin 2.
- Kaavamääräyksiin on nähtävilläolon jälkeen tehty vähäisiä tarkistuksia, jotka eivät edellytä uutta nähtäville asettamista.

2.2 ASEMAKAAVAN MUUTOS

Alueen käyttötarkoitusta muutetaan, niin että liikerakennusten (AL) ja huoltoasemien (AM) korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joissa katutasoon on sijoitettava liiketilaa. Rakennusoikeutta nostetaan nykyisestä e=0,7:stä ja e=0,25:stä tehokkuuteen e=1,97, mikä vastaa paremmin keskustamaisen korttelirakenteen rakentamistehokkuutta. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 24 800 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 770 k-m^2.

Muutos on osa Tikkurilan laajempaa muutosta, jossa tehoton tilankäyttö muuttuu ja alue rakennetaan keskustamaisen tiiviiksi. Alueelle halutaan asukkaita ja palveluja.

Tikkurilantien varteen on varattu tilat pienelle päivittäistavarakaupalle. Kaavassa on pakotettu myymälä ja liiketilojen rakentamiseen. Tikkurilantien varressa 40 % ja Kielotien varressa 80 % katutason julkisivujen pituudesta tulee olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa. Korttelin Kielotien puoleisissa kulmissa tulee lisäksi olla ravintolakäyttöön soveltuvaa tilaa, mikä tulee ottaa huomioon IV-suunnittelussa.

Umpikortteliperiaatteen mukaisesti rakennettavan korttelin korkeus on kahdeksan kerrosta, mutta rakennusmassaan tuo eloa kaksikerroksisten kattoasuntojen muodostamien kappaleiden työntyminen julkisivulinjan yli ja kattopintaa korkeammalle.

Pysäköinti sijoitetaan korttelin sisään pihakannen alle. Ajoyhteydet sijoittuvat Neilikkatielle, Orvokkikujalle ja Tikkurilantielle. Pihan alle sijoittuva pysäköinti voidaan rakentaa enintään kolmeen kerrokseen. Pihakansi on istutettava.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä.

Alue sijoittuu Tikkurilan keskustaan Kielotien ja Tikkurilantien vilkkaan risteyksen tuntumaan.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Tikkurilan eteläosa on Keravanjoen laakson savitasankoa. Joki on uurtanut uoman maisemaan ja se on vesialueena merkittävä. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin.

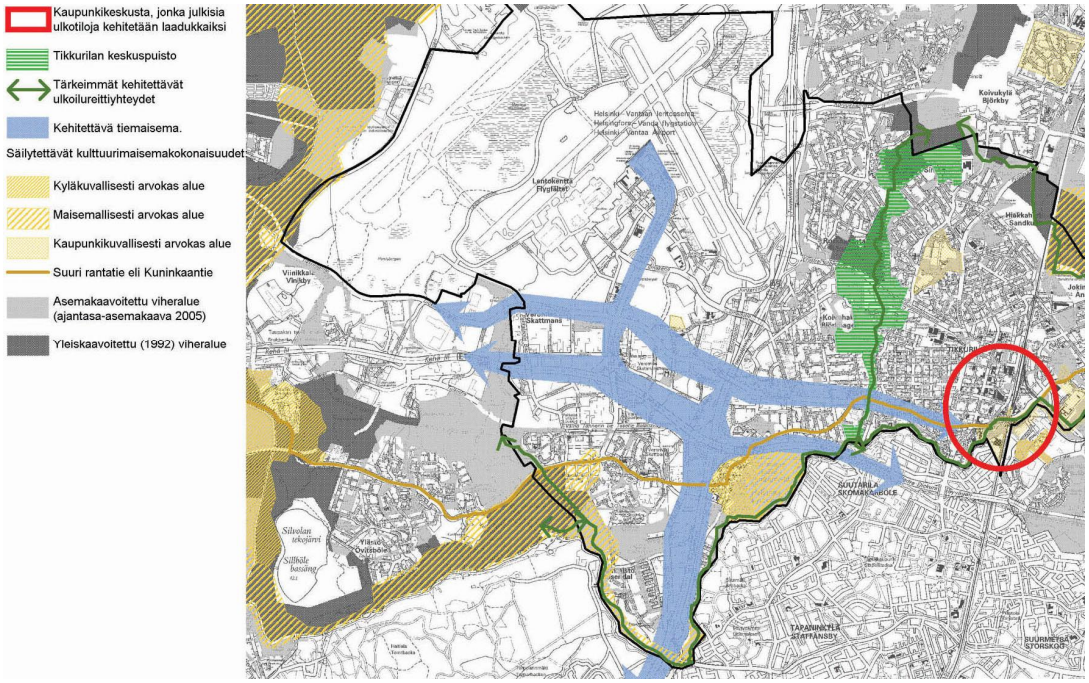

Maisemallinen kehityskuva, Tikkurilan kehityskuva 2006.

Maaperä

Alueen maaperä on savea. Pohjaveden pinta on lähellä maanpintaa, mikä rajoittaa alueen kellaritilojen kaivamista. Alueen rakennukset joudutaan perustamaan paaluperustukselle.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilassa asui vuoden 2013 alussa 4927 henkeä. Alueen väkiluku on pysynyt melko tasaisena koko 2000-luvun puolella. Uusia asuntoja on rakenteilla suuri määrä, joten kaupunginosan väkiluku nousee lähivuosina. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 38 662 henkeä, missä on kasvua noin 2 000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana. (Vantaan kaupunki, tietopalveluyksikkö).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Kielotien kaupunkikuva on haastava ja hajanainen. Katutila hahmottuu vaikeasti; rakennukset ovat joko liian matalia tai liian kaukana kadun reunasta –usein molempia. Kadun ja rakennuksen väli on useimmiten pysäköintialuetta.

Kaavoitettava kortteli on hajanaisesti ja tehottomasti rakennettua; matalia rakennuksia ympäröivät asvalttipihat joka suuntaan. Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläreunaan, Kielotien ja Tikkurilantien muodostamaan merkittävään risteykseen. Alue ei nykyisellään kuitenkaan ole keskustamainen. Vaikka Kukkakedon alue Kielotien vastakkaisella puolelle on korkeaa, seitsemänkerroksista rakentamista, on Kielotie jalankulkijan näkökulmasta visuaalisesti köyhä ja väylämäinen.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kielotie 4–6:ssa sijaitsee II -kerroksinen liike- ja toimistorakennus Tikkurilan Autotalo. Rakennus on rakennettu 1968 ja se on luokiteltu Vantaan modernin rakennuskulttuurin 1930–1979 inventointiraportissa suojeluluokkaan B, mikä ei edellytä rakennuksen suojelua.

Tikkurilantien toisella puolella on Tikkurilan teollisen historian maamerkki, vanha silkkitehdas. Tehtaan vanhimmat osat Tikkurilantien reunassa ovat 1930-luvulta. Tehtaassa oli enimmillään 1950-luvulla yli 700 työntekijää. Silkkikutomo- ja värjäämötoiminta lopetettiin 1980-luvun alussa, jonka jälkeen rakennuksessa on ollut vuokralaisina yrityksiä ja mm. teatteri ja päiväkoti Arkki. Silkin arvokkaimmat osat on suojeltu asemakaavalla.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asukkaita.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 6 300 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, posti, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot ja kirkko. Lähimmät kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Läheisyydessä on myös ravintoloita.

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Tikkurilan keskustan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät rautatiehen, teollisuuteen ja maatalouteen. Tiedekeskus Heureka tuo maisemaan uudemman arkkitehtuurin kerrostuman. Keravanjoen varrella virkistysalueet jatkuvat yhtenäisenä kokonaisuutena, joskin Tikkurilan keskustan kohdalla virkistysalue joen pohjoispuolella on paikoin todella kapea. Keravanjoen vartta noudattelevat myös ulkoilureitit. Parhaat oleskelupaikat ovat Heurekan puolella jokea Tiedepuistossa.

Liikenne

Kaavamuutosalue on kauttaaltaan katuverkon ympäröimä: etelässä on Tikkurilantie, pohjoisessa Neilikkatie, lännessä Orvokkikuja ja idässä Kielotie. Tikkurilantie ja Kielotie ovat alueen pääkatuja. Neilikkatiellä on melko paljon liikennettä, mutta Orvokkikuja on pihakadunomainen katu, joka ei ole läpiajettava.

Alueen joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Lähimmät bussipysäkit ovat Tikkurilantiellä kaavamuutosalueen kohdalla ja Kielotiellä vajaan korttelin mitan päässä. Osa Tikkurilassa liikennöivistä linjoista käyttää Unikkotietä, jonka pysäkit ovat n. 250 metrin päässä. Rautatieasemalle ja rakenteilla olevaan matkakeskukseen on reilun puolen kilometrin matka.

Kevyt liikenne

Kevyen liikenteen reitit, yhdistetyt jalkakäytävä-pyörätiet kulkevat Kielotien, Neilikkatien ja Tikkurilantien molemmin puolin. Orvokkikujalla jalkakäytävä on vain toisella puolella.

Vesihuolto

Aluetta palvelevat vesihuoltoverkot on rakennettu valmiiksi. Vesijohdot sekä jätevesi- ja hulevesiviemärit sijaitsevat kaava-aluetta ympäröivien Kielotien ja Neilikkatien varrella. Kielotiellä kulkevat d400 runkovesijohto, d315 jätevesi- ja d800 hulevesiviemärit. Neilikkatien katurakenteeseen on sijoitettu d150 vesijohto, d250 jätevesi- ja d400 hulevesiviemärit.

Vedenjakelu

Kaava-alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.30 ja NW = +72.30) sijaitsee Simonkylässä. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.30 ja ylin +85.30 mvp (N2000).

Jätevesiviemäröinti

Jätevedet johdetaan Tikkurilan alueelta Keravanjoen ali Helsinkiin Suutarilan jätevesipumppaamolle ja sieltä Helsingin verkostossa Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Kielotien ja Neilikkatien hulevesiviemäreihin, jotka laskevat edelleen Keravanjokeen. Keravanjoki yhtyy Vantaanjokeen, joka purkaa vedet Helsingin Vanhankaupunginlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle..

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita sijoittuu korttelialueelle. Kaukolämpöputket reunustavat korttelia Neilikkatien ja Orvokkikujan puolella. Mahdollisissa siirtokustannuksissa toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Vantaan Energia edellyttää muuntamotilan sijoittamista ensimmäisenä rakennettavaan rakennukseen.

Ympäristöhäiriöt

Pilaantuneet maat

Kaava-alueella on huoltoasema, joten maaperän osittainen pilaantuminen on otettava huomioon rakennustöiden aikana.

Tieliikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso LAeq saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.

Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa , jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55-59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60-65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamisohjeessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

SRV Rakennus Oy teetti Akukon Oy:llä hanketta koskevan meluselvityksen huhtikuussa 2013. Siitä ilmenee, että Kielotien puolella laskettu melutaso on enintään 68 dB, jolloin ΔL_A=35 dB on sopiva ja riittävä vaatimus julkisivujen ääneneristävyydelle. Samaa vaatimusta käytetään myös Tikkurilantien puolella. Neilikkatien puolella riittää vaatimus, ΔL_A=30 dB. Mikäli vilkkaimpien katujen puolelle sijoittuu parvekkeita, ne on varustettava lasituksella, jonka rakenteella saavutetaan Kielotiellä vähintään 13 dB:n äänitasoerotus ja päästään vaadittuun 55 dB:n päiväajan keskiäänitasoon.

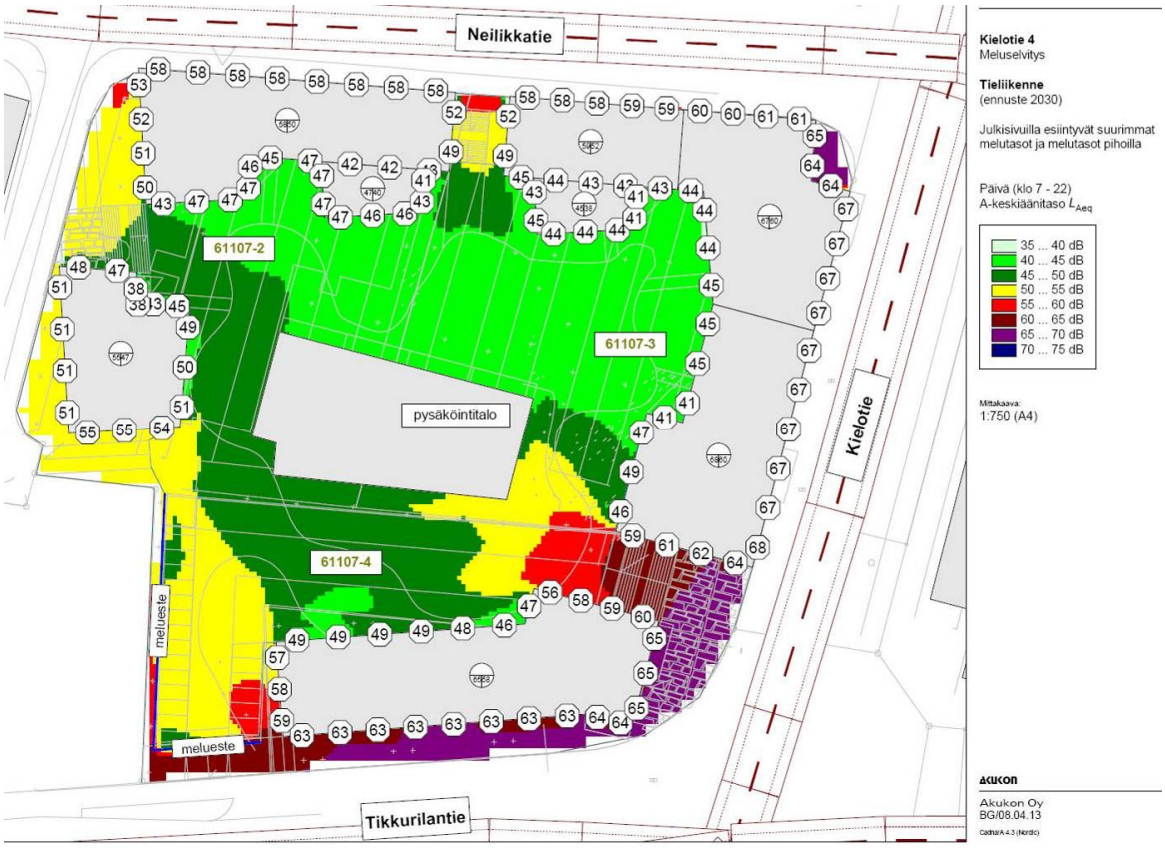

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanutta, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

3.1.4 Maanomistus

Alue on yksityisten maanomistajien omistuksessa.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

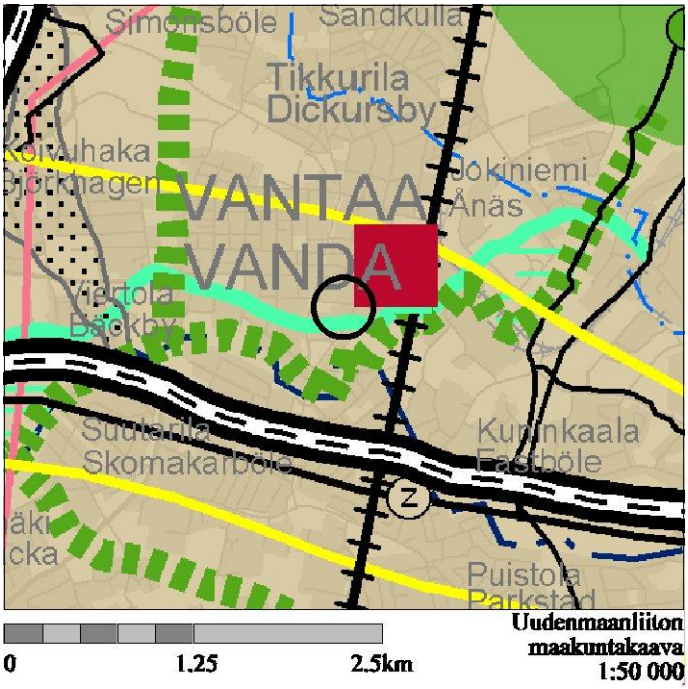

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, joka sijoittuu osittain kehäkaupungin kehittämisvyöhykkeelle. Tikkurilantie on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi tieksi. Keravanjoen varteen on osoitettu viher-yhteystarve.

Ympäristöministeriö on vahvistanut kaavan 8.11.2006.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

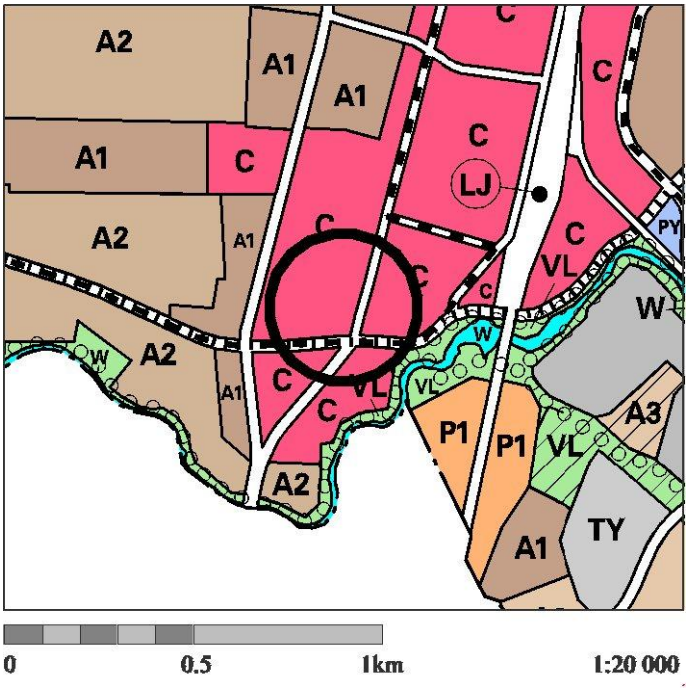

Yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta (C). Alue varataan toimisto- liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikoille.

Tikkurilantie on määritelty historialliseksi tieksi, jolle on osoitettu ohjeellinen raideliikenteen linjaus. Keravanjoen ranta on lähivirkistysaluetta, joille on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Asemakaava

Alueen ensimmäinen asemakaava on Tikkurila - Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutokset nro 000096 (SM 9.3.1978), 000136 (Kh 29.10.1979). Neilikkatie 8 on liikerakennusten kortteli-aluetta (AL), ja Kielotie 4–6 on liikerakennusten kortteli-aluetta (AL5), jossa liike- ja työhuonetiloja saa sijoittaa myös kellarikerrokseen. Tonttitehokkuus on e=0.70 ja suurin sallittu kerrosluku II.

Huoltoaseman kaavamerkintä AM tarkoittaa moottoriajoneuvojen huoltoasemaa. Suurin sallittu kerrosluku on I ja tehokkuus e=0,25.

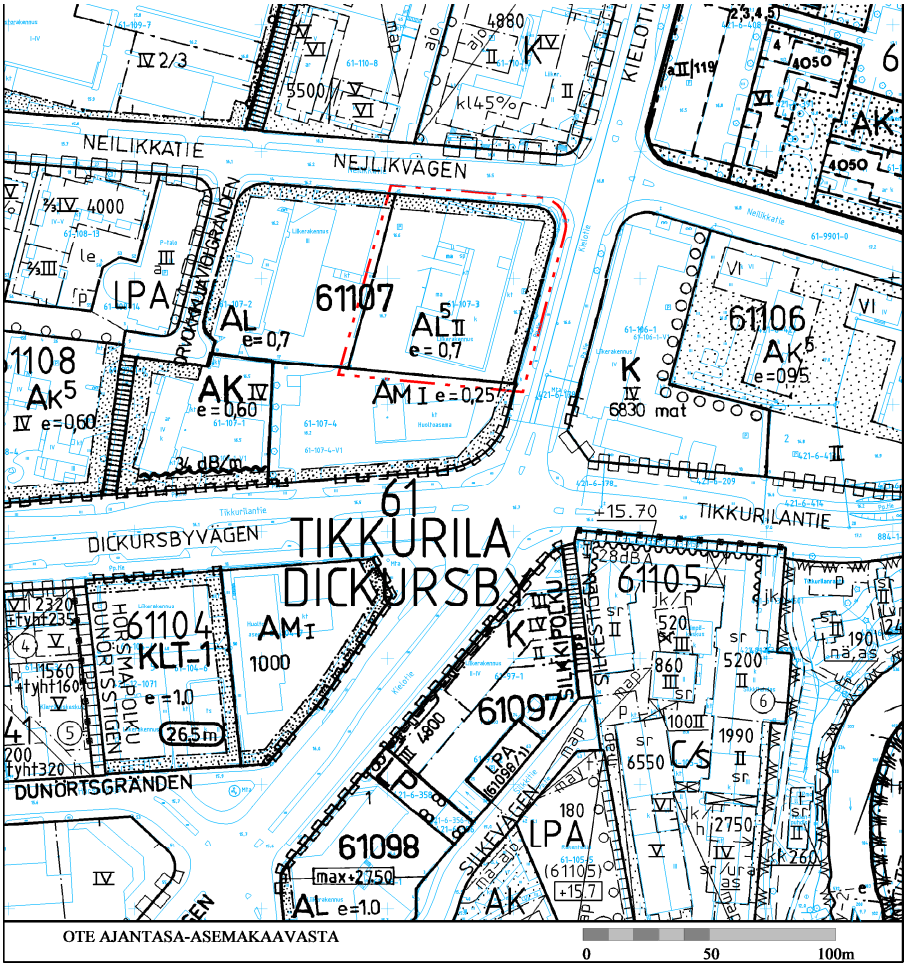

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Kiinteistö Oy Autotalon (Eläkekassa Verso) tonttia 3 koskeva kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 16.8.2010. Kaavamuutos oli kevään 2011 työohjelmassa numerolla 002110 ja työ tuli vireille 11.1.2011.

HOK-Elanto jätti saman korttelin tonttia 4 koskevan kaavamuutoshakemuksen 23.1.2012 ja se sai numeron 002169. Kiinteistö Oy Neilikkatie 8 (tontti 2) jätti oman muutoshakemuksensa 3.8.2012 (nro 002183). Nämä muutokset yhdistetään kaavatyöhön nro 002110.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireilletulosta tehtiin 11.1.2011 työnumerolla 002110. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin ensimmäisellä kierroksella 4.2.2011 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kolme. Mielipiteensä jättivät Vantaan Energia ja Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos, joka pyytää huomioimaan pelastusteiden ja nostopaikkojen sijoittumisen myös sisäpihalla. Tikkurilan Omakotiyhdistys piti 200 m^2:n liiketilaosuutta liian pienenä, mutta puoltaa kaupunkirakenteen tiivistämistä.

Kun kaksi uutta tonttia liittyi mukaan kaavamuutokseen, järjestettiin uusi kuuleminen 5.2.2013. Tuolloin saatiin kahdeksan mielipidettä.

- Vantaan Energia haluaa ensimmäisenä rakennettavaan rakennukseen muuntamotilan.
- Vantaan kaupunginmuseo ei vastusta Autotalon purkamista, vaikka pitääkin sitä valitettavana.
- Museovirastolla ei ole huomauttamista.
- Tikkurilan aluetoimikunta kannattaa kaavamuutosta, sillä se tiivistää yhdyskuntarakennetta ja parantaa alueen palveluita.
- Kuntatekniikan keskus huomautti meluntorjunnasta.
- HSY, vesihuolto pyytää tarkastelemaan uusien tonttien kytkemistä vesihuoltoon.
- Esa Hämäläisen kannanotossa pyydetään huomioimaan esteettömyys ja jalankulkija turvallisuus, pohjavesi, saastunut maa-aines, pysäköinnin riittävyys, pelastustiet, liikenteen kasvu Neilikkatiellä ja Orvokkikujalla, melu, energian säästö esim. LED-valaisimilla. Hän toivoo isoa yhteispihaa ja ettei tehtäisi liian pieniä asuntoja. Kaavahanke kuitenkin parantaa alueen kaupunkikuvaa.
- Kristiina Tyllinen pitää kerroslukua suurena ja on huolissaan Orvokkikujan liikenteen kapasiteetista ja kevyen liikenteen turvallisuudesta.

Tikkurilan kaavarungon lähtökohtia ja meneillä olevia kaavahankkeita kaavatyö 002110 mukaan lukien esiteltiin 9.4.2013 valtuustosalissa. Tilaisuuteen saapui toista sataa asukasta.

Tavanomaisen osallistamisen lisäksi Tikkurilan keskustan tulevaisuudesta on keväällä 2013 järjestetty nettikysely, johon saatiin 276 vastausta. Erikseen järjestettiin nettikysely nuorille sekä nuorten osallisuustyöpaja yhdessä Peltolan koulun kanssa. Seniorifoorumin Tikkurilan tulevaisuutta koskeva työpaja järjestettiin 24.5.2013.

Asukkailla on saadun palautteen perusteella halu kehittää Tikkurilaa kaupunkimaiseen ja tiiviiseen suuntaan, jossa on elämää ja hyvät palvelut ja joka on helppo kaupunki liikkua myös kävellen tai pyörällä.

Nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 15.1.–12.2.2014. Varsinaisia muistutuksia ei tullut, mutta kaupunginhallituksen päätökseen asettaa kaavaehdotus nähtäville 16.12.2013 haettiin muutosta. Jarno Eskelisen tekemä muutoksenhaku päätettiin käsitellä muistutuksena. Siinä vaadittiin asuntojen omistusmuotojen sekoittamista ja tuetun vuokra-asumisen osuuden nostamista vähintään 20 %:iin uudistuotannosta. Muistutus on otettu huomioon vastineessa.

Lausuntoja pyydettiin 7.2.2014 mennessä kolmelta lausunnonantajalta. Tukesin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnoissa ei ollut huomautettavaa kaavamuutokseen. Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta ei saatu lausuntoa määräaikaan mennessä.

Kaavamääräyksiin on tehty nähtävilläolon jälkeen vähäisiä tarkistuksia: lentomelua koskeva määräys on lisätty ja maanalaista pysäköintiä koskevat määräykset on muutettu muotoon pihakannen alainen pysäköinti. Muutokset eivät ole oleellisia, eikä uusi nähtävilläolo ole tarpeen.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Työn alla olevan Tikkurilan kaavarungon (nro 062600) keskeisten periaatteiden mukaisesti Tikkurilan keskustaa kehitetään sekoittuneen yhdyskuntarakenteen periaatteiden mukaisesti. Se tarkoittaa sitä, että kaupunkirakenteen uudistuessa asuntoja, liiketiloja ja toimistoja ei sijoiteta toisistaan erillisille alueille, vaan suositaan maantasokerroksiin liiketiloja ja ympäristöä häiritsemättömiä työpaikkoja. Ylemmät kerrokset varataan yleensä asumiselle.

Kauppakatujen eli Kielotien ja osittain Tikkurilantien varsille tulee sijoittaa liiketiloja rakennusten katutasoon. Niistä suurin osa varataan myymälätiloiksi. Myös muiden autokatujen varsilla on suotavaa sijoittaa katutasoon muuta toimintaa kuin asumista.

Kunnan asettamat tavoitteet

<u>Vantaan tasapainotetun strategian kriittiset menestystekijät:</u>

Kaupunkikasvun hallinta: Kaavoitus ja rakentaminen suunnataan siten, että teknisten palveluiden runkoverkostot ja peruspalvelut ovat tehokkaassa käytössä ja niiden ylläpito taloudellisten resurssien rajoissa.

<u>Vantaan arkkitehtuuristrategia (Kv 30.1.2006):</u>

- vahvistetaan keskustoja eheyttävällä täydennysrakentamisella
- laaditaan laatuluokitus julkisille ulkotiloille
- suunnitellaan kaupunkikuvallisesti hallittuja pysäköintialueita

<u>Tikkurilan kaupunkikuva 2012-2030 (Kala 26.11.2012)</u>

- kantakaupungin kokoojakatuja rajaavat enintään 6-8-kerroksiset rakennukset
- arkkitehtuuri on korkeatasoista
- rakennuksen ja kadun suhdetta elävöitetään esim. arkadein
- pysäköinti hoidetaan rakenteellisesti
- katutason liiketilojen jatkuvuus varmistettava
- katuaukiot ja niihin sijoittuvat kahvilat
- käytetään korkealaatuisia materiaaleja ja kadun kalusteita
- katutila jäsennellään selkeäksi ja turvalliseksi

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Alueen maankäytön suunnittelu on käynnistynyt Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalon eli käytännössä Eläkekassa Verson aloitteesta. Ensimmäisissä Arkkitehdit MV:n laatimissa luonnoksissa suunnittelu

kohdistui vain tontin 3 alueelle korttelin koilliskulmaan. Tuolloin kaupunkisuunnittelussa vahvistui näkemys, että aluetta tulisi suunnitella laajempana kokonaisuutena. Perusratkaisu eli pysäköinnin järjestäminen pihakannen alle umpikorttelin keskelle oli näkyvissä jo ensimmäisessä vaiheessa.

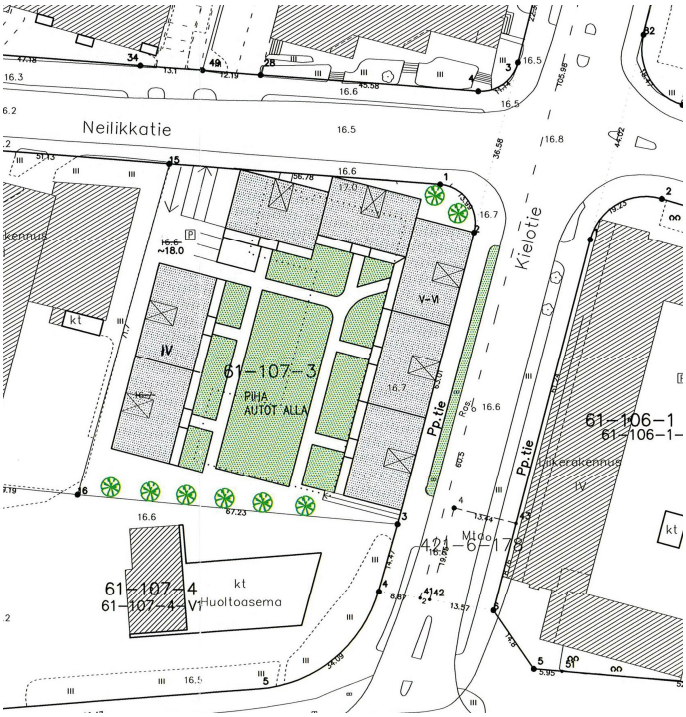

Asemapiirros, tontti 3,

Arkkitehdit MV Oy 16.8.2010

Kolme vaihtoehtoista kaupunkikuvallista tarkastelua, Arkkitehtiryhmä A6, 8.2.2012.

Kun viereiset tontit liittyivät mukaan kaavavalmisteluun ja lisäksi Neilikkatien toisella puolella oleva YH-kotien hanke käynnistyi, haluttiin tarkastella alueen kaupunkikuvaa laajemmin. Tuossa vaiheessa kaavamuutoksen hakijat palkkasivat yhteisesti Arkkitehtiryhmä A6:n tekemään kaupunkikuvallisia vaihtoehtoja. Vasemmalla olevassa vaihtoehdossa Kielotien länsipuolelle sijoittuu viiden 16-kerroksisen tornitalon sarja, jossa kadun varsi kuitenkin rajataan matalammilla, 6-kerroksisilla rakennuksilla. Keskellä oleva kuva edustaa perinteisempää kaupunkikorttelia, jossa 6-8-kerroksiset rakennukset reunustavat kadun varsia. Oikeanpuolimainen ratkaisu esittää ”lähiövaihtoehdon”, jossa irralliset lamellitalot sijoittuvat suorakulmaisesti kaupunkirakenteeseen. Tikkurilantien risteystä on korostettu korkealla rakentamisella.

Kaupunkisuunnittelussa päädyttiin viemään suunnittelua eteenpäin keskimmäisen vaihtoehdon pohjalta. Se edustaa parhaiten perinteistä kaupunkimaista rakentamista, jossa umpikorttelien sisäpihat jäävät suojaan katujen liikennemelulta. Korkeaa rakentamista ei myöskään sijoiteta harkitsemattomasti, vaan korostetaan sen avulla keskeisiä solmukohtia.

Vuoden 2012 alussa oli tarkoitus edelleen viedä YH-kotien kaavahanketta eteenpäin samaan aikaan. Hankkeen suunnittelussa ei kuitenkaan päästy eteenpäin ja päätettiin jatkaa korttelin 61107 suunnittelua viereisestä hankkeesta riippumatta. Syksyllä Kiint.Oy Tikkurilan Autotalo ja Neilikkatie 8 sekä HOK-Elanto palkkasivat yhteiseksi suunnittelijakseen Arkkitehtitoimisto HMV Oyn.

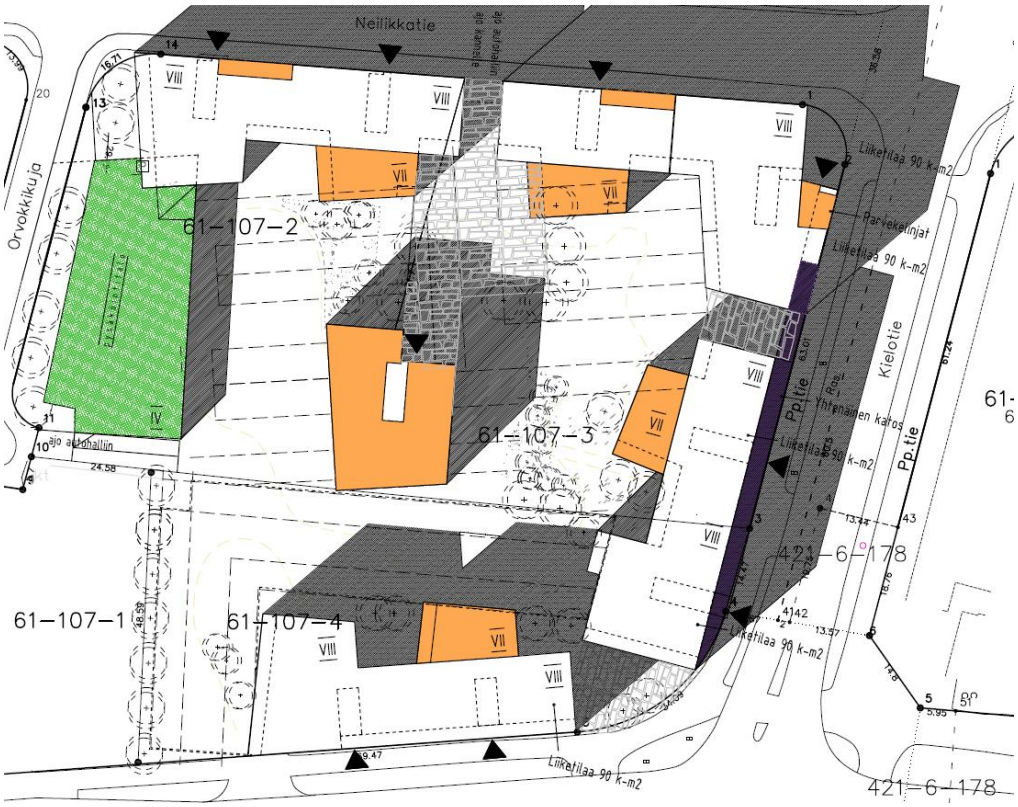

Tontinkäyttötutkielma, Arkkitehtitoimisto HMV Oy, 27.11.2012.

Asemapiirros, Arkkitehtitoimisto HMV Oy, 18.1.2013.

Arkkitehti Juha Huuhtasen esittämissä ensimmäisissä luonnoksissa rakentaminen sijoittui korttelin reunoille kahdeksankerroksisiin lamellitaloihin ja yhteen korttelin keskellä olevaan pistetaloon. Pysäköinti sijoittui pihakannen alle ja pysäköintitaloon, jonka sijainnista esitettiin erilaisia variaatioita. Ratkaisussa ei vielä otettu riittävästi huomioon liikennemelun kantautumista sisäpihalle, eikä siinä ollut kaupungin vaatimaa varausta päivittäistavarakaupalle.

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Keväällä 2013 aloitettiin Tikkurilan kaupunkikuvaselvityksen pohjalta Tikkurilan keskustan kaavarungon suunnittelu. Jo alusta asti oli selvää, että Tikkurilantien ja varsinkin Kielotien hankkeiden haluttiin vahvistavan Tikkurilan imagoa kaupunkikeskustana. Vaadittiin tiivistä tilan rajausta, laadukasta kevyen liikenteen ympäristöä sekä katutason palveluita. Lisäksi pysäköinti tuli ratkaista muutoin kuin maantasopysäköintinä.

Arkkitehtitoimisto HMV:n keväällä 2013 esittämissä suunnitelmissa pysäköinti sijoittuu istutettavan pihakannen alle kokonaan. Paikoitus on mahdollista järjestää useaan tasoon, jolloin erillistä pysäköintitaloa ei tarvita. Kielotien puolella katutasoon tulee liiketilaa ja pitkään eri osapuolia hiertänyt päivittäistavarakauppa sijoitetaan Tikkurilantien varteen, omaksi matalaksi rakennusosakseen. Rakennukset muodostavat nyt tiiviin melumuurin, joka estää katumelun leviämisen korttelin keskelle. Ratkaisun etuna on myös avara ja vehreä sisäpiha asumisviihtyvyyttä luovana tekijänä. Arkkitehtuuri kehittyi prosessin aikana niin, että aluksi monotoniseksi koettu massoittelu saa elävyyttä ”kattokonteista” eli kaksikerroksisista asunnoista, jotka työntyvät vesikaton yläpuolelle ja räystäslinjan ulkopuolelle.

Asemapiirros, Arkkitehtitoimisto HMV Oy, 22.5.2013.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan kaksi- ja kolmekerroksisten liikerakennusten sekä huoltoaseman korttelialueet asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Kortteliin tulee katutason liiketiloja Kielotien ja Tikkurilantien puolelle sekä tilat päivittäistavarakaupalle. Kaava-alue koostuu kolmesta tontista, joiden pysäköinti sijoittuu pihakannen alle yhtenäiseen autohalliin.

5.1.1 Mitoitus

– Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,8 hehtaarin alue. Kokonaisrakennusoikeus on 25 570 k-m^2. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 24 800 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 770 k-m^2. Tehokkuusluku e=1,97.

autopaikkoja: 1 ap/110 asuntokerrosm^2, kuitenkin vähintään 0,7 ap/asunto
1 ap/ 50 k-m^2 myymälä- ja palvelutiloissa

pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asuinhuone.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavalla on annettu määräykset rakennuksen arkkitehtuurista ja liittymisestä kaupunkikuvaan. Määräykset perustuvat laadittavana olevaan Tikkurilan keskustan kaavarunkoon, jossa sekä Kielotien että Tikkurilantien varren julkisivut on määritelty kaupunkikuvallisesti erityisen vaativiksi. Ne ovat myös vahvoja kaupallisia julkisivuja.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialue

Rakentaminen sijoittuu kolmelle tontille rakennusalojen rajaamalle alueelle. Rakennukset tulee Kielotien ja Tikkurilantien puolella rakentaa koko rakennusalan pituisesti rajaamaan katutilaa ja suojaamaan taakseen jäävää korttelia liikenteen melulta. Asumiseen osoitetaan kerrosalaa 24 800 k-m^2 ja liike- ja myymälätiloille 770 k-m^2. Yhteenlaskettu rakennusoikeus on 25 570 k-m^2, mutta asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, ajoluiskat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat sekä porrashuoneiden 15 k-m²/porrastaso ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Rakentaminen on kahdeksankerroksista, mutta kaksikerroksiset kattoasunnot nostavat rakennuksen paikoin yhdeksän kerroksen korkuiseksi.

Pysäköinti sijoittuu pihakannen alle enintään kolmekerroksiseen pysäköintihalliin. Pihakansi on istutettava.

Tontille neljä on määrätty rakennettavaksi tilat päivittäistavarakaupalle. Tikkurilantien puolella 40 % ja Kielotien puolella vähintään 80 % katutason julkisivupituudesta tulee olla liike- ja myymälätilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna. Kielotien puoleisiin kulmiin tulee suunnitella ravintolakäyttöön soveltuvat tilat, mikä tulee ottaa huomioon IV-suunnittelussa. Liiketilojen vähimmäiskerroskorkeus on noin 4 m.

Rakennusten julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen. Pääasiallisia julkisivumateriaaleja ovat muurattu tiili tai rappaus, joko muurattuna tai lämpörapattuna. Puuta ja lasia saa käyttää. Maantasokerroksen julkisivun tulee kadun puolella olla luonnonkivipintainen. Sandwich- elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä tai luonnonkivipinnan yhteydessä. Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein. Katujulkisivujen tulee olla värimaailmaltaan murrettua ja värikylläistä. Myymälätilan katon tulee olla viherkatto.

Kaavalla määrätään rakentamaan kattokerrokseen kaksikerroksisia asuntoja, jotka muodostavat kattopinnan yläpuolelle ja räystäslinjan ulkopuolelle työntyviä konttimaisia kappaleita. Kappaleiden julkisivujen tulee olla puuta tai vastaavaa julkisivulevyä.

Korttelin kulmiin Kielotietä vasten muodostuu pieniä aukioita, jotka on määritelty alueeksi, jolle tulee tehdä yhtenäinen kaupunkitila. Pintojen tulee siellä ja pihakannelle johtavilla portailla olla luonnonkiveä.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia kerrostaloasuntoja tulee noin 400 ja niistä valtaosa on yhden tai kahden hengen talouksille sopivia, joskin osa asunnoista on isompia. Asukkaita alueelle tulee noin 550 henkeä.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Tikkurilan keskustaan vilkkaiden pääkatujen varrelle. Se edistää keskustan täydennysrakentamista esimerkillisesti ja luo tiivistä ja tehokasta, keskustamaista kaupunkirakennetta.

Rakentaminen sijoittuu hyvien raideliikenneyhteyksien ulottuville, kävelyetäisyydelle asemakeskuksesta ja Tikkuraitista.

Kaupunkikuva

Ratkaisu toteuttaa Tikkurilan keskustan kaavarungon ideaa, jossa Kielotien ja Tikkurilantien julkisivut on arvotettu kaupunkikuvallisesti erityisen vaativiksi. Rakennusmateriaaleiksi on määritelty muurattu tiili tai rappaus ja katutasossa luonnonkivi. Julkisivuvärityksen tulee olla murrettua ja värikylläistä. Liiketilat kadun varteen vaaditaan toteutettavaksi ja ne tulee toteuttaa näyteikkunajulkisivuina. Tilojen korkeus on noin 4 metriä. Samoja määräyksiä tullaan vaatimaan Kielotien varren julkisivuilta myös tulevissa kaavamuutoksissa, jolloin yhtenäinen jäsentely katujulkisivuissa tuo alueelle kaivattua yhtenäisyyttä ja mielenkiintoa katutasoon.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee noin 400 keskusta-asumiseen soveltuvaa asuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Kielotie on leveä ja kestää hyvin korkeaa rakentamista. Tärkeää on se mitä katutasossa tapahtuu. Kaavassa vaaditaan katutasoon näyteikkunajulkisivua ja korkealuokkaisia materiaaleja. Kuvassa uusi rakennus on vasemmalla. Vantaan kaupunkisuunnittelu, Seppo Niva.

Palvelut ja työpaikat

Kaavamuutoksessa nykyisten liike- ja toimistotilojen tilalle tulee asuinkerrostaloja, joissa liiketiloja on vain alimmassa kerroksessa. Työpaikkojen määrä vähenee paikallisesti, mutta Tikkurilan keskustan mittakaavassa vähennyksellä ei ole merkitystä. Kaupalliset palvelut paranevat nykyisestä, kun kortteliin tulee päivittäistavarakauppa. Lisäksi Kielotien varteen tulee liiketiloja, joista osa tulee toteuttaa, niin, että ne soveltuvat ravintolakäyttöön.

Tikkurilan työpaikat ovat hyvin saavutettavissa ilman henkilöautoa, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Virkistys

Lähin virkistysalue on Keravanjoen ranta, joka on osa seudullista viheryhteysverkostoa. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen väestö kasvaa kaavan ansiosta noin 550 hengellä, mikä näkyy jossain määrin liikenteen kasvuna. Tikkurilan liikenteen kehitystä on käsitelty kaavarunkotyössä. Pitemmän linjauksen suunnitelmissa Tikkurilan keskusta-aluetta kehitetään joukkoliikennettä sekä kävelyä ja pyöräilyä suosivaksi. Kielotiestä pyritään saamaan joukkoliikennepainotteinen katu kun läpiajava liikenne ohjataan käyttämään Talvikkitietä. Kielotielle kaavaillaan erillisten pyöräilykaistojen erottamista autokaistoista. Tikkurilantiellä varaudutaan joukkoliikenteen runkoväylään, joka voi olla pikaraitiotie tai vastaava.

Ratkaisu tukeutuu joukkoliikenteeseen ja on kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemasta. Se lisää alueen joukkoliikenteen matkustajia ja parantaa joukkoliikennepalvelujen tarjontaa.

Vesihuolto

Vesihuollon kannalta kaavan toteuttamisella ei ole ympäristöön vaikutuksia. Hulevesiä on pyrittävä viivyttämään alueen sisällä ennen katuviemäreihin ja Keravanjokeen johtamista.

Hulevesien suhteen tilanne paranee nykyisestä, kun asfaltoidun pinnan tilalle tulee pihakansi istutuksineen ja maakerroksineen, mikä ainakin viivyttää hulevesien virtausta viemäreihin ja Keravanjokeen.

Ympäristöhäiriöt

Rakennukset tulee Kielotien ja Tikkurilantien puolella rakentaa koko rakennusalan pituisesti rajaamaan katutilaa ja suojaamaan taakseen jäävää korttelia liikenteen melulta. Kielotieltä pihakannelle nousevien portaiden päälle rakennetaan parvekkeet, joilla piha rajataan katutilasta. Kaavassa on otet-

tu huomioon Kielotien ja Tikkurilantien liikennemelut rakennusten ulkoseinille asetetuissa vaatimuksissa. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänieristävyyden ΔL liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB Kielotien ja Tikkurilantien varressa, sekä 30 dB Neilikkatien suuntaan. Katualueille avautuvat parvekkeet tulee lasittaa. Kielotien ja Tikkurilantien varrella tulee teknisin ratkaisuin, mm. lasitetuin parvekkein tai viherhuonein huolehtia siitä, että ohjeiden mukainen melutaso ei ylity.

Mahdolliset pilaantuneet maat, joita voi huoltoaseman tontilla olla, tulee tarvittaessa poistaa ennen rakentamistoimiin ryhtymistä.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, jotka ovat hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia ihmisiä. Tikkurilan keskustassa on koettu varsinkin viikonloppuöihin keskittyviä järjestyshäiriöitä. Tuoreen VTT:n julkaisun ”Turvalliset kaupunkiympäristöt” mukaan häiriöiden taustalla on Tikkurilan profiloituminen ”bilekaupungiksi”, jonne tullaan kauempaa viettämään iltaa. Kun keskustan toimistokorttelit ovat iltaisin ja viikonloppuisin tyhjillään, jää alueelle häiriökäyttäytymisen kannalta oleellisia katvealueita. Eli häiriöt tavallisen asumisen kannalta ovat vähäisiä. Lisäämällä asuntoja keskustaan sosiaalinen kontrolli alueella kasvaa. Kun kaavoitettavaan kortteliin on tulossa pieni päivittäistavarakauppa, joka on auki myöhään, lisääntyy myös myöhään alueella jalan liikkuvien määrä ja kasvattaa sekin sosiaalista kontrollia osaltaan.

Hanke on VAT:n mukainen.

Taloudellisia vaikutuksia

Uudet asunnot kasvattavat alueen työvoimatarjontaa ja niiden rakentaminen sekä uudet työpaikat lisäävät osaltaan pääkaupunkiseudun taloudellista toimeliaisuutta. Kun asukaspohja kasvaa, Tikkurilalla on mahdollisuudet kehittyä aidosti kaupunkikeskustaksi, joka tukeutuu liikenteellisesti kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Samalla keskustan asema kaupan ja palvelujen alueena vahvistuu. Korkealaatuinen kaupunkiympäristö lisää alueen vetovoimaisuutta.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-muutos parantaa hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, kun lähes koko kaavamuutosalue on asvaltilla päällystettyä. Pihakannen päälle tehdään maastonmuotoiluin kasvullista ja imeyttävää maakerrosta, jolloin hulevesiä on mahdollista viivyttää alueella. Päivittäistavarakaupan katto tehdään viherkattona.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

5.4.3 Yhteenveto

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa ja kaava mahdollistaa myös vaiheittaisen rakentamisen.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan toteuttaminen alkaa kaavan saatua lainvoiman.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Eläkekassa Verso:	Pentti Tervola	
	Petri Saarinen	
HOK-Elanto:	Petri Suutarinen	
	Tommi Seppänen	
SRV:	Paavo Hiltunen	
	Ilkka Tiensuu	
Arkkitehtitoimisto HMV Oy:	Juha Huuhtanen	
Trafix Oy:	Nora Kumpulainen	
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu	Asta Tirkkonen	alue-arkkitehti
	Niva Seppo	arkkitehti
	Minna Koskinen	arkkitehti
	Kangas Kimmo	suunnitteluavustaja
	Vanhala Anna-Liisa	kaavoitusteknikko
Kuntatekniikan keskus	Auvinen Antti	vesihuollon suunn.
	Kangas Heikki	geot.suunn. ins.
	Pajunen Jarmo	liikenneins.
Rakennusvalvonta	Teerikangas Päivi	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus	Höglund Krister	ympäristöinsinööri
Yrityspalvelut	Hurme Tuula	asumisas.pääll.
	Heikki Virkkunen	projektipäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä maaliskuuta 2014.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	13.09.2013
Kaavan nimi	002110 Tikkurila 61 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	05.02.2013
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002110
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,2558	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	1,2558

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,2558**	**100,0**	**24800**	**1,94**	**0,0000**	**17664**
A yhteensä	1,2558	100,0	24800	1,94	0,0000	17664
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,2558**	**100,0**	**24800**	**1,94**	**0,0000**	**17664**
A yhteensä	1,2558	100,0	24800	1,94	0,0000	17664
AK	1,2558	100,0	24800	1,94	1,2558	24800
AL	0,0000				-0,8879	-6216
AM	0,0000				-0,3679	-920
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Näkymä kortteliin kaakosta, Vantaan kaupunkisuunnittelu, Seppo Niva.

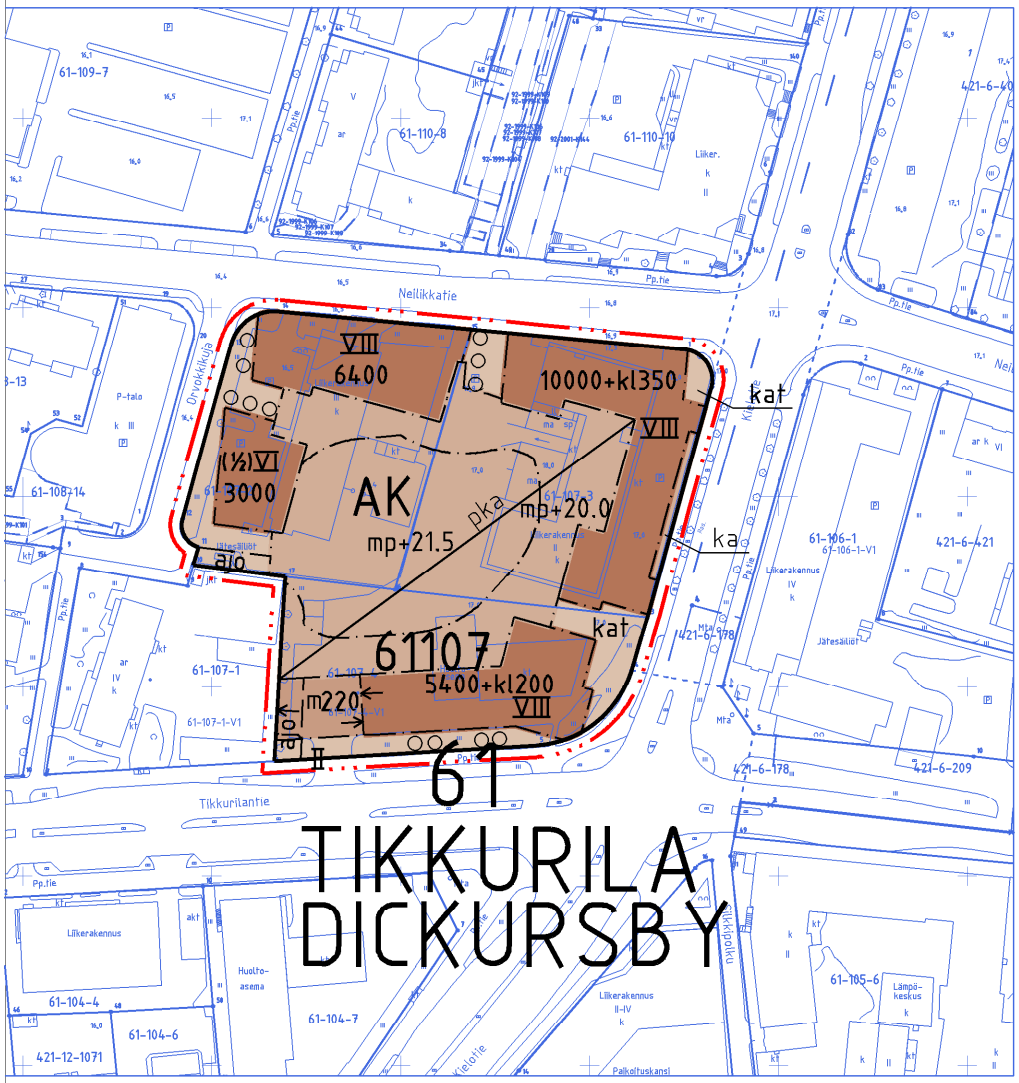

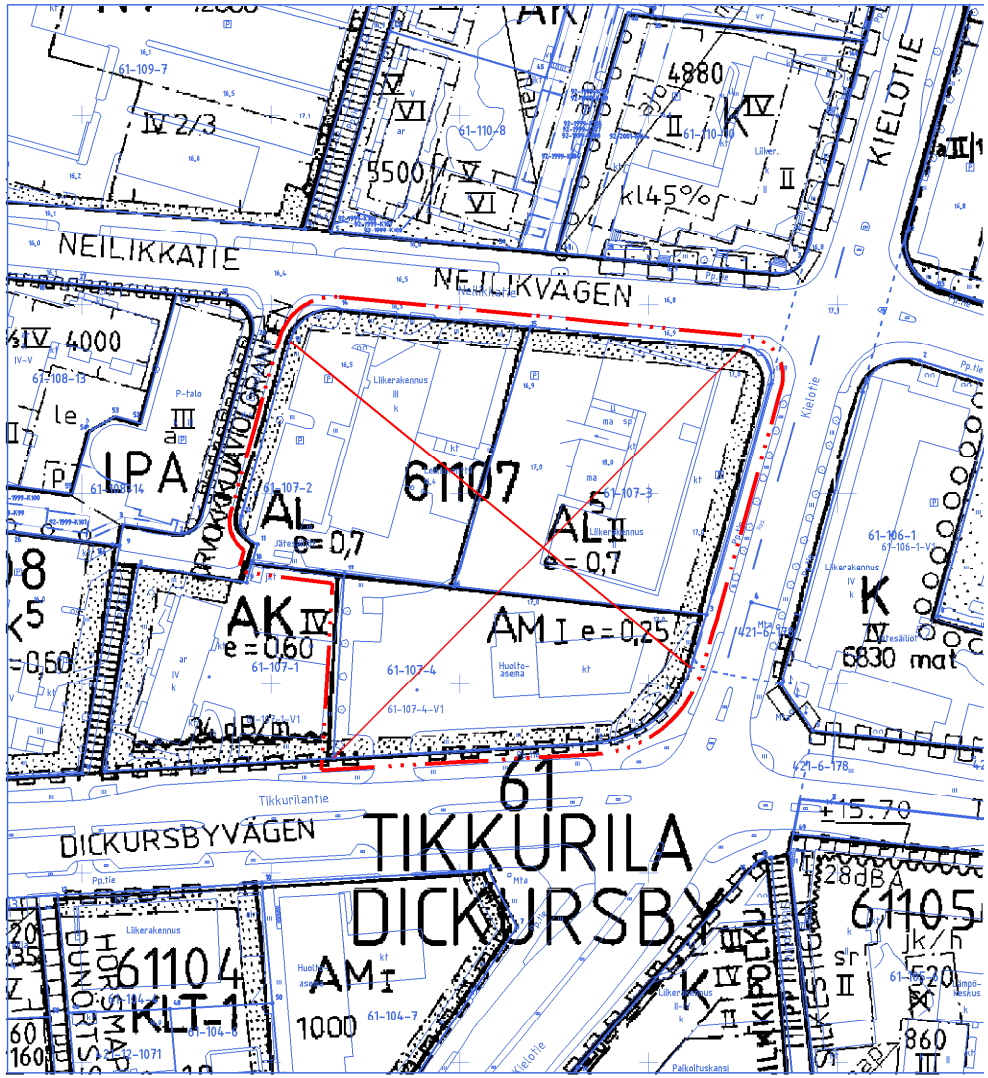

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

0 50 100m

POISTETTAVAT MERKINNÄT

KIELOTIE, KORTTELI 61107, NÄKYMÄ KIELOTIELTÄ 18.9.2013

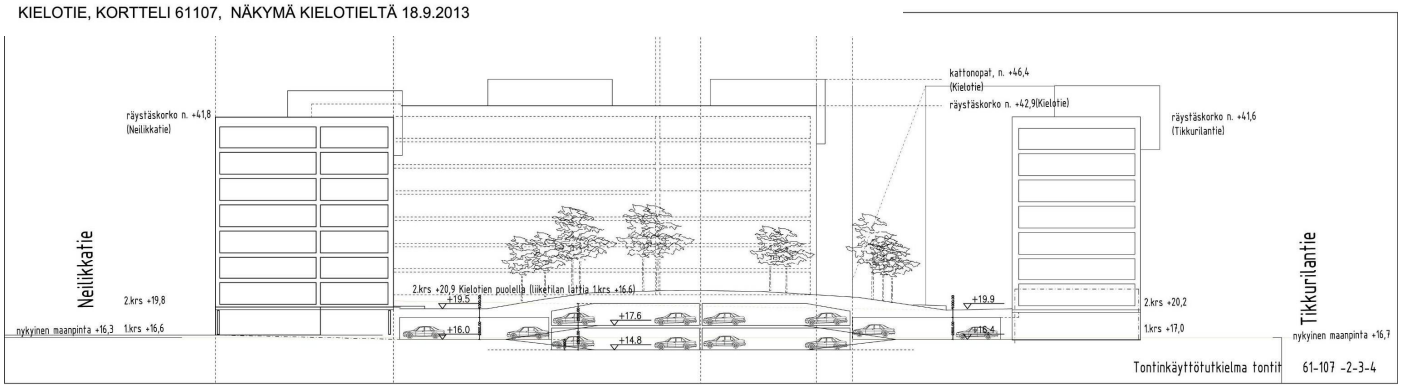

KIELOTIE, KORTTELI 61107, NÄKYMÄ RISTEYKSESTÄ 18.9.2013

Eteläesplanadi 18 b www.arkhmv.fi
00130 Helsinki tel +358-9-6126670
Finland fax +358-9-61266720
Arkkitehtitoimisto H M V Oy
Huuhtanen Metsähonkala Viherkoski

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu/ATI, NIS

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002110
KIELOTIE 2-6
61 TIKKURILA
MUISTUTUS JA VASTINE
10.3.2014

Asemakaavan muutosehdotus nro **002110, Kielotie 2-6, Tikkurila** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä
15.1. – 13.2.2014. Tänä aikana jätettiin **yksi** (**1 kpl) muistutusta.**

NRO 1
JARNO ESKELINEN

Muistutus:

”Kaupungin tehtävänä on huolehtia asuntoalueiden sosiaalisesta eheydestä sekoittamalla asuntojen rahoitus- ja hallintomuotoja myös Tikkurilassa.

Helsingin seudun ja valtion väliset maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimukset vuosille 2012-2015 allekirjoitettiin 20. kesäkuuta 2012. Aiesopimuksilla tuetaan kuntien ja valtion yhteistyötä yhdysrakenteen ohjauksessa sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa.

Kohtuuhintaisten asuntojen lisäämiseksi ARA-vuokra-asuntotuotannon osuuden tulee olla uudistuotantotavoitteesta vähintään 20 prosenttia Tikkurilassakin.”

Vastine:
Kiinteistöjen omistusta tai hallintamuotoa ei määritetä asemakaavalla. Poikkeuksen muodostaa yleisten rakennusten korttelialueen (Y) merkintä , jolla alue voidaan osoittaa kunnan tai valtion tarpeisiin. Asuntorakentaminen ei kuitenkaan ole Y-merkinnällä mahdollista.

Tarkistukset:
–

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS/
Asemakaavan muutos nro 002110

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Kiinteistö-Oy Tikkurilan Autotalo** (Y: 0197047-1)
c/o Eläkekassa Verso, Fredrikinkatu 45 A, 00100 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. TAUSTAA

Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalo, Kiinteistö Oy Neilikkatie 8, HOK-Elanto ovat hakeneet asemakaavan muutosta Tikkurilassa korttelissa 61107 omistamilleen alueille. Alue rajautuu idässä Kielotiehen, pohjoisessa Neilikkatiehen ja etelässä Tikkurilantiehen. Alueella on voimassa Tikkurilan-Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutokset nro 000096 (SM 9.3.1978) ja nro 000136 (Kh 29.10.1979).

Asemakaavan muutoksella nro 002110 muutetaan voimassa olevan asemakaavan korttelin 61107 asuinliikerakennusten (AL) korttelialue sekä huoltoaseman (AM) korttelialue asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja kokonaisrakennusoikeus muutosalueella nousee nykyisestä 7136 k-m^2:sta 25570 k-m^2:in.

Yhtiön omistamalle liikerakennusten korttelialueen tontille 61107/3 (jäljempänä sopimusalue) on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu rakennusoikeutta 3305 k-m^2. Asemakaavan muutoksella nro 002110 sopimusalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 7045 k-m^2, kun kokonaisrakennusoikeus sopimusalueella nousee nykyisestä 3305 k-m^2:stä 10350 k-m^2:in. Asemakaavan muutoksen kokonaisrakennusoikeudesta liiketilojen (kl) osuus on 350 k-m^2 ja asuintilojen osuus 10000 k-m^2. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavan muutokseen nro 002110 liittyen Kaupunki ja Yhtiö asemakaavamuutosalueen omistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta seuraavaa:

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että korttelia palveleva kunnallistekniikka on valmis.

Yhtiö vastaa täysin mahdollisen pilaantumisen aiheuttamasta maapohjan puhdistuksesta. Katualueelle sijoittuvat pysyvät perustus- ym. rakenteet edellyttävät kuntatekniikan keskuksen myöntämää sijoituslupaa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

4.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä ja muuttuneesta rakennusoikeudesta yhteensä miljoona viisisataakuusikymmentäkolmetuhattaneljäsataakaksikymmentäkuusi euroa (**1 563 426 €**).

4.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi seuraavan maksuaikataulun mukaisesti:

- **Ensimmäinen erä** viisisataakaksikymmentäkolmetuhattaneljäsataakaksikymmentäkuusi (**523 426**) euroa erääntyy heti asemakaavan muutoksen nro 002110 tultua voimaan.
- **Toinen erä** viisisataakaksikymmentätuhatta (**520 000**) euroa erääntyy vuoden (1) kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.
- **Kolmas ja viimeinen erä** viisisataakaksikymmentätuhatta (**520 000**) euroa erääntyy kahden (2) vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.

Korvaukset maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

4.3 Yhtiö asettaa yhteensä miljoonan viidensadankuudenkymmenenkolmentuhannenneljänsadankahdenkymmenenkuuden (**1 563 426**) euron suuruisen kotimaisen pankkilaitoksen pankkitakauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin. Vakuutta vapautetaan maksettua kunnallisteniikan korvausta vastaavasti.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtiölle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen. Mikäli asemakaavaa ei ole kuulutettu voimaan 30.9.2018 mennessä sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan uudestaan tämän sopimuksen ehdoista.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002110 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002110 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002110, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja asemakaavan muutos nro 002110 on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Vantaan kaupungille ja yksi Kiinteistö-Oy Tikkurilan Autotalolle.

Vantaalla 12. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Kiinteistö-Oy Tikkurilan Autotalon
puolesta asemavaltuutuksella

Petri Saarinen
toimitusjohtaja

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalon kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002110 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 16.12.2013 (§31).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

Liite 1. Pohjana asemakaavamuutoksen 002110 luonnos 01.10.2013. Sopimusalue, joka vastaa Kiinteistö-oy Tikkurilan Autotalo omistamaa tonttia92-61-107-3, on merkitty ohjeellisesti karttaan vihreällä viivalla.

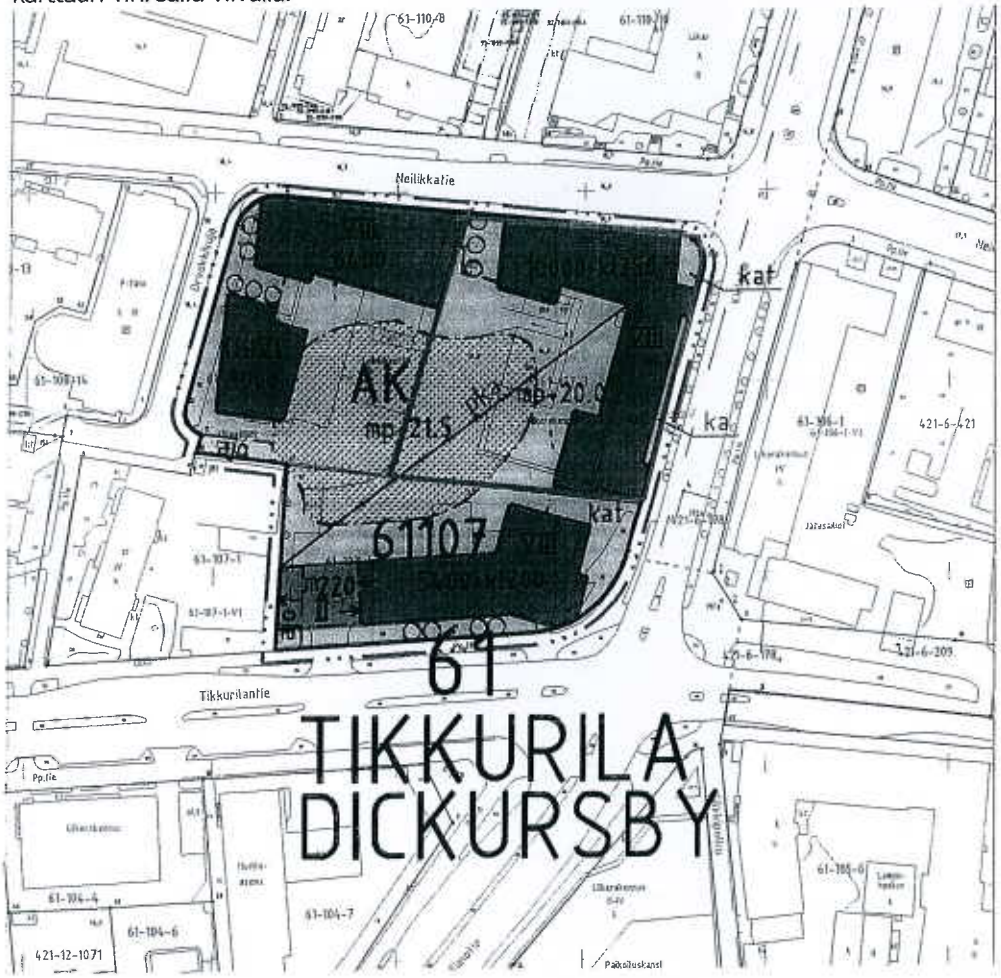

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS /
Asemakaavan muutos nro 002110

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Helsingin Osuuskauppa Elanto** (Y: 1837954-9)
PL 53, 00441 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. TAUSTAA

Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalo, Kiinteistö Oy Neilikkatie 8, HOK-Elanto ovat hakeneet asemakaavan muutosta omistamille alueilleen, jotka sijaitsevat Tikkurilassa korttelissa 61107. Alue rajautuu idässä Kielotiehen, pohjoisessa Neilikkatiehen ja etelässä Tikkurilantiehen. Alueella on voimassa Tikkurilan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutokset nro 000096 (SM 9.3.1978) ja nro 000136 (Kh 29.10.1979).

Asemakaavan muutoksella nro 002110 muutetaan voimassa olevan asemakaavan korttelin 61107 liikerakennusten (A_L) korttelialue sekä huoltoaseman (AM) korttelialue asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kokonaisrakennusoikeus asemakaavamuutosalueella nousee 7136 k-m^2:sta 25570 k-m^2:n.

Yhtiön omistaman ns. huoltoaseman tontille 61107/4 (jäljempänä sopimusalue) on osoitettu rakennusoikeutta 920 k-m^2. Asemakaavan muutoksella nro 002110 sopimusalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 4900 k-m^2, kun kokonaisrakennusoikeus sopimusalueella nousee nykyisestä 920 k- m^2:sta 5820 k-m^2:in. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavan muutokseen nro 002110 Kaupunki ja Yhtiö asemakaavamuutosalueen omistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a§:n mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta seuraavaa:

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että korttelia palveleva kunnallistekniikka on valmis.

Yhtiö on tietoinen, että huoltoaseman korttelialueella (AM) toiminut ja toimiva huoltoasema on saattanut aiheuttaa maan pilaantumista alueella. Yhtiö vastaa täysin mahdollisen pilaantumisen aiheuttamasta maapohjan puhdistuksesta. Katualueelle sijoittuvat pysyvät perustus- ym. rakenteet edellyttävät kuntatekniikan keskuksen myöntämää sijoituslupaa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

4.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta yhteensä kahdeksansataakaksikymmentäneljätuhattakaksisataakymmenen euroa (**824 210 €**).

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi seuraavan maksuaikataulun mukaisesti:

- **Ensimmäinen erä** kaksisataakahdeksankymmentäneljätuhattakaksisataakymmenen (**284 210**) euroa erääntyy heti asemakaavan muutoksen nro 002110 tultua voimaan.
- **Toinen erä** kaksisataaseitsemänkymmentätuhatta (**270 000**) euroa erääntyy yhden (1) vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.
- **Kolmas ja viimeinen erä** kaksisataaseitsemänkymmentätuhatta (**270 000**) euroa erääntyy kahden (2) vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.

Korvaukset maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa yhteensä kahdeksansadankahdenkymmenenneljäntuhannenkahdensadankymmenen (**824 210**) euron kotimaisen pankkilaitoksen pankkitakauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtiölle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen. Mikäli asemakaavaa ei ole kuulutettu voimaan 30.9.2018 mennessä sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan uudestaan tämän sopimuksen ehdoista.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002110 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002110 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002110, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Vantaan kaupungille ja yksi Helsingin Osuuskauppa Elannolle.

Vantaalla 12. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Helsingin Osuuskauppa Elannon
puolesta valtakirjalla

Tommi Seppänen

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Helsingin Osuuskauppa Elannon kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002110 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 16.12.2013 (§32).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

Liite 1. Pohjana asemakaavamuutoksen 002110 luonnos 01.10.2013. Sopimusalue, joka vastaa Helsingin Osuuskauppa Elannon omistamaa tonttia92-61-107-4, on merkitty ohjeellisesti karttaan vihreällä viivalla.

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS /
Asemakaavan muutos nro 002110

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Kiinteistö Oy Neilikkatie 8** (Y: 0487028-1)
c/o Eläkekassa Verso, Fredrikinkatu 45 A, 00100 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. TAUSTAA

Kiinteistö Oy Tikkurilan Autotalo, Kiinteistö Oy Neilikkatie 8, HOK-Elanto ovat hakeneet asemakaavan muutosta omistamille alueilleen, jotka sijaitsevat Tikkurilassa korttelissa 61107. Alue rajautuu idässä Kielotiehen, pohjoisessa Neilikkatiehen ja etelässä Tikkurilantiehen. Alueella on voimassa Tikkurilan-Viertolan asemakaava nro 630100, joka on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 22.3.1974. Alueelle on tehty kaavamuutokset nro 000096 (SM 9.3.1978) ja nro 000136 (Kh 29.10.1979).

Asemakaavan muutoksella nro 002110 muutetaan voimassa olevan asemakaavan korttelin 61107 liikerakennusten (AL) korttelialue sekä huoltoaseman (AM) korttelialue asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kokonaisrakennusoikeus asemakaavamuutosalueella nousee 7136 k-m^2:sta 25570 k-m^2:n.

Yhtiön omistaman liikerakennusten korttelialueen tontille 61107/2 (jäljempänä sopimusalue) on osoitettu rakennusoikeutta 2911 k-m^2. Asemakaavan muutoksella nro 002110 sopimusalueelle tulee lisää rakennusoikeutta 6489 k-m^2, kun kokonaisrakennusoikeus sopimusalueella nousee 2911 k-m^2:sta 9400 k-m^2:in. Asemakaavamuutoksessa tontille 61107/2 osoitettu rakennusoikeus on kokonaisuudessaan asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä nro 1.

Asemakaavan muutokseen nro 002110 liittyen Kaupunki ja Yhtiö asemakaavamuutosalueen omistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a§:n mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta seuraavaa:

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että korttelia palveleva kunnallistekniikka on valmis. Yhtiö vastaa täysin mahdollisen pilaantumisen aiheuttamasta maapohjan puhdistuksesta. Katualueelle sijoittuvat pysyvät perustus- ym. rakenteet edellyttävät kuntatekniikan keskuksen myöntämää sijoituslupaa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

4.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta yhteensä miljoona viisisataakaksikymmentäkaksituhattaneljäkymmentäkuusi euroa (1 522 046 €).

4.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi seuraavan maksuaikataulun mukaisesti:

- **Ensimmäinen erä** viisisataakaksikymmentäkaksituhattaneljäkymmentäkuusi (**522 046**) euroa erääntyy heti asemakaavamuutoksen nro 002110 tultua voimaan.
- **Toinen erä** viisisataatuhatta (**500 000**) euroa erääntyy yhden (1) vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.
- **Kolmas ja viimeinen erä** viisisataatuhatta (**500 000**) euroa erääntyy kahden (2) vuoden kuluttua asemakaavan muutoksen nro 002110 voimaantulosta.

Korvaukset maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

4.3 Yhtiö asettaa yhteensä miljoona viidensadankahdenkymmenenkahdentuhannenneljänkymmenenkuuden (1 522 046) euron pankkitakauksen tai muun kaupungin hyväksymän vakuuden tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoituksin. Vakuutta vapautetaan maksettua kunnallisteniikan korvausta vastaavasti.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtiölle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen. Mikäli asemakaavaa ei ole kuulutettu voimaan 30.9.2018 mennessä sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan uudestaan tämän sopimuksen ehdoista.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutos nro 002110 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutos nro 002110 ole tullut voimaan 31.12.2015 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2015 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002110, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja asemakaavan muutos nro 002110 on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta on laadittu kaksi (2) yhtäpitävää kappaletta, yksi Vantaan kaupungille ja yksi Kiinteistö Oy Neilikkatie 8:lle.

Vantaalla 12. päivänä maaliskuuta 2014

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Irene Varila
lakimies

Kiinteistö Oy Neilikkatie 8:n
puolesta asemavaltuutuksella

Petri Saarinen
toimitusjohtaja

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Irene Varilan allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen Kiinteistö Oy Neilikkatie 8:n kanssa. Sopimus liittyy asemakaavamuutoksen nro 002110 toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt kaupungin sitoutumisesta sopimukseen kokouksessaan 16.12.2013 (§33).

Vantaalla 27. päivänä helmikuuta 2014

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

Liite 1. Pohjana asemakaavamuutoksen 002110 luonnos 01.10.2013. Sopimusalue, joka vastaa Kiinteistö oy Neilikkatie 8 omistamaa tonttia92-61-107-2, on merkitty ohjeellisesti karttaan vihreällä viivalla.

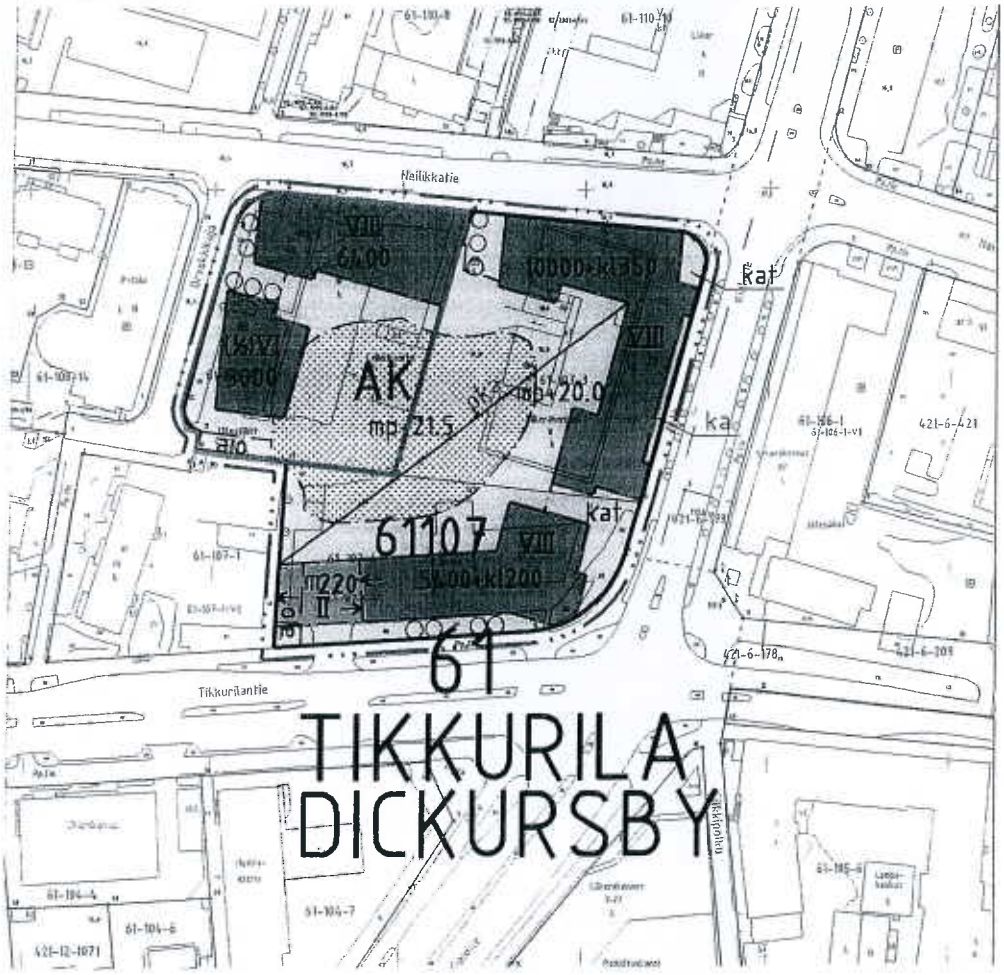

16 § Asemakaavamuutos 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus

KA/656/10.02.04.01/2013
J-VN/TLA/TKA/ESN/JB

Metropolia ammattikorkeakoulu keskittää toimintansa neljään yksikköön, joista yksi on Myyrmäki. Laajennustarve on 16 000 k-m2, joka sijoittuisi Leiritien varteen osin seitsemään kerrokseen.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 15521 sekä virkistysaluetta kaupunginosassa 15 Myyrmäki. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 15521 sekä katu- ja virkistysalueita.

Alue sijaitsee osoitteessa Leiritie 1.

Kaavamuutoksen hakija
Vantaan kaupunki, yrityspalvelut.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Metropolia ammattikorkeakoulu Oy:n konsulttina Ramboll ja Arkkitehtitoimisto Arkkitehtitoimisto Tengbom Eriksson.

Yleiskaava
Julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta PY.

Asemakaavan muutos
Kaavamuutosta haetaan Metropolia ammattikorkeakoulun laajennukselle.

Metropolia ammattikorkeakoulu toimii nyt 20 eri toimipisteessä, mikä on erittäin kallista sekä epäsopivien, peruskorjattavien ja osin suojeltujen kiinteistöjen vuoksi tulevaisuudessa mahdotonta. Visiossa muodostuisi neljä kampusta: Myyrmäkeen, Leppävaaraan, Arabianrantaan ja Myllypuroon. Tämä olisi rahoitettavissa säästyvillä kiinteistökuluilla ja säästäisi huomattavasti käyttökuluja. Myyrmäkeen sijoittuvat vihreät teknologiat ja liiketoiminta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on yleisten rakennusten korttelialuetta Y. Tontin rakennusoikeus on 20 000 k-m2 (kerrosneliömetriä). Suurin sallittu kerrosluku on viisi.

Tontilla on kolmekerroksinen ammattikorkeakoulu, yksikerroksinen urheilurakennus ja yksikerroksinen kahden asunnon talo, jotka ovat valmistuneet 1988. Ne on toteutettu arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta. Rakennusoikeutta on nyt käytetty 15 618 k-m2. Rakennusoikeutta on jäljellä 4 382 k-m2.

Rakennusta on tarpeen laajentaa noin 16 000 k-m2, jolloin kokonaisrakennusoikeuden tarve on 32 000 k-m2.

Asemakaavamuutoksessa tontti pysyy yleisten rakennusten korttelialueena Y. Rakennusoikeudeksi annetaan 32 000 k-m2, jolloin rakennusoikeus kasvaa 12 000 k-m2 (60 %). Suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi tulisi osittain seitsemän. Leiritien reunassa kerrosluku olisi neljä. Myös Apajakujan itäpäässä on seitsemänkerroksisia taloja.

Alustavan luonnoksen mukaan uudisrakennus kohoaisi Leiritien puolella polveilevana massana niin, että se ei merkittävästi varjostaisi Leiritien toisella puolella olevaa asuinkerrostaloa. Raappavuorentien risteyksestä katsottuna uudisrakennus kohoaa vanhaa rakennusta korkeammalle. Vanhin rakennusosa säilyy ja merkitään kaksikerroksiseksi. Ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike- ja palvelutiloja. Tonttia reunustavat puurivit säilyvät.

Pysäköinti sijoittuu pääosin pysäköintitaloon ja muuttuu maksulliseksi. Kaavassa sovelletaan tavanomaista Y-tonttien pysäköintinormia 1 ap / 150 k-m2, jolloin pysäköintipaikkojen määrä säilyy nykyisenä. Lisääntyvä kysyntä siirtyy joukkoliikenteeseen. Alueelle on erinomaiset joukkoliikenne-yhteydet. Polkupyöräpaikkoja on tarjottava riittävästi.

Kaavamuutos mahdollistaa pääkaupunkiseudun ammattikorkeakouluvision toteuttamisen. Se tarjoaisi huomattavasti synergiaetuja ja parantaisi opiskelumahdollisuuksia. Hankkeen olisi tarkoitus valmistua 2016 – 17.

Väljä asemakaava mahdollistaa tarkemman hanke- ja rakennussuunnittelun, jota ei ole vielä aloitettu.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 26.4.2013 ja tarkistettu 29.4.2013.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on tiedotettu Vantaan asukaslehdessä 16.3.2013 ja Vantaan Sanomissa 4.5.2013.
Yleisötilaisuus pidettiin tontilla 14.5.2013.

Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota erityisesti rakentamisen sijoittumiseen, rakentamisen korkeuteen, liikenteeseen, pohjaveteen ja valoisuuteen. Näitä on selvitetty kaavaselostuksessa.

Sopimus
Asemakaavan muutokseen ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 15.1. – 13.2.2014. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Kaavalausunnot
Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 25.11.2013 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolme ja saatiin kaksi. HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän lausunnon johdosta kaavaselostuksen tekstiä on tarkistettu.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).
Kaavatyö kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa yleisten rakennusten kerrosalaa 12 000 k-m2.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2014 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdään esitetty tarkistus,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus nro 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 32

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdä esitetty tarkistus,

b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus nro 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus.

Käsittely:
Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä 25.11.2013 päivätty asemakaavamuutosehdotus nro 002195, 15 Myyrmäki / Metropolian laajennus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että **Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä** jätti seuraavan pöytäkirjalausuman johon yhtyi Vihreä valtuustoryhmä, Perussuomalainen valtuustoryhmä, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, Keskustan valtuustoryhmä ja Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä:

”Hyväksyessään asemakaavan, joka mahdollistaa ammattikorkeakoulu Metropolian laajennuksen Myyrmäessä, allekirjoittaneet valtuustoryhmät edellyttävät, että oppilaitoksen lähietäisyydeltä osoitetaan ja luovutetaan uusia tontteja opiskelija-asuntojen rakentamista varten.”

Liitteet:
29 Asemakaavamuutoksen selostus / 002195 Myyrmäki / 25.11.2013, tarkistettu 10.3.2014
30 Lausunnot ja vastineet 10.3.2014

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 09 8392 2675, timo.kallaluoto[at]vantaa.fi

Vantaa
Kaupunkisuunnittelu
Timo Kallaluoto

Metropolian laajennus

Näkymä Rajatorpantieltä Leiritielle. / Luonnos Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy.

Asemakaavan muutoksen selostus,
joka koskee 25.11.2013 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002195.
Kaavaselostusta on tarkistettu 10.3.2014

1. Perus- ja tunnistetiedot

Metropolia ammattikorkeakoulu
Pääkaupunkiseudulla toimiva kansainvälinen ja monialainen ammattikorkeakoulu. Kouluttaa kulttuurin, liiketalouden, sosiaali- ja terveysalan sekä tekniikan asiantuntijoita ja kehittäjiä.

Asemakaavamuutos
Vantaan kaupungin 15. kaupunginosa, Myyrmäki
kortteli 15521 sekä virkistysalue
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli 15521 sekä katu- ja virkistysalueet)

Kaava-alueen sijainti
Alue sijaitsee osoitteessa Leiritie 1.
Aluetta rajaavat Raappavuorentie, Rajatorpantie, Leiritie ja kaupungin raja.

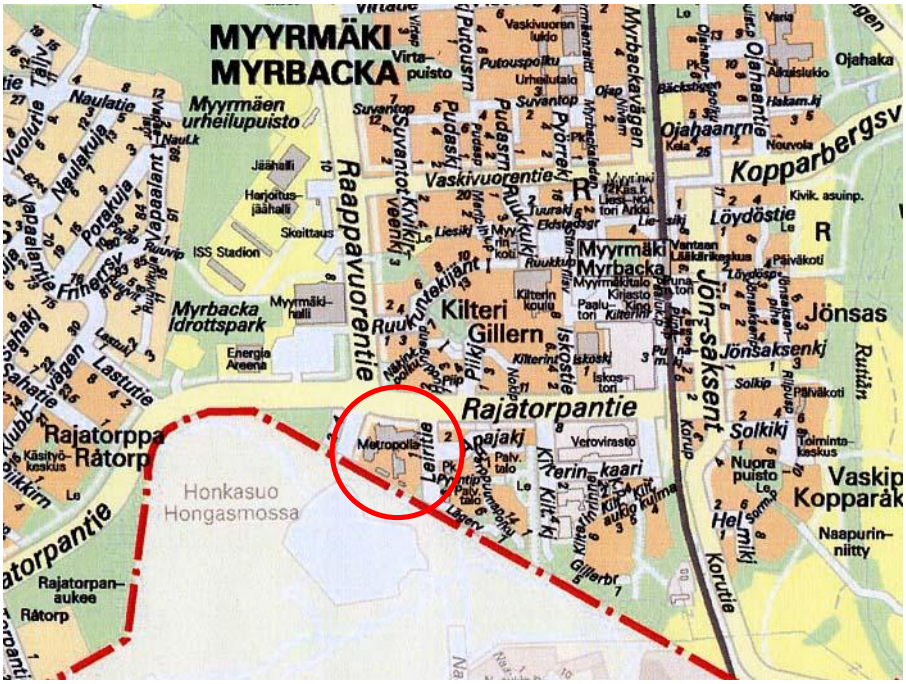

Alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Kaava-aluetta koskevat asiakirjat ovat kaupunkisuunnittelun arkistossa.

2. Tiivistelmä

Vantaan kaupungin yrityspalvelut hakee asemakaavamuutosta Metropolia ammattikorkeakoulun laajennukselle.

Metropolia ammattikorkeakoulu toimii nyt 20 eri toimipisteessä, mikä on erittäin kallista sekä epäsopivien, peruskorjattavien ja osin suojeltujen kiinteistöjen vuoksi tulevaisuudessa mahdotonta. Visiossa muodostuisi neljä kampusta: Myyrmäkeen, Leppävaaraan, Arabianrantaan ja Myllypuroon. Tämä olisi rahoitettavissa säästyvillä kiinteistökuluilla ja säästäisi huomattavasti käyttökuluja. Myyrmäkeen sijoittuvat vihreät teknologiat ja liiketoiminta.

Yleiskaavassa kaava-alue on julkisen palvelujen ja hallinnon aluetta PY.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on yleisten rakennusten korttelialuetta Y. Tontin rakennusoikeus on 20 000 k-m2 (kerrosneliömetriä). Suurin sallittu kerrosluku on viisi.

Tontilla on kolmekerroksinen ammattikorkeakoulu, yksikerroksinen urheilurakennus ja yksikerroksinen kahden asunnon talo, jotka ovat valmistuneet 1988. Ne on toteutettu arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta. Rakennusoikeutta on nyt käytetty 15 618 k-m2. Rakennusoikeutta on jäljellä 4 382 k-m2.

Rakennusta on tarpeen laajentaa noin 16 000 k-m2, jolloin kokonaisrakennusoikeuden tarve on 32 000 k-m2.

Asemakaavamuutoksessa tontti pysyy yleisten rakennusten korttelialueena Y. Rakennusoikeudeksi annetaan 32 000 k-m2, jolloin rakennusoikeus kasvaa 12 000 k-m2 (60 %). Suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi tulisi osittain seitsemän. Leiritien reunassa kerrosluku olisi neljä. Myös Apajakujan itäpäässä on seitsemänkerroksisia taloja.

Alustavan luonnoksen mukaan uudisrakennus kohoaisi Leiritien puolella polveilevana massana niin, että se ei merkittävästi varjostaisi Leiritien toisella puolella olevaa asuinkerrostaloa. Raappavuorentien risteyksestä katsottuna uudisrakennus kohoaa vanhaa rakennusta korkeammalle. Vanhin rakennusosa säilyy ja merkitään kaksikerroksiseksi. Ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike- ja palvelutiloja. Tonttia reunustavat puurivit säilyvät.

Pysäköinti sijoittuu pääosin pysäköintitaloon ja muuttuu maksulliseksi. Kaavassa sovelletaan tavanomaista Y-tonttien pysäköintinormia 1 ap / 150 k-m2, jolloin pysäköintipaikkojen määrä säilyy nykyisenä. Lisääntyvä kysyntä siirtyy joukkoliikenteeseen. Alueelle on erinomaiset joukkoliikenneyhteydet. Polkupyöräpaikkoja on tarjottava riittävästi.

Kaavamuutos mahdollistaa pääkaupunkiseudun ammattikorkeakouluvision toteuttamisen. Se tarjoaisi huomattavasti synergiaetuja ja parantaisi opiskelumahdollisuuksia. Hankkeen olisi tarkoitus valmistua 2016 – 17.

Väljä asemakaava mahdollistaa tarkemman hanke- ja rakennussuunnittelun, jota ei ole vielä aloitettu.

3. Lähtökohdat

Viistoilmakuva vuodelta 2011.

Selvitys suunnittelualueen oloista

Alueen yleiskuvaus

Myyrmäki on yksi pääkaupunkiseudun aluekeskuksista. Kaupunginosaa on rakennettu 1960-luvulta alkaen kerrostalovaltaisesti. Suurin kerrosluku on Myyrmäentien varrella kaksitoista. Rajatorpantien vartta on rakennettu 1980-luvulta alkaen; kadun varrella kerrosluku vaihtelee kolmesta kahdeksaan.

Luonnonympäristö

Leiritien ja Raappavuorentien puolelle on istutettu koivurivit. Rajatorpantien puolelle on istutettu kuusirivi. Pysäköintialueita on rajattu tavanomaisin piha-istutuksin. Alueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Maaperä on täyttöalueita ja savea. Tontti on ollut suota, pitäjänkartassa (1933) tontin kohdalla on sekametsää kasvava suo.

Rakennettu ympäristö

Tontille on valmistunut vuonna 1988 ammattikorkeakoulu (14 344 k-m2), urheilu- ja kuntoilurakennus (1 080 k-m2) sekä kahden asunnon talo (194 k-m2), joka on toimistokäytössä, sekä katos (194 m2, ei kerrosalaa). Tontilla ollut erillinen koulupaviljonki (267 k-m2) on poistettu, Tontilla on nyt rakennettua kerrosalaa yhteensä 15 618 k-m2 (kerrosneliömetriä).

Naapuritonteilla Raappavuorentien länsipuolella on huoltoasema ja voimalaitos-rakennus (1981), Rajatorpantien pohjoispuolella kolme- ja neljäkerroksiset asuinkerrostalot (1992) sekä Leiritien itäpuolella on viisikerroksinen asuin-kerrostalo (2003), päiväkoti (1991) ja viisikerroksinen palvelutalo (1989).

Kaava-alue rajoittuu Helsingin kaupungin rajaan. Helsingin puolelle on asemakaavoitettu Honkasuon asuntoalue.

Kaupunkikuva

Nykyinen oppilaitos on Rajatorpantielle ja Leiritielle päin kaksikerroksinen. Raappavuorentien puolella on kolmikerroksinen siipirakennus. Rakennuksen pääasiallinen julkisivumateriaali on keltatiiliharkko.

Palvelut

Myyrmäki on aluekeskus. Kauppakeskus Myyrmanniin on alle 600 metriä.

Virkistys

Helsingin kaupungin rajaa vastassa on Leirinuotionpuisto, jossa virtaa oja. Rajatorpantien pohjoispuolella on Myyrmäen urheilupuisto.

Liikenne

● ***Autoliikenne:*** Rajatorpantien liikennemäärä oli tällä kohdalla 13 110 ajon/vrk vuonna 2012. Kehä II:n rakentaminen vähentäisi Rajatorpantien liikennettä.
● ***Joukkoliikenne:*** Myyrmäen rautatieasemalle on 800 metriä. Rajatorpantieltä kulkee busseja Helsinkiin (39, 452), Espooseen (510, 530) ja eri puolille Vantaata. Kehäradan ja bussilinjan 560 Myyrmäki – Malmi – Vuosaari liikennöinti alkavat vuonna 2015. Raappavuorentiellä on linjojen 39 ja 560 päätepysäkki. Uusi linjastosuunnitelma voi tuoda muutoksia nykytilanteeseen.
● ***Kevyt liikenne:*** Ympäröivillä kaduilla on kevyen liikenteen raitit. Oppilaitoksen pääsisäänkäynti on Rajatorpantieltä.
● ***Pysäköinti:*** Tontilla on nyt 214 autopaikkaa, sisäänajot Leiritieltä ja Raappavuorentieltä.

Kulttuurihistorialliset kohteet

Alueella ei ole inventoituja muinaismuistoja.

● ***Metropolia ammattikorkeakoulu***, alun perin Espoo-Vantaan teknillinen oppilaitos, on valmistunut 1988. Sen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen / Pekka Salminen, Pekka Koski-Lammi ja Heikki Viherkoski.

Ammattikorkeakoulu on moderni rakennuskulttuurikohde, luokitusluokka on A?, tarkemmin inventoitava (Vampatti-luokitus). Kohde ei sisälly Vantaan modernin rakennuskulttuurin inventointiin 1930 – 1979 (Amanda Eskola 2002). Yleensä katsotaan, että vasta 30 vuotta vanhoja kohteita voidaan arvottaa.

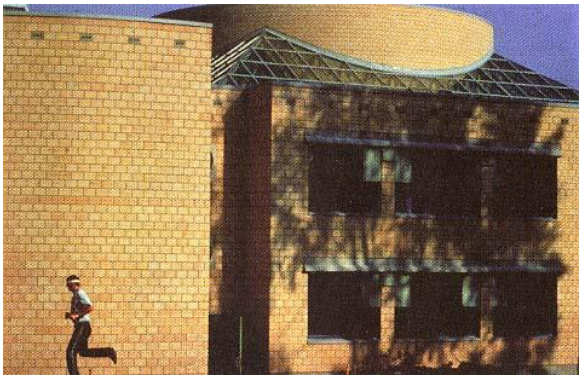
Valokuva Johanna Rajala 1998.

Vantaan arkkitehtuuri- ja miljöökohteita esittelevässä julkaisussa (1998) todetaan: ”Espoo-Vantaan teknillisestä oppilaitoksesta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu vuonna 1985. Toteutetussa voittajaehdotuksessa on käytetty paljon erimuotoisia lasiseinämiä ja tiilimuureja. Oppilaitos on ”kokoelma” erilaisia geometrisiä kappaleita, joissa on sekä koveruutta että kuperuutta. Teorialuokat on ryhmitelty kehämäisesti ja muodostavat massaltaan suurimman osan rakennusta. Laboratoriosiipi liittyy luokkiin sivulta. Auditorion ympärille levittäytyy korkea lasikatteinen aula. Julkisivumateriaalina on keltainen, harkkokokoinen poltettu tiili.”
Johanna Rajala; Vantaan arkkitehtuuri- ja miljöökohteita, 1998, s. 10.

Tekninen huolto

Tontille on valmis kunnallistekniikka (vesi, viemäri, sähkö ja kaukolämpö).

Tontin maaperä ei ole sopiva hulevesien imeyttämiseen. Pääosa tontin hulevesistä johdetaan Rajatorpantiellä olevan hulevesiviemärin kautta Mätäojaan. Alueen eteläpuolella on hulevesioja, josta vedet virtaavat Mätäojaan. Mätäojaan johdetaan myös lisävettä Päijännetunnelista virtaaman lisäämiseksi.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

● ***Lentomelu***

Alueen lentomelutaso on alle 50 dB (Ilmailulaitos 2002), joten alue ei ole lentomelualuetta, mutta kuuluu yleiskaavan meluntorjuntatarvealueeseen. Tämä edellyttää asunnoilta, opetus- ja kokoontumistiloilta 28 dB:n ääneneristävyyttä sekä toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 25 dB:n ääneneristävyyttä, mistä määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Ilmailulaitos 4.12.2002: Vuosien 2003 - 2020 ennusteiden melualueiden verhokäyrä.
http://www.finavia.fi/melualuekartat
Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, § 57.

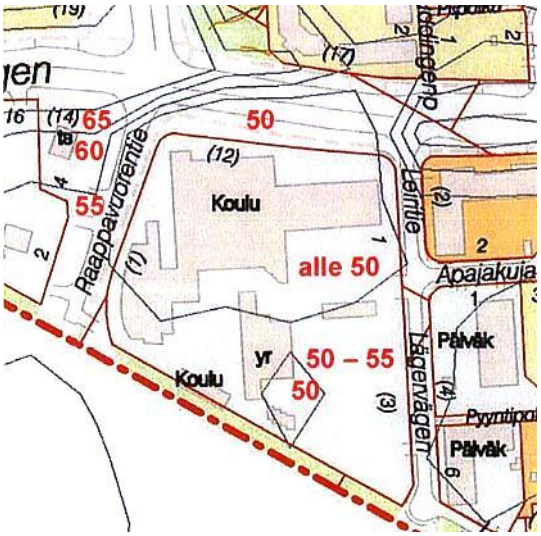

● ***Tieliikennemelu***

Tieliikenteen melutaso tontilla on alle 55 dB (mallinnus 2005 ja ennuste 2030). Alle 55 dB tieliikennemelutaso ei tuota ääneneristävyysvaatimusta eikä erillinen meluselvitys ole tarpeen.

Vantaan ympäristökeskus 2005.
Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, § 57.

Tieliikenteen meluennuste vuodelle 2030.

Maanomistus

Alueen omistaa Vantaan kaupunki. Tontti on vuokrattu EVTEK-Kuntayhtymälle.

Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisena tavoitteena on mm. että asuin- ja työpaikka-alueita ei sijoiteta erilleen muusta yhdyskuntarakenteesta. Valtioneuvosto 13.11.2008.
– Hanke on tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Myyrmäki on merkitty keskustatoimintojen alueeksi. Ympäristöministeriö 8.11.2006.
– Hanke on maakuntakaavan mukainen.

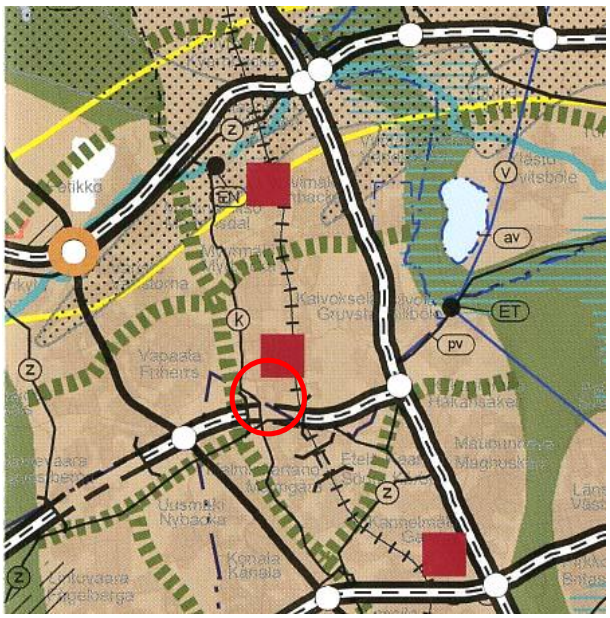

Ote Uudenmaan maakuntakaavasta.

- Taajamatoimintojen alue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Seutuliikenteen rata.
- —(K)— Maakaasun runkoputki.
- —(V)— Raakavesitunneli.
- Lentomelualue.
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde.
- Kehäkaupungin kehittämisvyöhyke.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Maakuntakaavaehdotus

Uudenmaan maakuntakaavaehdotus (maakuntahallitus 23.4.2012) oli nähtävillä 14.5. – 15.6.2012. Maakuntakaava ohjaa Uudenmaan tulevan kasvun nykyiseen rakenteeseen sitä tiivistäen ja täydentäen. Maakuntakaavan tavoitteena on rakentamisen keskittäminen raideliikenteen yhteyteen.
– Hanke on maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on julkisen palvelujen ja hallinnon aluetta PY. Kaavaan on merkitty Raappavuorentien jatke Helsinkiin, joka voitaisiin toteuttaa Helsingin puolelle joukkoliikennekatuna. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen.
– Hanke on yleiskaavan mukainen.

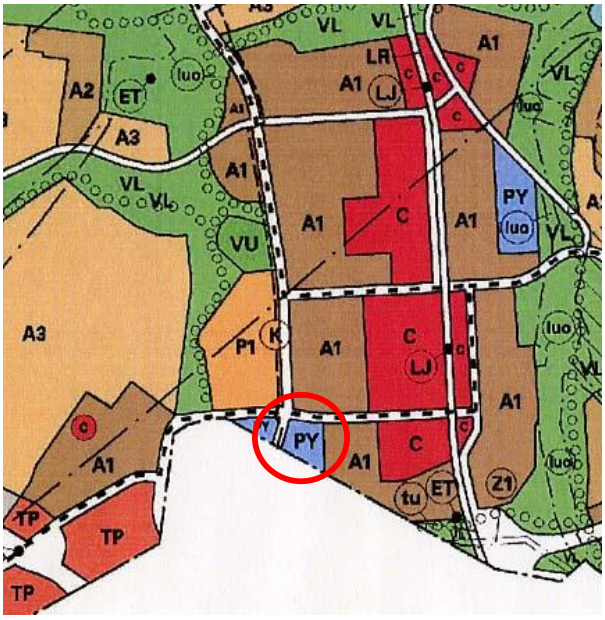

Ote Vantaan yleiskaavasta.

- **A1** Tehokas asuntoalue.
- **A2** Matala ja tiivis asuntoalue.
- **A3** Pientaloalue.
- **C** Keskustatoimintojen alue.
- **P1** Palvelujen alue.
- **PY** Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
- **TP** Työpaikka-alue.
- **VL** Lähivirkistysalue.
- **VU** Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
- **c** Keskustatoimintojen alakeskus.
- (**ET**)-● Yhdyskuntateknisen huollon laitos.
- -(**K**)- Maakaasun runkolinja.
- (**LJ**)-● Joukkoliikenteen terminaali.
- (**luo**)- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.
- (**Z1**)- Voimansiirtolinja, 110 kV.
- (**tu**)- Liikenneväylän tunneliosuus.
- o o o Ohjeellinen ulkoilureitti.
- ▪ ▪ ▪ ▪ Ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys.
- ——— Alueen raja.
- – · – · Osa-alueen raja.

Asemakaava

Alueen ensimmäinen ja voimassa oleva asemakaava on nro 151200, Myyrmäki 6, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 28.5.1984.

Asemakaavassa alue on yleisten rakennusten korttelialuetta Y. Tontin rakennusoikeus on 20 000 k-m2, josta on rakennettu 15 618 k-m2. Rakennusoikeutta on jäljellä 4 382 k-m2. Suurin sallittu kerrosluku on viisi (V). Autopaikkojen vähimmäismäärä on oppilaitoksen osalta 1 ap / 200 k-m2 ja asuntojen osalta 1 ap / 85 k-m2.

Tontin 15-421-1 pinta-ala on 20 807 m2 ja tonttitehokkuus on e = 0,96.

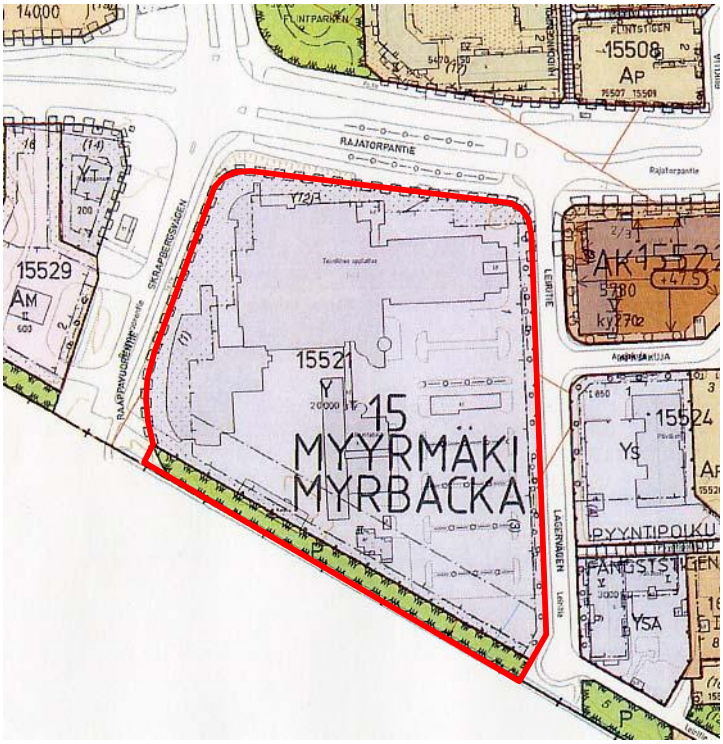

Ote ajantasa-asemakaavasta.

15521	Korttelin numero.
AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AM	Moottoriajoneuvojen huolto-asemien korttelialue.
AP	Autopaikkojen korttelialue.
P	Puisto.
Y	Yleisten rakennusten korttelialue.
YS	Sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
YSA	Sosiaalista toimintaa palvelevien laitosten tai asuintalojen korttelialue.
YT	Kunnallisteknisten rakennusten ja laitosten korttelialue.
20000	Rakennusoikeus kerrosala-neliömetreinä.
V	Suurin sallittu kerrosluku (roomalaisin numeroin).
	Istutettava alueen osa.
O O O	Istutettava puurivi.
– · – ·	Rakennusalan raja.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Vantaan kaupunkisuunnittelun strategiset tavoitteet 2012 - 2015

Onnistutaan asuntotuotannossa, eheytetään kaupunkirakennetta, käytetään infrastruktuuria optimaalisesti.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Tonttijako- ja rekisteri

Alue on Vantaan kiinteistörekisterissä.

Pohjakartta

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Rakennuskiellot

Ei ole.

Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

- Metropolia ammattikoulu Oy; tilastrategia, työryhmän raportti 25.11.2011.
- Ramboll: Metropolian laajennus, hulevesien hallintasuunnitelma 13.11.2013.

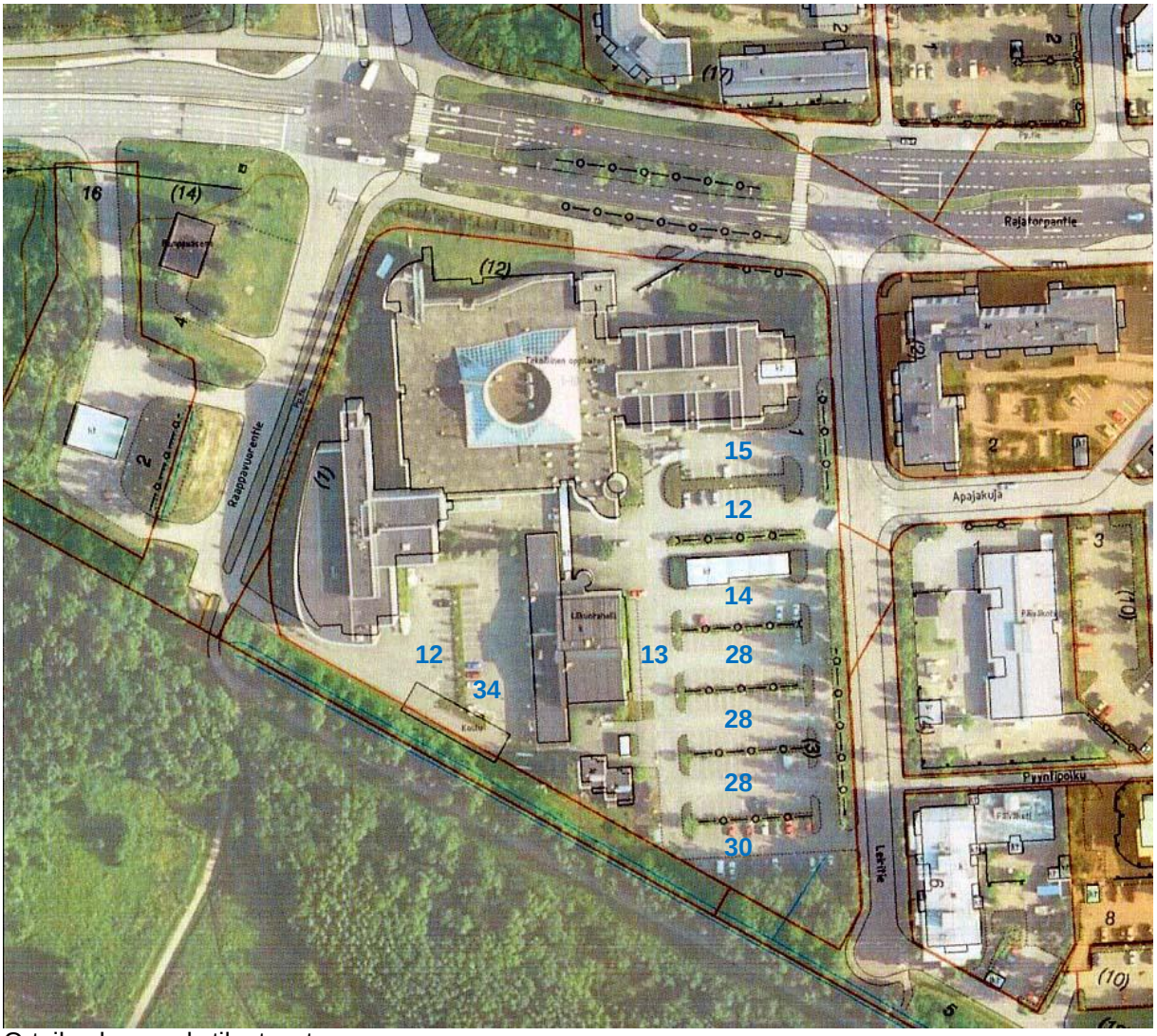

Ortoilmakuva nykytilanteesta.
28 Nykyiset autopaikat, yhteensä 214 kpl.

Metropolia ammattikorkeakoulu lyhyesti (2012)

- Opiskelijoita 16 000
- Henkilökuntaa 1 200
- Toimipaikat sijaitsevat Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla
- Neljä koulutusalaa: kulttuuri, liiketalous, sosiaali- ja terveysala, tekniikka ja liikenne
- Ammattikorkeakoulututkinnoista valmistui 2107 opiskelijaa ja ylemmistä AMK-tutkinnoista 195 opiskelijaa vuonna 2011

Ammattikorkeakoulu-uudistus

Suomessa toteutetaan vuoteen 2014 mennessä ammattikorkeakoulu-uudistus, jonka tavoitteena on, että kaikki ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti arvostettuja, autonomisia ja vastuullisia

- osaajien kouluttajia
- alueellisen kilpailukyvyn rakentajia
- työelämän uudistajia
- innovaatioiden kehittäjiä

Opetus- ja kulttuuriministeriö 9.11.2011

Metropolia ammattikorkeakoulun kampukset, tilastrategia 2011

Kampus	Profiili	Klusterit 2011	Opiskelija-määrä 2012	FTE-opiske-lijat 2016	Tilatarve (h-m2)
Myllypuro	Hyvinvointi ja kestä-vä elinympäristö	Hyvinvointi ja toimintakyky Terveys- ja hoitoala Rakennus- ja kiinteistöala	5 795	4 305	44 000 m2 (8 m2/FTE + hallinto 9 000 m2) Uudisrakennus
Arabianranta	Elämystuotanto, muotoilu ja media	Kulttuuri- ja luova ala	1 440	1 004	12 000 m2 (12 m2/FTE), laajennustarve 3 000 m2
Leppävaara	Informaatioteknologia ja sulautetut järjestel-mät	Tieto- ja vies-tintäteknologia	1 940	1 480	12 000 m2 (8 m2/FTE), ei laajennustarvetta
Myyrmäki	Vihreät teknologiat ja liiketoiminta	Teollinen tuotanto Liiketalous-osaaminen	3 450	2 460	22 000 m2 (8 / 6 m2/FTE) + Electria 2820 m2, laajennus-tarve 12 000 m2

Metropolia ammattikorkeakoulu Oy, tilastrategia 2011, s. 5 (taulukko 1) ja s. 8 (taulukko 7).
FTE = laskennallinen kokopäiväinen opiskelijamäärä (full time equivalent).

Metropolia toimii nyt 20 toimipaikassa ja vuokranantajia on kymmenen, joista suurimmat Helsingin kaupunki ja EVTEK-kuntayhtymä. Nykyisten tilojen kustannukset ovat 21,2 miljoonaa euroa vuodessa.
Metropolia ammattikorkeakoulu Oy, tilastrategia 2011, s. 6.

Tilatarpeen määrittäminen

Ammattikorkeakoulujen keskimääräinen tilamäärä FTE–opiskelijaa kohden on 11 m2 (OPH:n raportti v. 2009) ja Metropolian tilamäärä on tällä hetkellä keski-määrin 10 m2/FTE–opiskelija. Tulevien kampusten tilatarpeen määrittelyssä on otettu huomioon mm. seuraavat näkökulmat

- tilatarpeen määrittelyssä käytetään arvona keskimäärin 8 m2 / FTE-opiskelija (liiketalous 6 m2 ja kulttuuri 12 m2)
- kaikkien tilojen käyttöastetta ja tehokkuutta nostetaan 20 %
- uusien ja Metropolian käyttöön jäävien tilojen suunnitteluun kiinnitetään erityistä huomiota (esim. Pöyryn ja Haahtelan mallit),
- kampusrakenteesta saadaan selviä synergiaetuja mm. tukipalveluja keskittämällä.

Myyrmäen kampuksen uudisrakentamistarve on 12 000 h-m2 (huoneistoneliö-metriä), jolloin rakennusoikeutta tarvitaan noin 16 000 k-m2 (kerrosneliömetriä).
Metropolia ammattikorkeakoulu Oy, tilastrategia 2011, s. 7.

Myyrmäen kampuksen laajennustarve

Rakennusoikeutta on nyt käytetty 15 618 k-m2. Rakennusoikeutta on jäljellä 4 382 k-m2. Lisärakentamistarve on 12 000 h-m2, jolloin lisärakennusoikeus-tarve on noin 16 000 k-m2 ja tontin kokonaisrakennusoikeustarve 32 000 k-m2. Aikataulutavoitteena on laajennuksen valmistuminen 2016 – 2017.

4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet

Alustava luonnos rakentamismahdollisuudesta, jossa rakentamista oli esitetty vain 12 000 k-m2.
Kallaluoto 4.2.2013.

Ennakkoneuvottelu

Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa neuvoteltiin alustavasti 5.6.2012.

Kaavamuutoshakemus perusteluineen

Vantaan yrityspalvelut haki kaavamuutosta 1.2.2013 Metropolian laajentamista varten. Yleiskaavassa alue on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi.

Suunnitteluohjelma

Kaavamuutostyö sisältyy kaupunkisuunnittelun vuoden 2013 suunnitteluohjelmaan, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2013 hyväksyi ohjeellisena.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- ***Osallistumis- ja arviointisuunnitelma*** laadittiin 26.4.2013, tarkistettiin 29.4.2013, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä. Mielipiteet, kannanotot ja tavoitteet pyydettiin 30.5.2013 mennessä.
- ***Vireille tulosta*** ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 16.3.2013 ja Vantaan Sanomissa 4.5.2013, jolloin ilmoitettiin myös yleisötilaisuudesta.
- ***Yleisötilaisuus*** järjestettiin Metropolian pihalla, Leiritie 1, 14.5.2013 klo 18.15.
- ***Aluearkkitehti*** oli tavattavissa myös puhelimitse. Puheluja ei tullut.
- ***Osallisia*** kaavoituksessa olivat hakija, alueen sekä viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit), kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, kaupungin asiantuntijaviranomaiset, Uudenmaan liikenne-, elinkeino- ja ympäristökeskus ELY, Uudenmaan liitto, Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, Vantaan energia Oy, Elsa Oyj, Gasum Oy, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

Osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

1. Museovirasto, 7.5.2013
Museovirasto on käsitellyt asian ja ilmoittaa, ettei sillä ole suunnitelmaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta asiaa hoitaa Vantaan kaupunginmuseo.

2. Yleisötilaisuus, läsnä 13 osallista, 14.5.2013 klo 18.15.
Apajakuja 2:n asukkaat kiinnittivät huomiota seuraaviin asioihin:

1. Rakentamisen sijoittuminen. Miksi ei rakenneta myös Helsingin puolelle tai liikuntahallin länsipuoliselle pihalle tai Nesteen automaattiaseman paikalle. Eikö Helsingin kanssa tehdä yhteistyötä?
► *Ensi sijassa rakennetaan omalle tontille nykyisen oppilaitoksen yhteyteen ja tehostetaan maankäyttöä. Nesteen tontin omistaa Neste. Helsingin kanssa tehdään yhteistyötä (Kuninkaankolmio-projekti). Helsingin puolelle rakennetaan asuntoja. Tarvittava rakentaminen ei mahdu sisäpihalle.*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty alustavan luonnoksen sovitus ilmakuvaan, 16 000 k-m2. / Oas 26.4.2013

2. Liikenne. Nyt opiskelijat pysäköivät myös Apajakujalle. Paraneeko joukkoliikenne?
► *Metropolia ei tarjoa tulevaisuudessa kaikille opiskelijoille autopaikkaa. Jokerilinja 560 Malmille ja Vuosaareen sekä Kehärata aloittavat liikenteen 2015.*

3. Rakentamisen korkeus. Asemakaava sallii nyt vain viisi kerrosta, suunniteltu kuusi. Kaavaan ei voi luottaa. Tulee nykyisen asuinkerrostalon eteen. Tuleeko vielä katolle jotakin?
► *Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Nurkka on madallettu 4-kerroksiseksi, jolloin rakennus on osin 7-kerroksinen. Katolle saa rakentaa teknisiä tiloja, mm. ilmastointihuoneen, kuten viereisessä kerrostalossa.*

4. Pohjavesi. Apajakuja 2 joutuu pumppaamaan pohjavettä. Vaikuttaako rakentaminen pohjaveteen?
► *Uudisrakentaminen ei aiheuta pohjavedenpinnan nousua. Tarkempi vastaus pohjavesikysymykseen jäljempänä.*

5. Valoisuus. Laajennus varjostaa kerrostaloa ja päiväkodin pihaa.
► *Tehty varjostustutkielma (jäljempänä).*

Lopuksi keskusteltiin mm. viherkatoista ja hulevesien viivytyksestä.

3. As Oy Vantaan Rajatorpanpuisto, 26.5.2013, saapunut 28.5.2013

1. Autojen pysäköinti

Nykyisellään Leiritien ja Apajakujan alueet on ns. aluepysäköintikielto –aluetta (pl. Leiritien Metropolian kohdalla olevaa kiekkopysäköintiä kadun varressa). Metropolian toimintakuukausina (syyskuu – toukokuu) varsinkin iltaopiskelijoiden aikaan (arkisin n. klo 16 – 20) alueen pysäköintipaikat (Metropolian nykyiset pihapaikat + Leiritien kiekkopysäköinti) ovat täysin riittämättömät. Valtaosa iltaopiskelijoista kulkee omalla autolla. Näin ollen aluepysäköintikieltoa rikotaan jo nykyisellään räikeästi ja autoja pysäköidään mm. Apajakujan kadun varteen molempiin reunoihin ja ajoittain jopa alueen asuinkiinteistöjen pihoihin ja vieraspaikoille. Vantaan kaupungin pysäköinninvalvontaa näkee valitettavan harvoin valvomassa aluepysäköintikiellon toteutumista Leiritiellä ja Apajakujalla. Talviaikaan lumikinosten kaventaessa katuja merkittävästi, on kadunvarteen pysäköinnin johdosta Apajakujan kiinteistöille kulku hankalaa (usein vain yhden ajoneuvon mentävä aukko kadulla). Huomioitavaa on myös se, että alueelle pitäisi olla esteetön pääsy kaikkina vuoden- ja vuorokaudenaikoina myös pelastuskalustolla. Näin ei nykyisellään aina ole. Metropolian laajennushankkeen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon oppilaitoksen käyttävien muodostama tarve runsaalle määrälle pysäköintipaikkoja. Suunniteltu 160 autopaikan pysäköintitalo ei tule alkuunkaan riittämään, varsinkin kun oppilaitoksen nykyiset pihapaikat poistuvat suunnitellun uuden oppilaitosrakennuksen tieltä. Omalta osaltaan painetta alueen pysäköintiongelman ratkaisemiseksi aiheuttavat Kilterinkaarelle (Apajakujan päässä) rakenteilla olevat kerrostalot. Esimerkiksi rakenteilla olevaan As Oy Vantaan Kaunis Berttaan tulee 59 huoneistoa, mutta vain 35 autopaikkaa (kerroin 0,6). Kilterinkaarelle ei ole mahdollista rakentaa kadunvarsipaikoitusta, joten vieraiden ja osan asukkaista on ratkaistava pysäköinti hakemalla parkkipaikkaa hieman laajemmalta alueelta. Tällöin

osa tulee hakemaan pysäköintimahdollisuutta myös Apajakujan ja Leiritien suunnasta. Nykyisellääkin Metropolian pihapaikkoja käytetään hyvin yleisesti iltaisin ja viikonloppuisin alueen kiinteistöissä vierailevien pysäköintipaikkoina, vaikka tämä on liikennemerkein kielletty. Huomioitavaa on myös tarve kuorma-autojen pysäköintiin Myyrmäen alueella. Näitä isoja ajoneuvoja on säännöllisesti nytkin pysäköitynä Leiritien kadunvarteen. Lisäksi on huomioitava alueella sijaitsevan Simpukan päiväkodin (Leiritien ja Apajakujan kulmauksessa) aiheuttama liikenne ja pysäköintipaikkojen tarve. Nykyisin suurin osa lapsiaan tarhasta hakevat / tarhaan tuovat vanhemmat pysäköivät Apajakujan kadun varteen, koska itse tarhan piha on varsin pieni ja siinä on vain muutamalle autolle pysäköintipaikka.

2. Pohjavesiongelma

Leiritien ja Apajakujan alueille rakennetut kiinteistöt sijaitsevat vanhalla suopohja-alueella (osassa aluetta savipohja ja osassa liejupohja). Kiinteistöjen rakentamisessa on jouduttu kiinnittämään erityistä huomiota salaojituksiin ja pohjaveden ohjaamiseen (esim. pumppaamoilla) pois rakennusten alta. Uuden rakennuksen tuleminen tällaiselle alueelle saattaa aiheuttaa isojakin muutoksia alueella jo olemassa olevien rakennusten läheisyydessä kulkevalle pohjavedelle (mm. virtausten määrä ja suunnat). Suunnittelussa on otettava myös tällaiset asiat huomioon, jotta alueen olemassa olevien kiinteistöjen osalle ei aiheudu ylimääräistä pohjavesiongelmaa (esim. tarvetta hankkia lisäpumppaamoja).

3. Uudisrakennusten varjostava vaikutus

Metropolian laajentumissuunnitelmissa uudisrakennusten kerroslukumäärät (oppilaitosrakennus 6 kerrosta ja pysäköintitalo 4 kerrosta) ovat sellaisia, että niillä on jo merkittävä naapurustoa varjostava vaikutus (nykyiset oppilaitosrakennukset enimmillään 3-kerroksisia). Varsinkin 6-kerroksisen oppilaitosrakennuksen sijoittuessa hyvin lähellä Leiritien reunaa ja sijaiten näin ollen oppilaitoksen tontin sillä reunalla, jossa tien toisella puolella oleva lähin asuinkiinteistö (Apajakuja 2) on lähimmillään. Oppilaitoksen kokonaisuus huomioon ottaen olisi uudisrakennusten kerrosmäärä rajattava enintään nykyisten oppilaitosrakennusten kanssa samaan korkeuteen. Tutkittava olisi myös se mahdollisuus, että oppilaitoksen uudisrakennukset sijoitettaisiin oppilaitoksen tontilla mahdollisimman kauas Leiritien reunasta ja mahdollisuuksien mukaan niin lähelle tontin Honkasuon puoleista reunaa, kuin se vain on mahdollista.

4. Yhteenveto

As Oy Vantaan Rajatorpanpuiston mielestä näin suuren hankkeen suunnittelu on tehtävä huolellisesti ja alueen nykyisten toimijoiden esiin tuomat faktat ja mielipiteet huomioiden. Hankkeen eri vaiheista tiedottaminen ja niihin vaikutusmahdollisuuksien tarjoaminen on tehtävä mahdollisimman helpoksi havaita.

► *1. Kaupunkien tiivistyessä autopaikoista tulee pulaa. Kysyntään vaikutetaan hinnoittelulla, Metropolian pysäköinnistä tulee maksullista. Alueella on erinomainen joukkoliikenne. Apajakujan pysäköintitalossa on vapaita pysäköintipaikkoja. Kauniin Bertan (Kilterinkaari 10) pysäköintipaikoista on puolet jäänyt myymättä.*
2. Rambollista saadun vastauksen mukaan pohjaveden osalta muutoksia ei juuri ole odotettavissa. Yleensä tällaiset talot laskevat pohjaveden pintaa paikallisesti ja tämän tulisi helpottaa naapuritalon tilannetta. Kaavaa varten Ramboll on laatinut hulevesiselvityksen ja hulevesisuunnitelman.
3. Voimassa oleva asemakaava sallii 5 kerrosta. Leiritien reunassa rakentamista on madallettu 4 kerrokseen, jolloin rakentaminen taaempana on osin 7-kerroksista. Näin varjostusta on saatu vähennettyä. Suunnitelmassa on huomioitu myös Leiritien eteläpäässä oleva 5-kerroksinen hoitokoti. Eri vaihtoehtojen vertailu jäljempänä.

4. HSL, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 27.5.2013
--- Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä pitää Myyrmäen aluekeskuksen tiivistämistä kannatettavana. Ammattikorkeakouluun tulee opiskelijoita laajalta alueelta pääkaupunkiseudulta, joten keskeinen sijainti on tärkeä. Metropolia Ammattikorkeakoulun Myyrmäen toimipiste sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella noin 600 metrin päässä Myyrmäen asemasta. Alueelta on myös hyvät kävely- ja pyöräily-yhteydet eri suuntiin. Kävely- ja pyöräilyetäisyydellä koulusta on useita opiskelija-asuntokohteita Malminkartanossa ja Myyrmäessä.

Vantaan joukkoliikennelinjasto uudistuu vuonna 2015, jolloin Kehäradan junaliikenne alkaa. Kehäradan myötä Myyrmäen saavutettavuus paranee muun muassa Tikkurilan suunnasta. Samaan aikaan kehäradan liikenteen kanssa käynnistyy uuden poikittaisen runkobussilinjan 560 liikennöinti. Runkobussilinjan päätepysäkki sijoittuu aivan Metropolian viereen Raappavuorentien eteläpäähän. Uusi kääntöpaikka on jo rakennettu. Linja 560 tulee liikennöimään Vuosaaresta, Kontulan, Malmin, Paloheinän ja uuden Kuninkaantammen asuinalueen kautta Myyrmäkeen.

Rajatorpantieltä on tiheät poikittaiset joukkoliikenneyhteydet myös Espoon suuntaan. Aivan koulun läheisyyteen Helsingin puolelle on suunnitteilla Honkasuon asuinalue, jonka myötä toteutuva uusi katuyhteys mahdollistaa Malminkartanoon nykyisin päättyvän bussilinjan jatkamisen Myyrmäkeen.

HSL pitää tärkeänä, että Metropolia ammattikorkeakoulun laajentamisen yhteydessä varmistetaan sujuvat kävely-yhteydet runkobussilinjan päätepysäkille sekä Rajatorpantien bussipysäkeille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään 4-kerroksista pysäköintitaloa 160 autolle. HSL katsoo, että autopaikkamäärä on ylimitoitettu. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2011:n jatkotyönä laaditussa saavutettavuustarkastelussa suunnittelualue on määritelty kuuluvaksi SAVU II –vyöhykkeelle, jossa palvelut voidaan saavuttaa erinomaisesti kävellen, pyöräillen tai tiheällä vaihdottomalla tai tiheällä vaihdollisella joukkoliikenneyhteydellä. Pysäköinnin osalta HSL esittää tutkittavaksi kaksi vaihtoehtoa:

1. Alueen yllämainitusta luonteesta johtuen pysäköintiä on liikaa yhden kerroksen verran. Pysäköintipaikkojen määrän vähentäminen myös laskisi rakentamiskustannuksia. Mikäli koulu tarvitsisi lisäpaikkoja, on 200 metrin päässä urheilupuiston luona runsaasti pysäköintipaikkoja, jotka virka-aikaan todennäköisesti ovat vajaakäytöllä.

2. Mikäli päädytään rakentamaan neljä kerrosta, tulee pysäköintiä tarkastella korttelia laajemmasta näkökulmasta. Koulu voisi sopia esim. naapurikerrostalojen kanssa vuorottaispysäköinnistä, jolloin pysäköintipaikat saataisiin tehokkaaseen ympärivuorokautiseen käyttöön. Myös vuorottaiskäyttö mahdollistaisi merkittävät kustannussäästöt.

Kaavan jatkotyössä tulee mainita, että polkupyöräpaikat ovat katettuja, korkealaatuisia ja runkolukittavia. Myös määrä tulee määrittää.

► *Alueella on erinomainen joukkoliikenne. Jatkossa Metropolia ei tarjoa kaikille vapaata autopaikkaa. Autopaikkojen määrä säilyy nykyisenä ja pysäköinnistä tulee maksullista. Apajakujan pysäköintitalossa on vapaita autopaikkoja. Polkupyöräpaikoista määrätään, että niitä tulee olla riittävästi. Kattaminen selvitetään rakennusluvan yhteydessä. Urheilupuistoon rakennetaan vielä hotelli ja squash-halli, mahdollisesti muutakin.*

5. Myyrmäen aluetoimikunta, 29.5.2013
Merkitsi tiedoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

6. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 30.5.2013:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden lisärakentamista tai siirtämistä. Hylättävien tonttijohtojen toimenpiteistä vastaa tontin toteuttajaorganisaatio.

7. Vantaan Energia Oy, 30.5.2013
● ***Sähköverkko***
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keskijännitemaakaapelit sijaitsevat alueella karttaliitteen 1. mukaisesti. Kyseiset kaapelit ovat osa Myyrmäen sähköasemalta lähtevää keskijänniteverkkoa. Kaapeleiden siirtoon tulee varata riittävästi aikaa. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

● ***Kaukolämpöverkko***
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen 2. mukaisesti. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

► *Johdot ilmenevät kaupungin johtokartasta eikä niitä merkitä asemakaavaan.*

8. Vantaan kaupunginmuseo, 30.5.2013
Suunnittelualueella sijaitsee vuonna 1988 valmistunut Pekka Salmisen suunnittelema Metropolia ammattioppilaitos, joka on Vantaan kaupungin moderni rakennuskulttuurikohde luokitustunnuksella A?. Kohde on todennäköisesti merkittävä, mutta sen arvottaminen on kesken ja luokitus on siksi väliaikainen. Kaavoituksen yhteydessä tulisi selvittää tarkemmin sen kulttuurihistoriallinen arvo ja määritellä sen pohjalta rakennuksen mahdolliset suojelutavoitteet.
Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnon asemakaavamuutoksesta antaa Museovirasto.

► *Oppilaitoksen vanhin osa säilyy ja se merkitään enintään kaksikerroksiseksi. Lisäksi määrätään, että julkisivumateriaalin tulee olla keltatiili. Kaavaluonnos lähetettiin kaupunginmuseolle 29.10.2013. Huomautuksia ei saatu.*

MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu
Ei ollut tarpeen.

Muut neuvottelut viranomaisten kanssa
Metropolian laajennushanketta on käsitelty Helsingin kaupungin kanssa Kuninkaankolmio-projektissa.
Luonnoksia on käsitelty Länsi-Vantaan aluetiimissä 18.9.2013.

Asemakaavamuutoksen tavoitteet
● ***Vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan***
Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joten vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan ei ole tarpeen (MRA 25 §).

Asemakaavamuutos täydentää pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta ja hyödyntää olevaa joukkoliikennettä ja kunnallistekniikkaa eikä ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Asemakaavamuutos on sekä maakuntakaavan että maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

● ***Vertailu yleiskaavaan***
Asemakaavamuutos on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

● ***Vertailu voimassa olevaan asemakaavaan***
Alueen käyttötarkoitus säilyy, mutta rakennusoikeus ja tehokkuus kasvaa.

Prosessin aikana syntyneet tavoitteet ja tavoitteiden tarkentuminen
Rakennuksen laajentaminen yhtenäiselle alueelle niin, että opetustiloja ei sijoitu pysäköintilaitoksen päälle. Tällöin pysäköintilaitoksen runkomitoitus ei mitoita opetustiloja ja rakennuskustannukset alenevat.

Asemakaavaratkaisun keskeiset vaihtoehdot ja niiden vaikutukset
Arkkitehtikonsultti laati vaihtoehtoisia luonnoksia kaavaratkaisun selvittämiseksi. Kaavamuutoksen pohjaksi valittiin vaihtoehto 1, joka sallii myös vaihtoehtojen 2 ja 3 jatkokehittelyn. Kaikki rakentaminen sijoittuu Leiritien varteen, jolloin liikennemäärä ei kasva Raappavuorentien pysäkkialueella eikä Leiritien puolella. Lisäksi Leiritien puoleinen puurivi ja Helsingin rajalla oleva puistonauha säilyvät.

Jos kaavamuutosta ei lainkaan tehdä, niin Metropolia ei voi keskittää toimintaa Myyrmäkeen.

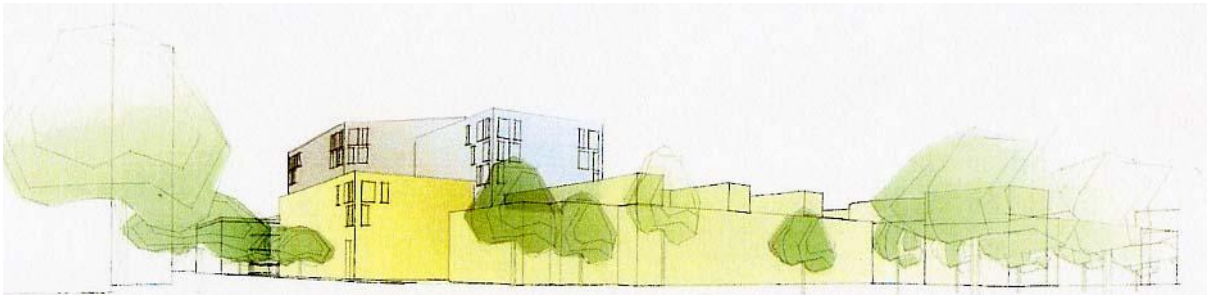
Vaihtoehto 1, näkymä Rajatorpantielle. Laajennus kohoaa polveillen nykyisen rakennuksen takaa.

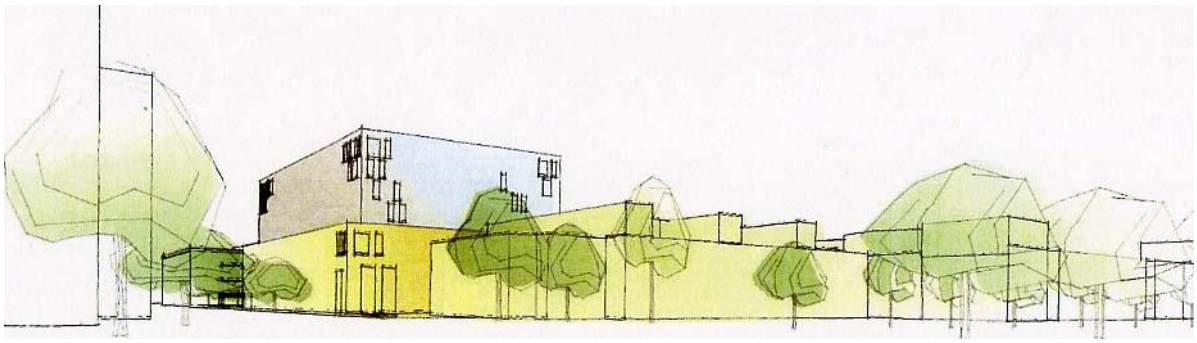
Vaihtoehto 2, näkymä Rajatorpantielle. Seitsemänkerroksinen laajennus kohoaa matalalta jalustalta.

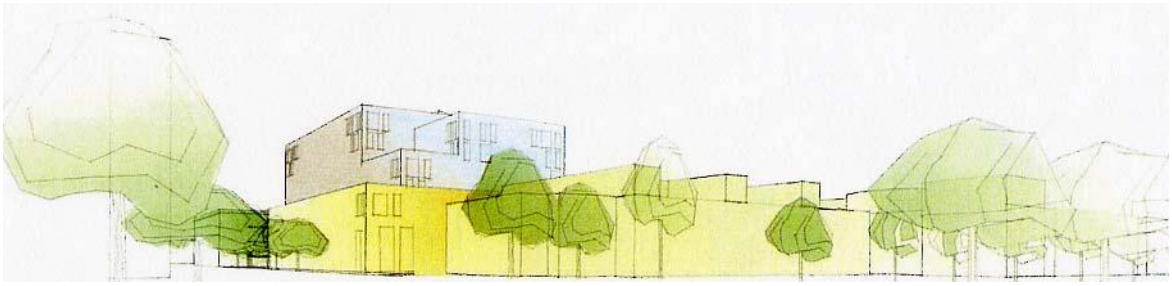
Vaihtoehto 3, näkymä Rajatorpantielle. Laajennusosan kulmaa on veistetty.

Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy 4.7.2013.

Vaihtoehto 4.
Jos laajennus olisi enintään kuusikerroksinen, mutta Leiritien puoleinen reuna kuitenkin madallettu, niin kuusikerroksinen osa jouduttaisiin rakentamaan osittain pysäköintilaitoksen päälle. Tämä olisi sekä toiminnallisesti huono että taloudellisesti kallis ratkaisu.

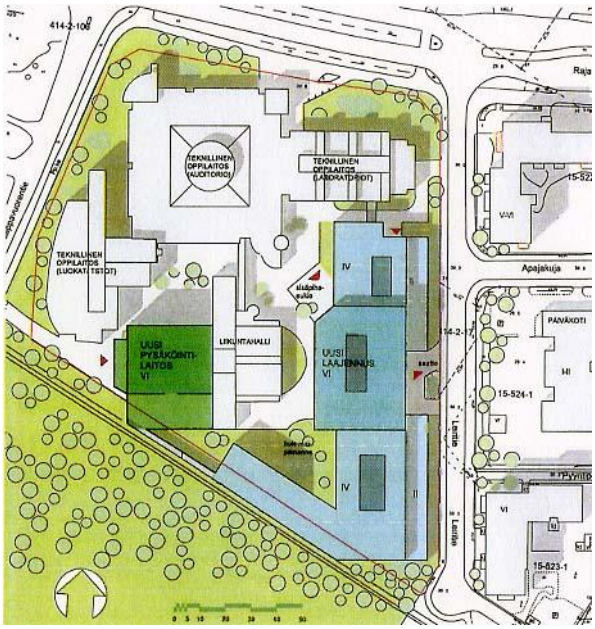

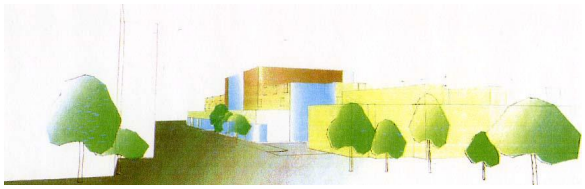

Vaihtoehto 5.
Laajennus sijoittuu Leiritien puolelle ja pysäköintitalo sisäpihalle. Tällöin laajennuksen eteläpuolelle jäisi laajennusvara 6 000 k-m2, kokonaisrakennusoikeus olisi 38 000 k-m2. Pääsisääntulo olisi Leiritieltä, mutta pysäköintiin pääsee vain Raappavuorentieltä. Liikenne vähenisi Leiritiellä, mutta lisääntyisi Raappavuorentien päätepysäkkialueella. Hajautettu ratkaisu olisi kalliimpi ja toiminnallisesti heikompi. Puistokaistale liitettäisiin tonttiin. Tarvetta näin suurelle laajennukselle ei ole. Tulevaisuuden laajennus voidaan sijoittaa myös sisäpihalle.

Rakennukseen tutkittiin myös välikerrosta, mutta Metropolia ilmoitti 15.11.2013, että rakennuksen ei tarvitse olla kahdeksankerroksinen.

Osallistumisen jälkeen tehdyt tarkistukset

Laajennuksen massoittelua on muutettu niin, että koilliskulmassa lähinnä nykyistä asuinkerrostaloa rakentaminen on madallettu neljään kerrokseen, mutta nostettu kauempana seitsemään kerrokseen. Tällöin nykyisen asuinkerrostalon varjostus on vähäisempää.

Asemakaavamuutoksen suunnittelu

Asemakaavamuutoksen laati aluearkkitehti *Timo Kallaluoto*. Kaavoitukseen osallistuivat yrityspalvelujohtaja *Leea Markkula-Heilamo*, tonttipäällikkö *Armi Vähä-Piikkiö*, asemakaavasuunnittelija arkkitehti *Jyrki Kauhanen*, maisema-arkkitehti *Laura Muukka*, projektijohtaja *Heikki Virkkunen*, lupapäällikkö *Ilkka Rekonen*, lupa-arkkitehdit *Matti Kärki*, *Sampo Sälevaara*, liikenneinsinööri *Jaana Virtanen*, suunnitteluinsinööri *Elina Komulainen* ja suunnitteluavustaja *Marko Hoffren*.

Metropolia ammattikorkeakoulu Oy:tä edustivat *Riitta Konkola*, *Jorma Uusitalo*, *Jonna Haapakoski* ja *Niko Takala*.

Metropolia ammattikorkeakoulu Oy:n konsultteina toimivat Ramboll / *Timo Loman* ja *Tero Pyrhönen sekä* Arkkitehtitoimisto Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy / *Mika Avela* ja *Ebba Michelsson*.

5. Asemakaavan kuvaus

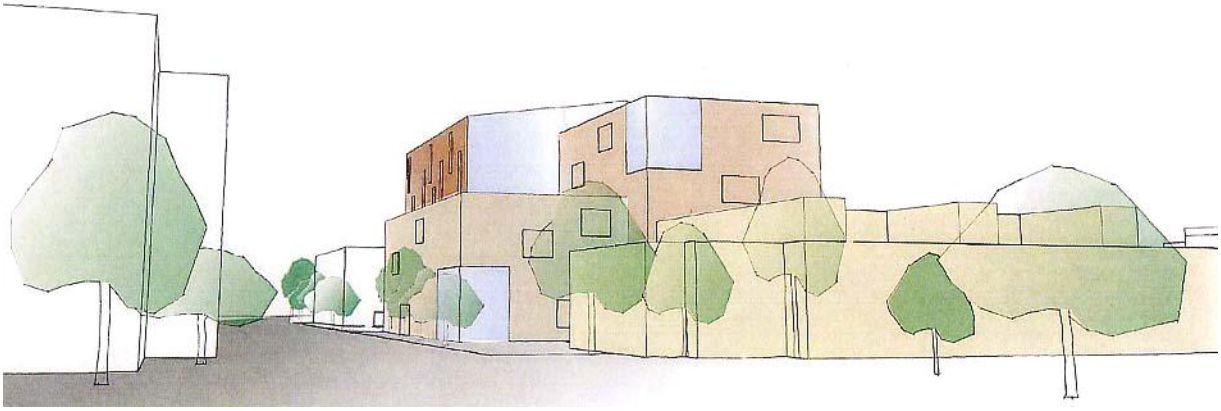

Näkymä Rajatorpantieltä Leiritielle. Rakennus on seitsemänkerroksinen, Leiritien reunassa neljäkerroksinen. Puurivi säilyy. / Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy. luonnos 7.11.2013.

Asemakaavamuutoksella luodaan edellytykset Metropolia ammattikorkeakoulun laajentamiselle. Se toimii nyt 20 eri paikassa ja tavoitteena on keskittää toiminta neljään paikkaan, joista yksi olisi Myyrmäki.

Kaavaratkaisu

Uudisrakennus kohoaa portaittain nykyisen oppilaitoksen takaa. Rakentaminen sijoittuu tontille niin, että nykyinen oppilaitosrakennus ja liikuntahalli säilyvät. Uudisrakentaminen sijoitetaan tontin nykyiselle pysäköintialueelle Leiritien puolelle.

Tontin nykyinen käyttötarkoitus yleisten rakennusten korttelialue (Y) säilyy. Lisäksi ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike- ja palvelutiloja. Tontin rakennusoikeudeksi annetaan tarvittava 32 000 k-m2.

Suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi annetaan osittain kuusi (VI) ja osittain seitsemän (VII), mutta Leiritien reunassa kerrosluku on neljä (IV). Vanhimman rakennusosan kerrosluvuksi määritellään kaksi (II).

Autopaikat sijoittuvat osin pysäköintilaitokseen ja osin maantasoon. Kaikille ei tarjota pysäköintipaikkaa. Pysäköinti muuttuu vartioiduksi ja maksulliseksi.

Kaavaratkaisun perustelut

Kaavamuutos vastaa Metropolia ammattikorkeakoulun tilatarpeisiin ja on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen. Tontti sijaitsee rautatieaseman ja erityisen hyvän joukkoliikenteen vaikutuspiirissä, joten tontin tehokas maankäyttö on perusteltua.

Rakennettu ympäristö

Tontille rakennetaan Metropolia ammattikorkeakoulun laajennus, noin 16 000 k-m2, joka sijoittuu nykyiselle pysäköintialueelle osin seitsemänkerroksiseen uudisrakennukseen. Leiritien reunassa rakennus on enintään neljäkerroksinen. Lisäksi Leiritien reunassa säilyy puurivi. Tontin eteläosaan rakennetaan pysäköintitalo.

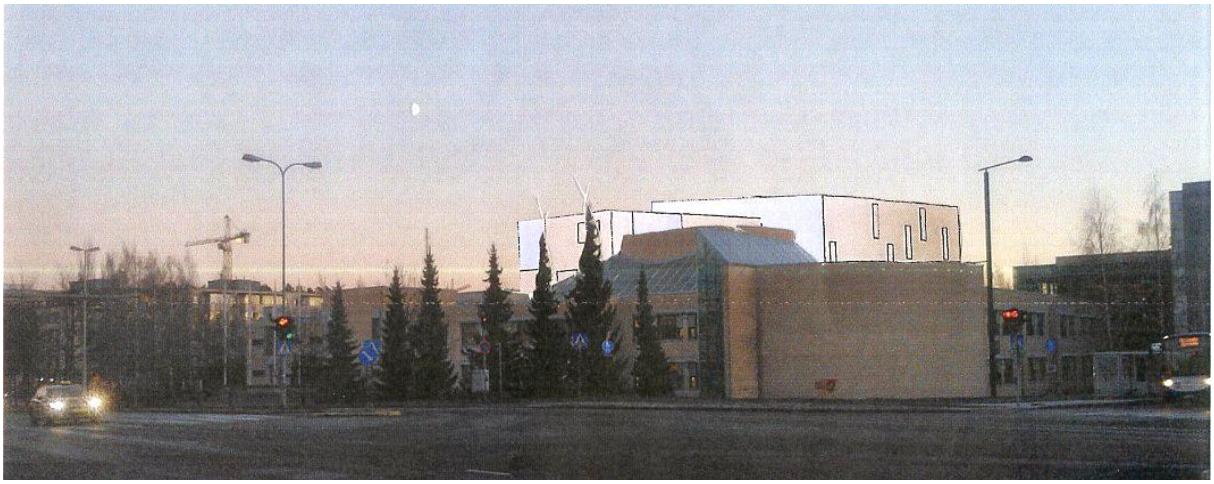

Näkymä Rajatorpantien ja Raappavuorentien risteykseen. Laajennus tulee näkymään nykyisen päärakennuksen takaa. Valaistuksella voidaan korostaa keskeisen aulan ja auditorion muotoa. Luonnos Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy 7.11.2013. Valokuva ja kollaasi Kallaluoto 16.11.2013.

Luonnonympäristö

Katuja reunustavat puut säilyvät. Pysäköintialueella olevia puita joudutaan kaatamaan. Hulevesiä viivytetään tontilla.

Liikenne ja pysäköinti

Tontille on ajoliittymät Raappavuorentieltä, jonne sijoittuu Jokeri-linjan pääte-pysäkki, ja Leiritieltä, jossa on päiväkoti, hoitokoti ja asuinkerrostalo.

Nykyistä oppilaitosta (15 618 k-m2) varten voimassa oleva asemakaava vaatii vain 78 autopaikkaa (1 ap / 200 k-m2).

Tontilla on nyt 214 ap (1 ap / 73 k-m2), joista Leiritien puolella liikuntahallin itäpuolella on 168 ap ja sisäpihalla liikuntahallin länsipuolella on 46 ap.

Tontille rakennetaan lisää noin 16 000 k-m2. Jos autopaikkamäärä kasvaisi samassa suhteessa, niin tontille tarvittaisiin 433 ap. Nämä voitaisiin sijoittaa pysäköintitaloon kuuteen pysäköintitasoon (65 ap/taso, yhteensä 390 ap). Lisäksi liikuntahallin länsipuolella olisi nykyiset 46 autopaikkaa. Tämä lisäisi liikennettä Leiritien puolella 2,3-kertaiseksi. Lisäksi pysäköintilaitos on kallis (20 000 € / ap) verrattuna maantasopysäköintiin (5 000 € / ap).

Nykyisellä autopaikkanormilla (1 ap / 200 k-m2) koko rakennusta (32 000 k-m2) varten tarvitaan 160 ap. Näistä 46 ap voi sijaita liikuntahallin länsipuolella kuten nyt. Loput 114 ap mahtuvat pysäköintitaloon kahteen tasoon (57 ap / taso).

Suunnitelman mukaan nykyinen autopaikkamäärä ei vähene. Tällöin liikunta-hallin länsipuolella olisi nykyiset 46 ap ja pysäköintitaloon tulisi kolmeen tai neljään tasoon 168 ap (44 / 56 ap/taso), yhteensä 214 ap (1 ap / 150 k-m2). Tämä vastaa tavanomaista Vantaan Y-tonttien pysäköintinormia.

Liikennemäärä ei lisäänny, koska autopaikkojen määrä ei lisäänny. Lisääntyvä kysyntä siirtyy joukkoliikenteeseen ja kevyeen liikenteeseen.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavassa annetaan tarpeelliset julkisivu- ja hulevesimääräykset. Äänen-eristävyydestä määrätään rakennusjärjestyksessä.

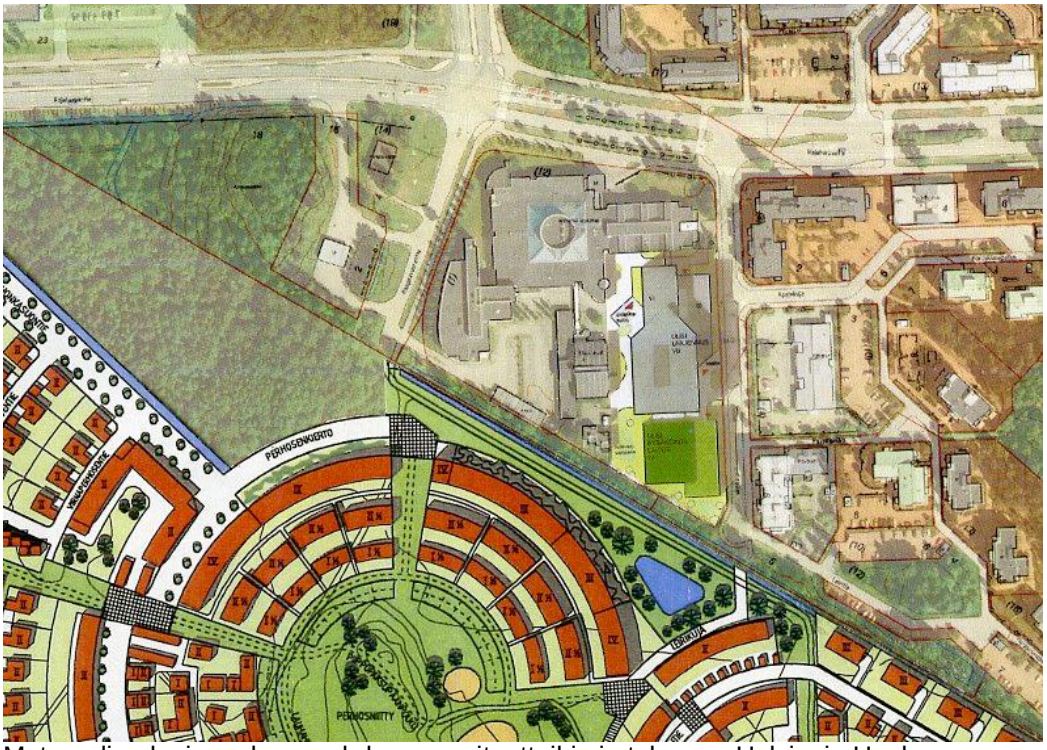

Metropolian laajennuksen suhde naapuritontteihin ja tulevaan Helsingin Honkasuon asuntorakentamiseen.

Kaavamerkinnät ja -määräykset

● ***Yleisten rakennusten korttelialue Y***
Julkisivumateriaalin tulee olla keltatiili.
Uudisrakennusosa saa olla vain osin seitsemänkerroksinen.
Ensimmäisessä kerroksessa saa olla liike- ja palvelutiloja.
Korttelialueella saa olla enintään kaksi asuntoa.
Asunnolla tulee olla vähintään 30 m2 suuruinen ulko-oleskelualue.
Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.
Alueelle on laadittava hulevesien hallintasuunnitelma.
Alueella on oltava riittävästi polkupyöräpaikkoja.
Pysäköintilaitos on katettava viherkatolla.
Tontille saa rakennusoikeuden estämättä rakentaa pysäköintitiloja.
Autopaikkoja on varattava vähintään 1 autopaikka / 150 k-m2.

Nimistö

● ***Leirinuotionpuisto***, ***Lägerbålsparken***, liittyy Kilterinmäellä olleeseen varhaisrautakautiseen leiripaikkaan, josta on löydetty mm. hautoja, kymmenkunta tulisijaa ja palanutta hylkeen luuta.
Nimistöryhmä 14.5.2012; Kala 10.6.2013.

Tekninen huolto

● ***Vesi, viemäri, sähkö ja kaukolämpö:*** Nykyiset liittymät.

● ***Hulevedet:*** Vantaan kaupungin hulevesiohjelman mukainen ensisijainen toteutustapa hulevesivirtaaman tasaamiseen ja hulevesien käsittelyyn on korttelikohtainen hajautettu käsittely, joka toteutetaan mahdollisimman lähellä hulevesivirtaaman syntyaluetta. Metropolian laajennushankkeen hulevesien hallinta voidaan toteuttaa kasvillisuuspeitteisiä hulevesipainanteita käyttäen. Kattovesien ja pihan kuivatusvesien virtaamien tasaaminen edellyttää noin 76 m3:n tasaustilavuuden.
Ramboll 13.11.2013, hulevesisuunnitelman yhteenveto.

● ***Pohjavesi:*** Uuden rakennuksen perustusten kuivattamiseen rakennettavat salaojat alentavat paikallisesti pohjaveden pintaa. Hulevesien viivytysaltaan toteutussuunnittelussa tulee ottaa maaperä ja pohjavesiolosuhteet huomioon. Tarvittaessa altaan pohjarakenne voidaan toteuttaa vesitiiviillä kalvolla siten, että maaperään ei imeydy altaasta vettä, jolloin vaikutusta pohjavedenpintaan ei ole. Uudisrakentaminen ei aiheuta pohjavedenpinnan nousemista.
Ramboll 14.11.2013, johtava asiantuntija DI Tero Pöyhönen.

Kaavamuutoksen keskeiset vaikutukset

● ***Vaikutukset suhteessa nykytilanteeseen***
Opiskelijoiden pysäköintialue otetaan rakentamiseen ja pysäköinti siirretään rakennettavaan pysäköintitaloon. Rakentamisen määrä kasvaa, mutta autopaikkojen määrä säilyy nykyisenä ja paikat muuttuvat maksullisiksi. Lisääntyvä kysyntä siirtyy joukkoliikenteeseen ja osin kevyeen liikenteeseen.

● ***Vaikutukset suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan***
Y-tontin rakennusoikeus kasvaa 12 000 k-m2 (60 %) ja kerrosluku kasvaa.

● ***Vaikutukset suhteessa rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan***
Uusi rakentaminen sijoittuu nykyisen säilyvän oppilaitoksen pysäköintialueelle Leiritien varteen. Rakennuksesta tulee nykyistä korkeampi, mutta myös Apajakujan toisessa päässä on seitsemänkerroksisia rakennuksia. Kaavaratkaisussa on vähennetty naapuritalojen varjostusta lähintä nurkkaa madaltamalla. Myös puut varjostavat Liesikujan taloja.

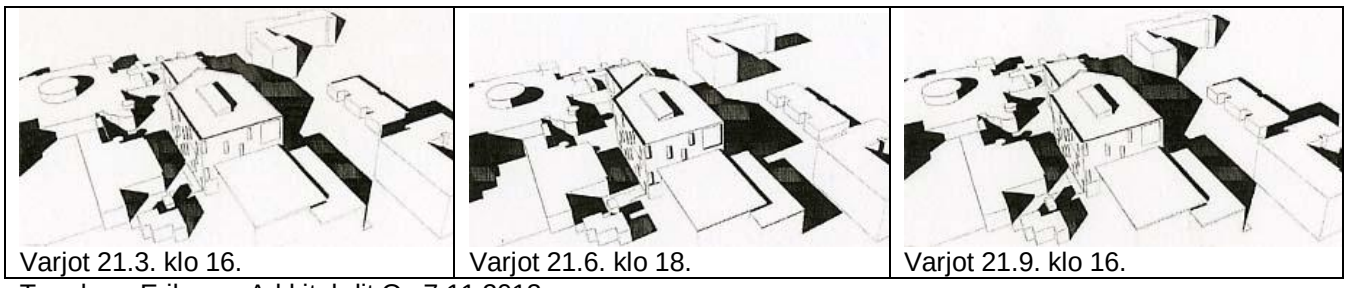

Varjot 21.3. klo 16. | Varjot 21.6. klo 18. | Varjot 21.9. klo 16.

Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy 7.11.2013.

● ***Vaikutukset suhteessa luonnonympäristöön ja maisemaan***
Uudisrakentaminen tiivistää jo rakennettua tonttia. Tällöin pysäköintialue tulee rakennetuksi. Hulevesiä viivytetään.

● ***Liikenteelliset vaikutukset***
Yleiskaavan (2007) tuottaman maankäytön liikenteelliset vaikutukset on tutkittu yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Alueelta on erinomaiset joukkoliikenneyhteydet, joten auton käyttö ei ole välttämätöntä. Kaavamuutos lisää joukkoliikenteen käyttöä ja kevyttä liikennettä, mutta ei juuri autoliikennettä, koska pysäköintipaikkojen määrä ei kasva.

● ***Sosiaaliset vaikutukset***
Ammattikorkeakoulun laajennus mahdollistaa eri toimipaikkojen yhdistämisen neljään yksikköön, mikä tarjoaa parempia opiskelumahdollisuuksia.

● ***Taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset***
Kaupunkirakenteen tiivistyminen nostaa bruttokansantuotetta. Neljän kampuksen muodostamisella saadaan synergiaetuja ja Metropolian vuosittaiset käyttökulut laskevat huomattavasti. Nykyinen toimipisterakenne on erittäin kallis. Lisäksi osa nykyisistä tiloista on huonokuntoisia ja niihin liittyy jatkuva remonttitarve. Osaa tiloista ei voida muuttaa nykyaikaisiksi oppimisympäristöiksi joko huomattavien kustannusten tai suojeluarvojen takia.

6. Asemakaavan toteutus

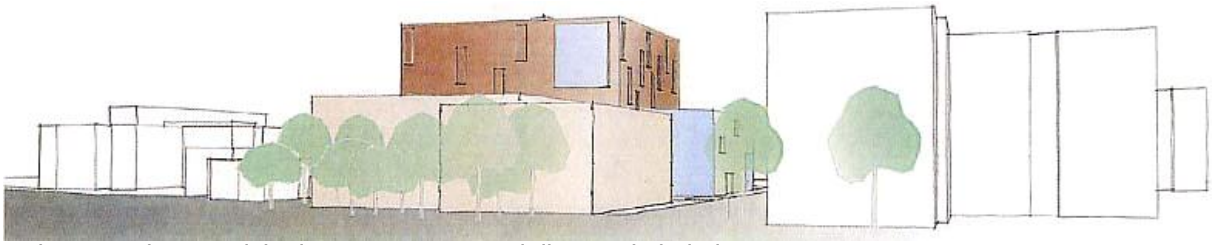

Näkymä etelästä Helsingin suunnasta. Etualalla pysäköintitalo.
Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy, luonnos 7.11.2013.

Asemakaavamuutoksen pohjalta tarkistetaan vuokrasopimusta. Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §). Hankkeen on tarkoitus valmistua vuosina 2016 – 2017.

Metropolian rahoitustarve kampuksittain (arvio 2011)

Kampus	Lisätilantarve h-m2	Rahoitustarve brutto €	Luovutettavien tilojen arvo €	Rahoitustarve netto €
Myllypuro	44 000	110 325 000 €	70 000 000 €	40 325 000 €
Arabianranta	3 000	8 400 000 €	–	8 400 000 €
Leppävaara	–	–	–	–
Myyrmäki	12 000	27 318 000 €	–	27 318 000 €
Yhteensä	59 000	146 070 000 €	70 000 000 €	76 070 000 €

Metropolia on laatinut rahoitustarpeen arvion kolmelle kampukselle ja käyttänyt lisätilatarpeen arvioinnissa keskimäärin 8 m2 / FTE-opiskelija (liiketoimintaosaaminen 6m2 / FTE-opiskelija, kulttuuriala 12 m2 / opiskelija). Tällä laskentatavalla Myyrmäen kampuksen lisätilatarpeeksi on arvioitu 12 000 m2, Arabianrannan 3 000 m2 ja Myllypuron 44 000 m2, yhteensä 59 000 m2. Neliökustannusten arvioinnissa on käytetty 2.500 €/m2 perusopetustiloissa, 3.000 €/m2 erikoisopetustiloissa, 3.500 €/m2 laboratoriotiloissa ja 1.800 €/m2 yhteisissä tiloissa (hallinto ym.). / Metropolia ammattikorkeakoulu Oy, tilastrategia 2011, s. 13 - 14.

Luovutettavien tilojen pääoma- ja ylläpitokustannukset ovat nyt 8,2 milj. € / v. Rakentamisen rahoituskulut tulisivat katetuiksi pelkästään säästyvillä kiinteistökuluilla 7,5 milj. € / v. Lisäksi toimintojen keskittäminen säästää huomattavasti käyttökuluja.
Metropolia ammattikorkeakoulu Oy, tilastrategia 2011, s. 8, 14.

Pysäköintitalo maksaa noin 1,1 milj. € enemmän, kun autopaikkoja ei vähennetä kuin jos sovellettaisiin nykyistä pysäköintinormia 1 ap / 200 k-m2.

Vantaalla 25.11.2013

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Timo Kallaluoto
Aluearkkitehti

Laatijan yhteystiedot:
Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Timo Kallaluoto, Kielotie 28, 01300 Vantaa
p. (09) 8392 2675, timo.kallaluoto@vantaa.fi

Metropolian alustava laajentamisluonnos asemakaavamuutosta varten

Asemapiirros, luonnos.

Oppilaitoksen laajennus ja pysäköintilaitos sijoittuvat Leiritien varteen erillisiin rakennuksiin.

Pinta-alat

Opetustilaa	6 300 m2
Toimistotilaa	2 700
Yhteistilaa	1 600
Sosiaali- ja varastotilat	900
Aula- ja liikennetilat	3 900
Portaat ja hissikuilut	300
Kokonaishyötyala	15 700 m2
Kerrosala	16 300 k-m2

Autopaikat

Neljäkerroksinen pysäköintilaitos (42 ap / taso, 6 300 k-m2)	168 ap
Sisäpihalla	46
Yhteensä (1 ap/150 k-m2)	214

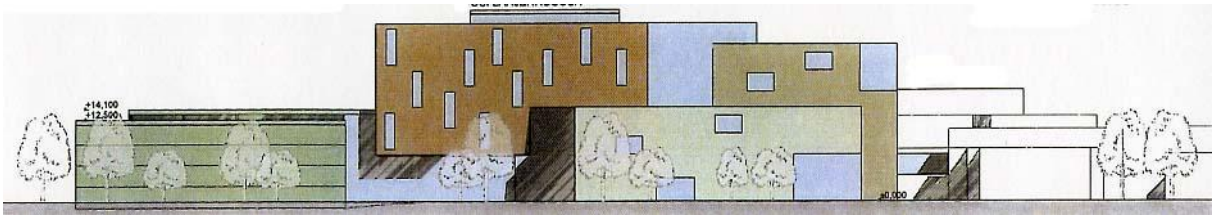

Uusi pysäköintilaitos Uusi laajennusosa Nykyinen rakennus

Julkisivukaavio itään Leiritielle.

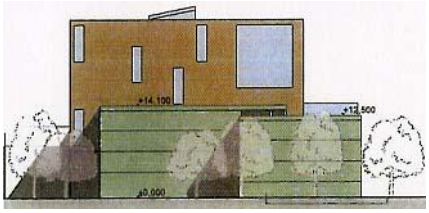

Julkisivukaavio etelään Helsingin suuntaan.

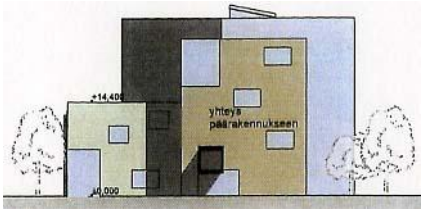

Julkisivukaavio pohjoiseen.

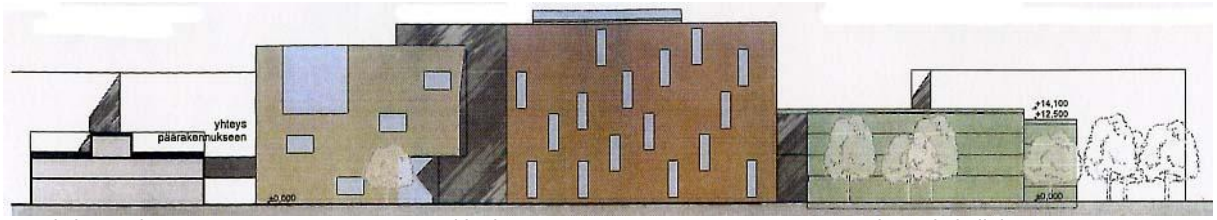

Nykyinen rakennus Uusi laajennusosa Uusi pysäköintilaitos

Julkisivukaavio länteen sisäpihalle.
Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy, 7.11.2013.

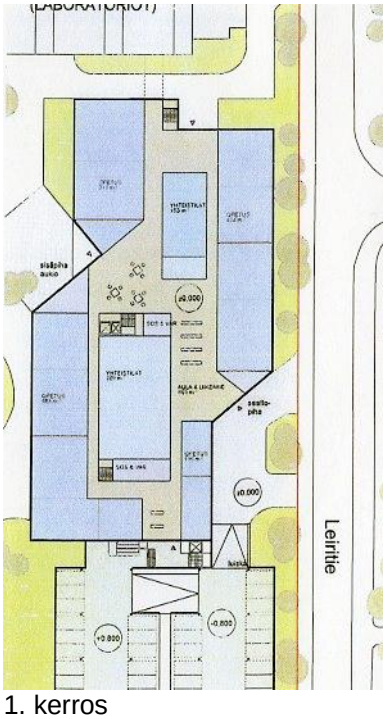

1. kerros

2 – 4. kerros

Rakennuksen suunnittelun periaatteita

● Rakentaminen pysyy omalla tontilla, ei kajota puistoon.
● Vanha oppilaitosrakennus säilyy.
● Kadunvarsien puurivit säilyvät. Leiritien puolella istutusalue on 4 metrin levyinen.
● Leiritien puolella rakennus on enintään neljäkerroksinen 4 m leveydeltä puurivistöstä, sen jälkeen kuusi ja seitsemän kerrosta.
● Pysäköintipaikkojen määrä ei vähene. Pysäköintilaitos on neljäkerroksinen, vartioitu ja maksullinen. Opettajien pysäköinti säilyy sisäpihalla.
● Oppilaitosrakentamista ei sijoitu pysäköintilaitoksen päälle, mikä olisi toiminnallisesti huono ja kallis ratkaisu.

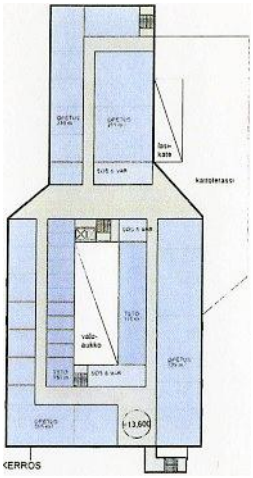

5. – 6. kerros

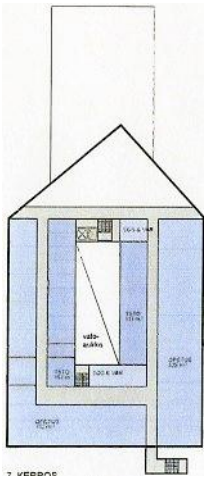

7. kerros

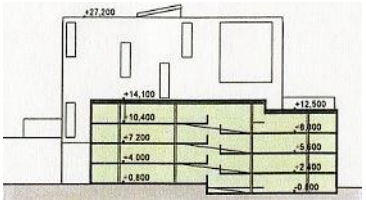

Leikkaus B-B, pysäköintilaitos

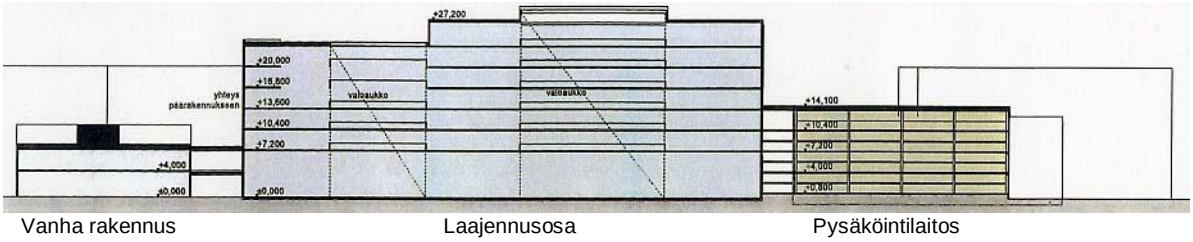

Leikkaus A-A

Kuvat Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy, 7.11.2013.

Rakennuksen hanke- ja rakennussuunnittelua ei ole vielä tehty.

Vesihuolto

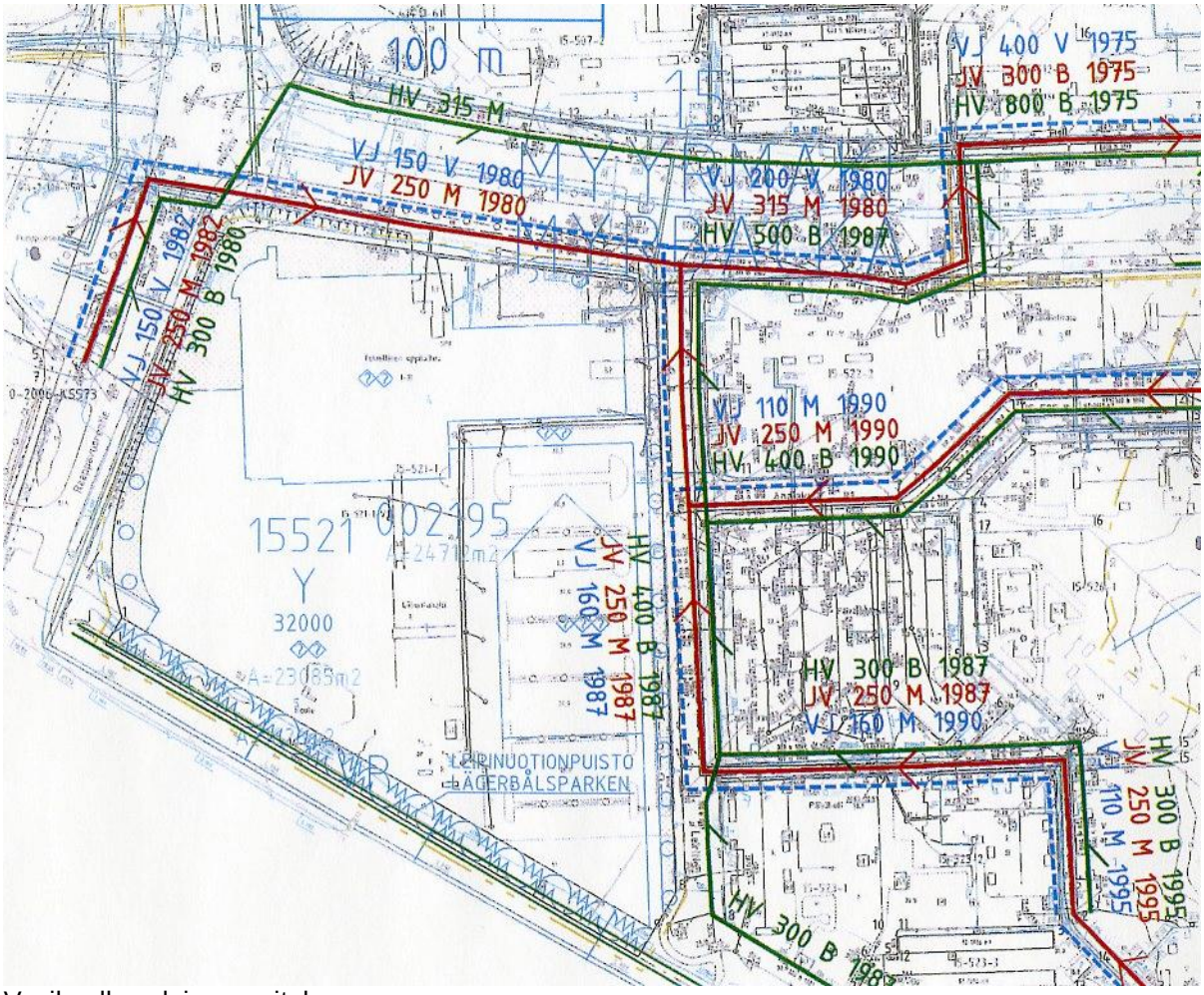

Vesihuollon yleissuunnitelma.
Elina Komulainen 18.11.2013.

Asemakaavamuutos

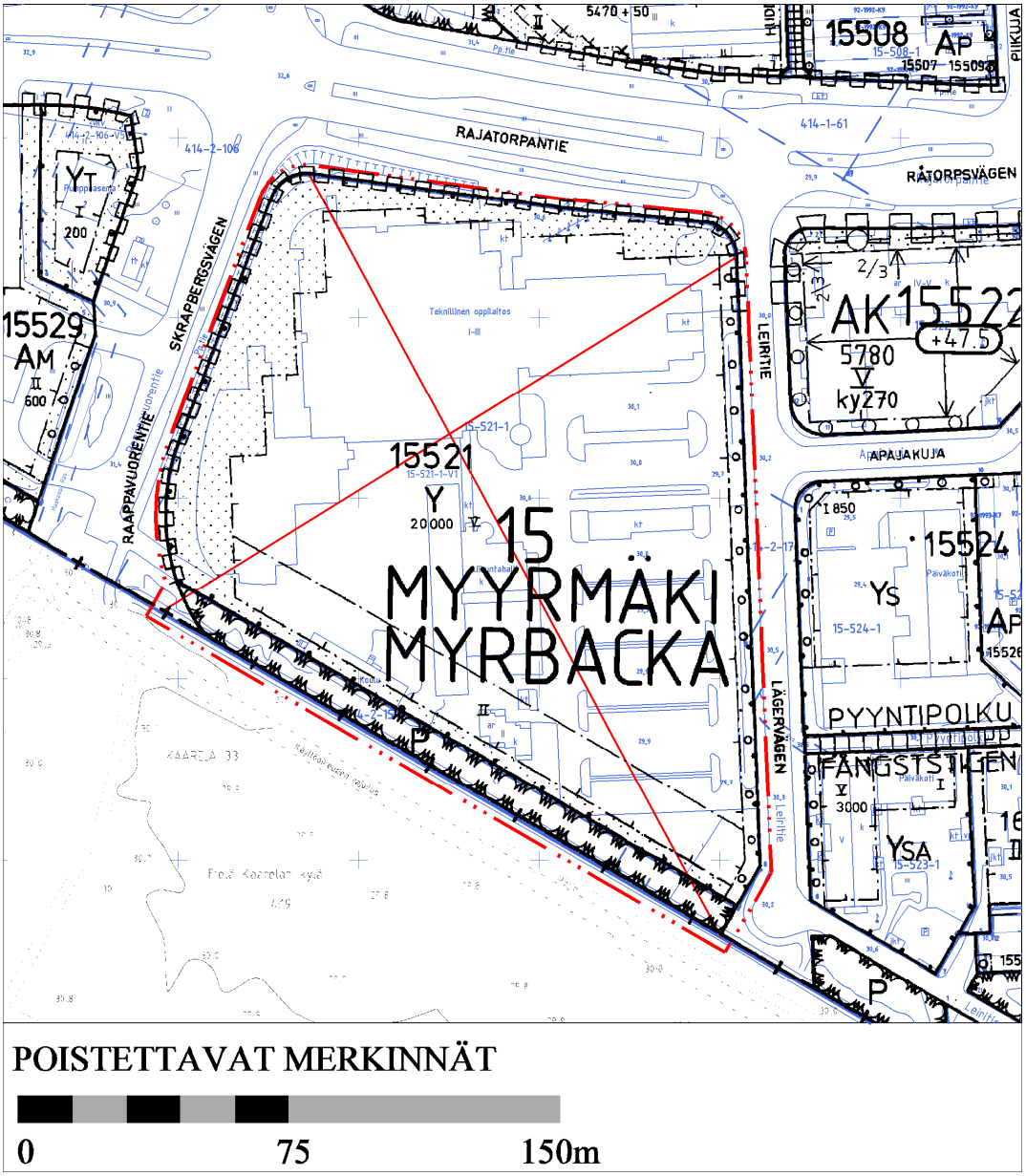

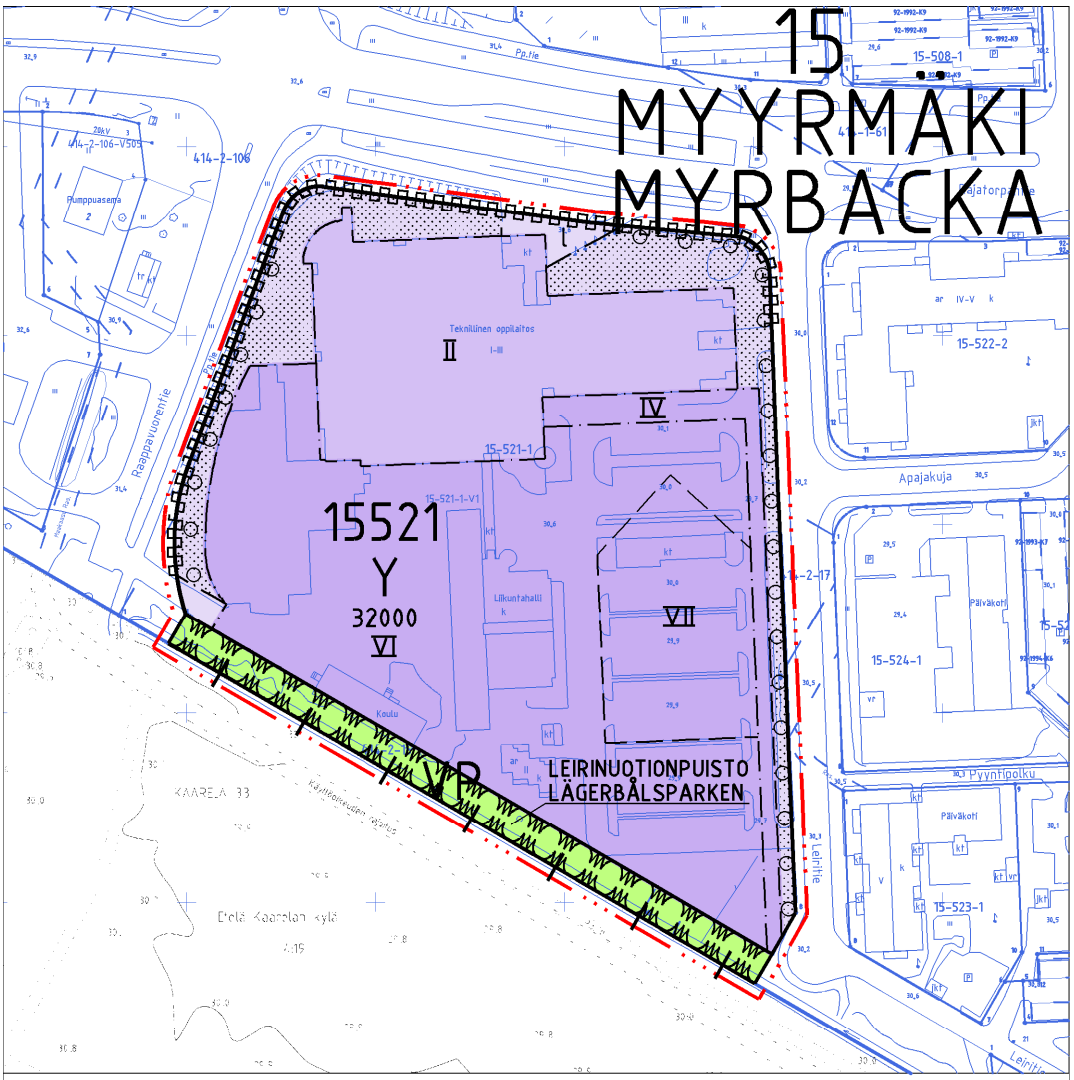
15
MYYRMÄKI
MYRBACKA
15521
Y
32000
II
IV
VII
VI
LEIRINUOTIONPUISTO
LÄGERBÅLSPARKEN
15-521-1
15-522-2
15-524-1
15-523-1
15-508-1
Apajakuja
Pyyntipolku
Leirintie
Raappavuorentie
Liikuntahalli
Koulu
Päiväkoti
Teknillinen oppilaitos
KAARELA 33
Etelä Kaarelan kylä
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
0
75
150m

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	30.10.2013
Kaavan nimi	002195 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	29.04.2013
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002195
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,4712	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	2,4712

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**2,4712**	**100,0**	**32000**	**1,29**	**0,0000**	**12000**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	2,3086	93,4	32000	1,39	0,0000	12000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,1626	6,6	0		0,0056	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,0056	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**2,4712**	**100,0**	**32000**	**1,29**	**0,0000**	**12000**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	2,3086	93,4	32000	1,39	0,0000	12000
Y	2,3086	100,0	32000	1,39	0,0000	12000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,1626	6,6	0		0,0056	0
VP	0,1626	100,0	0		0,0056	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,0056	0
Kadut	0,0000		0		-0,0056	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2013 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutoksesta nro 002195, Myyrmäki, Metropolian laajennus. Lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
Nro 1 **Helsingin kaupunki**	Lausuntoa ei saatu.	–
Nro 2 **HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä**	Kaavaselostuksessa on kerrottava, että linjastosuunnitelma voi tuoda muutoksia nykylinjastoon. Polkupyöräpaikkojen tulisi olla katettuja, korkealaatuisia ja runkolukittavia ja niiden määrä tulee esittää.	Tarkistettu kaavaselostusta.
Nro 3 **HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut**	Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista.	–

NRO 2
HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ HSL

Lausunto

”Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pitää Myyrmäen aluekeskuksen tiivistämistä kannatettavana. Ammattikorkeakouluun tulee opiskelijoita laajalta alueelta pääkaupunkiseudulta, joten keskeinen sijainti on tärkeä. Metropolia Ammattikorkeakoulun Myyrmäen toimipiste sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella noin 600 metrin päässä Myyrmäen asemasta. Alueelta on myös hyvät kävely- ja pyöräily-yhteydet eri suuntiin. Kävely- ja pyöräilyetäisyydellä koulusta on useita opiskelija-asuntokohteita Malminkartanossa ja Myyrmäessä.

Vantaan joukkoliikennelinjasto uudistuu vuonna 2015, jolloin Kehäradan junaliikenne alkaa. Kehäradan myötä Myyrmäen saavutettavuus paranee muun muassa Tikkurilan suunnasta. Samaan aikaan Kehäradan liikenteen kanssa käynnistyy uuden poikittaisen runkobussilinjan 560 liikennöinti. Runkobussilinjan päätepysäkki sijoittuu aivan Metropolian viereen Raappavuorentien eteläpäähän. Uusi kääntöpaikka on jo rakennettu. Linja 560 tulee liikennöimään Vuosaaresta, Kontulan, Malmin, Paloheinän ja uuden Kuninkaantammen asuntoalueen kautta Myyrmäkeen.

Rajatorpantieltä on tiheät poikittaiset joukkoliikenneyhteydet myös Espoon suuntaan. Aivan koulun läheisyyteen Helsingin puolelle on suunnitteilla Honkasuon asuinalue, jonka myötä toteutuva uusi katuyhteys mahdollistaa Malminkartanoon nykyisin päättyvän bussilinjan jatkamisen Myyrmäkeen.

Kehärataan liittyvä Vantaan linjastosuunnitelma on tällä hetkellä luonnosvaiheessa. Sen valmistelutyöt jatkuvat HSL:n ja Vantaan kaupungin yhteistyönä. Suunnitelma tuonee merkittäviä muutoksia alueen nykylinjastoon, mikä tulee mainita asemakaavamuutoksen selvityksessä suunnittelualueen liikenneoloista.

HSL pitää tärkeänä, että Metropolia Ammattikorkeakoulun laajentamisen yhteydessä varmistetaan sujuvat kävely-yhteydet runkobussilinjan päätepysäkeille sekä Rajatorpantien bussipysäkeille.

HSL esittää uudelleen OAS-vaiheen kannanottonsa näkemyksen, jonka mukaan polkupyöräpaikkojen tulisi olla katettuja, korkealaatuisia ja runkolukittavia. Myös polkupyöräpaikkojen määrä tulee esittää asemakaavamääräyksissä uuden jalankulku- ja pyöräilyteiden suunnitteluohjeluonnoksen mitoitusarvojen mukaan.”

Vastine

Kaavaselostuksen kohtaan joukkoliikenne lisätään:
”Uusi linjastosuunnitelma voi tuoda muutoksia nykytilanteeseen.”

Jalankulku- ja pyöräilyteiden suunnitteluohjeessa (Liikennevirasto, luonnos 7.6.2013) todetaan, että toimivin keino pysäköintinormille on rakennusjärjestys (s. 128) ja että muille oppilaitoksille tulisi varata 0,5 pyöräpaikkaa / opiskelija tai työntekijä (s. 129). Asemakaavassa määrätään, että polkupyöräpaikkoja tulee olla riittävästi. Polkupyöräpaikkojen määrä, laatu ja sijoitus ratkaistaan rakennusluvan yhteydessä. HSL:n lausunto on lähetetty tiedoksi Metropolia ammattikorkeakoululle ja rakennusvalvontaan.

Tarkistukset

Kaavaselostusta on tarkistettu linjastosuunnitelman osalta.

NRO 3
HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT

Lausunto

”Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Valmiiksi rakennetut verkostoyhteydet ovat
Raappavuorentiellä (vj 150 V 1982, jv 250 M 1982, hv 300 B 1980),
Rajatorpantiellä (vj 150 V 1982, jv 250 M 1982) sekä
Leiritiellä (vj 160 M 1987, jv 250 M 1987, hv 400 B 1987).”

Vastine

–

Tarkistukset

–

17 § **Tilintarkastajan valinta kausiksi 2014-2016**

VD/4606/02.08.00.00/2013

HH/MM/PH

Tilintarkastajan kilpailutus

Kuntalain 72 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla. Tilintarkastajat voidaan valita enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajan tulee olla julkishallinnon ja talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä (JHTT -tilintarkastaja) tai yhteisö (JHTT -yhteisö).

Vantaan kaupungin tarkastussäännön mukaan kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT-yhteisön toimimaan kuntalain 72 §:ssä tarkoitettuna tilintarkastajana.

Vantaan kaupunki on pyytänyt tarjousta kaupungin tilintarkastuspalvelusta kausille 2014–2016. Tarjouspyynnössä on pyydetty hinnoittelemaan myös erityisasiantuntijapalvelut.

Sopimuskausi

Sopimuskausi on kolme vuotta ja se sisältää tilintarkastukset tilikausilta 2014–2016.

Hankintamenettely

Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankintamenettelynä on käytetty avointa menettelyä. Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus HILMA ilmoituskanavassa 9.12.2013 numero 2013-030115.

Tarjoukset

Määräaikaan, 10.2.2014 klo 16.00 mennessä tarjouksen tekivät seuraavat tarjoajat:

BDO Audiator Oy
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
PwC Julkistarkastus Oy.

Tarjoajien kelpoisuus

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä asetetut kelpoisuusehdot.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus

Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten vertailu

Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, joka määritellään seuraavin tarjouspyynnössä esitetyin kriteerein ja painoarvoin:

1. Hinta (50 %)

Hintavertailun pisteytys on esitetty tarjoajittain liitteessä 1. Halvimman hinnan tarjonnut on saanut 50 pistettä ja muiden tarjousten hinnat on suhteutettu halvimpaan tarjoukseen. Hintapisteet on laskettu seuraavasti: Halvin hinta x maksimipisteet jaettuna asianomaisen tarjouksen hinnalla.

2. Laatu (50 %)

Laatuvertailun pisteytys on esitetty tarjoajittain ja kriteereittäin liitteessä 1 ja perustelut vertailupisteille liitteessä 2.

Lopulliset pisteet

Hankintapäätöksen liitteessä 1 on pisteytyksen yhteenvetotaulukko, josta ilmenee tarjoajien lopulliset pisteet tarjoajittain.

Tarjousasiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 13.3.2014 § 7

Kaupunginreviisorin esitys:
Päätetään esitysosassa mainituin perustein esittää kaupunginvaltuustolle
a) valittavaksi kuntalain 72 §:n mukaisen tilintarkastuspalvelun toimittajaksi tilivuosille 2014–2016 BDO Audiator Oy sen tekemän tarjouksen perusteella ja
b) että tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginreviisori valtuutetaan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan valittavan JHTT-yhteisön kanssa tehtävät sopimukset.

Hankinnan arvo on yhteensä 244.369,50 euroa (alv 0 %). Hankintasopimus syntyy erillisellä kirjallisella sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja hakemusosoituksen tiedoksi.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että valitun tarjoajan kanssa päästään sopimukseen.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

———

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt tilintarkastajan valintaa 20.5.2013 ja 7.10.2013 kokouksissaan ja näistä jälkimmäisessä päättänyt keskeyttää hankinnan ja aloittaa tilintarkastajan kilpailutuksen uudelleen.

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 17

Tarkastuslautakunnan esitys:
Päätetään esitysosassa mainituin perustein
a) valita kuntalain 72 §:n mukaisen tilintarkastuspalvelun toimittajaksi tilivuosille 2014–2016 BDO Audiator Oy sen tekemän tarjouksen perusteella ja
b) valtuuttaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginreviisori neuvottelemaan ja allekirjoittamaan valittavan JHTT-yhteisön kanssa tehtävät sopimukset.

Hankinnan arvo on yhteensä 244.369,50 euroa (alv 0 %). Hankintasopimus syntyy erillisellä kirjallisella sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja hakemusosoituksen tiedoksi.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että valitun tarjoajan kanssa päästään sopimukseen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Merkittiin, että kokous ei ollut julkinen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan (Kuntalaki 57.1 §)
Lisäksi merkittiin, että tarjousasiakirjat olivat nähtävillä kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.
Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
31 Pisteytyksen yhteenvetotaulukko
32 Tarjousten vertailu
33 Tarjouspyyntö Vantaan kaupungin tilintarkastuksesta tilivuosille 2014-2016

Muutoksenhakuohje: 3. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Lisätiedot:
kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 09 8392 8072, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI | **EI JULKINEN ENNEN SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ**

Liite 1

PISTEYTYSTAULUKKO, TILINTARKASTAJAN VALINTA TILIVUOSILLE 2014 - 2016

			Yritys		
Tarjottu hinta 170 pv vuosi			BDO Audiator Oy	KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy	PwC Julkistarkastus Oy
Vertailuperusteet	**Painotus**	**Maks.pist.**			
2.1 Hinta X)	**50%**	**50**	**44.1**	**48.2**	**50**
Kokonaishinta tilivuosille 2014 -2016	50%	50	244.369,50	223.440,00	215.537,50
2.2 Laatu XX)	**50%**	**50**	**44.3**	**37.2**	**38**
I Vertailuryhmä 1. Vastuunalaisen JHTT –tilintarkastajan työn osuus JHTT –tarkastukseen määritellystä 120 päivästä (koko työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi). Osuus määritellään päivinä. (Maksimi 15 pistettä)	15%	15	11.8	11.5	15
2. Vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskokemuksen määrä JHTT -tutkinnon suorittamisen jälkeen, montako vuotta. (Maksimi 10 pistettä.)	10%	10	7.5	6.5	10
II Vertailuryhmä Tässä vertailuryhmässä vertaillaan vuosien 2005 - 2013 aikana hankittua kokemusta. Vertailu tehdään tarjoajan vertailujärjestykseen asettamien enintään viiden ryhmän jäsenen yhteenlaskettujen pisteiden perusteella (1.vertailtava, 2.vertailtava, 3.vertailtava, 4.vertailtava ja 5.vertailtava). Näihin muihin vertailtaviin ei lasketa vastuunalaista tilintarkastajaa. Kokemus ilmoitetaan kohteittain eli kaikki ne kohteet, joissa vertailtava on ollut joko vastuunalaisena tai tiimin jäsenenä. 3. Tilintarkastuskokemuksen määrä kunnissa ja kuntayhtymissä tilintarkastajatutkinnon (JHTT-, KHT- tai HTM-tutkinnon) suorittamisen jälkeen. Jos henkilöllä on useampi tilintarkastajatutkinto suoritettuna, pisteet lasketaan ensimmäisen tutkinnon suorittamisesta. Huomaa, että tilintarkastaja voi toimia samanaikaisesti useassa kohteessa. Pisteet lasketaan jokaisesta kohteesta erikseen. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimimisesta saa 2 pistettä vuotta kohden. Muuna tiimin jäsenenä 1 piste vuotta kohden. Kokemus sisäisen tarkastuksen yksikössä lasketaan vastaavasti tilintarkastajatutkinnon suorittamisesta lukien (johtajana 2 pistettä, tiimin jäsenenä 1 piste). (Maksimi 25 pistettä.)	25%	25	25	19.2	13
Kokonaispistemäärä:	**100%**	**100.0**	**88.4**	**85.4**	**88.0**

X) Hintapisteiden kaava: Maksimipisteet x halvin tarjottu hinta/asianomaisen tarjouksen hinta

XX) Kustakin vertailuperusteesta suurimman pistemäärän saanut saa maksimipisteet ja seuraavat pisteidensä mukaisen osuuden maksimipisteistä.

Yritysten järjestys taulukossa on aakkosjärjestys

Erityistoimeksiantojen erikoisasiantuntijat	€/pvä/2014	€/pvä/2014	€/pvä/2014
	1.000,00	**900.00**	**1.650,00**

Ei julkinen ennen sopimuksen tekemistä

Tarkastuslautakunta 13.3.2014
Liite 2

VANTAAN KAUPUNKI

TILINTARKASTUS 2014-2016

HANKINTA

TARJOUSTEN VERTAILU

LIITE: Kaupunginvaltuusto 07.04.2014 / 17 §

Soveltuvuusvaatimusten ja tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus todettu erillisissä muistioissa.

TARJOUSVERTAILU

TILINTARKASTAJAN VALINTA KAUDELLE 2014 – 2016

Vertailun suorittaminen:

Hinta: Vertailun pisteet on saatu seuraavan kaavan mukaisesti: Halvin hinta x maksimipisteet jaettuna asianomaisen tarjouksen hinnalla.

Laatu: Vertailuryhmässä I arvioidaan vastuunalaisen tilintarkastajan kokemusta ja työpanosta.

Vertailuryhmässä II arvioidaan tiimin kokemusta.

Vertailun pisteet on suhteutettu suurimpaan tarjottuun päivien tai kokemuksen lukumäärään. Kunkin kriteerin kohdalla selvitetään oheisessa vertailussa pisteiden laskentakaavaa.

Tämä hankinta on koskenut kaupungin lakisääteistä tilintarkastusta eli emokuntaa liikelaitoksineen. Konserniyhtiöitä koskeva tilintarkastus valtuustokaudelle on kilpailutettu erikseen. Konsernijaosto, nykyinen yleisjaosto, on päättänyt konserniyhtiöitä koskevasta tilintarkastajien valinnasta 10.12.2012 § 3.

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

Hinta: Kaava: maksimipisteet x halvin tarjottu hinta jaettuna asianomaisen tarjouksen hinnalla (Maksimi 50 pistettä). Laskenta: 50 pistettä x 215.537,50 euroa/244.369,50 euroa = **44,1 pistettä**.

Laatu:
I Vertailuryhmä:

1. Vastuunalaisen JHTT –tilintarkastajan työn osuus JHTT –tarkastukseen määritellystä 120 päivästä (koko työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi). Osuus määritellään päivinä. (Maksimi 15 pistettä.)
   - Vertailtavaksi on asettettu vastuunalaisen tilintarkastajan työn määrä. Vastuullinen tilintarkastaja huolehtii paitsi omasta tilintarkastustyöstään, myös ryhmänsä tilintarkastuksen järjestämisestä, kohdentamisesta, suuntaamisesta ja laadusta. Tässä kohden tarjoaja ilmoitaa tarjoamansa päivien lukumäärän. Laskenta etenee siten, että tarjottu päivien määrä x 15 jaetaan maksimipäivien lukumäärällä. Tulos: tarjottu 51 päivää x 15 per 65 maksimipäivää. **Pisteitä 11,8**.

2. Vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskokemuksen määrä JHTT -tutkinnon suorittamisen jälkeen, montako vuotta (Maksimi 10 pistettä.)

   - Vertailtavaksi on asetettu tilintarkastuskokemus JHTT-tutkinnon jälkeen. Tarjoaja on ilmoittanut valmistumisvuoden ja sen jälkeisen kokemuksen vuosimäärän, mikä on 15 vuotta. Suurimman vuosimäärän omaava saa 10 pistettä. Tulos: tarjotun vastuunalaisen tilintarkastajan kokemuksen määrä on 15 vuotta x 10 pistettä jaettuna suurimmalla kokemuksen määrällä eli 20 vuodella. **Pisteitä 7,5.**

II Vertailuryhmä:
Tässä vertailuryhmässä vertaillaan vuosien 2005 - 2013 aikana hankittua kokemusta. Vertailu tehdään tarjoajan vertailujärjestykseen asettamien enintään viiden ryhmän jäsenen yhteenlaskettujen pisteiden perusteella (1.vertailtava, 2.vertailtava, 3.vertailtava, 4.vertailtava ja 5.vertailtava). Näihin muihin vertailtaviin ei lasketa vastuunalaista tilintarkastajaa. Kokemus ilmoitetaan kohteittain eli kaikki ne kohteet, joissa vertailtava on ollut joko vastuunalaisena tai tiimin jäsenenä.

3. Tilintarkastuskokemuksen määrä kunnissa ja kuntayhtymissä tilintarkastajatutkinnon (JHTT-, KHT- tai HTM-tutkinnon) suorittamisen jälkeen. Jos henkilöllä on useampi tilintarkastajatutkinto suoritettuna, pisteet lasketaan ensimmäisen tutkinnon suorittamisesta. Huomaa, että tilintarkastaja voi toimia samanaikaisesti useassa kohteessa. Pisteet lasketaan jokaisesta kohteesta erikseen. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimimisesta saa 2 pistettä vuotta kohden. Muuna tiimin jäsenenä 1 piste vuotta kohden.
   Kokemus sisäisen tarkastuksen yksikössä lasketaan vastaavasti tilintarkastajatutkinnon suorittamisesta lukien (johtajana 2 pistettä, tiimin jäsenenä 1 piste). (Maksimi 25 pistettä.)

   - Vertailtavaksi on asetettu niin JHTT, KHT kuin HTM tilintarkastajatutkintojen jälkeen saavutettu tilintarkastuskokemus. Vastuunalaisena toimimisesta saadaan kaksi pistettä vuotta kohden ja tiimin jäsenenä yksi piste vuotta kohden. Samoin vertaillaan myös sisäisessä tarkastuksessa hankittua kokemusta. BDO Audiator Oy:n tarjoamien viiden vertailtavien kokemusvuosien perusteella lasketussa pisteytyksessä vertailtavat saivat yhteensä 1101,5 pistettä. Suurimman pistemäärän saavuttanut saa yhteensä 25 pistettä. Laskenta etenee siten, että tarjoajan pistemäärä 1101,5 pistettä x 25 pistettä jaetaan suurimmalla pistemäärällä eli 1101,5.
     Pisteitä 25.

BDO Audiator Oy:n pisteitten muodostuminen

1. vertailtava	361,0
2. vertailtava	253,0
3. vertailtava	222,0
4. vertailtava	146,5
5. vertailtava	119,0
Yhteensä	**1101,5**

KPMG Julkishallinnon Palveut Oy, JHTT-yhteisö

Hinta: Kaava: maksimipisteet x halvin tarjottu hinta jaettuna asianomaisen tarjouksen hinnalla (Maksimi 50 pistettä). Laskenta: 50 pistettä x 215.537,50 euroa/223.440,00 euroa = 48,2 pistettä.

Laatu:
I Vertailuryhmä:

1. Vastuunalaisen JHTT –tilintarkastajan työn osuus JHTT –tarkastukseen määritellystä 120 päivästä (koko työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi). Osuus määritellään päivinä. (Maksimi 15 pistettä.)

   - Vertailtavaksi on asetettu vastuunalaisen tilintarkastajan työn määrä. Vastuullinen tilintarkastaja huolehtii paitsi omasta tilintarkastustyöstään, myös ryhmänsä tilintarkastuksen järjestämisestä, kohdentamisesta, suuntaamisesta ja laadusta. Tässä kohden tarjoaja ilmoitaa tarjoamansa päivien lukumäärän. Laskenta etenee siten, että tarjottu päivien määrä x 15 jaetaan maksimipäivien lukumäärällä. Tulos: tarjottu 50 päivää x 15 per 65 maksimipäivää. **Pisteitä 11,5.**

2. Vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskokemuksen määrä JHTT -tutkinnon suorittamisen jälkeen, montako vuotta (Maksimi 10 pistettä.)

   - Vertailtavaksi on asetettu tilintarkastuskokemus JHTT-tutkinnon jälkeen. Tarjoaja on ilmoittanut valmistumisvuoden ja sen jälkeisen kokemuksen vuosimäärän, mikä on 13 vuotta. Suurimman vuosimäärän omaava saa 10 pistettä. Tulos: tarjotun vastuunalaisen tilintarkastajan kokemuksen määrä on 13 vuotta x 10 pistettä jaettuna suurimmalla kokemuksen määrällä eli 20 vuodella. **Pisteitä 6,5.**

II Vertailuryhmä:
Tässä vertailuryhmässä vertaillaan vuosien 2005 - 2013 aikana hankittua kokemusta. Vertailu tehdään tarjoajan vertailujärjestykseen asettamien enintään viiden ryhmän jäsenen yhteenlaskettujen pisteiden perusteella (1.vertailtava, 2.vertailtava, 3.vertailtava, 4.vertailtava ja 5.vertailtava). Näihin muihin vertailtaviin ei lasketa vastuunalaista tilintarkastajaa. Kokemus ilmoitetaan kohteittain eli kaikki ne kohteet, joissa vertailtava on ollut joko vastuunalaisena tai tiimin jäsenenä.

3. Tilintarkastuskokemuksen määrä kunnissa ja kuntayhtymissä tilintarkastajatutkinnon (JHTT-, KHT- tai HTM-tutkinnon) suorittamisen jälkeen. Jos henkilöllä on useampi tilintarkastajatutkinto suoritettuna, pisteet lasketaan ensimmäisen tutkinnon suorittamisesta. Huomaa, että tilintarkastaja voi toimia samanaikaisesti useassa kohteessa. Pisteet lasketaan jokaisesta kohteesta erikseen. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimimisesta saa 2 pistettä vuotta kohden. Muuna tiimin jäsenenä 1 piste vuotta kohden.
   Kokemus sisäisen tarkastuksen yksikössä lasketaan vastaavasti tilintarkastajatutkinnon suorittamisesta lukien (johtajana 2 pistettä, tiimin jäsenenä 1 piste). (Maksimi 25 pistettä.)

   - Vertailtavaksi on asetettu niin JHTT, KHT kuin HTM tilintarkastajatutkintojen jälkeen saavutettu tilintarkastuskokemus. Vastuunalaisena toimimisesta saadaan kaksi pistettä vuotta kohden ja tiimin jäsenenä yksi piste vuotta kohden. Samoin vertaillaan myös sisäisessä tarkastuksessa hankittua kokemusta. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n tarjoamien viiden vertailtavien kokemusvuosien perusteella lasketussa pisteytyksessä vertailtavat saivat yhteensä 847 pistettä. Suurimman pistemäärän saavuttanut saa yhteensä 25 pistettä. Laskenta etenee siten, että tarjoajan pistemäärä 847 pistettä x 25 pistettä jaetaan suurimmalla pistemäärällä eli 1101,5.
     Pisteitä 19,2.

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n pisteitten muodostuminen

1. vertailtava	154,0
2. vertailtava	332,0
3. vertailtava	169,0
4. vertailtava	118,0
5. vertailtava	74,0
Yhteensä	**847,0**

PWC Julkistarkastus Oy, JHTT-yhteisö

Hinta: Kaava: maksimipisteet x halvin tarjottu hinta jaettuna asianomaisen tarjouksen hinnalla (Maksimi 50 pistettä). Laskenta: 50 pistettuä x 215.537,50 euroa/215.537,50 euroa = **50 pistettä.**

Laatu:
I Vertailuryhmä:

1. Vastuunalaisen JHTT –tilintarkastajan työn osuus JHTT –tarkastukseen määritellystä 120 päivästä (koko työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi). Osuus määritellään päivinä. (Maksimi 15 pistettä.)

- Vertailtavaksi on asetettu vastuunalaisen tilintarkastajan työn määrä. Vastuullinen tilintarkastaja huolehtii paitsi omasta tilintarkastustyöstään, myös ryhmänsä tilintarkastuksen järjestämisestä, kohdentamisesta, suuntaamisesta ja laadusta. Tässä kohden tarjoaja ilmoittaa tarjoamansa päivien lukumäärän. Laskenta etenee siten, että tarjottu päivien määrä x 15 jaetaan maksimipäivien lukumäärällä. Tulos: tarjottu 65 päivää x 15 per 65 maksimipäivää. **Pisteitä 15.**

2. Vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskokemuksen määrä JHTT -tutkinnon suorittamisen jälkeen, montako vuotta (Maksimi 10 pistettä.)

- Vertailtavaksi on asetettu tilintarkastuskokemus JHTT-tutkinnon jälkeen. Tarjoaja on ilmoittanut valmistumisvuoden ja sen jälkeisen kokemuksen vuosimäärän, mikä on 20 vuotta. Suurimman vuosimäärän omaava saa 10 pistettä. Tulos: tarjotun vastuunalaisen tilintarkastajan kokemuksen määrä on 20 vuotta x 10 pistettä jaettuna suurimmalla kokemuksen määrällä eli 20 vuodella. **Pisteitä 10.**

II Vertailuryhmä:
Tässä vertailuryhmässä vertaillaan vuosien 2005 - 2013 aikana hankittua kokemusta. Vertailu tehdään tarjoajan vertailujärjestykseen asettamien enintään viiden ryhmän jäsenen yhteenlaskettujen pisteiden perusteella (1.vertailtava, 2.vertailtava, 3.vertailtava, 4.vertailtava ja 5.vertailtava). Näihin muihin vertailtaviin ei lasketa vastuunalaista tilintarkastajaa.

Kokemus ilmoitetaan kohteittain eli kaikki ne kohteet, joissa vertailtava on ollut joko vastuunalaisena tai tiimin jäsenenä.

3. Tilintarkastuskokemuksen määrä kunnissa ja kuntayhtymissä tilintarkastajatutkinnon (JHTT-, KHT- tai HTM-tutkinnon) suorittamisen jälkeen. Jos henkilöllä on useampi tilintarkastajatutkinto suoritettuna, pisteet lasketaan ensimmäisen tutkinnon suorittamisesta. Huomaa, että tilintarkastaja voi toimia samanaikaisesti useassa kohteessa. Pisteet lasketaan jokaisesta kohteesta erikseen. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimimisesta saa 2 pistettä vuotta kohden. Muuna tiimin jäsenenä 1 piste vuotta kohden. Kokemus sisäisen tarkastuksen yksikössä lasketaan vastaavasti tilintarkastajatutkinnon suorittamisesta lukien (johtajana 2 pistettä, tiimin jäsenenä 1 piste). (Maksimi 25 pistettä.)

- Vertailtavaksi on asetettu niin JHTT, KHT kuin HTM tilintarkastajatutkintojen jälkeen saavutettu tilintarkastuskokemus. Vastuunalaisena toimimisesta saadaan kaksi pistettä vuotta kohden ja tiimin jäsenenä yksi piste vuotta kohden. Samoin vertaillaan myös sisäisessä tarkastuksessa hankittua kokemusta. PwC Julkistarkastus Oy:n tarjoamien viiden vertailtavien kokemusvuosien perusteella lasketussa pisteytyksessä vertailtavat saivat yhteensä 571 pistettä. Suurimman pistemäärän saavuttanut saa yhteensä 25 pistettä. Laskenta etenee siten, että tarjoajan pistemäärä 571 pistettä x 25 pistettä jaetaan suurimmalla pistemäärällä eli 1101,5.
  Pisteitä 12,95 eli pyöristettynä 13.

PwC Julkistarkastus Oy:n pisteitten muodostuminen

1. vertailtava	62,0
2. vertailtava	145,0
3. vertailtava	134,0
4. vertailtava	98,0
5. vertailtava	132,0
Yhteensä	**571,0**

VANTAAN KAUPUNKI
Ulkoinen tarkastus

Diaarinumero
VD/4606/02.08.00.00/2013

TARJOUSPYYNTÖ
4.12.2013

VANTAAN KAUPUNGIN TILINTARKASTUSPALVELUJEN HANKINTA TILIVUOSILLE 2014 - 2016

Tarjouspyynnön kohde

Vantaan kaupunki pyytää tarjoustanne kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisesta tilintarkastusvuosina 2014 - 2016 kuntalain 9 luvun ja kaupungin tarkastussäännön edellyttämällä tavalla.
Tarkastuksessa on noudatettava JHTT ry:n suositusta ”Hyvä tilintarkastustapa julkishallinnossa”.

Kaupungin tarkastussääntö, vuoden 2012 tilinpäätös sekä taloussuunnitelma vuosille 2014 - 2017 ja talousarvio 2014 ovat tarjouspyynnön liitteinä.

Tarjouspyyntö ei sisällä kaupungin määräämisvallassa olevien yhteisöjen tilintarkastusta.

Työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi, joka jakaantuu seuraavasti:

1) JHTT -tarkastus vähintään 120 päivää,
2) avustava tarkastus (ei JHTT -tutkinnon suorittaneiden toimesta tehty) enintään 50 päivää.

Hinnat vertaillaan edellä mainitun 170 tilintarkastuspäivän perusteella.

Tilintarkastaja on velvollinen raportoimaan tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmasta ja sen toteutumisesta, tarkastustyön kulusta ja tarkastustyössä tehdyistä havainnoista tarkastuslautakunnan päättäminä aikoina. Kokouksia on keskimäärin neljä vuodessa. Tilintarkastajan tulee olla pyydettäessä läsnä niissä tarkastuslautakunnan kokouksissa, joissa tilintarkastajan raportteja ja ilmoituksia käsitellään tai milloin lautakunta pitää sitä muutoin tarpeellisena.

Tarkastuslautakunta varaa mahdollisuuden sopia lisätoimeksiannoista (170 päivää ylittävästä tilintarkastuksesta) ja mahdollisista EU-projektien lausuntojen yhteydessä tehtävästä tarkastuksesta tarjoajan kanssa sopimuskauden aikana. Erityistoimeksiannolla tarkoitetaan lakisääteisen tilintarkastuksen ulkopuolelle luettavaa tarjoajan toimialaan kuuluvaa tarkastus- ja asiantuntijapalvelua. Tällaisesta toimeksiannosta sovitaan erikseen.

Hankintamenettely

Hankinta tehdään julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) mukaisesti. Hankinta toteutetaan avointa menettelyä noudattaen. Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta. Ilmoitus julkisesta hankinnasta julkaistaan sähköisessä ilmoituskanavassa Hilmassa www.hankintailmoitukset.fi. Tarjouspyyntö liitetään Hilmassa olevaan hankintailmoitukseen. Ilmoitus lähetetään julkaistavaksi HILMAan 9.12.2013.

Toimintaympäristö

Tilintarkastajien tehtävistä säädetään kuntalain 73-75 §:issä. Sen mukaan tilintarkastajien tehtävänä on muun ohella tarkastaa, onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista tarkastuslautakunnalle ja tarvittaessa myös kaupunginhallitukselle sekä lisäksi antaa tarkastuskertomus valtuustolle.

Vantaan ulkoisen tarkastuksen tulosalueella työskentelee tarjouspyynnön laatimisen ajankohtana kaupunginreviisori, kaksi kaupunkitarkastajaa ja tarkastussihteeri. Kaupunginreviisorin tehtäviin kuuluu JHTT -yhteisön avustaminen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisessa, mikä merkitsee noin 50 tarkastuspäivän suorittamista ulkoisen tarkastuksen tulosalueelta. Lisäksi ulkoisen tarkastuksen

tulosalue suorittaa kuntalain 71 §:n mukaiset tehtävien valmistelun tarkastuslautakunnalle, mitkä osaltaan lisäävät tilintarkastuksen tietopohjaa organisaation toiminnasta.

Sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamiseksi Vantaalla on sisäisen tarkastuksen tulosalue, jossa työskentelee kuusi henkilöä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei sisäisen tarkastuksen tehtävän mukaisesti suoraan avusta ulkoisen tarkastuksen suorittamisessa. Tarkastustahot koordinoivat toimintaansa ja ovat yhteistyössä muun muassa raporttien käytettävyyden suhteen.

Kaupungin koko, organisaatio ja konsernirakenne sekä muu toimintaympäristö ilmenevät liitteistä (liitteet 6 ja 7).

Vantaan kaupunki osoittaa veloituksetta tilintarkastajan käyttöön kaupunkia koskevissa asioissa työhuoneen ulkoisen tarkastuksen tulosalueen yhteydessä, tavanomaiset atk- ja tietoliikennevälineet, toimistotarvikkeet ja kopiokoneen käyttöoikeuden.

Muu tarkastus

Tarkastuslautakunta voi määrärahojen puitteissa antaa muulle henkilölle tai yhteisölle kuin tilintarkastajalle toimeksiantoja tarpeellisina pitämiensä erityistarkastusten, selvitysten ja tutkimusten suorittamisesta.

TARJOUKSEN RAKENNE

Tarjoajan on noudatettava tarjouksessaan alla olevaa rakennetta eli asiat on esitettävä tarjouspyynnössä luetellussa järjestyksessä. Otsikoinnin on vastattava tarjouspyynnön numerointia ja otsikointia.

Tarjouksesta on ilmettävä kaikki pyydetyt tiedot sekä tiedot, joiden perusteella vertailu tehdään.

Tarjoajan esittämät tiedot, todistukset ja selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

SOVELTUVUUSVAATIMUKSET

Kaupungin tarkastussääntö edellyttää, että tarjoajien tulee olla julkishallinnon ja --talouden tilintarkastajista annetun lain (467/1999) tarkoittamia JHTT -yhteisöjä.

1.1 Tiedot tarjoajasta (lyhyt esittely)
JHTT –yhteisö

- Edellytetään yhteisön kokemusta vähintään 50 000 asukkaan kunnista
- Tiedot siitä, minkälaista erityisosaamista yhteisöllä on tilintarkastuksessa käytettäväksi (esimerkiksi riskienhallinnan, tietojenkäsittelyn, verotuksen, hankintalainsäädännön erityisasiantuntijat).

1.2 JHTT –lain edellyttämä päävastuullinen JHTT-tilintarkastaja

- Päävastuullisella tilintarkastajalla tulee olla hankinnan kohteen laatuun ja laajuuteen nähden riittävästi kokemusta vastaavan kokoisen ison kaupungin tilintarkastuksesta. Riittävänä vastuullisen osalta pidetään kokemusta vastuullisena tilintarkastajana yli 80 000 asukkaan suuruisen kaupungin tilintarkastuksesta.

1.3 Laadunvarmistusjärjestelmä

- Tarjoajalta edellytetään hyväksyttävää dokumentoitua laadunvarmistusjärjestelmää.

1.4 Liitettävä mukaan

1.4.1 Ote kaupparekisteristä
1.4.2 Todistus lakisääteisten verojen ja sosiaalimaksujen suorittamisesta
1.4.3 Todistus rekisteröitymisestä ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin
1.4.4 Todistus eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta ja tiedot vastuuvakuutuksista.

Tarjottu hinta

Tarjouksen arviointiperusteena oleva sopimuksen kokonaishinta ilmoitetaan kultakin vuodelta ilman arvonlisäveroa. Erikseen tulee näkyä JHTT -tarkastajien ja avustavien tarkastajien päivähinta. Kaikki lakisääteisen tilintarkastuspalvelujen aloittamiseen ja tuottamiseen liittyvät kustannukset tulee sisällyttää tarjoukseen. Lakisääteisen tilintarkastuksen ja muiden tilintarkastus- ja erityispalvelujen hinnat määräytyvät hyväksytyn tarjouksen mukaisesti.

Tarjouspyynnön optiona pyydämme tarjousta myös mahdollisista erityistoimeksiannoista, jotka eivät kuulu kohdassa ”tarjouspyynnön kohde” määritellyn tarjouspyynnön piiriin eivätkä veloitusperusteisiin.

Maksuehdoista sovitaan toimeksiantosopimuksessa. Liitteenä 4 esitetään sopimusluonnos.

Hinnan ilmoittaminen

Tarjouksen hinnat on ilmoitettava liitteinä 1-2 olevien taulukkojen muodossa. Tarjoajan tulee täyttää tarjouspyynnön liitteenä 1-2 olevat hintalomakkeet. Hinnat on ilmoitettava euroina ilman arvonlisäveroa ja esitettyjen hintojen on oltava lopullisia ja kiinteänä sitovia koko sopimuskauden ajan. Hintojen vertailussa otetaan huomioon vain liitteellä 1 ilmoitetut hinnat. Tarjoushinnoissa on huomioitava tarjouspyynnön ja tarjouksen sisältövaatimukset ja ehdot. Hinnat on esitettävä yksiselitteisesti noudattaen liitteen mukaista järjestystä. Hintojen muuttaminen sopimuskauden aikana on kielletty. Tarjoajalla ei ole oikeutta laskuttaa muista kustannuksista kuin mitä hintalomakkeella on ilmoitettu.

Erillisen sopimuksen perusteella hankittavien erityistoimeksiantojen osalta pyydetään tarjoajaa ilmoittamaan hinnat liitteenä 2 olevan taulukon muodossa. Hinnat ovat voimassa sopimuskauden ajan.

TARJOUKSEN VALINTAPERUSTE JA VERTAILUPEUSTEET

Valintaperuste

Tarjouksista hyväksytään se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin. Kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidaan seuraavien vertailuperusteiden avulla:

Vertailuperusteet

- **hinta 50 %**
- **laatu 50 %**

2.1 Tarjottu kokonaishinta, painotus 50 %, max 50 pistettä

Tarjoaja täyttää: erillinen hintaliite

Hintapisteiden kaava on maksimipisteet x halvin tarjottu hinta/asianomaisen tarjouksen hinta.

2.2 Laatu, painotus 50 %, max 50 pistettä

I Vertailuryhmä

1. Vastuunalaisen JHTT –tilintarkastajan työn osuus JHTT –tarkastukseen määritellystä 120 päivästä (koko työn laajuudeksi on määritelty 170 tilintarkastuspäivää/tilintarkastusvuosi). Osuus määritellään päivinä. (Maksimi 15 pistettä.)

2. Vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskokemuksen määrä JHTT -tutkinnon suorittamisen jälkeen, montako vuotta (Maksimi 10 pistettä.)

II Vertailuryhmä

Tässä vertailuryhmässä vertaillaan vuosien 2005 - 2013 aikana hankittua kokemusta. Vertailu tehdään tarjoajan vertailujärjestykseen asettamien enintään viiden ryhmän jäsenen yhteenlaskettujen pisteiden perusteella (1.vertailtava, 2.vertailtava, 3.vertailtava, 4.vertailtava ja 5.vertailtava). Näihin muihin vertailtaviin ei lasketa vastuunalaista tilintarkastajaa. Kokemus ilmoitetaan kohteittain eli kaikki ne kohteet, joissa vertailtava on ollut joko vastuunalaisena tai tiimin jäsenenä.

3. Tilintarkastuskokemuksen määrä kunnissa ja kuntayhtymissä tilintarkastajatutkinnon (JHTT-, KHT- tai HTM-tutkinnon) suorittamisen jälkeen. Jos henkilöllä on useampi

tilintarkastajatutkinto suoritettuna, pisteet lasketaan ensimmäisen tutkinnon suorittamisesta. Huomaa, että tilintarkastaja voi toimia samanaikaisesti useassa kohteessa. Pisteet lasketaan jokaisesta kohteesta erikseen. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimimisesta saa 2 pistettä vuotta kohden. Muuna tiimin jäsenenä 1 piste vuotta kohden.
Kokemus sisäisen tarkastuksen yksikössä lasketaan vastaavasti tilintarkastajatutkinnon suorittamisesta lukien (johtajana 2 pistettä, tiimin jäsenenä 1 piste). (Maksimi 25 pistettä.)

Tarjoaja täyttää: erillinen henkilötietoliite

Kustakin vertailukriteeristä suurimman pistemäärän saanut saa maksimipisteet ja seuraavat pisteidensä mukaisen osuuden maksimipisteistä.

Vertailun suorittaminen

Vertailu suoritetaan erillisellä aakkosjärjestykseen laaditulla pisteytystaulukolla, joka täytetään edellä olevien kohtien vertailussa saatujen pisteiden mukaan. Lopuksi hintapisteet ja laatupisteet lasketaan yhteen. Suurimman pistemäärän saavuttanut on voittanut kilpailun. Pisteiden mennessä tasan ratkaisee laatupisteissä saatu korkeampi tulos.

Alihankinta
ainoastaan

Toimittaja voi teettää sopimukseen kuuluvia tehtäviään alihankkijalla

sillä edellytyksellä, että tilaaja on kirjallisesti etukäteen hyväksynyt alihankkijan käytön. Toimittaja vastaa alihankkijan osuudesta kuten omastaan. Toimittaja vastaa myös siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan toimittajalle asetettuja velvoitteita.

Tarjoajaa pyydetään ilmoittamaan tarjouksessaan, jos se aikoo hankkia alihankintana jonkin osan, ja yksilöimään, minkä osan sopimuksesta. Ehdotetut alihankkijat tulee ilmoittaa tarjouksessa.

Tarjouksen voimassaoloaika Tarjouksen tulee olla voimassa 30.6.2014 asti.

Tarjouksen käsittely Tarjoukset avataan suljetussa tilaisuudessa Vantaan kaupungin ulkoisessa tarkastuksessa 11.2.2014 klo 10.00.

Hankintamenettelyn vaiheet ovat seuraavat:

- Tarjoajan kelpoisuuden arviointi
- Tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
- Tarjouspyynnön mukaisten tarjousten vertailu keskenään annettujen vertailuperusteiden mukaan
- Hankintapäätöksen teko ja päätöksestä ilmoittaminen
- Sopimuksen solmiminen.

Osatarjouksia ei oteta huomioon.

Mikäli hankintayksikölle annetaan vääriä tietoja, hankintayksikkö menettelee hankintalain 53-54 §:ien mukaisesti ja sulkee pois kyseisen tarjoajan tarjousten joukosta.

Sopimuskausi
sopimus

Sopimuskausi on kolme vuotta. Valitun tarjoajan kanssa solmitaan koskemaan tilintarkastusvuosia 2014 - 2016.

Hankintapäätös Vantaan kaupunginvaltuusto tekee kirjallisen hankintapäätöksen, joka toimitetaan valitusosoituksin kaikille tarjoajille.

Toimeksiantosopimus Hankintapäätöksen tekemisen jälkeen tehdään erikseen kirjallinen sopimus, joka voidaan tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja hakemusosoituksen tiedoksi.

Tarjousasiakirjojen julkisuus Hankintaa koskevien asiakirjojen julkisuuden osalta noudatetaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lainsäädäntöä (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999). Tarjousasiakirjat ja muut hankintaan liittyvät selvitykset ovat julkisia, kun hankintasopimus on tehty. Asianosaisella (tarjoajalla) on kuitenkin oikeus saada tiedot

edellä mainituista asiakirjoista heti, kun hankintapäätös on tehty ja pöytäkirja tarkastettu.

Lain mukaan salassa pidettävät asiakirjat eivät tule julkisiksi. Tarjoajan on merkittävä toimittamaansa aineistoon selkeästi, mitkä tiedot se katsoo kuuluvan liike- ja ammattisalaisuuden piiriin, ja erotettava nämä tiedot muusta aineistosta tarjouksessaan. Hintaa ei pidetä liike- ja ammattisalaisuutena (JulkL 11 §). Vantaan kaupunki voi lisäksi kuitenkin harkita, onko aineisto lain mukaan salassa pidettävää.

Tarjouksen jättäminen

Vantaan kaupunginvaltuustolle osoitetut tarjoukset toimitetaan 10.2.2014 klo 16.00 mennessä suljetussa kuoressa osoitteeseen:

Vantaan kaupunki, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa. Kuoreen on merkittävä viite: ”Vantaan kaupungin tilintarkastuspalvelujen hankinta”.

Viitteenä tarjouksessa tulee käyttää hankinnan **diaarinumeroa, joka on VD/4606/02.08.00.00/2013**. Tarjoukset tulee tehdä suomen kielellä.

Lisätietoja

Tarjoaja voi tarjousaikana pyytää lisätietoja lähettämällä 24.1.2014 mennessä kysymykset sähköpostiosoitteeseen ulkoinen.tarkastus@vantaa.fi.

Kaikkiin kysymyksiin vastataan keskitetysti. Vastaukset ja tarjouspyyntöön mahdollisesti tehdyt tarkennukset julkaistaan viimeistään 29.1.2014 osoitteessa http://www.vantaa.fi/fi/yrityksille/hankinnat/tarjouspyyntojen_kysymykset_ja_vastaukset. Jokaisen tarjoajan on käytävä katsomassa tehdyt kysymykset ja niihin annetut vastaukset ennen tarjouksen antamista.

Muut ehdot

Tarjoaja sitoutuu siihen, että tarjouksessa esitettyjä asiantuntijoita käytetään palvelun tuottamisessa ja, että tarjottu henkilöstö tulee suorittamaan tarjouspyynnön mukaiset tehtävät. Henkilöstön tulee hallita suomen kieli ja tehtävä tulee suorittaa suomen kielellä. Dokumentit tulee tuottaa suomen kielellä.

Toimeksiantosopimusluonnos (liite 4) on sitova. Tarjoajia pyydetään ilmoittamaan sitoutumisensa sopimusluonnoksen ehtoihin. Tarjoajan on toimitettava tarjouksen ohessa tiedoksi noudattamansa sopimusehdot. Tarjoajan on kuitenkin sitouduttava tarjouksessaan noudattamaan Tilaajan sopimusehtoja.

Helena Hyvönen
kaupunginreviisori

Liitteet	Liite 1	Hintaliite (lakisääteinen tilintarkastus)
	Liite 2	Hinnan erittely (erityistoimeksiannot)
	Liite 3	Henkilötietolomake
	Liite 4	Toimeksiantosopimusluonnos
	Liite 5	Vantaan kaupungin tarkastussääntö
	Liite 6	Vantaan kaupungin tilinpäätös vuodelta 2012
	Liite 7	Vantaan kaupungin taloussuunnitelma vuosille 2014 - 2017 ja talousarvio vuodelle 2014

18 § **Kokouksen päättäminen**

Kaupunginvaltuusto 7.4.2014 § 18

Päätös:
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.20

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Valitusoikeus

Valtuuston päätökseen haetaan muutosta valittamalla.

Valituksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Sen lisäksi päätökseen, joka koskee **yleiskaavan, asemakaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä**, valituksen saa tehdä

- Uudenmaan ympäristökeskus ja muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa,
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia sekä
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- valtuusto on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muutoin lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä. Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirje on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle Helsingin hallinto-oikeudelle viraston aukioloaikana.

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Tällöin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille ennen valitusajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa valitusajan kuluessa myös faksina tai sähköpostina.

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Viranomaiselle saapunutta sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Yhteystiedot:
Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin: 0295642000
Faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Virka-aika: klo 8.00 – 16.15

Muutoksenhakuohje 2. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

  Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

  Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginvaltuusto
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

3.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginvaltuusto
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

3.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:
asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Virka-aika: ma - pe klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Valituskielto

4.1
Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

4.2
Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:ssä mainittuja asioita**, ei saa hakea muutosta valittamalla.

4.3
Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

4.4
Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista**, ei saa valittamalla hakea muutosta (kuntalaki 99 §).